# JASHER

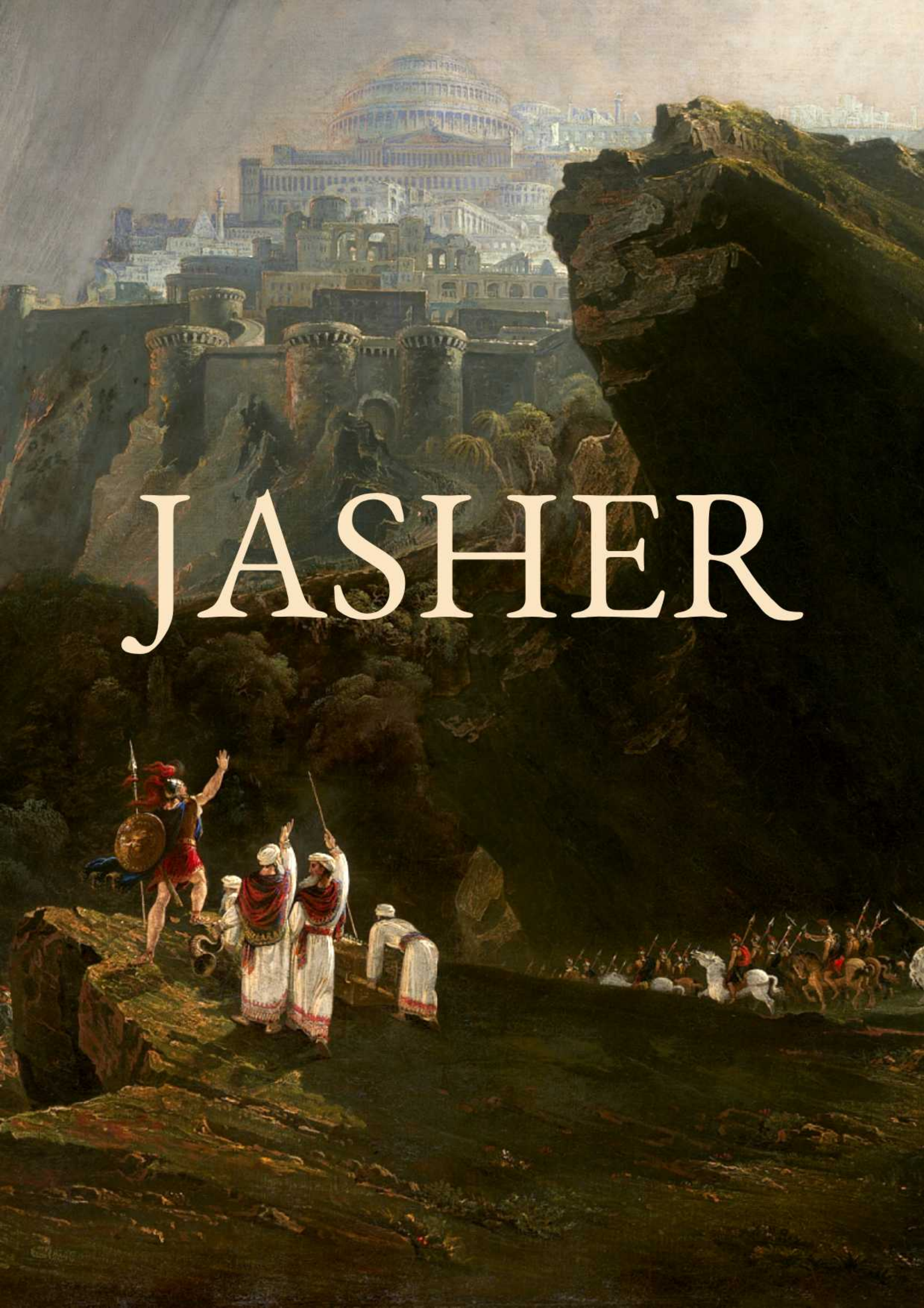

# 1. KAFLI

1 Guð sagði: „Vér viljum skapa manninn eftir vorri mynd, eftir vorri líkingu, og Guð skapaði manninn eftir sinni mynd.“
2 Og Guð myndaði manninn af jörðu og blés lífsanda í nasir hans, og þannig varð maðurinn lifandi sál, gáfaður til að tala.
3 Og Drottinn sagði: Það er ekki gott fyrir manninn að vera einan. Ég mun gjöra honum meðhjálp, sem honum hæfir.
4 Og Drottinn lét djúpan svefn falla á Adam, og hann svaf, og hann tók eitt af rifbeinum hans, og hann byggði hold á því, og mótaði það og færði það til Adams, og Adam vaknaði af svefni sínum, og sjá, kona stóð frammi fyrir honum.
5 Og hann sagði: „Þetta er bein af mínum beinum og það skal kallað kona, því að það er tekið af manninum.“ Og maðurinn nefndi hana Evu, því að hún varð móðir allra lifandi.
6 Og Guð blessaði þau og nefndi þau Adam og Evu, þann dag sem hann skapaði þau. Og Drottinn Guð sagði: „Verið frjósöm, margfaldist og uppfyllið jörðina.“
7 Og Drottinn Guð tók Adam og konu hans og setti þau í Edengarðinn til að yrkja hann og gæta hans. Hann bauð þeim og sagði við þau: „Af öllum trjám í garðinum megið þið eta, en af trénu, sem gefur til kynna skilning á góðu og illu, megið þið ekki eta, því að jafnskjótt og þið etið af því, munuð þið vissulega deyja.“
8 Og er Guð hafði blessað þau og boðið þeim, fór hann frá þeim, og Adam og kona hans bjuggu í garðinum samkvæmt þeirri skipun, sem Drottinn hafði gefið þeim.
9 Og höggormurinn, sem Guð hafði skapað með þeim á jörðinni, kom til þeirra til að eggja þá til að brjóta boðorð Guðs, sem hann hafði gefið þeim.
10 Og höggormurinn lokkaði konuna og sannfærði hana um að eta af skilningstrénu, og konan hlýddi röddu höggormsins og braut gegn orði Guðs og tók af skilningstrénu góðs og ills og át, og hún tók af því og gaf einnig manni sínum og hann át.
11 Og Adam og kona hans brutu boðorð Guðs, sem hann hafði gefið þeim, og Guð vissi það, og reiði hans upptendraðist gegn þeim og hann bölvaði þeim.
12 Og Drottinn Guð rak þá á þeim degi úr Edengarðinum til að yrkja jörðina, sem þeir voru teknir af, og þeir fóru og bjuggu austan við Edengarðinn. Og Adam þekkti Evu, konu sína, og hún ól tvo sonu og þrjár dætur.
13 Og hún nefndi frumgetinn Kain og sagði: „Ég hef fengið mann frá Drottni.“ En hinn nefndi hún Abel, því að hún sagði: „Til hégóma komum vér á jörðina og til hégóma verðum vér teknir þaðan.“
14 Drengirnir uxu upp og faðir þeirra gaf þeim landeign. Kain varð akuryrkjari og Abel sauðahirðir.
15 Og að fáeinum árum liðnum færðu þeir Drottni jafnmikla fórn, og Kain færði af ávexti jarðarinnar, og Abel færði af frumburðum hjarðar sinnar af fitu hennar, og Guð sneri sér að Abels og fórn hans, og eldur kom niður frá Drottni af himni og eyddi henni.
16 Og Drottinn sneri sér ekki að Kaini og fórn hans, og hann lét sér ekki annt um það, því að hann hafði fært Drottni af óæðri ávexti jarðarinnar. Kain öfundaði bróður sinn, Abel, út af þessu og leitaði sér afsökunar til að drepa hann.
17 Og nokkru síðar fóru Kain og Abel bróðir hans einn daginn út á akurinn til að vinna verk sín; og þeir voru báðir á akrinum, Kain var að yrkja og plægja akur sinn, og Abel var að næra hjarð sína; og hjörðin fór fram hjá þeim hluta sem Kain hafði plægt í jörðinni, og það hryggði Kain sárlega út af þessu.
18 Þá gekk Kain til Abel, bróður síns, í reiði og sagði við hann: „Hvað hef ég og þig á milli, að þú kemur til að dvelja hér sem dvelur og færir sauði þína til að haga í landi mínu?“
19 Þá svaraði Abel Kain, bróður sínum, og sagði við hann: „Hvað hef ég og þú á milli, að þú etir kjöt sauða minna og klæðist ull þeirra?“
20 Og nú, leggðu af þér ullina af sauðfé mínu, sem þú hefur klætt þig í, og launaðu mér fyrir ávöxtinn og kjötið, sem þú hefur etið. Og þegar þú hefur gert þetta, mun ég fara burt úr landi þínu, eins og þú hefur sagt.
21 Þá sagði Kain við Abel, bróður sinn: „Ef ég dey þig í dag, hver mun þá krefjast blóðs þíns af mér?“
22 Og Abel svaraði Kain og sagði: Vissulega mun Guð, sem skapaði okkur á jörðinni, hefna míns og krefjast blóðs míns af þér ef þú drepur mig, því að Drottinn er dómarinn og úrskurðaraðilinn, og hann mun gjalda manninum eftir illsku hans og hinum óguðlega eftir þeirri illsku, sem hann kann að fremja á jörðinni.
23 Og ef þú nú skyldir drepa mig hér, þá vissulega þekkir Guð leyndarmál þín og mun dæma þig fyrir það illt sem þú hést að þú ætlaðir að gjöra mér í dag.
24 Og er Kain heyrði orð Abels, bróður síns, sjá, þá blossaði reiði Kains upp gegn Abels, bróður sínum, fyrir að hafa sagt þetta.
25 Og Kain flýtti sér og reis upp og tók járnhlutann úr plógvél sinni, sem hann hjó skyndilega bróður sinn með og drap hann. Og Kain úthellti blóði Abels bróður síns á jörðina, og blóð Abels rann á jörðina frammi fyrir hjörðinni.
26 Og eftir þetta iðraðist Kain þess að hafa drepið bróður sinn og hann varð sárt hryggur og grét yfir honum og það angraði hann mjög.
27 Þá reis Kain upp og gróf holu í akrinum, þar sem hann lagði lík bróður síns, og velti moldinni yfir það.
28 Og Drottinn vissi, hvað Kain hafði gjört bróður sínum, og Drottinn birtist Kain og sagði við hann: „Hvar er Abel, bróðir þinn, sem var með þér?“
29 Þá duldi Kain og sagði: „Ég veit ekki, á ég að gæta bróður míns?“ Drottinn sagði við hann: „Hvað hefur þú gjört? Blóð bróður þíns hrópar til mín frá jörðinni þar sem þú drapst hann.“
30 Því að þú hefur myrt bróður þinn og dulbúið þig fyrir mér og ímyndað þér í hjarta þínu að ég sæi þig ekki né vissi um allar gjörðir þínar.
31 En þú gerðir þetta og drapst bróður þinn fyrir ekki neitt og vegna þess að hann talaði rétt við þig, og nú vertu bölvaður af jörðinni, sem opnaði munn sinn til að taka við blóði bróður þíns af hendi þinni og jarðaðir hann þar sem þú jarðaðir hann.
32 Og þegar þú yrkir það, mun það ekki framar gefa þér kraft sinn eins og í upphafi, því að þyrna og þistla mun jörðin bera, og þú munt vera að reika og flakka um jörðina allt til dauðadags þíns.

33 Um þær mundir fór Kain burt frá augliti Drottins, þaðan sem hann var, og hann ferðaðist og flakkaði um landið austan við Eden, hann og allt sem hann átti.
34 Á þeim dögum kenndi Kain konu sinnar, og hún varð þunguð og ól son, og hann nefndi hann Enok og sagði: „Á þeim tíma gaf Drottinn honum hvíld og frið á jörðinni.“
35 Og á þeim tíma hóf Kain einnig að byggja borg. Hann byggði borgina og nefndi hana Enok eftir nafni sonar síns, því að á þeim dögum hafði Drottinn gefið honum hvíld á jörðinni, og hann flakkaði ekki um eins og í upphafi.
36 Og Írad fæddist Enoki, og Írad gat Mekújael og Mekújael gat Metúsael.

## 2. KAFLI

1 Á hundrað og þrítugasta aldursári Adams á jörðinni kynntist hann aftur Evu, konu sinni. Hún varð þunguð og ól son í hans líkingu og mynd. Hún nefndi hann Set og sagði: „Því að Guð hefur úthlutað mér öðru afkvæmi í stað Abels, því að Kain drap hann.“
2 Set lifði hundrað og fimm ára og gat son. Set nefndi son sinn Enos og sagði: „Á þeim tíma tóku mannanna synir að margfaldast og kvelja sálir sínar og hjörtu með því að syndga og rísa gegn Guði.“
3 Og það var á dögum Enoss að mennirnir héldu áfram að rísa upp og brjóta gegn Guði, til að auka reiði Drottins gegn mannunum.
4 Og mannanna synir fóru og þjónuðu öðrum guðum og gleymdu Drottni, sem hafði skapað þá á jörðinni. Á þeim dögum gjörðu mannanna synir sér líkneski úr eiri og járni, tré og steini, og þeir féllu fram og þjónuðu þeim.
5 Og hver maður gjörði sér guð og féll fram fyrir honum, og mannanna synir yfirgáfu Drottin alla ævi Enoss og barna hans, og reiði Drottins upptendraðist vegna verka þeirra og viðurstyggða, sem þeir frömdu á jörðinni.
6 Og Drottinn lét vatn Gíhonfljóts flæða yfir þá og eyddi þeim og gjöreyddi þeim, og hann eyddi þriðjungi jarðarinnar, og þrátt fyrir þetta sneru mannanna synir sér ekki frá illum vegum sínum, og hendur þeirra voru enn útréttar til að gjöra það sem illt var í augum Drottins.
7 Og á þeim dögum var hvorki sáð né uppskorið í jörðinni, og enginn matur var handa manninum og hungursneyðin var mjög mikil á þeim dögum.
8 Og sáðkornin, sem þeir sáðu í jörðina á þeim dögum, urðu að þyrnar, þistlum og þistlum, því að frá dögum Adams var þessi yfirlýsing um jörðina, um bölvun Guðs, sem hann bölvaði jörðinni, vegna syndar þeirrar, sem Adam drýgði frammi fyrir Drottni.
9 Og þegar menn héldu áfram að gera uppreisn og syndga gegn Guði og spilla vegum sínum, þá spilltist einnig jörðin.
10 Enos lifði níutíu ára og gat Kenan.
11 Og Kenan óx upp og varð fertugur að aldri, og hann varð vitur og hafði þekkingu og færni í allri visku, og hann ríkti yfir öllum mannanna sonum, og hann leiddi mannanna sonu til visku og þekkingar, því að Kenan var mjög vitur maður og hafði skilning á allri visku, og með visku sinni ríkti hann yfir öndum og illum öndum.
12 Og Kenan vissi af visku sinni að Guð myndi tortíma mannanna sonum fyrir að hafa syndgað á jörðinni, og að Drottinn myndi á síðari dögum láta flóðvatnið yfir þá.
13 Og á þeim dögum skrifaði Kenan á steintöflur það sem átti að gerast í framtíðinni og geymdi þær í fjársjóði sína.
14 Og Kenan ríkti yfir allri jörðinni og hann sneri sumum mannanna sonum til þjónustu Guðs.
15 Og er Kenan var sjötíu ára gamall, gat hann þrjá sonu og tvær dætur.
16 Og þessi eru nöfn Kenans sona: Hinn frumburður hét Mahalel, annar Enan og þriðji Mered. Systur þeirra voru Ada og Silla. Þetta eru fimm börn Kenans, sem honum fæddust.
17 Lamek, sonur Metúsaels, varð skyldur Kenan og tók tvær dætur hans að eiginkonum. Ada varð þunguð og ól Lamek son og hún nefndi hann Jabal.
18 Og hún varð þunguð aftur og ól son og nefndi hann Júbal. En Silla, systir hennar, var ófrjó á þeim dögum og átti engan afkvæmi.
19 Því að á þeim dögum tóku mannanna syndir að syndga gegn Guði og brjóta boðorðin, sem hann hafði gefið Adam, að vera frjósamir og margfalda sig á jörðinni.
20 Og sumir af mannanna sonum létu konur sínar drekka drykk sem myndi gera þær ófrjóar, til þess að þær gætu haldið líkamsbyggingu sinni og fegurð þeirra dofnaði ekki.
21 Og er mennirnir gáfu nokkrum af konum sínum að drekka, þá drakk Silla með þeim.
22 Og barnshafandi konur voru andstyggilegar í augum eiginmanna sinna sem ekkjur, meðan eiginmenn þeirra lifðu, því að þær voru einungis tengdar óbyrjunum.
23 Og að loknum dögum og árum, er Silla var gömul, opnaði Drottinn móðurlíf hennar.
24 Og hún varð þunguð og ól son og nefndi hann Túbal-Kain og sagði: „Eftir að ég visnaði hef ég eignast hann frá Guði hins almáttuga.“
25 Og hún varð þunguð aftur og ól dóttur og nefndi hana Naamu, því að hún sagði: „Eftir að ég visnaði hef ég notið unaðs og yndisauka.“
26 Og Lamek var gamall og hniginn að aldri, og augu hans voru svo döpur að hann gat ekki séð, og Túbal-Kain, sonur hans, leiddi hann. Og það var einn daginn að Lamek gekk út á akurinn og Túbal-Kain, sonur hans, var með honum. Og meðan þeir gengu á akrinum, kom Kain, sonur Adams, í áttina að þeim; því að Lamek var mjög gamall og gat ekki séð mikið, og Túbal-Kain, sonur hans, var mjög ungur.
27 Og Túbal-Kain sagði föður sínum að draga bogann sinn og með örvunum hjó hann Kain, sem enn var langt í burtu, og hann drap hann, því að þeim fannst hann vera dýr.
28 Og örvarnar gengu inn í líkama Kains, þótt hann væri fjarri þeim, og hann féll til jarðar og dó.
29 Og Drottinn galt Kain fyrir illsku hans, er hann hafði gjört við Abel, bróður sinn, samkvæmt orði Drottins, sem hann hafði talað.
30 Og er Kain var dáinn, fóru Lamek og Túbal að sjá dýrið, sem þeir höfðu slátrað, og þeir sáu, og sjá, Kain, afi þeirra, lá dauður til jarðar.
31 Og Lamek varð mjög hryggur yfir þessu og klappaði saman höndunum og sló son sinn og olli dauða hans.
32 Og konur Lameks heyrðu hvað Lamek hafði gjört og þær leituðust við að drepa hann.
33 Og konur Lameks hötuðu hann frá þeim degi, af því að hann hafði myrt Kain og Túbal-Kain, og konur Lameks höfðu skilið við hann og ekki hlýtt honum á þeim dögum.

34 Og Lamek kom til kvenna sinna og hann hvatti þær til að hlýða á hann um þetta mál.

35 Og hann sagði við konur sínar, Ada og Silla: „Heyrið rödd mína, þér konur Lameks, gefið gaum að orðum mínum! Því að nú hafið þið ímyndað ykkur og sagt: Ég hef drepið mann með sárum mínum og barn með höggum mínum, af því að þeir hafa ekki framið neitt ofbeldi. En vitið að ég er gamall og gráhærður og augu mín eru þung af elli og ég gjörði þetta óafvitandi.“

36 Og konur Lameks hlýddu honum í þessu máli og sneru aftur til hans að ráði Adams föður síns, en þær fæddu honum engin börn upp frá þeim tíma, því að þær vissu að reiði Guðs jókst á þeim dögum gegn mannanna sonum, svo að hann tortímdi þeim með flóðvatni fyrir illverk þeirra.

37 Mahlalel Kenansson lifði sextíu og fimm ára og gat Jared, og Jared lifði sextíu og tveggja ára og gat Enok.

## 3. KAFLI

1 Enok lifði sextíu og fimm ára og gat Metúsala. Og Enok gekk með Guði eftir að hafa fætt Metúsala. Hann þjónaði Drottni og fyrirleit illar leiðir manna.

2 Og sál Enoks var hulin leiðsögn Drottins, þekkingu og skilningi; og hann dró sig viturlega frá mannanna sonum og huldi sig þeim í marga daga.

3 Og að mörgum árum liðnum, meðan hann þjónaði Drottni og baðst fyrir honum í húsi sínu, kallaði engill Drottins til hans af himni og sagði: „Hér er ég.“

4 Og hann sagði: „Rís upp, far út úr húsi þínu og frá þeim stað þar sem þú felur þig og birtist mannanna sonum, svo að þú getir kennt þeim veginn sem þeir eiga að fara og verkið sem þeir verða að vinna til að komast inn á vegi Guðs.“

5 Og Enok reis upp samkvæmt orði Drottins og fór burt úr húsi sínu, úr stað sínum og úr herberginu þar sem hann var falinn. Hann fór til mannanna sona og kenndi þeim vegu Drottins, og á þeim tíma safnaði hann mannanna sonum saman og kynnti þeim fyrirmæli Drottins.

6 Og hann bauð að það skyldi kunngjört alls staðar þar sem mannanna synir bjuggu og sagt: „Hvar er sá maður sem vill þekkja vegu Drottins og góð verk? Hann komi til Enoks.“

7 Og allir mannanna synir söfnuðust þá til hans, því að allir sem þetta vildu fóru til Enoks, og Enok ríkti yfir mannanna sonum samkvæmt orði Drottins, og þeir komu og lutu honum og heyrðu orð hans.

8 Og andi Guðs var yfir Enok, og hann kenndi öllum mönnum sínum visku Guðs og vegu hans, og mannanna synir þjónuðu Drottni alla ævi Enoks og komu til að heyra visku hans.

9 Og allir konungar mannanna sona, bæði fyrstir og síðastir, ásamt höfðingjum sínum og dómurum, komu til Enoks þegar þeir heyrðu af visku hans og þeir lutu honum og kröfðust þess einnig af Enok að ríkja yfir þeim, sem hann samþykkti.

10 Og þeir söfnuðust saman alls, eitt hundrað og þrjátíu konungar og höfðingjar, og þeir gerðu Enok að konungi yfir sér og þeir voru allir undir hans valdi og stjórn.

11 Og Enok kenndi þeim visku, þekkingu og vegu Drottins; og hann skapaði frið meðal þeirra, og friður ríkti um alla jörðina meðan Enok lifði.

12 Og Enok ríkti yfir mannanna sonum í tvö hundruð fjörutíu og þrjú ár og hann iðkaði réttlæti og réttlæti við allt fólk sitt og leiddi það á vegum Drottins.

13 Þetta er saga Enoks, Metúsala, Elísa og Elímeleks, þriggja sona. Systur þeirra voru Melka og Nahma. Metúsala lifði í áttatíu og sjö ár og gat Lamek.

14 Á fimmtugasta og sjötta aldursári Lameks andaðist Adam. Hann var níu hundruð og þrjátíu ára gamall þegar hann andaðist. Synir hans tveir, ásamt Enok og Metúsala syni hans, grófu hann með miklum viðhafnarframkomu, eins og konungar eru grafnir, í hellinum sem Guð hafði sagt honum.

15 Og á þeim stað grétu allir mennirnir mikinn harm og sorg vegna Adams; því er þetta orðinn siður meðal mannanna allt til þessa dags.

16 Og Adam dó af því að hann át af skilningstrénu, hann og börn hans eftir hann, eins og Drottinn Guð hafði sagt.

17 Og það var á dauðaári Adams, sem var tvö hundruð fjörutíu og þriðja stjórnarár Enoks, að á þeim tíma ákvað Enok að aðgreina sig frá mannanna sonum og fela sig eins og í upphafi til að þjóna Drottni.

18 Og Enok gjörði svo, en duldi sig ekki alveg fyrir þeim, heldur hélt sig fjarri mannanna sonum í þrjá daga og fór síðan til þeirra í einn dag.

19 Og þá þrjá daga, sem hann var í herbergi sínu, bað hann til Drottins, Guðs síns, og lofaði hann. Og daginn sem hann fór og birtist þegnum sínum kenndi hann þeim vegu Drottins, og hann sagði þeim frá öllu sem þeir spurðu hann um Drottin.

20 Og hann gerði þetta í mörg ár, og síðar faldi hann sig í sex daga og birtist fólki sínu einn dag á hverjum sjöunda; og eftir það einu sinni í mánuði og síðan einu sinni á ári, þar til allir konungar, höfðingjar og mannanna synir leituðu hans og þráðu aftur að sjá andlit Enoks og heyra orð hans; en þeir gátu það ekki, þar sem allir mannanna synir voru mjög hræddir við Enok og þeir óttuðust að nálgast hann vegna guðdómlegrar lotningar sem hvíldi á andliti hans; þess vegna gat enginn maður horft á hann, af ótta við að hann yrði refsað og deyja.

21 Og allir konungar og höfðingjar ákváðu að safna saman mannanna sonum og koma til Enoks, í þeirri hugsun að þeir gætu allir talað við hann þegar hann kæmi fram á meðal þeirra, og þeir gjörðu það.

22 Og sá dagur kom að Enok gekk út og allir söfnuðust saman og komu til hans. Enok talaði til þeirra orð Drottins og kenndi þeim visku og þekkingu. Þeir lutu honum og sögðu: „Konungurinn lifi! Konungurinn lifi!“

23 Og nokkru síðar, þegar konungar, höfðingjar og mannanna synir voru að tala við Enok og Enok kenndi þeim vegu Guðs, sjá, þá kallaði engill Drottins á Enok af himni og vildi færa hann upp til himins til að láta hann ríkja þar yfir sonum Guðs, eins og hann hafði ríkjað yfir sonum mannanna á jörðu.

24 Þegar Enok heyrði þetta á þeim tíma fór hann og safnaði saman öllum íbúum jarðarinnar og kenndi þeim visku og þekkingu og gaf þeim guðlegar leiðbeiningar og sagði við þá: „Mér hefur verið ætlað að stíga upp til himins, þess vegna veit ég ekki dag minn brottfarar.“

25 Og nú mun ég kenna þér visku og þekkingu og leiðbeina þér, áður en ég yfirgefi þig, hvernig þú skalt breyta á jörðinni og lifa þannig. Og hann gjörði svo.

26 Og hann kenndi þeim visku og þekkingu og gaf þeim fyrirmæli og ávítaði þá og lagði fyrir þá lög og dóma til að framkvæma á jörðinni og hann stofnaði frið meðal þeirra og kenndi þeim eilíft líf og dvaldi með þeim um tíma og kenndi þeim allt þetta.

27 Og á þeim tíma voru mannanna synir með Enok, og Enok talaði við þá, og þeir hófu upp augu sín og líki af stórum hesti steig niður af himni, og hesturinn gekk um í loftinu;

28 Og þeir sögðu Enok frá því sem þeir höfðu séð, og Enok sagði við þá: „Vegna mín stígur þessi hestur niður á jörðina; sá tími er kominn að ég verð að fara frá ykkur og þið mun ekki framar sjá mig.“

29 Þá steig hesturinn niður og stóð frammi fyrir Enok, og allir mannanna synir, sem með Enok voru, sáu hann.

30 Og Enok bauð þá aftur að rödd skyldi boðuð og sagt: „Hvar er sá maður, sem hefur yndi af að þekkja vegu Drottins Guðs síns? Hann komi til Enoks í dag, áður en hann verður tekinn frá okkur.“

31 Og allir mannanna synir söfnuðust saman og komu til Enoks þann dag; og allir konungar jarðarinnar ásamt höfðingjum sínum og ráðgjöfum dvöldu hjá honum þann dag; og Enok kenndi þá mannanna synum visku og þekkingu og gaf þeim guðlega fræðslu; og hann bauð þeim að þjóna Drottni og ganga á vegum hans alla ævidaga sína, og hann hélt áfram að skapa frið meðal þeirra.

32 Og eftir þetta reis hann upp og reið á bak hestinum; og hann fór af stað og allir mannanna synir fylgdu honum, um átta hundruð þúsund menn; og þeir fóru með honum eina dagsferð.

33 Og á öðrum degi sagði hann við þá: „Farið heim í tjöld ykkar, hví viljið þið fara? Kannski deyið þið.“ Sumir þeirra fóru frá honum, en þeir sem eftir voru fóru með honum sex daga leið. En Enok sagði við þá á hverjum degi: „Farið heim í tjöld ykkar, svo að þið deyið ekki.“ En þeir vildu ekki snúa aftur og fóru með honum.

34 Og á sjötta degi voru nokkrir af mönnunum eftir og héldu fast við hann og sögðu við hann: „Vér munum fara með þér þangað sem þú ferð. Svo sannarlega sem Drottinn lifir, mun dauðinn einn skilja okkur að.“

35 Og þeir lögðu svo mikið á að fara með honum, að hann hætti að tala við þá. Þeir eltu hann og vildu ekki snúa aftur.

36 Og þegar konungarnir sneru aftur létu þeir taka manntal til að vita fjölda þeirra manna sem eftir voru og fóru með Enok; og það var á sjöunda degi að Enok steig upp til himins í hvirfilvindi, með hestum og eldvögnum.

37 Og á áttunda degi sendu allir konungarnir, sem höfðu verið með Enok, sendimenn til að sækja þá menn, sem með Enok voru á þeim stað, þaðan sem hann steig upp til himins.

38 Og allir þessir konungar fóru á staðinn og fundu jörðina þar fulla af snjó, og á snjónum voru stórir snjósteinar, og annar sagði við hinn: „Komdu, við skulum brjótast í gegnum snjóinn og sjá, kannski eru mennirnir, sem eftir voru með Enok, látnir og eru nú undir snjósteinunum,“ og þeir leituðu en fundu hann ekki, því að hann var stiginn upp til himins.

## 4. KAFLI

1 Og allir dagar Enoks á jörðinni voru þrjú hundruð sextíu og fimm ár.

2 Og er Enok steig upp til himins, risu allir konungar jarðarinnar upp og tóku Metúsala son hans og smurðu hann og gerðu hann að konungi yfir sér í stað föður síns.

3 Metúsala breytti réttlátlega í augum Guðs, eins og Enok faðir hans hafði kennt honum, og hann kenndi mannanna börnum visku, þekkingu og guðsótta alla sína ævi, og hann veik ekki af góðum vegi, hvorki til hægri né vinstri.

4 En á síðustu dögum Metúsala sneru mannanna synir sér frá Drottni, þeir spilltu jörðinni, þeir rændu og rupluðu hver annan og þeir gerðu uppreisn gegn Guði og þeir brotlegu og þeir spilltu vegum sínum og vildu ekki hlýða röddu Metúsala heldur gerðu uppreisn gegn honum.

5 Og Drottinn reiddist þeim mjög og Drottinn hélt áfram að eyða sáðkorninu á þeim dögum, svo að hvorki var sáð né uppskorið í jörðinni.

6 Þegar þeir sáðu jörðina til að afla sér fæðu, sjá, þá spruttu þyrnar og þistlar, sem þeir sáðu ekki.

7 Og enn sneru mannanna synir sér ekki frá illum vegum sínum, og hendur þeirra voru enn útréttar til að gjöra það sem illt var í augum Guðs, og þeir reittu Drottin til reiði með illum vegum sínum, og Drottinn reiddist mjög og iðraðist þess að hafa skapað manninn.

8 Og hann hugðist eyða þeim og tortíma þeim og gjörði það.

9 Á þeim dögum, er Lamek Metúsalason var hundrað og sextíu ára gamall, andaðist Set, sonur Adams.

10 Og allir dagar Sets voru níu hundruð og tólf ár, þá andaðist hann.

11 Lamek var hundrað og áttatíu ára gamall, er hann gekk að eiga Asmúa, dóttur Elísaa, sonar Enoks, föðurbróður síns, og hún varð þunguð.

12 Og á þeim tíma sáðu mannanna börn jörðina og lítill matur kom upp, en mannanna börn sneru sér ekki frá illum vegum sínum, heldur sýndu þeir synd og uppreisn gegn Guði.

13 Og kona Lameks varð þunguð og ól honum son á þeim tíma, við byltingarárið.

14 Og Metúsala nefndi hann Nóa og sagði: „Jörðin var hvíld og spilling á hans dögum.“ Og Lamek, faðir hans, nefndi hann Menakem og sagði: „Þessi mun hugga oss í verkum vorum og erfiði á jörðinni, sem Guð hafði bölvað.“

15 Og sveinninn óx upp og var vaninn af brjósti og gekk í fótspor Metúsala föður síns, óaðfinnanlegur og réttsýnn frammi fyrir Guði.

16 Og allir mennirnir véku frá vegum Drottins á þeim dögum, er þeim fjölgaði um jörðina sonum og dætrum, og þeir kenndu hver öðrum illar verk sín og héldu áfram að syndga gegn Drottni.

17 Og hver maður gjörði sér guð, og þeir rændu og rupluðu hver maður náunga sinn sem og ættingja sinn, og þeir spilltu jörðinni, og jörðin fylltist ofbeldi.

18 Og dómarar þeirra og stjórnendur fóru til dætra mannanna og tóku konur þeirra með valdi frá eiginmönnum þeirra eftir eigin valdi, og mannanna synir á þeim dögum tóku af nautgripum jarðarinnar, dýrum merkurinnar og fuglum loftsins og kenndu að blanda saman dýrum af annarri tegund við aðra, til þess að ögra Drottni með því. Og Guð sá alla jörðina og sjá, hún var spillt, því að allt hold hafði spillt vegum sínum á jörðinni, allir menn og allar dýr.

19 Og Drottinn sagði: Ég mun afmá manninn, sem ég skapaði, af jörðinni, bæði menn og fugla himinsins, fénað og villidýr, því að ég iðrast þess, að ég skapaði þau.
20 Og allir menn, sem gengu á vegum Drottins, dóu á þeim dögum, áður en Drottinn leiddi yfir manninn þá ógæfu, sem hann hafði boðað, því að það var frá Drottni, til þess að þeir skyldu ekki sjá þá ógæfu, sem Drottinn hafði talað um mannanna börn.
21 Og Nói fann náð í augum Drottins, og Drottinn útvaldi hann og börn hans til að vekja af þeim kyn af þeim um alla jörðina.

## 5. KAFLI

1 Á áttatíu og fjórða aldursári Nóa andaðist Enok, sonur Sets. Hann var níu hundruð og fimm ára gamall er hann lést.
2 Á eitt hundrað sjötíu og níunda aldursári Nóa andaðist Kenan, sonur Enoss, og allir dagar Kenans voru níu hundruð og tíu ár, þá andaðist hann.
3 Á tvö hundruð þrjátíu og fjórða aldursári Nóa andaðist Mahallelel Kenansson. Og dagar Mahallels voru átta hundruð níutíu og fimm ár, þá andaðist hann.
4 Og Jared, sonur Mahallels, andaðist á þeim dögum, á þrjú hundruð þrjátíu og sjötta aldursári Nóa. Og allir dagar Jareds voru níu hundruð sextíu og tvö ár, þá andaðist hann.
5 Og allir þeir sem fylgdu Drottni dóu á þeim dögum, áður en þeir sáu það illt sem Guð hafði boðað að gjöra á jörðinni.
6 Og eftir mörg ár, á fjögur hundruð og áttatíu ára æviári Nóa, þegar allir þeir menn, sem fylgdu Drottni, voru látnir burt úr mannkynssöngvum, og aðeins Metúsala var eftir, sagði Guð við Nóa og Metúsala og sagði:
7 Talið og kunngjörið mannanna börnum og segið: Svo segir Drottinn: Snúið ykkur frá ykkar vondu vegum og yfirgefið verk ykkar, og Drottinn mun iðrast þess illa, sem hann hefur hótað að gjöra við ykkur, svo að það verði ekki.
8 Því að svo segir Drottinn: Sjá, ég gef yður hundrað og tuttugu ár. Ef þér snúið yður til mín og yfirgefið yðar vondu vegu, þá mun ég og snúa mér frá því illa, sem ég sagði yður, og það mun ekki verða til, segir Drottinn.
9 Og Nói og Metúsala töluðu öll orð Drottins til mannanna sona, dag eftir dag, stöðugt til þeirra.
10 En mannanna synir hlýddu þeim ekki né hneigðu eyru sín til orða þeirra, heldur voru þeir þrjóskir.
11 Og Drottinn veitti þeim eitt hundrað og tuttugu ár og sagði: „Ef þeir snúa sér við, þá mun Guð iðrast hins illa og eyða ekki jörðinni.“
12 Nói, sonur Lameks, forðaðist að taka sér konu á þeim dögum til að geta börn, því að hann sagði: „Sannarlega mun Guð nú eyða jörðinni, hví ætti ég þá að eignast börn?“
13 Og Nói var réttlátur maður, hann var fullkominn í sinni kynslóð, og Drottinn valdi hann til að vekja afkvæmi af sæði sínu á jörðina.
14 Og Drottinn sagði við Nóa: „Tak þér konu og eignast börn, því að ég hef séð þig réttlátan fyrir mér í þessari kynslóð.“
15 Og þú munt ala upp afkvæmi og börn þín með þér í miðri jörðinni. Og Nói fór og tók sér konu og valdi Naömu, dóttur Enoks, og hún var fimm hundruð og áttatíu ára gömul.
16 Nói var fjögur hundruð níutíu og átta ára gamall, þegar hann tók Naamu sér fyrir konu.
17 Og Naama varð þunguð og ól son, og hann nefndi hann Jafet og sagði: „Guð hefur veitt mér rými fyrir jörðina.“ Og hún varð aftur þunguð og ól son, og hann nefndi hann Sem og sagði: „Guð hefur gjört mig að leifar til að upphefja afkvæmi á jörðinni.“
18 Nói var fimm hundruð og tveggja ára gamall, þegar Naama ól Sem. Drengirnir uxu upp og gengu á vegum Drottins, í öllu því sem Metúsala og Nói faðir þeirra kenndu þeim.
19 Og Lamek, faðir Nóa, andaðist á þeim dögum, en hann fór ekki af öllu hjarta í fótspor föður síns, og hann andaðist á hundrað níutíu og fimmta aldursári Nóa.
20 Og allir dagar Lameks voru sjö hundruð og sjötíu ár, þá andaðist hann.
21 Og allir mennirnir, sem þekktu Drottin, dóu á því ári, áður en Drottinn lét ógæfuna yfir þá koma, því að Drottinn vildi að þeir dæju, svo að þeir horfðu ekki á þá ógæfu, sem Guð myndi leiða yfir bræður þeirra og ættingja, eins og hann hafði boðað.
22 Á þeim tíma sagði Drottinn við Nóa og Metúsala: „Gangið fram og kunngjörið mannanna börnum öll þau orð, sem ég talaði til yðar á þeim dögum. Vera má að þeir snúi sér frá sínum vondu vegum. Þá mun ég iðrast hins illa og ekki láta það yfir mig fara.“
23 Þá gengu Nói og Metúsala fram og sögðu í eyru mannanna allt það, sem Guð hafði talað um þá.
24 En mannanna synir vildu ekki hlusta, né hneigðu eyrun að öllum yfirlýsingum þeirra.
25 Og eftir þetta sagði Drottinn við Nóa: „Endir alls holds er kominn fyrir mér vegna illra verka þeirra, og sjá, ég mun eyða jörðina.“
26 Taktu þér gófervið, farðu á ákveðinn stað og gerðu þér stóra örk og settu hana þar.
27 Og þannig skalt þú gjöra það: Þrjú hundruð álna langt, fimmtíu álna breitt og þrjátíu álna hátt.
28 Þú skalt gjöra þér hurð, opna á hliðinni, og þú skalt klára hana að ofan, allt að alin á breidd, og þekja hana að innan og utan með biki.
29 Og sjá, ég mun leiða vatnsflóð yfir jörðina, og allt hold mun tortímast, allt sem á jörðinni er mun farast undan himninum.
30 Og þú og heimilisfólk þitt skuluð fara og safna saman tveimur pörum af öllum lifandi verum, karlkyns og kvenkyns, og færa þau í örkina til að afla þeirra sæðis á jörðinni.
31 Og safna þú til þín allri fæðu, sem allar dýrin eta, svo að þú og þau hafi fæði.
32 Og þú skalt velja sonum þínum þrjár meyjar, af dætrum mannanna, og þær skulu vera eiginkonur sonum þínum.
33 Þá reis Nói sig og reisti örkina á þeim stað sem Guð hafði boðið honum, og Nói gjörði eins og Guð hafði boðið honum.
34 Á fimm hundruð níutíu og fimmta aldursári hóf Nói að smíða örkina, og hann smíðaði örkina á fimm árum, eins og Drottinn hafði boðið.
35 Þá tók Nói þrjár dætur Eljakíms Metúsalasonar að konum handa sonum sínum, eins og Drottinn hafði boðið Nóa.

36 Um þær mundir andaðist Metúsala sonur Enoks. Hann var níu hundruð og sextíu ára gamall, er hann andaðist.

## 6. KAFLI

1 Um þær mundir, eftir dauða Metúsala, sagði Drottinn við Nóa: „Far þú og fjölskyldu þína inn í örkina. Sjá, ég mun safna til þín öllum dýrum jarðarinnar, dýrum merkurinnar og fuglum himinsins, og þau skulu öll koma og umkringja örkina.“
2 Og þú skalt fara og setjast við dyr arkarinnar, og öll dýrin, dýrin og fuglarnir skulu safnast saman og standa frammi fyrir þér, og þá sem koma og krjúpa fyrir þér skalt þú taka og afhenda sonum þínum, sem skulu færa þá til örkarinnar, og alla sem standa frammi fyrir þér skalt þú skilja eftir.
3 Og Drottinn lét þetta verða daginn eftir, og dýr, villidýr og fuglar komu í miklum fjölda og umkringdu örkina.
4 Þá gekk Nói og settist við dyr örkarinnar og færði allt hold, sem kraup fyrir honum, inn í örkina, en alla, sem stóðu fyrir honum, lét hann á jörðinni.
5 Þá kom ljónynja með tvo hvolpa sína, karlkyns og kvenkyns, og allir þrír krjúpu fyrir Nóa. Hvolparnir tveir risu upp gegn ljónynjunni, slógu hana og ráku hana á flótta úr stað sínum. Síðan fór hún burt og sneru þeir aftur til síns heima og krjúpu á jörðinni fyrir Nóa.
6 Og ljónynjan hljóp burt og nam staðar þar sem ljónin voru.
7 Og Nói sá þetta og undraðist mjög, reis upp og tók hvolpana tvo og færði þá inn í örkina.
8 Og Nói færði inn í örkina eina af öllum lifandi verum, sem voru á jörðinni, svo að ekkert eftir varð nema það, sem Nói hafði fært inn í örkina.
9 Tveir og tveir komu til Nóa í örkina, en af hreinum dýrum og hreinum fuglum færði hann sjö pör, eins og Guð hafði boðið honum.
10 Og öll dýrin, skepnurnar og fuglarnir voru enn þar og umkringdu örkina á öllum stöðum, og rigningin hafði ekki fallið fyrr en sjö dögum síðar.
11 Og á þeim degi lét Drottinn alla jörðina skjálfa og sólin myrkvaðist og undirstöður veraldar geisuðu og öll jörðin nötraði af miklum krafti og eldingar blikkuðu og þrumur ómuðu og allar uppsprettur jarðarinnar sprungu, slíkt sem íbúarnir þekktu ekki áður. Og Guð gjörði þetta máttuga verk til að skelfa mannanna börn, svo að ekkert illt yrði framar á jörðinni.
12 Og enn vildu mannanna synir ekki snúa sér frá illum vegum sínum, og þeir juku reiði Drottins á þeim tíma og einbeittu sér ekki einu sinni að öllu þessu.
13 Og að loknum sjö dögum, á sex hundruðasta aldursári Nóa, kom flóðvatn yfir jörðina.
14 Og allar uppsprettur djúpsins opnuðust, flóðgáttir himinsins opnuðust og regn dundi yfir jörðina í fjörutíu daga og fjörutíu nætur.
15 Og Nói og fjölskylda hans og allar lifandi verur, sem með honum voru, gengu inn í örkina vegna flóðvatnsins, og Drottinn lokaði eftir honum.
16 Og allir mennirnir, sem eftir voru á jörðinni, urðu örmagna af ógæfu vegna regnsins, því að vatnið steyptist æ meir yfir jörðina, en dýrin og villidýrin voru enn umkringd örkinni.
17 Og mannanna synir söfnuðust saman, um sjö hundruð þúsund karlar og konur, og þeir komu til Nóa í örkina.
18 Og þeir kölluðu á Nóa og sögðu: „Ljúk upp fyrir okkur, svo að við megum koma til þín í örkinni, og hví eigum við þá að deyja?“
19 Þá svaraði Nói þeim hárri röddu úr örkinni og sagði: „Hafið þér ekki allir gert uppreisn gegn Drottni og sagt: Hann sé ekki til? Þess vegna hefur Drottinn leitt þessa ógæfu yfir yður til að tortíma yður og afmá yður af jörðinni.“
20 Er þetta ekki það sem ég sagði við þig fyrir hundrað og tuttugu árum síðan, og þú hlýddir ekki röddu Drottins og þráir nú að búa á jörðinni?
21 Þá sögðu þeir við Nóa: „Við erum reiðubúnir að snúa okkur til Drottins. Ljúktu aðeins upp fyrir okkur, svo að við megum lifa og ekki deyja.“
22 Og Nói svaraði þeim og sagði: „Sjáið nú, þar sem þér sjáið angist sálna yðar og viljið snúa yður til Drottins. Hví hafið þér þá ekki snúið yður aftur á þessum hundrað og tuttugu árum, sem Drottinn gaf yður sem ákveðinn tíma?“
23 En nú komið þér og segið mér þetta vegna angist sálna yðar, og nú mun Drottinn ekki hlusta á yður né hlusta á yður í dag, svo að þér fáið ekki óskir yðar fram að ganga.
24 Og mannanna synir komu fram til þess að brjótast inn í örkina, til að komast inn vegna regnsins, því að þeir gátu ekki þolað regnið á sig.
25 Þá sendi Drottinn öll dýrin og villidýrin, sem stóðu umhverfis örkina, burt. Og dýrin yfirbuguðu þau og ráku þau þaðan, og hver maður fór sína leið og þau dreifðust aftur um jörðina.
26 Og regnið hélt áfram að falla yfir jörðina, og það féll í fjörutíu daga og fjörutíu nætur, og vatnið mögnaði mjög á jörðinni, og allt hold, sem var á jörðinni eða í vötnunum, dó, hvort sem það var menn, dýr og villidýr, skriðkvikindi og fuglar himinsins, og aðeins Nói varð eftir og þeir, sem með honum voru í örkinni.
27 Og vatnið mögnuðust og þau uxu stórum á jörðinni, og þau lyftu örkinni upp og hún var reist upp frá jörðinni.
28 Og örkin flaut ofan á vatninu og hrærðist á vatninu svo að allar lifandi verur í henni snérust eins og matreiðslu í katli.
29 Og mikil ótta greip allar verur, sem voru í örkinni, og örkin var við það að brotna.
30 Og allar verur, sem voru í örkinni, urðu skelfingu lostnar, og ljónin öskruðu, og uxarnir gnígðu og úlfarnir úlfarnir, og allar verur í örkinni töluðu og kveinkuðu sér á sinni tungu, svo að raddir þeirra náðu langt, og Nói og synir hans grétu og grétu í angist sinni; þeir voru mjög hræddir við að vera komnir að hliðum dauðans.
31 Og Nói bað til Drottins og hrópaði til hans vegna þessa og sagði: „Ó, Drottinn, hjálpa þú oss, því að vér höfum engan mátt til að bera þetta illt, sem hefur umkringt oss, því að vatnaöldur hafa umkringt oss, illgjarnir lækir hafa skelft oss, snörur dauðans hafa komið fyrir oss. Svara oss, ó Drottinn, svara oss, lýstu upp auglit þitt gagnvart oss og vertu oss náðugur, frelsa oss og bjarga oss.“
32 Og Drottinn hlýddi á rödd Nóa og minntist hans.
33 Og vindur gekk yfir jörðina, og vatnið kyrrði og örkin nam staðar.
34 Og uppsprettur djúpsins og flóðgáttir himinsins dundu aftur og regnið af himni stöðvaðist.

35 Og vatnið þynntist á þeim dögum, og örkin nam staðar á Araratsfjöllum.
36 Og Nói opnaði þá glugga örkarinnar, og Nói kallaði enn til Drottins á þeim tíma og sagði: „Ó, Drottinn, þú sem skapaðir jörðina og himininn og allt sem í þeim er, leið sálir okkar út úr þessum fangelsum og úr fangelsinu þar sem þú hefur sett okkur, því að ég er mjög þreyttur af andvörpum.“
37 Og Drottinn heyrði röddu Nóa og sagði við hann: „Þegar þú hefur lokið einu ári skaltu fara burt.“
38 Og við ársbyltingu, þegar heilt ár var liðið frá því að Nói bjó í örkinni, þornaði vatnið af jörðinni og Nói tók af þakið af örkinni.
39 Á þeim tíma, á tuttugasta og sjöunda degi annars mánaðar, var jörðin þurr. En Nói og synir hans og þeir sem með honum voru, fóru ekki út úr örkinni fyrr en Drottinn hafði sagt þeim það.
40 Og sá dagur kom að Drottinn bauð þeim að fara út, og þeir gengu allir út úr örkinni.
41 Og þeir fóru og sneru aftur, hver til sinnar leiðar og síns staðar. Nói og synir hans bjuggu í landinu, sem Guð hafði sagt þeim, og þeir þjónuðu Drottni alla sína ævi. Og Drottinn blessaði Nóa og syni hans, er þeir fóru úr örkinni.
42 Og hann sagði við þau: „Verið frjósöm og uppfyllið alla jörðina, eflist og margfaldist á jörðinni og margfaldist á henni.“

## 7. KAFLI

1 Þessi eru nöfn sona Nóa: Jafet, Kam og Sem. Þeim fæddust börn eftir flóðið, því að þeir höfðu tekið sér konur fyrir flóðið.
2 Þessir eru synir Jafets: Gómer, Magóg, Madaí, Javan, Túbal, Mesek og Tíras, sjö synir.
3 Synir Gómers voru Askínas, Refat og Tegarma.
4 Synir Magógs voru Elíkanaf og Lúbal.
5 Synir Madaí voru Akon, Seelo, Hasóní og Lot.
6 Synir Javans voru Elísa, Tarsis, Kittim og Dúdonítar.
7 Synir Túbals voru Arífí, Kesed og Taarí.
8 Synir Meseks voru Dedon, Saron og Sebasní.
9 Synir Tírasar voru Beníb, Gera, Lúpírjón og Gilak. Þetta eru synir Jafets eftir ættum þeirra, og taldir voru þeir á þeim tíma um fjögur hundruð og sextíu karlmenn.
10 Þessir eru synir Kams: Kús, Mísraím, Pút og Kanaan, fjórir synir. Synir Kúss voru Seba, Havíla, Sabta, Raama og Sateka, og synir Raama voru Seba og Dedan.
11 Synir Mísraíms voru Lúd, Anóm, Patrós, Kaslót og Kaftór.
12 Synir Púts voru Gebúl, Hadan, Bena og Adan.
13 Og synir Kanaans voru Sídon, Het, Amórí, Gergasí, Hívī, Arkee, Sení, Aródí, Símódí og Kamótí.
14 Þetta eru synir Kams, eftir ættum þeirra, og taldir voru þeir á þeim tíma um sjö hundruð og þrjátíu karlmenn.
15 Þessir eru synir Sems: Elam, Assúr, Arpaksad, Lúd og Aram, fimm synir; og synir Elams voru Súsa, Makúl og Harmon.
16 Synir Assars voru Mírus og Mókíl, og synir Arpaksads voru Selak, Anar og Askól.
17 Synir Lúds voru Petór og Bisajon, og synir Arams voru Ús, Kúl, Getar og Mas.
18 Þetta eru synir Sems, eftir ættum þeirra, og taldir voru þeir á þeim tíma um þrjú hundruð karlmenn.
19 Þetta er ættartala Sems: Sem gat Arpaksad, Arpaksad gat Selak, Selak gat Eber og Eber fæddust tveir synir. Annar hét Peleg, því að á hans dögum greindust mannanna synir, og á síðustu dögum greindist jörðin.
20 Og nafn hins annars var Joktan, sem þýðir að á hans dögum voru líf mannanna sona orðin hraðari og minni.
21 Þessir eru synir Joktans: Almodad, Selaf, Hasarmovet, Jerak, Hadúrom, Osel, Dikla, Óbal, Abímael, Seba, Ófír, Havíla og Jóbab. Allir þessir eru synir Joktans.
22 Peleg, bróðir hans, gat Jena, Jena gat Serúg, Serúg gat Nahor, Nahor gat Terah, og Terah var þrjátíu og átta ára gamall, og hann gat Haran og Nahor.
23 Kús, sonur Hams, sonar Nóa, tók sér konu á þeim dögum í elli sinni og hún ól son. Þeir nefndu hann Nimrod og sögðu: „Á þeim tíma tóku mannanna synir aftur að rísa upp og brjóta gegn Guði.“ Barnið óx upp og faðir hans elskaði hann mjög, því að hann var sonur hans í elli sinni.
24 Og skinnklæðin, sem Guð hafði gjört handa Adam og konu hans, er þau fóru út úr garðinum, voru gefin Blálandi.
25 Því að eftir dauða Adams og konu hans voru fötin gefin Enok, syni Jareds, og þegar Enok var tekinn upp til Guðs gaf hann þau Metúsala, syni sínum.
26 Og er Metúsala dó, tók Nói þau og flutti þau í örkina, og þau voru hjá honum þar til hann fór út úr örkinni.
27 Og er þeir fóru út, stal Kam þessum klæðum frá Nóa föður sínum, tók þau og faldi þau fyrir bræðrum sínum.
28 Og er Ham gat frumburð sinn, Kús, gaf hann honum klæðin í leyni, og þau voru hjá Kúsi í langan tíma.
29 Og Kús faldi þau einnig fyrir sonum sínum og bræðrum, og þegar Kús hafði getið Nimrod, gaf hann honum þessi klæði vegna ástar sinnar á honum, og Nimrod óx upp, og þegar hann var tuttugu ára gamall klæddist hann þessum klæði.
30 Og Nimrod varð sterkur er hann klæddist klæðunum, og Guð gaf honum mátt og styrk, og hann varð voldugur veiðimaður á jörðinni, já, hann var voldugur veiðimaður á akrinum, og hann veiddi dýrin og reisti ölturu og færði dýrin á þeim frammi fyrir Drottni.
31 Og Nimrod styrkti sig og reis upp frá bræðrum sínum og háði bardaga bræðra sinna gegn öllum óvinum þeirra allt í kring.
32 Og Drottinn gaf alla óvini bræðra hans í hendur hans, og Guð veitti honum velgengni öðru hvoru í bardögum hans, og hann ríkti á jörðinni.
33 Þess vegna varð það algengt á þeim dögum, þegar maður leiddi fram þá, sem hann hafði æft til bardaga, að hann sagði við þá: Eins og Guð gjörði við Nimrod, sem var öflugur veiðimaður á jörðinni og sem sigraði í bardögum gegn bræðrum hans, að hann frelsaði þá úr höndum óvina þeirra, svo megi Guð styrkja okkur og frelsa okkur í dag.
34 Þegar Nimrod var fjörutíu ára gamall, þá hófst ófriður milli bræðra hans og sona Jafets, svo að þeir voru á valdi óvina sinna.
35 Þá fór Nimrod af stað og safnaði saman öllum sonum Kús og fjölskyldum þeirra, um fjögur hundruð og sextíu mönnum, og hann réði einnig af vinum sínum og kunningjum um áttatíu mönnum og greiddi þeim laun þeirra og fór með þeim í bardaga. Þegar Nimrod var

kominn á ferðina styrkti hann hjörtu fólksins sem fylgdi honum.
36 Og hann sagði við þá: „Óttist ekki né skelfist, því að allir óvinir okkar munu verða gefnir í hendur okkar, og þér getið við þá gjört eins og yður sýnist.“
37 Og allir þeir menn sem fóru voru um fimm hundruð, og þeir börðust við óvini sína, eyddu þeim og kúguðu þá, og Nimrod setti fasta yfirmenn yfir þá á hverjum stað fyrir sig.
38 Og hann tók nokkur af börnum þeirra sem tryggingu, og þau urðu öll þrælar Nimrods og bræðra hans, og Nimrod og allt fólkið, sem með honum var, sneri heimleiðis.
39 Og þegar Nimrod var glaður aftur kominn úr bardaganum, eftir að hafa sigrað óvini sína, söfnuðust allir bræður hans, ásamt þeim sem þekktu hann áður, saman til að gera hann að konungi yfir sér og þeir settu konungskórónuna á höfuð hans.
40 Og hann setti yfir þegna sína og þjóð höfðingja, dómara og stjórnendur, eins og konungar eru siður.
41 Og hann setti Terah, son Nahors, að höfðingja hers síns og veitti honum tign og hóf hann yfir alla höfðingja sína.
42 Og meðan hann ríkti eins og hjartans þráði, eftir að hafa sigrað alla óvini sína í kring, ráðlagði hann sér með ráðgjöfum að byggja borg fyrir höll sína, og þeir gerðu það.
43 Og þeir fundu stóran dal gegnt austri og reistu honum stóra og víðáttumikla borg, og Nimrod nefndi borgina, sem hann reisti, Sínear, því að Drottinn hafði skelft óvini hans harkalega og tortímt þeim.
44 Og Nimrod bjó í Sínear og ríkti örugglega, og hann barðist við óvini sína og lagði þá undir sig, og honum gekk vel í öllum bardögum sínum og ríki hans varð mjög mikið.
45 Og allar þjóðir og tungur heyrðu frægð hans og söfnuðust til hans og féllu til jarðar og færðu honum fórnir og hann varð herra þeirra og konungur og þeir bjuggu allir með honum í borginni Sínear og Nimrod ríkti á jörðinni yfir öllum sonum Nóa og þeir voru allir undir hans valdi og ráði.
46 Og öll jörðin var ein tunga og orð sameinuð, en Nimrod gekk ekki á vegum Drottins, og hann var óguðlegri en allir mennirnir sem voru á undan honum, frá flóðdögum og allt til þeirra daga.
47 Og hann gjörði sér guði úr tré og steini og laut þeim og gerði uppreisn gegn Drottni og kenndi öllum þegnum sínum og íbúum jarðarinnar sína vondu vegu. Og Mardon sonur hans var enn vondari en faðir hans.
48 Og hver sem heyrði um verk Mardons Nimrodssonar sagði um hann: Frá hinum óguðlegu kemur illska. Þess vegna varð það að máltæki um alla jörðina: „Frá hinum óguðlegu kemur illska.“ Og það hefur verið algengt í orðum manna frá þeim tíma og fram á þennan dag.
49 Og Terah, sonur Nahors, höfðingi yfir her Nimrods, var á þeim dögum mjög mikill í augum konungs og þegna hans, og konungur og höfðingjar elskuðu hann og hófu hann mjög hátt.
50 Og Terah tók sér konu og hét Amteló, dóttir Kornebos. Kona Terah varð þunguð og ól honum son á þeim dögum.
51 Terah var sjötíu ára gamall, er hann gat hann, og Terah nefndi son sinn, sem honum fæddist, Abram, því að konungurinn hafði alið hann upp á þeim dögum og virt hann fremri öllum höfðingjum sínum, sem með honum voru.

## 8. KAFLI

1 Um nóttina sem Abram fæddist komu allir þjónar Terah og allir vitringar Nimrods og særingamenn hans og átu og drukku í húsi Terah og fögnuðu með honum þá nótt.
2 Og er allir vitringarnir og galdramennirnir gengu út úr húsi Terah, hófu þeir augu sín til himins um nóttina til að líta á stjörnurnar. Og þeir sáu, og sjá, ein mjög stór stjarna kom úr austri og rann á himninum og gleypti fjórar stjörnurnar frá fjórum hliðum himinsins.
3 Og allir vitringar konungsins og galdramenn hans urðu agndofa yfir þessari sjón, og vitringarnir skildu þetta mál og þeir vissu hvað það þýddi.
4 Og þeir sögðu hver við annan: „Þetta er einungis fyrirboði barnsins sem Tera fæðist í nótt, sem mun vaxa upp og verða frjósamt, margfaldast og eignast alla jörðina, hann og börn hans að eilífu, og hann og niðjar hans munu fella stóra konunga og erfa lönd þeirra.“
5 Og vitringarnir og galdramennirnir fóru heim um kvöldið, og að morgni risu allir þessir vitringar og galdramenn snemma og söfnuðust saman í tilsettu húsi.
6 Og þeir töluðu sín á milli og sögðu: „Sjá, sjónin, sem vér sáum í nótt, er hulin konunginum, hún hefur ekki verið kunngjörð honum.“
7 Og ef konungi verður þetta kunnugt á síðustu dögum, mun hann segja við okkur: Hví hafið þér leynt þessu fyrir mér, og þá munum við allir deyja? Förum nú og segjum konungi frá því, sem vér sáum, og þýðingu þess, og þá munum vér halda hreinum höndum.
8 Og þeir gjörðu svo, gengu allir til konungs og lutu honum til jarðar og sögðu: „Konungurinn lifi, konungurinn lifi!“
9 Vér heyrðum að Tera, syni Nahors, höfðingja hersveitar þinnar, hefði fæðst sonur, og vér komum heim til hans í gærkvöldi, átum og drukkum og fögnuðum með honum þetta kvöld.
10 Og þegar þjónar þínir fóru út úr húsi Terah, til að fara hvert til síns heima til að gista þar um nóttina, hófum við augu okkar til himins og sáum stóra stjörnu koma úr austri, og sama stjarnan þaut með miklum hraða og gleypti fjórar stórar stjörnur frá fjórum hliðum himinsins.
11 Og þjónar þínir urðu agndofa yfir þeirri sjón sem við sáum og skelfdust mjög. Vér lögðum mat á sjónina og vissum af visku okkar rétta túlkun hennar, að þetta á við um barnið sem Tera fæðist, sem mun vaxa upp og margfaldast mjög og verða voldugur og drepa alla konunga jarðarinnar og erfa öll lönd þeirra, hann og niðjar hans að eilífu.
12 Og nú, herra okkar og konungur, sjá, við höfum sannarlega kynnt þér það sem við höfum séð varðandi þetta barn.
13 Ef konunginum þóknast að greiða föður sínum verð fyrir þennan dreng, þá munum við drepa hann áður en hann vex upp og fjölgar í landinu og illska hans gegn okkur magnast, svo að við og börn okkar förumst vegna illsku hans.
14 Og konungur heyrði orð þeirra og honum þóknaðist þau. Hann sendi og lét kalla Terah, og Terah kom fyrir konung.
15 Og konungur sagði við Terah: „Mér hefur verið sagt að þér hafi fæðst sonur í gærkvöldi og að slíkur háttur hafi verið á himninum við fæðingu hans.“

16 Gefðu mér því nú barnið, svo að við getum drepið það áður en illska hans kemur upp á okkur, og ég mun gefa þér fyrir verð hans hús þitt fullt af silfri og gulli.
17 Og Terah svaraði konungi og sagði við hann: „Herra minn og konungur, ég hef hlustað á orð þín, og þjónn þinn mun gjöra allt sem konungur hans óskar.“
18 En herra minn og konungur, ég mun segja þér frá því, sem mér bar að í gærkvöldi, svo að ég sjái, hvaða ráð konungurinn gefur þjóni sínum, og þá mun ég svara konunginum um það, sem hann hefur rétt í þessu sagt. Konungurinn sagði: „Tala þú.“
19 Þá sagði Terah við konung: „Ajon, sonur Móreds, kom til mín í gærkvöldi og sagði:
20 Gefðu mér þann stóra og fagra hest, sem konungurinn gaf þér, og ég mun gefa þér silfur og gull, strá og fóður að verðmæti þess. Ég sagði við hann: „Bíddu þangað til ég fæ að sjá konunginn varðandi orð þín, og sjáðu hvað sem konungurinn segir, það mun ég gjöra.“
21 Og nú, herra minn og konungur, sjá, ég hef kunngjört þér þetta, og það ráð, sem konungur minn mun gefa þjóni sínum, það mun ég fylgja.
22 Og konungur heyrði orð Terah og reiddist honum og hann taldi hann vera heimskingja.
23 Konungurinn svaraði Terah og sagði við hann: „Ert þú svo heimskur, fáfróður eða skilningslaus að þú gjörir þetta, að gefa fallega hestinn þinn fyrir silfur og gull eða jafnvel fyrir strá og fóður?“
24 Ertu svo skortir silfur og gull að þú skyldir gjöra þetta, af því að þú getur ekki fengið strá og fóður til að fæða hest þinn? Og hvað þýðir silfur og gull fyrir þig, eða strá og fóður, að þú skyldir gefa burt þennan góða hest sem ég gaf þér, sem enginn eins er til á allri jörðinni?
25 Og er konungur hætti að tala, svaraði Tara konungi og sagði: „Svona hefur konungurinn talað við þjón sinn.
26 Ég bið þig, herra minn og konungur, hvað er þetta sem þú sagðir við mig: ‚Seldu son þinn, svo að við megum drepa hann, og ég mun gefa þér silfur og gull fyrir verðmæti hans.' Hvað á ég að gera við silfrið og gullið eftir dauða sonar míns? Hver skal erfa mig? Þá mun silfrið og gullið, þegar ég dey, hverfa aftur til konungsins míns, sem gaf það.
27 Þegar konungur heyrði orð Terah og dæmisöguna sem hann hafði flutt um konunginn, hryggði það hann mjög og hann varð reiður yfir þessu og reiði hans brann í brjósti honum.
28 Og Tara sá að reiði konungsins blossaði upp gegn honum og svaraði konungi og sagði: „Allt sem ég á er á valdi konungs. Hvað sem konungurinn vill gjöra við þjón sinn, það má hann gjöra. Jafnvel sonur minn er á valdi konungs án endurgjalds, hann og tveir bræður hans, sem eru eldri en hann.“
29 Þá sagði konungurinn við Terah: „Nei, en ég mun kaupa yngri son þinn fyrir verð.“
30 Þá svaraði Tera konungi og sagði: „Ég bið þig, herra minn og konung, að leyfa þjóni þínum að tala orð frammi fyrir þér og láta konunginn hlusta á orð þjóns síns.“ Tera sagði: „Konungur minn gef mér þrjá daga frest til að íhuga þetta mál með mér og ráðgast við fjölskyldu mína um orð konungs míns.“ Hann lagði mikla áherslu á að konungur samþykkti þetta.
31 Konungurinn hlýddi á Terah og gjörði svo og gaf honum þrjá daga frest. Þá fór Terah burt frá konungi og kom heim til fjölskyldu sinnar og sagði þeim öll orð konungs. Þá varð fólkið mjög hrædd.
32 Á þriðja degi sendi konungur til Terah og lét segja: „Sendu mér son þinn gegn verði, eins og ég sagði þér. En ef þú gjörir það ekki, þá sendi ég og drep allt sem þú átt í húsi þínu, svo að þú munt ekki einu sinni hafa einn hund eftir.“
33 Þá hraðaði Terah sér, því að konungur var mjög ákafur að taka barn af einum af þjónum sínum, sem ambátt hans hafði fætt honum þann dag. Terah færði barnið til konungs og tók við verði þess.
34 Og Drottinn var með Tera í þessu máli, svo að Nimrod skyldi ekki valda dauða Abrams, og konungurinn tók barnið frá Tera og lamdi höfuð þess til jarðar af öllum mætti, því að hann hélt að það hefði verið Abram. Þetta var honum hulið frá þeim degi og konungurinn gleymdi því, þar sem það var vilji forsjónarinnar að láta ekki Abram deyja.
35 Og Tara tók Abram son sinn leynilega, ásamt móður hans og fóstru, og faldi þá í helli og færði þeim vistir mánaðarlega.
36 Og Drottinn var með Abram í hellinum og hann óx upp. Abram var í hellinum í tíu ár. Konungurinn og höfðingjar hans, spásagnamenn og vitringar, héldu að konungurinn hefði drepið Abram.

## 9. KAFLI

1 Haran, sonur Terah, elsta bróður Abrams, tók sér konu á þeim dögum.
2 Haran var þrjátíu og níu ára gamall, er hann gekk að eiga hana, og kona Harans varð þunguð og ól son, og hann nefndi hann Lot.
3 Og hún varð þunguð aftur og ól dóttur og nefndi hana Milka. Og hún varð þunguð aftur og ól dóttur og nefndi hana Saraí.
4 Haran var fjörutíu og tveggja ára gamall, er hann gat Saraí. Það var á tíunda aldursári Abrams. Á þeim dögum gengu Abram út úr hellinum, móðir hans og fóstra, því að konungur og þegnar hans höfðu gleymt sögu Abrams.
5 Og er Abram kom út úr hellinum, fór hann til Nóa og Sems sonar hans og dvaldi hjá þeim til að læra kenningu Drottins og vegu hans. Enginn vissi hvar Abram var, og Abram þjónaði Nóa og Sem syni sínum langan tíma.
6 Og Abram var í húsi Nóa í þrjátíu og níu ár. Og Abram þekkti Drottin frá þriggja ára aldri og gekk á vegum Drottins allt til dauðadags, eins og Nói og Sem sonur hans höfðu kennt honum. Og allir synir jarðarinnar sýndu mikla ótrúmennsku gegn Drottni á þeim dögum. Þeir gjörðu uppreisn gegn honum og þjónuðu öðrum guðum og gleymdu Drottni, sem hafði skapað þá á jörðinni. Og íbúar jarðarinnar gjörðu sér á þeim tíma hver sinn guð, guði úr tré og steini, sem hvorki gátu talað, heyrt né frelsað. Og mannanna synir þjónuðu þeim og þeir urðu guðir þeirra.
7 Konungurinn og allir þjónar hans, og Terah og allt hans hús, urðu þá fremstir meðal þeirra sem dýrkuðu guði úr tré og steini.
8 Tera hafði tólf stóra guði, gjörða úr tré og steini, eftir tólf mánuðum ársins, og hann þjónaði hverjum þeirra

mánaðarlega, og í hverjum mánuði færði Tera guðum sínum matfórn sína og drykkjarfórn. Þannig gjörði Tera alla daga ársins.

9 Og öll sú kynslóð var vond í augum Drottins og gjörði sérhvern að sínum guði, en yfirgáfu Drottin, sem hafði skapað hana.

10 Og enginn maður fannst á þeim dögum á allri jörðinni, er þekkti Drottin, því að hver og einn þjónaði sínum Guði, nema Nói og fjölskyldu hans, og allir þeir, sem voru undir hans ráðum, þekktu Drottin á þeim dögum.

11 Abram, sonur Tara, varð mikill í ætt Nóa á þeim dögum, og enginn vissi af því, og Drottinn var með honum.

12 Og Drottinn gaf Abram skilningsríkt hjarta, og hann vissi að öll verk þessarar kynslóðar voru hégómi og að allir guðir þeirra voru hégómi og til einskis.

13 Og Abram sá sólina skína á jörðina, og Abram sagði við sjálfan sig: Vissulega er þessi sól, sem skín á jörðina, Guð, og honum mun ég þjóna.

14 Abram þjónaði sólinni þann dag og bað til hans. Og er kvöldaði og sólin settist eins og venjulega, sagði Abram við sjálfan sig: „Þetta getur ekki verið Guð?“

15 Og Abram hélt áfram að tala við sjálfan sig: „Hver er sá, sem gjört hefur himin og jörð? Hver hefur skapað á jörðu? Hvar er hann?“

16 Og nóttin myrknaði yfir honum, og hann hóf augu sín til vesturs, norðurs, suðurs og austurs, og hann sá að sólin var horfin af jörðinni og dagurinn myrkur varð.

17 Og Abram sá stjörnurnar og tunglið fyrir framan sig og sagði: „Sannarlega er þessi Guð sá, sem skapaði alla jörðina og manninn, og sjá, þessir þjónar hans eru guðir umhverfis hann.“ Og Abram þjónaði tunglinu og bað til þess alla þá nótt.

18 Og að morgni, er bjart var orðið og sólin skein á jörðina eins og vanalega, sá Abram allt það, sem Drottinn Guð hafði gjört á jörðinni.

19 Og Abram sagði við sjálfan sig: „Þetta eru vissulega ekki guðirnir, sem jörðin og allt mannkynið hafa skapað, heldur eru þetta þjónar Guðs.“ Abram dvaldi í húsi Nóa og þekkti þar Drottin og vegu hans. Hann þjónaði Drottni alla ævi sína. En öll sú kynslóð gleymdi Drottni og þjónaði öðrum guðum úr tré og steini og gjörði uppreisn alla sína ævi.

20 Og Nimrod konungur ríkti örugglega og öll jörðin var undir hans stjórn og öll jörðin var ein tunga og orð sameinuð.

21 Og allir höfðingjar Nimrods og stórmenni hans tóku ráð sín saman, Pút, Mísraím, Kús og Kanaan ásamt fjölskyldum sínum, og þeir sögðu hver við annan: „Komið, við skulum byggja okkur borg og í henni sterkan turn, sem nái til himins, og við munum gjöra okkur fræg, svo að við megum ríkja yfir öllum heiminum, svo að illska óvina okkar linni okkur, svo að við megum ríkja voldugt yfir þeim og að við dreifumst ekki um jörðina vegna stríða þeirra.“

22 Og þeir gengu allir fyrir konung og sögðu honum þessi orð, og konungur samþykkti þá í þessu máli og gjörði svo.

23 Og allar fjölskyldurnar söfnuðust saman, um sex hundruð þúsund manns að tölu, og þeir fóru að leita að stóru landsvæði til að byggja borgina og turninn, og þeir leituðu um alla jörðina og fundu ekkert eins og einn dal austan við Sínearland, um tveggja daga gönguleið, og þeir ferðuðust þangað og settust þar að.

24 Og þeir tóku að smíða múrsteina og brenna eld til að byggja borgina og turninn sem þeir höfðu ímyndað sér að fullgera.

25 Og bygging turnsins var þeim synd og misgjörð, og þeir hófu að byggja hann, og meðan þeir byggðu gegn Drottni, Guði himinsins, hugsuðu þeir í hjörtum sínum að berjast gegn honum og stíga upp til himins.

26 Og allt þetta fólk og allar ættirnar skiptu sér í þrjá hluta. Sá fyrsti sagði: „Vér munum stíga upp til himins og berjast gegn honum.“ Annar sagði: „Vér munum stíga upp til himins og setja þar guði okkar og þjóna þeim.“ Þriðji hlutinn sagði: „Vér munum stíga upp til himins og slá hann með bogum og spjótum.“ Guð þekkti öll verk þeirra og allar illar hugsanir þeirra og sá borgina og turninn sem þeir voru að byggja.

27 Og er þeir voru að byggja, reistu þeir sér mikla borg og mjög háan og sterkan turn; og vegna hárrar borgarinnar náðu ekki múrsteinar og leirsteinar til smiðanna, er þeir gengu upp í hana, fyrr en þeir, sem upp fóru, höfðu lokið heilu ári. Eftir það náðu þeir til smiðanna og gáfu þeim múrstein og leirsteina; þannig var það gert daglega.

28 Og sjá, þessir stigu upp og aðrir stigu niður allan daginn; og ef múrsteinn féll úr höndum þeirra og brotnaði, grétu þeir allir yfir honum, og ef maður féll og dó, leit enginn þeirra á hann.

29 Og Drottinn þekkti hugsanir þeirra, og þegar þeir voru að byggja, köstuðu þeir örvunum til himins, og allar örvarnar féllu á þá blóðugar. Og þegar þeir sáu þær sögðu þeir hver við annan: „Vissulega höfum við drepið alla þá sem á himnum eru.“

30 Því að þetta var frá Drottni til þess að leiða þá afvega og til þess að afmá þá af jörðinni.

31 Og þeir byggðu turninn og borgina og unnu þetta daglega þar til margir dagar og ár voru liðin.

32 Og Guð sagði við þá sjötíu engla, sem stóðu fremst frammi fyrir honum, við þá, sem voru nálægt honum, og sagði: „Komið, vér skulum stíga niður og rugla tungumál þeirra, svo að enginn maður skilji tungumál náunga síns.“ Og þeir fóru svo með þá.

33 Og frá þeim degi gleymdu þeir hver tungu náunga síns og gátu ekki skilið að tala eina tungu. Og þegar smiðurinn tók kalk eða stein úr höndum náunga síns, sem hann hafði ekki pantað, kastaði smiðurinn því frá sér og á náunga sinn, svo að hann myndi deyja.

34 Og þeir gjörðu svo í marga daga og drápu marga þeirra á þennan hátt.

35 Og Drottinn laust þrjár herdeildir, sem þar voru, og refsaði þeim eftir verkum þeirra og áformum. Þeir sem sögðu: „Vér munum stíga upp til himins og þjóna guðum vorum,“ urðu eins og apar og fílar. Og þá sem sögðu: „Vér munum slá himininn með örvum,“ þá drap Drottinn, einn mann fyrir hendi náunga síns. Og þriðju herdeildina, þá sem sögðu: „Vér munum stíga upp til himins og berjast gegn honum,“ þá dreifði Drottinn um alla jörðina.

36 Og þeir sem eftir voru meðal þeirra, þegar þeir vissu og skildu þá ógæfu sem yfir þá var að koma, yfirgáfu þeir bygginguna og dreifðust einnig um alla jörðina.

37 Og þeir hættu að byggja borgina og turninn. Þess vegna nefndi hann þennan stað Babel, því að þar ruglaði Drottinn

tungumál allrar jarðarinnar. Sjá, það var austan við Sínearland.
38 Og hvað varðar turninn, sem mannanna synir reistu, þá opnaði jörðin munn sinn og gleypti þriðjung hans, og eldur steig einnig niður af himni og brenndi annan þriðjung, og hinn þriðjungurinn er eftir til þessa dags, og það er af þeim hluta, sem var uppi, og ummál hans er þriggja daga ganga.
39 Og margir mannanna synir dóu í þeim turni, óteljandi þjóð.

## 10. KAFLI

1 Peleg Ebersson andaðist á þeim dögum, á fjörutíu og áttunda aldursári Abrams, sonar Tera. Og allir dagar Pelegs voru tvö hundruð þrjátíu og níu ár.
2 Og þegar Drottinn hafði tvístrað mannanna sonum vegna syndar þeirra við turninn, sjá, þá dreifðust þeir í marga hópa, og allir mannanna sonir dreifðust um fjórar heimshorn.
3 Og allar ættirnar urðu hver eftir sinni tungu, landi sínu eða borg.
4 Og mannanna synir reistu margar borgir eftir ættum sínum, á öllum þeim stöðum sem þeir fóru og um alla jörðina þar sem Drottinn hafði dreift þeim.
5 Og sumir þeirra byggðu borgir á stöðum sem þeir voru síðar útrýmdir frá, og þeir nefndu þessar borgir eftir eigin nöfnum, nöfnum barna sinna, eða eftir tilteknum atburðum þeirra.
6 Og synir Jafets, sonar Nóa, fóru og reistu sér borgir á þeim stöðum þar sem þeir voru dreifðir og nefndu allar borgir sínar eftir nöfnum sínum. Og synir Jafets skiptust um jörðina í marga flokka og tungumál.
7 Þessir eru synir Jafets eftir ættum þeirra: Gómer, Magóg, Medaí, Javan, Túbal, Mesek og Tíras. Þetta eru synir Jafets eftir ættliðum þeirra.
8 Og synir Gómers, eftir borgum þeirra, voru Frankum, sem búa í landi Fransa, við ána Fransa, við ána Senah.
9 Synir Refata eru Bartonítar, sem búa í landi Bartoníu við Leda-fljót, sem rennur vötn sín í hið mikla Gíhonhaf, það er Okeanos.
10 Og börn Tugarma eru tíu ættir, og þetta eru nöfn þeirra: Búsar, Parsúnak, Balgar, Elíkanúm, Ragbíb, Tarki, Bíð, Sebúk, Ongal og Tilmaz; allir þessir dreifðust og settust að í norðri og byggðu sér borgir.
11 Og þeir nefndu borgir sínar eftir eigin nöfnum, það eru þeir sem búa við Hitla- og Ítalak-fljótin allt til þessa dags.
12 En fjölskyldur Angoli, Balgar og Parzunac búa við hina miklu á Dubnee, og nöfn borga þeirra eru einnig í samræmi við þeirra eigin nöfn.
13 Og synir Javans eru Javanítar, sem búa í landi Makdóníu, og synir Medaiare eru Orelum, sem búa í landi Kúrsons, og synir Túbals eru þeir, sem búa í landi Tuskana við Pasjafljót.
14 Synir Meseks eru Síbasní og synir Tírasar eru Rúsas, Kúsní og Ongólís. Allir þessir fóru og reistu sér borgir. Þetta eru borgirnar sem standa við Jabúshafið við Kúra-ána, sem rennur út í Tragan-ána.
15 Og synir Elísa eru Almaním, og þeir fóru einnig og byggðu sér borgir; það eru borgirnar sem eru staðsettar milli Jobfjalla og Síbaþómó; og af þeim voru Lumbardífólkið sem býr gegnt Jobfjalla og Síbaþómó, og þeir lögðu undir sig Ítalíulandið og dvöldu þar til þessa dags.
16 Og synir Kitta eru Rómítar, sem búa í Kanópíudalnum við Tíbreúfljót.
17 Og synir Dúdóníma eru þeir sem búa í borgunum við Gíhonhaf, í landi Bordna.
18 Þetta eru ættir Jafets sona eftir borgum þeirra og tungumálum, þegar þeir dreifðust eftir turninum og nefndu borgir sínar eftir nöfnum sínum og uppruna. Og þetta eru nöfn allra borga þeirra, eftir ættkvíslum þeirra, sem þeir reistu á þeim tíma eftir turninum.
19 Og synir Kams voru Kús, Mísraím, Pút og Kanaan eftir ættliðum þeirra og borgum.
20 Allir þessir fóru og reistu sér borgir, þar sem þeim fannst hentugur staður, og þeir nefndu borgir sínar eftir nöfnum feðra sinna: Kús, Mísraím, Fút og Kanaan.
21 Og synir Mísraíma eru Lúdítar, Anamítar, Lehabítar, Naftúkítar, Patrúsítar, Kaslúkítar og Kaftúrítar, sjö ættir.
22 Allir þessir búa við Síhorfljót, það er Egyptalandslækur, og þeir reistu sér borgir og nefndu þær eftir eigin nöfnum.
23 Og synir Patrósar og Kasloks giftust, og frá þeim komu Filistítar, Asatítar, Gerarítar, Gítítar og Ekronítar, í öllum fimm ættum; þessir byggðu sér einnig borgir og nefndu borgir sínar eftir nöfnum feðra sinna allt til þessa dags.
24 Og Kanaans synir reistu sér einnig borgir og nefndu borgir sínar eftir nöfnum sínum, ellefu borgir og aðrar óteljandi.
25 Og fjórir menn af ætt Kams fóru til sléttlendisins. Þetta eru nöfn þessara fjögurra manna: Sódóma, Gómorra, Adma og Sebóím.
26 Og þessir menn reistu sér fjórar borgir á sléttlendinu og nefndu borgir sínar eftir eigin nöfnum.
27 Og þau og börn þeirra og allt sem þeim tilheyrði bjuggu í þessum borgum, og þau urðu frjósöm, fjölguðu sér mjög og bjuggu friðsamlega.
28 Seír, sonur Húrs, sonar Híví, sonar Kanaans, fór og fann dal gegnt Paranfjalli og byggði þar borg. Hann bjó þar ásamt sjö synum sínum og fjölskyldu sinni. Og hann nefndi borgina, sem hann byggði, Seír eftir nafni sínu. Það er landið Seír allt til þessa dags.
29 Þetta eru ættir Kams sona, eftir tungumálum þeirra og borgum, þegar þeir dreifðust um lönd sín eftir turninum.
30 Og nokkrir af sonum Sems, sonar Nóa, föður allra Ebers sona, fóru einnig og reistu sér borgir á þeim stöðum þar sem þeir höfðu dreifst og nefndu borgir sínar eftir nöfnum sínum.
31 Synir Sems voru Elam, Assúr, Arpaksad, Lúd og Aram, og þeir byggðu sér borgir og nefndu allar borgir sínar eftir nöfnum þeirra.
32 Og Assúr, sonur Sems, fór af stað með börnum hans og fjölskyldu, mjög fjölmennur hópur, og þeir fóru til fjarlægs lands sem þeir fundu og mættu mjög víðáttumiklum dal í landinu sem þeir fóru til og þeir byggðu sér fjórar borgir og nefndu þær eftir eigin nöfnum og atburðum.
33 Þetta eru nöfn borganna, sem Assúrs synir byggðu: Níníva, Resen, Kalak og Rehóbóter, og Assúrs synir búa þar allt til þessa dags.
34 Aramesku synir fóru einnig og byggðu sér borg og nefndu borgina Ús eftir elsta bróður sínum og búa þar. Það er land Ús allt til þessa dags.

35 Á öðru ári eftir turninn fór maður af ætt Assúrs, að nafni Bela, frá Nínívelandi til að dveljast sem dvalarstaður með fjölskyldu sinni, hvar sem hann gæti fundið dvalarstað. Þeir komu alla leið gegnt borgunum á sléttlendinu gegnt Sódómu og settust þar að.
36 Þá reis maðurinn sig upp og byggði þar litla borg og nefndi hana Bela eftir nafni sínu. Það er landið Sóar allt til þessa dags.
37 Og þetta eru ættir Sems sona eftir tungumáli þeirra og borgum, eftir því sem þeir dreifðust um jörðina eftir turninum.
38 Og hvert konungsríki, borg og ættir Nóa sona reistu sér margar borgir eftir þetta.
39 Og þeir stofnuðu stjórnir í öllum borgum sínum, til þess að þeim yrði stjórnað eftir skipunum þeirra; svo gjörðu allar ættir Nóa-niðja að eilífu.

## 11. KAFLI

1 Nimrod, sonur Kús, var enn í Sínearlandi og ríkti þar og bjó þar. Hann reisti borgir í Sínearlandi.
2 Og þetta eru nöfn þeirra fjögurra borga, sem hann byggði, og hann nefndi þær eftir þeim atburðum, sem þær áttu sér stað við byggingu turnsins.
3 Og hina fyrstu nefndi hann Babýlon og sagði: „Þar ruglaði Drottinn tungumál allrar jarðarinnar.“ En hina aðra nefndi hann Erek, því að þaðan hafði Guð dreift þeim.
4 Þriðja nefndi hann Eked, því að þar hafði verið háð mikil orrusta, og fjórða Kalna, því að þar höfðu höfðingjar hans og kappar fallið, og þeir höfðu móðgað Drottin, gert uppreisn og brotið gegn honum.
5 Og er Nimrod hafði byggt þessar borgir í Sínearlandi, setti hann þar í staðinn það sem eftir var af fólki sínu, höfðingjum sínum og kappum sínum, sem eftir voru í ríki hans.
6 Og Nimrod settist að í Babýlon og þar endurnýjaði hann völd sín yfir hinum þegnunum sínum og ríkti örugglega. Þegnar Nimrods og höfðingjar kölluðu hann Amrafel og sögðu að höfðingjar hans og menn hefðu fallið fyrir hans tilstilli við turninn.
7 Og þrátt fyrir þetta sneri Nimrod sér ekki til Drottins, heldur hélt hann áfram að iðka ranglæti og kenna mannanna sonum ranglæti. Og Mardon, sonur hans, varð verri en faðir hans og hélt áfram að bæta við viðurstyggð föður síns.
8 Og hann leiddi mannanna börn til syndar, þess vegna er sagt: Frá óguðlegum kemur óguðleiki.
9 Á þeim tíma var ófriður milli ætta Kams sona, er þeir bjuggu í borgunum sem þeir höfðu byggt.
10 Kedorlaómer, konungur Elams, fór burt frá ættum sona Hams og barðist við þá og lagði þá undir sig. Hann fór til fimm borganna á sléttlendinu og barðist við þá og lagði þá undir sig, og þeir voru undir hans stjórn.
11 Og þeir þjónuðu honum í tólf ár og greiddu honum árlegan skatt.
12 Á þeim tíma andaðist Nahor, sonur Serúgs, á fjörutíu og níunda aldursári Abrams, sonar Terah.
13 Á fimmtugasta aldursári Abrams, sonar Tara, fór Abram úr húsi Nóa og heim til föður síns.
14 Og Abram þekkti Drottin og gekk á hans vegum og í hans leiðbeiningum, og Drottinn, Guð hans, var með honum.
15 Og Terah faðir hans var á þeim dögum enn hershöfðingi Nimrods konungs, og hann fylgdi enn framandi guðum.
16 Og Abram kom í hús föður síns og sá tólf guði standa þar í musteri þeirra. Abram reiddist er hann sá þessi líkneski í húsi föður síns.
17 Og Abram sagði: „Svo sannarlega sem Drottinn lifir, skulu þessi líkneski ekki vera í húsi föður míns. Svo mun Drottinn, sem skapaði mig, fara með mig, ef ég brýt þau ekki öll í sundur innan þriggja daga.“
18 Og Abram fór frá þeim og reiði hans brann í brjósti honum. Abram hraðaði sér og gekk út úr herberginu út í ytri forgarð föður síns og fann föður sinn sitjandi í forgarðinum og alla þjóna sína með honum. Abram kom og settist niður fyrir framan hann.
19 Abram spurði föður sinn og sagði: „Faðir, seg mér hvar Guð er, sem skapaði himin og jörð og öll mannanna börn á jörðinni og skapaði þig og mig.“ Tara svaraði syni sínum Abram og sagði: „Sjá, þeir sem sköpuðu okkur eru allir með okkur í húsinu.“
20 Abram sagði við föður sinn: „Herra minn, sýn mér þetta.“ Þá leiddi Tara Abram inn í herbergið í innri forgarðinum. Abram sá, og sjá, allt herbergið var fullt af guðum úr tré og steini, tólf stórum líkneskjum og fleiri, óteljandi minni en þessi.
21 Og Tera sagði við son sinn: „Sjá, þessir eru þeir, sem gjörðu allt, sem þú sérð á jörðinni, og sem sköpuðu mig og þig og allt mannkynið.“
22 Þá laut Tera guðum sínum og fór síðan burt frá þeim, og Abram, sonur hans, fór með honum.
23 Og er Abram var farinn frá þeim, fór hann til móður sinnar og settist niður fyrir henni og sagði við móður sína: „Sjá, faðir minn hefur sýnt mér þá, sem skapað hafa himininn og jörðina og alla mennina.“
24 Nú skaltu flýta þér og sækja kið úr hjörðinni og gjöra úr því ljúffengan rétt, svo að ég geti fært það guðum föður míns sem fórn handa þeim til matar. Má vera að ég geti þá þannig tekið vel á móti mér.
25 Móðir hans gjörði svo og sótti kiðling og tilreiddi úr honum ljúffengan rétt og færði hann Abram. Abram tók hinn ljúffenga rétt af móður sinni og færði hann fram fyrir guði föður síns og gekk til þeirra, svo að þau mættu eta. En Terah faðir hans vissi ekki af því.
26 Og Abram sá daginn, er hann sat meðal þeirra, að þeir höfðu hvorki rödd né heyrn né hreyfingu og enginn þeirra gat rétt út hönd sína til að eta.
27 Abram hæddist að þeim og sagði: „Sannarlega hefur sá ljúffengi réttur, sem ég tilreiddi, ekki geðjað þeim, eða kannski hefur hann verið of lítill fyrir þá og þeir hafa því ekki viljað eta. Þess vegna mun ég á morgun tilreiða nýjan, ljúffengan rétt, betri og meira af gnægð en þennan, svo að ég geti séð, hvað hann gerir.“
28 Daginn eftir gaf Abram móður sinni fyrirmæli um ljúffengan mat. Móðir hans reis þá upp og sótti þrjú góð kið úr hjörðinni og matreiddi úr þeim ljúffengan mat, eins og sonur hennar var geðfelldur, og gaf hann syni sínum Abram. En Terah faðir hans vissi ekki af því.
29 Abram tók hinn ljúffenga rétt frá móður sinni og færði hann inn í herbergið fram fyrir guði föður síns, gekk til

þeirra, svo að þau mættu eta og setti hann fyrir þau. Abram sat frammi fyrir þeim allan daginn og hugsaði með sér, að þau mættu kannski eta.

30 Og Abram leit þá, og sjá, þeir höfðu hvorki rödd né heyrn, og enginn þeirra rétti út hönd sína eftir matnum til að eta.

31 Og að kvöldi þess dags í húsinu var Abram íklæddur anda Guðs.

32 Og hann kallaði og sagði: Vei föður mínum og þessari vondu kynslóð, sem öll hjörtu eru hneigð til hégóma, sem dýrka þessi skurðgoð úr tré og steini, sem hvorki geta etið, lyktað, heyrt né talað, sem hafa munn án máls, augu án sjónar, eyru án heyrnar, hendur án tilfinningar og fætur sem ekki geta hreyfst. Eins og þeir eru þeir sem smíðuðu þau og treysta á þau.

33 Og er Abram sá allt þetta, reiddist hann föður sínum, tók hraðar sér öxi og gekk inn í guðasalinn og braut alla guði föður síns.

34 Og er hann hafði lokið við að brjóta líkneskið, fékk hann öxina í hönd hins mikla guðs, sem þar var frammi fyrir þeim, og fór út. Og Terah, faðir hans, kom heim, því að hann hafði heyrt högg öxarinnar við dyrnar. Þá kom Terah inn í húsið til að vita, hvað þetta væri.

35 Þegar Tara heyrði þyt öxunnar í herberginu með líkneskjunum hljóp hann inn í herbergið að líkneskjunum og mætti Abram, er hann gekk út.

36 Þá gekk Tara inn í herbergið og fann öll skurðgoðin fallin og brotin, og öxina í hendi hins stærsta, sem var óbrotin, og hinn ljúffengi réttur, sem Abram sonur hans hafði útbúið, var enn fyrir framan þá.

37 Og er Terah sá þetta, reiddist hann mjög og hann flýtti sér og gekk úr herberginu til Abrams.

38 Og hann fann Abram son sinn, enn sitjandi inni í húsinu, og hann sagði við hann: „Hvað er þetta verk, sem þú hefur gjört guðum mínum?“

39 Abram svaraði Tera föður sínum og sagði: „Eigi svo, herra minn, því að ég bar þeim ljúffengan mat, og er ég kom til þeirra með matinn til að þeir mættu eta, þá réttu þeir allir út hendur sínar til að eta áður en hinn stóri rétti út hönd sína til að eta.“

40 Og hinn mikli sá verk þeirra, sem þeir unnu fyrir augliti hans, og reiði hans blossaði upp gegn þeim ákaft. Hann fór og tók öxina, sem var í húsinu, kom til þeirra og braut þá alla. Og sjá, öxin er enn í hendi hans, eins og þú sérð.

41 Þá reiddist Tera Abram syni sínum, er hann mælti þetta, og Tera sagði við Abram son sinn í reiði sinni: „Hvað er þetta fyrir sögu sem þú segir? Þú lýgur að mér.“

42 Er í þessum guðum andi, sál eða kraftur til að gjöra allt sem þú hefur sagt mér? Eru þeir ekki úr tré og steini, og hef ég ekki sjálfur skapað þá, og geturðu logið að hinn mikli guð, sem var með þeim, hafi drepið þá? Það ert þú, sem settir öxina í hendur honum og segir síðan, að hann hafi drepið þá alla.

43 Abram svaraði föður sínum og sagði við hann: „Hvernig getur þú þá þjónað þessum skurðgoðum, sem þú hefur ekkert vald yfir? Geta þessi skurðgoð, sem þú treystir á, frelsað þig? Geta þau heyrt bænir þínar, þegar þú ákallar þau? Geta þau frelsað þig úr höndum óvina þinna, eða munu þau heyja bardaga fyrir þig gegn óvinum þínum, svo að þú þurfir að þjóna tré og steini, sem hvorki geta talað né heyrt?“

44 Og nú er það vissulega ekki gott fyrir þig né fyrir mannanna syni, sem tengjast þér, að gjöra þetta. Eruð þið svo heimsk, svo heimsk eða svo skilningslaus að þið munið þjóna timbri og steini og gera slíkt hið sama?

45 Og gleymið Drottni Guði, sem skapaði himin og jörð og skapaði yður á jörðinni, og leiðið þannig mikið ógæfu yfir sálir yðar í þessu máli með því að þjóna steini og tré?

46 Syndguðu ekki feður okkar til forna í þessu máli og Drottinn, Guð alheimsins, lét flóðið koma yfir þá og eyddi allri jörðinni?

47 Og hvernig getið þið haldið áfram að gera þetta og þjóna guðum úr tré og steini, sem hvorki heyra né tala né frelsa ykkur frá kúgun, og þannig látið reiði Guðs alheimsins koma yfir ykkur?

48 Nú skaltu faðir minn halda þessu frá og leiða ekki illt yfir sálu þína og sálir heimilismanna þinna.

49 Abram hraðaði sér og stökk burt frá föður sínum og tók öxina af stærstu skurðgoði föður síns. Með henni braut Abram hana og hljóp burt.

50 Og er Terah sá allt sem Abram hafði gjört, flýtti hann sér að fara burt úr húsi sínu og fór til konungsins og gekk fram fyrir Nimrod og stóð frammi fyrir honum og laut honum. Konungurinn sagði: „Hvað vilt þú?“

51 Og hann sagði: „Ég bið þig, herra minn, að hlusta á mig. Fyrir fimmtíu árum fæddist mér barn, og svo hefur hann gjört við guði mína og svo hefur hann talað. Sendu því nú, herra minn og konungur, eftir honum, að hann komi fyrir þig og dæmi hann eftir lögunum, svo að við frelsumst frá illu hans.“

52 Þá sendi konungur þrjá menn af þjónum sínum, og þeir fóru og leiddu Abram fyrir konung. Og Nimrod og allir höfðingjar hans og þjónar sátu þann dag frammi fyrir honum, og Terah sat einnig frammi fyrir þeim.

53 Þá sagði konungur við Abram: „Hvað hefir þú gjört föður þínum og guðum hans?“ Abram svaraði konungi með þeim orðum, sem hann hafði talað við föður sinn, og sagði: „Hinn mikli guð, sem með þeim var í húsinu, gjörði við þá eins og þú heyrðir.“

54 Þá sagði konungur við Abram: „Hafðu þeir mátt til að tala og eta og gjöra eins og þú sagðir?“ Abram svaraði konungi og sagði: „Ef þeir hafa ekkert mátt, hví þjónar þú þeim þá og leiðir mannanna syni villast af heimsku þinni?“

55 Ímyndar þú þér að þeir geti frelsað þig eða gert nokkuð smátt eða stórt, svo að þú þurfir að þjóna þeim? Og hví finnur þú ekki fyrir Guði alls alheimsins, sem skapaði þig og í hans valdi er að deyða og halda lífi?

56, þú heimski, einfeldni og fáfróður konungur, vei þér að eilífu.

57 Ég hélt að þú myndir kenna þjónum þínum rétta veginn, en þú gjörðir það ekki heldur fylltir alla jörðina með syndum þínum og syndum fólks þíns, sem hefur gengið á þína vegu.

58 Veistu ekki, eða hefur þú ekki heyrt, að með þessu illskuverki sem þú fremur, syndguðu forfeður okkar í því forðum daga, og hinn eilífi Guð lét flóðið koma yfir þá og eyddi þeim öllum, og einnig eyddi allri jörðinni þeirra vegna? Og munt þú og fólk þitt rísa upp nú og gjöra slíkt verk til að lægja reiði Drottins Guðs alheimsins og koma ógæfu yfir þig og alla jörðina?

59 Legg því nú af þessu illa verki sem þú framdir og þjóna Guði alheimsins, eins og sál þín er í hans höndum, og þá mun þér vel vegna.
60 Og ef illt hjarta þitt hlýðir ekki orðum mínum til að fá þig til að yfirgefa illar leiðir þínar og þjóna hinum eilífa Guði, þá munt þú deyja í skömm á síðustu dögum, þú, fólk þitt og allir sem tengjast þér, sem heyra orð þín eða ganga á illum vegum þínum.
61 Og er Abram hafði lokið máli sínu frammi fyrir konungi og höfðingjum, hóf Abram augu sín til himins og sagði: „Drottinn sér alla hina óguðlegu og mun dæma þá.“

## 12. KAFLI

1 Þegar konungur heyrði orð Abrams skipaði hann að setja hann í fangelsi, og Abram sat í fangelsi í tíu daga.
2 Og að loknum þessum dögum skipaði konungurinn að allir konungar, höfðingjar og landstjórar hinna ýmsu héraða og vitringarnir skyldu koma fyrir hann, og þeir settust niður fyrir honum, en Abram var enn í fangabúðunum.
3 Þá sagði konungurinn við höfðingjana og vitringana: „Hafið þið heyrt, hvað Abram, sonur Tara, hefur gjört föður sínum? Svo hefur hann gjört við hann, og ég bauð að leiða hann fyrir mig, og svo hefur hann talað. Hjarta hans hræddi hann ekki, né hrærðist hann í návist minni, og sjá, nú er hann í haldi í fangelsi.“
4 Og ákveddu því, hvaða dóm þessum manni ber, sem smánaði konunginn, sem talaði og gjörði allt það, sem þú heyrðir.
5 Og allir svöruðu þeir konungi og sögðu: „Sá maður, sem smánar konunginn, á að hengja á tré, en þar sem hann hefur gjört allt sem hann sagði og fyrirlitið guði okkar, á hann að brenna til bana, því að þetta eru lögin í þessu máli.“
6 Ef konunginum þóknast að gera þetta, þá skal hann skipa þjónum sínum að kveikja eld bæði nótt og dag í múrsteinsofni þínum, og þá munum við kasta þessum manni í hann. Og konungur gjörði svo og bauð þjónum sínum að kveikja eld í þrjá daga og þrjár nætur í ofni konungsins, sem er í Kasdím, og konungur skipaði þeim að taka Abram úr fangelsi og leiða hann út til brennslu.
7 Og allir þjónar konungs, höfðingjar, lávarðar, landstjórar og dómarar og allir íbúar landsins, um níu hundruð þúsund manns, stóðu gegnt ofninum til að sjá Abram.
8 Og allar konurnar og börnin þyrptust upp á þökin og turnana til að sjá, hvað Abram væri að gera, og þau stóðu öll saman álengdar; og enginn maður var eftir, sá sem ekki hefði komið þann dag til að virða fyrir sér sviðsmyndina.
9 Þegar Abram kom, sáu særingar konungsins og vitringarnir Abram og kölluðu til konungsins og sögðu: „Herra minn, þetta er maðurinn sem við vitum að var barnið sem gleypti fjórar stjörnur við fæðingu stóra stjarnan, sem við sögðum konungi frá fyrir fimmtíu árum.“
10 Og sjá, nú hefur faðir hans einnig brotið boðorð þín og hæðst þig með því að færa þér annað barn, sem þú drapst.
11 Og þegar konungur heyrði orð þeirra, varð hann mjög reiður og skipaði að leiða Terah fyrir sig.
12 Þá sagði konungurinn: „Hefur þú heyrt, hvað galdramennirnir hafa sagt? Segðu mér nú í alvöru, hvernig þú gerðir það, og ef þú segir satt, munt þú sýknaður verða.“
13 Og er Terah sá að reiði konungsins var svo mikil, sagði hann við konunginn: „Herra minn og konungur, þú hefur heyrt sannleikann, og það sem vitringarnir hafa sagt er rétt.“ Þá sagði konungurinn: „Hvernig gast þú gjört þetta, að brjóta skipanir mínar og gefa mér barn, sem þú hefur ekki getið, og taka verðmæti þess?“
14 Þá svaraði Tara konungi: „Af því að á þeim tíma var ég með ástúð til sonar míns, og ég tók son ambáttar minnar og leiddi hann til konungs.“
15 Þá sagði konungurinn: „Hver ráðlagði þér þetta? Segðu mér, leyndu mér engu, og þá munt þú ekki deyja.“
16 Þá varð Terah mjög hræddur við konung og sagði við konung: „Það var Haran, elsti sonur minn, sem ráðlagði mér þetta. Haran var á þeim tíma, sem Abram fæddist, þrjátíu og tveggja ára gamall.“
17 En Haran ráðlagði föður sínum ekkert, því að Terah sagði þetta við konung til þess að frelsa sálu sína frá konungi, því að hann óttaðist mjög. Þá sagði konungurinn við Terah: „Haran, sonur þinn, sem ráðlagði þér þetta, skal deyja í eldi með Abram, því að hann hlýtur dauðadóm fyrir að hafa risið gegn vilja konungs með því að gjöra þetta.“
18 Og Haran fann sig þá langaða til að feta í fótspor Abrams, en hann hélt því inni í sér.
19 Og Haran sagði í hjarta sínu: „Sjá, konungurinn hefur tekið Abram höndum vegna þessara athafna, sem Abram gjörði. Ef Abram sigrar konunginn, mun ég fylgja honum, en ef konungurinn sigrar, mun ég elta konunginn.“
20 Og er Terah hafði sagt þetta við konung um Haran, son sinn, þá bauð konungur að taka Haran með Abram.
21 Og þeir færðu þá báða, Abram og Haran, bróður hans, til að kasta þeim í eldinn, og allir íbúar landsins og þjónar konungsins og höfðingjar og allar konur og börn stóðu þar yfir þeim þann dag.
22 Þjónar konungs tóku Abram og bróður hans og færðu þá úr öllum fötum þeirra nema neðri klæðnaði þeirra, sem þeir voru á.
23 Og þeir bundu hendur þeirra og fætur með línreipum, og þjónar konungsins tóku þá upp og köstuðu þeim báðum í ofninn.
24 Og Drottinn elskaði Abram og kenndi honum með þökk og steig niður og frelsaði Abram úr eldinum og hann brenndi sig ekki.
25 En öll böndin, sem þeir bundu hann með, brunnu, en Abram varð eftir og gekk um í eldinum.
26 Og Haran dó, er þeir höfðu kastað honum í eldinn, og hann brann til ösku, því að hjarta hans var ekki heilt með Drottni. Og eldsloginn breiddist út yfir þá menn, sem köstuðu honum í eldinn, og þeir brunnu, og tólf menn af þeim dóu.
27 Og Abram gekk mitt í eldinum þrjá daga og þrjár nætur, og allir þjónar konungs sáu hann ganga mitt í eldinum. Þeir komu og sögðu konungi frá því og sögðu: "Sjá, vér höfum séð Abram ganga mitt í eldinum, og jafnvel neðri klæðin, sem hann var í, eru ekki brunnin, heldur er snúran, sem hann var bundinn með, brunnin."
28 Og þegar konungur heyrði orð þeirra, þá féll hjarta hans í brjósti og hann trúði þeim ekki. Hann sendi því aðra trúfasta höfðingja til að sjá þetta mál, og þeir fóru og sáu það og sögðu konungi frá því. Konungur reis upp til að fara og sjá það, og hann sá Abram ganga fram og til baka mitt í eldinum og lík Harans brennt, og konungur undraðist mjög.
29 Þá bauð konungur að taka Abram út úr eldinum, og þjónar hans komu til að sækja hann, en þeir gátu það ekki,

því að eldurinn var allt í kring og loginn steig upp að þeim úr ofninum.

30 Þjónar konungs flýðu þaðan, og konungur hastaði á þá og sagði: „Farið og leiðið Abram út úr eldinum, svo að þér deyið ekki.“

31 Þjónar konungsins komu aftur til að sækja Abram, en logarnir skullu á þá og brunnu í andliti þeirra, svo að átta þeirra dóu.

32 Og er konungur sá að þjónar hans gátu ekki nálgast eldinn, svo að þeir brenndu sig ekki, kallaði konungur til Abrams: „Þjónn Guðs, sem er á himnum, far út úr eldinum og kom hingað til mín.“ Abram hlýddi röddu konungsins, gekk út úr eldinum, kom og stóð frammi fyrir konungi.

33 Þegar Abram kom út sáu konungurinn og allir þjónar hans Abram koma fyrir konung í neðri klæðum sínum, því að þau voru ekki brunnin, heldur var snúran, sem hann var bundinn með, brunnin.

34 Þá sagði konungur við Abram: „Hvers vegna brannstu ekki í eldinum?“

35 Abram sagði við konunginn: „Guð himins og jarðar, sem ég treysti á og hef allt í valdi sínu, hann frelsaði mig úr eldinum, sem þú kastaðir mér í.“

36 Og Haran, bróðir Abrams, var brenndur til ösku, og þeir leituðu að líki hans, og fundu það brunnið.

37 Haran var áttatíu og tveggja ára gamall þegar hann dó í eldinum í Kasdím. Konungurinn, höfðingjarnir og íbúar landsins sáu að Abram var frelsaður úr eldinum og komu og lutu Abram.

38 Og Abram sagði við þá: „Feljið ykkur ekki fyrir mér, heldur feljið ykkur fyrir Guði heimsins, sem skapaði ykkur, og þjónið honum og farið á hans vegum, því að hann frelsaði mig úr þessum eldi og hann skapaði sálir og anda allra manna, mótaði manninn í móðurkviði og leiddi hann út í heiminn, og hann mun frelsa þá, sem treysta á hann, frá allri þjáningu.“

39 Og þetta þótti konungi og höfðingjum mjög undarlegt, að Abram skyldi bjargast úr eldinum og Haran brenndist. Og konungurinn gaf Abram margar gjafir og gaf honum tvo yfirþjóna sína úr konungshöllinni. Annar hét Óní en hinn Elíeser.

40 Og allir konungarnir, höfðingjarnir og þjónarnir gáfu Abram margar gjafir af silfri, gulli og perlum, og konungurinn og höfðingjar hans létu hann fara, og hann fór í friði.

41 Og Abram fór burt frá konungi í friði, og margir af þjónum konungs fylgdu honum, og um þrjú hundruð manns gengu í hans hóp.

42 Abram sneri aftur þann dag og fór heim til föður síns, hann og mennirnir, sem honum fylgdu. Abram þjónaði Drottni, Guði sínum, alla ævidaga sína og gekk á hans vegum og fylgdi lögmáli hans.

43 Og frá þeim degi sneri Abram hjörtum mannanna til að þjóna Drottni.

44 Um þær mundir tóku Nahor og Abram sér konur, dætur Harans, bróður síns. Kona Nahors hét Milka, og kona Abrams hét Saraí. En Saraí, kona Abrams, var óbyrja; hún átti engan afkvæmi á þeim dögum.

45 Og að tveimur árum liðnum frá því að Abram fór úr eldinum, það er á fimmtugasta og öðru aldursári hans, sjá, þá sat Nimrod konungur í Babýlon á hásætinu. Konungurinn sofnaði og dreymdi að hann stæði með herliði sínu og hersveitum í dal gegnt ofni konungsins.

46 Og hann hóf upp augu sín og sá mann í líki Abrams koma út úr ofninum, og að hann kom og stóð frammi fyrir konungi með brugðið sverði, og stökk síðan til konungs með sverði hans, en konungurinn flýði undan manninum, því að hann var hræddur. Og á meðan hann hljóp, kastaði maðurinn eggi í höfuð konungs, og eggið varð að mikilli á.

47 Og konungurinn dreymdi að allur her hans sökk í ánni og dó, og konungurinn flýði með þremur mönnum sem voru á undan honum og komst undan.

48 Og konungur leit á þessa menn og þeir voru klæddir í höfðingjabúninga eins og konungaklæði og höfðu ásýnd og tign konunga.

49 Og meðan þeir voru á hlaupum breyttist áin aftur í egg fyrir framan konunginn, og úr egginu kom ungur fugl sem kom fyrir konunginn, flaug á höfuð hans og reif augað út af konunginum.

50 Konungurinn varð hryggur við þessa sjón og vaknaði í óróleika og andi hans varð mjög skelfdur.

51 Og um morguninn reis konungurinn óttafullur af hvílu sinni og bauð öllum vitringunum og spásagnamönnum að koma fyrir sig, og sagði konungurinn þeim drauminn sinn.

52 Og vitur þjónn konungsins, sem Anúkí hét, svaraði konunginum og sagði: „Þetta er ekkert annað en illska Abrams og niðja hans sem mun koma upp gegn herra mínum og konungi á síðustu dögum.“

53 Og sjá, sá dagur mun koma, að Abram og niðjar hans og heimilisfólk hans munu heyja stríð við konung minn og þeir munu fella alla hersveitir konungsins og herlið hans.

54 Og hvað varðar það sem þú hefur sagt um þrjá menn sem þú sást líkjast sjálfum þér og sem komust undan, þá þýðir það að aðeins þú munt komast undan með þremur konungum frá konungum jarðarinnar sem munu vera með þér í bardaga.

55 Og það sem þú sást af ánni sem varð að eggi eins og í fyrstu, og ungfuglinum sem tók augað út af þér, það þýðir ekkert annað en afkvæmi Abrams sem munu drepa konunginn á síðustu dögum.

56 Þetta er draumur konungs míns og þessi er þýðing hans, og draumurinn er sannur og þýðingin, sem þjónn þinn hefur gefið þér, er rétt.

57 Nú, konungur minn, þú veist víst að það eru nú fimmtíu og tvö ár síðan vitringar þínir sáu þetta við fæðingu Abrams, og ef konungur minn leyfir Abram að lifa á jörðinni, þá mun það vera herra mínum og konungi til tjóns, því að alla þá daga sem Abram lifir, mun hvorki þú né ríki þitt staðfestast, því að þetta var vitað áður við fæðingu hans. Og hví mun konungur minn ekki drepa hann, svo að illska hans verði haldið frá þér á síðustu dögum?

58 Og Nimrod hlýddi röddu Anúki og sendi nokkra af þjónum sínum í leyni til að fara og handtaka Abram og leiða hann fyrir konung til að þola dauða.

59 Og Elíeser, þjónn Abrams, sem konungurinn hafði gefið honum, var á þeim tíma í návist konungs og hann heyrði ráðleggingar Anúkí konungs og fyrirmæli konungs til að valda dauða Abrams.

60 Og Elíeser sagði við Abram: „Flýttu þér, rís upp og bjargaðu sálu þinni, svo að þú deyir ekki fyrir höndum konungs, því að svo sá hann í draumi um þig, og þannig

túlkaði Anúkí hann, og þannig ráðlagði Anúkí konungi einnig um þig.“

61 Og Abram hlýddi röddu Elíesers og hraðaði sér og hljóp í öruggt skjól til húss Nóa og Sems sonar hans og faldi sig þar og fann öruggt skjól. Þjónar konungsins komu til húss Abrams til að leita hans en fundu hann ekki og leituðu um allt landið en hann fannst ekki og leituðu í allar áttir en hann fannst ekki.

62 Og er þjónar konungs fundu ekki Abram, sneru þeir aftur til konungs, en reiði konungs gegn Abram hljóðnaði, því að þeir fundu hann ekki, og konungur lét þetta mál varðandi Abram ógert.

63 Og Abram var falinn í húsi Nóa í einn mánuð, þar til konungurinn hafði gleymt þessu máli, en Abram var enn hræddur við konunginn. Og Tera kom til að hitta Abram son sinn í leyni í húsi Nóa, og Tera var mjög virtur í augum konungs.

64 Og Abram sagði við föður sinn: „Veistu ekki að konungurinn hyggst deyða mig og afmá nafn mitt af jörðinni með ráðum illra ráðgjafa sinna?“

65 Hvern átt þú hér og hvað átt þú í þessu landi? Rís upp, förum saman til Kanaanlands, svo að við frelsumst úr hendi hans, svo að þú farist ekki líka fyrir hans völdum á síðustu dögum.

66 Veistu ekki eða hefur þú ekki heyrt að það er ekki af kærleika sem Nimrod veitir þér allan þennan heiður, heldur veitir hann þér aðeins allt þetta gott sér til góða?

67 Og ef hann gjörir þér meira gott en þetta, þá eru þetta vissulega aðeins hégómi heimsins, því að auður og auðæfi duga ekki á degi reiði og reiði.

68 Hlýð því nú röddu minni og við skulum rísa upp og fara til Kanaanlands, þar sem Nimrod mun ekki meiða okkur. Þjóna þú Drottni, sem skapaði þig á jörðinni, og þér mun vel vegna. Og hafna öllu því hégómaverki, sem þú sækist eftir.

69 Og Abram hætti að tala, og Nói og Sem, sonur hans, svöruðu Tera og sögðu: „Satt er það, sem Abram sagði við þig.“

70 Og Terah hlýddi röddu Abrams sonar síns og gjörði allt sem Abram sagði, því að það var frá Drottni, svo að konungurinn skyldi ekki valda dauða Abrams.

## 13. KAFLI

1 Tara tók son sinn Abram og sonarson sinn Lot, son Harans, og Saraí tengdadóttur sína, konu Abrams sonar síns, og alla fjölskyldu hans og fór með þeim frá Úr Kasdím til Kanaanlands. Og er þeir komu til Harans, dvöldu þeir þar, því að það var afar gott beitiland og nægilega víðfeðmt fyrir þá sem með þeim voru.

2 Og íbúar Harranlands sáu, að Abram var góður og réttsýnn gagnvart Guði og mönnum, og að Drottinn, Guð hans, var með honum. Þá komu nokkrir af íbúum Harranlands og gengu til liðs við Abram, og hann kenndi þeim leiðsögn Drottins og vegu hans. Og þessir menn dvöldu hjá Abram í húsi hans og héldu sér við hann.

3 Og Abram dvaldi í landinu í þrjú ár, og að þremur árum liðnum birtist Drottinn Abram og sagði við hann: Ég er Drottinn, sem leiddi þig út frá Úr í Kasdem og frelsaði þig úr höndum allra óvina þinna.

4 Og nú, ef þú hlýðir röddu minni og varðveitir boðorð mín, lög og lög, þá mun ég láta óvini þína falla fyrir þér og margfalda niðja þína sem stjörnur himinsins og senda blessun mína yfir öll verk handa þinna, og þig mun ekkert skorta.

5 Rís nú upp, tak konu þína og allt sem þú átt og far til Kanaanlands og ver þar sem þú dvelur. Þar mun ég vera Guð þinn og blessa þig. Abram reis upp og tók konu sína og allt sem hann átti og fór til Kanaanlands, eins og Drottinn hafði sagt honum. Abram var fimmtugur gamall, er hann fór frá Harran.

6 Abram kom til Kanaanlands og settist að í borginni og sló þar tjaldi sínu meðal Kanaansmanna, íbúa landsins.

7 Og Drottinn birtist Abram, er hann kom til Kanaanlands, og sagði við hann: „Þetta er landið, sem ég gaf þér og niðjum þínum eftir þig að eilífu. Ég mun gjöra niðja þína sem stjörnur himinsins og gefa niðjum þínum að erfð öll þau lönd, sem þú sérð.“

8 Og Abram reisti altari á þeim stað, þar sem Guð hafði talað við hann, og Abram ákallaði þar nafn Drottins.

9 Um þær mundir, að þremur árum liðnum, sem Abram hafði búið í Kanaanlandi, andaðist Nói það ár, það var fimmtugasta og áttunda aldursár Abrams. Og allir dagar Nóa voru níu hundruð og fimmtíu ár, og þá andaðist hann.

10 Abram bjó í Kanaanlandi, hann og kona hans og allt sem hann átti og allir þeir sem honum fylgdu, ásamt þeim sem með honum höfðu komið af íbúum landsins. En Nahor, bróðir Abrams, og Tera faðir hans og Lot, sonur Harans, og allt sem þeir áttu, bjuggu í Haran.

11 Á fimmta ári Abrams búsettist í Kanaanlandi gerðu íbúar Sódómu og Gómorru og allar borgirnar á sléttlendinu uppreisn gegn Kedorlaómer, konungi í Elam, því að allir konungar borganna á sléttlendinu höfðu þjónað Kedorlaómer í tólf ár og greitt honum árlegan skatt, en á þeim tíma, á þrettánda ári, gerðu þeir uppreisn gegn honum.

12 Á tíunda ári Abrams búsetts í Kanaanlandi varð ófriður milli Nimrods, konungs í Sínear, og Kedorlaómers, konungs í Elam. Nimrod kom til að berjast við Kedorlaómer og kúga hann.

13 Því að Kedorlaómer var á þeim tíma einn af höfðingjum hersveita Nimrods, og þegar allt fólkið í turninum var dreift og þeir sem eftir voru einnig dreifðir um jörðina, fór Kedorlaómer til Elamlands og ríkti yfir því og gerði uppreisn gegn herra sínum.

14 Og á þeim dögum, er Nimrod sá að borgirnar á sléttlendinu höfðu gert uppreisn, fór hann með drambsemi og reiði til stríðs við Kedorlaómer. Nimrod safnaði saman öllum höfðingjum sínum og þegnum, um sjö hundruð þúsund manna, og fór gegn Kedorlaómer. Kedorlaómer fór út til móts við hann með fimm þúsund manna og þeir bjuggu sig undir bardaga í Babýlondal, sem er milli Elam og Sínear.

15 Og allir þessir konungar börðust þar, og Nimrod og lið hans biðu ósigur fyrir Kedorlaómersmönnum, og af mönnum Nimrods féllu um sex hundruð þúsund manns, og Mardon, sonur konungs, féll meðal þeirra.

16 Nimrod flýði og sneri aftur í skömm og smán til lands síns, og hann var undirgefinn Kedorlaómer um langan tíma. Kedorlaómer sneri aftur til lands síns og sendi höfðingja hers síns til konunganna sem bjuggu umhverfis hann, til Arjóks, konungs í Elasar, og til Tídeals, konungs í Gojím,

og gjörði sáttmála við þá, og þeir hlýddu allir skipunum hans.
17 Á fimmtánda ári Abrams í Kanaanlandi, það er sjötíusta aldursár Abrams, birtist Drottinn Abram á því ári og sagði við hann: „Ég er Drottinn, sem leiddi þig út frá Úr í Kasdem til að gefa þér þetta land til eignar.“
18 Gakktu nú fyrir augliti mínu og vertu óaðfinnanlegur og varðveittu boðorð mín, því að þér og niðjum þínum mun ég gefa þetta land til erfða, frá Misraímfljóti til hins mikla Efratfljóts.
19 Og þú munt koma til feðra þinna í friði og á góðum aldri, og fjórða kynslóðin mun snúa aftur hingað í þetta land og erfa það að eilífu. Og Abram reisti altari og ákallaði nafn Drottins, sem birtist honum, og færði Drottni fórnir á altarinu.
20 Um þær mundir sneri Abram aftur til Harran til að sjá föður sinn, móður sína og fjölskyldu föður síns. Abram sneri síðan aftur til Harran ásamt konu sinni og öllu sem hann átti. Abram bjó í Harran í fimm ár.
21 Og margir af íbúum Harran, um sjötíu og tveir menn, fylgdu Abram og kenndi þeim leiðsögn Drottins og vegu hans og kenndi þeim að þekkja Drottin.
22 Á þeim dögum birtist Drottinn Abram í Harran og sagði við hann: „Sjá, ég talaði við þig fyrir tuttugu árum síðan og sagði:
23 Far þú burt úr landi þínu, úr ættstað þínum og úr húsi föður þíns, til landsins, sem ég hefi sýnt þér að gefa þér og börnum þínum, því að þar í því landi mun ég blessa þig og gjöra þig að mikilli þjóð og gjöra nafn þitt mikið, og í þér skulu ættkvíslir jarðarinnar blessun hljóta.
24 Rís nú upp og far héðan, þú og kona þín og allt sem þú átt, allir sem fæddir eru í húsi þínu og allar sálir sem þú hefur skapað í Harran, og hafðu þær með þér héðan og far aftur til Kanaanlands.
25 Þá reis Abram upp og tók Saraí konu sína og allt sem hann átti og allt sem honum fæddist í húsi hans og sálirnar sem þau höfðu aflað sér í Harran, og þau lögðu af stað til að fara til Kanaanlands.
26 Abram fór og sneri aftur til Kanaanlands, eins og Drottinn hafði sagt. Lot, sonur Harans, bróður síns, fór með honum. Abram var sjötíu og fimm ára gamall, þegar hann fór frá Haran til að snúa aftur til Kanaanlands.
27 Og hann kom til Kanaanlands, eins og Drottinn hafði sagt Abram, og setti tjald sitt og settist að í Mamre-dalnum. Lot, bróðursonur hans, var með honum og allt sem hann átti.
28 Og Drottinn birtist Abram aftur og sagði: „Niðjum þínum mun ég gefa þetta land.“ Og hann reisti þar altari Drottni, sem hafði birst honum, og er það enn í dag á Mamre-sléttu.

## 14. KAFLI

1 Á þeim dögum var í Sínearlandi vitur maður, sem hafði visku í allri speki og var fríður sýnum, en hann var fátækur og snauður. Hann hét Ríkajon og átti erfitt uppdráttar.
2 Og hann ákvað að fara til Egyptalands, til Oswiris, sonar Anoms, konungs í Egyptalandi, til að sýna konungi visku sína; því að ef til vill gæti hann fundið náð í augum hans, svo að hann gæti alið hann upp og séð honum fyrir viðhaldi; og Rikaion gjörði svo.
3 Og þegar Ríkaion kom til Egyptalands spurði hann íbúa Egyptalands um konunginn, og íbúar Egyptalands sögðu honum frá siðvenju Egyptalandskonungs, því að það var þá siður Egyptalandskonungs að hann færi frá konungshöll sinni og lét aðeins sjá sig utandyra einn dag á ári, og eftir það sneri konungurinn aftur til hallar sinnar til að dvelja þar.
4 Og á þeim degi sem konungur fór út felldi hann dóm í landinu, og hver sem átti mál að leggja fyrir konung þann dag til að fá beiðni hans útfærða.
5 Og þegar Ríkajon heyrði af siðvenjunni í Egyptalandi og að hann gæti ekki komið fyrir konung, varð hann mjög hryggur og sorgmæddur.
6 Um kvöldið fór Ríkaion út og fann hús í rústum, áður bakarí í Egyptalandi, og hann dvaldi þar alla nóttina í beiskju sálar og kvalinn af hungri, og svefninn hvarf úr augum hans.
7 Og Ríkaion hugleiddi með sjálfum sér hvað hann ætti að gera í borginni þar til konungurinn kæmi og hvernig hann gæti séð fyrir sér þar.
8 Og hann vaknaði að morgni og gekk um og mætti á leið sinni þeim sem seldu grænmeti og alls konar fræ sem þeir útveguðu íbúunum.
9 Og Rikaion vildi gera slíkt hið sama til að sjá sér farborða í borginni, en hann þekkti ekki siði fólksins og var eins og blindur maður meðal þeirra.
10 Og hann fór og keypti sér grænmeti til að selja það sér til framfærslu, en múgurinn safnaðist saman að honum og hæddist að honum, tók grænmetið frá honum og skildi ekkert eftir.
11 Og hann reis þaðan upp í beiskju og fór andvarpandi til bakarísins þar sem hann hafði gist alla nóttina áður og svaf þar aðra nóttina.
12 Og þessa nótt hugsaði hann aftur með sjálfum sér hvernig hann gæti bjargað sér frá hungri og hann hugsaði upp ráð til að bregðast við.
13 Morguninn eftir reis hann upp og brást snilldarlega við. Hann fór og réði þrjátíu hrausta menn úr múgnum, sem báru hergögn þeirra, og leiddi þá upp á gröf Egyptalands og setti þá þar.
14 Og hann bauð þeim og sagði: Svo segir konungurinn: Herðið yður og verið hugrakkir menn, og enginn maður skal jarðaður hér fyrr en tvö hundruð silfurpeningar eru gefnir, og þá má jarða hann. Og þessir menn gjörðu allt það ár að skipun Ríkajons við Egypta.
15 Og á átta mánuðum söfnuðu Rikajon og menn hans miklum auðæfum af silfri og gulli, og Rikajon tók mikið magn af hestum og öðrum dýrum, og hann réði fleiri menn, og hann gaf þeim hesta og þeir dvöldu hjá honum.
16 Og þegar árið rann upp, um þann tíma sem konungurinn fór út í borgina, söfnuðust allir íbúar Egyptalands saman til að ræða við hann um störf Ríkajons og manna hans.
17 Konungurinn fór út á tilsettum degi og allir Egyptar komu fyrir hann og kölluðu til hans og sögðu:
18 Konungurinn lifi eilíflega. Hvað er þetta sem þú gjörir í borginni við þjóna þína, að leyfa ekki að lík séu jarðað fyrr en nóg er af silfri og gulli? Hefur slíkt nokkurn tímann verið gert um alla jörðina, frá dögum fyrri konunga, jafnvel frá dögum Adams, og allt til þessa dags, að ekki skuli jarða hina látnu nema fyrir ákveðið verð?

19 Vér vitum að það er siður konunga að innheimta árlega skatt af lifendum, en þú gjörir það ekki aðeins, heldur innheimtir þú einnig skatt af hinum dauðu dag eftir dag.
20 Nú, konungur, getum við ekki lengur þolað þetta, því að öll borgin er í rúst vegna þessa, og veistu það ekki?
21 Og er konungur heyrði allt sem þeir höfðu sagt, varð hann mjög reiður og reiði hans brann innra með honum út af þessu máli, því að hann hafði ekkert vitað um það.
22 Þá sagði konungurinn: „Hver og hvar er sá, sem dirfist að fremja slíkt illt í landi mínu án míns skipunar? Þú munt örugglega segja mér það.“
23 Og þeir sögðu honum frá öllum athöfnum Ríkajóns og manna hans, og konungur reiddist og hann skipaði að leiða Ríkajón og menn hans fyrir sig.
24 Og Ríkajón tók um þúsund börn, syni og dætur, og klæddi þau í silki og útsaum, og hann setti þau á hesta og sendi þau til konungs með mönnum sínum, og hann tók einnig mikið magn af silfri og gulli og gimsteinum, og sterkan og fallegan hest, sem gjöf handa konungi, og gekk með hann fram fyrir konung og laut til jarðar fyrir honum. Og konungurinn, þjónar hans og allir íbúar Egyptalands undruðust verk Ríkajóns, og þeir sáu auðæfi hans og gjöfina sem hann hafði fært konungi.
25 Konungi þóknaðist þetta mjög og hann undraðist það. Þegar Ríkajón settist frammi fyrir honum spurði konungurinn hann um öll verk hans og Ríkajón mælti viturlega til konungs, þjóna hans og allra íbúa Egyptalands.
26 Þegar konungur heyrði orð Ríkajóns og visku hans, fann Ríkajón náð í augum hans og hann mætti velvild og góðvild allra þjóna konungs og allra íbúa Egyptalands vegna visku hans og frábærra mælskubragða, og upp frá þeim tíma elskuðu þeir hann mjög.
27 Konungurinn svaraði Ríkajón og sagði: „Nafn þitt skal ekki lengur heita Ríkajón, heldur skal nafn þitt vera Faraó, því að þú innheimtir skatt af hinum dánu.“ Og hann nefndi hann Faraó.
28 Konungur og þegnar hans elskuðu Ríkajón fyrir visku hans og ráðfærðu sig við alla íbúa Egyptalands um að gera hann að landstjóra undir konungi.
29 Og allir íbúar Egyptalands og vitringar þess gjörðu svo, og það varð að lögmáli í Egyptalandi.
30 Og þeir gerðu Ríkajon Faraó að landstjóra undir stjórn Oswiris, konungs Egyptalands, og Ríkajon Faraó réði yfir Egyptalandi og framkvæmdi daglega réttlæti í allri borginni, en Oswiris konungur dæmdi fólkið í landinu einn dag á ári, þegar hann fór út til að láta sjá sig.
31 Ríka, Faraó, steypti valdinu yfir Egyptalandi með lævísum hætti og innheimti skatt af öllum íbúum Egyptalands.
32 Og allir íbúar Egyptalands elskuðu Ríka Faraó mjög og gáfu út þá skipun að hver sá konungur, sem ríkja skyldi yfir þeim og niðjum þeirra í Egyptalandi, skyldi kallaður Faraó.
33 Þess vegna voru allir konungar, sem ríkt höfðu í Egyptalandi frá þeim tíma, kallaðir Faraó og allt til þessa dags.

## 15. KAFLI

1 Á því ári varð mikil hungursneyð um allt Kanaanland, og íbúar landsins gátu ekki verið kyrr vegna hungursins, því að hún var mjög mikil.
2 Abram tók sig upp og allt sem hann átti og fór niður til Egyptalands vegna hungursneyðinnar. Þegar þeir voru komnir að Mísraímlæknum dvöldust þeir þar um stund til að hvíla sig eftir þreytuna á veginum.
3 Abram og Saraí voru að ganga við bakka Mísraímlækjar. Abram sá að Saraí, kona sín, var mjög fríð.
4 Abram sagði við Saraí, konu sína: „Fyrst Guð hefur skapað þig með svo faguru útliti, þá óttast ég Egypta, að þeir muni drepa mig og taka þig burt, því að enginn ótti við Guð er á þessum stöðum.“
5 Þá skalt þú gjöra þetta: Segðu: „Þú ert systir mín,“ við alla sem spyrja þig, svo að mér vegni vel og við megum lifa og verðum ekki deydd.
6 Og Abram bauð öllum þeim, sem með honum komu til Egyptalands vegna hungursneyðinnar, þetta sama fyrirmæli. Hann bauð einnig Lot, bróðursyni sínum, og sagði: „Ef Egyptar spyrja þig um Saraí, þá segðu að hún sé systir Abrams.“
7 Þrátt fyrir allar þessar skipanir treysti Abram þeim ekki heldur tók Saraí og setti hana í kistu og faldi hana meðal íláta þeirra, því að Abram var mjög áhyggjufullur um Saraí vegna illsku Egypta.
8 Abram tók sig upp frá Mísraímlæk og allt sem hann átti og kom til Egyptalands. Varla voru þeir komnir inn um borgarhliðin þegar verðirnir gengu til þeirra og sögðu: „Gefið konunginum tíund af því sem þið eigið, og komið síðan inn í borgina.“ Abram og þeir sem með honum voru gjörðu svo.
9 Abram kom til Egyptalands ásamt fólki sínu, sem með honum var. Þegar þeir komu þangað komu þeir með kistuna, sem Saraí hafði falið sig í. Egyptar sáu kistuna.
10 Þá gengu þjónar konungs til Abrams og sögðu: „Hvað hefur þú hér í þessari kistu, sem vér höfum ekki séð? Opna þú nú kistuna og gef konunginum tíund af öllu, sem í henni er.“
11 Abram sagði: „Þessa kistu mun ég ekki opna, en allt sem þú krefst af henni mun ég gefa þér.“ Þjónar Faraós svöruðu Abram og sögðu: „Þetta er kista með gimsteinum, gefðu okkur tíund af henni.“
12 Abram sagði: „Ég gef þér allt sem þú girnist, en þú mátt ekki opna kistuna.“
13 Og þjónar konungs þrönguðu að Abram, tóku að kistunni og opnuðu hana með hörku. Og þeir sáu, og sjá, í kistunni var fögur kona.
14 Þegar hirðmenn konungs sáu Saraí urðu þeir agndofa yfir fegurð hennar, og allir höfðingjar og þjónar Faraós söfnuðust saman til að sjá Saraí, því að hún var mjög fögur. Og hirðmenn konungs hlupu og sögðu Faraó frá öllu því sem þeir höfðu séð, og þeir lofuðu Saraí við konunginn, og Faraó bauð að leiða hana fram, og konan kom fyrir konung.
15 Og Faraó sá Saraí og hún geðjaðist honum mjög, og hann varð hugfanginn af fegurð hennar, og konungur fagnaði henni mjög og gaf gjafir þeim, sem færðu honum tíðindin um hana.
16 Konan var þá leidd inn í hús Faraós, og Abram harmaði konu sína og bað Drottin að frelsa hana úr höndum Faraós.
17 Og Saraí bað einnig á þeim tíma og sagði: „Drottinn Guð, þú sagðir herra mínum Abram að fara burt úr landi sínu og úr húsi föður síns til Kanaanlands, og þú lofaðir að gjöra honum gott ef hann framfylgdi boðum þínum. Nú höfum við gjört það sem þú bauðst okkur og yfirgefið land

okkar og fjölskyldur okkar og farið til ókunnugs lands og til fólks sem við þekktum ekki áður.“

18 Og vér komum til þessa lands til að forðast hungursneyð, og þessi ógæfa hefur hent mig. Nú, Drottinn Guð, frelsa oss og bjarga oss úr hendi þessa kúgara og gjör mér gott fyrir sakir miskunnar þinnar.

19 Og Drottinn hlýddi á rödd Saraí og sendi engil til að frelsa Saraí úr valdi Faraós.

20 Konungurinn kom og settist niður frammi fyrir Saraí. Og sjá, engill Drottins stóð yfir þeim. Hann birtist Saraí og sagði við hana: „Óttast þú ekki, því að Drottinn hefur heyrt bæn þína.“

21 Þá gekk konungur til Saraí og sagði við hana: „Hvað kemur þér þessi maður við, sem hefur fært þig hingað?“ Hún svaraði: „Hann er bróðir minn.“

22 Þá sagði konungur: „Það er okkar skylda að gjöra hann mikinn, upphefja hann og gjöra honum allt það góða, sem þú býður okkur.“ Þá sendi konungur Abram silfur, gull og gimsteina í gnægð, ásamt nautgripum, þrælum og ambáttum. Konungur bauð að leiða Abram fram og settist hann í forgarð konungshallarinnar. Þá nótt vegsamaði konungur Abram mjög.

23 Konungurinn gekk þá til Saraí til að tala við hana og rétti út hönd sína til að snerta hana. Þá sló engillinn hann mjög. Hann varð skelfdur og forðaðist að ná til hennar.

24 Og er konungur kom að Saraí, sló engillinn hann til jarðar og gjörði svo við hann alla nóttina, og konungur varð skelfingu lostinn.

25 Þá nótt sló engillinn alla þjóna konungsins og allt heimili hans harmalega vegna Saraí, og þá nótt varð mikil harmakvein meðal fólksins í hirð Faraós.

26 Þegar Faraó sá þá ógæfu, sem honum hafði hent, sagði hann: „Sannarlega hefur þessi kona valdið mér þessu.“ Og hann færði sig frá henni og talaði til hennar vingjarnleg orð.

27 Þá sagði konungur við Saraí: „Seg mér frá manninum, sem þú komst hingað með.“ Saraí svaraði: „Þessi maður er eiginmaður minn, og ég sagði þér, að hann væri bróðir minn, því að ég var hræddur um, að þú myndir drepa hann fyrir illsku.“

28 Og konungurinn hélt sig frá Saraí, og plágur engils Drottins hættu á honum og heimilisfólki hans. Og Faraó vissi, að hann hafði verið lostinn vegna Saraí, og konungurinn varð mjög undrandi yfir þessu.

29 Morguninn eftir lét konungurinn kalla Abram og sagði við hann: „Hví hefir þú gjört mér þetta? Hvers vegna sagðir þú: ‚Hún er systir mín'? Þess vegna tók ég hana mér fyrir konu og þessi mikla plága hefur komið yfir mig og fjölskyldu mína.“

30 Og nú, hér er kona þín, tak hana og far burt úr landi okkar, svo að við deyjum ekki öll hennar vegna.“ Faraó tók meiri fénað, þræla og ambáttir, silfur og gull til að gefa Abram, og skilaði honum aftur Saraí, konu sinni.

31 Konungur tók mey, sem hann hafði átt við hjákonur sínar, og gaf hana Saraí að ambátt.

32 Þá sagði konungur við dóttur sína: „Það er betra fyrir þig, dóttur mína, að vera þerna í húsi þessa manns heldur en að vera húsfreyja í mínu húsi, eftir að við höfum séð það ólán sem yfir okkur hefur komið vegna þessarar konu.“

33 Abram tók sig upp og fór úr Egyptalandi með öllum sínum mönnum. Faraó bauð að nokkur af mönnum sínum skyldu fylgja honum og öllum þeim, sem með honum fóru.

34 Og Abram sneri aftur til Kanaanlands, til þess staðar þar sem hann hafði reist altarið, þar sem hann hafði í fyrstu sett upp tjald sitt.

35 Lot, sonur Harans, bróðir Abrams, átti mikinn nautgrip, sauði, nautgripi og tjöld, því að Drottinn var þeim örlátur vegna Abrams.

36 Þegar Abram bjó í landinu deildu fjárhirðar Lots við fjárhirða Abrams, því að eignir þeirra voru of miklar til þess að þeir gætu búið saman í landinu, og landið gat ekki borið þá vegna nautgripa þeirra.

37 Og þegar fjárhirðar Abrams fóru að gæta hjarðar sinnar, fóru þeir ekki út á akra fólksins í landinu, en fénaður fjárhirða Lots gerði annað, því að þeim var leyft að beita á akri fólksins í landinu.

38 Landsmenn sáu þetta daglega og komu til Abrams og deildu við hann út af fjárhirðum Lots.

39 Þá sagði Abram við Lot: „Hvað gjörir þú mér þetta, að gjöra mig óvirðulegan meðal íbúa landsins, fyrst þú skipar fjárhirði þínum að gæta fénaðar þíns á ökrum annarra þjóða? Veistu ekki, að ég er útlendingur í þessu landi meðal Kanaansmanna, og hví gjörir þú mér þetta?“

40 Og Abram deildi daglega við Lot út af þessu, en Lot hlustaði ekki á Abram og hélt áfram að gera slíkt hið sama. Landsbúar komu og sögðu Abram frá þessu.

41 Abram sagði við Lot: „Hversu lengi ætlar þú að vera mér til ásteytingar meðal íbúa landsins? Nú bið ég þig, lát ekki framar deila vera á milli okkar, því að við erum frændur.“

42 En ég bið þig að skilja þig frá mér, fara og velja stað þar sem þú getur búið með fénaði þínum og öllu sem þú átt, en haltu þig fjarri mér, þú og heimilisfólk þitt.

43 Og óttastu ekki að fara frá mér, því að ef einhver gerir þér mein, þá láttu mig vita og ég mun hefna þín á honum, aðeins farðu frá mér.

44 Og er Abram hafði mælt öll þessi orð til Lots, þá reis Lot upp og hóf upp augu sín yfir Jórdansléttuna.

45 Og hann sá að allur þessi staður var vel vökvaður og góður fyrir manninn, auk þess að veita haga fyrir nautgripina.

46 Lot fór frá Abram þangað og setti þar tjald sitt og settist að í Sódómu. Síðan skildu þeir hvor frá öðrum.

47 Abram bjó í Mamre-dalnum, sem er í Hebron, og setti þar tjald sitt. Abram dvaldi þar í mörg ár.

## 16. KAFLI

1 Um þær mundir sendi Kedorlaómer, konungur í Elam, boð til allra nágrannakonunganna, til Nimrods, konungs í Sínear, sem þá var undir hans valdi, og til Tídeals, konungs í Gojím, og til Arjóks, konungs í Eleasar, sem hann gjörði sáttmála við og lét segja: „Komið til mín og hjálpið mér, svo að við megum vinna allar borgir Sódómu og íbúa hennar, því að þeir hafa gjört uppreisn gegn mér í þrettán ár.“

2 Og þessir fjórir konungar fóru upp með öllum herbúðum sínum, um átta hundruð þúsund manns, og þeir fóru eins og þeir voru og drápu alla menn sem þeir fundu á vegi sínum.

3 Þá fóru fimm konungar Sódómu og Gómorru út til móts við þá, Sínab, konungur Adma, Semeber, konungur Sebóím, Bera, konungur Sódómu, Bersa, konungur

Gómorru og Bela, konungur Sóar, og söfnuðust allir saman í Síddímdal.
4 Og þessir níu konungar háðu stríð í Síddímdal, og konungar Sódómu og Gómorru biðu ósigur fyrir konungum Elams.
5 Og Síddímsdalurinn var fullur af kalkgröfum og konungar Elams eltu konunga Sódómu, og konungar Sódómu með herbúðum sínum flýðu og féllu í kalkgröfurnar, og allir þeir sem eftir voru fóru til fjalla í skjól. En fimm konungar Elams komu á eftir þeim og eltu þá að hliðum Sódómu og tóku allt sem var í Sódómu.
6 Og þeir rændu allar borgir Sódómu og Gómorru, og þeir tóku einnig Lot, bróðurson Abrams, og eignir hans, og þeir lögðu hald á allar eigur borganna í Sódómu og fóru burt. Og Unic, þjónn Abrams, sem var í bardaganum, sá þetta og sagði Abram frá öllu því sem konungarnir höfðu gjört við borgirnar í Sódómu og að Lot hefði verið hertekinn af þeim.
7 Og Abram heyrði þetta og reis upp með um þrjú hundruð og átján mönnum, sem með honum voru, og um nóttina elti hann þessa konunga og drap þá, og þeir féllu allir fyrir Abram og mönnum hans, og enginn varð eftir nema fjórir konungarnir, sem flýðu, og þeir fóru hver sína leið.
8 Og Abram endurheimti allar eignir Sódómu, og hann endurheimti einnig Lot og eignir hans, konur hans og börn og allt sem hann átti, svo að Lot skorti ekkert.
9 Og er hann sneri aftur eftir að hafa sigrað þessa konunga, fór hann og menn hans yfir Síddímdalinn þar sem konungarnir höfðu háð stríð.
10 Bera, konungur í Sódómu, fór þá út úr kalkgröfunum, sem þeir höfðu fallið í, til móts við Abram og menn hans.
11 Adónísedek, konungur í Jerúsalem, það er Sem, fór með mönnum sínum til móts við Abram og fólk hans með brauð og vín, og þeir dvöldu saman í Meleksdal.
12 Og Adónísedek blessaði Abram, og Abram gaf honum tíund af öllu því, sem hann hafði fært af herfangi óvina sinna, því að Adónísedek var prestur fyrir Guði.
13 Og allir konungar Sódómu og Gómorru, sem þar voru, ásamt þjónum sínum, gengu til Abrams og báðu hann um að skila þeim aftur þrælum þeirra, sem hann hafði hertekið, og taka allar eigur sínar.
14 Abram svaraði konungunum í Sódómu og sagði: „Svo sannarlega sem Drottinn lifir, sá sem skapaði himin og jörð og frelsaði sál mína úr allri nauð og frelsaði mig í dag frá óvinum mínum og gaf þá í hendur mér, ég mun ekki taka neitt af því sem þið eigið, svo að þið getið ekki stært ykkur á morgun og sagt: ‚Abram varð ríkur af eignum okkar, sem hann bjargaði.'“
15 Því að Drottinn, Guð minn, sem ég treysti á, sagði við mig: Þig mun ekkert skorta, því að ég mun blessa þig í öllum verkum handa þinna.
16 Og sjá, hér er allt sem þú átt. Taktu það og farðu. Svo sannarlega sem Drottinn lifir, þá tek ég ekki frá þér neitt lifandi, jafnvel ekki skóþráð, nema það sem kostar mat þeirra sem með mér fóru í bardagann, og einnig hlut þeirra manna sem með mér fóru, Anars, Askols og Mamre, þeir og menn þeirra, og þeir sem eftir voru til að gæta farangursins, þeir skulu taka sinn hlut af herfanginu.
17 Konungarnir í Sódómu gáfu Abram allt eins og hann hafði sagt og þröngvuðu á hann að taka við því sem honum þóknaðist, en hann vildi það ekki.
18 Og hann sendi burt konungana í Sódómu og restina af mönnum þeirra og gaf þeim skipanir um Lot, og þeir fóru hver til síns heima.
19 Og Lot, bróðurson sinn, lét hann einnig fara með fjárhluti sína og fór með þeim. Lot fór aftur heim til Sódómu og Abram sneri aftur heim til Mamre-sléttu í Hebron.
20 Á þeim tíma birtist Drottinn aftur Abram í Hebron og sagði við hann: „Óttast þú ekki, laun þín eru mjög mikil fyrir mér, því að ég mun ekki yfirgefa þig fyrr en ég hef margfaldað þig og blessað þig og gjört afkvæmi þitt sem stjörnur á himni, sem hvorki verða mæld né taldar.“
21 Og ég mun gefa niðjum þínum öll þessi lönd, sem þú sérð með augum þínum, þeim mun ég gefa þau að eign að eilífu. Vertu aðeins hughraustur og óttast ekki, gakktu fyrir augliti mínu og vertu óaðfinnanlegur.
22 Á sjötíu og áttunda aldursári Abrams andaðist Reú Pelegsson. Allir dagar Reú voru tvö hundruð þrjátíu og níu ár, þá andaðist hann.
23 Saraí, dóttir Harans, konu Abrams, var enn ófrjó á þeim dögum; hún ól Abram hvorki son né dóttur.
24 Og er hún sá, að hún ól engin börn, tók hún Hagar, ambátt sína, sem Faraó hafði gefið henni, og gaf hana Abram, manni sínum, fyrir konu.
25 Því að Hagar lærði alla vegu Saraí, eins og Saraí kenndi henni, og hún vantaði alls ekki að fylgja góðum vegum hennar.
26 Þá sagði Saraí við Abram: „Sjá, hér er ambátt mín, Hagar. Far til hennar, svo að hún fæði á kné mér, svo að ég geti einnig eignast börn við hana.“
27 Og að tíu árum liðnum, sem Abram hafði búið í Kanaanlandi, sem er áttatíu og fimmta aldursár Abrams, gaf Saraí honum Hagar.
28 Abram hlýddi röddu Saraí konu sinnar og tók Hagar, ambátt sína, og Abram kom til hennar og hún varð þunguð.
29 Þegar Hagar sá að hún var þunguð, fagnaði hún mjög. Hún fyrirleit húsmóður sína og sagði með sjálfri sér: „Það er ekki annað en að ég sé betri í augum Guðs en Saraí, húsmóðir mín. Alla þá daga sem húsmóðir mín hefur verið hjá herra mínum, hefur hún ekki orðið þunguð, en mig hefur Drottinn látið verða þunguð af hans völdum á svo stuttum tíma.“
30 Þegar Saraí sá að Hagar var þunguð af Abram, öfundaði Saraí ambátt sína og sagði með sjálfri sér: „Þetta er ekkert annað en að hún sé betri en ég.“
31 Þá sagði Saraí við Abram: „Réttlæti mitt hvílir á þér! Því að þegar þú baðst Drottins um börn, hví baðst þú þá ekki fyrir mér, að Drottinn gæfi mér afkvæmi með þér?“
32 Og þegar ég tala við Hagar í návist þinni, þá fyrirlítur hún orð mín, því að hún er þunguð, og þú segir henni ekkert. Drottinn dæmi milli mín og þín vegna þess sem þú hefur gjört mér.
33 Abram sagði við Saraí: „Sjá, ambátt þín er í þinni hendi. Gjör við hana eins og þér þóknast.“ Saraí kvað hana illa, og Hagar flýði frá henni út í eyðimörkina.
34 Engill Drottins fann hana þar sem hún hafði flúið, við brunn, og sagði við hana: „Óttast þú ekki, því að ég mun margfalda kyn þitt, því að þú munt son fæða og þú munt láta hann heita Ísmael. Farðu nú aftur til Saraí, húsmóður þinnar, og gef þig undir hendur hennar.“

35 Og Hagar nefndi staðinn, þar sem brunnurinn er, Beer-lahaj-rói; hann er á milli Kades og Bered-eyðimerkur.
36 Um þær mundir sneri Hagar aftur heim til húss húsbónda síns, og að liðnum dögum ól Hagar Abram son, og Abram nefndi hann Ísmael. Abram var áttatíu og sex ára gamall, er hann gat hann.

## 17. KAFLI

1 Á þeim dögum, á níutíusta og fyrsta aldursári Abrams, háðu Kitím-synir stríð við Túbal-syni. Því að þegar Drottinn hafði dreift mannkyninu um jörðina, fóru Kitím-synir og settust að á Kanópíusléttunni, reistu sér þar borgir og bjuggu við Tíbreúfljót.
2 Synir Túbals bjuggu í Tuskana og landamæri þeirra náðu að Tíbreúfljóti. Synir Túbals byggðu borg í Tuskana og nefndu hana Sabína eftir Sabínu, syni Túbals, föður síns, og hafa búið þar allt til þessa dags.
3 Um þær mundir háðu Kitím-niðjar stríð við Túbal-niðja, og Túbal-niðjar biðu ósigur fyrir Kitím-niðjum, og Kitím-niðjar drápu þrjú hundruð og sjötíu manns af Túbal-niðjum.
4 Um þær mundir sóru Túbals synir Kittíms sonum og sögðu: „Þér skuluð ekki giftast okkur, og enginn maður skal gefa dóttur sína neinum af Kittíms sonum.“
5 Því að allar dætur Túbals voru fríðar á þeim tíma, því að engar konur fundust þá á allri jörðinni jafn fríðar og dætur Túbals.
6 Og allir þeir, sem höfðu yndi af fegurð kvenna, gengu til dætra Túbals og tóku sér konur af þeim, og synir manna, konungar og höfðingjar, sem höfðu yndi af fegurð kvenna, tóku sér á þeim dögum konur af dætrum Túbals.
7 Og að þremur árum liðnum, eftir að Túbals synir höfðu svarið Kittímum eið að gefa þeim ekki dætur þeirra að eiginkonum, fóru um tuttugu menn af Kittímum að taka nokkrar af dætrum Túbals, en fundu engar.
8 Því að synir Túbals héldu eiða sína um að giftast þeim ekki, og þeir vildu ekki brjóta eiða sína.
9 Á uppskerutímum fóru synir Túbals út á akra sína til að uppskera. Þá söfnuðust ungu mennirnir frá Kittím saman og fóru til borgarinnar Sabína. Hver maður tók sér unga konu af dætrum Túbals og komu til borga sinna.
10 Og synir Túbals fréttu þetta og lögðu af stað til að heyja stríð við þá, en þeir fengu ekki yfirbugað þá, því að fjallið var mjög hátt frá þeim. Og er þeir sáu að þeir gátu ekki yfirbugað þá, sneru þeir aftur heim í land sitt.
11 Og við byltingu ársins fóru Túbals synir og leigðu um tíu þúsund menn úr borgunum sem voru nálægt þeim og fóru í stríð við Kittím-sonu.
12 Og synir Túbals fóru í stríð við Kittím-niðja til að eyða land þeirra og angra þá, og í þessari baráttu unnu Túbals-niðjar Kittím-niðja yfirburði. Og Kittím-niðjar, sem sáu að þeir voru í mikilli nauð, reistu þeir börnin, sem þeir höfðu eignast með dætrum Túbals, upp á múrinn, sem hafði verið reistur, til að vera fyrir augum Túbals-niðja.
13 Þá sögðu Kittím-synir við þá: „Eruð þér komnir til að heyja stríð við syni yðar og dætur? Höfum við ekki verið talin sem hold og bein yðar frá þeim tíma og allt til þessa?“
14 Þegar Túbals synir heyrðu þetta, hættu þeir að heyja stríð við Kittím-sonu og fóru burt.
15 Og þeir sneru aftur til borga sinna, og synir Kittíma söfnuðust saman á þeim tíma og byggðu tvær borgir við sjóinn, og nefndu þeir aðra Purtú en hina Arísa.
16 Abram, sonur Terah, var þá níutíu og níu ára gamall.
17 Á þeim tíma birtist Drottinn honum og sagði við hann: „Ég mun gjöra sáttmála milli mín og þín og margfalda kyn þitt mjög. Þetta er sáttmálinn, sem ég gjöri milli mín og þín: Allt karlkyns börn skal umskera, þú og niðjar þínir eftir þig.“
18 Átta daga gamalt skal það umskera, og þessi sáttmáli skal vera í holdi yðar sem eilífur sáttmáli.
19 Og nú skalt þú ekki lengur heita Abram, heldur Abraham, og kona þín skal ekki lengur heita Sarai, heldur Sara.
20 Því að ég mun blessa ykkur bæði og margfalda afkvæmi ykkar eftir ykkur, svo að þið verðið að mikilli þjóð og konungar skulu koma af þér.

## 18. KAFLI

1 Abraham reis upp og gjörði allt sem Guð hafði boðið honum. Hann tók heimilismenn sína og þá sem keyptir voru fyrir peninga hans og umskar þá eins og Drottinn hafði boðið honum.
2 Og enginn var eftir, er hann ekki umskar, og Abraham og sonur hans, Ísmael, voru umskornir á holdi yfirhúðar sinnar. Ísmael var þrettán ára gamall, er hann var umskorinn á holdi yfirhúðar sinnar.
3 Á þriðja degi gekk Abraham út úr tjaldi sínu og settist við dyrnar til að njóta sólarinnar, meðan hann kvaldist líkama sinn.
4 Og Drottinn birtist honum í Mamredal og sendi þrjá þjónustuengla sína til að vitja hans. Hann sat við tjalddyrnar. Hann hóf upp augu sín og sá, og sjá, þrír menn komu úr fjarlægð. Hann reis upp og hljóp á móti þeim, laut þeim og leiddi þá inn í hús sitt.
5 Og hann sagði við þá: „Ef ég hef fundið náð í augum yðar, þá komið inn og etið bita af brauði.“ Og hann þrýsti á þá, og þeir komu inn, gaf þeim vatn og þvoðu fætur sína og lagði þá undir tré við tjalddyrnar.
6 Þá hljóp Abraham og tók kálf, mjúkan og góðan, og hann flýtti sér að slátra honum og gaf hann þjóni sínum Elíeser til matreiðslu.
7 Þá kom Abraham til Söru í tjaldið og sagði við hana: „Tak sem fyrst þrjá mæla af fínu mjöli, hnoða það og baka kökur til að hylja pottinn með kjötinu.“ Og hún gjörði svo.
8 Og Abraham flýtti sér að koma með smjör og mjólk, nautakjöt og lambakjöt og gaf þeim að eta áður en kálfurinn var orðinn fulleldaður, og þeir átu.
9 Og er þau höfðu borðað, sagði einn þeirra við hann: „Ég kem aftur til þín að nýju að ári liðnu, og þá mun Sara, kona þín, eignast son.“
10 Og mennirnir fóru síðan leiðar sinnar, til þeirra staða sem þeir voru sendir til.
11 Á þeim dögum voru allir íbúar Sódómu og Gómorru, og allir í borgunum fimm, afar vondir og syndgaðir gegn Drottni. Þeir ögruðu Drottni með viðurstyggðum sínum og urðu sterkari og öldruðust viðurstyggilega og spottandi frammi fyrir Drottni. Og illska þeirra og glæpir voru miklar á þeim dögum frammi fyrir Drottni.

12 Og þeir áttu í landi sínu mjög víðáttumikla dal, um hálfan dags leið, og í honum voru vatnslindir og mikið af gróðri umhverfis vatnið.

13 Og allir íbúar Sódómu og Gómorru fóru þangað fjórum sinnum á ári ásamt konum sínum og börnum og öllu sem þeim tilheyrði, og þeir fögnuðu þar með bumbum og dansi.

14 Og á gleðistund risu þeir allir upp og tóku konur nágranna sinna, og sumar meyjardætur nágranna sinna, og þeir nutu þeirra, og hver maður sá konu sína og dóttur í höndum nágranna síns og mælti ekki orð.

15 Og svo gjörðu þau frá morgni til kvölds, og síðan fóru þau heim hver til sín og hver kona til síns tjalds, svo gjörðu þau alltaf fjórum sinnum á ári.

16 Þegar ókunnugur maður kom inn í borgir þeirra og kom með eignir, sem hann hafði keypt til að selja þar, þá söfnuðust íbúar borganna saman, karlar, konur og börn, ungir sem gamlir, og gengu til mannsins og tóku eignir hans með valdi og gáfu hverjum manni lítið eitt, þar til allar eignir eigandans, sem hann hafði flutt inn í landið, voru uppurnar.

17 Og ef eigandi eignanna deildi við þá og sagði: „Hvað er þetta verk, sem þér hafið mér gjört?“ þá gengu þeir til hans einn af öðrum og sýndu honum hver það litla, sem hann hafði tekið, og hæddu hann og sögðu: „Ég tók aðeins það litla, sem þú gafst mér.“ Og er hann heyrði þetta frá þeim öllum, reis hann upp og fór frá þeim með hryggð og beiskju í sálu sinni. Þá risu þeir allir upp og eltu hann og ráku hann út úr borginni með miklum hávaða og hávaða.

18 Maður nokkur frá Elamlandi var á ferð í hægum rómi. Hann sat á asna sínum. Hann bar glæsilegan, marglitan möttul, og möttullinn var bundinn með snæri yfir asnann.

19 Maðurinn var á ferð sinni og gekk um götur Sódómu þegar sólin settist að kvöldi og dvaldi þar um nóttina, en enginn leyfði honum inn í hús sitt. Þá var í Sódómu vondur maður og óþægur, kunnugur illsku, og hét hann Hedad.

20 Þá hóf hann upp augu sín og sá ferðalanginn á borgargötunni. Hann gekk til hans og sagði: „Hvaðan kemur þú og hvert fer þú?“

21 Maðurinn sagði við hann: „Ég er á leið frá Hebron til Elam, þar sem ég bý. Þegar sólin sest leyfði enginn mér að ganga inn í hús sitt. Ég hefði brauð, vatn, strá og fóður handa asna mínum og vantaði ekkert.“

22 Hedad svaraði honum og sagði: „Ég mun sjá þér fyrir öllu sem þig vantar, en þú munt ekki vera á götunni alla nóttina.“

23 Og Hedad leiddi hann heim til sín og tók af asnanum möttulinn með snærinu og flutti hann heim til sín og gaf asnanum strá og fóður, en ferðamaðurinn át og drakk í húsi Hedads og dvaldi þar um nóttina.

24 Og að morgni reis ferðamaðurinn snemma til að halda áfram ferð sinni, og Hedad sagði við hann: „Bíddu, hugga hjarta þitt með brauðbita og farðu síðan.“ Maðurinn gjörði svo og dvaldi hjá honum, og þeir átu og drukku báðir saman yfir daginn, þegar maðurinn reis upp til að fara.

25 Og Hedad sagði við hann: „Sjá, deginum er að halla, þú ættir að vera þar alla nóttina svo að hjarta þitt geti huggað sig.“ Og hann lagði á hann svo að hann dvaldi þar alla nóttina, og á öðrum degi vaknaði hann snemma til að fara. Þá lagði Hedad á hann og sagði: „Hugsa hjarta þitt með brauðbita og farðu síðan.“ Og hann dvaldi og át með honum einnig annan daginn, og þá reis maðurinn upp til að halda áfram ferð sinni.

26 Og Hedad sagði við hann: „Sjá, deginum er að halla. Vertu hjá mér til að hugga hjarta þitt og rís upp snemma á morgun og far leiðar þinnar.“

27 Maðurinn vildi ekki vera kyrr, heldur reis upp og söðlaði asna sinn. En meðan hann söðlaði asna sinn, sagði kona Hedads við mann sinn: „Sjá, þessi maður hefur verið hjá okkur í tvo daga, etið og drukkið og gefið okkur ekkert, og nú skyldi hann fara frá okkur án þess að gefa okkur neitt?“ Hedad sagði við hana: „Þegiðu.“

28 Og maðurinn söðlaði asna sinn til að fara og bað Hedad að gefa sér reipið og möttulinn til að binda það á asnann.

29 Hedad sagði við hann: „Hvað segir þú?“ Hann svaraði honum: „Herra minn, þú skalt gefa mér snúruna og marglitvafða möttulinn sem þú faldir hjá þér í húsi þínu til að annast hann.“

30 Og Hedad svaraði manninum og sagði: Þetta er túlkun draums þíns: Snúran sem þú sást þýðir að líf þitt mun lengjast eins og snúra, og þar sem þú hefur séð möttulinn litaðan alls kyns litum, þýðir það að þú munt eiga víngarð þar sem þú munt planta alls kyns ávaxtatré.

31 Og ferðamaðurinn svaraði og sagði: „Ekki svo, herra minn, því að ég var vakandi þegar ég gaf þér snúruna og einnig möttul ofinn með mismunandi litum, sem þú tókst af asnanum til að geyma þá fyrir mig.“ Hedad svaraði og sagði: „Sannarlega hef ég sagt þér þýðingu draumsins og það er góður draumur, og þetta er þýðing hans.“

32 Nú gefa mannanna synir mér fjóra silfurpeninga, sem ég skal túlka drauma, og af þér einum þarf ég þrjá silfurpeninga.

33 Og maðurinn reiddist orðum Hedads og grét sáran og leiddi Hedad til Seraks, dómara í Sódómu.

34 Og maðurinn lagði mál sitt fyrir dómara Serak, en Hedad svaraði og sagði: „Það er ekki svo, heldur stendur málið þannig.“ Og dómarinn sagði við ferðalanginn: „Þessi maður, Hedad, segir þér satt, því að hann er frægur í borgunum fyrir að túlka drauma nákvæmlega.“

35 Þá hrópaði maðurinn upp yfir orðum dómarans og sagði: „Eigi svo, herra minn, því að það var á þeim degi sem ég gaf honum reipið og möttulinn, sem var á asnanum, til þess að hann gæti geymt þau í húsi sínu.“ Og þeir deildu báðir fyrir dómaranum. Annar sagði: „Svona hefur málið verið,“ en hinn sagði annað.

36 Þá sagði Hedad við manninn: „Gefðu mér fjóra silfurpeninga sem ég krefst fyrir draumatúlkanir mínar. Ég mun ekki greiða neitt aukagjald, og greiddu mér kostnaðinn af fjórum máltíðum sem þú átst heima hjá mér.“

37 Þá sagði maðurinn við Hedad: „Sannarlega mun ég borga þér fyrir það sem ég át í húsi þínu, gefðu mér aðeins snúruna og möttulinn sem þú faldir í húsi þínu.“

38 Og Hedad svaraði fyrir dómaranum og sagði við manninn: „Sagði ég þér ekki þýðingu draumsins? Snúran þýðir að dagar þínir munu lengjast eins og snúra, og möttullinn þýðir að þú munt eiga víngarð þar sem þú munt planta alls kyns ávaxtatré.“

39 Þetta er rétta þýðing draumsins þíns: Gefðu mér nú fjóra silfurpeninga sem ég þarf í bætur, því að ég mun ekki gefa þér neitt.

40 Og maðurinn grét við orð Hedads og þeir deildu báðir fyrir dómaranum, og dómarinn gaf þjónum sínum skipanir, sem ráku þá í fljótfærni út úr húsinu.
41 Og þeir fóru burt frá dómaranum, í óánægju, þegar íbúar Sódómu heyrðu það, og söfnuðust þeir að þeim og æptu gegn ókunnugum manni og ráku hann í fljótfærni úr borginni.
42 Og maðurinn hélt áfram ferð sinni á asna sínum með beiskju í sálu, harmaði og grét.
43 Og meðan hann var á ferðinni grét hann yfir því sem hafði hent hann í hinni spilltu borg Sódómu.

## 19. KAFLI

1 Borgirnar í Sódómu höfðu fjóra dómara í fjórum borgum, og þetta voru nöfn þeirra: Serak í Sódómu, Sharkad í Gómorru, Sabnak í Adma og Menon í Sebóím.
2 Og þjónn Elíesers Abrahams gaf þeim mismunandi nöfn og breytti Serak í Shakra, Sharkad í Shakrura, Zebnac í Kezobim og Menon í Matzlodin.
3 Og að ósk fjögurra dómara sinna létu íbúar Sódómu og Gómorru reisa rúm á götum borganna, og ef maður kom á þessa staði gripu þeir hann og færðu hann í eitt af rúmum sínum og létu hann með valdi leggjast í þau.
4 Og þegar hann lagðist niður, stóðu þrír menn við höfðalag hans og þrír við fætur hans og mældu hann eftir lengd rúmsins. Ef maðurinn var minni en rúmið teygðu þessir sex menn hann í hvorn enda, og þegar hann kallaði til þeirra svöruðu þeir honum ekki.
5 Og ef hann væri lengri en rúmið, þá drógu þeir saman hliðar rúmsins hvorum megin, þar til maðurinn hefði náð að hliðum dauðans.
6 Og ef hann héldi áfram að kalla til þeirra, svöruðu þeir honum og sögðu: „Svo skal gert við þann mann, sem kemur inn í land okkar.“
7 Og er menn heyrðu allt þetta, sem íbúar Sódómuborganna höfðu gjört, hættu þeir að koma þangað.
8 Og þegar fátækur maður kom í land þeirra gáfu þeir honum silfur og gull og létu útboða um alla borgina að gefa honum ekki brauðbita að eta. Og ef útlendingurinn dvaldi þar í nokkra daga og dæi úr hungri og gæti ekki fengið brauðbita, þá komu allir borgarbúar við dauða hans og tóku silfrið og gullið sem þeir höfðu gefið honum.
9 Og þeir sem þekktu silfrið eða gullið, sem þeir höfðu gefið honum, tóku það til baka, og þegar hann dó, færðu þeir hann einnig úr klæðum hans og börðust um þau, og sá sem hafði sigur á náunga sínum tók þau.
10 Því næst báru þeir hann og grófu hann undir runnunum í eyðimörkinni. Þannig gjörðu þeir alla daga við alla þá sem komu til þeirra og dóu í landi þeirra.
11 Og að tíðum liðnum sendi Sara Elíeser til Sódómu til að hitta Lot og spyrjast fyrir um velferð hans.
12 Þá fór Elíeser til Sódómu og hitti þar mann frá Sódómu, sem var að slást við ókunnan mann. Maðurinn frá Sódómu færði fátæka manninn úr öllum klæðum sínum og fór burt.
13 Og þessi fátæki maður hrópaði til Elíesers og sárbændi hann um náð vegna þess sem maðurinn frá Sódómu hafði gert honum.
14 Og hann sagði við hann: „Hví gjörir þú þetta við fátæka manninn, sem kom í land þitt?“
15 Þá svaraði maðurinn frá Sódómu Elíeser og sagði: „Er þessi maður bróðir þinn eða hafa íbúar Sódómu skipað þig dómara í dag, fyrst þú talar um þennan mann?“
16 Elíeser deildi við manninn í Sódómu út af fátæka manninum, og er Elíeser gekk að til að sækja föt hins fátæka manns frá manninum í Sódómu, þá hraðaði hann sér og sló Elíeser í ennið með steini.
17 Og blóðið rann ríkulega af enni Elíesers, og er maðurinn sá blóðið greip hann í Elíeser og sagði: „Gefðu mér launin mín fyrir að losa þig við þetta illa blóð, sem var á enni þínu, því að slíkt er siður og lög í landi okkar.“
18 Þá sagði Elíeser við hann: „Þú hefur sært mig og krefst þess að ég greiði þér laun þín.“ En Elíeser hlýddi ekki orðum mannsins frá Sódómu.
19 Þá greip maðurinn Elíeser og leiddi hann til Sakra, dómara í Sódómu, til að fá dóm sinn kveðinn upp.
20 Þá mælti maðurinn við dómarann og sagði: „Ég bið þig, herra minn, svo hefur þessi maður gjört, því að ég sló hann með steini svo að blóðið rann af enni hans, og hann vill ekki greiða mér laun mín.“
21 Þá sagði dómarinn við Elíeser: „Þessi maður talar sannleikann við þig, gefðu honum laun hans, því að þetta er siður í landi okkar.“ Þegar Elíeser heyrði orð dómarans, lyfti hann upp steini og sló dómarann, svo að steinninn lenti í enni hans, og blóðið rann mikið af enni dómarans. Þá sagði Elíeser: „Ef þetta er siður í þínu landi, þá gefðu þessum manni það sem ég hefði átt að gefa honum, því að þetta var þinn dómur, þú kvaðst hann.“
22 Og Elíeser skildi manninn frá Sódómu eftir hjá dómaranum, og hann fór burt.
23 Þegar konungar Elams höfðu háð stríð við konunga Sódómu, tóku konungar Elams allar eignir Sódómu og tóku Lot til fanga ásamt eignum hans. Og Abraham var sagt frá því að hann hefði farið og háð stríð við konunga Elams og endurheimt úr höndum þeirra allar eignir Lots og eignir Sódómu.
24 Um þær mundir fæddi kona Lots honum dóttur, og hann nefndi hana Paltít og sagði: „Því að Guð hafði frelsað hann og allt hans hús frá konungum Elams.“ Og Paltít, dóttir Lots, óx upp, og einn af mönnum Sódómu tók hana sér fyrir konu.
25 Fátækur maður kom til borgarinnar til að leita sér framfærslu og dvaldi þar nokkra daga. Og allir íbúar Sódómu létu kunngera þann sið sinn að gefa þessum manni ekki brauðbita að eta fyrr en hann félli dauður niður til jarðar. Og þeir gjörðu svo.
26 Og Paltít, dóttir Lots, sá þennan mann liggja á götunum svangan af hungri, og enginn vildi gefa honum neitt til að halda honum á lífi, og hann var rétt að dauðanum.
27 Og hún kvaðst samúðarfull vegna mannsins og gaf honum brauð í launsælu í marga daga, og sál þessa manns lifnaði við.
28 Því að þegar hún fór út að sækja vatn, setti hún brauðið í vatnskrukkuna, og þegar hún kom að þeim stað, þar sem fátæki maðurinn var, tók hún brauðið úr krukkuninni og gaf honum að eta, og svo gjörði hún í marga daga.
29 Og allir íbúar Sódómu og Gómorru furðuðust á því, hvernig þessi maður gat þolað hungur í svo langan tíma.
30 Og þeir sögðu hver við annan: „Þetta getur aðeins verið að hann eti og drekki, því að enginn maður getur þolað hungur í svo marga daga eða lifað eins og þessi maður, án

þess að svipbrigði hans breytist.“ Og þrír menn földu sig á þeim stað þar sem fátæki maðurinn var staddur, til að vita hver það væri sem færði honum brauð að eta.

31 Þann dag fór Paltít, dóttir Lots, út að sækja vatn og setti brauð í vatnskrúsu sína og gekk síðan að fátæka manninum að sækja vatn. Síðan tók hún brauðið úr krukkuna og gaf það fátæka manninum, og hann át það.

32 Og mennirnir þrír sáu hvað Paltith gerði fátæka manninum og sögðu við hana: „Það ert þú þá sem hefur stutt hann og þess vegna hefur hann hvorki svelt, né breytt útliti né dáið eins og hinir.“

33 Og mennirnir þrír fóru út af þeim stað þar sem þeir höfðu falið sig og tóku Paltít og brauðið sem var í hendi fátæka mannsins.

34 Og þeir tóku Paltith og færðu hana fyrir dómara sína og sögðu við þá: „Svo gjörði hún, og það var hún sem sá fátæka manninum fyrir brauði, þess vegna dó hann ekki allan þennan tíma. Segið okkur nú refsingu þessarar konu fyrir að hafa brotið lög okkar.“

35 Þá söfnuðust íbúar Sódómu og Gómorru saman og kveiktu eld á borgargötum, tóku konuna og köstuðu henni í eldinn og hún brann til ösku.

36 Og í borginni Adma var kona sem þeir gjörðu slíkt hið sama við.

37 Því að ferðamaður kom til borgarinnar Adma til að dvelja þar alla nóttina og ætlaði sér að fara heim að morgni. Hann settist gegnt dyrum húss föður stúlkunnar og dvaldi þar, því sólin var sest, er hann kom þangað. Þá sá stúlkan hann sitja við dyrnar á húsinu.

38 Og hann bað hana um vatnssopa og hún sagði við hann: „Hver ert þú?“ Hann sagði við hana: „Ég var á ferð í dag og kom hingað þegar sólin settist. Ég mun því vera hér í alla nótt og á morgun mun ég vakna snemma og halda áfram ferð minni.“

39 Þá fór unga konan inn í húsið og sótti manninum brauð og vatn til að eta og drekka.

40 Og þetta mál varð fólki Adma kunnugt, og þeir söfnuðust saman og leiddu ungu konuna fyrir dómarana, til þess að þeir skyldu dæma hana fyrir þennan verknað.

41 Og dómarinn sagði: „Dauðadómur verður að kveða upp yfir þessari konu því hún braut lög okkar og þetta er því úrskurðurinn yfir henni.“

42 Íbúar þessara borga söfnuðust þá saman og leiddu ungu konuna út og smurðu hana með hunangi frá hvirfli til táar, eins og dómarinn hafði fyrirskipað, og settu hana fyrir framan býflugnasveit sem þá var í býflugnabúum sínum, og býflugurnar flugu á hana og stungu hana svo að allur líkami hennar bólgnaði upp.

43 Þá öskraði unga konan út af býflugunum, en enginn gaf henni gaum né kenndi henni til meðaumkunar, og óp hennar stigu upp til himins.

44 Og Drottinn reiddist þessu og öllum verkum borganna í Sódómu, því að þær höfðu gnægð af mat og frið í borgunum, en vildu samt ekki sjá fyrir fátækum og þurfandi. Á þeim dögum urðu illverk þeirra og syndir miklar fyrir augum Drottins.

45 Þá sendi Drottinn eftir tveimur englunum, sem komnir voru til húss Abrahams, til að eyða Sódómu og borgum hennar.

46 Og englarnir risu upp frá dyrum tjalds Abrahams, er þeir höfðu etið og drukkið, og komu til Sódómu um kvöldið. Lot sat þá í hliði Sódómu. Og er hann sá þá reis hann upp til að mæta þeim og laut til jarðar.

47 Og hann lagði mikla áherslu á þá og leiddi þá inn í hús sitt, gaf þeim vistir sem þeir átu, og þeir dvöldu alla nóttina í húsi hans.

48 Og englarnir sögðu við Lot: „Rís þú upp og far burt héðan, þú og allt sem þú átt, svo að þú farist ekki vegna misgjörðar þessarar borgar, því að Drottinn mun eyða þessum stað.“

49 Og englarnir tóku í hönd Lots og í hönd konu hans og í hönd barna hans og alls sem hann átti, og leiddu hann út og settu hann út fyrir borgirnar.

50 Þá sögðu þeir við Lot: „Flýðu lífi þínu!“ En hann flýði og allt sem hann átti.

51 Þá lét Drottinn rigna yfir Sódómu og Gómorru og yfir allar þessar borgir brennisteini og eldi frá Drottni af himni.

52 Og hann lagði þessar borgir í rúst, alla sléttuna og alla íbúa borganna og það sem óx á jörðinni. Og Adó, kona Lots, leit um öxl til að sjá eyðileggingu borganna, því að hún hafði samúð með dætrum sínum, sem eftir voru í Sódómu, því að þær fóru ekki með henni.

53 Og er hún leit um öxl varð hún að saltstólpa, og þar er hún enn í dag.

54 Og uxarnir, sem stóðu á þeim stað, sleiktu saltið daglega upp að fótunum, og að morgni spratt það upp aftur, og þeir sleiktu það upp aftur allt til þessa dags.

55 Lot og tvær af dætrum hans, sem eftir voru hjá honum, flýðu og komust undan í hellinn í Adúllam og dvöldust þar um tíma.

56 Abraham reis árla morguns til að sjá, hvað hafði verið gert við borgirnar í Sódómu, og hann leit við og sá reyk stíga upp úr borgunum eins og reyk úr ofni.

57 Og Lot og tvær dætur hans dvöldu í hellinum og gáfu föður sínum vín að drekka og lágu hjá honum, því að þær sögðu að enginn maður á jörðinni gæti alið af sér afkvæmi, því að þær héldu að öll jörðin væri tortímd.

58 Og þær lágu báðar hjá föður sínum og urðu þungaðar og ólu sonu. Hin eldri nefndi son sinn Móab og sagði: „Af föður mínum get ég hann. Hann er faðir Móabíta allt til þessa dags.“

59 Og sú yngri nefndi einnig son hennar Benamí; hann er faðir Ammóníta allt til þessa dags.

60 Og eftir þetta fór Lot þaðan og tvær dætur hans, og hann settist að hinumegin Jórdanar með tveimur dætrum sínum og sonum þeirra. Synir Lots uxu upp og fóru og tóku sér konur úr Kanaanlandi og eignuðust börn og urðu frjósöm og fjölguðu sér.

## 20. KAFLI

1 Um þær mundir lagði Abraham af stað frá Mamre-sléttunni og kom til Filistalands og settist að í Gerar. Á tuttugasta og fimmta aldursári Abrahams í Kanaanlandi, hundraðasta aldursári Abrahams, kom hann til Gerar í Filistalandi.

2 Og er þau komu inn í landið, sagði hann við Söru, konu sína: „Seg hverjum sem spyr þig: Þú ert systir mín, svo að við megum komast undan illsku íbúa landsins.“

3 Þegar Abraham bjó í Filistalandi, sáu þjónar Abímeleks Filistakonungs að Sara var mjög fríð. Þeir spurðu Abraham um hana. Hann sagði: „Hún er systir mín.“

4 Þrælar Abímeleks fóru þá til Abímeleks og sögðu: „Maður nokkur er kominn frá Kanaanlandi til að dvelja í landinu og á systur sem er mjög fríð.“

5 Og er Abímelek heyrði orð þjóna sinna, er þeir höfðu lofað Söru við hann, sendi Abímelek menn sína og leiddu Söru til konungs.

6 Og Sara kom í hús Abímeleks, og konungur sá að Sara var fögur og hún geðjaðist honum mjög vel.

7 Og hann gekk til hennar og sagði við hana: „Hvað kemur þér við þann mann, sem þú komst með til landsins okkar?“ Sara svaraði og sagði: „Hann er bróðir minn, og við komum frá Kanaanlandi til að dveljast hvar sem við gætum fundið dvalarstað.“

8 Og Abímelek sagði við Söru: „Sjá, land mitt stendur þér til boða. Settu bróður þinn hvar sem þér þóknast í þessu landi, og það er okkar skylda að hefja hann upp og hefja hann yfir alla landsmenn, því að hann er bróðir þinn.“

9 Þá sendi Abímelek boð eftir Abraham, og Abraham kom til Abímeleks.

10 Þá sagði Abímelek við Abraham: „Sjá, ég hefi gefið þér það fyrirmæli að þér skuli veitt virðing eins og þú vilt vegna Söru systur þinnar.“

11 Þá gekk Abraham út frá konungi, og gjöf konungsins fylgdi honum.

12 Eins og að kvöldi, áður en menn leggjast til hvíldar, sat konungurinn í hásæti sínu, og djúpur svefn féll á hann. Hann lagðist í hásætið og svaf til morguns.

13 Og hann dreymdi að engill Drottins kæmi til hans með brugðið sverð í hendi, og að engillinn stæði yfir Abímelek og vildi drepa hann með sverði. Konungurinn varð skelfingu lostinn í draumnum og sagði við engilinn: „Í hverju hefi ég syndgað gegn þér, að þú kemur til að drepa mig með sverði þínu?“

14 Engillinn svaraði Abímelek og sagði: „Sjá, þú deyrð vegna konunnar, sem þú leiddir heim til þín í gærkvöldi, því að hún er gift kona, kona Abrahams, sem kom heim til þín. Skilaðu nú þessum manni konu hans aftur, því að hún er hans eiginkona. En skilar þú henni ekki aftur, þá vit, að þú munt vissulega deyja, þú og allt, sem þú átt.“

15 Þá nótt varð mikið neyðarróp í Filistalandi, og íbúar landsins sáu mann standa þar með brugðið sverð í hendi, og hann hjó íbúa landsins með sverði, já, hann hélt áfram að höggva þá.

16 Þá nótt laust engill Drottins allt Filistaland og mikil ringulreið varð þá nótt og næsta morgun.

17 Og allir móðurkviðir lokuðust og allt rennsli þeirra, og hönd Drottins var yfir þeim vegna Söru, konu Abrahams, sem Abímelek hafði tekið að sér.

18 Morguninn eftir reis Abímelek skelfingu lostinn og óttablandinn, og sendi sendimenn og lét kalla til sín þjóna sína og sagði þeim drauminn sinn, og varð fólkið mjög hrætt.

19 Þá svaraði maður einn, sem stóð meðal þjóna konungsins, konungi og sagði: „Þú alvaldi konungur, gefðu þessari konu aftur manni hennar, því að hann er eiginmaður hennar, því að slíkt bar við Egyptalandskonung, þegar þessi maður kom til Egyptalands.“

20 Og hann sagði um konu sína: „Hún er systir mín, því að þannig breytir hann oft, þegar hann kemur til að búa í því landi, þar sem hann býr sem útlendingur.“

21 Þá sendi Faraó boð og tók þessa konu sér fyrir konu og Drottinn lét þungar plágur koma yfir hann þar til hann skilaði konunni aftur til eiginmanns hennar.

22 Vit þú nú, konungur, hvað gerðist í gærkvöldi í öllu landinu, því að mikil skelfing, mikil kvöl og harmur varð, og vér vitum, að það var vegna konunnar, sem þú tókst þér.

23 Skilaðu nú þessari konu aftur til eiginmanns hennar, svo að það fari ekki eins fyrir okkur og fyrir Faraó, Egyptalandskonung, og þegnum hans, og við deyjum ekki. Abímelek flýtti sér og kallaði og lét kalla Söru, og hún kom fyrir hann, og hann lét kalla Abraham, og hann kom fyrir hann.

24 Þá sagði Abímelek við þá: „Hvað er þetta fyrir þér að gera, að segjast vera bróðir og systir, og ég tók þessa konu mér fyrir konu?“

25 Og Abraham sagði: „Ég hugsaði að ég myndi deyja vegna konu minnar.“ Þá tók Abímelek sauði og nautgripi, þræla og ambáttir og þúsund silfurpeninga og gaf Abraham það og skilaði honum Söru aftur.

26 Þá sagði Abímelek við Abraham: „Sjá, allt landið er þér opið, bú þú þar hvar sem þú velur.“

27 Og Abraham og Sara, kona hans, gengu burt frá konungi með heiðri og virðingu og settust að í landinu, í Gerar.

28 Og allir íbúar Filistalands og þjónar konungs voru enn í kvala af plágunni sem engillinn hafði lagt á þá alla nóttina vegna Söru.

29 Þá sendi Abímelek eftir Abraham og lét segja: „Bið þú Drottin, Guð þinn, fyrir þjónum þínum, að hann afmái þessa dauðleika úr okkar hópi.“

30 Og Abraham bað fyrir Abímeleks og þegnum hans, og Drottinn heyrði bæn Abrahams og læknaði Abímeleks og alla þegna hans.

## 21. KAFLI

1 Um þær mundir, að liðnum ári og fjórum mánuðum, sem Abraham hafði búið í Filistalandi í Gerar, vitjaði Guð Söru, og Drottinn minntist hennar, og hún varð þunguð og ól Abraham son.

2 Og Abraham nefndi son sinn, sem honum fæddist og Sara ól honum, Ísak.

3 Og Abraham umskar Ísak son sinn, þá er hann var átta daga gamall, eins og Guð hafði boðið Abraham að gjöra við niðja sína eftir hann. Abraham var hundrað ára gamall, en Sara níutíu ára, þegar Ísak fæddist þeim.

4 Og barnið óx upp og var vanið af brjósti, og Abraham gjörði mikla veislu þann dag sem Ísak var vanið af brjósti.

5 Þá komu Sem og Eber og allt stórmenni landsins og Abímelek, konungur Filista, og þjónar hans og Píkól, hershöfðingi hans, til að eta og drekka og fagna veislunni, sem Abraham hafði haldið þann dag, sem Ísak sonur hans var vaninn af brjósti.

6 Einnig komu Tara, faðir Abrahams, og Nahor bróðir hans frá Harran, þeir og allir sem þeir áttu, því að þeir urðu mjög glaðir er þeir fréttu að Söru hefði fæðst sonur.

7 Og þau komu til Abrahams og átu og drukku við veisluna, sem Abraham hafði gjört þann dag, sem Ísak var vaninn af brjósti.

8 Og Tera og Nahor fögnuðu Abraham og dvöldust hjá honum marga daga í landi Filista.

9 Um þær mundir andaðist Serúg, sonur Reú, á fyrsta ári eftir fæðingu Ísaks, sonar Abrahams.

10 Og allir dagar Serúgs voru tvö hundruð þrjátíu og níu ár, þá andaðist hann.

11 Ísmael, sonur Abrahams, var orðinn fulltíða á þeim dögum; hann var fjórtán ára gamall, er Sara fæddi honum Ísak.

12 Og Guð var með Ísmael Abrahamssyni, og hann óx upp og lærði að boga og varð bogmaður.

13 Og er Ísak var fimm ára gamall, sat hann hjá Ísmael við tjalddyrnar.

14 Þá kom Ísmael til Ísaks og settist gegnt honum. Hann tók bogann, dró hann út og lagði örina í hann og ætlaði sér að drepa Ísak.

15 Og Sara sá það, sem Ísmael vildi gjöra við Ísak, son sinn, og henni fannst það mjög hryggt vegna sonar síns. Hún sendi boð eftir Abraham og sagði við hann: „Rek burt þessa ambátt og son hennar, því að sonur hennar skal ekki erfa með syni mínum, því að svo vildi hann gjöra við hann í dag.“

16 Abraham hlýddi röddu Söru og reis árla morguns og tók tólf brauð og vatnsbelg, sem hann gaf Hagar, og sendi hana burt með syni hennar. Hagar fór með syni sínum út í eyðimörkina og þau dvöldu í Paran-eyðimörk með íbúum eyðimerkurinnar. Ísmael var bogmaður og dvaldi lengi í eyðimörkinni.

17 Og eftir það fóru hann og móðir hans til Egyptalands og settust þar að. Hagar tók syni sínum konu frá Egyptalandi. Hún hét Meríba.

18 Og kona Ísmaels varð þunguð og ól fjóra sonu og tvær dætur. Ísmael fór síðan aftur út í eyðimörkina, móðir hans, kona hans og börn.

19 Og þeir settu sér tjöld í eyðimörkinni, þar sem þeir bjuggu, og héldu áfram ferð sinni og hvíldust síðan mánaðarlega og árlega.

20 Og Guð gaf Ísmael sauði, nautgripi og tjöld vegna Abrahams, föður síns, og maðurinn jókst fénað sinn.

21 Ísmael bjó í eyðimörkum og tjöldum, ferðaðist og hvíldist lengi og sá ekki föður sinn.

22 Nokkru síðar sagði Abraham við Söru, konu sína: „Ég vil fara og sjá Ísmael son minn, því að ég þrái að sjá hann, því að ég hef ekki séð hann í langan tíma.“

23 Og Abraham reið á einum af úlföldum sínum út í eyðimörkina til að leita að Ísmael syni sínum, því að hann hafði heyrt að hann byggi í tjaldi í eyðimörkinni með öllu sem hann átti.

24 Abraham fór út í eyðimörkina og kom að tjaldi Ísmaels um hádegi. Hann spurði um Ísmael og fann konu Ísmaels sitjandi í tjaldinu með börnum sínum, en Ísmael, maður hennar, og móðir hans voru ekki með þeim.

25 Þá spurði Abraham konu Ísmaels og sagði: „Hvert er Ísmael farinn?“ Hún svaraði: „Hann er farinn út á víðavang að veiða, en Abraham sat enn á úlfaldanum, því að hann vildi ekki stíga niður á jörðina, eins og hann hafði svarið Söru konu sinni að stíga ekki niður af úlfaldanum.“

26 Þá sagði Abraham við konu Ísmaels: „Dóttir mín, gefðu mér vatnssopa að drekka, því að ég er þreyttur eftir ferðalagið.“

27 Þá svaraði kona Ísmaels og sagði við Abraham: „Vér höfum hvorki vatn né brauð.“ Og hún sat í tjaldinu og tók ekki eftir Abraham og spurði hann ekki, hver hann væri.

28 En hún barði börnin sín í tjaldinu og formælti þeim, og hún formælti einnig eiginmanni sínum Ísmael og smánaði hann. Og Abraham heyrði orð konu Ísmaels við börnin sín og varð mjög reiður og honum líkaði illa.

29 Þá kallaði Abraham á konuna að koma út til sín úr tjaldinu. Konan kom og nam staðar gegnt Abraham, því að Abraham sat enn á úlfaldanum.

30 Og Abraham sagði við konu Ísmaels: „Þegar Ísmael, maður þinn, kemur heim, skaltu segja honum þessi orð:

31 Mjög gamall maður frá Filistalandi kom hingað til að leita þín, og svona var útlit hans og ásýnd. Ég spurði hann ekki hver hann væri, og þar sem þú varst ekki hér talaði hann við mig og sagði: „Þegar Ísmael, maður þinn, kemur aftur, segðu honum svo sem maðurinn sagði: Þegar þú kemur heim skaltu taka burt þennan nagla úr tjaldinu, sem þú settir hér upp, og setja annan nagla í hans stað.“

32 Og Abraham hafði lokið við að gefa konunni fyrirmæli sín, sneri sér við og hélt af stað á úlfaldanum heim á leið.

33 Og eftir það kom Ísmael heim úr eftirförinni, hann og móðir hans, og sneru aftur til tjaldsins, og kona hans mælti þessi orð til hans:

34 Mjög gamall maður frá Filistalandi kom til þín og þannig var útlit hans og ásýnd. Ég spurði hann ekki hver hann væri, og þar sem þú varst ekki heima sagði hann við mig: „Þegar maður þinn kemur heim skaltu segja honum: Svo segir gamli maðurinn: Taktu burt nagla tjaldsins, sem þú settir hér upp, og settu annan nagla í staðinn.“

35 Og Ísmael heyrði orð konu sinnar og vissi að það var faðir hans og að kona hans virti hann ekki.

36 Ísmael skildi orð föður síns, þau er hann hafði talað við konu sína, og Ísmael hlýddi röddu föður síns, og Ísmael hafnaði konunni og hún fór burt.

37 Og Ísmael fór síðar til Kanaanlands og tók sér aðra konu og flutti hana í tjald sitt, þar sem hann bjó þá.

38 Að þremur árum liðnum sagði Abraham: „Ég vil fara aftur og sjá Ísmael son minn, því að ég hefi ekki séð hann í langan tíma.“

39 Og hann reið úlfalda sínum og hélt út í óbyggðirnar og kom að tjaldi Ísmaels um hádegi.

40 Og hann spurði um Ísmael. Kona hans kom þá út úr tjaldinu og sagði: „Hann er ekki hér, herra minn, því að hann er farinn að veiða úti á víðavangi og gefa úlföldunum að éta.“ Konan sagði þá við Abraham: „Komdu inn í tjaldið, herra minn, og et brauðbita, því að þú hlýtur að vera þreytt/ur af ferðinni.“

41 Og Abraham sagði við hana: „Ég mun ekki nema staðar því að ég er í flýti að halda áfram ferð minni, en gef mér vatnssopa að drekka því að ég er þyrstur.“ Konan hraðaði sér og hljóp inn í tjaldið og færði Abraham vatn og brauð og setti það fyrir hann og hvatti hann til að eta. Hann át og drakk og huggaði sig og blessaði Ísmael son sinn.

42 Og er hann lauk máltíð sinni, lofaði hann Drottin og sagði við konu Ísmaels: „Þegar Ísmael kemur heim skaltu segja þessi orð við hann:

43 Þá kom mjög gamall maður frá Filistalandi og spurði eftir þér, en þú varst ekki hér. Ég færði honum brauð og vatn, og hann át og drakk og huggaði sig.

44 Og hann mælti þessi orð til mín: Þegar Ísmael, maður þinn, kemur heim, þá segðu við hann: Nagla tjaldsins, sem þú átt, er mjög góður. Fjarlægðu hann ekki úr tjaldinu.

45 Og Abraham hafði lokið að gefa konunni fyrirmæli og reið heim til sín, til Filistalands. Og er Ísmael kom til tjalds síns, gekk kona hans á móti honum með gleði og glöðu hjarta.
46 Og hún sagði við hann: „Gamall maður kom hingað frá Filistalandi. Þannig leit hann út. Hann spurði um þig, en þú varst ekki hér. Ég færði honum brauð og vatn. Hann át og drakk og huggaði sig.“
47 Og hann sagði þessi orð við mig: Þegar Ísmael, maður þinn, kemur heim, þá seg við hann: Tjaldnaglinn, sem þú átt, er mjög góður. Fjarlægðu hann ekki frá tjaldinu.
48 Og Ísmael vissi að það var faðir hans og að kona hans hafði heiðrað hann, og Drottinn blessaði Ísmael.

## 22. KAFLI

1 Þá reis Ísmael upp og tók konu sína og börn sín og fénað sinn og allt sem hann átti og fór þaðan til föður síns í Filistalandi.
2 Og Abraham sagði Ísmael, syni sínum, frá athöfnum Ísmaels við fyrri konu sína, eins og hún hafði gjört.
3 Ísmael og börn hans dvöldu hjá Abraham langan tíma í því landi, og Abraham dvaldi langan tíma í landi Filista.
4 Og dagarnir liðu og náðu tuttugu og sex árum. Eftir það fór Abraham ásamt þjónum sínum og öllu sem honum tilheyrði frá Filistalandi og flutti sig langar leiðir. Þeir komust nær Hebron og dvöldu þar. Þrælar Abrahams grófu vatnsbrunnar, og Abraham bjó við vatnið og allt sem honum tilheyrði. Þrælar Abímeleks Filistakonungs heyrðu þá fregnir að þjónar Abrahams hefðu grafið vatnsbrunnar við landamæri landsins.
5 Og þeir komu og deildu við þjóna Abrahams og rændu þá stóra brunninn sem þeir höfðu grafið.
6 Abímelek Filistakonungur frétti þetta, og hann fór með Píkól, hershöfðingja sínum, og tuttugu af mönnum sínum til Abrahams. Og Abímelek talaði við Abraham um þjóna sína, og Abraham ávítaði Abímelek fyrir brunninn, sem þjónar hans höfðu rænt honum.
7 Þá sagði Abímelek við Abraham: „Svo sannarlega sem Drottinn lifir, sá sem skapaði alla jörðina, hef ég ekki heyrt um það, sem þjónar mínir hafa gjört þínum þjónum, allt til þessa dags.“
8 Þá tók Abraham sjö gimbrar og gaf þær Abímelek og sagði: „Tak þessar af mér, svo að þær séu mér vitnisburður um að ég hafi grafið þennan brunn.“
9 Abímelek tók sjö gimbrurnar, sem Abraham hafði gefið honum, því að hann hafði einnig gefið honum gnægð af nautgripum og nautgripum. Og Abímelek sór Abraham eið að brunninum. Þess vegna nefndi hann brunninn Beerseba, því að þar sóru þeir báðir eið að honum.
10 Og þeir gjörðu báðir sáttmála í Beerseba, og Abímelek reis upp ásamt Píkól, hershöfðingja sínum, og öllum mönnum hans og sneru aftur til Filistalands. Abraham settist að í Beerseba og allt sem hann átti, og hann var lengi í því landi.
11 Og Abraham gróðursetti stóran lund í Beerseba og gjörði við hann fjögur hlið, sem snéru að fjórum hliðum jarðarinnar, og plantaði þar víngarði, svo að ef ferðamaður kæmi til Abrahams, gæti hann gengið inn um eitthvert hlið, sem var á vegi hans, dvalið þar og át, drakk og mettað sig og síðan farið burt.
12 Því að hús Abrahams stóð alltaf opið mannanna sonum, sem gengu fram og til baka, og komu daglega til að eta og drekka í húsi Abrahams.
13 Og hverjum þeim sem hungraði og kom í hús Abrahams, gaf Abraham brauð, svo að hann gæti etið og drukkið og orðið saddur. Og hverjum sem kom nakinn heim til hans, klæddi hann í klæði að eigin vali. Hann gaf honum silfur og gull og kunngjörði honum, hver Drottinn hafði skapað hann á jörðinni. Þetta gjörði Abraham alla ævi sína.
14 Abraham og börn hans og allt sem hann átti settist að í Beerseba og setti tjald sitt allt til Hebron.
15 Og Nahor, bróðir Abrahams, og faðir hans og allir sem þeir áttu, bjuggu í Harran, því að þeir komu ekki með Abraham til Kanaanlands.
16 Nahor fæddust börn, sem Milka, dóttir Harans, systir Söru, konu Abrahams, fæddi honum.
17 Og þessi eru nöfn þeirra, sem honum fæddust: Ús, Bús, Kemúel, Kesed, Hasó, Píldas, Tídlaf og Betúel. Þeir átta synir voru þeir. Þetta eru synir Milku, sem hún fæddi Nahor, bróður Abrahams.
18 Nahor átti hjákonu sem hét Reúma. Hún ól Nahor einnig Sebak, Gakas, Takas og Maaka, fjóra syni.
19 Nahor fæddust tólf synir auk dætra hans, og þeim fæddust einnig börn í Harran.
20 Synir Ús, frumburðar Nahors, voru Abí, Keref, Gadín, Melus og Debóra, systir þeirra.
21 Synir Bús voru Berakel, Naamat, Seba og Madonú.
22 Synir Kemúels voru Aram og Rekob.
23 Synir Keseds voru Anamlek, Mesaí, Benon og Jefí, og synir Hasó voru Píldas, Mekí og Ófer.
24 Synir Pildasar voru Árúd, Kamúm, Mered og Mólok.
25 Synir Tídlafs voru Múshan, Kúshan og Músí.
26 Synir Betúels voru Sekar, Laban og Rebekka, systir þeirra.
27 Þessar eru ættir Nahors sona, sem þeim fæddust í Harran. Aram, sonur Kemúels, og Rekob, bróðir hans, fóru frá Harran og fundu dal í landinu við Efratfljót.
28 Og þeir byggðu þar borg og nefndu hana eftir Petór Aramsson, það er Aram Naherajím allt til þessa dags.
29 Og synir Keseds fóru einnig að setjast að, hvar sem þeir gætu fundið sér stað, og þeir fóru og fundu dal gegnt Sínearlandi og settust þar að.
30 Og þeir reistu sér þar borg og nefndu hana Kesed eftir föður sínum. Það er landið Kasdetar allt til þessa dags. Kasdetar bjuggu í því landi og urðu frjósöm og fjölguðu sér mjög.
31 Þá fór Tara, faðir Nahors og Abrahams, og tók sér aðra konu á gamals aldri. Hún hét Pelíla. Hún varð þunguð og ól honum son, og hann nefndi hann Sóba.
32 Og Terah lifði tuttugu og fimm ár eftir að hann gat Sóba.
33 Og Terah andaðist á því ári, það er á þrítugasta og fimmta ári frá fæðingu Ísaks, sonar Abrahams.
34 Og dagar Terah voru tvö hundruð og fimm ár, og hann var grafinn í Harran.
35 Og Sóba, sonur Terah, lifði þrjátíu ára og gat Aram, Aklis og Merík.
36 Aram, sonur Sóba, sonar Terah, átti þrjár konur og gat tólf sonu og þrjár dætur. Drottinn gaf Aram, syni Sóba, auðæfi og fjárhluti, fjölda nautgripa, sauða og nautgripa, og maðurinn jókst mjög.

37 Aram Sóbason lagði af stað frá Harran ásamt bróður hans og öllu fjölskyldufólki. Þeir fóru að setjast að, hvar sem þeir gætu fundið sér dvalarstað, því að eignir þeirra voru of miklar til að þeir gætu dvalið þar, því að þeir gátu ekki dvalið í Harran ásamt bræðrum sínum, sonum Nahors.
38 Aram, sonur Sóba, fór með bræðrum sínum og fundu dal í fjarska, austur á bóginn, og settust þar að.
39 Og þeir byggðu þar einnig borg og nefndu hana Aram eftir nafni elsta bróður síns; það er Aram í Sóba enn í dag.
40 Ísak, sonur Abrahams, ólst upp á þeim dögum, og Abraham faðir hans kenndi honum veg Drottins til að þekkja Drottin, og Drottinn var með honum.
41 Þegar Ísak var þrjátíu og sjö ára gamall, gekk Ísmael bróðir hans með honum í tjaldinu.
42 Og Ísmael stærði sig af sjálfum sér við Ísak og sagði: „Ég var þrettán ára gamall þegar Drottinn sagði við föður minn að umskera okkur, og ég gjörði eftir orði Drottins, sem hann talaði við föður minn, og ég gaf Drottni sál mína og braut ekki orð hans, sem hann bauð föður mínum.“
43 Ísak svaraði Ísmael og sagði: „Hví stærir þú þig við mig út af þessu, út af litlum hluta af holdi þínu, sem þú tókst úr líkama þínum, eins og Drottinn bauð þér?“
44 Svo sannarlega sem Drottinn lifir, Guð Abrahams föður míns, ef Drottinn segði við föður minn: Tak þú son þinn Ísak og færðu hann að fórn fyrir mér, þá myndi ég ekki láta hjá líða heldur fagna því.
45 Og Drottinn heyrði það orð, sem Ísak talaði við Ísmael, og það líkaði Drottni vel, og hann hugsaði sér að freista Abrahams í þessu máli.
46 Og sá dagur rann upp, er synir Guðs komu og gengu fram fyrir Drottin, og Satan kom einnig með sonum Guðs fram fyrir Drottin.
47 Þá sagði Drottinn við Satan: „Hvaðan kemur þú?“ Satan svaraði Drottni og sagði: „Ég hef reikað fram og til baka um jörðina og gengið fram og til baka um hana.“
48 Þá sagði Drottinn við Satan: „Hvað er orð þitt við mig um öll börn jarðarinnar?“ Satan svaraði Drottni og sagði: „Ég hef séð öll börn jarðarinnar, sem þér þjóna, og þau minnast þín, þegar þau krefjast einhvers af þér.“
49 Og þegar þú gefur þeim það sem þeir krefjast af þér, þá sitja þeir kyrrir, yfirgefa þig og minnast þín ekki framar.
50 Hefur þú séð Abraham, son Terah, sem í fyrstu átti engin börn og þjónaði þér og reisti þér ölturu hvar sem hann kom og færði fórnir á þeim og kunngjörði nafn þitt stöðugt öllum börnum jarðarinnar?
51 Og nú, eftir að honum sonur hans Ísak er fæddur, hefur hann yfirgefið þig. Hann hefur haldið mikla veislu fyrir alla íbúa landsins og gleymt Drottni.
52 Því að í öllu því sem hann hefur gjört hefur hann ekki fært þér fórn, hvorki brennifórn né heillafórn, né naut, lamb né geit, af öllu því sem hann slátraði þeim degi sem sonur hans var vaninn af brjósti.
53 Jafnvel frá fæðingu sonar síns og allt til þessa, þá er hann er þrjátíu og sjö ára gamall, hefur hann hvorki reist altari fyrir þér né fært þér neinar fórnir, því að hann sá að þú veittir það sem hann bað þig um, og því yfirgaf hann þig.
54 Og Drottinn sagði við Satan: Hefur þú þannig gefið gaum að þjóni mínum Abraham? Því að enginn er honum líkur á jörðinni, maður ráðvandur og réttsýnn fyrir mér, sá sem óttast Guð og forðast illt. Svo sannarlega sem ég lifi, ef ég segði við hann: Færðu Ísak son þinn fram fyrir mig, þá myndi hann ekki synja mér um hann, hvað þá ef ég segði honum að færa brennifórn fram fyrir mig úr sauðum sínum eða nautgripum.
55 Þá svaraði Satan Drottni og sagði: „Tala þú þá við Abraham eins og þú hefur sagt, og þú munt sjá, hvort hann muni ekki brjóta af sér í dag og hafna orðum þínum.“

## 23. KAFLI

1 Á þeim tíma kom orð Drottins til Abrahams og hann sagði við hann: „Abraham!“ Og hann svaraði: „Hér er ég.“
2 Og hann sagði við hann: „Tak nú son þinn, einkason þinn, sem þú elskar, Ísak, og far til Móríalands og fórna honum þar sem brennifórn á einu af fjöllunum, sem þér verða sýnd, því að þar munt þú sjá ský og dýrð Drottins.“
3 Þá sagði Abraham við sjálfan sig: „Hvernig á ég að skilja son minn Ísak frá Söru, móður sinni, til þess að ég geti fært hann upp sem brennifórn fyrir Drottin?“
4 Þá gekk Abraham inn í tjaldið og settist niður frammi fyrir Söru, konu sinni, og mælti þessi orð til hennar:
5 Ísak sonur minn er orðinn fullorðinn og hefur ekki stundað þjónustu Guðs síns um tíma. Á morgun fer ég og færi hann til Sems og Ebers sonar hans, og þar mun hann læra vegu Drottins. Því að þeir munu kenna honum að þekkja Drottin, svo og að vita að þegar hann biður stöðugt frammi fyrir Drottni, mun hann svara honum. Þar mun hann því þekkja veginn til að þjóna Drottni, Guði sínum.
6 Þá sagði Sara: „Þú hefur rétt mælt. Far, herra minn, og gjör við hann eins og þú hefur sagt. En færa hann ekki langt frá mér og lát hann ekki vera þar of lengi, því að sál mín er bundin í sálu hans.“
7 Og Abraham sagði við Söru: „Dóttir mín, við skulum biðja Drottin, Guð vor, að hann gjöri okkur gott.“
8 Þá tók Sara Ísak son sinn og var hjá henni alla nóttina. Hún kyssti hann og faðmaði hann og gaf honum fyrirmæli til morguns.
9 Og hún sagði við hann: „Sonur minn, hvernig getur sál mín losnað við þig?“ Og hún kyssti hann og faðmaði hann og gaf Abraham fyrirmæli um hann.
10 Þá sagði Sara við Abraham: „Herra minn, gæti þú sonar þíns og lít á hann, því að ég á engan annan son né dóttur en hann.“
11 Yfirgefðu hann ekki. Ef hann hungrar, gefðu honum brauð og ef hann þyrstir, gefðu honum vatn að drekka. Láttu hann ekki ganga og láttu hann ekki sitja í sólinni.
12 Leyfðu honum ekki að fara einum á veginum né neyða hann til að gera það sem hann girnist, heldur gjör við hann eins og hann segir þér.
13 Og Sara grét sáran alla nóttina út af Ísak og gaf honum fyrirmæli allt til morguns.
14 Morguninn eftir valdi Sara sér mjög fínan og fagran klæði úr þeim klæðum, sem hún átti í húsinu og Abímelek hafði gefið henni.
15 Og hún klæddi Ísak son sinn í þetta og setti vefjarhött á höfuð hans og setti dýrindis stein í efsta hluta vefjarhöttsins og gaf þeim nesti til ferðar. Þeir fóru síðan af stað og Ísak fór með Abraham, föður sínum, og nokkrir af þjónum þeirra fylgdu þeim til að fylgja þeim af leið.
16 Þá fór Sara út með þeim og fylgdi þeim á leiðarenda. Og þau sögðu við hana: „Farðu aftur til tjaldsins.“

17 Og er Sara heyrði orð Ísaks sonar síns grét hún sáran, og Abraham, maður hennar, grét með henni, og sonur þeirra grét sáran með þeim, og þeir, sem með þeim fóru, grétu sáran.
18 Þá greip Sara í Ísak son sinn og hélt honum í faðm sér, faðmaði hann og grét með honum. Þá sagði Sara: „Hver veit nema ég sjái þig framar eftir þennan dag?“
19 Og þau grétu enn saman, Abraham, Sara og Ísak, og allir þeir sem fylgdu þeim á veginum grétu með þeim. Og Sara sneri sér síðan frá syni sínum og grét sáran, og allir þjónar hennar og ambáttir sneru aftur með henni til tjaldsins.
20 Og Abraham fór með Ísak syni sínum til að færa hann sem fórn frammi fyrir Drottni, eins og hann hafði boðið honum.
21 Abraham tók tvo af ungum mönnum sínum með sér, Ísmael Hagarsson og Elíeser, þjón sinn, og þeir gengu með þeim. Og meðan þeir gengu á veginum mæltu ungmennin þessi orð við sjálfa sig:
22 Þá sagði Ísmael við Elíeser: „Nú fer Abraham, faðir minn, með Ísak til að færa hann sem brennifórn Drottni til handa, eins og hann hafði boðið honum.“
23 Þegar hann snýr aftur mun hann gefa mér allt sem hann á til erfða eftir sig, því að ég er frumburður hans.
24 Þá svaraði Elíeser Ísmael og sagði: „Sannarlega hefur Abraham útskúfað þér ásamt móður þinni og svarið að þú skyldir ekki erfa neitt af öllu sem hann á. Hverjum mun hann gefa allt sem hann á og alla fjársjóði sína nema mér, þjóni sínum, sem hefur verið trúr í húsi sínu, þjónað honum nótt og dag og gjört allt sem hann bað mig um? Hann mun arfleiða mér við dauða sinn allt sem hann á.“
25 Meðan Abraham var á leiðinni með syni sínum Ísak, kom Satan og birtist honum í mynd mjög gamals manns, auðmjúks og með iðrandi anda. Hann gekk til Abrahams og sagði við hann: „Ert þú heimskur eða hégómlegur, að þú ætlar að gjöra þetta í dag við einkason þinn?“
26 Því að Guð gaf þér son á efri árum þínum, í elli þinni, og munt þú fara og deyða hann í dag, af því að hann framdi ekkert ofbeldi, og munt þú láta sál einkasonar þíns tortímast af jörðinni?
27 Veistu ekki og skilur þú ekki að þetta getur ekki verið frá Drottni? Því að Drottinn getur ekki gjört manninum slíkt illt á jörðu að segja við hann: Farðu og slátraðu barni þínu.
28 Og Abraham heyrði þetta og vissi, að það var orð Satans, sem reyndi að leiða hann frá vegi Drottins, en Abraham vildi ekki hlýða röddu Satans, og Abraham ávítaði hann, svo að hann fór burt.
29 Þá sneri Satan aftur og kom til Ísaks; og hann birtist Ísak sem ungur maður, fríður sýnum og vel vaxinn.
30 Þá gekk hann til Ísaks og sagði við hann: „Veistu ekki og skilur þú ekki að gamli, heimski faðir þinn leiðir þig í dag til slátrunar fyrir ekki neitt?“
31 Nú, sonur minn, hlustaðu ekki á hann né gefðu gaum að honum, því að hann er gamall maður, og lát ekki dýrmæta sál þína og fallega mynd glatast af jörðinni.
32 Ísak heyrði þetta og sagði við Abraham: „Hefur þú heyrt, faðir minn, hvað þessi maður hefur talað? Svo hefur hann talað.“
33 Abraham svaraði Ísak syni sínum og sagði við hann: „Varastu hann og hlusta ekki á orð hans og gef honum ekki gaum, því að hann er Satan, sem í dag reynir að leiða okkur frá boðum Guðs.“
34 Og Abraham ávítaði enn Satan, og Satan fór frá þeim, og er hann sá að hann gat ekki sigrað þá faldi hann sig fyrir þeim, og hann fór og gekk fram hjá þeim á veginum; og hann breytti sér í stóran læk á veginum, og Abraham og Ísak og tveir ungu menn hans komu þangað, og þeir sáu læk, stóran og öflugan eins og voldug vötn.
35 Og þeir gengu inn í lækinn og gegnum hann, og vatnið náði fyrst upp að fótum þeirra.
36 Og þeir fóru dýpra ofan í lækinn og vatnið náði þeim upp í háls, og þeir urðu allir skelfingu lostnir vegna vatnsins. Og er þeir fóru yfir lækinn, þekkti Abraham staðinn og vissi að þar var ekkert vatn áður.
37 Og Abraham sagði við Ísak son sinn: „Ég þekki þennan stað, þar sem hvorki var lækur né vatn. Nú er það þessi Satan, sem gjörir allt þetta við okkur, til að leiða okkur frá boðum Guðs í dag.“
38 Og Abraham ávítaði hann og sagði við hann: „Drottinn ávíti þig, Satan, far frá okkur, því að vér göngum eftir boðum Guðs.“
39 Og Satan skelfdist við rödd Abrahams og fór burt frá þeim, og staðurinn varð aftur að þurrlendi eins og hann hafði áður verið.
40 Og Abraham fór með Ísak til þess staðar sem Guð hafði sagt honum.
41 Á þriðja degi hóf Abraham upp augu sín og sá staðinn, sem Guð hafði sagt honum frá í fjarska.
42 Og honum birtist eldsúla, sem teygði sig frá jörðu til himins, og dýrðarský stóð á fjallinu, og dýrð Drottins sást í skýinu.
43 Þá sagði Abraham við Ísak: „Sonur minn, sérðu það á fjallinu, sem vér sjáum álengdar, sem ég sé á því?“
44 Ísak svaraði og sagði við föður sinn: „Ég sé, og sjá, eldstólpa og skýstólpa, og dýrð Drottins sést á skýinu.“
45 Og Abraham vissi að Ísak sonur hans var velþóknanlegur frammi fyrir Drottni sem brennifórn.
46 Þá sagði Abraham við Elíeser og Ísmael son hans: „Sjáið þið líka það sem vér sjáum á fjallinu í fjarska?“
47 Þeir svöruðu og sögðu: „Vér sjáum ekkert annað en eins og hin fjöllin á jörðinni.“ Abraham vissi að Drottni þótti ekki velkomið að fara með þeim og sagði við þá: „Verið hér með asnanum, meðan ég og Ísak sonur minn förum upp á fjallið þarna og tilbiðjum þar fyrir Drottni og snúum síðan aftur til ykkar.“
48 Og Elíeser og Ísmael dvöldu kyrr á þeim stað, eins og Abraham hafði boðið.
49 Og Abraham tók við til brennifórnar og lagði hann á herðar Ísaks sonar síns, tók eldinn og hnífinn og fóru báðir þangað.
50 Og er þeir voru á leiðinni, sagði Ísak við föður sinn: „Sjá, ég sé eldinn og viðinn, og hvar er þá lambið, sem brennifórnin á að vera frammi fyrir Drottni?“
51 Abraham svaraði Ísak syni sínum og sagði: „Drottinn hefur kjörið þig, son minn, til að vera fullkomin brennifórn í stað lambsins.“
52 Ísak sagði við föður sinn: „Ég mun gjöra allt það, sem Drottinn hefur boðið þér, með gleði og gleði í hjarta.“
53 Og Abraham sagði enn við Ísak son sinn: „Hefur þú nokkurn hugsun eða ráð í hjarta þínu varðandi þetta, sem er ekki rétt? Seg mér, sonur minn, leyndu því ekki fyrir mér.“

54 Ísak svaraði Abraham föður sínum og sagði við hann: „Faðir minn, svo sannarlega sem Drottinn lifir og svo sannarlega sem sál þín lifir, þá er ekkert í hjarta mínu, sem geti fært mig til að víkja til hægri eða vinstri frá því orði, sem hann hefur talað til þín.“

55 Hvorki limur né vöðvi hefur hreyfst né hrærst við þetta, né heldur er í hjarta mínu nein hugsun né illt ráð varðandi þetta.

56 En ég er glaður og kátur í hjarta yfir þessu og segi: Lofaður sé Drottinn, sem í dag hefur útvalið mig til að vera brennifórn frammi fyrir sér.

57 Og Abraham fagnaði mjög orðum Ísaks, og þeir héldu áfram og komu saman til þess staðar, sem Drottinn hafði sagt um.

58 Og Abraham gekk að til að reisa altarið á þeim stað, en Abraham grét. Ísak tók steina og múrstein, þar til þeir höfðu lokið við að reisa altarið.

59 Og Abraham tók viðinn og lagði hann til á altarið, sem hann hafði reist.

60 Og hann tók son sinn Ísak og batt hann til að leggja hann ofan á viðinn, sem var á altarinu, til að slátra honum sem brennifórn frammi fyrir Drottni.

61 Þá sagði Ísak við föður sinn: „Bind mig vel og set mig síðan á altarið, svo að ég snúi mér ekki við og hreyfi mig og losni ekki undan krafti hnífsins á holdi mínu og vanhelgi brennifórnina.“ Og Abraham gjörði svo.

62 Og Ísak sagði enn við föður sinn: „Faðir minn, þegar þú hefur drepið mig og brennt mig sem fórn, þá tak með þér það sem eftir verður af ösku minni og færi Söru móður minni og seg við hana: Þetta er sætur ilmur Ísaks. En segðu henni þetta ekki, ef hún situr við brunn eða á einhverjum hæðum, svo að hún elti mig ekki og deyi.“

63 Og Abraham heyrði orð Ísaks og grét hástöfum, er Ísak mælti þessi orð. Tár Abrahams runnu yfir Ísak, son sinn, og Ísak grét beisklega. Hann sagði við föður sinn: „Flýttu þér, faðir minn, og gjör við mig vilja Drottins Guðs vors, eins og hann hefur boðið þér.“

64 Og hjörtu Abrahams og Ísaks fögnuðu yfir þessu, sem Drottinn hafði boðið þeim, en augað grét beisklega, en hjartað fagnaði.

65 Og Abraham batt son sinn Ísak og lagði hann á altarið, ofan á viðinn. Ísak rétti út hálsinn á altarinu fyrir framan föður sinn. Abraham rétti út hönd sína til að taka hnífinn til að slátra syni sínum sem brennifórn fyrir framan Drottin.

66 Á þeim tíma komu miskunnarenglarnir fram fyrir Drottin og töluðu við hann um Ísak og sögðu:

67 0 Drottinn, þú ert miskunnsamur og miskunnsamur konungur yfir öllu því sem þú hefur skapað á himni og jörðu, og þú styður þau öll; gef því lausnargjald og endurlausn í stað þjóns þíns Ísaks, og miskunna þú Abraham og Ísak syni hans, sem í dag framkvæma boðorð þín.

68 Hefur þú séð, Drottinn, hvernig Ísak, sonur Abrahams, þjóns þíns, er bundinn til slátrunar eins og skepna? Lát þá nú, Drottinn, finna miskunn þína yfir þeim.

69 Á þeim tíma birtist Drottinn Abraham og kallaði til hans af himni og sagði við hann: „Legg ekki hönd þína á sveininn og gjör ekki við hann neitt, því að nú veit ég, að þú óttast Guð með því að gjöra þetta og synja mér ekki um son þinn, einkason þinn.“

70 Þá hóf Abraham upp augu sín og sá, og sjá, hrútur sat fastur í kjarri á hornunum. Það var hrúturinn, sem Drottinn Guð hafði skapað á jörðinni, þann dag sem hann gjörði jörð og himin.

71 Því að Drottinn hafði búið þennan hrút frá þeim degi til að vera brennifórn í stað Ísaks.

72 Og þessi hrútur var á leiðinni að Abraham þegar Satan greip hann og flækti horn hans í kjarrinu, svo að hann gæti ekki komist að Abraham, svo að Abraham gæti drepið son sinn.

73 Og er Abraham sá hrútinn koma að honum og Satan halda honum frá, sótti hann hann og leiddi hann að altarinu, leysti Ísak son sinn af fjötrum hans og setti hrútinn í hans stað, og Abraham slátraði hrútnum á altarinu og færði hann sem fórn í stað Ísaks sonar síns.

74 Og Abraham stökkti af blóði hrútsins á altarið, hrópaði og sagði: Þetta er í stað sonar míns, og megi þetta í dag teljast sem blóð sonar míns fyrir Drottni.

75 Og allt sem Abraham gjörði við þetta tækifæri við altarið, hrópaði hann og sagði: Þetta er í stað sonar míns, og megi það í dag vera íhugað fyrir Drottni í stað sonar míns. Og Abraham lauk allri þjónustunni við altarið, og þjónustunni var tekið fyrir Drottni og talið eins og það hefði verið Ísak. Og Drottinn blessaði Abraham og niðja hans á þeim degi.

76 Og Satan fór til Söru og birtist henni í mynd gamals manns, mjög auðmjúks og hógværs, en Abraham var enn að færa brennifórnina frammi fyrir Drottni.

77 Og hann sagði við hana: "Veistu ekki allt það verk, sem Abraham gjörði í dag við einkason þinn? Því að hann tók Ísak og reisti altari, slátraði hann og færði hann upp á altarið sem fórn. Ísak grét og grét frammi fyrir föður sínum, en hann leit ekki til hans og kenndi honum ekki með meðaumkun."

78 Og Satan endurtók þessi orð og fór frá henni. Sara heyrði öll orð Satans og ímyndaði sér að hann væri gamall maður úr hópi mannanna sona, sem höfðu verið með syni hennar og komið og sagt henni frá þessu.

79 Þá hóf Sara upp rödd sína og grét sárt yfir syni sínum. Hún kastaði sér til jarðar, kastaði mold yfir höfuð sér og sagði: „Sonur minn, Ísak, sonur minn, ó, að ég hefði dáið í dag í þinn stað.“ Hún grét enn og sagði: „Mér þykir leitt að þér, sonur minn, sonur minn, Ísak, ó, að ég hefði dáið í dag í þinn stað.“

80 Og hún hélt áfram að gráta og sagði: „Ég hryggist þig eftir að ég hef alið þig upp og alið þig upp. Nú hefur gleði mín breyst í sorg yfir þér. Ég sem þráði þig og hrópaði og bað til Guðs þar til ég fæddi þig níutíu ára gömul. Nú hefur þú þjónað í dag fyrir hnífinn og eldinn sem fórn.“

81 En ég hugga mig við þig, son minn, í því að það er orð Drottins, því að þú framkvæmdir boðorð Guðs þíns. Því að hver getur brotið orð Guðs okkar, sem hefur sál allra lifandi vera í höndum sér?

82 Þú ert réttlátur, Drottinn, Guð vor, því að öll þín verk eru góð og réttlát, því að ég gleðst yfir orði þínu, sem þú bauðst, og þótt auga mitt græti beisklega, fagnar hjarta mitt.

83 Og Sara lagði höfuð sitt á brjóst einnar af ambáttum sínum og hún þagnaði eins og steinn.

84 Síðan reis hún upp og gekk um og spurðist fyrir, þar til hún kom til Hebron. Hún spurði alla þá, sem hún mætti á

göngu á veginum, en enginn gat sagt henni, hvað hefði orðið um son hennar.

85 Og hún kom með þernum sínum og þjónum til Kireat-Arba, sem er Hebron, og spurði um son sinn og dvaldi þar á meðan hún sendi nokkra af þjónum sínum að kanna hvert Abraham hefði farið með Ísak. Þeir fóru að leita hans í húsi Sems og Ebers en fundu hann ekki og leituðu um allt landið en hann var ekki þar.

86 Og sjá, Satan kom til Söru í mynd gamals manns, og hann kom og stóð frammi fyrir henni og sagði við hana: „Ég talaði lygi við þig, því að Abraham drap ekki son sinn og hann er ekki dáinn.“ Og þegar hún heyrði orðið varð gleði hennar svo mikil vegna sonar síns, að sál hennar hvarf af gleði; hún dó og safnaðist til fólks síns.

87 Og er Abraham hafði lokið þjónustu sinni, sneri hann aftur með syni sínum, Ísak, til ungu manna sinna. Þeir tóku sig upp og fóru saman til Beerseba og komu heim.

88 Og Abraham leitaði Söru en fann hana ekki. Hann spurði um hana og menn sögðu við hann: „Hún fór alla leið til Hebron til að leita ykkar beggja, þar sem þið voruð farin, því að henni var sagt svo.“

89 Og Abraham og Ísak fóru til hennar í Hebron, og er þeir fundu að hún var látin, hófu þeir upp rödd sína og grétu sáran yfir henni. Ísak féll fram á andlit móður sinnar og grét yfir henni og sagði: „Ó, móðir mín, móðir mín, hvernig hefur þú yfirgefið mig og hvert ert þú farin? Ó, hvernig hefur þú yfirgefið mig!“

90 Og Abraham og Ísak grétu sáran og allir þjónar þeirra grétu með þeim vegna Söru og þeir syrgðu hana mikinn og sáran harm.

## 24. KAFLI

1 Og Sara var eitt hundrað tuttugu og sjö ára gömul. Þá andaðist Sara. Abraham reis upp frá dauðum sínum til að leita sér legstaðar til að jarða Söru konu sína. Hann fór og talaði við Hetítana, íbúa landsins, og sagði:

2 Ég er útlendingur og dvalarmaður hjá ykkur í landi ykkar. Gefið mér legstað til eignar í landi ykkar, svo að ég geti jarðað líkið mitt fyrir augliti mínu.

3 Þá sögðu Hetítar við Abraham: „Sjá, landið er þér opið. Jarða þú þína dauðu í hinum kjörnu grafreitum okkar, því að enginn mun varna þér jarða þína dauðu.“

4 Abraham sagði við þá: „Ef þér viljið þetta, farið þá og biðjið fyrir mér til Efrons, sonar Sókars, að hann gefi mér hellinn í Makpela, sem er yst á akri hans, og ég mun kaupa hann af honum fyrir það sem hann girnist.“

5 Efron bjó meðal Hetíta. Þeir fóru og kölluðu hann. Hann kom fyrir Abraham. Efron sagði við Abraham: „Sjá, þjónn þinn mun gjöra allt sem þú biður um.“ Abraham sagði: „Nei, ég mun kaupa hellinn og akurinn, sem þú átt, fyrir verðmæti, svo að það verði grafreitur að eilífu.“

6 Efron svaraði og sagði: „Sjá, akurinn og hellinn eru fyrir framan þig. Gefðu hvað sem þú girnist.“ Abraham sagði: „Ég mun kaupa það fullu verði af þér og af þeim, sem ganga inn um hlið borgar þinnar, og af niðjum þínum að eilífu.“

7 Og er Efron og allir bræður hans heyrðu þetta, vó Abraham Efroni fjögur hundruð sikla silfurs í hendur Efrons og allra bræðra hans. Og Abraham skrifaði þessa skýrslu og skrifaði hana og vottaði hana fyrir fjórum vitnum.

8 Og þessi eru nöfn vitnanna: Amgál, sonur Abísna Hetítans, Adíkórom, sonur Asúnak, Hevíti, Abdón, sonur Akírams, Gómeríti, Bakdíl, sonur Abúdís, Sídóníti.

9 Og Abraham tók kaupbókina og lagði hana í fjárhirslur sínar, og þessi eru orðin, sem Abraham skrifaði í bókina:

10 Hellinn og akurinn, sem Abraham keypti af Efron Hetíta og afkvæmi hans og þeim, sem fara úr borg hans, og afkvæmi þeirra að eilífu, skulu vera kaupverð handa Abraham og afkvæmum hans og þeim, sem út ganga af lendum hans, sem grafreit að eilífu. Og hann setti innsiglismerki á það og vottaði það með vottum.

11 Og akurinn og hellinn, sem í honum var, og allur þessi staður varð Abraham og niðjum hans eftir hann tryggður frá Hetítum. Sjá, hann er gegnt Mamre í Hebron, sem er í Kanaanlandi.

12 Og eftir þetta jarðaði Abraham þar konu sína Söru, og þessi staður og allt landamæri hans varð Abraham og niðjum hans eignargrafreitur.

13 Og Abraham jarðaði Söru með viðhafnarháttum eins og tíðkaðist við konungagreftranir, og hún var jarðsett í mjög fínum og fagrum klæðum.

14 Og við líkbörur hennar stóðu Sem og synir hans, Eber og Abímelek, ásamt Anar, Askol og Mamre, og allir höfðingjar landsins fylgdu líkbörum hennar.

15 Og dagar Söru voru eitt hundrað tuttugu og sjö ár, og hún andaðist. Abraham hélt mikla og mikla sorgarhátíð og hélt sorgarhátíð í sjö daga.

16 Og allir íbúar landsins hugguðu Abraham og Ísak son hans vegna Söru.

17 Og er sorgardagar þeirra voru liðnir, sendi Abraham son sinn, Ísak, burt og fór í hús Sems og Ebers til að læra vegu Drottins og leiðbeiningar hans. Og Abraham dvaldi þar í þrjú ár.

18 Þá reis Abraham upp ásamt öllum þjónum sínum og fóru heimleiðis til Beerseba. En Abraham varð eftir í Beerseba ásamt öllum þjónum hans.

19 Og við byltingu ársins andaðist Abímelek Filistakonungur það ár. Hann var eitt hundrað níutíu og þriggja ára gamall er hann andaðist. Og Abraham fór með fólki sínu til Filistalands og huggaði allt heimilið og alla þjóna hans. Síðan sneri hann við og fór heim.

20 Eftir dauða Abímeleks tóku Gerarbúar Benmalík son hans, en hann var þá aðeins tólf ára gamall, og lögðu hann í legstað föður síns.

21 Og þeir nefndu hann Abímelek eftir nafni föður hans, því að svo var siður þeirra að gjöra í Gerar. Abímelek tók ríki í stað Abímeleks föður síns og settist á hásæti hans.

22 Og Lot, sonur Harans, andaðist einnig á þeim dögum, á þrítugasta og níunda aldursári Ísaks. Og allir dagar Lots voru hundrað og fjörutíu ár, og þá andaðist hann.

23 Þessir eru synir Lots, sem dætur hans fæddu honum. Hin frumburða hét Móab, en hin önnur Benamí.

24 Og tveir synir Lots fóru og tóku sér konur úr Kanaanlandi og fæddu þeim börn. Synir Móabs voru Ed, Majon, Tarsus og Kanvil, fjórir synir. Þessir eru feður Móabs sona allt til þessa dags.

25 Og allar ættir Lots sona fóru að setjast að hvert sem þær fundu, því að þær voru frjósamar og fjölguðu sér ríkulega.

26 Þeir fóru og reistu sér borgir í landinu, þar sem þeir bjuggu, og nefndu borgirnar, sem þeir höfðu reist, eftir eigin nöfnum.

27 Á þeim dögum andaðist Nahor, sonur Terah, bróðir Abrahams, á fertugasta aldursári Ísaks. Allir dagar Nahors voru eitt hundrað sjötíu og tvö ár. Þá andaðist hann og var grafinn í Harran.

28 Og er Abraham heyrði að bróðir hans væri látinn, harmaði hann sárt og harmaði bróður sinn langan tíma.

29 Þá kallaði Abraham á Elíeser, yfirþjón sinn, til þess að hann skyldi gefa honum fyrirmæli um hús sitt. Hann kom og gekk fram fyrir hann.

30 Og Abraham sagði við hann: „Sjá, ég er orðinn gamall og veit ekki, hvenær ég muni deyja, því að ég er orðinn hniginn að aldri. Rís nú upp, far út og tak þér ekki syni mínum konu úr þessum stað og úr þessu landi, af dætrum Kanaanítanna, sem vér búum meðal.“

31 Far þú til lands míns og ættar minnar og tak þér þaðan konu handa syni mínum. Drottinn, Guð himins og jarðar, sem tók mig úr húsi föður míns og leiddi mig hingað og sagði við mig: „Niðjum þínum mun ég gefa þetta land til erfða að eilífu.“ Hann mun senda engil sinn á undan þér og láta ferð þína heppnast, svo að þú getir fengið syni mínum konu úr ætt minni og úr húsi föður míns.

32 Þjónninn svaraði Abraham, herra sínum, og sagði: „Sjá, ég fer heim til ættlands þíns og til húss föður þíns og tek mér þaðan konu handa syni þínum. En ef konan vill ekki fylgja mér til þessa lands, á ég þá að taka son þinn aftur heim til ættlands þíns?“

33 Og Abraham sagði við hann: „Varastu að þú færir ekki son minn hingað aftur, því að Drottinn, fyrir hvers augliti ég hef gengið, mun senda engil sinn á undan þér og láta ferð þína heppnast.“

34 Og Elíeser gjörði eins og Abraham bauð honum, og Elíeser sór Abraham herra sínum eið um þetta mál. Þá reis Elíeser upp og tók tíu úlfalda af úlföldum herra síns og tíu menn af þjónum herra síns með sér. Þeir tóku sig upp og fóru til Haran, borgar Abrahams og Nahors, til þess að sækja konu handa Ísak, syni Abrahams. Meðan þeir voru í burtu sendi Abraham boð til húss Sems og Ebers, og þeir fluttu þaðan son sinn, Ísak.

35 Ísak kom heim til föður síns í Beerseba, en Elíeser og menn hans komu til Harran. Þeir námu staðar í borginni við vatnið. Hann lét úlfalda sína krjúpa við vatnið og dvöldu þar.

36 Þá baðst Elíeser, þjónn Abrahams, fyrir og sagði: „Ó, Guð Abrahams, herra míns, gef mér hamingju í dag og auðsýn herra mínum miskunn, að þú fáir syni herra míns konu í dag úr ætt hans.“

37 Drottinn heyrði bæn Elíesers vegna Abrahams, þjóns síns. Hann hitti dóttur Betúels, sonar Milku, konu Nahors, bróður Abrahams, og Elíeser kom heim til hennar.

38 Og Elíeser sagði þeim frá öllu sem hann hafði áhygjur af og að hann væri þjónn Abrahams, og þeir fögnuðu honum mjög.

39 Og allir lofuðu þeir Drottin, sem hafði gjört þetta, og gáfu honum Rebekku, dóttur Betúels, að konu handa Ísak.

40 Unga stúlkan var mjög fríð sýnum, hún var mey, en Rebekka var tíu ára gömul á þeim dögum.

41 Betúel, Laban og synir hans héldu veislu þetta kvöld, og Elíeser og menn hans komu og átu og drukku og fögnuðu þar þetta kvöld.

42 Morguninn eftir reis Elíeser og mennirnir, sem með honum voru, og kallaði til alls húss Betúels og sagði: „Leyfið mér að fara heim til húsbónda míns.“ Þá tóku þau sig upp og sendu Rebekku og hjúkrunarkonu hennar, Debóru, dóttur Ús, burt og gáfu henni silfur og gull, þræla og ambáttir og blessuðu hana.

43 Þeir sendu Elíeser burt ásamt mönnum hans, og þjónarnir tóku Rebekku, og hann fór og sneri aftur til húsbónda síns til Kanaanlands.

44 Ísak tók Rebekku og hún varð kona hans og leiddi hana inn í tjaldið.

45 Ísak var fertugur að aldri, er hann tók Rebekku, dóttur Betúels, föðurbróður síns, fyrir konu.

## 25. KAFLI

1 Um þær mundir tók Abraham sér enn konu á gamals aldri. Hún hét Ketúra og var frá Kanaanlandi.

2 Hún ól honum sonu: Simran, Joksan, Medan, Midían, Jísbak og Súak. Allir voru þeir sex. Synir Simrans voru: Abíhen, Mólik og Narím.

3 Synir Joksans voru Seba og Dedan, og synir Medans voru Amída, Jóab, Gokí, Elísa og Nótak, og synir Midíans voru Efa, Efer, Hanok, Abída og Eldaa.

4 Synir Ísbaks voru Makíró, Beyodúa og Tator.

5 Synir Súaks voru Bildad, Mamdad, Múnan og Meban. Þetta eru allar ættir sona Ketúru, kanversku konunnar, sem hún fæddi Abraham Hebrea.

6 Og Abraham sendi alla þessa burt og gaf þeim gjafir, og þeir fóru burt frá Ísak syni hans til að dvelja hvar sem þeir gætu fundið sér stað.

7 Og allir þessir fóru til fjallanna í austri og reistu sér sex borgir og búa þar allt til þessa dags.

8 En synir Seba og Dedans, synir Joksans, og synir þeirra, bjuggu ekki hjá bræðrum sínum í borgum sínum, heldur fóru þeir og settu búðir sínar í löndum og óbyggðum, og það er allt til þessa dags.

9 Synir Midíans, sonar Abrahams, fóru austur fyrir Kúsland og fundu þar stóran dal í austurhluta landsins. Þar dvöldu þeir og byggðu borg og settust að þar. Það er Midíansland allt til þessa dags.

10 Og Midían settist að í borginni, sem hann hafði byggt, hann og synir hans fimm og allt sem hann átti.

11 Þessi eru nöfn Midíans sona eftir nöfnum þeirra í borgum þeirra: Efa, Efer, Hanok, Abida og Eldaa.

12 Synir Efa voru Metak, Mesar, Aví og Tsanúa, og synir Efers voru Efron, Súr, Alírún og Medín, og synir Hanoks voru Regúel, Rekem, Así, Aljósúb og Alad.

13 Synir Abída voru Kúr, Melúd, Kerúrí og Molkí, og synir Eldaa voru Míker, Reba, Malkía og Gaból. Þetta eru nöfn Midíaníta eftir ættum þeirra. Eftir það dreifðust ættir Midíansmanna um allt Midíansland.

14 Þetta er ættartala Ísmaels, sonar Abrahams, sem Hagar, ambátt Söru, fæddi Abraham.

15 Ísmael tók sér konu af Egyptalandi. Hún hét Ríba, það er Meríba.

16 Ríba ól Ísmael Nebajót, Kedar, Adbeel, Míbsam og systur þeirra Bosmat.

17 Ísmael hafnaði Riba, konu sinni, og hún fór frá honum og sneri aftur til Egyptalands, í hús föður síns, og settist þar að, því að hún hafði verið mjög vond í augum Ísmaels og Abrahams, föður hans.
18 Og Ísmael tók sér síðar konu úr Kanaanlandi, og hún hét Malkút, og hún ól honum Nisma, Dúma, Masa, Kadad, Tema, Jetúr, Nafis og Kedma.
19 Þessir eru synir Ísmaels og þessi eru nöfn þeirra, tólf höfðingjar eftir þjóðerni þeirra. Eftir það dreifðust ættir Ísmaels og Ísmael tók börn sín og allar eignir sínar, ásamt sálum heimilisfólks síns og öllu sem hann átti, og þeir fóru að setjast að þar sem þeir gætu fundið sér stað.
20 Þeir fóru og settust að við Paran-eyðimörk og bjuggu frá Havíla til Súr, sem er fyrir austan Egyptaland, í átt að Assýríu.
21 Ísmael og synir hans bjuggu í landinu og þeim fæddust börn, og þau urðu frjósöm og fjölguðu sér mjög.
22 Þessi eru nöfn sona Nebajóts, frumburðar Ísmaels: Mend, Send og Majon; og synir Kedars voru Aljon, Kesem, Hamad og Elí.
23 Synir Adbeels voru Kamad og Jabín, og synir Míbsams voru Óbadía, Ebedmelek og Jeús. Þetta eru ættir sona Ríba, konu Ísmaels.
24 Synir Misma Ísmaelssonar voru Samúa, Sakarjón og Óbeð, og synir Dúmu voru Kesed, Elí, Makmed og Amed.
25 Synir Masa voru Melón, Múla og Ebídadon, og synir Kadads voru Assúr, Minsar og Ebedmelek, og synir Tema voru Seír, Sadon og Jakol.
26 Synir Jetúrs voru Merít, Jaís, Aljó og Pakót, og synir Nafís voru Ebed-Tamed, Abíasaf og Mír, og synir Kedma voru Kalip, Taktí og Ómir. Þetta voru synir Malkútar, konu Ísmaels, eftir ættum þeirra.
27 Allar þessar eru ættir Ísmaels eftir ættliðum þeirra, og þeir bjuggu allt til þessa dags í þeim löndum þar sem þeir höfðu reist sér borgir.
28 Rebekka, dóttir Betúels, kona Ísaks, sonar Abrahams, var ófrjó á þeim dögum og átti engan afkvæmi. Ísak bjó hjá föður sínum í Kanaanlandi og Drottinn var með Ísak. Arpaksad, sonur Sems, sonar Nóa, andaðist á þeim dögum, á fjörutíu og áttunda aldursári Ísaks. Allir dagar Arpaksads voru fjögur hundruð þrjátíu og átta ár, og þá andaðist hann.

## 26. KAFLI

1 Á fimmtugasta og níunda aldursári Ísaks, sonar Abrahams, var Rebekka, kona hans, enn ófrjó á þeim tíma.
2 Og Rebekka sagði við Ísak: „Sannlega hefi ég heyrt, herra minn, að Sara móðir þín hafi verið ófrjó á ævi sinni, þangað til Drottinn minn, Abraham, faðir þinn, bað fyrir henni og hún varð þunguð af honum.“
3 Statt þú nú upp og bið einnig til Guðs, og hann mun heyra bæn þína og minnast okkar fyrir miskunn sína.
4 Ísak svaraði Rebekku, konu sinni, og sagði: „Abraham hefur þegar beðið Guð fyrir mér um að margfalda afkvæmi sín. Nú hlýtur þessi ófrjósemi að koma til okkar frá þér.“
5 Og Rebekka sagði við hann: „En rís þú nú einnig upp og bið, að Drottinn heyri bæn þína og gefi mér börn.“ Ísak hlustaði á orð konu sinnar. Ísak og kona hans stóðu upp og fóru til Móríalands til að biðja þar og leita Drottins. Þegar þau komu þangað stóð Ísak upp og bað til Drottins vegna konu sinnar, því að hún var ófrjó.
6 Ísak sagði: „Drottinn, Guð himins og jarðar, þú sem uppfyllir jörðina af gæsku þinni og miskunn! Þú sem tókst föður minn úr húsi föður hans og úr ættstað hans og leiddir hann til þessa lands og sagðir við hann: „Niðjum þínum mun ég gefa landið.“ Og þú hést honum og lýstir yfir: „Ég mun margfalda niðja þína sem stjörnur á himni og sem sand sjávarins. Nú skulu orð þín, sem þú talaðir við föður minn, rætast.“
7 Því að þú ert Drottinn, Guð vor, augu vor mæna til þín, að þú gefir oss mannlega afkvæmi, eins og þú hést oss, því að þú ert Drottinn, Guð vor, og augu vor mæna aðeins til þín.
8 Og Drottinn heyrði bæn Ísaks, sonar Abrahams, og Drottinn bænheyrði hann og Rebekka, kona hans, varð þunguð.
9 Og að um sjö mánuðum liðnum héldu börnin saman í kviði hennar, og henni fannst mjög leiðinlegt að sjá þau. Þá sagði hún við allar konurnar, sem þá voru í landinu: „Hefur yður slíkt hent sem mér?“ Þær sögðu við hana: „Nei.“
10 Og hún sagði við þær: „Hvers vegna er ég ein um þetta meðal allra kvenna á jörðinni?“ Og hún fór til Móríalands til að leita Drottins vegna þessa, og hún fór til Sems og Ebers sonar hans til að spyrja þá út í þetta mál og biðja þá að leita Drottins um þetta mál varðandi hana.
11 Og hún bað einnig Abraham að leita til Drottins og spyrja hann um allt sem henni hafði hent.
12 Og allir leituðu þeir til Drottins um þetta mál og báru henni orð frá Drottni og sögðu við hana: „Tvö börn eru í móðurkviði þínum, og tvær þjóðir munu frá þeim koma, og önnur þjóðin mun vera sterkari en hin, og sú eldri mun þjóna hinni yngri.“
13 Og er dagar hennar voru liðnir, að hún skyldi fæða, kraup hún niður og sjá, þá voru tvíburar í móðurlífi hennar, eins og Drottinn hafði sagt henni.
14 Og hinn fyrsti kom í ljós, rauður að utan sem loðin klæði, og allur landslýðurinn nefndi hann Esaú og sagði: "Þessi er fullorðinn frá móðurlífi."
15 Og eftir það kom bróðir hans og hélt í hælinn á Esaú. Þess vegna nefndu þeir hann Jakob.
16 Ísak, sonur Abrahams, var sextíu ára gamall, er hann gat þau.
17 Drengirnir uxu upp, fimmtánda ára gamlir, og þeir urðu meðal manna. Esaú var maður lævís og sviksamur og afburða veiðimaður á akrinum, en Jakob var maður ráðvandur og vitur, bjó í tjöldum, gætti hjarða og lærði fyrirmæli Drottins og boðorð föður síns og móður.
18 Ísak og heimilisfólk hans bjuggu hjá Abraham, föður hans, í Kanaanlandi, eins og Guð hafði boðið þeim.
19 Ísmael, sonur Abrahams, fór með börnum sínum og öllu sem þau áttu og sneru aftur þangað til Havílalands og settust þar að.
20 Og öll börn hjákvenna Abrahams fóru til austurlandsins og settust að, því að Abraham hafði sent þau burt frá syni sínum og gefið þeim gjafir, og þau fóru burt.
21 Og Abraham gaf Ísak syni sínum allt sem hann átti, og hann gaf honum einnig alla fjársjóði sína.
22 Og hann bauð honum og sagði: „Veistu ekki og skilur þú að Drottinn er Guð á himni og jörðu og enginn annar en hann?“

23 Hann tók mig úr húsi föður míns og úr fæðingarstað mínum og gaf mér allar unaðsstundir jarðarinnar, hann frelsaði mig frá ráðum óguðlegra, því að á hann treysti ég.
24 Og hann leiddi mig til þessa staðar og frelsaði mig frá Úr í Kasdím og sagði við mig: „Niðjum þínum mun ég gefa öll þessi lönd, og þeir skulu erfa þau, er þeir varðveita boðorð mín, lög og dóma, sem ég hefi fyrir þig lagt og mun gefa þeim.“
25 Nú, sonur minn, hlýð þú mér og varðveittu boðorð Drottins Guðs þíns, sem ég lagði fyrir þig. Vík ekki af réttri leið, hvorki til hægri né vinstri, svo að þér vegni vel og börnum þínum eftir þig að eilífu.
26 Og minnstu dásemdarverka Drottins og góðvildar hans, sem hann hefur sýnt okkur, með því að frelsa okkur úr höndum óvina okkar, og Drottinn Guð okkar lét þá falla í okkar hendur. Varðveittu því nú allt það, sem ég hef boðið þér, og vík ekki frá boðorðum Guðs þíns og þjóna engum nema honum, svo að þér vegni vel og niðjum þínum eftir þig.
27 Og kenn þú börnum þínum og niðjum þínum fyrirmæli Drottins og boðorð hans og kenn þeim þann rétta veg, sem þeir eiga að ganga, til þess að þeim vegni vel að eilífu.
28 Ísak svaraði föður sínum og sagði við hann: „Það sem Drottinn minn hefur boðið mér, það mun ég gjöra, og ég mun ekki víkja frá boðum Drottins Guðs míns. Ég mun halda allt það, sem hann hefur boðið mér.“ Og Abraham blessaði Ísak son sinn og börn hans, og Abraham kenndi Jakob leiðbeiningar Drottins og vegu hans.
29 Um þær mundir andaðist Abraham, á fimmtánda aldursári Jakobs og Esaú, sona Ísaks, og allir dagar Abrahams voru hundrað sjötíu og fimm ár. Þá andaðist hann og safnaðist til síns fólks í góðri elli, gamall og saddur lífdaga. Ísak og Ísmael synir hans grófu hann.
30 Og er íbúar Kanaans heyrðu að Abraham væri dáinn, komu þeir allir ásamt konungum sínum, höfðingjum og öllum mönnum sínum til að jarða Abraham.
31 Og allir íbúar Harranlands og allar ættir Abrahamsættar og allir höfðingjar og stórmenni og synir Abrahams með hjákonum komu allir þegar þeir fréttu af dauða Abrahams og endurguldu miskunn Abrahams og hugguðu Ísak son hans. Þeir grófu Abraham í hellinum sem hann keypti af Efron Hetíta og börnum hans til grafreits.
32 Og allir íbúar Kanaans og allir þeir sem þekktu Abraham grétu Abraham allt árið, og karlar og konur syrgðu hann.
33 Og öll litlu börnin og allir íbúar landsins grétu yfir Abraham, því að Abraham hafði verið góður við þá alla og vegna þess að hann hafði verið réttsýnn gagnvart Guði og mönnum.
34 Og enginn maður reis upp, sem óttaðist Guð eins og Abraham, því að hann hafði óttast Guð sinn frá æsku sinni og þjónað Drottni og gengið alla hans vegi á ævi sinni, frá barnæsku til dauðadags.
35 Og Drottinn var með honum og frelsaði hann frá ráði Nimrods og fólks hans, og þegar hann háði stríð við fjóra konunga Elams sigraði hann þá.
36 Og hann leiddi öll börn jarðarinnar til þjónustu Guðs og kenndi þeim vegu Drottins og lét þau þekkja Drottin.
37 Og hann lét lundinn mynda og plantaði þar víngarð, og hann hafði alltaf útbúið mat og drykk í tjaldi sínu handa þeim sem fóru um landið, svo að þeir gætu mettað sig í húsi hans.
38 Og Drottinn Guð frelsaði alla jörðina vegna Abrahams.
39 Eftir dauða Abrahams blessaði Guð son hans Ísak og börn hans, og Drottinn var með Ísak eins og hann hafði verið með Abraham föður sínum, því að Ísak hélt allar boðorð Drottins, eins og Abraham faðir hans hafði boðið honum. Hann veik hvorki til hægri né vinstri af réttri leið, sem faðir hans hafði boðið honum.

## 27. KAFLI

1 Og Esaú fór oft út á víðavang til að veiða eftir dauða Abrahams á þeim tíma.
2 Og Nimrod, konungur í Babýlon, það er Amrafel, fór einnig oft með kappum sínum til veiða úti á víðavangi og til að ganga um með mönnum sínum í dagsvalanum.
3 Nimrod fylgdist með Esaú alla daga, því að öfund myndaðist í hjarta hans gegn Esaú alla daga.
4 Dag einn fór Esaú út á víðavang til að veiða og fann Nimrod ganga um eyðimörkina ásamt tveimur mönnum sínum.
5 Og allir kappar hans og lið hans voru með honum í eyðimörkinni, en þeir fluttu sig langt frá honum og fóru í allar áttir frá honum til að veiða, og Esaú faldi sig fyrir Nimrod og leitaði hans í eyðimörkinni.
6 Og Nimrod og menn hans, sem með honum voru, þekktu hann ekki, og Nimrod og menn hans gengu oft um víðan völl þegar svalaði á daginn til að vita hvar menn hans væru að veiða úti á víðavangi.
7 Þegar Nimrod og tveir af mönnum hans, sem með honum voru, komu að þeim stað þar sem þeir voru. Þá stökk Esaú skyndilega fram úr felustað sínum, dró sverðið sitt og hraðaði sér til Nimrods og hjó af honum höfuðið.
8 Og Esaú háði örvæntingarfulla baráttu við þá tvo menn, sem voru með Nimrod, og er þeir kölluðu á hann, sneri Esaú sér að þeim og hjó þá til bana með sverði sínu.
9 Og allir hinir kappar Nimrods, sem höfðu yfirgefið hann til að fara út í óbyggðirnar, heyrðu ópið úr fjarlægð og þeir þekktu raddir þessara tveggja manna og hlupu til að vita hvað olli því, þegar þeir fundu konung sinn og mennina tvo, sem með honum voru, liggjandi dauða í óbyggðunum.
10 Og er Esaú sá kappa Nimrods koma úr fjarlægð, flúði hann og komst þannig undan. Esaú tók dýrmætu klæði Nimrods, sem faðir Nimrods hafði arfleitt Nimrod og með þeim hafði Nimrod sigrað allt landið, og hann hljóp og faldi þau í húsi sínu.
11 Og Esaú tók þessi föt og hljóp inn í borgina vegna manna Nimrods. Hann kom þreyttur og úrvinda eftir bardagann heim til föður síns og var kominn að dauðanum af sorg þegar hann gekk til Jakobs, bróður síns, og settist fyrir framan hann.
12 Og hann sagði við Jakob, bróður sinn: „Sjá, ég mun deyja í dag, og hví vantar mig þá frumburðarréttinn?“ Jakob fór viturlega með Esaú í þessu máli og seldi Jakob frumburðarrétt sinn, því að Drottinn hafði svo gjört.
13 Og landareign Esaú í hellinum í Makpelalandi, sem Abraham hafði keypt af Hetítum til grafreits, seldi Esaú einnig Jakobi, og Jakob keypti allt þetta af Esaú bróður sínum fyrir verðmæti.

14 Og Jakob skrifaði allt þetta í bók og bar vitni um það og innsiglaði hana, og bókin varð eftir í höndum Jakobs.
15 Og er Nimrod, sonur Kús, dó, tóku menn hans hann upp og fluttu hann skelfingu lostinn og grófu hann í borg sinni. Og allir dagar Nimrods voru tvö hundruð og fimmtán ár, og þá andaðist hann.
16 Og sá tími sem Nimrod ríkti yfir fólkinu í landinu var eitt hundrað áttatíu og fimm ár; og Nimrod dó fyrir sverði Esaú í skömm og fyrirlitningu, og niðjar Abrahams ollu dauða hans eins og hann hafði séð í draumi sínum.
17 Og við dauða Nimrods skiptist ríki hans í marga hluta, og allir þeir hlutar sem Nimrod réði yfir voru endurheimtir til viðkomandi konunga landsins, sem endurheimtu þá eftir dauða Nimrods, og allt fólkið í ætt Nimrods var um langan tíma þrælkað öllum öðrum konungum landsins.

## 28. KAFLI

1 Á þeim dögum, eftir dauða Abrahams, á því ári, lét Drottinn mikla hungursneyð koma yfir landið. Og meðan hungursneyðin geisaði í Kanaanlandi, reis Ísak upp og fór til Egyptalands vegna hungursneyðarinnar, eins og Abraham faðir hans hafði gjört.
2 Þá nótt birtist Drottinn Ísak og sagði við hann: „Far þú ekki til Egyptalands, heldur far þú til Gerar til Abímeleks Filistakonungs og ver þar, uns hungursneyðin linnir.“
3 Ísak tók sig upp og fór til Gerar, eins og Drottinn hafði boðið honum, og dvaldi þar heilt ár.
4 Þegar Ísak kom til Gerar, sáu landsmenn að Rebekka, kona hans, var fríð sýnum. Gerarbúar spurðu Ísak um konu hans. Hann sagði: „Hún er systir mín,“ því að hann óttaðist að segja að hún væri kona hans, svo að landsmenn myndu ekki drepa hann hennar vegna.
5 Og höfðingjar Abímeleks fóru og hrósuðu konunni við konung, en hann svaraði þeim ekki og gaf ekki gaum að orðum þeirra.
6 En hann heyrði þá segja að Ísak hefði lýst henni sem systur sinni, og því geymdi konungurinn það fyrir sjálfum sér.
7 Og er Ísak hafði verið þrjá mánuði í landinu, leit Abímelek út um gluggann og sá, og sjá, Ísak var að leika sér við Rebekku, konu sína. Því að Ísak bjó í hinu ytra húsi konungs, og hús Ísaks var gegnt húsi konungs.
8 Þá sagði konungur við Ísak: „Hví hefir þú gjört okkur þetta, að segja um konu þína: Hún er systir mín? Hversu auðveldlega hefði einn af stórmennum þjóðarinnar getað legið með henni, og þá hefðir þú leitt sekt yfir okkur.“
9 Þá sagði Ísak við Abímelek: „Ég var hræddur um að deyja vegna konu minnar, og því sagði ég: Hún er systir mín.“
10 Um þær mundir bauð Abímelek öllum höfðingjum sínum og stórmennum að taka Ísak og Rebekku, konu hans, og leiða þau fyrir konung.
11 Og konungur bauð að þeir skyldu klæða þá í höfðingjaklæði og láta þá ríða um götur borgarinnar og kunngjöra fyrir þeim um allt landið og segja: „Þetta er maðurinn og þetta er kona hans. Hver sem snertir þennan mann eða konu hans skal vissulega deyja.“ Og Ísak fór aftur með konu sinni til konungshallarinnar, og Drottinn var með Ísak og hann hélt áfram að verða mikill og skorti ekkert.
12 Og Drottinn lét Ísak finna náð í augum Abímeleks og allra þegna hans, og Abímelek gjörði vel við Ísak, því að Abímelek minntist eiðsins og sáttmálans, sem var milli föður síns og Abrahams.
13 Abímelek sagði við Ísak: „Sjá, öll jörðin er þér opin. Bú þú þar sem þér þóknast, þar til þú snýrð aftur í land þitt.“ Abímelek gaf Ísak akra og víngarða og besta hluta Gerarlands til að sá þar, uppskera og eta ávöxt jarðarinnar, þar til hungursneyðin væri liðin hjá.
14 Ísak sáði í því landi og fékk hundraðfalt á því ári, og Drottinn blessaði hann.
15 Og maðurinn varð auðmaður og eignaðist sauði og nautgripi og mikinn fjölda þjónustufólks.
16 Þegar hungursneyðin var liðin birtist Drottinn Ísak og sagði við hann: „Rís upp, far héðan og snú aftur til lands þíns, til Kanaanlands.“ Ísak tók sig upp og sneri aftur til Hebron, sem er í Kanaanlandi, hann og allt sem hann átti, eins og Drottinn hafði boðið honum.
17 Eftir þetta andaðist Selak, sonur Arpaksads, á því ári, sem var átjánda aldursár Jakobs og Esaú. Og allir dagar Selaks voru fjögur hundruð þrjátíu og þrjú ár, og þá andaðist hann.
18 Á þeim tíma sendi Ísak yngri son sinn, Jakob, til húss Sems og Ebers, og hann lærði fyrirmæli Drottins. Jakob dvaldi í húsi Sems og Ebers í þrjátíu og tvö ár. Esaú bróðir hans fór ekki, því að hann vildi ekki fara, og hann dvaldi í húsi föður síns í Kanaanlandi.
19 Og Esaú var stöðugt á veiðum úti á víðavangi til að sækja það sem hann gat, og svo gjörði Esaú alla daga.
20 Esaú var maður lævís og svikull, hann elti hjörtu manna og blekkti þá. Esaú varð hraustur maður á akrinum og fór að veiða eins og hann var vanur og komst alla leið að Seír-héraði, það er Edóm.
21 Og hann dvaldi í Seírlandi á veiðum úti í eitt ár og fjóra mánuði.
22 Og Esaú sá þar í landi Seír dóttur kanversks manns, sem hét Júdít, dóttur Beerí, sonar Efers, af ætt Hets, sonar Kanaans.
23 Esaú tók hana sér fyrir konu og kom til hennar. Esaú var fjörutíu ára gamall, er hann tók hana að sér, og hann flutti hana til Hebron, þar sem faðir hans hafði átt aðsetur, og settist þar að.
24 Á þeim dögum, á hundrað og tíunda aldursári Ísaks, það er á fimmtugasta aldursári Jakobs, andaðist Sem, sonur Nóa. Sem var sex hundruð ára gamall, er hann andaðist.
25 Og er Sem dó, fór Jakob aftur til föður síns til Hebron, sem er í Kanaanlandi.
26 Á fimmtugasta og sjötta aldursári Jakobs komu menn frá Harran, og Rebekku var sagt frá Laban, bróður sínum, Betúelsson.
27 Því að kona Labans var ófrjó á þeim dögum og ól engin börn, og allar ambáttir hans fæddu honum engin börn.
28 Og síðar minntist Drottinn Adínu, konu Labans, og hún varð þunguð og ól tvíburadætur. Laban nefndi dætur sínar eldri Leu og yngri Rakel.
29 Og þetta fólk kom og sagði Rebekku frá þessu, og Rebekka fagnaði mjög yfir því að Drottinn hefði vitjað bróður síns og að hann hefði eignast börn.

## 29. KAFLI

1 Ísak, sonur Abrahams, varð gamall og hniginn að aldri, og augu hans urðu þung af elli, þau döpruðust og gátu ekki séð.

2 Þá kallaði Ísak á Esaú son sinn og sagði: „Náðu í vopn þín, örvamæli þinn og boga, farðu út á víðavanginn og veiddu mér villibráð og tilreið mér ljúffengan rétt og færðu mér hann, að ég megi eta, svo að ég geti blessað þig áður en ég dey, því að ég er nú orðinn gamall og gráhærður.“

3 Esaú gjörði svo; tók vopn sín og fór út á víðavang til að veiða villibráð, eins og hann var vanur, til að færa föður sínum, eins og hann hafði fyrir hann boðið, til þess að hann gæti blessað hann.

4 Rebekka heyrði öll þau orð, sem Ísak hafði talað við Esaú, og hún flýtti sér að kalla Jakob son sinn og sagði: „Svo talaði faðir þinn við Esaú bróður þinn, og svo heyrði ég. Flýttu þér nú að gjöra það, sem ég mun segja þér.“

5 Rís þú upp og far til hjarðarinnar og sæktu mér tvö góð geitarkið, og skal ég sækja föður þínum ljúffengan rétt. Þú skalt einnig færa honum ljúffengan rétt, svo að hann geti etið áður en bróðir þinn kemur heim úr veiðinni, svo að faðir þinn blessi þig.

6 Jakob flýtti sér að gjöra eins og móðir hans hafði boðið honum. Hann tilreiddi ljúffengan rétt og bar hann fram fyrir föður sinn, áður en Esaú kom heim úr eftirför sinni.

7 Ísak sagði við Jakob: „Hver ert þú, sonur minn?“ Hann sagði: „Ég er þinn frumburður, Esaú. Ég hefi gjört eins og þú bauðst mér. Rís nú upp og et af veiðidýrum mínum, svo að sál þín blessi mig, eins og þú hefur sagt mér.“

8 Ísak reis upp, át og drakk, og huggun hans varð. Hann blessaði Jakob, og Jakob fór frá föður sínum. Og er Ísak hafði blessað Jakob og var farinn frá honum, sjá, þá kom Esaú heim úr veiðiferð sinni úr víðavanginum. Hann tilreiddi einnig ljúffengan rétt og færði föður sínum, til þess að hann eti hann og blessi hann.

9 Þá sagði Ísak við Esaú: „Hver var sá, sem veiddi villibráð og færði mér hana, áður en þú komst, og sem ég blessaði?“ Esaú vissi þá, að Jakob, bróðir hans, hafði gjört þetta, og reiddist Esaú Jakob, bróður sínum, fyrir það, að hann hafði gjört svo við hann.

10 Þá sagði Esaú: „Er hann ekki réttilega kallaður Jakob? Því að tvisvar hefur hann komið í mína eigu, tekið frumburðarrétt minn og nú hefur hann tekið blessun mína.“ Og Esaú grét mjög. Og er Ísak heyrði grát sonar síns, Esaú, sagði Ísak við Esaú: „Hvað get ég gjört, sonur minn? Bróðir þinn kom með lævísi og tók blessun þína.“ Og Esaú hataði bróður sinn, Jakob, fyrir blessunina, sem faðir hans hafði gefið honum, og reiddist honum mjög.

11 Jakob varð mjög hræddur við bróður sinn Esaú og flýði í hús Ebers, sonar Sems, og faldi sig þar vegna bróður síns. Jakob var sextíu og þriggja ára gamall þegar hann fór frá Kanaanlandi frá Hebron. Jakob var falinn í húsi Ebers í fjórtán ár vegna bróður síns, Esaú, og þar lærði hann vegu Drottins og boðorð hans.

12 Þegar Esaú sá að Jakob hafði flúið frá honum og að Jakob hafði með lævísi aflað sér blessunarinnar, þá hryggði Esaú mjög og varð einnig reiður við föður sinn og móður. Hann reis einnig upp og tók konu sína og fór burt frá föður sínum og móður til Seír-lands og settist þar að. Og Esaú sá þar konu af dætrum Hets, sem Bosmat hét, dóttir Elons Hetíta, og hann tók hana sér fyrir konu auk fyrri konu sinnar. Esaú nefndi hana Ada, því að hann sagði að blessunin væri þá horfin frá honum.

13 Og Esaú dvaldi í Seírlandi í sex mánuði án þess að sjá föður sinn og móður. Eftir það tók Esaú konur sínar, fór heim og sneri aftur til Kanaanlands. Esaú setti báðar konur sínar í hús föður síns í Hebron.

14 Og konur Esaú pirruðu Ísak og Rebekku með verkum sínum, því að þær gengu ekki á vegum Drottins heldur þjónuðu guðum föður síns, timbri og steini, eins og faðir þeirra hafði kennt þeim, og þær voru enn óguðlegri en faðir þeirra.

15 Og þau fóru eftir illum girndum hjartna sinna og færðu Baölunum sláturfórnir og reykelsi, og Ísak og Rebekka urðu leið á þeim.

16 Þá sagði Rebekka: „Ég er orðin lífsleið út af dætrum Hets. Ef Jakob tekur sér konu af dætrum Hets, eins og þessar, sem eru af dætrum landsins, hvað stoðar lífið mig þá?“

17 Á þeim dögum varð Ada, kona Esaú, þunguð og ól honum son. Esaú nefndi son sinn, sem honum hafði verið fæddur, Elífas. Esaú var sextíu og fimm ára gamall, er hún ól hann.

18 Ísmael, sonur Abrahams, andaðist á þeim dögum, á sextugasta og fjórða aldursári Jakobs. Og allir dagar Ísmaels voru eitt hundrað þrjátíu og sjö ár, og þá andaðist hann.

19 Og er Ísak heyrði að Ísmael væri dáinn, harmaði hann hann og Ísak harmaði hann langan tíma.

20 Og að fjórtán árum liðnum, sem Jakob hafði búið í húsi Ebers, þráði Jakob að sjá föður sinn og móður. Og Jakob kom í hús föður síns og móður til Hebron. Og Esaú hafði á þeim dögum gleymt því, sem Jakob hafði gjört honum, er hann hafði tekið blessunina frá honum á þeim dögum.

21 Og er Esaú sá Jakob koma til föður síns og móður, minntist hann þess, sem Jakob hafði gjört honum, og hann reiddist honum mjög og reyndi að drepa hann.

22 Ísak, sonur Abrahams, var orðinn gamall og hniginn að aldri. Þá sagði Esaú: „Nú er dauði föður míns að nálgast, og þegar hann deyr, mun ég deyða bróður minn Jakob.“

23 Og Rebekku var sagt frá þessu, og hún sendi hraðar og sendi eftir Jakob, syni sínum, og sagði við hann: „Rís upp, far og flý til Harran til Labans, bróður míns, og ver þar um hríð, uns reiði bróður þíns snúst frá þér. Þá munt þú snúa aftur.“

24 Þá kallaði Ísak á Jakob og sagði við hann: „Tak þér ekki konu af dætrum Kanaans, því að svo bauð Abraham faðir okkar okkur eftir orði Drottins, sem hann hafði honum boðið, og sagði: „Niðjum þínum mun ég gefa þetta land. Ef börn þín halda sáttmála minn, sem ég hefi gjört við þig, þá mun ég einnig efna við börn þín það, sem ég hefi þér sagt, og ég mun ekki yfirgefa þau.“

25 Hlýð nú, sonur minn, á mig og allt það, sem ég býð þér, og tak þér ekki konu af dætrum Kanaans. Taktu þig upp og far til Haran, í hús Betúels, móðurföður þíns, og tak þér þar konu af dætrum Labans, móðurbróður þíns.

26 Gæt þess því að þú gleymir ekki Drottni Guði þínum og öllum vegum hans í landinu, sem þú ert að fara til, heldur að þú tengist ekki við fólkið í landinu, eltir hégóma og yfirgefir Drottin Guð þinn.

27 En þegar þú kemur til landsins og þjónar þar Drottni, vík þú hvorki til hægri né vinstri af þeim vegi, sem ég bauð þér og sem þú hefur lært.

28 Og megi almáttugur Guð veita þér velþóknun í augum jarðarbúa, svo að þú getir tekið þér þangað konu að eigin vali, konu sem er góð og réttsýn á vegum Drottins.

29 Og Guð gefi þér og niðjum þínum blessun föður þíns Abrahams og gjöri þig frjósaman og margfalda þig, og megi þú verða fjölmennur í landinu, sem þú ferð til, og Guð leiði þig aftur til þessa lands, bústaðalands föður þíns, með börnum og miklum auðæfum, með gleði og gleði.

30 Og Ísak hafði lokið því að gefa Jakob fyrirmæli og blessa hann og gaf honum margar gjafir, silfur og gull, og lét hann síðan fara. Jakob hlýddi föður sínum og móður, kyssti þau og reis upp og fór til Mesópótamíu. Jakob var sjötíu og sjö ára gamall, þegar hann fór úr Kanaanlandi, frá Beerseba.

31 Þegar Jakob fór til Harran, kallaði Esaú á Elífas son sinn og talaði við hann í launsátri og sagði: „Tak nú sverð þitt í hönd þér og eltu Jakob, farðu fyrir honum á veginum og leggðu þig fram fyrir hann og drepðu hann með sverði þínu á einu af fjöllunum, taktu allt sem hann á og komdu aftur.“

32 En Elífas, sonur Esaú, var dugnaðarmaður og bogfimmaður, eins og faðir hans hafði kennt honum, og hann var þekktur veiðimaður á víðavangi og hraustur maður.

33 Og Elífas gjörði eins og faðir hans hafði honum boðið. En Elífas var þá þrettán ára gamall. Þá reis Elífas upp og fór og tók tíu af bræðrum móður sinnar með sér og elti Jakob.

34 Og hann fylgdi Jakob náið eftir og gætti hans á landamærum Kanaanlands gegnt borginni Síkem.

35 Og Jakob sá Elífas og menn hans elta hann, og Jakob nam staðar þar sem hann var á leiðinni til að vita, hvað þetta væri, því að hann vissi ekki, og Elífas dró sverðið sitt og hélt áfram að ganga í átt að Jakob, hann og menn hans. Jakob sagði við þá: „Hvað varðar ykkur, að þið eruð komin hingað, og hvað varðar það, að þið eltið hann með sverðum yðar?“

36 Þá gekk Elífas til Jakobs, og hann svaraði honum og sagði: „Svona bauð faðir minn mér, og nú mun ég ekki víkja frá þeim skipunum, sem faðir minn gaf mér.“ Þegar Jakob sá, að Esaú hafði sagt Elífas að beita ofbeldi, gekk Jakob til Elífas og menn hans og bað hann:

37 Sjáðu allt sem ég á og sem faðir minn og móðir gáfu mér, það tak þú og farðu frá mér, og deyðu mig ekki, og megi þetta teljast þér réttlæti.

38 Og Drottinn lét Jakob finna náð í augum Elífasar Esaúsonar og manna hans, og þeir hlýddu röddu Jakobs og drápu hann ekki. En Elífas og menn hans tóku allt sem Jakob átti, ásamt silfrinu og gullinu sem hann hafði með sér frá Beerseba; þeir skildu hann ekkert eftir.

39 Þá fóru Elífas og menn hans burt frá honum og sneru aftur til Esaú í Beerseba og sögðu honum frá öllu, sem þeim hafði borið með Jakob, og gáfu honum allt, sem þeir höfðu tekið frá Jakob.

40 Og Esaú reiddist Elífas syni sínum og mönnum sínum, sem með honum voru, því að þeir höfðu ekki deyið Jakob.

41 Þeir svöruðu Esaú og sögðu: „Af því að Jakob bað okkur um að drepa hann ekki, þá kenndum við honum með sársauka og tókum allt sem hann átti og færðum þér það. Esaú tók allt silfrið og gullið, sem Elífas hafði tekið frá Jakob, og geymdi það í húsi sínu.“

42 Þegar Esaú sá að Ísak hafði blessað Jakob og boðið honum og sagt: „Þú skalt ekki taka þér konu af Kanaans dætrum,“ og að dætur Kanaans voru vondar í augum Ísaks og Rebekku,

43 Þá fór hann til húss Ísmaels, föðurbróður síns, og auk eldri kvenna sinna tók hann sér Maklat, dóttur Ísmaels, systur Nebajóts.

## 30. KAFLI

1 Jakob hélt áfram leið sinni til Harran og kom að Móríafjalli og dvaldi þar alla nóttina nálægt borginni Lúz. Þar birtist Drottinn Jakob þá nótt og sagði við hann: „Ég er Drottinn, Guð Abrahams og Guð Ísaks, föður þíns. Landið, sem þú hvílist á, mun ég gefa þér og niðjum þínum.“

2 Og sjá, ég er með þér og mun varðveita þig hvert sem þú ferð, og ég mun margfalda niðja þína sem stjörnur himinsins, og ég mun láta alla óvini þína falla fyrir þér. Og þegar þeir heyja stríð við þig, munu þeir ekki sigra þig, og ég mun leiða þig aftur til þessa lands með gleði, með börnum og miklum auðæfum.

3 Jakob vaknaði og fagnaði mjög þeirri sýn, sem hann hafði séð, og nefndi þennan stað Betel.

4 Og Jakob reis upp þaðan fagnandi, og þegar hann gekk, létti fætur hans af gleði, og hann fór þaðan til lands Austurlanda, og hann sneri aftur til Harran og settist við brunn fjárhirðisins.

5 Og þar fann hann menn, sem fóru frá Harran til að gæta hjarða þeirra. Jakob spurði þá og þeir sögðu: „Vér erum frá Harran.“

6 Og hann sagði við þá: „Þekkið þér Laban, son Nahors?“ Þeir svöruðu: „Vér þekkjum hann, og sjá, Rakel dóttir hans kemur til að gæta hjarðar föður síns.“

7 Meðan hann enn var að tala við þá, kom Rakel, dóttir Labans, til að gæta sauða föður síns, því að hún var hirði.

8 Og er Jakob sá Rakel, dóttur Labans, móðurbróður síns, hljóp hann og kyssti hana og grét hástöfum.

9 Og Jakob sagði Rakel að hann væri sonur Rebekku, systur föður hennar. Rakel hljóp og sagði föður sínum frá þessu. En Jakob grét enn, því að hann hafði ekkert meðferðis til að færa í hús Labans.

10 Þegar Laban heyrði að Jakob, systursonur hans, væri kominn, hljóp hann og kyssti hann og faðmaði hann að sér, leiddi hann inn í húsið og gaf honum brauð, og hann át.

11 Jakob sagði Laban frá því, hvað Esaú bróðir hans hafði gjört honum, og hvað Elífas sonur hans hafði gjört honum á veginum.

12 Og Jakob dvaldi í húsi Labans í einn mánuð, og hann át og drakk í húsi Labans. Eftir það sagði Laban við Jakob: „Seg mér, hver laun þín skulu vera, því að hvernig getur þú þjónað mér fyrir ekkert?“

13 Laban átti enga syni heldur aðeins dætur, og aðrar konur hans og ambáttir voru enn ófrjóar á þeim dögum. Þetta eru nöfn dætra Labans, sem Adína, kona hans, hafði fætt honum: Hin eldri hét Lea og hin yngri Rakel. Lea var ungleg í augum, en Rakel var fríð sýnum og fagur, og Jakob elskaði hana.

14 Þá sagði Jakob við Laban: „Ég mun þjóna þér í sjö ár fyrir Rakel, yngri dóttur þína.“ Laban samþykkti það og Jakob þjónaði Laban í sjö ár fyrir Rakel, dóttur sína.

15 Á öðru ári Jakobs búsettist í Harran, það er á sjötíu og níunda aldursári Jakobs, andaðist Eber, sonur Sems. Hann var fjögur hundruð sextíu og fjögurra ára gamall er hann lést.

16 Og er Jakob heyrði að Eber væri dáinn, harmaði hann mjög og harmaði hann í langan tíma.

17 Á þriðja ári, sem Jakob bjó í Harran, fæddi Bosmat, dóttir Ísmaels, konu Esaú, honum son, og Esaú nefndi hann Regúel.

18 Og á fjórða ári, sem Jakob bjó í húsi Labans, vitjaði Drottinn Labans og minntist hans vegna Jakobs, og honum fæddust synir. Frumburður hans var Beor, annar sonur hans var Alíb og þriðji sonur hans var Korash.

19 Og Drottinn gaf Laban auð og heiður, sonu og dætur, og maðurinn jókst mjög vegna Jakobs.

20 Á þeim dögum vann Jakob fyrir Laban við alls kyns verk, bæði heima og á ökrum, og blessun Drottins var yfir öllu sem Laban átti, bæði heima og á ökrum.

21 Á fimmta ári andaðist Júdít, dóttir Beerí, konu Esaú, í Kanaanlandi og hún átti enga syni heldur dætur einar.

22 Og þetta eru nöfn dætra hennar, sem hún fæddi Esaú: Hin eldri hét Marsít og hin yngri Púít.

23 Þegar Júdít dó, tók Esaú sig upp og fór til Seír til að veiða úti í náttúrunni, eins og hann var vanur, og Esaú bjó lengi í Seírlandi.

24 Á sjötta ári tók Esaú sér fyrir konu, auk annarra kvenna sinna, Ahlíbama, dóttur Hevítans Sebeons, og Esaú flutti hana til Kanaanlands.

25 Og Ahíbama varð þunguð og fæddi Esaú þrjá sonu, Jeús, Jaalan og Kóra.

26 Um þær mundir varð deila í Kanaanlandi milli fjárhirða Esaú og fjárhirða íbúa Kanaanlands, því að Esaú átti svo mikla fjárhluti og auðæfi að hann gat ekki verið kyrr í Kanaanlandi, í húsi föður síns, og Kanaanland gat ekki borið hann vegna fjár hans.

27 Þegar Esaú sá að deila hans við íbúa Kanaanlands jókst, reis hann upp og tók konur sínar, sonu sína og dætur og allt sem hann átti, og búfénaðinn sem hann átti og allan eign sína, sem hann hafði aflað sér í Kanaanlandi, og fór burt frá íbúum landsins til Seírlands, og Esaú settist að í Seírlandi og allt sem hann átti.

28 En Esaú fór öðru hvoru til Kanaanlands og heimsótti föður sinn og móður. Esaú giftist Hórítum og gaf dætur sínar sonum Seírs, Hóríta.

29 Og hann gaf Marsít, eldri dóttur sína, Ana, syni Sebeons, bróður konu sinnar, og Púít gaf hann Asar, syni Bílhans Hóríta. Og Esaú bjó á fjöllunum, hann og börn hans, og þau urðu frjósöm og fjölguðu sér.

## 31. KAFLI

1 Og á sjöunda ári, er þjónusta Jakobs, sem hann hafði gegnt Laban, var lokið, sagði Jakob við Laban: „Gef mér konu mína, því að þjónustutími minn er liðinn.“ Laban gjörði svo, og Laban og Jakob söfnuðu saman öllu fólkinu þar og héldu veislu.

2 Um kvöldið kom Laban heim, og síðar kom Jakob þangað með veislufólkinu, og Laban slökkti öll ljósin sem voru þar í húsinu.

3 Jakob sagði við Laban: „Hví gjörir þú þetta við okkur?“ Laban svaraði: „Svona er það vani okkar í þessu landi.“

4 Eftir það tók Laban Leu, dóttur sína, og leiddi hana til Jakobs. Og er hann kom til hennar, vissi Jakob ekki, að hún var Lea.

5 Og Laban gaf Silpu, ambátt sína, Leu, dóttur sína, að ambátt.

6 Og allt fólkið sem var við veisluna vissi hvað Laban hafði gjört Jakob, en þeir sögðu honum ekki frá því.

7 Og allir nágrannarnir komu þessa nótt heim til Jakobs, og þeir átu og drukku og fögnuðu og léku fyrir Leu á bumbur og í dansi og svöruðu fyrir Jakob: Helea, Helea!

8 Og Jakob heyrði orð þeirra en skildi ekki merkingu þeirra, en hann hugsaði með sér að slíkur yrði siður þeirra í þessu landi.

9 Og nágrannarnir töluðu þessi orð við Jakob um nóttina, og Laban hafði slökkt öll ljósin, sem voru í húsinu, þá nótt.

10 Um morguninn, þegar birti af degi, sneri Jakob sér að konu sinni og sá, og sjá, það var Lea, sem hafði legið við brjóst hans. Og Jakob sagði: „Nú veit ég, hvað nágrannarnir sögðu í nótt, Helea,“ sögðu þeir, og ég vissi það ekki.

11 Þá kallaði Jakob á Laban og sagði við hann: „Hvað hefir þú gjört mér? Ég hefi þjónað þér fyrir Rakel, og hví svikaðir þú mig og gafst mér Leu?“

12 Laban svaraði Jakob og sagði: „Það er ekki svo háttað hjá okkur að gefa hina yngri fram yfir hina eldri. Ef þú vilt því taka systur hennar, þá taktu hana til þín í þá þjónustu, sem þú munt þjóna mér í önnur sjö ár.“

13 Jakob gjörði svo og tók Rakel sér fyrir konu og þjónaði Laban í sjö ár enn. Og Jakob komst einnig til Rakelar og elskaði Rakel meira en Leu og Laban gaf henni Bílu, ambátt sína, fyrir ambátt.

14 Og er Drottinn sá að Lea var fyrirlitin, opnaði Drottinn móðurlíf hennar, og hún varð þunguð og ól Jakob fjóra sonu á þeim dögum.

15 Og þetta eru nöfn þeirra: Rúben, Símeon, Leví og Júda. Eftir það hætti hún að fæða börn.

16 Um þær mundir var Rakel óbyrja og átti engin börn, og Rakel öfundaði Leu, systur sína. Og er Rakel sá, að hún ól Jakob engin börn, tók hún Bilhu, ambátt sína, og hún ól Jakob tvo sonu, Dan og Naftalí.

17 Og er Lea sá að hún hafði hætt að fæða, tók hún einnig Silpu, ambátt sína, og gaf hana Jakob fyrir konu. Og Jakob gekk einnig til Silpu, og hún ól Jakob tvo sonu, Gad og Asser.

18 Og Lea varð þunguð aftur á þeim dögum og ól Jakob tvo sonu og eina dóttur. Þetta eru nöfn þeirra: Íssakar, Sebúlon og systir þeirra Dína.

19 En Rakel var enn ófrjó á þeim dögum. Þá bað Rakel til Drottins og sagði: „Drottinn Guð, minnstu mín og vitja mín, því að nú mun maðurinn minn hafna mér, því að ég hefi honum engin börn alið.“

20 Nú, Drottinn Guð, heyr þú bæn mína frammi fyrir þér og sjá eymd mína og gef mér börn eins og eina af ambáttunum, svo að ég þurfi ekki framar að bera smán mína.

21 Og Guð bænheyrði hana og opnaði móðurlíf hennar. Rakel varð þunguð og ól son og sagði: „Drottinn hefur numið burt smán mína.“ Og hún nefndi hann Jósef og sagði: „Drottinn bæti mér við annan son.“ Jakob var níutíu og eins árs gamall, er hún ól hann.

22 Um þær mundir sendi Rebekka, móðir Jakobs, hjúkrunarkonu sína Debóru, dóttur Ús, og tvo af þrælum Ísaks til Jakobs.

23 Og þau komu til Jakobs í Harran og sögðu við hann: „Rebekka sendir okkur til þín, að þú skulir fara aftur heim til föður þíns, til Kanaanlands.“ Jakob hlýddi þeim á þetta, sem móðir hans hafði sagt.

24 Þá voru hin sjö árin, sem Jakob hafði þjónað Laban fyrir Rakel, liðin, og að fjórtán árum liðnum, sem hann hafði búið í Harran, sagði Jakob við Laban: „Gefðu mér konur mínar og leyfðu mér að fara, svo að ég geti farið heim í land mitt, því að sjá, móðir mín sendi mér boð frá Kanaanlandi að ég skyldi fara aftur heim til föður míns.“

25 Þá sagði Laban við hann: „Eigi svo. Ef ég hef fundið náð í augum þínum, þá yfirgefðu mig ekki. Settu mér laun þín, og ég mun greiða þau, og vertu hjá mér.“

26 Jakob sagði við hann: „Þetta er það, sem þú skalt gefa mér í laun: Ég skal í dag ganga um alla hjörð þína og taka úr henni öll þau lömb, flekkótt og flekkótt, bæði meðal sauða og geita, sem eru brún og flekkótt. Ef þú gerir þetta fyrir mig, þá skal ég snúa aftur og gæta hjarðar þinnar og gæta þeirra eins og í fyrri tíð.“

27 Og Laban gjörði svo, og tók úr hjörð sinni allt það, sem Jakob hafði sagt, og gaf honum það.

28 Og Jakob fékk sonum sínum allt það, sem hann hafði tekið úr hjörð Labans, og Jakob gætti þess, sem eftir var af hjörð Labans.

29 Og er þjónar Ísaks, sem hann hafði sent til Jakobs, sáu að Jakob vildi ekki snúa aftur með þeim til Kanaanlands, til föður síns, þá fóru þeir frá honum og sneru heim til Kanaanlands.

30 Og Debóra dvaldi hjá Jakob í Harran og sneri ekki aftur með þjónum Ísaks til Kanaanlands. Og Debóra dvaldi hjá konum Jakobs og börnum hans í Harran.

31 Og Jakob þjónaði Laban í sex ár enn, og er sauðirnir voru komnir á, fjarlægði Jakob úr þeim það sem var flekkótt og flekkótt, eins og hann hafði ákveðið við Laban. Og Jakob gjörði svo hjá Laban í sex ár. Maðurinn jókst mjög og hann eignaðist nautgripi, ambáttir og þræla, úlfalda og asna.

32 Jakob átti tvö hundruð nautgripi, og nautgripir hans voru stórir og fallegir að útliti og mjög efnaríkir. Allar ættir mannanna þráðu að eignast nautgripi Jakobs, því að þeir voru mjög auðugir.

33 Og margir mannanna synir komu til að kaupa sér fé af hjörð Jakobs, og Jakob gaf þeim kind fyrir þræl eða ambátt eða fyrir asna eða úlfalda, eða hvað sem Jakob bað þá um, gáfu þeir honum.

34 Og Jakob aflaði sér auðs, heiðurs og eigna með þessum viðskiptum við mannanna börn, og Labans synir öfunduðu hann fyrir þennan heiður.

35 Og er fram liðu stundir heyrði hann orð Labans sona og segja: „Jakob hefur tekið allt sem faðir okkar átti, og af því sem faðir okkar átti hefur hann aflað sér allrar þessarar dýrðar.“

36 Og Jakob sá svipbrigði Labans og barna hans, og sjá, þau voru ekki eins og áður við hann á þeim dögum.

37 Og Drottinn birtist Jakob að sex árum liðnum og sagði við hann: „Rís þú upp, far burt úr þessu landi og snú aftur til ættlands þíns, og ég mun vera með þér.“

38 Þá reis Jakob upp og steig börnum sínum og konum og öllu sem hann átti upp á úlfalda og fór af stað til Kanaanlands til Ísaks föður síns.

39 Og Laban vissi ekki að Jakob var farinn frá honum, því að Laban hafði verið að klippa sauði þann dag.

40 Og Rakel stal líkneskjum föður síns, tók þau og faldi þau á úlfaldanum, sem hún sat á, og hélt áfram.

41 Og þetta er háttur líkneskjanna: að taka frumburð manns og deyða hann og taka hárið af höfði hans, taka salt og salta höfuðið og smyrja það með olíu, síðan taka litla eirtöflu eða gulltöflu og skrifa nafnið á hana, setja töfluna undir tungu sína, taka höfuðið með töflunni undir tunguna og setja hana inn í húsið, kveikja ljós fyrir framan það og lúta fyrir því.

42 Og þegar þeir lúta því, talar það til þeirra í öllu sem þeir biðja það um, fyrir kraft nafnsins sem í því er ritað.

43 Og sumir búa þær til í myndum af mönnum, úr gulli og silfri, og fara til þeirra á tímum sem þeim er kunnugt, og myndirnar taka á móti áhrifum stjarnanna og segja þeim framtíðarhluti, og á þennan hátt voru myndirnar sem Rakel stal frá föður sínum.

44 Og Rakel stal þessum líkneskjum, sem föður hennar átti, svo að Laban skyldi ekki vita af þeim, hvert Jakob hafði farið.

45 Og Laban kom heim og spurði um Jakob og fjölskyldu hans, en hann fannst ekki. Laban leitaði þá að líkneskjum sínum til að vita hvert Jakob væri farinn, en fann þau ekki. Hann fór til annarra líkneska og spurði þau, og þau sögðu honum að Jakob hefði flúið frá honum til föður síns, til Kanaanlands.

46 Þá reis Laban upp og tók bræður sína og alla þjóna sína og fór af stað og elti Jakob og náði honum á Gíleaðfjöllum.

47 Og Laban sagði við Jakob: „Hví hefir þú gjört mér þetta, að þú hefur flúið mig og blekkt mig og leitt dætur mínar og börn þeirra hertekna með sverði?“

48 Og þú leyfðir mér ekki að kyssa þau og senda þau burt með gleði, heldur stalst þú guðum mínum og fórst burt.

49 Jakob svaraði Laban og sagði: „Ég var hræddur um að þú myndir taka dætur þínar frá mér með valdi. Og nú skal hver sem þú finnur guði þína hjá deyja.“

50 Og Laban leitaði að líkneskjunum og rannsakaði öll tjöld Jakobs og öll húsgögn hans en fann þau ekki.

51 Og Laban sagði við Jakob: „Við munum gjöra sáttmála, og hann skal vera vitnisburður milli mín og þín. Ef þú beitir dætur mínar nauð eða tekur þér aðrar konur auk dætra minna, þá skal Guð vera vottur milli mín og þín í þessu máli.“

52 Þá tóku þeir steina og gjörðu haug, og Laban sagði: „Þessi haug er vitni milli mín og þín.“ Þess vegna nefndi hann hann Gíleað.

53 Jakob og Laban færðu fórnir á fjallinu og borðuðu þar við hauginn og dvöldu á fjallinu alla nóttina. Laban vaknaði snemma morguns og grét með dætrum sínum og kyssti þær og fór síðan heim.

54 Og hann flýtti sér og sendi son sinn, Beor, sem var sautján ára gamall, með Abíkorof, syni Ús, sonar Nahors, og með þeim voru tíu menn.
55 Og þeir flýttu sér og fóru og fóru áfram veginn fyrir Jakob og komu aðra leið til Seír-lands.
56 Þá komu þeir til Esaú og sögðu við hann: „Svo segir Laban, sonur Betúels, bróðir þinn og ættingi, bróðir móður þinnar:
57 Hefur þú heyrt hvað Jakob bróðir þinn hefur gjört mér? Hann kom fyrst til mín nakinn og berfættur og ég fór á móti honum og leiddi hann heim til mín með sæmd og gjörði hann mikinn og gaf honum tvær dætur mínar að eiginkonum og einnig tvær af ambáttum mínum.
58 Og Guð blessaði hann mín vegna, svo að hann varð mjög fjölmennur og eignaðist syni, dætur og ambáttir.
59 Hann á einnig óteljandi sauði og nautgripi, úlfalda og asna, og einnig silfur og gull í gnægð; og þegar hann sá að auður hans jókst, yfirgaf hann mig á meðan ég fór að klippa sauði mína, og hann reis upp og flýði í leyni.
60 Og hann lyfti konum sínum og börnum upp á úlfalda og leiddi burt allan sinn búfénað og eignir, sem hann hafði aflað sér í landi mínu, og hann hóf upp auglit sitt til að fara til Ísaks föður síns, til Kanaanlands.
61 Og hann leyfði mér ekki að kyssa dætur mínar og börn þeirra, heldur leiddi hann dætur mínar til fanga, teknar með sverði, og hann stal einnig guðum mínum og flúði.
62 Og nú hef ég skilið hann eftir á fjallinu við Jabúklæk, hann og allt sem hann á; hann skortir ekkert.
63 Ef þú vilt fara til hans, farðu þá þangað og þú munt finna hann og þú getur gert við hann eins og sál þín girnist. Sendiboðar Labans komu og sögðu Esaú frá öllu þessu.
64 Og Esaú heyrði öll orð sendimanna Labans og reiði hans blossaði mjög upp gegn Jakob. Hann minntist haturs síns og reiði hans brann í brjósti honum.
65 Esaú hraðaði sér og tók börn sín og þjóna og sálir fjölskyldu sinnar, sextíu manns, og hann fór og safnaði saman öllum sonum Seírs Hóríta og fólki þeirra, þrjú hundruð og fjörutíu manns, og tók alla þessa fjögur hundruð manns með brugðnum sverðum og fór til Jakobs til að drepa hann.
66 Og Esaú skipti þessum fjölda í nokkra hluta og tók sextíu menn af börnum sínum og þrælum og sálir heimilisfólks síns sem einn höfuð og gaf þau Elífas, elsta syni sínum, í umsjá þeirra.
67 Og hin höfuðin gaf hann sex sonum Seírs Hórítans í hendur og setti hvern mann yfir sína kynslóð og börn.
68 Og öll þessi herbúð fór eins og hún var, og Esaú fór á meðal þeirra í átt að Jakobi og leiddi þá með hraði.
69 Sendimenn Labans fóru frá Esaú og héldu til Kanaanlands og komu til húss Rebekku, móður Jakobs og Esaú.
70 Og þeir sögðu henni frá þessu og sögðu: „Sjá, Esaú sonur þinn fer á móti Jakob bróður sínum með fjögur hundruð manns, því að hann hefur heyrt að hann muni koma, og hann er farinn til að heyja stríð við hann og fella hann og taka allt sem hann á.“
71 Rebekka sendi í skyndi sjötíu og tvo menn af þjónum Ísaks til að hitta Jakob á veginum, því að hún hugsaði: „Vera má að Esaú muni berjast á veginum, þegar hann mætir honum.“
72 Og þessir sendiboðar fóru á leiðinni til að hitta Jakob, og þeir hittu hann á veginum að læknum hinum megin við Jabúklækinn. Og Jakob sagði, er hann sá þá: „Þessi herbúðir eru mér ætlaðar frá Guði.“ Og Jakob nefndi þennan stað Maknajím.
73 Og Jakob þekkti allt fólk föður síns og kyssti það og faðmaði það og kom með því. Og Jakob spurði það um föður sinn og móður, og þau sögðu: „Þeim líður vel.“
74 Sendiboðar þessir sögðu við Jakob: „Rebekka móðir þín sendir okkur til þín og lætur segja: Ég hefi heyrt, sonur minn, að Esaú bróðir þinn hafi farið í móti þér á vegi með mönnum af niðjum Seírs, Hóríta.“
75 Og því, sonur minn, hlýð þú röddu minni og sjáðu með ráðum þínum hvað þú ætlar að gjöra, og þegar hann kemur til þín, þá biddu hann og talaðu ekki í fljótfærni við hann, heldur gefðu honum gjöf af því sem þú átt og af því sem Guð hefur veitt þér náð.
76 Og þegar hann spyr þig um málefni þín, þá skaltu ekki leyna honum neitt, því að ef til vill snýr hann sér frá reiði sinni gegn þér og þú munt þannig frelsa sál þína, þig og allt sem þú átt, því að það er skylda þín að heiðra hann, því að hann er eldri bróðir þinn.
77 Og er Jakob heyrði orð móður sinnar, þau er sendiboðarnir höfðu mælt til hans, grét Jakob hástöfum og grét beisklega og gjörði eins og móðir hans hafði þá boðið honum.

## 32. KAFLI

1 Um þær mundir sendi Jakob sendimenn til Esaú bróður síns til Seírlands og flutti honum bæn.
2 Og hann bauð þeim og sagði: „Svo skuluð þér segja herra mínum, við Esaú: Svo segir þjónn þinn Jakob: Herra minn megi ekki ímynda sér, að blessun föður míns, sem hann hefur veitt mér, hafi reynst mér gagnleg.“
3 Því að ég hefi nú verið hjá Laban í tuttugu ár, og hann hefur blekkt mig og breytt launum mínum tíu sinnum, eins og herra mínum hefur þegar verið sagt.
4 Og ég þjónaði honum af mikilli erfiði í húsi hans, og Guð sá síðar eymd mína, erfiði mitt og verk handa minna, og hann lét mig finna náð og velþóknun fyrir augum sínum.
5 Og síðar eignaðist ég, fyrir mikla miskunn Guðs og góðvild, uxa, asna og nautgripi, þræla og ambáttir.
6 Og nú er ég á leiðinni heim til lands míns og heimkynna minna, til föður míns og móður, sem eru í Kanaanlandi. Ég hefi sent herra mínum boð um allt þetta, til þess að hann geti fundið náð í augum herra míns, svo að hann haldi ekki, að ég hafi aflað mér auðs sjálfur eða að blessunin, sem faðir minn hefur veitt mér, hafi verið mér til góðs.
7 Og sendiboðar þessir fóru til Esaú og fundu hann á landamærum Edómlands, á leið sinni til Jakobs, og fjögur hundruð manns af sonum Seírs, Hórítans, stóðu þar með brugðnar sverðir.
8 Sendimenn Jakobs sögðu Esaú frá öllum þeim orðum, sem Jakob hafði talað við þá um Esaú.
9 Og Esaú svaraði þeim með hroka og fyrirlitningu og sagði við þá: „Ég hefi sannarlega heyrt, og mér hefur verið sagt frá því, hvað Jakob gjörði Laban, að hann gjörði hann hátt uppi í húsi sínu og gaf honum dætur sínar að eiginkonum, og hann gat syni og dætur og jókst ríkulega í húsi Labans fyrir tilstilli hans.“

10 Og er hann sá að auður hans var mikill og auðæfi hans mikil, flýði hann með öllu sem hann átti úr húsi Labans og leiddi dætur Labans burt frá föður sínum, eins og þær hefðu verið herteknar með sverði, án þess að segja honum frá því.

11 Og ekki aðeins hefur Jakob gjört þetta við Laban, heldur hefur hann einnig gjört þetta við mig og tvisvar sinnum komið mér í óhag, og ætti ég þá að þegja?

12 Nú er ég því kominn í dag með herbúðir mínar til móts við hann, og ég mun við hann gjöra eins og hjarta mitt þráir.

13 Sendiboðarnir sneru aftur og komu til Jakobs og sögðu við hann: „Vér komum til bróður þíns, til Esaú, og vér sögðum honum öll þín orð, og svo hefur hann svarað oss. Og sjá, hann kemur til móts við þig með fjögur hundruð manns.“

14 Vitaðu nú og sjáðu hvað þú átt að gera og bið Guð að frelsa þig frá honum.

15 Og er Jakob heyrði orð bróður síns, þau er hann hafði talað við sendiboða Jakobs, varð hann mjög hræddur og angistarfullur.

16 Jakob bað til Drottins, Guðs síns, og sagði: „Drottinn, Guð feðra minna, Abrahams og Ísaks, þú sagðir við mig, þegar ég fór burt frá húsi föður míns:

17 Ég er Drottinn, Guð Abrahams föður þíns og Guð Ísaks. Þér gef ég þetta land og niðjum þínum eftir þig. Ég mun gjöra niðja þína sem stjörnur himinsins og þú munt breiða þig út til fjögurra hliða himinsins. Í þér og í þínu niðjum skulu allar ættkvíslir jarðarinnar blessun hljóta.

18 Og þú efndir orð þín og gafst mér auðæfi, börn og búfé, eins og hjarta mitt óskaði mér innilega, og þú gafst þjóni þínum allt sem ég bað þig um, svo að mig skorti ekkert.

19 Og síðar sagðir þú við mig: Farðu aftur til foreldra þinna og til fæðingarstaðar þíns og ég mun enn þá gjöra þér gott.

20 Og nú, þar sem ég er kominn og þú hefur frelsað mig frá Laban, mun ég falla í hendur Esaú, sem mun drepa mig, já, ásamt mæðrum barna minna.

21 Drottinn Guð, frelsa mig nú einnig úr höndum bróður míns Esaú, því að ég er mjög hræddur við hann.

22 Og ef ég bý ekki yfir réttlæti, þá gjörðu það fyrir Abraham og Ísak föður míns.

23 Því að ég veit að ég hef aflað mér þessa auðs með góðvild og miskunnsemi, og nú bið ég þig að frelsa mig í dag með góðvild þinni og svara mér.

24 Og Jakob hætti að biðja til Drottins og skipti fólkinu, sem með honum var, ásamt sauðfé og nautgripum, í tvo hópa. Hann gaf helminginn í hendur Damesek, son Elíesers, þjóns Abrahams, til að hann skyldi hafa tjald ásamt börnum hans. Hinn helminginn gaf hann bróður sínum Elíanusi, son Elíesers, til að hann skyldi hafa tjald ásamt börnum hans.

25 Og hann bauð þeim og sagði: „Haldið ykkur fjarri herbúðum ykkar og komið ekki of nálægt hver öðrum. Ef Esaú kemur að einum herbúðum og eyðileggur hann, þá mun hinn herbúðin, sem er fjarri honum, sleppa undan honum.“

26 Og Jakob dvaldi þar þessa nótt og alla nóttina gaf hann þjónum sínum fyrirmæli um herliðið og börn sín.

27 Og Drottinn heyrði bæn Jakobs á þeim degi og frelsaði Jakob úr höndum Esaú bróður síns.

28 Þá sendi Drottinn þrjá engla af himneskum englum, og þeir fóru fyrir Esaú og komu til hans.

29 Og þessir englar birtust Esaú og fólki hans sem tvö þúsund menn, riðið á hestum, búnir alls kyns hergögnum, og birtust þeir fyrir augum Esaú og allra manna hans skipt í fjóra herflokka, með fjórum höfðingjum í hópnum.

30 Og einn herinn hélt áfram og þeir fundu Esaú koma með fjögur hundruð manns í átt að bróður sínum Jakobi. Þessi herinn hljóp í átt að Esaú og fólki hans og skelfdi þá. Esaú féll af hestbaki í skelfingu og allir menn hans skildu sig frá honum þar, því að þeir voru mjög hræddir.

31 Og allur herbúðirnar æptu á eftir þeim, er þeir flýðu undan Esaú, og allir hermennirnir svöruðu og sögðu:

32 Vissulega erum við þjónar Jakobs, sem er þjónn Guðs, og hver getur þá staðist gegn okkur? Og Esaú sagði við þá: „Æ, herra minn og bróðir Jakob er herra yðar, sem ég hef ekki séð í tuttugu ár, og nú þegar ég er kominn til að hitta hann, farið þér þá svona með mig?“

33 Englarnir svöruðu honum og sögðu: „Svo sannarlega sem Drottinn lifir, ef ekki væri Jakob, sem þú talar um, bróðir þinn, þá hefðum við engan eftir látið af þér og fólki þínu, heldur einungis vegna Jakobs munum við þeim ekkert gjöra.“

34 Og þessi herbúðir hurfu frá Esaú og mönnum hans og fóru burt, og Esaú og menn hans höfðu farið frá þeim um það bil eina mílu þegar önnur herbúðirnar komu í átt að þeim með alls kyns vopnum, og þeir gerðu einnig við Esaú og menn hans eins og fyrri herbúðirnar höfðu gert við þá.

35 Og er þeir höfðu yfirgefið það til að halda áfram, sjá, þá kom þriðji herinn í áttina að honum og þeir urðu allir skelfingu lostnir. Esaú féll af hestinum og allur herinn hrópaði og sagði: „Vissulega erum við þjónar Jakobs! Hver er þjónn Guðs og hver getur staðist gegn okkur?“

36 Esaú svaraði þeim aftur og sagði: „Já, Jakob er herra minn og herra yðar, bróðir minn, og í tuttugu ár hefi ég ekki séð hann. Ég hef ekki heyrt í dag að hann sé á leiðinni. Ég fór í dag til að hitta hann, og gerið þér þetta við mig?“

37 Þeir svöruðu honum og sögðu við hann: „Svo sannarlega sem Drottinn lifir, ef Jakob var ekki bróðir þinn, eins og þú sagðir, þá hefðum við ekki skilið eftir neina leifa af þér og mönnum þínum. En vegna Jakobs, sem þú segir að sé bróðir þinn, munum við ekki skipta okkur af þér né mönnum þínum.“

38 Og þriðji herbúðirnar fóru einnig frá þeim, og hann hélt áfram ferð sinni með mönnum sínum í átt að Jakobi, þegar fjórði herbúðirnar komu í átt að honum, og þeir gerðu einnig við hann og menn hans eins og hinir höfðu gert.

39 Og er Esaú sá það illt, sem englarnir fjórir höfðu gjört honum og mönnum hans, varð hann mjög hræddur við Jakob, bróður sinn, og fór á móti honum í friði.

40 Og Esaú duldi hatur sitt gegn Jakob, því að hann óttaðist um líf sitt vegna Jakobs, bróður síns, og því að hann ímyndaði sér að fjórir hóparnir, sem hann hafði ráðist á, væru þrælar Jakobs.

41 Og Jakob dvaldi þessa nótt með þjónum sínum í herbúðum þeirra og tók sér fyrir hendur að gefa Esaú gjöf af öllu sem hann hafði með sér og af öllum eignum sínum. Jakob reis upp um morguninn ásamt mönnum sínum og þeir völdu Esaú gjöf úr nautgripunum.

42 Og þetta er sú upphæð gjafar sem Jakob valdi úr hjörð sinni til að gefa bróður sínum Esaú: Hann valdi tvö hundruð og fjörutíu kýr úr hjörðinni, þrjátíu kýr úr úlföldunum og asnunum og fimmtíu kýr úr hjörðunum.

43 Og hann setti þetta allt í tíu hjörðir og setti hverja tegund fyrir sig og fékk það í hendur tíu þjóna sinna, hverja hjörð fyrir sig.
44 Og hann bauð þeim og sagði við þá: „Haldið ykkur fjarri hvor öðrum og látið bil á milli hjarðanna. Þegar Esaú og þeir, sem með honum eru, hitta ykkur og spyrja ykkur: Hvers eruð þið og hvert farið þið og hverjum er allt þetta, sem þið hafið fyrir framan ykkur, þá skuluð þið segja við þá: „Vér erum þjónar Jakobs, og vér komum í friði til móts við Esaú, og sjá, Jakob kemur á eftir oss.“
45 Og það sem fyrir framan okkur er gjöf frá Jakob til Esaú bróður hans.
46 Og ef þeir spyrja við þig: „Hví dvelur hann ekki við þig til að koma til móts við bróður sinn og sjá auglit hans?“ þá skaltu segja við þá: „Hann kemur glaður á eftir okkur til móts við bróður sinn.“ Hann hugsaði: „Ég mun blíðka hann með gjöfinni, sem honum fer, og eftir þetta mun ég sjá auglit hans. Vera má að hann taki við af mér.“
47 Öll gjöfin fór því í hendur þjóna hans og fóru fyrir honum þann dag. Hann gisti þá nótt með herbúðum sínum við bakka Jabúkslækjar. Hann reis upp um miðja nótt og tók konur sínar og ambáttir og allt sem hann átti og fór þá nótt yfir Jabúksvað.
48 Og er hann hafði farið yfir lækinn með öllu sem hann átti, varð Jakob einn eftir. Maður mætti honum og hann glímdi við hann alla nóttina, allt þar til dagrenning rann upp. Þá missti Jakob lið í lærinu af glímunni við hann.
49 Og er dagur rann upp skildi maðurinn Jakob eftir þar, blessaði hann og fór burt. Og er Jakob fór yfir lækinn í dagrenningu, haltraði hann á læri sér.
50 Og sólin rann upp yfir honum, er hann var kominn yfir lækinn, og hann kom að hreiðri sínu og börnum.
51 Og þeir héldu áfram til hádegis, og meðan þeir gengu, barst gjöfin á undan þeim.
52 Jakob leit upp og sá, og sjá, Esaú var kominn langt í burtu með mörgum mönnum, um fjögur hundruð manns, og Jakob var mjög hræddur við bróður sinn.
53 Jakob flýtti sér og skipti börnum sínum niður á konur sínar og ambáttir, og hann lagði dóttur sína Dínu í kistu og fékk hana í hendur þjóna sinna.
54 Og hann gekk á undan börnum sínum og konum til móts við bróður sinn og laut til jarðar, já, hann laut sjö sinnum þar til hann nálgaðist bróður sinn. Og Guð lét Jakob finna náð og velþóknun í augum Esaú og manna hans, því að Guð hafði heyrt bæn Jakobs.
55 Og ótti og skelfing sló Jakob yfir bróður hans, Esaú, því að Esaú óttaðist Jakob mjög vegna þess sem englar Guðs höfðu gjört Esaú, og reiði Esaú gegn Jakob breyttist í góðvild.
56 Og er Esaú sá Jakob hlaupa í áttina að sér, þá hljóp hann einnig í áttina að honum og faðmaði hann, féll um háls honum og þeir kysstust og grétu.
57 Og Guð veitti Jakob ótta og gæsku í hjörtum þeirra manna, sem komu með Esaú, og þeir kysstu hann einnig og faðmuðu hann.
58 Og einnig grét Elífas, sonur Esaú, með fjórum bræðrum hans, sonum Esaú, og þeir kysstu hann og faðmuðu hann, því að ótti við Jakob hafði fallið yfir þá alla.
59 Þá hóf Esaú upp augu sín og sá konurnar ganga á eftir Jakob og lúta Esaú eftir veginum ásamt afkvæmum þeirra, afkomendum Jakobs.
60 Þá sagði Esaú við Jakob: „Hverjir eru þessir sem með þér eru, bróðir minn? Eru þeir börn þín eða þjónar þínir?“ Jakob svaraði Esaú og sagði: „Þeir eru börn mín, sem Guð hefur náðarsamlega gefið þjóni þínum.“
61 Meðan Jakob var að tala við Esaú og menn hans, leit Esaú yfir allan herbúðirnar og sagði við Jakob: „Hvaðan fékkstu allan þennan herbúðabúning, sem ég mætti í gærkvöldi?“ Jakob sagði: „Að finna náð í augum herra míns, það er það, sem Guð hefur náðarsamlega veitt þjóni þínum.“
62 Og er gjöfin kom fyrir Esaú, þá lagði Jakob á Esaú og sagði: „Tak við gjöfinni, sem ég hef fært herra mínum.“ Esaú sagði: „Hvers vegna ætla ég mér þetta? Hald því, sem þú átt.“
63 Og Jakob sagði: „Það er mér skylda að gefa allt þetta, þar sem ég hef séð auglit þitt, að þú lifir enn í friði.“
64 En Esaú vildi ekki taka við gjöfinni, og Jakob sagði við hann: „Æ, herra minn, ef ég hef fundið náð í augum þínum, þá þigg þú gjöfina af mér, því að ég hefi séð andlit þitt, eins og ég hefði séð guðlegt andlit, af því að þú hafðir þóknun á mér.“
65 Esaú tók við gjöfinni, og Jakob gaf Esaú einnig silfur, gull og bedelíum, því að hann hafði lagt svo mikið á hann að hann tók við því.
66 Esaú skipti fénaðinum, sem var í herbúðunum, og gaf helminginn mönnunum, sem með honum höfðu komið, því að þeir höfðu komið á leigu, en hinn helminginn fékk hann börnum sínum.
67 Silfrið, gullið og bedelínið gaf hann Elífasi, elsta syni sínum, og Esaú sagði við Jakob: „Leyfðu okkur að vera hjá þér og förum hægt og rólega með þér, þangað til þú kemur til mín, svo að við getum búið þar saman.“
68 Og Jakob svaraði bróður sínum og sagði: „Ég geri eins og herra minn segir mér, en herra minn veit að börnin eru þrjósk og að sauðirnir og nautgripirnir með kálfunum, sem með mér eru, fara hægt, því að ef þau færu hratt, myndu þau öll deyja, því að þú þekkir byrðar þeirra og þreytu.“
69 Fari því herra minn á undan þjóni sínum, en ég mun halda áfram hægt vegna barnanna og sauðfjárins, þar til ég kem til Seír, bústaðar herra míns.
70 Þá sagði Esaú við Jakob: „Ég vil láta þig fá nokkra af þeim mönnum, sem með mér eru, til að annast þig á veginum og bera þreytu þína og byrði.“ Hann sagði: „Hvað þarf ég, herra minn, ef ég má finna náð í augum þínum?“
71 Sjá, ég mun koma til þín til Seír til að búa þar saman, eins og þú hefur sagt. Far þú þá með fólki þínu, því að ég mun fylgja þér.
72 Jakob sagði þetta við Esaú til þess að hann gæti flutt Esaú og menn hans burt frá honum, svo að Jakob gæti síðan farið heim til föður síns í Kanaanlandi.
73 Og Esaú hlýddi röddu Jakobs og sneri aftur með þeim fjögur hundruð mönnum, sem með honum voru á leiðinni til Seír. Jakob fór þann dag ásamt öllum, sem honum tilheyrðu, alla leið að jaðri Kanaanlands og dvaldi þar um hríð.

## 33. KAFLI

1 Nokkru síðar fór Jakob burt frá landamærum landsins og kom til Salemlands, það er Síkemborgar, sem er í Kanaanlandi, og hann nam staðar fyrir framan borgina.

2 Og hann keypti landspildu, sem þar var, af sonum Hemors, landslýðsins, fyrir fimm sikla.
3 Og Jakob reisti sér þar hús og setti þar tjald sitt og gjörði laufskála handa fénaði sínum. Þess vegna nefndi hann þennan stað Súkkót.
4 Og Jakob dvaldi í Súkkót í eitt ár og sex mánuði.
5 Á þeim tíma fóru nokkrar konur íbúa landsins til Síkemsborgar til að dansa og fagna með dætrum borgarbúa. Þegar þær fóru út fóru Rakel og Lea, konur Jakobs, einnig með fjölskyldum sínum til að fylgjast með gleði dætra borgarinnar.
6 Og Dína, dóttir Jakobs, fór einnig með þeim og sá dætur borgarinnar, og þær dvöldu þar frammi fyrir þessum dætrum, meðan allt borgarfólkið stóð hjá þeim til að horfa á gleðina, og allt stórmenni borgarinnar var þar.
7 Og Síkem, sonur Hemors, höfðingi landsins, stóð þar einnig til að sjá þá.
8 Síkem sá Dínu, dóttur Jakobs, sitja hjá móður sinni frammi fyrir dætrum borgarinnar. Meyjan geðjaðist honum mjög. Hann spurði þar vini sína og fólk og sagði: „Hvers dóttir er sú sem situr meðal kvennanna, sem ég þekki ekki í þessari borg?“
9 Og þær sögðu við hann: „Þetta er dóttir Jakobs, sonar Ísaks hins hebreska, sem hefur búið í þessari borg um tíma. Og þegar það fréttist að dætur landsins væru að fara út til að fagna, fór hún með móður sinni og þernum til að sitja meðal þeirra, eins og þú sérð.“
10 Síkem sá Dínu, dóttur Jakobs, og er hann leit á hana, fylltist hann hug sinn af Dínu.
11 Þá sendi hann og lét taka hana með valdi. Og Dína kom í hús Síkems og tók hana með valdi, lagðist með henni og nauðgaði henni. Hann elskaði hana innilega og setti hana í hús sitt.
12 Þeir komu og sögðu Jakob frá þessu. Og er Jakob heyrði að Síkem hefði svívirt Dínu dóttur hans, sendi Jakob tólf þjóna sína til að sækja Dínu úr húsi Síkems. Þeir fóru og komu til húss Síkems til að sækja Dínu þaðan.
13 Og er þau komu, fór Síkem út til þeirra með mönnum sínum og rak þá burt úr húsi sínu. Hann leyfði þeim ekki að koma fram fyrir Dínu. En Síkem sat hjá Dínu og kyssti hana og faðmaði hana fyrir augum þeirra.
14 Þá komu þjónar Jakobs aftur og sögðu honum frá þessu og sögðu: „Þegar við komum, rak hann okkur burt með menn hans, og svo gjörði Síkem við Dínu fyrir augum vorum.“
15 Og Jakob vissi enn fremur að Síkem hafði svívirt dóttur hans, en hann sagði ekkert, og synir hans voru að gætta nautgripa hans úti á víðavangi, og Jakob þagði þar til þeir komu aftur.
16 Áður en synir hans komu heim sendi Jakob tvær meyjur úr dætrum þjóna sinna til að gæta Dínu í húsi Síkems og vera hjá henni. Síkem sendi þrjá vini sína til föður síns, Hemors Kiddekemssonar, Peredssonar, og lét segja: „Fáðu mér þessa mey að konu.“
17 Þá kom Hemor, sonur Kíddekems, Hevítans, í hús Síkems, sonar síns, og settist niður fyrir framan hann. Þá sagði Hemor við son sinn: „Síkem, er þá engin kona meðal dætra fólks þíns, að þú viljir taka þér hebreska konu, sem ekki er af fólki þínu?“
18 Þá sagði Síkem við hann: „Hanna eina mátt þú kaupa mér, því að hún er mér yndæl.“ Hemor gjörði sem sonur hans sagði, því að hann var mjög ástfanginn af honum.
19 Og Hemor fór til Jakobs til að ræða þetta við hann. Og er hann var farinn burt úr húsi Síkems sonar síns, áður en hann kom til Jakobs til að tala við hann, sjá, þá komu synir Jakobs heim úr akrinum, um leið og þeir heyrðu það, sem Síkem, sonur Hemors, hafði gjört.
20 Og mennirnir urðu mjög hryggir út af systur sinni og komu allir heim reiðir áður en tími var kominn til að safna saman nautgripum sínum.
21 Þá komu þau og settust niður fyrir föður sinn og töluðu við hann í reiði og sögðu: „Sannarlega er þessum manni dauðinn bundinn og fjölskyldu hans, því að Drottinn, Guð allrar jarðarinnar, hefur boðið Nóa og börnum hans að ræna hvorki né drýgja hór. Nú hefur Síkem bæði eyðilagt og drýgt hór með systur okkar, og enginn af öllum borgarbúum hefur talað orð við hann.“
22 Þú veist og skilur að Síkem og föður hans og allri borginni hlýtur dauðadóm vegna þess sem hann hefur gjört.
23 Og meðan þeir voru að tala þetta mál við föður sinn, sjá, þá kom Hemor, faðir Síkems, til þess að flytja Jakob orð sonar síns um Dínu, og settist hann niður frammi fyrir Jakob og sonum hans.
24 Þá talaði Hemor við þá og sagði: „Síkem sonur minn þráir dóttur ykkar. Gefið honum hana að konu og giftið ykkur við okkur. Gefið okkur dætur ykkar, og við skulum gefa ykkur dætur okkar, og þið skuluð búa hjá okkur í landi okkar, og við skulum vera sem ein þjóð í landinu.“
25 Því að land okkar er mjög víðfeðmt, svo búið þar, versliðið þar og eignast þar eignir og gerið þar eins og yður sýnist, og enginn skal hindra yður með því að mæla orði við yður.
26 Og Hemor hætti að tala við Jakob og sonu hans, og sjá, þá var Síkem sonur hans kominn á eftir honum og settist niður frammi fyrir þeim.
27 Síkem talaði þá til Jakobs og sona hans og sagði: „Megi ég finna náð í augum yðar og gefa mér dóttur þína, og hvað sem þér segið mér, það mun ég fyrir hana gjöra.“
28 Biðjið mig um ríkulega heimanmund og gjafir, og ég mun gefa það, og hvað sem þér segið mér, það mun ég gjöra, og hver sem er sem óhlýðnast skipunum yðar, hann skal deyja, en gefið mér aðeins meyjuna að konu.
29 Þá svöruðu Símeon og Leví Hemor og Síkem syni hans með sviksemi og sögðu: „Við munum gjöra fyrir ykkur allt sem þið hafið sagt okkur.“
30 Og sjá, systir okkar er í húsi þínu, en haltu þig frá henni þar til við sendum til Ísaks föður okkar um þetta mál, því að við getum ekkert gert án hans samþykkis.
31 Því að hann þekkir vegu föður okkar, Abrahams, og hvað sem hann segir okkur, munum við segja ykkur, við munum ekkert leyna fyrir ykkur.
32 Símeon og Leví mæltu þetta við Síkem og föður hans til þess að finna afsökun og ráðleggja sér, hvað gera skyldi við Síkem og borg hans í þessu máli.
33 Þegar Síkem og faðir hans heyrðu orð Símeons og Leví, líkaði þeim það vel, og fóru þeir heim til sín.
34 Og er þeir voru farnir, sögðu synir Jakobs við föður sinn og sögðu: „Sjá, við vitum að þessir óguðlegu menn og borg þeirra eiga að deyja, því að þeir brutu það sem Guð hafði boðið Nóa og börnum hans og niðjum hans eftir þá.“

35 Og einnig vegna þess að Síkem gjörði þetta við systur okkar Dínu með því að vanhelga hana, því að slík viðurstyggð skal aldrei fremjast meðal okkar.

36 Vitaðu því nú og sjáðu hvað þú ætlar að gera og leitaðu ráða og finndu tilefni til að gera við þá til þess að drepa alla íbúa þessarar borgar.

37 Þá sagði Símeon við þá: „Þetta er gott ráð handa ykkur: Segið þeim að umskera alla karlkyns einstaklinga meðal þeirra, eins og við erum umskorin. Ef þeir vilja ekki gera þetta, þá skulum við taka dóttur okkar frá þeim og fara burt.“

38 Og ef þeir samþykkja þetta og vilja gera það, þá þegar þeir eru sokkin niður af sársauka, munum við ráðast á þá með sverðum okkar, eins og á þann sem er kyrrlátur og friðsamur, og við munum drepa alla karlmenn meðal þeirra.

39 Þeim líkaði ráð Símeons og Símeon og Leví ákváðu að gera við þá eins og fyrirhugað var.

40 Morguninn eftir komu Síkem og Hemor faðir hans aftur til Jakobs og sona hans til að tala um Dínu og heyra, hvað synir Jakobs myndu svara orðum þeirra.

41 Synir Jakobs töluðu við þá með svikum og sögðu: „Vér sögðum Ísak föður vorum öll orð yðar, og orð yðar geðjaðist honum.“

42 En hann talaði við okkur og sagði: „Svo bauð Abraham faðir hans honum frá Guði, Drottni allrar jarðarinnar, að hver maður, sem ekki er af niðjum hans og vill ganga að eiga eina af dætrum hans, skuli láta umskera alla karlkyns menn sína, eins og við erum umskorin, og þá megum við gefa honum dóttur okkar að konu.“

43 Nú höfum vér kunngjört þér alla þá vegu, sem faðir vor hefir við oss talað, því að vér getum ekki gjört það, sem þú hefir við oss talað, að gefa dóttur vora óumskornum manni, því að það er oss til skammar.

44 En hér með viljum vér samþykkja yður, að gefa yður dóttur vora, og vér viljum einnig taka dætur yðar og búa meðal yðar og verða ein þjóð, eins og þér hafið sagt, ef þér hlýðið oss og viljið vera eins og vér, að umskera allt karlkyn, sem yður tilheyrir, eins og vér erum umskornir.

45 En ef þér hlýðið ekki á okkur og látið umskera alla karlkyns einstaklinga eins og við erum umskorin, eins og við höfum boðið, þá munum við koma til ykkar og taka dóttur okkar frá ykkur og fara burt.

46 Síkem og Hemor faðir hans heyrðu orð Jakobs sona og þeim líkaði þetta mjög vel. Síkem og Hemor faðir hans flýttu sér að gjöra sem sonum Jakobs var óskað, því að Síkem var mjög annt um Dínu og sál hans var ástfangin af henni.

47 Síkem og Hemor, faðir hans, flýttu sér að borgarhliðinu og söfnuðu saman öllum mönnum í borginni og fluttu þeim orð Jakobs sona og sögðu:

48 Við komum til þessara manna, sona Jakobs, og töluðum við þá um dóttur þeirra, og þessir menn munu samþykkja að gera eftir óskum okkar, og sjá, land okkar er þeim víðáttumikið, og þeir munu búa í því og versla þar, og við munum verða ein þjóð. Við munum taka dætur þeirra og gefa þeim okkar dætur að eiginkonum.

49 En aðeins með þessu skilyrði munu þessir menn samþykkja að gjöra þetta, að allir karlmenn meðal okkar verði umskornir eins og þeir eru umskornir, eins og Guð þeirra hefur boðið þeim, og þegar við höfum gjört umskurn eftir fyrirmælum þeirra, þá skulu þeir búa meðal okkar ásamt búfénaði sínum og eignum, og við munum verða sem ein þjóð meðal þeirra.

50 Og er allir borgarmenn heyrðu orð Síkems og Hemors föður hans, þá samþykktu allir borgarmenn þessi ráð og hlýddu því að láta umskerast, því að Síkem og Hemor faðir hans voru í miklum metum hjá þeim, þar sem þeir voru höfðingjar landsins.

51 Daginn eftir risu Síkem og Hemor, faðir hans, árla morguns og söfnuðu saman öllum mönnum borgar sinnar inn í miðja borgina og kölluðu á sonu Jakobs. Þeir umskáru alla karlkyns manna meðal þeirra þann dag og næsta dag.

52 Og þeir umskáru Síkem og Hemor föður hans og fimm bræður Síkems. Síðan reis hver upp og fór heim, því að þetta hafði verið ráðlagt af Drottni gegn borginni Síkem, og af Drottni var ráð Símeons í þessu máli, til þess að Drottinn gæti gefið borgina Síkem í hendur sonum Jakobs tveggja.

## 34. KAFLI

1 Og tala allra umskorinna karlkyns var sex hundruð fjörutíu og fimm karlmenn og tvö hundruð fjörutíu og sex börn.

2 En Kiddekem, sonur Pereds, faðir Hemors, og sex bræður hans vildu ekki hlýða Síkem og Hemor föður sínum og létu ekki umskerast, því að þeim þótti ráðleggingar sona Jakobs ógeðfelldar. Þeir reiddust mjög við það, að borgarbúar höfðu ekki hlýtt á þá.

3 Um kvöldið annan daginn fundu þeir átta ung börn, sem óumskorin höfðu verið, því að mæður þeirra höfðu falið þau fyrir Síkem og Hemor, föður hans, og fyrir borgarmönnum.

4 Síkem og Hemor, faðir hans, sendu menn og létu leiða þá fram til umskerningar. Þá réðust Kiddekem og sex bræður hans á þá með sverðum sínum og vildu drepa þá.

5 Og þeir reyndu einnig að drepa Síkem og Hemor, föður hans, og þeir reyndu að drepa Dínu með þeim vegna þessa máls.

6 Og þeir sögðu við þá: „Hvað er þetta, sem þér hafið gjört? Eru engar konur meðal dætra bræðra yðar, Kanaanítanna, að þér viljið taka yður dætur af Hebreum, sem þér þekktuð ekki áður, og viljið gjöra þetta, sem feður yðar hafa aldrei boðið yður?“

7 Heldur þú að þér muni takast þetta verk, sem þú hefur framið? Og hverju ætlar þú að svara bræðrum þínum, Kanaanítunum, í þessu máli, sem koma munu á morgun og spyrja þig um þetta?

8 Og ef verk ykkar þykja ekki réttlát og góð í augum þeirra, hvað ætlið þið þá að gera fyrir líf ykkar og ég fyrir líf okkar, fyrst þið hafið ekki hlýtt röddum okkar?

9 Og ef íbúar landsins og allir bræður þínir, synir Kams, heyra af athöfn þinni og segja:

10 Vegna hebreskrar konu gjörðu Síkem og Hemor faðir hans og allir íbúar borgar þeirra það sem þeim var ókunnugt og sem forfeður þeirra höfðu aldrei boðið þeim. Hvert ætlið þér þá að flýja eða hvert hylja skömm þína alla ævi þína fyrir bræðrum þínum, íbúum Kanaanlands?

11 Nú getum vér því ekki þolað þetta, sem þér hafið gjört, né heldur borið þetta ok, sem forfeður vorir lögðu oss ekki.

12 Sjá, á morgun förum vér og safnum saman öllum bræðrum okkar, Kanaanítunum, sem í landinu búa, og vér

munum allir koma og sigra þig og alla þá, sem treysta á þig, svo að engin leifar verði eftir af þér né þeim.

13 Þegar Hemor og Síkem sonur hans og allir borgarbúar heyrðu orð Kiddekems og bræðra hans, hræddust þeir mjög um líf sitt við orð þeirra og iðruðust þess sem þeir höfðu gert.

14 Þá svöruðu Síkem og Hemor, faðir hans, Kiddekem, föður sínum, og bræðrum hans og sögðu við þá: „Öll þau orð, sem þér hafið talað við okkur, eru sönn."

15 Segið nú ekki né hugsið í hjörtum yðar, að það hafi verið vegna kærleika til Hebrea, sem við höfum gjört þetta, sem forfeður okkar höfðu ekki boðið okkur.

16 En þar sem við sáum að það var ekki ætlun þeirra né löngun að verða við óskum okkar varðandi dóttur þeirra um að við tökum hana að okkur, nema með þessu skilyrði, þá hlýddum við röddum þeirra og framkvæmdum þetta verk sem þú sást, til þess að uppfylla ósk okkar frá þeim.

17 Og þegar við höfum fengið beiðni okkar frá þeim, munum við snúa aftur til þeirra og gjöra við þá það sem þú segir okkur.

18 Vér biðjum yður því að bíða og dvelja þar til hold okkar gróið og við verðum aftur sterk, og þá munum vér sameinast gegn þeim og gjöra við þá það sem yður og vér viljum.

19 Og Dína, dóttir Jakobs, heyrði öll þessi orð, sem Kiddekem og bræður hans höfðu talað, og hvað Hemor og Síkem sonur hans og borgarbúar höfðu svarað þeim.

20 Þá sendi hún í skyndi eina af ambáttum sínum, sem faðir hennar hafði sent til að annast hana í húsi Síkems, til Jakobs föður síns og bræðra sinna og lét segja:

21 Þannig ráðlögðu Kiddekem og bræður hans ykkur, og þannig svöruðu Hemor, Síkem og borgarbúar þeim.

22 Og er Jakob heyrði þessi orð, fylltist hann reiði og reiddist þeim og reiði hans blossaði upp gegn þeim.

23 Símeon og Leví sóru og sögðu: „Svo sannarlega sem Drottinn lifir, Guð allrar jarðarinnar, á morgun um þetta leyti mun enginn eftir verða í allri borginni."

24 Tuttugu ungir menn, sem ekki voru umskornir, höfðu falið sig og börðust við Símeon og Leví. Símeon og Leví drápu átján af þeim og tveir flýðu undan þeim og komust undan í kalkgröf í borginni. Símeon og Leví leituðu þeirra en fundu þá ekki.

25 Símeon og Leví héldu áfram að ganga um borgina og drápu alla íbúa borgarinnar með sverðseggjum og létu engan eftir lifa.

26 Þá greip um sig mikil skelfing í borginni, og kvein borgarbúa steig upp til himins, og allar konur og börn kölluðu hátt.

27 Símeon og Leví unnu alla borgina; þeir létu engan karlmann eftir í allri borginni.

28 Þeir drápu Hemor og son hans Síkem með sverðseggjum og fluttu Dínu burt úr húsi Síkems og fóru þaðan.

29 Og synir Jakobs fóru og sneru aftur, og þeir komu að hinum föllnu og rændu öllum eignum þeirra, sem voru í borginni og á víðavanginum.

30 Og meðan þeir voru að taka herfangið, risu þrjú hundruð menn upp og köstuðu mold á þá og slógu þá grjóti. Þá sneri Símeon sér að þeim og drap þá alla með sverðseggjum. Símeon sneri sér þá við fyrir Leví og kom inn í borgina.

31 Og þeir tóku burt sauði sína, uxa og nautgripi, og einnig restina af konunum og börnunum, og leiddu allt þetta burt, opnuðu hlið og fóru út og komu til Jakobs föður síns með krafti.

32 Og er Jakob sá allt sem þeir höfðu gjört við borgina og sá herfangið sem þeir höfðu tekið frá þeim, reiddist hann þeim mjög og sagði við þá: „Hvað hafið þið gjört mér? Ég fékk hvíld meðal Kanaaníta sem búa í landinu og enginn þeirra hafði afskipti af mér."

33 Og nú hefur þú gert mig ógeðfelldan meðal íbúa landsins, meðal Kanaaníta og Peresíta, og ég er fámennur. Þeir munu allir safnast saman gegn mér og drepa mig, er þeir heyra af verkum þínum við bræður sína, og ég og fjölskyldu mín munum tortímast.

34 Þá svöruðu Símeon og Leví og allir bræður þeirra með þeim Jakob föður sínum og sögðu við hann: „Sjá, vér búum í landinu, og Síkem skyldi gjöra þetta við systur okkar? Hví þegir þú yfir öllu því, sem Síkem hefur gjört? Og skyldi hann fara með systur okkar eins og vændiskonu á götum úti?"

35 Og fjöldi kvenna, sem Símeon og Leví tóku burt úr borginni Síkem, en þeir drápu ekki, var áttatíu og fimm, þær sem ekki höfðu kynnst karlmanni.

36 Og meðal þeirra var ung mey, fríð sýnum og vel sýnum, sem hét Búna, og Símeon tók hana sér fyrir konu, og fjöldi þeirra karlmanna, sem þeir tóku til fanga en drápu ekki, var fjörutíu og sjö, og hina drápu þeir.

37 Og allir ungu mennirnir og konurnar, sem Símeon og Leví höfðu flutt burt úr borginni Síkem, urðu þrælar sona Jakobs og barna þeirra eftir þá, allt til þess dags, er synir Jakobs fóru út úr Egyptalandi.

38 Þegar Símeon og Leví voru farnir út úr borginni, risu upp tveir ungu mennirnir, sem eftir voru og höfðu falið sig í borginni og ekki dáið meðal borgarbúa. Þeir fóru inn í borgina og gengu um hana og fundu borgina í eyði, mannlausa og einungis grátandi konur. Þá hrópuðu ungu mennirnir og sögðu: „Sjá, þetta er það illt sem synir Jakobs hins hebreska hafa gjört þessari borg, er þeir eyddu í dag einni af Kanaanítísku borgunum og óttuðust ekki um líf sitt í öllu Kanaanlandi."

39 Og þessir menn fóru úr borginni og fóru til Tapnach-borgar. Þeir komu þangað og sögðu íbúum Tapnach frá öllu því sem fyrir þá hafði komið og öllu því sem synir Jakobs höfðu gjört við Síkem-borg.

40 Og þessi fregn barst Jasúb, konungi í Tapnak, og sendi hann menn til Síkemborgar til að hitta þessa ungu menn, því að konungurinn trúði ekki frásögn þeirra og sagði: „Hvernig gátu tveir menn lagt svo stóra borg eins og Síkem í rúst?"

41 Þá komu sendiboðar Jasúbs aftur og sögðu honum: „Vér komum til borgarinnar, og hún er eyðilögð, þar er enginn maður, aðeins grátandi konur, og þar eru engar hjarðir né nautgripir, því að allt sem var í borginni tóku synir Jakobs."

42 Og Jasúb undraðist þetta og sagði: „Hvernig gátu tveir menn gjört slíkt, að eyða svo stóra borg, og enginn maður gæti staðist í gegn þeim?"

43 Því að slíkt hefur ekki gerst frá dögum Nimrods, og ekki einu sinni frá fjarlægustu tíð hefur slíkt gerst. Og Jasúb, konungur í Tapnak, sagði við fólk sitt: Verið hugrakkir, vér munum fara og berjast við þessa Hebrea og gjöra við þá

eins og þeir gjörðu við borgina, og vér munum hefna máls borgarbúa.

44 Jasúb, konungur í Tapnak, ráðfærði sig við ráðgjafa sína um þetta mál, og ráðgjafar hans sögðu við hann: „Þú munt ekki einn þíns liðs fá yfirráð yfir Hebreum, því að þeir verða að vera öflugir til að vinna þetta verk við alla borgina.“

45 Ef tveir þeirra leggja alla borgina í rúst og enginn fær staðist í móti þeim, þá munu þeir allir rísa gegn okkur og tortíma okkur eins, ef þú ferð gegn þeim.

46 En ef þú sendir til allra konunganna, sem umkringja okkur, og lætur þá koma saman, þá munum við fara með þeim og berjast við sonu Jakobs, og þá munt þú sigra þá.

47 Jasúb heyrði orð ráðgjafa sinna og honum og fólki hans líkaði vel við orð þeirra. Hann gjörði svo. Jasúb, konungur í Tapnak, sendi boð til allra Amorítakonunga, sem umkringdu Síkem og Tapnak, og lét segja:

48 Farðu með mér og hjálpaðu mér, og við munum fella Jakob Hebrea og alla sonu hans og tortíma þeim af jörðinni, því að svo fór hann með borgina Síkem, og veistu það ekki?

49 Og allir konungar Amoríta heyrðu það illt sem synir Jakobs höfðu gert Síkemborg og urðu mjög agndofa yfir því.

50 Þá söfnuðust sjö konungar Amoríta saman með öllum herjum sínum, um tíu þúsund manns með brugðnum sverðum, og komu til að berjast við sonu Jakobs. Og Jakob heyrði, að konungar Amoríta hefðu safnast saman til að berjast við sonu hans, og Jakob varð mjög hræddur og það angraði hann.

51 Þá hrópaði Jakob gegn Símeoni og Leví og sagði: „Hvað er þetta, sem þér hafið framið? Hví hafið þér mér illt gert, að leiða alla Kanaansmenn gegn mér til að tortíma mér og fjölskyldu minni? Því að ég var í hvíld, ég og fjölskyldu mín, og þér hafið gjört þetta við mig og egnt íbúa landsins upp á móti mér með athöfnum yðar.“

52 Þá svaraði Júda föður sínum og sagði: „Var það að ástæðulausu að bræður mínir, Símeon og Leví, drápu alla íbúa Síkems? Vissulega var það vegna þess að Síkem hafði auðmýkt systur okkar og brotið boðorð Guðs okkar við Nóa og börn hans, því að Síkem tók systur okkar með valdi og drýgði hór með henni.“

53 Og Síkem aðdi allt þetta illt og enginn af íbúum borgar hans lét af hendi hans og sagði: „Hví gjörir þú þetta? Vissulega fóru bræður mínir og unnu borgina, og Drottinn gaf hana í hendur þeirra, af því að íbúar hennar höfðu brotið boðorð Guðs vors. Er það þá að óþörfu að þeir hafa gjört allt þetta?“

54 Og hví ert þú nú hræddur eða angistarfullur, og hví ert þú reiður við bræður mína, og hví er reiði þín upptendruð gegn þeim?

55 Guð vor, sem gaf þeim borgina Síkem og íbúa hennar, mun einnig gefa okkur í hendur alla konunga Kanverja, sem koma í móti okkur, og vér munum fara með þá eins og bræður mínir fóru með Síkem.

56 Vertu nú rólegur gagnvart þeim og varpaðu burt ótta þínum, en treystu Drottni Guði okkar og biðjið hann um að aðstoða okkur og frelsa okkur og gefa óvini okkar í hendur okkar.

57 Þá kallaði Júda á einn af þjónum föður síns: „Farðu nú og sjáðu hvar konungarnir, sem eru að koma í móti okkur, eru staddir með herjum sínum.“

58 Þá fór þjónninn og leit langt í burtu og gekk upp á móti Síhonfjalli og sá allar herbúðir konunganna standa úti á víðavangi. Síðan sneri hann aftur til Júda og sagði: „Sjá, konungarnir standa úti á víðavangi ásamt öllum herbúðum sínum, mjög fjölmennt fólk, eins og sandur á sjávarströnd.“

59 Þá sagði Júda við Símeon og Leví og alla bræður sína: „Herskist og verðið hugrakkir, því að Drottinn, Guð vor, er með oss. Óttist þá ekki.“

60 Gangið fram, hver maður, gyrtur vopnum sínum, boga sínum og sverði, og vér munum fara og berjast við þessa óumskornu menn. Drottinn er Guð vor, hann mun frelsa oss.

61 Þá risu þeir upp og gyrtu sig hver sínum hervopnum, stórir sem smáir, ellefu synir Jakobs og allir þjónar Jakobs með þeim.

62 Og allir þjónar Ísaks, sem með Ísak voru í Hebron, komu til þeirra búnir alls kyns hergögnum, og synir Jakobs og þjónar þeirra, eitt hundrað og tólf menn, fóru á móti þessum konungum, og Jakob fór einnig með þeim.

63 Synir Jakobs sendu til Ísaks, sonar Abrahams, föður síns til Hebron, það er Kireat Arba, og létu segja:

64 Vér biðjum þig fyrir oss til Drottins, Guðs vors, að vernda oss fyrir höndum Kanaanítanna, sem koma í móti oss, og að gefa þá í hendur oss.

65 Ísak, sonur Abrahams, bað til Drottins fyrir sonum sínum og sagði: „Drottinn Guð, þú hést föður mínum og sagðir: Ég mun margfalda niðja þína sem stjörnur himinsins. Þú hést mér einnig og efndir orð þitt, nú þegar konungar Kanaans koma saman til að heyja stríð við börn mín, því að þau frömdu ekkert ofbeldi.“

66 Nú, Drottinn Guð, Guð allrar jarðarinnar, brengla þú ráð þessara konunga svo að þeir megi ekki berjast gegn sonum mínum.

67 Og vekja ótta við sonu mína í hjörtum þessara konunga og fólks þeirra og lægja dramb þeirra svo að þeir snúi baki við sonum mínum.

68 Og frelsa þú sonu mína og þjóna þeirra frá þeim með sterkri hendi þinni og útréttum armlegg, því að í þínum höndum er máttur og máttur til að gjöra allt þetta.

69 Og synir Jakobs og þjónar þeirra fóru á móti þessum konungum og treystu Drottni, Guði sínum. Á meðan þeir voru á ferðinni bað Jakob, faðir þeirra, einnig til Drottins og sagði: „Ó, Drottinn Guð, þú máttugi og upphafni Guð, sem hefur ríkt frá alda öðli, þaðan til þessa og að eilífu.“

70 Þú ert sá sem kyndir undir styrjöldum og stöðvar þær, í þinni hendi er máttur og máttur til að upphefja og steypa niður; megi bæn mín vera þér þóknanleg, að þú snúir þér til mín með miskunn þinni, að hrinda hjörtum þessara konunga og fólks þeirra í hendur skelfingu sona minna og skelfir þá og herbúðir þeirra og frelsar með mikilli góðvild þinni alla þá sem treysta á þig, því að þú ert sá sem getur lagt fólk undir okkur og lagt þjóðir undir okkar vald.

## 35. KAFLI

1 Þá komu allir Amorítakonungar og námu staðar úti á víðavangi til að ráðgast við ráðgjafa sína, hvað gera skyldi við sonu Jakobs, því að þeir voru enn hræddir við þá og sögðu: „Sjá, tveir þeirra hafa drepið alla borgina Síkem.“

2 Og Drottinn heyrði bænir Ísaks og Jakobs og fyllti hjörtu allra ráðgjafa þessara konunga miklum ótta og skelfingu svo að þeir hrópuðu einróma:
3 Ert þú heimskur í dag eða hefur þú enga skilning á því að þú ætlar að berjast við Hebrea og hví munt þú þá hafa yndi af eigin tortímingu í dag?
4 Tveir þeirra komu til Síkemborgar, óhræddir og skelfingulausir, og drápu alla íbúa borgarinnar, svo að enginn fékk staðist í móti þeim. Hvernig eigið þér að geta barist við þá alla?
5 Þú veist auðvitað að Guð þeirra elskar þá mjög og hefur gjört fyrir þá máttarverk, sem ekki hafa verið gjörð frá fortíðinni, og meðal allra guða þjóðanna er enginn sem getur gjört jafn máttarverk og hann.
6 Hann frelsaði Abraham, föður þeirra, Hebrea, úr hendi Nimrods og úr hendi alls fólks hans, sem oft hafði reynt að drepa hann.
7 Hann frelsaði hann einnig úr eldinum sem Nimrod konungur hafði kastað honum í, og Guð hans frelsaði hann úr honum.
8 Og hver annar getur gjört slíkt? Það var Abraham sem drap fimm konunga Elams, þegar þeir höfðu snert bróðurson hans, sem á þeim tíma bjó í Sódómu.
9 Og þeir tóku þjón sinn, sem var trúr í húsi sínu, og nokkra af mönnum hans, og eltu konunga Elams á einni nóttu og drápu þá, og skiluðu bróðursyni hans öllum eignum hans, sem þeir höfðu tekið frá honum.
10 Og þú veist örugglega að Guð þessara Hebrea hefur mikla ánægju af þeim, og þeir hafa einnig ánægju af honum, því að þeir vita að hann frelsaði þá frá öllum óvinum þeirra.
11 Og sjá, vegna kærleika síns til Guðs síns tók Abraham einkason sinn og ætlaði að færa hann sem brennifórn Guði sínum, og hefði Guð ekki komið í veg fyrir að hann gerði þetta, þá hefði hann gert það vegna kærleika síns til Guðs síns.
12 Og Guð sá öll verk hans og sór honum eið og lofaði honum að frelsa sonu hans og alla niðja hans frá öllum þeim vandræðum sem yfir þá yrðu, því að hann hafði gjört þetta og með kærleika sínum til Guðs síns kæft samúð hans með barni sínu.
13 Hefur þú ekki heyrt, hvað Guð þeirra gjörði Faraó, Egyptalandskonungi, og Abímelek, Gerarkonungi, er hann tók konu Abrahams, sem sagði um hana: „Hún er systir mín,“ svo að þeir gætu ekki drepið hann hennar vegna og hugsað sér að taka sér hana að konu? Og Guð gjörði við þá og fólk þeirra allt það, sem þú hefur heyrt um.
14 Og sjá, vér sáum með eigin augum, að Esaú, bróðir Jakobs, kom til hans með fjögur hundruð manns og ætlaði að drepa hann, því að hann minntist þess, að hann hafði tekið blessun föður síns frá honum.
15 Og hann fór á móti honum þegar hann kom frá Sýrlandi til að deyða móðurina með börnunum, og hver bjargaði honum úr höndum hans nema Guð hans, sem hann treysti á? Hann bjargaði honum úr höndum bróður hans og einnig úr höndum óvina hans, og vissulega mun hann enn vernda þá.
16 Hver veit ekki að það var Guð þeirra sem gaf þeim kraft til að vinna Síkemborg það illt sem þú heyrðir um?
17 Gætu tveir menn þá með eigin mætti eyðilagt svo stóra borg sem Síkem, ef Guð þeirra hefði ekki verið, sem þeir treystu á? Hann sagði og gjörði við þá allt þetta til að drepa íbúa borgarinnar í borginni.
18 Og geturðu þá sigrað þá sem hafa komið saman frá borginni þinni til að berjast við þá alla, jafnvel þótt þúsund sinnum fleiri kæmu þér til aðstoðar?
19 Vissulega vitið þið og skiljið að þið komið ekki til að berjast við þá, heldur komið þið til að stríða við Guð þeirra, sem útvaldi þá, og því eruð þið allir komnir í dag til að tortímast.
20 Forðist því nú þetta illt, sem þér eruð að reyna að valda yður sjálfum. Það er þá betra fyrir yður að fara ekki í bardaga við þá, þótt þeir séu fámennir, því að Guð þeirra er með þeim.
21 Þegar Amorítakonungar heyrðu öll orð ráðgjafa sinna, hræddust þeir og hræddust sonu Jakobs og vildu ekki berjast við þá.
22 Og þeir hlustuðu á orð ráðgjafa sinna og hlýddu á öll þeirra orð, og orð ráðgjafanna geðjaðist konungunum mjög, og þeir gjörðu svo.
23 Og konungarnir sneru sér við og hættu að ganga til liðs við sonu Jakobs, því að þeir þorðu ekki að nálgast þá til að heyja stríð við þá, því að þeir voru mjög hræddir við þá, og hjörtu þeirra bráðnuðu í brjósti þeirra af ótta við þá.
24 Því að þetta kom frá Drottni til þeirra, því að hann heyrði bænir þjóna sinna, Ísaks og Jakobs, því að þeir treystu honum. Og allir þessir konungar sneru aftur með herbúðum sínum þann dag, hver til sinnar borgar, og þeir börðust ekki þá við sonu Jakobs.
25 Og synir Jakobs dvöldu þann dag til kvölds gegnt Síhonfjalli, og er þeir sáu að konungarnir komu ekki til að berjast við þá, sneru synir Jakobs heim.

## 36. KAFLI

1 Á þeim tíma birtist Drottinn Jakob og sagði: „Rís upp, far til Betel og ver þar kyrr. Gjör þar altari Drottni, sem birtist þér og frelsaði þig og sonu þína úr nauðum.“
2 Jakob reis upp ásamt sonum sínum og öllu sem hann átti, og þeir fóru og komu til Betel samkvæmt orði Drottins.
3 Jakob var níutíu og níu ára gamall, þegar hann fór upp til Betel. Jakob og synir hans og allt fólkið, sem með honum var, dvöldu í Betel í Lúz. Þar reisti hann altari handa Drottni, sem hafði birst honum. Og Jakob og synir hans dvöldu í Betel í sex mánuði.
4 Um þær mundir lést Debóra, dóttir Ús, fóstra Rebekku, sem hafði verið með Jakob, og Jakob jarðaði hana fyrir neðan Betel, undir eik, sem þar var.
5 Og Rebekka, dóttir Betúels, móðir Jakobs, lést einnig á þeim tíma í Hebron, það er Kireat Arba, og hún var grafin í hellinum í Makpela, sem Abraham hafði keypt af Hetítum.
6 Og Rebekku varð eitt hundrað þrjátíu og þrjú ár gamall, þá andaðist hún. Og er Jakob heyrði að Rebekka, móðir hans, væri látin, grét hann sáran yfir móður sinni og hélt mikla sorgarhátíð yfir henni og yfir Debóru, fóstru hennar, undir eikinni. Og hann nefndi þennan stað Allon-Bakut.
7 Og Laban Sýrlendingur dó á þeim dögum, því að Guð laust hann fyrir það að hann braut sáttmálann, sem var milli hans og Jakobs.
8 Jakob var hundrað ára gamall, þegar Drottinn birtist honum og blessaði hann og nefndi hann Ísrael. Og Rakel, kona Jakobs, varð þunguð á þeim dögum.

9 Um þær mundir fór Jakob frá Betel og allt sem hann átti heim til föður síns í Hebron.
10 Og er þær voru á leiðinni, og enn skammt var eftir ókomið til Efrata, ól Rakel son, og hún fékk harða fæðingu og dó.
11 Og Jakob jarðaði hana við veginn til Efrata, það er Betlehem, og reisti minnismerki á gröf hennar, sem er þar enn í dag. Og dagar Rakelar voru fjörutíu og fimm ár, og hún andaðist.
12 Og Jakob nefndi son sinn, sem honum fæddist og Rakel hafði fætt honum, Benjamín, því að hann fæddist honum í landinu til hægri handar.
13 Eftir dauða Rakelar reisti Jakob tjald sitt í tjaldi Bílu, ambáttar hennar.
14 Og Rúben öfundaði Leu móður sína út af þessu og fylltist reiði. Hann reis upp í reiði sinni og fór inn í tjald Bílu og færði þaðan rúm föður síns.
15 Á þeim tíma var frumburðarrétturinn, ásamt konungs- og prestsembættinu, tekinn frá sonum Rúbens, því að hann hafði vanhelgað rúm föður síns, og frumburðarrétturinn var gefinn Jósef, konungsembættið Júda og prestsembættið Leví, því að Rúben hafði vanhelgað rúm föður síns.
16 Þetta er ættartala Jakobs, sem honum fæddist í Paddan-Aram. Synir Jakobs voru tólf.
17 Synir Leu voru Rúben, frumgetningur, Símeon, Leví, Júda, Íssakar, Sebúlon og systir þeirra, og synir Rakelar voru Jósef og Benjamín.
18 Synir Silpu, ambáttar Leu, voru Gad og Asser, og synir Bílu, ambáttar Rakelar, voru Dan og Naftalí. Þetta eru synir Jakobs, sem honum fæddust í Paddan-Aram.
19 Jakob lagði af stað ásamt synum hans og öllu sem hann átti og komu til Mamre, það er Kireat Arba, sem er í Hebron, þar sem Abraham og Ísak dvöldust sem útlendingar. Jakob bjó hjá föður sínum í Hebron ásamt sonum sínum og öllu sem hann átti.
20 Og Esaú bróðir hans og synir hans og allir sem hann átti fóru til Seír-lands og settust þar að og fengu sér eignir í Seír-landi. Og Esaú synir urðu frjósamir og fjölguðust mjög í Seír-landi.
21 Þetta er saga Esaú, þeirra sem honum fæddust í Kanaanlandi. Esaú átti fimm syni.
22 Og Ada fæddi Esaú, frumgetning sinn, Elífas, og hún fæddi honum einnig Regúel, og Ahíbama fæddi honum Jehús, Jaelam og Kóra.
23 Þessir eru synir Esaú, sem honum fæddust í Kanaanlandi. Synir Elífasar, sonar Esaú, voru Teman, Ómar, Sefó, Gaetam, Kenas og Amalek, og synir Regúels voru Nakat, Serak, Sama og Missa.
24 Synir Jeúss voru Timna, Alva og Jetet, og synir Jaelams voru Ala, Pínor og Kenas.
25 Synir Kóra voru Teman, Mibsar, Magdíel og Eram. Þetta eru ættir Esaú sona eftir höfðingjadæmum þeirra í Seírlandi.
26 Þessi eru nöfn sona Seírs Hórítans, sem bjuggu í Seírlandi: Lótan, Sóbal, Síbeon, Ana, Dísan, Eser og Díson, sjö synir.
27 Synir Lótans voru Hórí og Heman og systir þeirra, Timna, það er Timna. Hún kom til Jakobs og sona hans, en þeir hlýddu henni ekki. Hún fór og varð hjákona Elífasar, sonar Esaú, og hún ól honum Amalek.
28 Synir Sóbals voru Alvan, Manahat, Ebal, Sefó og Ónam, og synir Síbeons voru Aja og Ana. Það var sá Ana sem fann Jemítana í eyðimörkinni, þegar hann gætti asna Síbeons, föður síns.
29 Og meðan hann var að gefa ösnum föður síns að éta, leiddi hann þá út í óbyggðirnar á mismunandi tímum til að gefa þeim að éta.
30 Og dag einn leiddi hann þá til einnar af eyðimörkunum við sjávarströndina, gegnt óbyggðum fólksins, og meðan hann var að gefa þeim að éta, sjá, þá kom mjög hvass stormur hinum megin við hafið og lenti á ösnunum, sem þar voru að beita, og þeir námu allir staðar.
31 Og eftir það komu um eitt hundrað og tuttugu stór og hræðileg dýr út úr eyðimörkinni hinum megin við hafið, og þau komu öll að þeim stað þar sem ösnurnar voru og settust þar að.
32 Og þessi dýr voru, frá miðju og niður, í laginu eins og mannanna börn, og frá miðju og upp voru sum eins og birnir, önnur eins og keephar, með hala að aftan frá herðunum sem náðu niður til jarðar, eins og halar hertogans, og þessi dýr komu og riðu á þessum ösnum og leiddu þá burt, og þeir fóru burt til þessa dags.
33 Og eitt af þessum dýrum nálgaðist Ana og sló hann með halanum og flúði síðan þaðan.
34 Og er hann sá þetta verk, varð hann mjög hræddur um líf sitt og flýði og komst undan til borgarinnar.
35 Og hann sagði sonum sínum og bræðrum frá öllu sem fyrir hann hafði komið, og margir menn fóru að leita að ösnunum en fundu þá ekki, og Ana og bræður hans fóru ekki framar þangað frá þeim degi, því að þeir voru mjög hræddir um líf sitt.
36 Synir Ana, sonar Seírs, voru Díson og systir hans, Ahlíbama. Synir Dísons voru Hemdan, Esban, Jítran og Keran. Synir Esers voru Bílhan, Saavan og Akan. Synir Dísons voru Ús og Aran.
37 Þetta eru ættir Seírs sona, Hórítans, eftir höfðingjadæmum þeirra í Seírlandi.
38 Og Esaú og synir hans bjuggu í landi Seírs Hóríta, þess er þar bjó. Þeir eignuðust þar eignir og urðu frjósamir og fjölguðu sér mjög. Jakob og synir hans og allt sem þeim tilheyrði bjó hjá Ísak föður sínum í Kanaanlandi, eins og Drottinn hafði boðið Abraham föður þeirra.

## 37. KAFLI

1 Á hundrað og fimmta aldursári Jakobs, það er níunda árið sem Jakob bjó með börnum sínum í Kanaanlandi, kom hann frá Paddan-Aram.
2 Á þeim dögum fór Jakob með börnum sínum frá Hebron og sneru aftur til Síkemborgar, þeir og allt sem þeim tilheyrði, og settust þar að. Því að synir Jakobs fengu gott og ríkt hagaland fyrir búfénað sinn í Síkemborg. Síkemborg hafði þá verið endurbyggð og þar voru um þrjú hundruð karlar og konur.
3 Jakob bjó ásamt börnum hans og öllum sem honum tilheyrðu á þeim akri sem Jakob hafði keypt af Hemor, föður Síkems, þegar hann kom frá Paddan-Aram áður en Símeon og Leví höfðu unnið borgina.
4 Og allir konungar Kanaaníta og Amoríta, sem umkringdu Síkemborg, heyrðu að synir Jakobs væru aftur komnir til Síkem og settust þar að.

5 Og þeir sögðu: „Munu synir Jakobs hins hebreska koma aftur til borgarinnar og setjast þar að, eftir að þeir hafa unnið sigur á íbúum hennar og rekið þá burt? Munu þeir nú snúa aftur og reka einnig burt þá, sem í borginni búa, eða drepa þá?“

6 Þá söfnuðust allir konungar Kanaans aftur saman og komu til að heyja stríð við Jakob og sonu hans.

7 Og Jasúb, konungur í Tapnak, sendi einnig öllum nágrannakonungum sínum, til Elans, konungs í Gaas, og til Júrí, konungs í Síló, og til Paratón, konungs í Kasar, og til Súsí, konungs í Sarton, og til Labans, konungs í Bet-Kóran, og til Sabír, konungs í Otnajama, og lét segja:

8 Komdu upp til mín og hjálpaðu mér, svo að við megum drepa Jakob Hebrea og sonu hans og allt sem hann á, því að þeir eru aftur komnir til Síkem til að leggja það undir sig og deyða íbúa þess eins og áður.

9 Og allir þessir konungar söfnuðust saman og komu með öllum herbúðum sínum, afar fjölmennt fólk eins og sandur á sjávarströnd, og þeir voru allir gegnt Tapnach.

10 Og Jasúb, konungur í Tapnach, fór út á móti þeim með öllum her sínum og setti herbúðir sínar gegnt Tapnach fyrir utan borgina. Þeir skiptu öllum þessum konungum í sjö herdeildir, sjö herbúðir gegn sonum Jakobs.

11 Og þeir sendu Jakobi og syni hans tilkynningu og sögðu: „Komið öll til okkar, svo að við getum átt viðræður saman á sléttunni og hefnt máls Síkembúa, sem þið drápuð í borg þeirra. Nú skuluð þið snúa aftur til Síkemborgar og setjast þar að og drepa íbúa hennar eins og áður.“

12 Og synir Jakobs heyrðu þetta og reiðist þeim mjög við orð Kanaanskonunga. Tíu af sonum Jakobs flýttu sér og risu upp, og hver þeirra gyrtist vopnum sínum. Og hundrað og tveir þjónar þeirra voru með þeim búnir til bardaga.

13 Og allir þessir menn, synir Jakobs, fóru á móti þessum konungum, og Jakob faðir þeirra var með þeim, og þeir stóðu allir á Síkemhaugnum.

14 Jakob bað til Drottins fyrir sonum sínum og breiddi út hendur sínar til Drottins og sagði: „Ó, Guð, þú ert almáttugur Guð, þú ert faðir vor, þú myndaðir oss og vér erum verk handa þinna. Ég bið þig að frelsa sonu mína fyrir miskunn þína úr höndum óvina þeirra, sem í dag koma til að berjast við þá, og bjarga þeim úr höndum þeirra, því að í þinni hendi er máttur og máttur til að frelsa fáa frá mörgum.“

15 Og gefðu sonum mínum, þjónum þínum, hjartastyrk og kraft til að berjast við óvini þeirra, kúga þá og láta óvini þeirra falla fyrir þeim, og lát ekki sonu mína og þjóna þeirra deyja fyrir höndum Kanaansmanna.

16 En ef þér þóknast að taka líf sona minna og þjóna þeirra, þá tak þá með þér í mikilli miskunn þinni fyrir milligöngu þjóna þinna, svo að þeir tortímist ekki í dag fyrir höndum Amorítakonunga.

17 Og er Jakob hætti að biðja til Drottins, skalf jörðin úr stað sínum og sólin myrkvaðist. Og allir þessir konungar urðu skelfingu lostnir og mikil skelfing greip þá.

18 Og Drottinn heyrði bæn Jakobs, og Drottinn vakti ótta og lotningu hjá öllum konungum og hersveitum þeirra yfir sonum Jakobs.

19 Því að Drottinn lét þá heyra vagnhljóð og hávaði voldugra hesta frá sonum Jakobs og hávaði mikils hers sem fylgdi þeim.

20 Og þessir konungar urðu gripnir miklum ótta við sonu Jakobs, og meðan þeir stóðu í höllum sínum, sjá, þá gengu synir Jakobs gegn þeim með eitt hundrað og tólf mönnum með miklum og gífurlegum ópum.

21 Og þegar konungarnir sáu syni Jakobs koma í áttina að þeim, urðu þeir enn hræddari og vildu hörfa undan sonum Jakobs eins og í fyrstu og hætta að berjast við þá.

22 En þeir hörfuðu ekki undan og sögðu: „Það væri oss til skammar að hörfa svona tvisvar sinnum undan Hebreum.“

23 Og synir Jakobs gengu fram og gengu gegn öllum þessum konungum og herjum þeirra. Þeir sáu, og sjá, þetta var mjög öflugt fólk, fjölmennt sem sandur sjávarins.

24 Þá kölluðu synir Jakobs til Drottins og sögðu: „Hjálpa þú oss, Drottinn, hjálpa þú oss og svara oss, því að vér treystum þér, og lát oss ekki deyja fyrir höndum þessara óumskornu manna, sem í dag hafa ráðist á oss.“

25 Og synir Jakobs gyrtu sig vopnum sínum, tóku hver sinn skjöld og spjót og gengu til bardagans.

26 Júda, sonur Jakobs, hljóp fyrstur á undan bræðrum sínum og tíu af þjónum sínum með honum og fór á móti þessum konungum.

27 Og Jasúb, konungur Tapnak, fór einnig fyrstur fram með her sinn á undan Júda, og Júda sá Jasúb og her hans koma í áttina að sér, og reiði Júda kviknaði í honum og hann gekk til bardaga þar sem Júda lagði líf sitt í hættu.

28 Og Jasúb og allur her hans voru á leið í átt að Júda, og hann reið á mjög sterkum og voldugum hesti. Jasúb var mjög hraustur maður og þakinn járni og eir frá hvirfli til táar.

29 Og meðan hann var á hestinum skaut hann örvum báðum höndum að framan og aftan, eins og hann var siður í öllum bardögum sínum, og hann missti aldrei af þeim stað sem hann miðaði örvum sínum á.

30 Þegar Jasúb kom til að berjast við Júda og skaut mörgum örvum á Júda, þá batt Drottinn hönd Jasúbs, og allar örvarnar, sem hann skaut, hrökkluðu til manna hans.

31 Og þrátt fyrir þetta hélt Jasúb áfram að sækja í átt að Júda til að ögra honum með örvunum, en fjarlægðin á milli þeirra var um þrjátíu álnir, og þegar Júda sá Jasúb skjóta örvum sínum á sig, hljóp hann til hans með reiði sinni.

32 Þá tók Júda upp stóran stein af jörðinni, sem vó sextíu sikla, og Júda hljóp í móti Jasúb og lenti með steininum í skjöld hans, svo að Jasúb varð steinhissa af högginu og féll af hesti sínum til jarðar.

33 Þá brotnaði skjöldurinn úr hendi Jasúbs og við kraft höggsins stökk hann um fimmtán álna frá hvor öðrum, og skjöldurinn féll fyrir framan hinn herbúðirnar.

34 Konungarnir, sem komu með Jasúb, sáu úr fjarlægð styrk Júda, sonar Jakobs, og það sem hann hafði gert Jasúb, og þeir urðu mjög hræddir við Júda.

35 Og er þeir sáu ringulreið hans, söfnuðust þeir saman við herbúðir Jasúbs. Júda dró sverðið sitt og drap fjörutíu og tvo menn úr herbúðum Jasúbs. Allur herbúðir Jasúbs flýðu fyrir Júda og enginn fékk staðist fyrir honum. Þeir yfirgáfu Jasúb og flýðu undan honum, en Jasúb lá enn á jörðinni.

36 Og er Jasúb sá að allir menn í herbúðum hans voru flúnir undan honum, hraðaði hann sér og reis upp með skelfingu gegn Júda og stóð á fótum sér gegn Júda.

37 Og Jasúb átti í einvígi við Júda, lagði skjöld sinn á fætur öðrum, og allir menn Jasúbs flýðu, því að þeir voru mjög hræddir við Júda.

38 Og Jasúb tók spjót sitt í hönd sér til að leggja Júda í höfuðið, en Júda hafði þegar sett skjöld sinn að höfði sér, gegnt spjóti Jasúbs, svo að skjöldur Júda fékk höggið af spjóti Jasúbs og skjöldurinn klofnaði einnig.
39 Og er Júda sá að skjöldur hans var klofinn, dró hann í skyndi sverðið sitt og hjó Jasúb í ökklana og hjó af honum fæturna svo að Jasúb féll til jarðar og spjótið féll úr hendi hans.
40 Júda tók þá í skyndi spjót Jasúbs, hjó af honum höfuðið og kastaði því að fótum sér.
41 Þegar synir Jakobs sáu hvað Júda hafði gert Jasúb, hlupu þeir allir í lið með hinum konungunum, og synir Jakobs börðust við her Jasúbs og her allra konunganna sem þar voru.
42 Og synir Jakobs létu fimmtán þúsund manns falla af mönnum sínum og þeir börðu þá eins og þeir væru að berja á grasker, og hinir flúðu til að bjarga lífi sínu.
43 En Júda stóð enn hjá líki Jasúbs og hafði afklæðst honum brynju sinni.
44 Og Júda tók einnig af járnið og eirið, sem var í kringum Jasúb, og sjá, níu menn af höfðingjum Jasúbs komu til að berjast við Júda.
45 Þá hraðaði Júda sér og tók upp stein af jörðinni og lenti með honum í höfuðið á einum þeirra, svo að höfuðkúpan brotnaði og líkami hans féll einnig af hestinum til jarðar.
46 Og átta hershöfðingjarnir, sem eftir voru, sáu styrk Júda og urðu mjög hræddir og flýðu. Júda elti þá ásamt tíu mönnum sínum, náði þeim og drápu þá.
47 Og synir Jakobs voru enn að sigra heri konunganna og drápu marga þeirra, en þessir konungar héldu djarflega stöðu sinni með hershöfðingjum sínum og hörfuðu ekki frá stöðum sínum og þeir hrópuðu gegn þeim úr herjum þeirra sem flúðu undan sonum Jakobs, en enginn vildi hlusta á þá, því þeir óttuðust um líf sitt, svo að þeir myndu deyja.
48 Og allir synir Jakobs sneru aftur, eftir að hafa sigrað heri konunganna, og komu fram fyrir Júda, en Júda var enn að drepa átta höfuðsmenn Jasúbs og færa þá úr klæðum.
49 Og Leví sá Elón, konung í Gaas, koma í móti sér ásamt fjórtán hershöfðingjum sínum til að fella hann, en Leví vissi það ekki með vissu.
50 Og Elon kom nær ásamt höfuðsmönnum sínum, og Leví leit um öxl og sá að hann hafði átt í bardaga að aftan. Leví hljóp þá með tólf af þjónum sínum og þeir fóru og drápu Elon og höfuðsmenn hans með sverðseggjum.

## 38. KAFLI

1 Þá kom Jíhúrí, konungur í Síló, til að aðstoða Elón og gekk til Jakobs. Þá dró Jakob bogann, sem hann hafði í hendi sér, og hjó Jíhúrí með ör sem olli honum dauða.
2 Og þegar Íhúrí, konungur í Síló, var látinn, flúðu hinir fjórir konungarnir, sem eftir voru, frá stöðu sinni ásamt hinum hershöfðingjunum og reyndu að hörfa og sögðu: „Við höfum ekki meiri styrk hjá Hebreunum eftir að þeir hafa drepið þá þrjá konunga og hershöfðingja þeirra, sem voru öflugri en við.“
3 Þegar synir Jakobs sáu að hinir konungarnir, sem eftir voru, voru farnir úr stöðu sinni, eltu þeir þá. Jakob kom einnig frá Síkem-haugnum, þaðan sem hann hafði staðið, og þeir eltu konungana og nálguðust þá með þjónum sínum.
4 Konungarnir og hershöfðingjarnir ásamt restinni af herjum sínum sáu að synir Jakobs nálguðust þá og hræddust um líf sitt og flýðu þar til þeir komu til Kasarborgar.
5 Og synir Jakobs eltu þá að hliði Kasarborgar og þeir unnu mikið högg meðal konunganna og herja þeirra, um fjögur þúsund manns, og meðan þeir voru að sigra her konunganna var Jakob upptekinn af boga sínum og takmarkaði sig við að sigra konungana og drap þá alla.
6 Og hann drap Paraton, konung í Kasar, við hlið Kasarborgar, og síðar drap hann Súsí, konung í Sarton, Laban, konung í Bet-Kórín, og Sabír, konung í Maknayma, og drap þá alla með örvum, ör á hvern þeirra, svo að þeir dóu.
7 Og þegar synir Jakobs sáu að allir konungarnir voru fallnir og að þeir voru brotnir niður og á undanförnum, héldu þeir áfram bardaganum við heri konunganna gegnt hliði Kasars og drápu enn um fjögur hundruð manns þeirra.
8 Og þrír menn af þjónum Jakobs féllu í þeirri orrustu, og er Júda sá að þrír af þjónum hans voru fallnir, hryggði það hann mjög, og reiði hans brann í brjósti honum gegn Amorítum.
9 Og allir þeir menn, sem eftir voru af herjum konunganna, urðu mjög hræddir um líf sitt, hlupu og brutu inn hlið borgarmúranna Kasarborgar og fóru allir inn í borgina í öruggt skjól.
10 Og þeir földu sig í miðri Kasarborg, því að Kasarborg var mjög stór og víðfeðm, og þegar allir þessir herir voru komnir inn í borgina, hlupu synir Jakobs á eftir þeim til borgarinnar.
11 Og fjórir hetjur, vanir bardagamönnum, fóru út úr borginni og stóðu fyrir utan borgardyrnar með brugðin sverð og spjót í höndum sér. Þeir stóðu gegnt sonum Jakobs og leyfðu þeim ekki að koma inn í borgina.
12 Þá hljóp Naftalí og komst á milli þeirra og hjó tvo þeirra með sverði sínu og hjó höfuð þeirra af í einu höggi.
13 Og hann sneri sér að hinum tveimur, og sjá, þeir voru flúnir, og hann elti þá, náði þeim, drap þá og drap þá.
14 Synir Jakobs komu til borgarinnar og sáu, og sjá, þar var annar múr við borgina. Þeir leituðu að hliði múrsins en fundu það ekki. Júda stökk upp á múrinn, og Símeon og Leví fylgdu honum og gengu allir þrír niður af múrnum inn í borgina.
15 Og Símeon og Leví drápu alla mennina, sem flúðu í skjól inn í borgina, og einnig íbúa borgarinnar, konur þeirra og börn, drápu þeir með sverðseggjum, og óp borgarinnar stigu upp til himins.
16 Þá stukku Dan og Naftalí upp á múrinn til að sjá, hvað olli þessum harmakveinum, því að synir Jakobs voru áhyggjufullir út af bræðrum sínum og heyrðu íbúa borgarinnar gráta og biðja og segja: „Takið allt, sem vér eigum í borginni, og farið burt, en drepið oss ekki.“
17 Þegar Júda, Símeon og Leví höfðu hætt að berja íbúa borgarinnar, gengu þeir upp á múrinn og kölluðu á Dan og Naftalí, sem voru uppi á múrnum, og á hina bræður þeirra. Símeon og Leví sögðu þeim frá inngöngunni í borgina. Og allir synir Jakobs komu til að sækja herfangið.
18 Synir Jakobs tóku herfang úr borginni Kasar, sauðfé, nautgripi og fjárhluti, og allt sem hægt var að taka og fóru þann dag burt úr borginni.

19 Og daginn eftir fóru synir Jakobs til Sarton, því að þeir höfðu heyrt að menn Sartons, sem höfðu eftir verið í borginni, væru að safnast saman til að berjast við þá fyrir að hafa drepið konung þeirra. Sarton var mjög há og víggirt borg og hafði djúpan virkisvegg umhverfis borgina.

20 Og súlan við virkisvegginn var um fimmtíu álnir á lengd og fjörutíu álnir á breidd, og enginn gat komist inn í borgina vegna virkisveggsins. Og synir Jakobs sáu virkisvegginn og leituðu að inngangi inn í hann en fundu hann ekki.

21 Því að inngangurinn að borginni var að aftan, og hver sá maður sem vildi koma inn í borgina kom þann veg og fór umhverfis alla borgina, og síðan kom hann inn í borgina.

22 Og er synir Jakobs sáu að þeir fundu ekki leið inn í borgina, reiddist þeim mjög, og íbúar borgarinnar sáu að synir Jakobs voru að koma til þeirra, hræddust þá mjög, því að þeir höfðu heyrt um mátt þeirra og hvað þeir höfðu gjört við Kasar.

23 Og íbúar Sartonborgar gátu ekki farið út á móti sonum Jakobs eftir að hafa safnast saman í borginni til að berjast gegn þeim, af ótta við að þeir gætu komist inn í borgina, en þegar þeir sáu að þeir voru að koma í átt að þeim, urðu þeir mjög hræddir við þá, því að þeir höfðu heyrt um styrk þeirra og hvað þeir höfðu gert við Kasar.

24 Íbúar Sartons tóku þá brúna, sem lá að borgarveginum, úr stað áður en synir Jakobs komu, og fluttu hana inn í borgina.

25 Og synir Jakobs komu og leituðu leiðar inn í borgina, en fundu hana ekki. Þá gengu borgarbúar upp á efsta hluta borgarmúrsins og sáu, og sjá, synir Jakobs leituðu leiðar inn í borgina.

26 Og íbúar borgarinnar smánuðu sonu Jakobs ofan af múrnum og formæltu þeim. Og synir Jakobs heyrðu smánirnar og urðu mjög æstir og reiði þeirra brann í brjósti þeim.

27 Og synir Jakobs urðu skapmiklir við þá, risu allir upp og stukku yfir virkið af öllu afli og komust með afli sínum yfir fjörutíu álna breiða virkið.

28 Og er þeir voru komnir yfir virkisvegginn námu þeir staðar undir borgarmúrnum og fundu þar öll borgarhliðin lokuð járnhurðum.

29 Og synir Jakobs gengu að til að brjóta upp dyrnar að borgarhliðunum, en íbúarnir leyfðu þeim það ekki, því að þeir köstuðu steinum og örvum á þá ofan af múrnum.

30 Og fjöldi fólksins, sem var uppi á múrnum, var um fjögur hundruð manns. Og þegar synir Jakobs sáu, að borgarmenn leyfðu þeim ekki að opna hlið borgarinnar, þá stukku þeir upp og gengu upp á múrinn, og Júda fór fyrstur upp að austurhluta borgarinnar.

31 Gad og Asser fóru á eftir honum að vesturhorni borgarinnar, Símeon og Leví norðan megin og Dan og Rúben sunnan megin.

32 Og mennirnir, sem voru efst á múrnum, íbúar borgarinnar, sáu að synir Jakobs voru að koma upp að þeim. Þeir flýðu allir frá múrnum, fóru niður í borgina og földu sig mitt í borginni.

33 Þá nálguðust Íssakar og Naftalí, þeir sem eftir voru undir múrunum, borgina og brutu upp borgarhliðin og kveiktu eld í borgarhliðunum, svo að járnið bráðnaði. Og allir synir Jakobs komu inn í borgina, þeir og allir menn þeirra, og þeir börðust við íbúa Sartonborgar og drápu þá með sverðseggjum, og enginn fékk staðist fyrir þeim.

34 Og um tvö hundruð manns flýðu úr borginni og fóru allir og földu sig í turni einum í borginni. Júda elti þá að turninum og braut niður turninn, sem féll yfir mennina og þeir dóu allir.

35 Og synir Jakobs gengu upp þakið á turninum og sáu, og sjá, þar var annar sterkur og hár turn langt frá borginni, og toppur hans náði til himins. Synir Jakobs flýttu sér niður og fóru með öllum mönnum sínum að turninum og fundu hann fullan af um þrjú hundruð körlum, konum og börnum.

36 Og synir Jakobs veittu mönnunum í turninum mikið högg og þeir flýðu undan þeim.

37 Símeon og Leví eltu þá, og tólf hraustir menn komu út í móti þeim þaðan sem þeir höfðu falið sig.

38 Og þessir tólf menn háðu harða orrustu við Símeon og Leví, og Símeon og Leví gátu ekki sigrað þá, og þessir hugrökku menn brutu skildi Símeons og Leví, og einn þeirra hjó í höfuð Leví með sverði sínu, þegar Leví flýtti sér að festa hönd sína á höfuð hans, því að hann óttaðist sverðið, og sverðið lenti í hönd Leví, og það vantaði lítið upp á að hönd Leví yrði höggin af.

39 Og Leví greip sverð hins hugrakka manns í hendi sér og tók það af manninum með valdi og hjó með því í höfuð hins sterka manns og hjó höfuð hans af.

40 Þá komu ellefu menn til að berjast við Leví, því að þeir sáu að einn þeirra hafði fallið, og synir Jakobs börðust, en synir Jakobs gátu ekki sigrað þá, því að þessir menn voru mjög öflugir.

41 Þegar synir Jakobs sáu að þeir gátu ekki unnið bug á þeim, kvað Símeon upp hátt og óp, og hinir ellefu öldungar urðu agndofa við óp Símeons.

42 Og Júda þekkti úr fjarlægð óp Símeons, og Naftalí og Júda hlupu með skjöldu sína til Símeons og Leví og fundu þá berjast við þessa voldugu menn, sem ekki gátu sigrast á þeim þar sem skjöldur þeirra var brotinn.

43 Naftalí sá að skildir Símeons og Leví voru brotnir og tók tvo skildi frá þjónum sínum og færði þá Símeoni og Leví.

44 Þann dag börðust Símeon, Leví og Júda allir þrír við þessa ellefu hetjur, allt til sólarlags, en þeir fengu ekki sigur á þeim.

45 Og Jakob var sagt frá þessu, og hann varð mjög hryggur og bað til Drottins, og hann og Naftalí sonur hans fóru gegn þessum hetjum.

46 Jakob gekk þá að, spenti bogann sinn og gekk að kappunum og drap þrjá af þeim með boganum. Hinir átta sneru við og sjá, stríðið var háð gegn þeim bæði að framan og aftan. Þeir hræddust mjög um líf sitt og gátu ekki staðist fyrir sonum Jakobs og flýðu undan þeim.

47 Og á flóttanum mættu þeir Dan og Asser sem komu í áttina að þeim, og þeir réðust skyndilega á þá, börðust við þá og drápu tvo þeirra, en Júda og bræður hans eltu þá og drápu hina og drápu þá.

48 Og allir synir Jakobs sneru aftur og gengu um borgina og leituðu að mönnum. Þeir fundu um tuttugu unga menn í helli í borginni. Gad og Asser drápu þá alla. Dan og Naftalí réðust á hina mennina sem höfðu flúið úr öðrum turninum og drápu þá alla.

49 Og synir Jakobs drápu alla íbúa borgarinnar Sarton, en konurnar og börnin létu þeir eftir í borginni og drápu þau ekki.
50 Og allir íbúar borgarinnar Sarton voru öflugir menn, einn þeirra gat elt þúsund, og tveir þeirra myndu ekki flýja undan tíu þúsundum af hinum mönnum.
51 Og synir Jakobs drápu alla íbúa borgarinnar Sarton með sverðseggjum, svo að enginn fékk reist í móti þeim, og konurnar létu þeir eftir í borginni.
52 Og synir Jakobs tóku allt herfang úr borginni og hertóku það sem þeir girntust, og þeir tóku sauði, nautgripi og eignir úr borginni, og synir Jakobs gjörðu við Sarton og íbúa þess eins og þeir höfðu gjört við Hatsar og íbúa þess, og sneru við og fóru burt.

## 39. KAFLI

1 Þegar synir Jakobs fóru frá borginni Sarton, höfðu þeir gengið um tvö hundruð álnir, þegar þeir mættu íbúum Tapnach sem komu í áttina að þeim, því að þeir fóru út til að berjast við þá, því að þeir höfðu fellt konung Tapnach og alla menn hans.
2 Þá fóru allir þeir, sem eftir voru í Tapnach-borg, út til að berjast við sonu Jakobs og hugðust endurheimta frá þeim herfangið og ránsfengið, sem þeir höfðu tekið frá Kesar og Sarton.
3 Og hinir mennirnir frá Tapnach börðust við sonu Jakobs á þeim stað, og synir Jakobs drápu þá, og þeir flýðu fyrir þeim, og þeir eltu þá til borgarinnar Arbelan, og þeir féllu allir fyrir sonum Jakobs.
4 Og synir Jakobs sneru aftur og komu til Tapnach til að taka herfang frá Tapnach, og þegar þeir komu til Tapnach heyrðu þeir að íbúar Arbelans hefðu farið út til að mæta þeim til að bjarga herfangi bræðra sinna, og synir Jakobs skildu tíu af mönnum sínum eftir í Tapnach til að ræna borgina, og þeir fóru út í móti íbúa Arbelans.
5 Mennirnir frá Arbelan fóru út með konum sínum til að berjast við sonu Jakobs, því að konur þeirra voru vanar bardaga, og þeir fóru út, um fjögur hundruð karlar og konur.
6 Og allir synir Jakobs hrópuðu hástöfum og hlupu allir í átt að íbúum Arbelan með mikilli og ólgandi röddu.
7 Íbúar Arbelans heyrðu óp Jakobs sona og öskur þeirra eins og ljónagný og eins og öskur hafsins og ölduþytsins.
8 Og ótti og skelfing greip þá vegna sona Jakobs, og þeir urðu mjög hræddir við þá, og þeir hörfuðu undan þeim og flúðu inn í borgina, og synir Jakobs eltu þá að borgarhliðinu og komust að þeim í borginni.
9 Og synir Jakobs börðust við þá í borginni, og allar konur þeirra voru að kasta slöngvum á sonu Jakobs, og var mjög hörð barátta meðal þeirra allan þann dag og allt til kvölds.
10 Og synir Jakobs gátu ekki sigrað þá og synir Jakobs höfðu nærri fallið í þeirri orrustu. Synir Jakobs hrópuðu til Drottins og urðu mjög öflugir undir kvöldið. Synir Jakobs drápu alla íbúa Arbelans með sverðseggjum, karla, konur og börn.
11 Og einnig þá sem eftir voru af fólkinu, sem flúið hafði frá Sarton, drápu synir Jakobs í Arbelan, og synir Jakobs gerðu við Arbelan og Tapnach eins og þeir höfðu gert við Kesar og Sarton, og þegar konurnar sáu að allir mennirnir voru dauðir, fóru þær upp á þök borgarinnar og drápu syni Jakobs með því að hella niður steinum eins og regni.
12 Synir Jakobs flýttu sér og komu inn í borgina og tóku allar konurnar og drápu þær með sverðseggjum, og synir Jakobs tóku allt herfangið og fjársjóðinn, sauði, nautgripi og nautgripi.
13 Og synir Jakobs gjörðu við Maknaíma eins og þeir höfðu gjört við Tapnak, við Kasar og við Síló, og sneru þaðan og fóru burt.
14 Og á fimmta degi heyrðu synir Jakobs að Gaasarbúar hefðu safnast saman gegn þeim til bardaga, því að þeir höfðu drepið konung þeirra og höfuðsmenn þeirra, því að fjórtán höfuðsmenn höfðu verið í borginni Gaas, og synir Jakobs höfðu drepið þá alla í fyrstu bardaganum.
15 Og synir Jakobs gyrtu sig vopnum sínum á þeim degi og lögðu af stað til bardaga gegn íbúum Gaas. Í Gaas var sterkt og voldugt fólk af Amorítaættbálki. Gaas var sterkasta og víggirtasti borgin af öllum borgum Amoríta og hafði þrjá múra.
16 Synir Jakobs komu til Gaas og fundu borgarhliðin læst og um fimm hundruð manns standandi efst á ysta múrnum og fólk, fjölmennt eins og sandur á sjávarströnd, sem hafði gert fyrirsát fyrir sonum Jakobs utan borgarinnar, að baki hennar.
17 Og synir Jakobs nálguðust til að opna borgarhliðin, og er þeir nálguðust, sjá, þá komu þeir, sem höfðu verið í launsátri að aftanverðu borginni, út úr sínum stöðum og umkringdu syni Jakobs.
18 Synir Jakobs voru umkringdir milli Gaas-ættbálka, og bardaginn var bæði að framan og aftan, og allir mennirnir, sem voru uppi á múrnum, köstuðu örvum og steinum á þá af múrnum.
19 Og er Júda sá að menn Gaasar voru að verða þeim of þungir, kvað hann upp óp af miklum hörku og ópum. Allir menn Gaasar urðu skelfingu lostnir við óp Júda. Menn féllu af múrnum við hávær óp hans. Allir, sem voru bæði innan og utan borgarinnar, hræddust mjög um líf sitt.
20 Og er synir Jakobs voru enn að nálgast til að brjóta upp borgarhliðin, köstuðu Gaasbúar steinum og örvum á þá ofan af borgarmúrnum og ráku þá á flótta út úr hliðinu.
21 Þá sneru synir Jakobs aftur gegn Gaas-mönnum, sem með þeim voru utan úr borginni, og þeir börðu þá hræðilega, eins og þeir væru að berja grasker, og þeir gátu ekki staðist sonu Jakobs, því að ótti og skelfing höfðu gripið þá við óp Júda.
22 Og synir Jakobs drápu alla þá menn, sem voru utan borgarinnar, og synir Jakobs nálguðust enn til að komast inn í borgina og berjast undir borgarmúrunum, en þeir gátu það ekki því að allir íbúar Gaas, sem eftir voru í borginni, höfðu umkringt múra Gaas í allar áttir, svo að synir Jakobs gátu ekki nálgast borgina til að berjast við þá.
23 Og synir Jakobs nálguðust einn hornið til að berjast undir múrnum, og íbúar Gaas köstuðu örvum og steinum á þá eins og rigningu, og þeir flýðu undan múrnum.
24 Þegar Gaasarbúar, sem voru uppi á borgarveggnum, sáu að synir Jakobs gátu ekki náð yfirráðum yfir þeim undan borgarveggnum, þá ávítuðu þeir sonu Jakobs og sögðu:
25 Hvað er að þér í bardaganum, að þér eigið ekki sigur? Getið þér þá farið eins og þú fórst með hina voldugu borg Gaas og íbúa hennar, eins og þú fórst með borgir Amoríta, sem voru ekki eins öflugar? Vissulega gerðir þú þetta við þá veikburða meðal okkar og drap þá fyrir utan borgina, því að þeir voru máttlausir, er þeir hræddust við óp þitt.

26 Og getið þið nú barist á þessum stað? Vissulega munuð þið öll deyja hér, og við munum hefna máls þeirra borga sem þið hafið lagt í eyði.

27 Íbúar Gaas smánuðu mjög sonu Jakobs og smánuðu þá með guðum þeirra og héldu áfram að kasta örvum og steinum á þá af múrnum.

28 Júda og bræður hans heyrðu orð íbúa Gaas og reiðist þeim mjög. Júda öfundaði Guð sinn út af þessu máli og kallaði og sagði: „Drottinn, hjálpaðu mér, send oss og bræðrum vorum hjálp.“

29 Og hann hljóp álengdar af öllum mætti, með brugðið sverðið í hendi, og hann stökk af jörðinni og klifraði upp á múrinn með krafti sínum, en sverðið féll úr hendi hans.

30 Þá æpti Júda upp á múrnum, og allir mennirnir, sem voru uppi á múrnum, urðu skelfingu lostnir. Sumir þeirra féllu af múrnum ofan í borgina og dóu. En þeir, sem enn voru uppi á múrnum, urðu mjög hræddir þegar þeir sáu styrk Júda og flýðu til borgarinnar til að bjarga lífi sínu.

31 Og sumir fengu hugrekki til að berjast við Júda á múrunum og gengu að honum til að drepa hann þegar þeir sáu að Júda hafði ekkert sverð í hendi. Þeir hugsuðu sér að varpa honum af múrunum til bræðra hans. Tuttugu menn úr borginni komu þá til að aðstoða þá og umkringdu Júda og allir æptu þeir yfir honum og nálguðust hann með brugðnum sverðum. Þeir skelfdu Júda og Júda hrópaði til bræðra sinna frá múrunum.

32 Jakob og synir hans drógu bogann undan múrnum og slógu þrjá af mönnunum sem voru efst uppi á múrnum. Júda hélt áfram að hrópa og hann hrópaði: „Drottinn, hjálpaðu oss, Drottinn, frelsa oss!“ Og hann hrópaði hárri röddu uppi á múrnum og ópið heyrðist langar leiðir.

33 Og eftir þetta óp æpti hann aftur, og allir mennirnir, sem umkringdu Júda efst uppi á múrnum, urðu skelfingu lostnir. Við óp Júda og skjálfta köstuðu þeir hver sverði sínu úr hendi og flýðu.

34 Júda tók sverðin sem höfðu fallið úr höndum þeirra og barðist við þá og drápu tuttugu af mönnum þeirra uppi á borgarveggnum.

35 Og um áttatíu karlar og konur gengu enn upp múrinn frá borginni og umkringdu öll Júda. Drottinn ýtti ótta Júda inn í hjörtu þeirra, svo að þeir gátu ekki nálgast hann.

36 Og Jakob og allir þeir, sem með honum voru, drógu bogann undan múrnum og drápu tíu menn uppi á múrnum, og þeir féllu niður fyrir múrinn frammi fyrir Jakob og sonum hans.

37 Þegar fólkið uppi á borgarveggnum sá að tuttugu menn þeirra höfðu fallið, hlupu þeir enn í átt að Júda með brugðnum sverðum, en þeir gátu ekki nálgast hann því að þeir voru mjög hræddir við styrk Júda.

38 Og einn af kappum þeirra, Arúd að nafni, gekk að honum til að höggva Júda í höfuðið með sverði sínu. En Júda festi í skyndi skjöld sinn á höfuð hans og sverðið hitti skjöldinn og hann klofnaði í tvennt.

39 Og þessi hetja, eftir að hafa sigrað Júda, hljóp undan lífi sínu undan ótta við Júda og fætur hans rann á múrnum og hann féll meðal sona Jakobs, sem voru neðan við múrinn, og synir Jakobs slógu hann og drápu hann.

40 Og Júda var í höfði eftir högg hins volduga manns, og Júda var nærri dauðanum komið.

41 Og Júda hrópaði upp á múrinn af kvölum við höggið, þegar Dan heyrði það, og reiði hans brann í honum, og hann reis einnig upp og gekk á langinn og hljóp og stökk af jörðinni og klifraði upp á múrinn með reiði sinni.

42 Þegar Dan kom að múrnum nálægt Júda, flúðu allir mennirnir uppi á múrnum, þeir sem höfðu staðið gegn Júda, og þeir gengu upp að öðrum múrnum og köstuðu örvum og steinum á Dan og Júda af öðrum múrnum og reyndu að reka þá út af múrnum.

43 Og örvarnar og steinarnir hittu Dan og Júda, og þeir voru næstum því fallnir uppi á múrnum, og hvert sem Dan og Júda flúðu frá múrnum, voru þeir ráðist á með örvum og steinum frá hinum múrnum.

44 Jakob og synir hans voru enn við borgarhliðið neðan við fyrsta múrinn og gátu ekki dregið bogann sinn gegn íbúum borgarinnar, því að þeir gátu ekki séð þá, þar sem þeir voru uppi á öðrum múrinn.

45 Og er Dan og Júda gátu ekki lengur þolað steinana og örvarnar sem féllu á þá af öðrum múrnum, þá stukku þeir báðir upp á annan múrinn, nærri borgarbúum. Og þegar borgarbúar, sem voru uppi á öðrum múrnum, sáu að Dan og Júda voru komnir til þeirra upp á annan múrinn, þá kölluðu þeir allir upp og stigu niður á milli múranna.

46 Jakob og synir hans heyrðu óp frá borgarbúum, en þeir voru enn við borgardyrnar, og þeir voru áhyggjufullir út af Dan og Júda, sem þeir sáu ekki, þar sem þeir voru uppi á hinum múrnum.

47 Naftalí fór upp í reiði sinni og hljóp upp á fyrsta múrinn til að sjá, hvað olli ópunum, sem heyrst höfðu í borginni. Íssakar og Sebúlon nálguðust þá til að brjóta upp borgarhliðin og opnuðu hliðin og komu inn í borgina.

48 Og Naftalí stökk af fyrsta múrnum yfir á annan og kom til að hjálpa bræðrum sínum og íbúum Gaas, sem voru uppi á múrnum. Þegar Naftalí sá að hann var sá þriðji sem kom upp til að hjálpa bræðrum sínum, flúðu þeir allir og fóru inn í borgina, og Jakob og allir synir hans og allir ungu menn þeirra komu til þeirra í borgina.

49 Júda, Dan og Naftalí fóru niður af múrunum inn í borgina og eltu íbúa borgarinnar. Símeon og Leví voru utan borgarinnar og vissu ekki að hliðið var opið. Þeir fóru þaðan upp á múrinn og komu niður til bræðra sinna inn í borgina.

50 Og íbúar borgarinnar voru allir komnir inn í borgina, og synir Jakobs komu að þeim úr mismunandi áttum, og bardaginn hófst gegn þeim að framan og aftan, og synir Jakobs unnu hræðilega sigur á þeim og drápu um tuttugu þúsund af þeim, karla og konur, enginn þeirra gat staðist sonum Jakobs.

51 Og blóðið flæddi ríkulega um borgina, og það var eins og vatnslækur, og blóðið rann eins og lækur út fyrir borgina og náði til eyðimerkur Bet-Kóríns.

52 Og íbúar Bet-Kórín sáu blóðið streyma úr borginni Gaas álengdar, og um sjötíu menn úr hópnum hlupu til að sjá blóðið og komu að þeim stað þar sem blóðið var.

53 Og þeir fylgdu blóðslóðinni og komu að borgarmúrum Gaasar. Þar sáu þeir blóðið renna úr borginni og heyrðu kvein frá íbúum Gaasar, því að það steig upp til himins og blóðið streymdi áfram eins og lækur.

54 Og allir synir Jakobs voru enn að vinna bug á íbúum Gaasar og voru að drepa þá allt til kvölds, um tuttugu þúsund karla og kvenna, og íbúar Kóríns sögðu: „Þetta er sannarlega verk Hebrea, því að þeir heyja enn stríð í öllum borgum Amoríta.“

55 Og þetta fólk flýtti sér og hljóp til Bet Kórín og tók hver sín hervopn og kallaði til allra íbúa Bet Kóríns, sem einnig gyrtu sig hervopnum sínum til að fara og berjast við sonu Jakobs.
56 Og er synir Jakobs höfðu lokið við að fella íbúa Gaas, gengu þeir umhverfis borgina til að ræna alla hina föllnu. Og er þeir komu inn í innsta hluta borgarinnar og lengra fram, mættu þeir þremur mjög öflugum mönnum, og höfðu þeir ekkert sverð í hendi.
57 Og synir Jakobs komu þangað sem þeir voru, og hinir voldugu menn flúðu, og einn þeirra hafði tekið Sebúlon, sem hann sá að var ungur drengur og lágvaxinn, og með kröftum sínum lamdi hann til jarðar.
58 Þá hljóp Jakob til hans með sverði sínu og hjó hann með sverði fyrir neðan lendar hans og högg hann í tvennt, svo að líkið féll ofan á Sebúlon.
59 Þá kom hinn að og greip Jakob til að fella hann til jarðar. Jakob sneri sér að honum og hrópaði til hans. Símeon og Leví hlupu og slógu hann á mjaðmirnar með sverði og féllu hann til jarðar.
60 Og voldugi maðurinn reis upp af jörðinni í reiði, æstum afli, og Júda kom að honum áður en hann hafði náð fótfestu og hjó hann í höfuðið með sverði, svo að höfuð hans klofnaði og hann dó.
61 Og þriðji voldugi maðurinn, sem sá að félagar hans voru drepnir, hljóp undan sonum Jakobs, og synir Jakobs eltu hann í borginni; og á meðan voldugi maðurinn var á flótta fann hann eitt af sverðum íbúa borgarinnar, tók það upp og sneri sér að sonum Jakobs og barðist við þá með því sverði.
62 Þá hljóp hinn voldugi maður til Júda til að höggva hann í höfuðið með sverði, en Júda hafði engan skjöld í hendi. Og er hann ætlaði að höggva hann, tók Naftalí skjöld sinn í skyndi og setti hann á höfuð Júda, og sverð hins volduga manns hitti skjöld Naftalí og Júda slapp undan sverði.
63 Og Símeon og Leví réðust á hinn volduga mann með sverðum sínum og hjuggu hann af hörku með sverðum sínum, og sverðin tvö fóru inn í líkama hins volduga manns og klofu hann í tvennt, eftir endilöngu.
64 Og synir Jakobs drápu þessa þrjá hetjur á þeim tíma, ásamt öllum íbúum Gaas, og daginn var að renna út.
65 Og synir Jakobs gengu um Gaas og tóku allt herfang borgarinnar, jafnvel börn og konur létu þeir ekki lifa, og synir Jakobs fóru með Gaas eins og þeir höfðu farið með Sarton og Síló.

## 40. KAFLI

1 Synir Jakobs fluttu burt allt herfangið frá Gaasi og fóru út úr borginni um nóttina.
2 Þeir voru á leið í átt að kastalanum Betkórín, og íbúar Betkóríns voru á leið í kastalann til að mæta þeim, og þessa nótt börðust synir Jakobs við íbúa Betkóríns í kastalanum Betkórín.
3 Og allir íbúar Betkóríns voru hetjur, enginn þeirra vildi flýja undan þúsund mönnum, og þeir börðust þessa nótt við kastalann, og óp þeirra heyrðust þessa nótt langt að, og jörðin skalf við óp þeirra.
4 Og allir synir Jakobs hræddust þessa menn, þar sem þeir voru ekki vanir að berjast í myrkri, og þeir urðu mjög ráðþrota. Synir Jakobs hrópuðu til Drottins og sögðu: „Hjálp þú oss, Drottinn, frelsa oss svo að við deyjum ekki fyrir höndum þessara óumskornu manna.“
5 Og Drottinn hlýddi á rödd sona Jakobs og Drottinn lét mikinn ótta og rugling grípa íbúa Betkóríns og þeir börðust sín á milli í myrkri næturinnar og sigruðu hver annan í miklum fjölda.
6 Og synir Jakobs, sem vissu að Drottinn hafði leitt anda óeirðar yfir þessa menn og að þeir börðust hver við annan, fóru burt frá hópum íbúa Betkórín og fóru alla leið að hallarhliðinni að Betkórín-kastalanum og lengra, og dvöldu þar öruggir með ungu mönnum sínum þessa nótt.
7 Og íbúar Betkórin börðust alla nóttina, annar maður við bróður sinn og hinn við nágranna sinn, og þeir hrópuðu í allar áttir á virkinu, og óp þeirra heyrðist álengdar, og öll jörðin skalf við rödd þeirra, því að þeir voru máttugri en allt fólk jarðarinnar.
8 Og allir íbúar borga Kanaaníta, Hetíta, Amoríta, Hevíta og allir konungar Kanaans og einnig þeir sem bjuggu hinumegin Jórdanar heyrðu ópið þessa nótt.
9 Þeir sögðu: „Þetta eru vissulega bardagar Hebrea, sem heyja við þær sjö borgir, sem nálguðust þær, og hver getur staðist þessa Hebrea?“
10 Og allir íbúar borga Kanaaníta og allir þeir sem bjuggu hinumegin Jórdanar hræddust mjög sonu Jakobs, því að þeir sögðu: "Sjá, eins verður við okkur gert og við þessar borgir, því að hver getur staðist gegn miklum krafti þeirra?"
11 Og óp Kóríníta urðu mjög mikil þessa nótt og jukust stöðugt; þeir börðu hver annan til morguns og margir þeirra féllu.
12 Og morguninn rann upp, og allir synir Jakobs risu upp í dögun og fóru upp í kastalann, og þeir drápu þá sem eftir voru af Korinítum á hræðilegan hátt, og þeir voru allir drepnir í kastalanum.
13 Og sjötti dagurinn rann upp, og allir íbúar Kanaans sáu í fjarska alla íbúa Betkóríns liggja dauða í virkinu Betkórín, dreifða um allt eins og hræ af lömbum og geitum.
14 Synir Jakobs fluttu allt herfangið, sem þeir höfðu tekið frá Gaas, og fóru til Bet-Kórín. Þar fundu þeir borgina fullri af fólki eins og sandkorn sjávarins. Þeir börðust við þá, og synir Jakobs unnu sigur á þeim þar til kvölds.
15 Og synir Jakobs fóru með Bet-Kórín eins og þeir höfðu farið með Gaas og Tapnak, og eins og þeir höfðu farið með Kasar, Sarton og Síló.
16 Synir Jakobs tóku með sér herfangið frá Bet Kórín og allt herfangið úr borgunum og fóru þann dag heim til Síkem.
17 Synir Jakobs komu heim til Síkemsborgar og dvöldu utan borgarinnar, hvíldu sig þar eftir stríðið og dvöldu þar alla nóttina.
18 Og allir þjónar þeirra ásamt öllu herfanginu, sem þeir höfðu tekið úr borgunum, létu þeir út fyrir borgina og komu ekki inn í borgina því að þeir hugsuðu: „Kannski verður enn meiri bardagi gegn okkur og þeir koma og setjast um okkur í Síkem.“
19 Jakob, synir hans og þjónar þeirra dvöldu þessa nótt og næsta dag á þeim akri sem Jakob hafði keypt af Hemor fyrir fimm sikla, og allt sem þeir höfðu tekið var með þeim.
20 Og allt herfangið, sem synir Jakobs höfðu tekið, var á landareigninni, gríðarlegt eins og sandur á sjávarströnd.

21 Og íbúar landsins fylgdust með þeim úr fjarlægð, og allir íbúar landsins hræddust sonu Jakobs, sem höfðu gjört þetta, því að enginn konungur frá fornu fari hafði nokkurn tímann gert slíkt.
22 Og sjö konungar Kanaaníta ákváðu að semja frið við sonu Jakobs, því að þeir voru mjög hræddir um líf sitt vegna sona Jakobs.
23 Á þeim degi, sjöundi dagurinn, sendi Jafía, konungur í Hebron, leynilega boð til konungsins í Aí, konungsins í Gíbeon, konungsins í Salem, konungsins í Adúlam, konungsins í Lakís, konungsins í Kasar og allra Kanaanítakonunganna, sem voru undir þeim lóguð:
24 Farið með mér og komið til mín, svo að við getum farið til sona Jakobs. Ég mun semja frið við þá og gjöra sáttmála við þá, svo að ekki verði öll lönd ykkar eyðilögð fyrir sverðum sona Jakobs, eins og þeir fóru með Síkem og borgirnar umhverfis það, eins og þið hafið heyrt og séð.
25 Og þegar þér komið til mín, þá komið ekki með marga menn, heldur skal hver konungur koma með þrjá yfirforingja sína og hver foringi með þrjá af embættismönnum sínum.
26 Og komið öll til Hebron, og við munum fara saman til sona Jakobs og biðja þá að gera friðarsáttmála við okkur.
27 Og allir þessir konungar gjörðu eins og konungurinn í Hebron hafði sent þeim, því að þeir voru allir undir ráði hans og stjórn, og allir konungar Kanaans söfnuðust saman til að fara til sona Jakobs til að semja frið við þá. Og synir Jakobs sneru aftur og fóru til landspildunnar sem var í Síkem, því að þeir treystu ekki konungum landsins.
28 Synir Jakobs sneru aftur og dvöldu á akrinum í tíu daga, og enginn kom til að berjast við þá.
29 Þegar synir Jakobs sáu að ekkert útlit var fyrir ófriði, söfnuðust þeir allir saman og fóru til Síkemborgar, en synir Jakobs dvöldu í Síkem.
30 Að fjörutíu dögum liðnum söfnuðust allir konungar Amoríta saman úr öllum stöðum sínum og komu til Hebron, til Jafía, konungs í Hebron.
31 Og fjöldi konunga, sem komu til Hebron til að semja frið við sonu Jakobs, var tuttugu og einn konungur, og fjöldi höfðingja, sem komu með þeim, var sextíu og níu, og menn þeirra voru eitt hundrað áttatíu og níu, og allir þessir konungar og menn þeirra dvöldust við Hebronfjall.
32 Konungurinn í Hebron fór þá af stað með þremur höfuðsmönnum sínum og níu mönnum, og þessir konungar ákváðu að fara til sona Jakobs til að semja frið.
33 Og þeir sögðu við konunginn í Hebron: „Far þú á undan oss með mönnum þínum og tala fyrir oss við sonu Jakobs, og vér munum fylgja þér og staðfesta orð þín.“ Og konungurinn í Hebron gjörði svo.
34 Synir Jakobs heyrðu að allir konungar Kanaans hefðu safnast saman og hvílst í Hebron. Synir Jakobs sendu fjóra þjóna sína sem njósnara og sögðu: „Farið og njósnið þessara konunga og leitið að mönnum þeirra, hvort þeir eru fáir eða margir. Og ef þeir eru fáir, teljið þá alla og komið aftur.“
35 Og þjónar Jakobs fóru leynilega til þessara konunga og gjörðu eins og synir Jakobs höfðu boðið þeim. Á þeim degi komu þeir aftur til sona Jakobs og sögðu við þá: „Við komum til þessara konunga, og þeir eru fáir að tölu, og við töldum þá alla og sjá, þeir voru tvö hundruð áttatíu og átta, konungar og menn.“
36 Og synir Jakobs sögðu: „Þeir eru fámennir, þess vegna förum við ekki allir út til þeirra.“ Og að morgni risu synir Jakobs upp og völdu sextíu og tvo menn úr sínum hópi, og tíu af sonum Jakobs fóru með þeim. Þeir gyrtu sig vopn sín, því að þeir sögðu: „Þeir eru að koma til að heyja stríð við okkur,“ því að þeir vissu ekki að þeir voru að koma til að semja frið við þá.
37 Synir Jakobs fóru með þjónum sínum að Síkemhliði, á móti þessum konungum, og Jakob faðir þeirra var með þeim.
38 Og er þeir voru komnir út, sjá, konungurinn í Hebron og þrír höfuðsmenn hans og níu menn með honum komu á móti sonum Jakobs eftir veginum. Synir Jakobs hófu upp augu sín og sáu Jafía, konung í Hebron, og höfuðsmenn hans koma í móti þeim. Synir Jakobs námu staðar við hlið Síkems og héldu ekki áfram.
39 Og konungurinn í Hebron hélt áfram að sækja fram, hann og höfuðsmenn hans, þar til hann kom að sonum Jakobs. Þá lutu hann og höfuðsmenn hans þeim til jarðar. Konungurinn í Hebron settist niður með höfuðsmönnum sínum frammi fyrir Jakob og sonum hans.
40 Þá sögðu synir Jakobs við hann: „Hvað hefur komið fyrir þig, konungur í Hebron? Hví ert þú kominn til okkar í dag? Hvað krefst þú af okkur?“ Þá sagði konungur Hebrons við Jakob: „Æ, herra minn, allir konungar Kanaaníta eru komnir í dag til að semja frið við þig.“
41 Og synir Jakobs heyrðu orð konungsins í Hebron og vildu ekki fallast á tillögur hans, því að synir Jakobs höfðu ekki trú á honum, því að þeir héldu að konungurinn í Hebron hefði talað sviksamlega til þeirra.
42 Og konungurinn í Hebron vissi af orðum sona Jakobs að þeir trúðu ekki orðum hans, og konungurinn í Hebron gekk nær Jakob og sagði við hann: „Ég bið þig, herra minn, að vera viss um að allir þessir konungar hafi komið til þín í friði, því að þeir hafa ekki komið með alla menn sína, né heldur hafa þeir haft með sér vopn sín, því að þeir eru komnir til að leita friðar við herra minn og sonu hans.“
43 Og synir Jakobs svöruðu konunginum í Hebron og sögðu: „Send þú til allra þessara konunga, og ef þú segir okkur sannleikann, þá komi hver þeirra fyrir okkur einn og sér, og ef þeir koma til okkar óvopnaðir, þá munum við vita að þeir leita friðar við okkur.“
44 Og Jafía, konungur í Hebron, sendi einn af mönnum sínum til konunganna, og þeir komu allir fram fyrir sonu Jakobs og lutu þeim til jarðar, og þessir konungar settust niður fyrir Jakob og sonum hans og töluðu við þá og sögðu:
45 Vér höfum heyrt allt það, sem þér gjörðuð Amorítakonungum með sverði yðar og afar voldugum armlegg, svo að enginn maður gat staðist fyrir yður, og vér óttuðumst yður, svo að líf vort skyldi koma fyrir oss eins og þeim.
46 Vér erum því komnir til yðar til að gjöra friðarsáttmála milli okkar, og gjör nú við oss friðarsáttmála og sannleika, að þér munið ekki skipta yður af, því að vér höfum ekki skipta yður af.
47 Og synir Jakobs vissu að þeir voru í raun komnir til að leita friðar við þá, og synir Jakobs hlýddu þeim og gerðu sáttmála við þá.
48 Og synir Jakobs sóru þeim eið að skipta sér ekki af þeim, og allir konungar Kanaaníta sóru þeim einnig eið, og synir Jakobs gjörðu þá skattskylda frá þeim degi.

49 Og eftir þetta komu allir höfðingjar þessara konunga ásamt mönnum sínum fyrir Jakob, með gjafir í höndum handa Jakob og sonum hans, og þeir lutu honum til jarðar.
50 Og þessir konungar hvöttu þá sonu Jakobs og báðu þá um að skila öllu herfanginu sem þeir höfðu tekið úr sjö borgum Amoríta. Synir Jakobs gjörðu svo og skiluðu öllu því sem þeir höfðu tekið, konum, börnum, nautgripum og öllu herfanginu sem þeir höfðu tekið. Þeir sendu þá síðan af stað, og þeir fóru hver til sinnar borgar.
51 Og allir þessir konungar lutu sér aftur fyrir sonum Jakobs og sendu eða færðu þeim margar gjafir á þeim dögum. Synir Jakobs sendu þessa konunga og menn þeirra burt og fóru friðsamlega burt frá þeim til borga sinna. Synir Jakobs sneru einnig aftur heim til Síkems.
52 Og friður var frá þeim degi milli sona Jakobs og konunga Kanaaníta, þar til Ísraelsmenn tóku Kanaanland til erfða.

## 41. KAFLI

1 Um byltingarárið lögðu synir Jakobs upp frá Síkem og komu til Hebron, til Ísaks föður síns, og þeir settust þar að. En þeir gættu sauða sinna og nautgripa daglega í Síkem, því að þar var á þeim tíma gott og feitt hagaland. Jakob og synir hans og allt heimilisfólk þeirra bjuggu í Hebrondal.
2 Á þeim dögum, á því ári, hundrað og sjötta aldursári Jakobs, tíunda árið eftir að Jakob kom frá Paddan-Aram, andaðist Lea, kona Jakobs. Hún var fimmtíu og eins árs gömul, er hún andaðist í Hebron.
3 Jakob og synir hans grófu hana í hellinum í Makpelalandi, sem er í Hebron, sem Abraham hafði keypt af Hetítum til grafreits.
4 Og synir Jakobs bjuggu hjá föður sínum í Hebrondal, og allir íbúar landsins þekktu styrkleika þeirra og frægð þeirra barst um allt landið.
5 Jósef, sonur Jakobs, og Benjamín, bróðir hans, synir Rakelar, konu Jakobs, voru enn ungir á þeim tíma og fóru ekki með bræðrum sínum í bardaga þeirra um allar borgir Amoríta.
6 Og er Jósef sá styrk bræðra sinna og mikilleika þeirra, lofaði hann þá og vegsamaði þá, en hann mat sjálfan sig meiri en þá og hóf sjálfan sig yfir þá. Og Jakob, faðir hans, elskaði hann einnig meira en alla syni sína, því að hann var sonur elli hans, og vegna ástar sinnar til hans lét hann honum marglita kyrtil.
7 Og er Jósef sá, að faðir hans elskaði hann meira en bræður sína, hélt hann áfram að upphefja sig yfir bræður sína og bar föður sínum illar sögur af þeim.
8 Og er synir Jakobs sáu hvernig Jósef fór með þá og að faðir þeirra elskaði hann meira en alla þá, hötuðu þeir hann og gátu ekki talað vinsamlega við hann alla ævi.
9 Jósef var sautján ára gamall og hann var enn að upphefja sig yfir bræður sína og hugsaði sér að hefja sig yfir þá.
10 Um þær mundir dreymdi hann draum og kom til bræðra sinna og sagði þeim drauminn og sagði við þá: „Mig dreymdi draum og sjá, við vorum allir að binda kornbönd úti á akrinum. Mitt kornbönd reis upp og settist á jörðina, en ykkar kornbönd umkringdu það og lutu því.“
11 Þá svöruðu bræður hans honum og sögðu við hann: „Hvað þýðir þessi draumur, sem þig dreymdi? Hyggst þú ímynda þér að ríkja eða drottna yfir okkur?“
12 Og hann kom aftur og sagði Jakob föður sínum frá þessu. Jakob kyssti Jósef, er hann heyrði þessi orð af munni sér. Og Jakob blessaði Jósef.
13 Og er synir Jakobs sáu að faðir þeirra hafði blessað Jósef og kysst hann og að hann elskaði hann innilega, öfunduðu þeir hann og hötuðu hann enn meira.
14 Og eftir þetta dreymdi Jósef annan draum og sagði föður sínum drauminn í viðurvist bræðra sinna. Og Jósef sagði við föður sinn og bræður: „Sjá, mig hefur enn dreymt draum, og sjá, sólin, tunglið og ellefu stjörnurnar lúta mér.“
15 Og er faðir hans heyrði orð Jósefs og draum hans, og er hann sá, að bræður hans hötuðu Jósef vegna þessa, ávítaði Jakob Jósef fyrir bræðrum sínum vegna þessa og sagði: „Hvað þýðir þessi draumur, sem þig hefur dreymt, og að þú stórmælir þig fyrir bræðrum þínum, sem eru eldri en þú?“
16 Ímyndar þú þér í hjarta þínu, að ég og móðir þín og þínir ellefu bræður munum koma og lúta þér, fyrst þú mælir þetta?
17 Og bræður hans öfunduðu hann vegna orða hans og drauma og hötuðu hann enn frekar, og Jakob geymdi draumana í hjarta sér.
18 Og synir Jakobs fóru einn daginn að gæta hjarðar föður síns í Síkem, því að þeir voru enn fjárhirðar á þeim tíma. En meðan synir Jakobs voru þann dag að beita í Síkem, drógust þeir við, og tíminn til að safna nautgripunum var liðinn, og þeir voru ekki komnir.
19 Og Jakob sá að synir hans dvaldu í Síkem og hugsaði með sér: „Vera má að Síkembúar hafi risið upp til að berjast við þá. Þess vegna hafa þeir dvalið í dag.“
20 Þá kallaði Jakob á Jósef son sinn og bauð honum og sagði: „Sjá, bræður þínir eru í dag á beit í Síkem og eru enn ekki komnir aftur. Farðu nú og sjáðu hvar þeir eru og láttu mig vita af velferð bræðra þinna og hjarðarinnar.“
21 Jakob sendi Jósef son sinn til Hebrondals. Jósef kom til Síkem og fann þá ekki. Jósef fór um akurlendið, sem var hjá Síkem, til að sjá, hvert bræður hans höfðu stefnt. En hann missti af leið sinni í eyðimörkinni og vissi ekki, hvaða leið hann ætti að fara.
22 Engill Drottins fann hann reikandi á veginum út á víðavanginn. Jósef sagði við engil Drottins: „Ég leita að bræðrum mínum. Hefur þú ekki heyrt, hvar þeir eru að beita?“ Engill Drottins sagði við Jósef: „Ég sá bræður þína vera hér að beita og heyrði þá segja að þeir ætluðu að fara til Dótan að beita.“
23 Jósef hlýddi á rödd engils Drottins og fór til bræðra sinna í Dótan og fann þá þar sem þeir voru að gæta hjarðarinnar.
24 Og Jósef gekk til bræðra sinna, og áður en hann komst nærri þeim, höfðu þeir ákveðið að drepa hann.
25 Þá sagði Símeon við bræður sína: „Sjá, draumamaðurinn kemur til okkar í dag. Komið nú og við skulum drepa hann og kasta honum í eina af gryfjunum sem eru í eyðimörkinni. Þegar faðir hans leitar hans hjá okkur munum við segja að illt dýr hafi étið hann.“
26 Og er Rúben heyrði orð bræðra sinna um Jósef, sagði hann við þá: „Þér skuluð ekki gjöra þetta, því að hvernig megum vér líta upp til Jakobs föður vors? Kasta honum í þessa gryfju til þess að hann dæi þar, en réttið ekki út hönd á hann til að úthella blóði hans.“ Og Rúben sagði þetta til þess að frelsa hann úr höndum þeirra og færa hann aftur til föður síns.

27 Og er Jósef kom til bræðra sinna, settist hann niður frammi fyrir þeim. Þeir réðust á hann, tóku hann og slógu hann til jarðar og flettu af honum dragskyrtlinum, sem hann var í.

28 Og þeir tóku hann og köstuðu honum í gryfju, og í gryfjunni var ekkert vatn, heldur höggormar og sporðdrekar. Og Jósef óttaðist höggormana og sporðdrekana, sem voru í gryfjunni. Og Jósef hrópaði hárri röddu, og Drottinn faldi höggormana og sporðdrekana í hliðum gryfjunnar, og þeir unnu Jósef ekkert mein.

29 Þá kallaði Jósef til bræðra sinna úr gryfjunni og sagði við þá: „Hvað hefi ég gjört yður og í hverju hefi ég syndgað? Hví óttist þér ekki Drottin mín vegna? Er ég ekki af holdi og beinum yðar og Jakob, faðir yðar, minn faðir? Hví gjörið þér mér þetta í dag og hvernig getið þér litið upp til Jakobs, föður vors?“

30 Og hann hélt áfram að hrópa og kalla til bræðra sinna úr gryfjunni og sagði: „Júda, Símeon og Leví, bræður mínir, lyftið mér upp úr myrkrinu þar sem þið hafið sett mig og komið í dag til að miskunna mér, þér synir Drottins og synir Jakobs föður míns! Og ef ég hef syndgað við ykkur, eruð þið þá ekki synir Abrahams, Ísaks og Jakobs? Ef þeir sáu munaðarleysingja, þá miskunnuðu þeir honum, eða hungraðan, þá gáfu þeir honum brauð að eta, eða þyrstan, þá gáfu þeir honum vatn að drekka, eða nakinn, þá huldu þeir hann klæðum.“

31 Og hvernig munt þú þá halda aftur af bróður þínum, því að ég er af holdi þínu og beinum, og ef ég hef syndgað við þig, þá munt þú vissulega gjöra þetta vegna föður míns!

32 Og Jósef mælti þessi orð úr gryfjunni, og bræður hans gátu ekki hlustað á hann né hneigð eyru sín að orðum Jósefs, og Jósef grét og grét í gryfjunni.

33 Og Jósef sagði: „Ó, að faðir minn vissi í dag, hvað bræður mínir hafa gjört mér, og hvað þeir hafa í dag við mig talað.“

34 Og allir bræður hans heyrðu kvein hans og grát í gryfjunni, og bræður hans fóru og fóru úr gryfjunni, svo að þeir heyrðu ekki kvein Jósefs og grát hans í gryfjunni.

## 42. KAFLI

1 Þeir fóru og settust niður hinumegin, svo sem bogaskots frá, og settust þar niður til að borða brauð. Á meðan þeir voru að borða ráðgátu þeir um hvað gera skyldi við hann, hvort drepa hann eða færa hann aftur til föður síns.

2 Þeir höfðu ráðið að leiðarljósi, þegar þeir hófu upp augu sín og sáu, og sjá, þar var flokkur Ísmaelíta að koma úr fjarlægð eftir veginum til Gíleaðs, á leið niður til Egyptalands.

3 Júda sagði við þá: „Hvaða ávinning höfum við af því að drepa bróður okkar? Vera má að Guð krefjist hans af okkur. Þetta er þá ráðið sem við hann höfum lagt og þið skuluð gera: Sjáið þennan hóp Ísmaelíta sem fara til Egyptalands.

4 Nú skulum við ráðstafa honum til þeirra og ekki leggja hendur á hann. Þeir munu leiða hann með sér, og hann mun glatast meðal fólksins í landinu, og við munum ekki taka hann af lífi með eigin höndum. Og þessi hugmynd líkaði bræðrum hans vel og þeir gjörðu eftir orði Júda.

5 Og meðan þeir voru að ræða þetta mál, og áður en flokkur Ísmaelíta var kominn upp til þeirra, gengu sjö kaupmenn frá Midían fram hjá þeim. Og er þeir gengu fram hjá þeim voru þeir þyrstir. Þeir hófu upp augu sín og sáu gryfjuna þar sem Jósef var falinn. Þeir litu við og sjá, alls kyns fuglategundir voru á honum.

6 Og þessir Midíanítar hlupu að gryfjunni til að drekka vatn, því að þeir héldu að þar væri vatn. Og er þeir komu að gryfjunni heyrðu þeir Jósef gráta og gráta í gryfjunni. Þeir litu niður í gryfjuna og sáu, og þar var unglingur, fríður sýnum og fagur ásýndum.

7 Og þeir kölluðu á hann og sögðu: „Hver ert þú og hver leiddi þig hingað og hver setti þig í þessa gryfju í eyðimörkinni?“ Þeir hjálpuðust allir að við að reisa Jósef upp og drógu hann upp úr gryfjunni, tóku hann með sér og héldu af stað og fóru fram hjá bræðrum hans.

8 Þá sögðu þeir við þá: „Hví gjörið þér þetta, að taka þjón vorn frá oss og fara burt? Vissulega höfum vér sett þennan dreng í gryfjuna, af því að hann gjörði uppreisn gegn oss, og nú komið þér, sækið hann upp og leiðið hann burt. Gefið oss þá þjón vorn aftur.“

9 Þá svöruðu Midíanítar sonum Jakobs og sögðu: „Er þetta þjónn yðar, eða þjónar þessi maður yður? Vera má að þér eruð allir þjónar hans, því að hann er fríðari og prýðilegri en allir yðar, og hví lýgið þér þá allir við oss?“

10 Nú munum vér því ekki hlusta á orð þín né gefa gaum að þér, því að vér fundum drenginn í gryfjunni í eyðimörkinni og tókum hann höndum; því munum vér halda áfram.

11 Þá gengu allir synir Jakobs til þeirra, risu upp í móti þeim og sögðu við þá: „Gefið okkur aftur þjóna okkar, hví viljið þið þá allir deyja fyrir sverðseggjum?“ Þá æptu Midíanítar gegn þeim, drógu sverð sín og gengu til að berjast við sonu Jakobs.

12 Og sjá, Símeon reis upp úr sæti sínu gegn þeim, stökk til jarðar, dró sverðið sitt og gekk að Midíanítum og æpti ópum fyrir framan þá, svo að óp hans heyrðist álengdar og jörðin skalf við óp Símeons.

13 Midíanítar urðu skelfingu lostnir vegna Símeons og ópsins af honum, féllu fram á ásjónur sínar og skelfdust mjög.

14 Þá sagði Símeon við þá: „Sannlega er ég Símeon, sonur Jakobs hins hebreska, sem hefi ásamt bróður mínum eytt Síkemborg og borgum Amoríta. Svo mun Guð og gjöra við mig, að þótt allir bræður yðar, Midíansmenn, og konungar Kanaans, kæmu með yður, gætu þeir ekki barist við mig.“

15 Gefðu okkur nú aftur drenginn sem þú tókst, svo að ég gef ekki fuglum himinsins og dýrum jarðarinnar hold þitt.

16 Midíanítar urðu enn hræddari við Símeon og gengu til Jakobs sona með skelfingu og ótta og með hörmulegum orðum og sögðu:

17 Vissulega hefur þú sagt að ungi maðurinn sé þjónn þinn og að hann hafi gert uppreisn gegn þér og því hafið þið lagt hann í gryfju. Hvað ætlar þú þá að gera við þjón sem gerir uppreisn gegn húsbónda sínum? Seljið hann nú oss, og við munum gefa ykkur allt sem þið þurfið fyrir hann. Og Drottni þóknaðist að gjöra þetta til þess að synir Jakobs skyldu ekki drepa bróður sinn.

18 Og Midíanítar sáu að Jósef var fríður sýnum og fríður sýnum og þráðu hann innilega og vildu kaupa hann af bræðrum hans.

19 Synir Jakobs hlýddu á Midíaníta og seldu þeim Jósef, bróður sinn, fyrir tuttugu silfurpeninga. Rúben, bróðir

þeirra, var ekki með þeim. Midíanítar tóku Jósef með sér og héldu áfram ferð sinni til Gíleað.

20 Þeir voru á leiðinni, og Midíanítar iðruðust þess sem þeir höfðu gert, að kaupa unga manninn, og annar þeirra sagði við hinn: „Hvað er þetta sem vér höfum gjört, að taka þennan unga mann frá Hebreunum, sem er fríður sýnum og fagur á sjónir?“

21 Kannski er þessi drengur stolinn úr landi Hebrea, og hvers vegna höfum við þá gert þetta? Og ef hans verður leitað og hann finnst í höndum okkar, munum við deyja fyrir hans tilstilli.

22 Nú hafa harðgerðir og voldugir menn selt hann oss, afl eins þeirra sem þér sáuð í dag. Kannski hafa þeir stolið honum úr landi hans með mætti sínum og máttugum armlegg og því selt hann oss fyrir það litla verð sem við gáfum þeim.

23 Og meðan þeir voru að tala þannig saman, sáu þeir hóp Ísmaelíta, sem fyrst var að koma, og sem synir Jakobs sáu, var að ráðast á Midíaníta. Þá sögðu Midíanítar hver við annan: „Komið, við skulum selja þennan dreng hóp Ísmaelíta, sem eru að koma til okkar, og við skulum taka fyrir hann það litla, sem við gáfum fyrir hann, og þá munum við frelsast frá illsku hans.“

24 Þeir gjörðu svo og komu til Ísmaelítanna, og Midíanítar seldu Jósef Ísmaelítunum fyrir tuttugu silfurpeninga, sem þeir höfðu gefið bræðrum hans fyrir hann.

25 Midíanítar héldu síðan áfram ferð sinni til Gíleaðs, og Ísmaelítar tóku Jósef og létu hann ríða á einum úlfalda sínum og leiddu hann til Egyptalands.

26 Og Jósef heyrði að Ísmaelítarnir væru á leið til Egyptalands, og Jósef harmaði og grét yfir því að hann skyldi vera svo langt frá Kanaanlandi, frá föður sínum, og hann grét sáran á meðan hann reið á úlfaldanum, og einn af mönnum þeirra sá hann og lét hann stíga niður af úlfaldanum og ganga fótgangandi, og þrátt fyrir þetta hélt Jósef áfram að gráta og gráta og sagði: „Ó, faðir minn, faðir minn.“

27 Þá reis einn af Ísmaelítunum upp og sló Jósef á kinnina, og hann grét enn. Jósef var orðinn þreyttur á veginum og gat ekki haldið áfram af beiskju sálar sinnar. Þeir slógu hann allir og þjáðu hann á veginum og hræddu hann til þess að hann gæti hætt að gráta.

28 Og Drottinn sá metnaðargirni Jósefs og vandræði hans og lét myrkur og rugling koma yfir þessa menn, og hönd allra þeirra, sem slógu hann, visnaði.

29 Og þeir sögðu hver við annan: „Hvað hefur Guð gjört okkur á veginum?“ Þeir vissu ekki, að þetta hafði komið þeim vegna Jósefs. Mennirnir héldu áfram veginn og fóru eftir veginum til Efrata, þar sem Rakel var grafin.

30 Og Jósef kom að gröf móður sinnar, og Jósef hraðaði sér og hljóp að gröf móður sinnar, féll ofan á gröfina og grét.

31 Og Jósef kallaði hátt á gröf móður sinnar og sagði: „Móðir mín, móðir mín, þú sem fæddir mig, vakna nú, rís upp og sjá, hvernig sonur þinn hefur verið seldur sem þræll og enginn hefur meðaumkun á honum.“

32 Rís þú upp og sjá son þinn, grát með mér vegna erfiðleika minna og sjá hjörtu bræðra minna.

33 Vek móður mína, vakna, vakna af svefni þínum fyrir mig og bein bardögum þínum gegn bræðrum mínum. Hví hafa þeir fletið mig úr kyrtlinum og selt mig tvisvar sinnum sem þræl og skilið mig frá föður mínum, og enginn er til að sýna mér meðaumkun?

34 Rís þú upp og leggðu mál þitt gegn þeim fyrir Guði og sjáðu hverja Guð mun réttlæta í dómi og hverja hann mun dæma.

35 Rís upp, móðir mín, rís upp, vakna af svefni þínum og sjá föður minn, hversu sál hans er með mér í dag, hugga hann og hugga hjarta hans.

36 Og Jósef hélt áfram að mæla þessi orð, og Jósef hrópaði hátt og grét beisklega á gröf móður sinnar; og hann hætti að tala, og af beiskju hjartans varð hann þögull eins og steinn á gröfinni.

37 Og Jósef heyrði rödd tala til sín undan jörðinni, sem svaraði honum með beiskju hjartans, grátandi og bænandi röddu með þessum orðum:

38 Sonur minn, sonur minn Jósef, ég hef heyrt grát þinn og kveinstafi þinna, ég hef séð tár þín, ég þekki erfiðleika þína, sonur minn, og þær hryggja mig þín vegna, og mikil sorg bætist við sorg mína.

39 Nú, sonur minn, Jósef, sonur minn, vona þú á Drottin og bíddu eftir honum og óttast ekki, því að Drottinn er með þér, hann mun frelsa þig úr allri nauð.

40 Rís þú upp, sonur minn, far niður til Egyptalands með herrum þínum og óttast ekki, því að Drottinn er með þér, sonur minn.“ Og hún hélt áfram að tala eins og þessi orð við Jósef og þagnaði.

41 Og Jósef heyrði þetta og undraðist mjög og hélt áfram að gráta. Og eftir þetta sá einn Ísmaelítinn hann gráta og gráta á gröfinni. Reiði hans blossaði upp gegn honum og rak hann þaðan, sló hann og formælti honum.

42 Þá sagði Jósef við mennina: „Megi ég finna náð í augum yðar og leiða mig heim til föður míns, og hann mun gefa yður gnægð auðs.“

43 Og þeir svöruðu honum og sögðu: „Ert þú ekki þræll, og hvar er faðir þinn? Og ef þú hefðir föður, hefðir þú ekki tvisvar verið seldur sem þræll fyrir svo lítið verð.“ Og reiði þeirra var enn upptendruð gegn honum, og þeir héldu áfram að slá hann og refsa honum, og Jósef grét beisklega.

44 Og Drottinn sá þjáningar Jósefs og Drottinn sló þessa menn aftur og refsaði þeim. Drottinn lét myrkur hulda þá yfir jörðina, eldingar blikkuðu og þrumur dynja og jörðin skalf við þrumugný og hins mikla vinds, og mennirnir urðu skelfingu lostnir og vissu ekki hvert þeir ættu að fara.

45 Og dýrin og úlfaldarnir námu staðar og leiddu þá, en þeir vildu ekki fara, þeir slógu þá og þeir kraupu niður á jörðina. Og mennirnir sögðu hver við annan: "Hvað hefur Guð gjört oss þetta? Hverjar eru afbrot vor og hverjar eru syndir vorar, að þetta hefur yfir okkur komið?"

46 Þá svaraði einn þeirra og sagði við þá: „Kannski hefur þetta komið okkur í dag vegna syndarinnar að þjást þennan þræl. Biðjið hann því nú innilega að fyrirgefa okkur, og þá munum við vita hverjum þetta ógæfa veldur okkur. Og ef Guð miskunnar okkur, þá munum við vita að allt þetta kemur okkur vegna syndarinnar að þjást þennan þræl.“

47 Og mennirnir gjörðu svo og báðu Jósef og þrýstu á hann að fyrirgefa sér og sögðu: „Vér höfum syndgað gegn Drottni og þér. Nú skaltu biðja Guð þinn að afmá þennan dauða af oss, því að vér höfum syndgað gegn honum.“

48 Og Jósef gjörði eftir orðum þeirra, og Drottinn bænheyrði Jósef og Drottinn lét pláguna, sem hann hafði lagt á þessa menn vegna Jósefs, koma upp úr jörðinni og

þeir leiddu þá og héldu áfram, og geisandi stormurinn lægði og jörðin kyrrði, og mennirnir héldu áfram ferð sinni til Egyptalands, og mennirnir vissu að þetta ólán hafði hent þá vegna Jósefs.

49 Og þeir sögðu hver við annan: „Sjá, við vitum að þetta ógæfa kom yfir okkur vegna hans. Hví ættum við þá nú að leiða þennan dauða yfir sálir okkar? Við skulum ráðgast um hvað við eigum að gera við þennan þræl.“

50 Þá svaraði einn þeirra og sagði: „Hann sagði okkur að fara með hann aftur til föður síns. Komið nú, við skulum sækja hann og fara þangað sem hann segir okkur. Við skulum taka af fjölskyldu hans verðið sem við borguðum fyrir hann og síðan fara.“

51 Og einn svaraði aftur og sagði: „Sjá, þetta ráð er mjög gott, en við getum ekki gert það því að leiðin er mjög fjarri okkur og við getum ekki vikið af vegi okkar.“

52 Og einn annar svaraði þeim og sagði: Þetta er ráðið, sem við skulum fylgja, frá því munum við ekki víkja. Sjá, við förum í dag til Egyptalands, og þegar við komum til Egyptalands munum við selja hann þar dýru verði og við munum frelsast frá illu hans.

53 Þetta líkaði mönnunum vel og þeir gjörðu svo og héldu áfram ferð sinni til Egyptalands með Jósef.

## 43. KAFLI

1 Þegar synir Jakobs höfðu selt Jósef, bróður sinn, Midíanítum, urðu þeir miður sín vegna hans og iðruðust verka sinna og leituðu hans til að sækja hann en fundu hann ekki.

2 Þá sneri Rúben aftur að gryfjunni, þar sem Jósef hafði verið lagður, til þess að draga hann upp og færa hann föður sínum. En Rúben stóð við gryfjuna og heyrði ekki orð og kallaði: „Jósef! Jósef!“ Enginn svaraði né mælti orð.

3 Þá sagði Rúben: „Jósef er dáinn úr skelfingu, eða einhver höggormur hefur drepið hann.“ Þá fór Rúben niður í gryfjuna og leitaði Jósefs en fann hann ekki í gryfjunni og kom aftur upp aftur.

4 Þá reif Rúben klæði sín og sagði: „Barnið er ekki þar, og hvernig á ég þá að sættast við föður minn um hann ef hann er dáinn?“ Hann fór til bræðra sinna og fann þá hrygga út af Jósef og ráðgast um hvernig þeir gætu sætt sig við föður sinn um hann. Rúben sagði við bræður sína: „Ég kom að gryfjunni og sjá, Jósef var ekki þar. Hvað eigum við þá að segja við föður okkar? Faðir minn mun aðeins leita sveinsins frá mér.“

5 Og bræður hans svöruðu honum og sögðu: „Svo og svo gjörðum við, og hjörtu okkar börðust síðar vegna þessa verks, og nú sitjum við og leitum að afsökun til að sætta föður okkar við þetta.“

6 Þá sagði Rúben við þá: „Hví hafið þér gjört þetta, að leiða gráhærð hár föður okkar með sorg niður í gröfina? Þetta er ekki gott, sem þér hafið gjört.“

7 Og Rúben settist niður hjá þeim, og allir risu þeir upp og sóru hver öðrum eið að segja Jakob þetta ekki. Og þeir sögðu allir: „Sá sem segir föður okkar eða fjölskyldu hans frá þessu eða sem segir þetta einhverjum af börnum landsins, hann munum við allir rísa upp gegn og drepa með sverði.“

8 Og synir Jakobs óttuðust hver annan í þessu máli, bæði yngstir og elstir, og enginn þeirra mælti orð og þeir földu þetta í hjörtum sér.

9 Og síðan settust þeir niður til að ákveða og finna upp eitthvað til að segja Jakob föður sínum um allt þetta.

10 Íssakar sagði við þá: „Ef yður þóknast að gjöra þetta, þá hafið þér ráð: Takið kyrtil Jósefs, rífið hann sundur og slátrið geithafur og dýfið honum í blóðið.“

11 Og sendið það föður okkar, og þegar hann sér það mun hann segja að illt dýr hafi étið hann. Rífið því kyrtil hans og sjá, blóð hans mun koma á kyrtil hans. Með því að gera þetta munum við vera laus við mögl föður okkar.

12 Þeim líkaði ráð Íssakars og þeir hlýddu honum og gjörðu eftir því sem Íssakar hafði ráðlagt þeim.

13 Þeir tóku í skyndi kyrtil Jósefs og rifu hann, slátruðu geithafur og dýfðu kyrtilnum í blóð geithafursins og tróðu hann síðan undir duftið. Síðan sendu þeir kyrtilinn Jakob föður sínum með Naftalí og buðu honum að segja þessi orð:

14 Við höfðum safnað saman nautgripunum og komum alla leið að veginum til Síkem og lengra. Þá fundum við þennan kyrtil á veginum í eyðimörkinni, djúsaðan í blóði og ryki. Gakktu nú að því, hvort þetta er kyrtill sonar þíns eða ekki.

15 Naftalí fór og kom til föður síns og fékk honum kyrtilinn og flutti honum öll þau orð, sem bræður hans höfðu boðið honum.

16 Og Jakob sá kyrtil Jósefs og þekkti hann. Hann féll fram á andlitið til jarðar og varð hljóður eins og steinn. Síðan reis hann upp og hrópaði hástöfum grátandi og sagði: „Þetta er kyrtill Jósefs sonar míns!“

17 Jakob sendi þá í skyndi einn af þjónum sínum til sona sinna. Þeir fóru til þeirra og fundu þá koma á veginum með hjörðina.

18 Um kvöldið komu synir Jakobs til föður síns og sjá, þá voru klæði þeirra rifin og mold yfir höfðum þeirra. Þá fundu þeir föður sinn grátandi og hástöfum.

19 Þá sagði Jakob við sonu sína: „Segið mér með sanni, hvaða illt hafið þér skyndilega leitt yfir mig í dag?“ Þeir svöruðu Jakob föður sínum og sögðu: „Vér ferðuðumst í dag, eftir að hjörðinni hafði verið safnað saman, og komum alla leið að borginni Síkem við veginn í eyðimörkinni. Þar fundum vér þennan blóðugan kyrtil á jörðinni. Vér vissum það og sendum þér boð, ef þú gætir vitað það.“

20 Og er Jakob heyrði orð sona sinna, kallaði hann hárri röddu og sagði: „Þetta er kyrtill sonar míns, óhrein skepna hefur étið hann. Jósef er rifinn í sundur, því að ég sendi hann í dag til að vita, hvort þér liði vel og hvort hjörðinni liði vel, og til að færa mér fregnir frá þér. Hann fór, eins og ég bauð honum, og þetta hefur borið við hann í dag, meðan ég hélt, að sonur minn væri hjá þér.“

21 Þá svöruðu synir Jakobs og sögðu: „Hann hefur ekki komið til okkar, og við höfum ekki séð hann frá því að við fórum frá þér og allt til þessa.“

22 Og er Jakob heyrði orð þeirra, hrópaði hann aftur hátt, reis upp og reif klæði sín, lagði hærusekk um lendar sínar og grét sáran og harmaði, hóf upp rödd sína í grát og hrópaði og sagði þessi orð:

23 Jósef sonur minn, ó, Jósef sonur minn, ég sendi þig í dag til að sjá um velferð bræðra þinna, og sjá, þú ert rifinn í sundur; fyrir mína hönd hefur þetta hent son minn.

24 Það hryggir mig vegna þín, Jósef sonur minn, það hryggir mig vegna þín; hversu sæt þú varst mér meðan þú lifðir, og nú hversu beisk er dauði þinn mér.

25 0 að ég hefði dáið í þinn stað, Jósef sonur minn, því að mér þykir sárt að heyra um þig, son minn, ó sonur minn, sonur minn. Jósef sonur minn, hvar ertu og hvert hefur þú verið dreginn? Vaknaðu, vaknaðu frá þínum stað og komdu og sjáðu harm minn yfir þér, ó sonur minn, Jósef.

26 Komdu nú og teldu tárin sem streyma niður kinnar mínar og berðu þau upp fyrir Drottin, svo að reiði hans megi hverfa frá mér.

27 0 Jósef sonur minn, hvernig féllstu fyrir hendi manns, sem enginn hafði fallið fyrir frá upphafi veraldar til þessa dags? Því að þú varst drepinn af óvini, beittum grimmd, en ég veit að þetta hefur komið fyrir þig vegna fjölda synda minna.

28 Vakna þú nú og sjá, hversu beisk ég er þér vegna, sonur minn. Þótt ég hafi hvorki alið þig upp né myndað þig né gefið þér anda né sál, heldur hefur Guð myndað þig, smíðað bein þín, hulið þau holdi og blés lífsanda í nasir þínar og síðan gefið þig mér.

29 Nú, Guð, sem gaf þér mér, hefur tekið þig frá mér, og slíkt hefur þér síðan hent

30 Og Jakob hélt áfram að tala eins og þessi orð um Jósef og grét beisklega; hann féll til jarðar og þagnaði.

31 Og allir synir Jakobs sáu erfiðleika föður síns og iðruðust þess sem þeir höfðu gert og grétu einnig beisklega.

32 Þá reis Júda upp, lyfti höfði föður síns af jörðinni og lagði það í kjöltu sér og þerraði tár föður síns af kinnum sér. Júda grét hástöfum, en höfuð föður síns lá í kjöltu hans, grafkyrrt eins og steinn.

33 Og synir Jakobs sáu neyð föður síns og hófu upp raust sína og grétu, en Jakob lá enn grafkyrr á jörðinni eins og steinn.

34 Og allir synir hans, þjónar hans og börn þjóna hans risu upp og gengu í kringum hann til að hugga hann, en hann vildi ekki huggast láta.

35 Þá reis allt hús Jakobs upp og harmaði mikinn harm vegna Jósefs og föður þeirra. Og Ísak, sonur Abrahams, föður Jakobs, frétti af þessu og grét sáran yfir Jósef, hann og allt hús hans. Hann fór burt frá bústað sínum í Hebron og menn hans með honum og huggaði Jakob son sinn, en hann vildi ekki huggast láta.

36 Og eftir þetta reis Jakob upp af jörðinni og tárin runnu niður kinnar hans og hann sagði við syni sína: „Rísið upp og takið sverð ykkar og boga og farið út á víðavanginn og leitið að því hvort þið finnið lík sonar míns og færið það mér svo að ég geti jarðað það.“

37 Leitið einnig meðal dýranna og veiðið þau, og það sem fyrst kemur, áður en þér takið það og færið mér. Kannski mun Drottinn í dag miskunna mér í eymd og búa fyrir yður það sem reif son minn í sundur og færa mér það, og ég mun hefna mín fyrir málefni sonar míns.

38 Synir hans gjörðu eins og faðir þeirra hafði boðið þeim. Þeir risu árla morguns og tóku hver sinn sverð og boga og fóru út á víðavang til að veiða dýrin.

39 Og Jakob var enn að gráta hátt og hljóða, ganga fram og til baka um húsið og sló saman höndunum og segja: „Jósef, sonur minn, Jósef, sonur minn!“

40 Og synir Jakobs fóru út í óbyggðirnar til að veiða dýrin, og sjá, úlfur kom að þeim, og þeir gripu hann og færðu hann föður sínum og sögðu við hann: Þetta er sá fyrsti sem við höfum fundið, og við höfum fært hann til þín eins og þú bauðst okkur, og lík sonar þíns fundum við ekki.

41 Og Jakob tók dýrið úr höndum sona sinna og hrópaði hárri og grátandi röddu, hélt dýrinu í hendi sér, og hann sagði beisklega við dýrið: „Hvers vegna át þú son minn Jósef, og hvernig gast þú ekki óttast Guð jarðarinnar eða vandræði mín vegna sonar míns Jósefs?“

42 Og þú át son minn að engu, því að hann framdi ekkert ofbeldi og þar með gerðist ég sekur hans vegna, þess vegna mun Guð krefjast þess sem ofsóttur er.

43 Og Drottinn opnaði munn dýrsins til að hugga Jakob með orðum þess, og það svaraði Jakob og talaði þessi orð til hans:

44 Svo sannarlega sem Guð lifir, sá oss skapaða á jörðinni, og svo sannarlega sem sál þín lifir, herra minn, þá sá ég ekki son þinn og reif hann ekki í sundur, heldur kom ég einnig úr fjarlægu landi til að leita sonar míns, sem fór frá mér í dag, og ég veit ekki hvort hann er lifandi eða dauður.

45 Og ég kom í dag út á víðavanginn til að leita að syni mínum, og synir þínir fundu mig, tóku mig höndum og juku sorg mína, og hafa í dag leitt mig fyrir þig, og ég hef nú talað öll mín orð til þín.

46 Og nú, mannsson, er ég í þínum höndum. Gjör við mig í dag eins og þér þóknast. En svo sannarlega sem Guð, sem skapaði mig, lifir: Ég hefi ekki séð son þinn og ekki rifið hann í sundur, og hold manns hefur ekki komið mér í munn alla ævidaga mína.

47 Og er Jakob heyrði orð dýrsins, varð hann mjög undrandi og sendi dýrið úr hendi sér, og hún fór burt.

48 Og Jakob grét enn hástöfum og hástöfum yfir Jósef dag eftir dag og harmaði son sinn langan tíma.

## 44. KAFLI

1 Synir Ísmaels, sem keypt höfðu Jósef frá Midíanítum, sem keypt höfðu hann frá bræðrum hans, fóru með Jósef til Egyptalands. Þeir komu að landamærum Egyptalands. Þegar þeir nálguðust Egyptaland mættu þeir fjórum mönnum af sonum Medans, Abrahamssonar, sem höfðu farið frá Egyptalandi í ferð sína.

2 Þá sögðu Ísmaelítarnir við þá: „Viljið þér kaupa þennan þræl af okkur?“ Þeir sögðu: „Frelsið hann okkur.“ Þeir fengu Jósef þeim og sáu að hann var mjög fríður unglingur og keyptu hann fyrir tuttugu sikla.

3 Ísmaelítarnir héldu áfram ferð sinni til Egyptalands og Medanítarnir sneru einnig aftur til Egyptalands þann dag. Medanítarnir sögðu hver við annan: „Sjá, við höfum heyrt að Pótífar, hirðmaður Faraós og lífvarðarforingi, leiti að góðum þjóni sem geti þjónað honum og sett hann yfir hús sitt og allt sem hann á.“

4 Komum nú, seljum hann honum fyrir það sem við viljum, ef hann getur gefið okkur það sem við þurfum fyrir hann.

5 Og þessir Medanítar fóru og komu til húss Pótífars og sögðu við hann: „Vér höfum heyrt, að þú leitir góðs þjóns til að þjóna þér. Sjá, vér höfum þjón, sem þér mun þóknast, ef þú getur gefið oss það, sem vér girnum, og vér munum selja hann þér.“

6 Þá sagði Pótífar: „Færið hann fram fyrir mig, svo að ég geti litið á hann. Ef honum þóknast, þá skal ég gefa ykkur það sem þið þurfið á honum að halda.“

7 Þá fóru Medanítarnir og sóttu Jósef og leiddu hann fram fyrir Pótífar. Pótífar leit á hann og honum líkaði mjög vel. Pótífar sagði við þá: „Segið mér, hvað þið þurfið á að halda handa þessum dreng?“

8 Þeir sögðu: „Vér viljum fá fjögur hundruð silfurpeninga fyrir hann.“ Pótífar sagði: „Ég skal gefa þér þá ef þú færir mér skýrsluna um sölu hans og segir mér sögu hans, því að kannski er hann stolinn. Þessi ungi maður er hvorki þræll né þrælssonur, en ég sé að hann er fríður og myndarlegur maður.“

9 Þá fóru Medanítarnir og færðu honum Ísmaelítana, sem höfðu selt hann þeim, og þeir sögðu honum frá því og sögðu: „Hann er þræll og vér höfum selt hann þeim.“

10 Og Pótífar heyrði orð Ísmaelítanna, er hann gaf Medanítum silfrið, og Medanítar tóku silfrið og héldu áfram ferð sinni, og Ísmaelítarnir sneru einnig heim.

11 Pótífar tók Jósef og leiddi hann heim til sín til að þjóna honum. Jósef fann náð í augum Pótífars, treysti honum og setti hann yfir hús sitt og gaf honum allt sem hann átti.

12 Og Drottinn var með Jósef og hann varð maður auðugur, og Drottinn blessaði hús Pótífars fyrir Jósefs sakir.

13 Og Pótífar lét Jósef fá allar eigur sínar, og Jósef varð sá sem lét hlutina ganga inn og út, og allt var stjórnað eftir hans vilja í húsi Pótífars.

14 Jósef var átján ára gamall, unglingur með fagur augu og fríðu sýnum, og honum líkt var ekki í öllu Egyptalandi.

15 Um þær mundir, er hann var í húsi húsbónda síns, gekk inn og út úr húsinu og þjónaði húsbónda sínum, þá leit Selíka, kona húsbónda hans, upp til Jósefs og leit á hann. Og sjá, hann var unglingur, fríður sýnum og vel vaxinn.

16 Og hún girntist fegurð hans í hjarta sínu og sál hennar var fest í Jósef og hún lokkaði hann dag eftir dag og Selíka sannfærði Jósef daglega, en Jósef lyfti ekki augum sínum til að líta á konu húsbónda síns.

17 Og Selíka sagði við hann: „Hve fagur ert þú og lögun! Ég hefi sannarlega litið á alla þrælana en aldrei séð jafn fagra þræla og þig.“ Og Jósef sagði við hana: „Sannlega skapaði hann mig í móðurkviði, hann skapaði allt mannkynið.“

18 Og hún sagði við hann: „Hve fögur eru augu þín, sem þú hefur gjört alla íbúa Egyptalands, bæði karla og konur, aðdáendur.“ Og hann sagði við hana: „Hve fögur eru þau meðan við lifum, en ef þú sæir þau í gröfinni, þá munt þú vissulega hverfa frá þeim.“

19 Og hún sagði við hann: „Hve fagur og ljúf eru öll þín orð. Tak hörpuna, sem er í húsinu, og leik á hana með höndum þínum, svo að við getum hlustað á orð þín.“

20 Og hann sagði við hana: „Hversu fagur og ljúf eru orð mín, er ég lofa Guð minn og dýrð hans.“ Hún sagði við hann: „Hversu fagurt er hárið á höfði þínu! Sjáðu gullkambinn, sem er í húsinu. Tak hann og greiðið hárið á höfði þér.“

21 Og hann sagði við hana: „Hversu lengi ætlar þú að mæla þessi orð? Hættu að mæla þessi orð við mig, statt upp og sinntu heimilismálum þínum.“

22 Og hún sagði við hann: „Enginn er í húsi mínu og ekkert annað er hægt að hlusta á en orð þín og ósk þína. Þrátt fyrir allt þetta gat hún ekki leitt Jósef til sín, og hann leit ekki heldur á hana heldur beindi augum sínum niður á jörðina.“

23 Og Selíka þráði innilega að Jósef legði hjá henni, og þegar Jósef sat heima og vann verk sín, kom Selíka og settist fyrir framan hann, og hún lokkaði hann daglega með orðum sínum til að leggjast hjá sér eða líta á hana, en Jósef vildi ekki hlýða henni.

24 Og hún sagði við hann: „Ef þú gerir ekki eftir orðum mínum, þá mun ég refsa þér með dauða og leggja járnok á þig.“

25 Og Jósef sagði við hana: Vissulega leysir Guð, sem skapaði manninn, fjötra fangana, og hann mun frelsa mig úr fangelsi þínu og úr dómi þínum.

26 Og er hún gat ekki fengið hann til að telja hann á, og þótt hún væri enn ástfangin af honum, þá sló þrá hennar hana í alvarlegan sjúkdóm.

27 Og allar konur Egyptalands komu til hennar og sögðu við hana: „Hvers vegna ert þú svona hrakin? Þú sem ekkert skortir! Vissulega er eiginmaður þinn mikill og virtur höfðingi í augum konungsins. Ætlar þig þá að skorta nokkuð af því sem hjarta þitt girnist?“

28 Og Selíka svaraði þeim og sagði: „Í dag skal yður kunnugt verða, hvaðan þessi óreiða stafar, sem þér sjáið mig, og hún bauð ambáttum sínum að útbúa mat handa öllum konunum og hún gjörði veislu handa þeim og allar konurnar borðuðu í húsi Selíku.

29 Og hún gaf þeim hnífa til að flysja sítrónurnar til að eta þær og bauð þeim að færa Jósef í dýrindis klæði og að hann skyldi birtast fyrir þeim. Og Jósef kom fyrir augu þeirra og allar konurnar litu á Jósef og gátu ekki tekið augun af honum. Þær skáru allar hendur sínar með hnífunum, sem þær höfðu í höndum sér, og allar sítrónurnar, sem þær höfðu í höndum sér, urðu blóðugar.

30 Og þeir vissu ekki hvað þeir höfðu gert heldur héldu áfram að horfa á fegurð Jósefs og sneru ekki augum sínum frá honum.

31 Og Selíka sá, hvað þau höfðu gjört, og hún sagði við þau: „Hvað er þetta verk, sem þér hafið unnið? Sjá, ég gaf yður sítrónur að eta, en þér hafið öll skorið yður á hendurnar.“

32 Og allar konurnar sáu hendur þeirra, og sjá, þær voru blóðugar og blóðið rann niður á klæði þeirra. Þær sögðu við hana: „Þessi ambátt í húsi þínu hefur sigrað okkur, og við gátum ekki snúið augum okkar frá honum vegna fegurðar hans.“

33 Og hún sagði við þá: „Þetta vissulega bar við yður um leið og þér horfðuð á hann og gátuð ekki haldið yður frá honum. Hvernig get ég þá haldið mér frá því, þar sem hann er stöðugt inni í húsi mínu og ég sé hann dag eftir dag ganga inn og út úr húsi mínu? Hvernig get ég þá forðast að hnigna eða jafnvel farast vegna þessa?“

34 Og þeir sögðu við hana: „Orðin eru sönn, því að hver getur séð þessa fögru mynd í húsinu og haldið sig frá honum, og er hann ekki þræll þinn og þjónn í húsi þínu, og hví segir þú honum ekki það sem er í hjarta þínu og lætur sál þína farast vegna þessa máls?“

35 Og hún sagði við þá: „Ég reyni daglega að sannfæra hann, en hann vill ekki verða við óskum mínum, og ég lofaði honum öllu sem gott er, en samt gat ég ekki fengið neitt til baka frá honum; því er ég í hnignandi ástandi eins og þið sjáið.“

36 Og Selíka veiktist mjög vegna ástar sinnar á Jósef, og hún var sárlega ástfangin af honum, og allt fólkið í húsi

Selíku og eiginmanns hennar vissi ekkert um þetta mál, að Selíka væri veik vegna ástar sinnar á Jósef.

37 Og allt fólkið í húsi hennar spurði hana og sagði: „Hví ert þú veik og hrörnar og þér vantar ekkert?“ Hún sagði við þá: „Ég veit ekki þetta, sem mér er að þyngjast dag frá degi.“

38 Og allar konurnar og vinkonur hennar komu daglega til að sjá hana og töluðu við hana, og hún sagði við þær: Þetta verður aðeins fyrir ást Jósefs. Og þær sögðu við hana: Lokkaðu hann og handtakið hann leynilega, kannske hlýðir hann þér og frestar þessum dauða frá þér.

39 Og Selíka versnaði vegna ástar sinnar á Jósef og hún hnignaði áfram, þar til hún hafði varla kraft til að standa á fætur.

40 Og einn daginn var Jósef að vinna húsbónda síns í húsinu, og Selíka kom leynilega og réðst skyndilega á hann, og Jósef reis upp á móti henni, og hann var öflugri en hún, og hann steypti henni niður á jörðina.

41 Og Selíka grét vegna þrár hjartans til hans og hún bað hann grátandi og tárin runnu niður kinnar hennar og hún talaði til hans með bænarróm og með beiskju sálar og sagði:

42 Hefur þú nokkurn tíma heyrt, séð eða vitað um jafn fallega konu og mig, eða betri en sjálfa mig, sem talar við þig daglega, hnignar af ást til þín, veitir þér allan þennan heiður og samt vilt þú ekki hlusta á rödd mína?

43 Og ef það er vegna ótta við herra þinn, svo að hann refsi þér ekki, þá skal þér ekkert illt hljótast af herra þínum vegna þessa. Hlýð mér því nú og samþykktu mig, sakir þeirrar heiðurs, sem ég hef veitt þér, og slepptu þessum dauða frá mér, og hvers vegna ætti ég að deyja fyrir þína sakir?“ Hún hætti að tala.

44 Þá svaraði Jósef henni og sagði: „Hættu við mig og gefðu húsbónda mínum þetta mál. Sjá, húsbóndi minn veit ekki, hvað ég hef í húsinu, því að allt, sem hann á, hefur hann selt mér í hendur. Hvernig á ég þá að gjöra þetta í húsi húsbónda míns?“

45 Því að hann hefur einnig veitt mér mikinn heiður í húsi sínu og hann hefur einnig sett mig yfirmann yfir húsi sínu og hann hefur upphafið mig, og enginn er meiri í þessu húsi en ég, og húsbóndi minn hefur ekkert haldið mér frá nema þér, sem ert eiginkona hans. Hvernig geturðu þá talað þessi orð við mig og hvernig get ég gert þetta mikla illt og syndgað Guði og eiginmanni þínum?

46 Haltu þig því nú frá mér og mæli ekki framar slíkum orðum, því að ég mun ekki hlýða orðum þínum. En Selíka vildi ekki hlýða Jósef þegar hann talaði þessi orð til hennar, heldur lokkaði hún hann daglega til að hlusta á sig.

47 Og eftir þetta fylltist lækur Egyptalands upp úr öllum hliðum, og allir íbúar Egyptalands fóru út, og einnig konungurinn og höfðingjarnir fóru út með bumbum og dönsum, því að það var mikil gleði í Egyptalandi og hátíðisdagur þegar Síhorhafið flæddi, og þeir fóru þangað til að fagna allan daginn.

48 Og þegar Egyptar fóru út að ánni til að fagna, eins og þeir voru vanir, fór allt fólkið í húsi Pótífars með þeim, en Selíka vildi ekki fara með þeim, því að hún sagði: „Ég er veik.“ Og hún varð ein eftir heima, og enginn annar var með henni inni.

49 Og hún reis upp og gekk upp í musteri sitt í húsinu og klæddist höfðinglegum klæðum og setti á höfuð sér dýrmæta ónyxsteina, lagða silfri og gulli, og hún skreytti andlit sitt og húð með alls kyns hreinsivökvum kvenna og ilmaði musterið og húsið með kassíu og reykelsi og dreifði myrru og alóe. Síðan settist hún við inngang musterisins, í ganginum í húsinu, þar sem Jósef gekk um til að vinna verk sitt, og sjá, Jósef kom af akrinum og gekk inn í húsið til að vinna verk húsbónda síns.

50 Og hann kom að þeim stað, sem hann átti að fara um, og sá allt verk Selíku og sneri við.

51 Og Selíka sá Jósef snúa sér frá henni og hún kallaði til hans og sagði: Hvað er að þér, Jósef? Komdu til vinnu þinnar og sjá, ég mun rýma fyrir þig þar til þú ert kominn í sæti þitt.

52 Og Jósef sneri aftur og kom að húsinu og gekk þaðan til sætis síns og settist niður til að vinna verk húsbónda síns eins og venjulega. Og sjá, Selíka kom til hans og stóð frammi fyrir honum í höfðinglegum klæðum og ilmurinn af klæðum hennar breiddist út um alla fjarlægð.

53 Og hún flýtti sér að grípa í Jósef og klæði hans og sagði við hann: „Svo sannarlega sem konungurinn lifir, ef þú uppfyllir ekki beiðni mína, þá skalt þú deyja í dag.“ Þá flýtti hún sér að rétti fram hina höndina og dró sverð undan klæðum sínum, lagði það um háls Jósefs og sagði: „Rís þú upp og uppfyll beiðni mína, en ella deyrðu í dag.“

54 Og Jósef óttaðist hana, af því að hún gjörði þetta, og hann reis upp til að flýja frá henni, og hún greip framan á klæðum hans, og í skelfingu við flótta hans rifnaði klæðið, sem Selíka hafði gripið, og Jósef skildi klæðið eftir í höndum Selíku, og hann flýði og komst burt, því að hann var hræddur.

55 Og þegar Selíka sá að klæði Jósefs voru rifin og að hann hafði skilið þau eftir í hendi hennar og flúið, óttaðist hún um líf sitt, svo að orðrómurinn um hana myndi berast út, og hún reis upp og beitti sér með lævísi, fór úr fötunum, sem hún var í, og fór í hin fötin sín.

56 Og hún tók skikkju Jósefs og lagði hana við hlið sér, fór og settist þar sem hún hafði setið í veikindum sínum, áður en heimilisfólk hennar fór út að ánni, og kallaði á ungan dreng sem þá var í húsinu og skipaði honum að kalla heimilisfólkið til sín.

57 Og er hún sá þá, sagði hún við þá hárri röddu og kveinaði: „Sjáið, hvað hebreskur maður, húsbóndi ykkar, hefur fært mér inn í húsið, því að hann kom í dag til að leggjast með mér.“

58 Þegar þú varst farinn út kom hann að húsinu og sá að enginn var í húsinu. Hann kom til mín og greip mig og ætlaði að leggjast með mér.

59 Og ég greip í klæði hans, reif þau og kallaði hárri röddu á hann. En er ég hóf upp rödd mína, óttaðist hann um líf sitt, skildi klæði sín eftir fyrir framan mig og flýði.

60 En heimilisfólk hennar mælti ekkert, en reiði þeirra blossaði upp gegn Jósef og fór til húsbónda hans og sögðu honum frá brögðum hans.

61 Þá kom Pótífar heim reiður, og kona hans kallaði til hans og sagði: „Hvað hefir þú gjört mér að færa þjón minn, sem er heilagur, heim til mín? Hann kom til mín í dag til að skemmta sér við mig. Svo gjörði hann við mig í dag.“

62 Og Pótífar heyrði orð konu sinnar og skipaði að refsa Jósef með hörðum höggum, og svo fóru þær með hann.

63 Og meðan þeir voru að slá hann, kallaði Jósef hárri röddu, hóf augu sín til himins og sagði: „Drottinn Guð, þú veist að ég er saklaus af öllu þessu, og hví ætti ég þá að

deyja í dag fyrir lygi, fyrir hendi þessara óumskornu, óguðlegu manna, sem þú þekkir?“

64 Og meðan menn Pótífars voru að berja Jósef, hélt hann áfram að gráta og kveina. Þar var ellefu mánaða gamalt barn. Drottinn opnaði munn barnsins og mælti þessi orð frammi fyrir mönnum Pótífars, sem voru að berja Jósef, og sagði:

65 Hvað viljið þér þessum manni, og hví gjörið þér honum þetta illt? Móðir mín talar lygi og lýgur, þannig var farið.

66 Og barnið sagði þeim nákvæmlega frá öllu sem hafði gerst, og öll orð Selíku til Jósefs dag eftir dag kunngjörði hann þeim.

67 Og allir mennirnir heyrðu orð barnsins og furðuðust mjög á orðum þess, og barnið hætti að tala og þagnaði.

68 Pótífar skammaðist sín mjög fyrir orð sonar síns og bauð mönnum sínum að berja ekki Jósef framar, og mennirnir hættu að berja Jósef.

69 Pótífar tók Jósef og skipaði að leiða hann fyrir prestana, sem voru dómarar konungsins, til þess að þeir gætu dæmt hann í þessu máli.

70 Þá gengu Pótífar og Jósef fyrir prestana, dómara konungs, og hann sagði við þá: „Ákveðið, hvaða dómur þjóni ber, því að svo hefur hann gjört.“

71 Þá sögðu prestarnir við Jósef: „Hví gerðir þú þetta við herra þinn?“ Jósef svaraði þeim og sagði: „Ekki svo, herrar mínir, svo fór.“ Pótífar sagði við Jósef: „Ég hefi í þínum höndum falið allt sem ég átti og ég hef ekkert haldið frá þér nema konu minni. Hvernig gast þú þá gert þetta illt?“

72 Og Jósef svaraði og sagði: „Eigi svo, herra minn, svo sannarlega sem Drottinn lifir og svo sannarlega sem sál þín lifir, herra minn, þá eru ósönn orð þau, sem þú heyrðir frá konu þinni, því að svo fór í dag.“

73 Ár er liðið síðan ég hefi verið í húsi þínu. Hefur þú séð nokkurt ranglæti hjá mér eða nokkuð sem gæti fengið þig til að krefjast lífs míns?

74 Þá sögðu prestarnir við Pótífar: „Send þú og láttu þá færa okkur rifna klæði Jósefs og sjá, hvar rifið er í því. Ef rifið er fyrir framan klæðin, þá hlýtur andlit hans að hafa snúið gegnt henni og hún hlýtur að hafa gripið hann til að koma til hennar. Kona þín gjörði allt það, sem hún sagði með svikum.“

75 Og þeir færðu klæði Jósefs fyrir prestana, sem voru dómarar, og þeir sáu og sjá, rifið var fyrir framan Jósef, og allir dómararnir vissu að hún hafði þrýst á hann, og þeir sögðu: „Þessum þræli er ekki dauðadómur því hann hefur ekkert gert, en dómur hans er sá að hann verði settur í fangelsi vegna þeirrar fréttar sem hann hefur borist um konu þína.“

76 Og Pótífar heyrði orð þeirra og setti hann í fangelsið, þar sem fangar konungs eru geymdir, og Jósef var í fangelsinu í tólf ár.

77 Og þrátt fyrir þetta sneri kona húsbónda hans sér ekki frá honum og hún hætti ekki að tala við hann dag eftir dag til að hlýða á hana, og að þremur mánuðum liðnum hélt Selíka áfram að fara til Jósefs í fangahúsið dag eftir dag og hún lokkaði hann til að hlýða á hana, og Selíka sagði við Jósef: „Hversu lengi ætlar þú að vera í þessu húsi? En hlýð nú röddu minni, og ég mun leiða þig út úr þessu húsi.“

78 Og Jósef svaraði henni og sagði: „Það er betra fyrir mig að vera kyrr í þessu húsi heldur en að hlýða orðum þínum og syndga gegn Guði.“ Og hún sagði við hann: „Ef þú gerir ekki ósk mína, þá mun ég rífa út augu þín, leggja fjötra við fætur þína og selja þig í hendur þeirra, sem þú þekktir ekki áður.“

79 Og Jósef svaraði henni og sagði: Sjá, Guð allrar jarðarinnar er fær um að frelsa mig frá öllu því sem þú getur gert mér, því að hann opnar augu blindra og leysir bundna og varðveitir alla ókunnuga sem ekki þekkja landið.

80 Og þegar Selíka gat ekki fengið Jósef til að hlýða henni, hætti hún að fara og tæla hann; og Jósef var enn innilokaður í fangageymslunni. Og Jakob, faðir Jósefs, og allir bræður hans, sem voru í Kanaanlandi, syrgðu og grétu enn á þeim dögum vegna Jósefs, því að Jakob neitaði að láta huggast eftir Jósef son sinn, og Jakob grét hátt og grét og syrgði alla þessa daga.

## 45. KAFLI

1 Um það leyti það ár, árið sem Jósef fór til Egyptalands eftir að bræður hans höfðu selt hann, fór Rúben, sonur Jakobs, til Timna og tók sér fyrir konu Elíúram, dóttur Aví Kanaanítans, og hann kom til hennar.

2 Elíúram, kona Rúbens, varð þunguð og ól honum fjóra sonu: Hanok, Palú, Kesrón og Karmí. Símeon, bróðir hans, tók systur hans, Dínu, sér fyrir konu, og hún ól honum fimm sonu: Memúel, Jamín, Óhad, Jakín og Sókar.

3 Og síðar kom hann til Búna, kanversku konunnar. Það er Búna, sem Símeon herleiddi úr borginni Síkem. Búna var hjá Dínu og þjónaði henni. Og Símeon kom til hennar, og hún fæddi honum Sál.

4 Þá fór Júda til Adúlam og kom til manns frá Adúlam, sem Híra hét. Þar sá Júda dóttur manns frá Kanaan, sem Aljat hét, dóttir Súa. Hann tók hana að sér og kom til hennar. Aljat ól Júda þrjá sonu: Er, Ónan og Síló.

5 Leví og Íssakar fóru til austurlandsins og tóku sér að eiginkonum dætur Jóbabs Joktanssonar, Eberssonar. Jóbab Joktansson átti tvær dætur. Hét sú eldri Adína en sú yngri Arída.

6 Leví tók Adínu og Íssakar tók Arídu og þau komu til Kanaanlands, heim til föður síns. Adína ól Leví Gerson, Kehat og Merarí, þrjá sonu.

7 Arída ól Íssakar Tóla, Púva, Job og Samaríu, fjóra sonu. Dan fór til Móabslands og tók sér fyrir konu Aflalet, dóttur Kamúdans Móabíta, og flutti hana til Kanaanlands.

8 Og Aflalet var ófrjó og átti engan afkvæmi. Og Guð minntist síðar Aflaletar, konu Dans, og hún varð þunguð og ól son og nefndi hann Kúsím.

9 Gad og Naftalí fóru til Harran og tóku sér þaðan dætur Amúrams Ússsonar, Nahorssonar, fyrir konur.

10 Þetta eru nöfn dætra Amúrams: Hin eldri hét Meríma og hin yngri Úsít. Naftalí tók Meríma og Gað tók Úsít og flutti þær til Kanaanlands, heim til föður þeirra.

11 Meríma fæddi Naftalí Jakseel, Gúní, Jaser og Salem fjóra sonu, og Úsít fæddi Gað Sefíon, Kagí, Súní, Esbon, Erí, Aródi og Arali sjö sonu.

12 Þá fór Asser og tók Adon, dóttur Aflals, sonar Hadads, sonar Ísmaels, sér fyrir konu og flutti hana til Kanaanlands.

13 Og Adón, kona Assers, andaðist á þeim dögum. Hún átti engan afkvæmi. Og eftir dauða Adóns fór Asser yfir ána og tók sér fyrir konu Hadúru, dóttur Abímaels, sonar Ebers, sonar Sems.

14 Unga konan var fríð sýnum og viturleg kona, og hún hafði verið eiginkona Malkíels sonar Elams, sonar Sems.
15 Og Hadúra ól Malkíel dóttur og nefndi hana Serak. Eftir þetta andaðist Malkíel. Hadúra fór þá og dvaldi í húsi föður síns.
16 Og eftir andlát konunnar í Asser fór hann og tók Hadúru sér fyrir konu og flutti hana til Kanaanlands, og Serach dóttur hennar flutti hann einnig með þeim, og hún var þriggja ára gömul, og stúlkan ólst upp í húsi Jakobs.
17 Og stúlkan var fríð sýnum og gekk helga vegu Jakobs sona. Hana skorti ekkert og Drottinn gaf henni visku og skilning.
18 Og Hadúra, kona Assers, varð þunguð og ól honum Jimna, Jisva, Jisví og Bería, fjóra sonu.
19 Sebúlon fór til Midíans og tók sér fyrir konu Merísu, dóttur Mólads, sonar Abída, sonar Midíans, og flutti hana til Kanaanlands.
20 Og Merúsa ól Sebúlon Sered, Elon og Jakleel. þrír synir.
21 Jakob sendi menn til Aram, son Sóba, sonar Tara, og tók Benjamín Mekalíu, dóttur Arams, að eiga við son sinn. Hún kom til Kanaanlands til húss Jakobs. Benjamín var tíu ára gamall, er hann tók Mekalíu, dóttur Arams, sér fyrir konu.
22 Mekalía varð þunguð og fæddi Benjamín Bela, Beker, Asbel, Gera og Naaman fimm sonu. Benjamín gekk síðar að eiga Aríbatu, dóttur Samróns, sonar Abrahams, auk fyrri konu sinnar, og var hann þá átján ára gamall. Aríbata fæddi Benjamín Akí, Vos, Múpím, Kúpím og Orð, fimm sonu.
23 Á þeim dögum fór Júda til húss Sems og tók Tamar, dóttur Elams, sonar Sems, fyrir konu handa Er, frumgetnum syni sínum.
24 Og Er gekk til Tamar, konu sinnar, og hún varð kona hans. En er hann gekk til hennar, eyddi hann útlægum niðjum sínum. Verk hans voru ill í augum Drottins, svo að Drottinn deyddi hann.
25 Eftir dauða Ers, frumgetins sonar Júda, sagði Júda við Ónan: „Far þú til konu bróður þíns og giftu þig sem skyldmenni og vek þú bróður þínum afkvæmi.“
26 Og Ónan tók Tamar sér fyrir konu og gekk til hennar. Ónan gerði einnig eins og bróðir hans gerði. Því að verk hans voru illt í augum Drottins, svo að hann lét einnig hann deyja.
27 Þegar Ónan dó, sagði Júda við Tamar: „Vertu í húsi föður þíns, þangað til sonur minn Síló er orðinn fullorðinn.“ Júda hafði þá ekki lengur yndi af Tamar og gaf hana Síló, því að hann hugsaði: „Vera má að hann deyi líka eins og bræður hans.“
28 Þá reis Tamar upp og fór og dvaldi í húsi föður síns, og Tamar var um tíma í húsi föður síns.
29 Og við byltingu ársins lést Aljat, eiginkona Júda, og Júda huggaðist vegna konu sinnar, og eftir andlát Aljats fór Júda með vini sínum Híra upp til Timna til að klippa sauði þeirra.
30 Þá frétti Tamar að Júda væri farinn upp til Timna til að klippa sauðina og að Síló væri orðinn fullorðinn og að Júda hefði ekki yndi af henni.
31 Þá stóð Tamar upp og lagði af sér ekkjuklæðin, lagði yfir sig slæðu og huldi sig alveg. Síðan gekk hún og settist á götuna, sem er við veginn til Timna.
32 Júda gekk fram hjá henni og sá hana og tók hana að sér og kom til hennar, og hún varð þunguð af honum. Og er hún átti að fæða, sjá, þá voru tvíburar í móðurkviði hennar. Hann nefndi hinn Peres en hinn Serah.

## 46. KAFLI

1 Á þeim dögum var Jósef enn í haldi í dýflissu í Egyptalandi.
2 Þá stóðu þjónar Faraós frammi fyrir honum, yfirbyrlarinn og yfirbakarinn, sem tilheyrðu konungi Egyptalands.
3 Þá tók ráðsmaðurinn vín og bar það konungi að drekka, og bakarinn bar brauð fyrir konung til matar, og konungurinn drakk af víninu og át af brauðinu, hann og þjónar hans og menn, sem átu við borð konungs.
4 Meðan þeir átu og drukku, dvöldu ráðsmaðurinn og bakarinn þar. Þá fundu þjónar Faraós margar flugur í víninu, sem ráðsmaðurinn hafði komið með, og saltpéturssteinar fundust í brauði bakarans.
5 Og lífvarðarforinginn setti Jósef yfir hirðmenn Faraós, og hirðmenn Faraós voru í haldi í eitt ár.
6 Og að árslokum dreymdu þau bæði drauma eina nótt, í fangelsinu þar sem þau voru, og að morgni kom Jósef til þeirra til að annast þau eins og venjulega, og hann sá þau, og sjá, svipbrigði þeirra voru dapurleg og sorgmædd.
7 Jósef spurði þá: „Hví eruð þér dapur og niðurdregnir í dag?“ Þeir sögðu við hann: „Okkur dreymdi draum, og enginn er til til að ráða hann.“ Jósef sagði við þá: „Segið mér drauminn, og Guð mun gefa yður friðarsvar, eins og þér óskið.“
8 Og ráðsmaðurinn sagði Jósef draum sinn og sagði: „Ég sá í draumi mínum, og sjá, stór vínviður stóð fyrir framan mig, og á þeim vínvið sá ég þrjár greinar, og vínviðurinn blómstraði skjótt og varð mjög hár, og klasar hans þroskuðust og urðu að vínberjum.“
9 Ég tók vínberin og kreisti þau í bikar og fékk Faraó hann í hönd sína, og hann drakk. Þá sagði Jósef við hann: „Þrjár greinar vínviðarins eru þrír dagar.“
10 Innan þriggja daga mun konungurinn fyrirskipa að þú verðir leiddur út og setja þig aftur í embætti þitt, og þú munt gefa konunginum vín að drekka eins og í fyrra skiptið, þegar þú varst ráðsmaður hans. En lát mig finna náð í augum þínum, svo að þú minntist mín við Faraó, þegar þér gengur vel, og gjörir mér góðverk og látir mig leiða út úr þessu fangelsi, því að ég var stolinn úr Kanaanlandi og seldur sem þræll á þessum stað.
11 Og það sem þér var sagt um konu húsbónda míns er einnig rangt, því að þeir settu mig í þessa dýflissu fyrir ekki neitt. Og ráðsmaðurinn svaraði Jósef og sagði: „Ef konungurinn gerir mér vel eins og í fyrstu, eins og þú túlkaðir fyrir mér síðast, þá mun ég gera allt sem þú biður um og láta leiða þig út úr þessari dýflissu.“
12 Og bakarinn sá að Jósef hafði ráðið draum ráðsmannsins rétt, og kom þá einnig til hans og sagði honum allan drauminn.
13 Og hann sagði við hann: „Í draumi mínum sá ég þrjár hvítar körfur á höfði mér. Ég leit til þeirra og sá, að í efstu körfunni voru alls konar bakkelsi handa Faraó, og fuglarnir átu það af höfði mér.“
14 Þá sagði Jósef við hann: „Þær þrjár körfur, sem þú sást, eru þrír dagar, en innan þriggja daga mun Faraó taka höfuð þitt af og hengja þig á tré, og fuglarnir munu eta hold þitt af þér, eins og þú sást í draumi þínum.“

15 Á þeim dögum var drottningin að verða barnshafandi, og á þeim degi fæddi hún son konungi Egyptalands. Þá var kunngjört að konungurinn hefði eignast frumburð sinn og allt Egyptaland ásamt embættismönnum og þjónum Faraós fagnaði mjög.
16 Og á þriðja degi fæðingar Faraó gjörði hann veislu fyrir embættismenn sína og þjóna, fyrir hersveitir Sóarlands og Egyptalands.
17 Og allir Egyptar og þjónar Faraós komu til að eta og drekka með konungi á veislu sonar hans og til að fagna fögnuði konungs.
18 Og allir embættismenn konungs og þjónar hans fögnuðu þá í átta daga veislunni og skemmtu sér með alls kyns hljóðfærum, bumbum og dansi í konungshöllinni í átta daga.
19 En ráðsmaðurinn, sem Jósef hafði ráðið drauminn fyrir, gleymdi Jósef og minntist ekki á hann við konung eins og hann hafði lofað, því að þetta var frá Drottni til að refsa Jósef fyrir það að hann hafði treyst mönnum.
20 Og Jósef var eftir þetta í fangelsinu í tvö ár, þar til tólf ár voru liðin.

## 47. KAFLI

1 Ísak, sonur Abrahams, bjó enn á þeim dögum í Kanaanlandi. Hann var mjög gamall, hundrað og áttatíu ára gamall. Esaú sonur hans, bróðir Jakobs, var í Edómlandi og hann og synir hans áttu þar landareignir meðal Seírs sona.
2 Og Esaú heyrði að dauði föður síns væri að nálgast. Þá kom hann ásamt synum hans og fjölskyldu til Kanaanlands, heim til föður síns. Jakob og synir hans fóru burt frá bústað sínum í Hebron og komu allir til Ísaks föður síns og fundu Esaú og sonu hans í tjaldinu.
3 Jakob og synir hans sátu frammi fyrir Ísak föður hans, en Jakob var enn að syrgja Jósef son sinn.
4 Ísak sagði við Jakob: „Færðu mér sonu þína, og ég mun blessa þá.“ Jakob leiddi þá fram fyrir Ísak föður sinn, ellefu börn sín.
5 Ísak lagði hendur sínar yfir alla sonu Jakobs, tók í faðm þá og kyssti þá, einn af öðrum. Ísak blessaði þá þann dag og sagði við þá: „Megi Guð feðra yðar blessa yður og margfalda kyn yðar sem stjörnur himinsins.“
6 Ísak blessaði einnig sonu Esaú og sagði: „Guð gjöri ykkur að skelfingu og skelfingu öllum þeim, sem sjá ykkur, og öllum óvinum ykkar.“
7 Ísak kallaði Jakob og sonu hans, og þeir komu allir og settust niður frammi fyrir Ísak. Ísak sagði við Jakob: „Drottinn, Guð allrar jarðarinnar, sagði við mig: Niðjum þínum mun ég gefa þetta land til erfða, ef börn þín varðveita lög mín og vegu, og ég mun halda við þau þann eið, sem ég sór föður þínum Abraham.“
8 Nú, sonur minn, kenn þú börnum þínum og barnabörnum að óttast Drottin og ganga þann góða veg, sem Drottni Guði þínum þóknast, því að ef þú varðveitir vegu Drottins og lögmál hans, þá mun Drottinn einnig halda sáttmála sinn við Abraham við þig og gjöra þér vel og niðjum þínum alla daga.
9 Og er Ísak hafði lokið að gefa Jakob og börnum hans fyrirmæli, gaf hann upp andann og dó og safnaðist til síns fólks.
10 Þá féllu Jakob og Esaú yfir andlit Ísaks föður síns og grétu. Ísak var hundrað og áttatíu ára gamall, er hann andaðist í Kanaanlandi, í Hebron. Synir hans báru hann í Makpelahelli, sem Abraham hafði keypt af Hetítum til grafreits.
11 Og allir konungar Kanaanlands fóru með Jakob og Esaú til að jarða Ísak, og allir konungar Kanaanlands sýndu Ísak mikla virðingu við dauða hans.
12 Synir Jakobs og synir Esaú gengu berfættir um allt, gengu og kveinuðu þar til þeir komu til Kireat Arba.
13 Jakob og Esaú grófu Ísak föður sinn í Makpelahelli, sem er í Kireat-Arba í Hebron, og þeir grófu hann með mikilli virðingu, eins og tíðkað er útför konunga.
14 Jakob og synir hans, Esaú og synir hans og allir konungar Kanaans gjörðu mikla og þunga sorgarhátíð og grófu hann og syrgðu hann langan tíma.
15 Og er Ísak andaðist, eftirlét hann sonum sínum búfénað sinn, eignir sínar og allt sem hann átti. Og Esaú sagði við Jakob: "Sjá, öllu sem faðir okkar hefur eftirlátið, munum við skipta í tvo hluta, og ég mun hafa valið." Og Jakob sagði: "Það munum við gjöra."
16 Jakob tók allt sem Ísak hafði eftir sig í Kanaanlandi, nautgripina og fjárhlutina, og skipti því í tvo hluta fyrir Esaú og sonum hans. Og hann sagði við Esaú: „Sjá, allt þetta liggur fyrir þér. Veldu þér helminginn sem þú vilt taka.“
17 Jakob sagði við Esaú: „Heyr þú, ég bið þig, hvað ég mun tala við þig: Drottinn, Guð himins og jarðar, talaði við feður okkar, Abraham og Ísak, og sagði: Niðjum þínum mun ég gefa þetta land til erfða að eilífu.“
18 Nú er því allt það, sem faðir okkar hefur eftir skilið, þér til boða, og sjá, allt landið er þér til boða. Veldu þar það, sem þú girnist.
19 Ef þú þráir allt landið, þá erfðu það þér og börnum þínum að eilífu, og ég mun taka þennan auð, og ef þú þráir auðinn, þá erfðu hann þér, og ég mun taka þetta land mér og börnum mínum til erfða að eilífu.
20 Nebajót, sonur Ísmaels, var þá í landinu með börnum sínum. Esaú fór þann dag og ráðgaðist við hann og sagði:
21 Svo hefur Jakob talað við mig og svo hefur hann svarað mér: Gefðu nú ráð þitt og við munum hlusta.
22 Og Nebajót sagði: „Hvað er þetta, sem Jakob hefur við þig talað? Sjá, allir Kanaansmenn búa óhultir í landi sínu, og Jakob segist ætla að erfa það með niðjum sínum alla ævi.“
23 Far þú nú og tak allan auð föður þíns og skildu Jakob bróður þinn eftir í landinu, eins og hann hefur sagt.
24 Þá reis Esaú upp og sneri aftur til Jakobs og gjörði allt sem Nebajót, sonur Ísmaels, hafði ráðlagt honum. Esaú tók allan auðinn, sem Ísak hafði eftir sig: sálirnar, dýrin, nautgripina og fjárhlutinn og allan auðinn. Hann gaf ekkert bróður sínum Jakob. Jakob tók allt Kanaanland frá Egyptalandsá til Efratfljóts og eignaðist það ævinlega, börnum sínum og niðjum sínum eftir hann að eilífu.
25 Jakob tók einnig frá bróður sínum Makpelahelli, sem er í Hebron, sem Abraham hafði keypt af Efron til að vera grafreitur handa sér og niðjum hans að eilífu.
26 Og Jakob skrifaði allt þetta í kaupbókina og undirritaði hana og bar vitni um allt þetta með fjórum trúföstum vitnum.

27 Þessi eru orðin, sem Jakob ritaði í bókina: Kanaanland og allar borgir Hetíta, Hevíta, Jebúsíta, Amoríta, Peresíta og Gergasíta, allar sjö þjóðirnar frá Egyptalandsfljóti til Efratfljóts.

28 Og borgina Hebron Kireat Arba og hellinn, sem í henni er, keypti Jakob af Esaú bróður sínum fyrir verðmæti, til eignar og arfleifðar handa niðjum sínum eftir hann að eilífu.

29 Og Jakob tók kaupbókina og undirskriftina, skipunina og lögin og opinberaða bókina og setti það í leirker til þess að það skyldi geymast lengi og afhenti það börnum sínum.

30 Esaú tók allt sem faðir hans hafði skilið eftir frá bróður sínum Jakob, og allar eigur, bæði menn og dýr, úlfalda og asna, uxa og lömb, silfur og gull, steina og bedelíum og alla auðæfi sem Ísak Abrahamsson hafði átt. Ekkert varð eftir sem Esaú tók ekki af öllu því sem Ísak hafði skilið eftir sig eftir dauða sinn.

31 Esaú tók allt þetta og fór með börnum sínum heim til Seírs Hórítalands, burt frá Jakob bróður sínum og börnum hans.

32 Esaú eignaðist land meðal Seírs sona, og Esaú sneri ekki aftur til Kanaanlands frá þeim degi.

33 Og allt Kanaanland varð Ísraelsmönnum til erfða, ævinleg erfðahlutur, og Esaú og öll börn hans tóku Seírfjall til erfða.

## 48. KAFLI

1 Á þeim dögum, eftir dauða Ísaks, bauð Drottinn að láta hungursneyð koma yfir alla jörðina.

2 Á þeim tíma sat Faraó, konungur Egyptalands, á hásæti sínu í Egyptalandi og lá í rúminu sínu og dreymdi drauma. Faraó sá í draumi sínum að hann stóð við bakka fljótsins í Egyptalandi.

3 Og meðan hann stóð þar, sá hann og sjá, sjö kýr, feitar á hold og fallegar ásýnd, koma upp úr ánni.

4 Og sjö aðrar kýr, magrar á hold og ljótar á sjón, komu á eftir þeim, og þessar sjö ljótu kýr gleyptu þær fallegu, og þær voru enn ljótar á sjónarsviðið eins og í fyrstu.

5 Og hann vaknaði og sofnaði aftur og hann dreymdi annað sinn. Hann sá og sjá, sjö kornöx, þrútin og góð, uxu upp á einum strái, og sjö þunn öx, brennd af austanvindi, spruttu upp á eftir þeim, og hin þunnu öx gleyptu hin fullu. Þá vaknaði Faraó af draumnum.

6 Morguninn eftir minntist konungur drauma sinna, og andi hans varð mjög órólegur vegna draumanna. Konungur sendi þá hraðar og sendi eftir öllum spásagnamönnum Egyptalands og vitringunum, og þeir komu og gengu fyrir Faraó.

7 Konungur sagði við þá: „Mig hefur dreymt drauma, og enginn er til til að ráða þá.“ Þeir sögðu við konung: „Segðu þjónum þínum drauma þína og láttu okkur heyra þá.“

8 Og konungurinn sagði þeim frá draumum sínum, og þeir svöruðu allir einum rómi og sögðu við konunginn: „Konungurinn lifi eilíflega!“ Þetta er þýðing drauma þinna.

9 Þær sjö góðu kýr, sem þú sást, merkja sjö dætur, sem þér munu fæðast á síðustu dögum, og þær sjö kýr, sem þú sást koma upp á eftir þeim og gleypa þær, eru merki um, að allar dæturnar, sem þér munu fæðast, munu deyja á ævi konungsins.

10 Og það sem þú sást í öðrum draumnum um sjö full og góð kornöx sem spratt upp á einum strái, þetta er túlkun þeirra, að þú munt reisa þér á síðustu dögum sjö borgir um allt Egyptaland. Og það sem þú sást af sjö sprengdum kornöxum spretta upp á eftir þeim og gleypa þau meðan þú horfðir á þau með augum þínum, það er merki um að borgirnar sem þú munt reisa munu allar verða eyðilagðar á síðustu dögum, á lífi konungsins.

11 Og er þeir mæltu þessi orð, hlustaði konungur ekki á orð þeirra né lagði hann hug sinn á þau, því að konungur vissi af visku sinni, að þeir gáfu ekki rétta þýðingu draumanna. Og er þeir höfðu lokið máli sínu fyrir konungi, svaraði konungur þeim og sagði: "Hvað er þetta, sem þér hafið talað við mig? Vissulega hafið þér lygar og logið. Þýðið nú drauma mína rétta þýðingu, svo að þér deyið ekki."

12 Og konungur bauð eftir þessu og sendi og kallaði aftur eftir öðrum vitringum, og þeir komu og stóðu fyrir konungi, og konungur sagði þeim drauma sína, og þeir svöruðu honum allir eftir fyrri þýðingu, og konungur reiddist og varð mjög reiður, og konungur sagði við þá: Vissulega lýgið þér og svikið með því sem þér hafið sagt.

13 Og konungur bauð að gefin skyldi út tilkynning um allt Egyptaland og svo hljóðandi: „Konungur og stórmenni hans hafa ákveðið að hver sá vitur maður, sem þekkir og skilur þýðingu drauma og kemur ekki fyrir konung í dag, skuli deyja.“

14 Og sá maður, sem segir konungi rétta þýðingu drauma sinna, honum mun veitast allt, sem hann krefst af konungi. Og allir vitringar Egyptalands komu fyrir konung, ásamt öllum spásagnamönnum og galdramönnum, sem voru í Egyptalandi og í Gósen, í Ramses, í Takpankes, í Sóar og á öllum stöðum á landamærum Egyptalands, og allir gengu þeir frammi fyrir konungi.

15 Þá komu allir tignarmennirnir, höfðingjarnir og þjónar konungsins saman frá öllum borgum Egyptalands og settust allir niður fyrir konunginn. Konungurinn sagði drauma sína vitringunum og höfðingjunum, og allir þeir, sem sátu frammi fyrir konunginum, urðu agndofa yfir sýninni.

16 Og allir vitringarnir, sem voru frammi fyrir konungi, voru mjög skiptar skoðunum um túlkun drauma hans. Sumir þeirra túlkuðu þá fyrir konungi og sögðu: "Sjö góðu kýrnar merkja sjö konunga, sem af ætt konungs munu koma yfir Egyptaland."

17 Og hinar sjö vondu kýr eru sjö höfðingjar, sem munu rísa gegn þeim á síðustu dögum og tortíma þeim, og hinar sjö kornöx eru hinir sjö stórhöfðingjar, sem tilheyra Egyptalandi, sem munu falla í hendur hinna sjö ómáttugu höfðingja óvina sinna í stríðum herra vors konungsins.

18 Og sumir þeirra túlkuðu þetta fyrir konungi á þennan hátt og sögðu: „Sjö góðu kýrnar eru hinar sterku borgir Egyptalands, og sjö vondu kýrnar eru sjö þjóðir Kanaanlands, sem munu ráðast á sjö borgir Egyptalands á síðustu dögum og eyða þeim.“

19 Og það sem þú sást í öðrum draumnum, um sjö góð og vond kornöx, er merki um að stjórn Egyptalands muni snúa aftur til niðja þinna eins og í fyrstu.

20 Og á valdatíma hans munu íbúar borganna í Egyptalandi snúast gegn þeim sjö borgum í Kanaan, sem eru sterkari en þeir, og eyða þeim, og stjórn Egyptalands mun snúa aftur til niðja þinna.

21 Og nokkrar þeirra sögðu við konunginn: „Þetta er þýðing drauma þinna: Sjö góðu kýrnar eru sjö drottningar,

sem þú munt taka þér að eiginkonum á síðustu dögum, og sjö vondu kýrnar tákna, að allar þessar konur muni deyja á ævi konungsins.“

22 Og sjö góðu og slæmu kornöxin, sem þú sást í öðrum draumnum, eru fjórtán börn, og það mun verða á síðustu dögum að þau munu standa upp og berjast sín á milli, og sjö þeirra munu drepa þau sjö sem öflugri eru.

23 Og nokkrar þeirra sögðu þessi orð við konunginn og sögðu: „Sjö góðu kýrnar tákna að sjö börn munu fæðast þér og að þær munu drepa sjö barnabörn þín á síðustu dögum. Og sjö góðu kornöxin, sem þú sást í öðrum draumnum, eru þessir höfðingjar sem sjö aðrir, minna máttugir höfðingjar munu berjast gegn og tortíma þeim á síðustu dögum og hefna máls barna þinna, og stjórnin mun snúa aftur til niðja þinna.“

24 Og konungur heyrði öll orð vitringanna í Egyptalandi og túlkun þeirra á draumum sínum, og ekkert þeirra geðjaðist konungi.

25 Og konungur vissi í visku sinni að þeir höfðu ekki alveg rétt fyrir sér í öllum þessum orðum, því að þetta var frá Drottni til að ógilda orð vitringanna í Egyptalandi, svo að Jósef gæti farið út úr fangaklefanum og til þess að hann yrði mikill í Egyptalandi.

26 Og er konungur sá, að enginn af öllum vitringum og spásagnamönnum Egyptalands talaði rétt við hann, þá blossaði reiði konungs upp og bræði hans brann í brjósti honum.

27 Og konungurinn bauð að allir vitringarnir og spásagnamennirnir skyldu fara burt frá honum, og þeir gengu allir burt frá konungi með skömm og smán.

28 Og konungur bauð að boð skyldi sent um allt Egyptaland um að drepa skyldi alla spásagnamennina, sem þar voru, og enginn þeirra skyldi lifa.

29 Þá risu lífvarðarforingjar konungsins upp, drógu hver sinn sverði og tóku að slá spásagnamenn Egyptalands og vitringana.

30 Og eftir þetta kom Meród, yfirbyrlari konungs, og laut fram fyrir konungi og settist niður fyrir honum.

31 Þá sagði ráðsmaðurinn við konunginn: „Konungurinn lifi eilíflega og hátt verði höfðingjadómur hans í landinu.“

32 Þú reiddist þjóni þínum á þeim dögum, nú fyrir tveimur árum, og settir mig í varðhald, og ég var þar um tíma, ég og yfirbakarinn.

33 Og með okkur var hebreskur þræll lífvarðarforingjans. Hann hét Jósef, því að húsbóndi hans hafði reiddst honum og sett hann í fangageymslu og þjónaði okkur þar.

34 Nokkru síðar, þegar við vorum í varðhaldinu, dreymdi okkur drauma eina nótt, mig og yfirbakarann; okkur dreymdi hvern sinn draum eftir sinni þýðingu.

35 Og vér komum að morgni og sögðum þjóninum frá þessu, og hann túlkaði drauma okkar fyrir oss, hverjum manni eftir hans draumi, ef hann túlkaði þá rétt.

36 Og eins og hann túlkaði þetta fyrir okkur, svo varð atvikið; ekkert af orðum hans féll til jarðar.

37 Og nú, herra minn og konungur, drepið ekki Egyptaland að ástæðulausu. Sjá, þrællinn er enn í haldi hjá lífvarðarforingjanum, herra sínum, í fangabúðunum.

38 Ef konunginum þóknast, þá sendi hann eftir honum, svo að hann komi fyrir þig, og hann mun segja þér rétta þýðingu draumsins, sem þig dreymdi.

39 Og konungur heyrði orð yfirbyrlarans og fyrirskipaði að vitringarnir í Egyptalandi skyldu ekki líflátnir.

40 Og konungur bauð þjónum sínum að leiða Jósef fyrir sig, og konungur sagði við þá: „Farið til hans og hræðið hann ekki, svo að hann ruglist ekki og viti ekki rétt að tala.“

41 Þjónar konungsins fóru þá til Jósefs og leiddu hann í flýti út úr dýflissunni. Þjónar konungsins létu raka hann og hann skipti um fangabúning og gekk síðan fyrir konung.

42 Konungurinn sat í konungshásæti sínu í höfðingjaklæðum, gyrtur gullnum efodi, og skíra gullið, sem á honum var, glitraði, og karbunkulinn, rúbíninn og smaragðinn, ásamt öllum gimsteinunum, sem voru á höfði konungsins, glóðu augun, og Jósef undraðist mjög konunginn.

43 Og hásætið, sem konungurinn sat á, var þakið gulli, silfri og ónyxsteinum, og það hafði sjötíu þrep.

44 Og það var siður þeirra um allt Egyptaland, að hver maður, sem kom til að tala við konung, hvort sem hann var höfðingi eða virtur maður í augum konungs, steig upp á þrítugasta og fyrsta þrepið í hásæti konungs, og konungurinn gekk síðan niður á þrítugasta og sjötta þrepið og talaði við hann.

45 Ef hann var einn af almúganum, gekk hann upp á þriðja þrepið, og konungurinn steig niður á það fjórða og talaði við hann, og það var enn fremur siður þeirra að hver sem skildi að tala öll sjötíu tungumálin, gekk upp sjötíu þrepin og gekk upp og talaði þar til hann kom til konungsins.

46 Og hver sá sem ekki gat lokið sjötíu, steig upp eins mörg þrep og hann kunni að tala þau tungumál.

47 Og það var siður í Egyptalandi á þeim dögum, að enginn skyldi ríkja yfir þeim, nema sá sem skildi að tala sjötíu tungumál.

48 Og er Jósef kom fyrir konung, laut hann til jarðar fyrir honum og gekk upp á þriðja þrepið, og konungurinn settist á fjórða þrepið og talaði við Jósef.

49 Þá sagði konungur við Jósef: „Mig dreymdi draum, og enginn er til til að þýða hann rétt. Ég bauð í dag að allir spásagnamenn Egyptalands og vitringar þess skyldu koma fyrir mig. Ég sagði þeim drauma mína, en enginn hefur túlkað þá rétt fyrir mér.“

50 Og eftir þetta heyrði ég í dag um þig, að þú ert vitur maður og getir rétt ráðið hvern draum, sem þú heyrir.

51 Jósef svaraði Faraó og sagði: „Faraó segi draumana, sem hann hefur dreymt. Guði sé skylt að ráða þá.“ Faraó sagði Jósef draumana sína, drauminn um kúnna og drauminn um kornöxin, og konungur hætti að tala.

52 Og Jósef var þá íklæddur anda Guðs frammi fyrir konungi, og hann vissi allt sem myndi henda konungi frá þeim degi og hann vissi rétta þýðingu draums konungsins og hann talaði frammi fyrir konungi.

53 Og Jósef fann náð í augum konungsins, og konungurinn hlustaði á öll orð Jósefs. Þá sagði Jósef við konunginn: „Ímyndaðu þér ekki að þetta séu tveir draumar, því að þetta er aðeins einn draumur, um það sem Guð hefur valið að gjöra um allt landið, sem hann hefur sýnt konunginum í draumi sínum, og þetta er rétta þýðing draumsins:

54 Sjö góðu kýrnar og öxin eru sjö ár, og sjö vondu kýrnar og öxin eru líka sjö ár; það er einn draumur.

55 Sjá, sjö árin sem koma munu verða miklar gnægðir um allt landið, og eftir þau munu sjö hungursneyðarár fylgja í kjölfarið, mjög hörð hungursneyð, og öll gnægðin mun

gleymast úr landinu og hungursneyðin mun gleypa íbúa landsins.

56 Konungurinn dreymdi einn draum, og draumurinn var því endurtekinn fyrir Faraó, því að Guð hefur ákveðið þetta og Guð mun bráðlega láta það rætast.

57 Nú mun ég því gefa þér ráð og frelsa sál þína og sálir íbúa landsins frá hungursneyðinni, að þú leitir um allt ríki þitt að mjög hyggnum og vitrum manni, sem þekkir öll stjórnarmál, og skipar hann yfirmann yfir Egyptalandi.

58 Og sá maður, sem þú setur yfir Egyptaland, skal skipa yfirmenn undir sig, að þeir safni saman öllum vistum góðu áranna, sem framundan eru, og safna korni og geyma það í forðabúrum þínum.

59 Og látið þá geyma þennan mat í sjö hungursneyðisárin, svo að hann finnist þér og fólki þínu og öllu landi þínu, og að þú og land þitt verði ekki útrýmt af hungursneyðinni.

60 Öllum íbúum landsins skal einnig boðið að safna, hver maður, alls kyns matvælum akra sinna á sjö góðu árunum og geyma þau í forðabúr sín, svo að þau finnist þeim á hungursneyðartímum og þau megi lifa af þeim.

61 Þetta er rétta túlkun draums þíns og þetta er ráðið sem gefið er til að bjarga sálu þinni og sálum allra þegnanna þinna.

62 Konungurinn svaraði Jósef og sagði: „Hver segir og hver veit að orð þín séu rétt?“ Hann sagði við konung: „Þetta skal þér til marks vera um öll mín orð, að þau eru sönn og að ráð mitt sé þér til góðs.“

63 Sjá, kona þín situr í dag á fæðingarstólnum og hún mun fæða þér son og þú munt fagna með honum. Þegar barn þitt er komið úr móðurkviði, mun frumburður sonur þinn, sem fæddist fyrir tveimur árum, deyja, og þú munt huggast af barninu sem þér mun fæðast í dag.

64 Og er Jósef hafði lokið að mæla þessum orðum til konungs, laut hann fram fyrir konungi og gekk út. Og er Jósef var farinn burt frá konungi, rættust þau tákn, sem Jósef hafði talað til konungs, á þeim degi.

65 Og drottningin ól son þann dag og konungurinn heyrði gleðitíðindin um son sinn og fagnaði. Og þegar blaðamaðurinn var farinn burt frá konungi fundu þjónar konungsins frumgetinn son konungsins látinn á jörðinni.

66 Þá varð mikill harmakvein og hávaði í konungshöllinni. Konungurinn heyrði það og sagði: „Hvaða hávaði og hávaði hef ég heyrt í höllinni?“ Konungi var sagt frá því að frumgetinn sonur hans væri dáinn. Þá vissi konungurinn að öll orð Jósefs, sem hann hafði talað, voru sönn. Konungurinn huggaðist við son sinn með barninu sem honum fæddist þann dag, eins og Jósef hafði sagt.

## 49. KAFLI

1 Eftir þetta sendi konungur boð og safnaði saman öllum embættismönnum sínum og þjónum, öllum höfðingjum og aðalsmönnum konungs, og þeir komu allir fyrir konung.

2 Og konungur sagði við þá: „Sjá, þér hafið séð og heyrt öll orð þessa hebreska manns og öll þau tákn, sem hann boðaði að myndu rætast, og ekkert af orðum hans hefur fallið til jarðar.“

3 Þú veist að hann hefur gefið rétta þýðingu draumsins og hann mun örugglega rætast. Ráðlegg þér því nú og vitaðu hvað þú átt að gera og hvernig landið verður bjargað frá hungursneyðinni.

4 Leitið nú og sjáið hvort slíkur maður finnist, sá sem hefur visku og þekking í hjarta sínu, og ég mun setja hann yfir landið.

5 Því að þú hefur heyrt ráðleggingar Hebreans um þetta til að bjarga landinu frá hungursneyðinni, og ég veit að landið verður ekki bjargað frá hungursneyðinni nema með ráðleggingum Hebreans, þess sem mér ráðlagði.

6 Og þeir svöruðu allir konungi og sögðu: „Gott er ráð það, sem Hebreinn hefur gefið um þetta. Nú, herra vor og konungur, sjá, allt landið er í þínum höndum. Gjör það, sem þér þóknast.“

7 Þann sem þú velur og sem þú með visku þinni veist að er vitur og fær um að frelsa landið með visku sinni, hann mun konungurinn skipa til að vera undir sér yfir landið.

8 Þá sagði konungur við alla embættismennina: „Ég hefi ímyndað mér, að þar sem Guð hefur kunngjört Hebreamanninum allt sem hann hefur sagt, þá sé enginn eins hygginn og vitur í öllu landinu og hann. Ef yður þóknast það, mun ég setja hann yfir landið, því að hann mun frelsa landið með visku sinni.“

9 Og allir embættismennirnir svöruðu konungi og sögðu: „Það er þó ritað í lögum Egyptalands, og það má ekki brjóta, að enginn maður skuli ríkja yfir Egyptalandi né vera næsti konungur, nema sá sem kann öll tungumál mannanna.“

10 Nú, herra vor og konungur, sjá, þessi hebreski maður talar aðeins hebresku, og hvernig getur hann þá verið annar stjórnandi okkar, maður sem ekki einu sinni kann tungumál okkar?

11 Nú biðjum við þig að senda eftir honum og láta hann koma fyrir þig og reyna hann í öllu og gera eins og þér þykir gott.

12 Þá sagði konungur: „Það skal framkvæmt verða á morgun, og það sem þú hefur sagt er gott.“ Og allir embættismennirnir komu fyrir konung þann dag.

13 Um nóttina sendi Drottinn einn af þjónustuenglum sínum, og hann kom til Egyptalands til Jósefs. Engill Drottins stóð yfir Jósef. Og sjá, Jósef lá í rúminu um nóttina í húsi húsbónda síns í dýflissunni, því að húsbóndi hans hafði sett hann aftur ofan í dýflissuna vegna konu sinnar.

14 Og engillinn vakti hann af svefni hans, og Jósef reis upp og stóð á fætur sér, og sjá, engill Drottins stóð gegnt honum. Og engill Drottins talaði við Jósef og kenndi honum allar mannamál þá nótt og nefndi hann Jósef.

15 Þá fór engill Drottins frá honum, og Jósef sneri aftur og lagðist í rúmið sitt, og Jósef varð undrandi yfir sýninni, sem hann sá.

16 Og um morguninn sendi konungur boð eftir öllum embættismönnum sínum og þjónum, og þeir komu allir og settust niður fyrir konunginn, og konungur bauð að leiða Jósef, og þjónar konungsins fóru og leiddu Jósef fyrir Faraó.

17 Og konungurinn gekk fram og steig upp tröppurnar á hásætinu, og Jósef talaði við konunginn á öllum tungumálum, og Jósef gekk til hans og talaði við konunginn þar til hann kom fram fyrir konunginn á sjötugasta þrepinu, og hann settist frammi fyrir konunginum.

18 Og konungur fagnaði Jósef mjög, og allir hirðmenn konungs fögnuðu honum mjög, er þeir heyrðu öll orð Jósefs.

19 Konungi og hirðmönnum þóknaðist það að setja Jósef næst konungi yfir allt Egyptaland. Þá talaði konungur við Jósef og sagði:

20 Þú gafst mér ráð um að skipa vitran mann yfir Egyptaland, til þess að hann gæti með visku sinni bjargað landinu frá hungursneyð. Þar sem Guð hefur kunngjört þér allt þetta og öll þau orð, sem þú hefur talað, þá er enginn slíkur hygginn og vitr maður eins og þú í öllu landinu.

21 Og nafn þitt skal ekki lengur heita Jósef, heldur skal Safnat Paanea vera nafn þitt. Þú skalt vera næst mér, og eftir þínu orði skulu öll stjórnunarmál mín fara, og eftir þínu orði skal fólk mitt ganga út og inn.

22 Þjónar mínir og embættismenn skulu einnig taka mánaðarlega laun sín undan þinni hendi, og fyrir þér skal allt fólkið í landinu lúta. Aðeins í hásæti mínu mun ég vera þér meiri.

23 Þá tók konungur hringinn af hendi sér og setti hann á hönd Jósefs. Konungur klæddi Jósef í höfðinglegan klæðnað, setti gullkórónu á höfuð honum og hengdi gullkeðju um háls hans.

24 Og konungur bauð þjónum sínum að láta hann aka í öðrum vagni konungsins, sem fór gegnt vagni konungsins, og lét hann ríða á stórum og sterkum hesti af hestum konungsins og láta hann fara um götur Egyptalands.

25 Og konungur bauð að allir þeir sem léku á bumbur, hörpur og önnur hljóðfæri skyldu fara með Jósef; þúsund bumbur, þúsund mekólöt og þúsund nebalím fylgdu honum.

26 Og fimm þúsund menn, með brugðin sverð sem glitruðu í höndum sér, gengu og léku fyrir framan Jósef, og tuttugu þúsund af stórmennum konungsins, gyrtir beltum úr skinni, þaktum gulli, gengu Jósef til hægri handar og tuttugu þúsund til vinstri, og allar konurnar og meyjarnar gengu upp á þökin eða stóðu á götunum og léku sér og fögnuðu Jósef og horfðu á útlit Jósefs og fegurð hans.

27 Og fólk konungs fór á undan honum og á eftir honum og ilmaði veginn með reykelsi, kassíu og alls kyns góðum ilmvötnum og dreifði myrru og alóe eftir veginum. Tuttugu menn kölluðu þessi orð fyrir honum um allt landið hárri röddu:

28 Sérðu þennan mann, sem konungurinn hefur valið sér sem næststjór? Hann skal stjórna öllum stjórnarmálum, og sá sem brýtur skipanir hans eða ekki fellur til jarðar fyrir honum, skal deyja, því að hann gerir uppreisn gegn konungi og næststjór hans.

29 Og er boðberarnir höfðu hætt að boða, beygðu allir Egyptar sig til jarðar fyrir Jósef og sögðu: „Konungurinn lifi, og annar lifi hans líka!“ Og allir íbúar Egyptalands beygðu sig við veginn, og þegar boðberarnir nálguðust þá, beygðu þeir sig og fögnuðu með alls kyns bumbum, mekol og nebal fyrir Jósef.

30 Og Jósef á hesti sínum hóf augu sín til himins, kallaði og sagði: Hann reisir fátækan mann úr duftinu, hann lyftir þurfanda úr haugnum. Drottinn hersveitanna, sæll er sá maður sem treystir þér.

31 Jósef ferðaðist um Egyptaland með þjónum Faraós og hirðmönnum hans, og þeir sýndu honum allt Egyptaland og alla fjársjóði konungs.

32 Þá sneri Jósef aftur og kom fyrir Faraó þann dag. Konungurinn gaf Jósef landareign í Egyptalandi, akra og víngarða. Konungurinn gaf Jósef þrjú þúsund talentur silfurs og eitt þúsund talentur gulls, ónyxsteina og bedelíum og margar gjafir.

33 Daginn eftir bauð konungur öllum Egyptum að færa Jósef fórnir og gjafir, og að hver sá sem braut gegn skipun konungs skyldi deyja. Þeir gjörðu þá fórnarhæð á borgargötunni og breiddu þar út klæði, og hver sem færði Jósef eitthvað lagði það á fórnarhæðina.

34 Og allir Egyptar köstuðu einhverju á hæðina, annar gullhring, hinn hringa og eyrnalokka og alls kyns gull- og silfuráhöldum, og hann kastaði ónyxsteinum og bedelíum á hæðina; hver gaf eitthvað af því sem hann átti.

35 Jósef tók allt þetta og lagði það í fjárhirslur sínar, og allir embættismenn og aðalsmenn konungs heiðruðu Jósef og gáfu honum margar gjafir, því að konungur hafði valið hann sem næst sinn.

36 Þá sendi konungur til Pótífera, sonar Ahírams prests í Ón, og hann tók Ósnat, ungu dóttur hans, og gaf hana Jósef fyrir konu.

37 Og stúlkan var mjög fríð sýnum, mey, sem enginn hafði þekkt, og Jósef tók hana sér fyrir konu. Og konungurinn sagði við Jósef: "Ég er Faraó, og enginn nema þú skal þora að lyfta hendi sinni eða fæti til að stjórna fólki mínu í öllu Egyptalandi."

38 Jósef var þrjátíu ára gamall, er hann stóð frammi fyrir Faraó. Þá gekk Jósef burt frá konungi og varð næsti konungur í Egyptalandi.

39 Og konungur gaf Jósef hundrað þjóna til að þjóna honum í húsi sínu, og Jósef sendi einnig og keypti marga þjóna og þeir dvöldu í húsi Jósefs.

40 Jósef reisti sér þá mjög glæsilegt hús, líkt konungshöllum, fyrir framan forgarð konungshallarinnar, og hann lét reisa í húsinu stórt musteri, mjög glæsilegt að útliti og hentugt til búsetu; þrjú ár var Jósef að reisa hús sitt.

41 Og Jósef gjörði sér mjög glæsilegan hásæti úr miklu gulli og silfri og lagði það með ónyxsteinum og bedelíum. Hann gjörði á því mynd af öllu Egyptalandi og mynd af Egyptalandsánni sem vökvar allt Egyptaland. Og Jósef sat öruggur á hásæti sínu í húsi sínu og Drottinn jók visku Jósefs.

42 Og allir íbúar Egyptalands, þjónar Faraós og höfðingjar hans elskuðu Jósef mjög, því að þetta var gefið Jósef frá Drottni.

43 Og Jósef hafði her, sem fór í herliði og liði, fjörutíu þúsund og sex hundruð manns að tölu, vopnfærum til að aðstoða konung og Jósef gegn óvininum, auk embættismanna konungs og þjóna hans og óteljandi íbúa Egyptalands.

44 Og Jósef gaf kappum sínum og öllum her sínum skjöldu og spjót, húfur og brynjur og steina til slöngvna.

## 50. KAFLI

1 Um þær mundir fóru Tarsis-synir í móti Ísmaels-sonum og háðu stríð við þá, og Tarsis-synir rændu Ísmaelítana um langan tíma.

2 Og synir Ísmaels voru fámennir á þeim dögum og gátu ekki yfirbugað Tarsis-niðja og þeir voru mjög kúgaðir.

3 Og öldungar Ísmaelítanna sendu konungi Egyptalands tilkynningu og létu segja: „Send þú þjónum þínum yfirmenn og herlið til að hjálpa oss að berjast gegn Tarsisniðjum, því að vér höfum verið að tortímast í langan tíma.“
4 Þá sendi Faraó Jósef með kappunum og herliðinu, sem með honum var, og einnig kappa sína frá konungshöllinni.
5 Og þeir fóru til Havílalands til Ísmaels sona til að veita þeim lið gegn Tarsis sonum, og Ísmaels synir börðust við Tarsis sonu, og Jósef sigraði Tarsisíta og lagði undir sig allt land þeirra, og Ísmaels synir búa þar enn í dag.
6 Þegar Tarsisland var lagt undir sig, flúðu allir Tarsisítar og komu að landamærum bræðra sinna, sona Javans. En Jósef sneri aftur til Egyptalands með öllum sínum hetjum og herliði, og enginn þeirra vantaði.
7 Og við byltingu ársins, á öðru ríkisári Jósefs yfir Egyptalandi, gaf Drottinn mikla gnægð um allt landið í sjö ár, eins og Jósef hafði sagt, því að Drottinn blessaði allan ávöxt jarðarinnar á þeim dögum í sjö ár, og þeir átu og urðu stórsaddir.
8 Og Jósef hafði á þeim tíma yfirmenn undir sér, og þeir söfnuðu öllum vistum góðærisáranna og hrúguðu korni ár eftir ár og lögðu það í fjárhirslur Jósefs.
9 Og hvenær sem þeir söfnuðu matnum bauð Jósef að þeir skyldu færa kornöxin og einnig taka með sér mold af akrinum, svo að hún spilltist ekki.
10 Og Jósef gjörði þetta ár eftir ár og safnaði korni eins og sandi sjávarins gnægð, því að forðar hans voru óteljandi og óteljandi fyrir gnægð.
11 Og allir íbúar Egyptalands söfnuðu einnig alls kyns matvælum í forða sína í miklum mæli á sjö góðu árunum, en þeir fóru ekki með þau eins og Jósef gerði.
12 Og allur maturinn, sem Jósef og Egyptar höfðu safnað á sjö nægtaárunum, var geymdur í landinu í forða fyrir sjö hungursneyðarárin, til framfærslu alls landsins.
13 Og íbúar Egyptalands fylltu hver sinn forðabúr og felustað með korni, til að þeir gætu séð fyrir sér í hungursneyðinni.
14 Og Jósef kom öllum vistunum, sem hann hafði safnað, fyrir í allar borgir Egyptalands, lokaði öllum forðabúrum og setti varðmenn yfir þá.
15 Og Ósnat, dóttir Pótíferu, kona Jósefs, ól honum tvo sonu, Manasse og Efraím, og Jósef var þrjátíu og fjögurra ára gamall, er hann gat þá.
16 Og sveinarnir uxu upp og fóru á hans vegum og að fyrirmælum hans. Þeir víktu ekki af þeim vegi, sem faðir þeirra hafði kennt þeim, hvorki til hægri né vinstri.
17 Og Drottinn var með sveinunum, og þeir uxu upp og fengu skilning og færni í allri visku og öllum stjórnarmálum. Allir embættismenn konungs og stórmenni hans meðal íbúa Egyptalands vöktu sveinana, og þeir ólust upp meðal sona konungs.
18 Og sjö nægtaárin, sem voru um allt land, voru á enda, og sjö hungursneyðisárin komu á eftir þeim, eins og Jósef hafði sagt, og hungursneyðin gekk yfir allt landið.
19 Og allir Egyptar sáu að hungursneyðin var byrjuð í Egyptalandi og allir Egyptar opnuðu kornforða sína því að hungursneyðin var orðin hörð yfir þá.
20 Og þeir fundu allan matinn, sem var í forðabúrum þeirra, fullan af meindýrum og óhæfan til neyslu. Hungursneyðin gekk yfir landið og allir íbúar Egyptalands komu og kölluðu fram fyrir Faraó, því að hungursneyðin var þung yfir þeim.
21 Þá sögðu þeir við Faraó: „Gefðu þjónum þínum mat, hví eigum við þá að deyja úr hungri fyrir augum þínum, bæði vér og börn vor?“
22 Faraó svaraði þeim og sagði: „Hví hrópið þér þá til mín? Hefur Jósef ekki boðið að kornið skyldi geymt á sjö nægtaárunum til að koma í veg fyrir hungursneyðarárin? Og hví hlýdduð þér ekki röddu hans?“
23 Þá svöruðu Egyptar konungi og sögðu: „Svo sannarlega sem þú lifir, herra vor, þá hafa þjónar þínir gjört allt sem Jósef bauð. Þjónar þínir söfnuðu einnig öllum ávöxtum akra sinna á sjö nægtaárunum og lögðu hann í forðabúr, sem er enn í dag.“
24 Og þegar hungursneyðin gekk yfir þjóna þína, opnuðum við forðabúr okkar, og sjá, öll uppskera okkar var full af meindýrum og óhæf til matar.
25 Þegar konungur heyrði allt sem hafði hent íbúa Egyptalands, varð hann mjög hræddur vegna hungursneyðinnar og skelfdist mjög. Konungur svaraði Egyptum og sagði: „Fyrst allt þetta hefur yfir ykkur komið, farið þá til Jósefs og gjörið allt sem hann segir ykkur, brjótið ekki boðorð hans.“
26 Þá fór allt Egyptaland og kom til Jósefs og sagði við hann: „Gef oss mat, hví skulum vér deyja úr hungri fyrir þér? Því að vér höfum safnað uppskeru okkar í sjö ár, eins og þú bauðst, og geymt hana, og þannig hefur okkur liðið.“
27 Og er Jósef heyrði öll orð Egyptalandsmanna og hvað þeim hafði hent, þá opnaði Jósef allar forða sínar af ávöxtum og seldi þær Egyptum.
28 Og hungursneyðin gekk yfir landið, og hungursneyðin var um öll lönd, en í Egyptalandi var uppskera til sölu.
29 Og allir íbúar Egyptalands komu til Jósefs til að kaupa korn, því að hungursneyðin gekk yfir þá og allt korn þeirra var eyðilagt, og Jósef seldi það daglega öllum Egyptum.
30 Og allir íbúar Kanaanlands og Filistar og þeir sem voru handan við Jórdan, og Austurbyggjar og allar borgir landanna fjær og nær heyrðu að korn væri til í Egyptalandi, og þeir komu allir til Egyptalands til að kaupa korn, því að hungursneyðin gekk yfir þá.
31 Jósef opnaði kornforðana og setti yfir þá, og þeir stóðu daglega og seldu öllum þeim, sem komu.
32 Og Jósef vissi að bræður hans myndu einnig koma til Egyptalands til að kaupa korn, því að hungursneyðin geisaði um alla jörðina. Og Jósef bauð öllu fólki sínu að láta kunngjöra þetta um allt Egyptaland og segja:
33 Það er þóknun konungsins, næststjórs hans og stórmenna þeirra, að hver sá sem vill kaupa korn í Egyptalandi sendi ekki þjóna sína til Egyptalands til að kaupa, heldur syni sína, og einnig hver sá Egypti eða Kanaaníti, sem kemur úr einhverjum af birgðunum frá því að kaupa korn í Egyptalandi og fer og selur það um allt landið, hann skal deyja, því að enginn kaupir nema til framfærslu fjölskyldu sinnar.
34 Og hver maður sem leiðir tvær eða þrjár skepnur skal deyja, því að maður skal aðeins leiða sína eigin skepnu.
35 Og Jósef setti varðmenn við hlið Egyptalands og bauð þeim og sagði: „Hver sem kemur til að kaupa korn, leyfið honum ekki að koma inn fyrr en nafn hans og nafn föður hans og nafn föðurföður hans er skrifað niður. Og hvað

sem skrifað er að degi, sendið mér nöfn þeirra að kvöldi, svo að ég fái að vita nöfn þeirra.“

36 Og Jósef setti tilsjónarmenn um allt Egyptaland og bauð þeim að gjöra allt þetta.

37 Og Jósef gjörði allt þetta og setti þessi lög, til þess að hann mætti vita, hvenær bræður hans kæmu til Egyptalands til að kaupa korn, og fólk Jósefs lét daglega kunngjöra það í Egyptalandi samkvæmt þessum orðum og lögum, sem Jósef hafði fyrirskipað.

38 Og allir íbúar austurs og vesturs og allrar jarðarinnar heyrðu um lögin og ákvæðin sem Jósef hafði sett í Egyptalandi, og íbúar útjaðra jarðar komu og keyptu korn í Egyptalandi dag eftir dag og fóru síðan burt.

39 Og allir embættismenn Egyptalands gjörðu eins og Jósef hafði boðið. Hliðverðirnir skrifuðu nöfn allra þeirra, sem komu til Egyptalands til að kaupa korn, og nöfn feðra sinna og færðu þá kvöldin á hverjum degi fyrir Jósef.

## 51. KAFLI

1 Jakob heyrði síðar að korn væri til í Egyptalandi og kallaði á sonu sína að fara til Egyptalands til að kaupa korn, því að hungursneyðin gekk einnig yfir þá. Hann kallaði á sonu sína og sagði:

2 Ég heyri að korn sé til í Egyptalandi og að allir íbúar jarðarinnar fari þangað til að kaupa korn. Hví viljið þér þá nú sýna yður ánægju frammi fyrir allri jörðinni? Farið þér einnig niður til Egyptalands og kaupið oss lítið eitt af korni meðal þeirra, sem þangað koma, svo að vér deyjum ekki.

3 Synir Jakobs hlýddu röddu föður síns og tóku sig upp til að fara niður til Egyptalands til að kaupa korn meðal hinna sem þangað komu.

4 Og Jakob faðir þeirra bauð þeim og sagði: „Þegar þér komið inn í borgina, gangið ekki saman inn um sama hliðið vegna íbúa landsins.“

5 Synir Jakobs fóru af stað og komu til Egyptalands, og synir Jakobs gjörðu allt eins og faðir þeirra hafði boðið þeim, en Jakob sendi ekki Benjamín, því að hann sagði: „Ekki gæti slys hent hann á veginum eins og bróðir hans.“ Og tíu af sonum Jakobs fóru af stað.

6 Og meðan synir Jakobs voru á ferðinni, iðruðust þeir þess sem þeir höfðu gjört Jósef og töluðu sín á milli og sögðu: „Vér vitum að Jósef, bróðir vor, fór til Egyptalands, og nú munum vér leita hans hvar sem vér förum, og ef vér finnum hann, munum vér taka hann frá húsbónda hans til lausnargjalds, en ella munum vér með valdi deyja fyrir hann.“

7 Og synir Jakobs samþykktu þetta og styrktu sig fyrir Jósef til að frelsa hann úr hendi húsbónda síns. Og synir Jakobs fóru til Egyptalands. Og er þeir nálguðust Egyptaland, skildu þeir hver frá öðrum og gengu um tíu hlið Egyptalands. Hliðverðirnir skrifuðu nöfn þeirra þann dag og færðu þá til Jósefs að kvöldi.

8 Og Jósef las nöfnin úr höndum hliðvarða borgarinnar og komst að því að bræður hans höfðu gengið inn um tíu hlið borgarinnar. Þá bauð Jósef að kunngjöra skyldi um allt Egyptaland og segja:

9 Farið út, allir verðirnir, lokið öllum kornbúðunum og látið aðeins eina vera opna, svo að þeir sem koma geti keypt þar.

10 Og allir hirðmenn Jósefs gjörðu svo á þeim tíma og lokuðu öllum birgðunum og skildu aðeins einn eftir opinn.

11 Og Jósef gaf þeim, sem var yfir birgðageymslunni, nöfn bræðra sinna skráð og sagði við hann: „Hver sem kemur til þín til að kaupa korn, þá spyrðu hann að nafni, og þegar menn með þessu nafni koma fyrir þig, þá taktu þá og sendu þá.“ Og þeir gjörðu svo.

12 Þegar synir Jakobs komu til borgarinnar söfnuðust þeir saman í borginni til að leita Jósefs áður en þeir keyptu sér korn.

13 Og þeir fóru að vændiskvennarmúrunum og leituðu Jósefs innan vændiskvennanna í þrjá daga, því að þeir héldu að Jósef myndi koma innan vændiskvennanna, því að Jósef var mjög fríður sýnum og fagur sýnum, og synir Jakobs leituðu Jósefs í þrjá daga en fundu hann ekki.

14 Og maðurinn, sem settur var yfir birgðageymsluna, leitaði að nöfnunum, sem Jósef hafði gefið honum, en fann þau ekki.

15 Og hann sendi til Jósefs og lét segja: „Þrír dagar eru liðnir og mennirnir, sem þú nefndir mér nöfn, eru ekki komnir. Og Jósef sendi þjóna til að leita að mönnunum um allt Egyptaland og leiða þá fyrir Jósef.“

16 Þjónar Jósefs fóru og komu til Egyptalands en fundu þá ekki. Þeir fóru til Gósen, en þar voru þeir ekki. Síðan fóru þeir til borgarinnar Ramses en fundu þá ekki.

17 Og Jósef hélt áfram að senda sextán þjóna til að leita að bræðrum sínum, og þeir fóru og dreifðu sér um fjögur horn borgarinnar, og fjórir af þjónunum fóru inn í hús vændiskonunnar og fundu þar tíu mennina að leita að bróður sínum.

18 Og þessir fjórir menn tóku þá og leiddu þá fyrir hann og lutu honum til jarðar. En Jósef sat í hásæti sínu í musteri sínu, klæddur höfðinglegum klæðum, og á höfði sér var stór gullkóróna, og allir hinir voldugu menn sátu umhverfis hann.

19 Og synir Jakobs sáu Jósef, og þeim fannst vaxtarlag hans, fríðleiki og háttprýði undursamlegt, og þeir lutu honum aftur til jarðar.

20 Og Jósef sá bræður sína og þekkti þá, en þeir þekktu hann ekki, því að Jósef var mjög mikill í augum þeirra, þess vegna þekktu þeir hann ekki.

21 Þá sagði Jósef við þá: „Hvaðan komið þér?“ Þeir svöruðu allir og sögðu: „Þjónar þínir eru komnir frá Kanaanlandi til að kaupa korn, því að hungursneyðin geisar um allt landið, og þjónar þínir hafa heyrt, að korn sé til í Egyptalandi. Þeir eru því komnir meðal hinna komnu til að kaupa korn sér til framfærslu.“

22 Jósef svaraði þeim og sagði: „Ef þér eruð komnir til að kaupa, eins og þér segið, hví komið þér þá um tíu hlið borgarinnar? Þér eruð komnir til að kanna landið.“

23 Og þeir svöruðu Jósef allir saman og sögðu: „Ekki svo, herra minn. Vér höfum rétt fyrir oss. Þjónar þínir erum ekki njósnarar, heldur erum vér komnir til að kaupa korn, því að þjónar þínir erum allir bræður, synir sama manns í Kanaanlandi. Og faðir vor bauð oss og sagði: Þegar þér komið til borgarinnar, gangið ekki saman inn um sama hliðið vegna íbúa landsins.“

24 Og Jósef svaraði þeim enn og sagði: „Þetta er það, sem ég sagði við ykkur: Þið eruð komin til að kanna landið, því hafið þið allir gengið um tíu hlið borgarinnar, þið eruð komin til að sjá, hvar landið er bert.“

25 Vissulega fer hver sem kemur til að kaupa korn, leiðar sinnar, og þú ert nú þegar þrjá daga í landinu, og hvað gjörir þú innan veggja vændiskvenna, þar sem þú hefur verið nú þrjá daga? Njósnarar gera slíkt.
26 Og þeir sögðu við Jósef: „Fjarri sé það herra okkar að tala þetta, því að við erum tólf bræður, synir Jakobs föður okkar í Kanaanlandi, sonar Ísaks, sonar Abrahams Hebrea, og sjá, sá yngsti er í dag hjá föður okkar í Kanaanlandi, og einn þeirra er ekki lengur á lífi, því að hann var týndur frá okkur, og við héldum að hann væri kannski í þessu landi. Þess vegna leitum við hans um allt landið og erum jafnvel komin að húsum vændiskvenna til að leita hans þar.“
27 Og Jósef sagði við þá: „Og hafið þér þá leitað hans um alla jörðina, þar sem aðeins Egyptaland er eftir, til þess að þér gætuð leitað hans? Hvað ætti bróðir yðar þá að gjöra í húsum vændiskvenna, þótt hann væri í Egyptalandi? Hefur þú ekki sagt: „Þú ert af niðjum Ísaks, sonar Abrahams,“ og hvað eiga synir Jakobs þá að gjöra í húsum vændiskvenna?“
28 Og þeir sögðu við hann: „Vér höfum heyrt, að Ísmaelítar hafi stolið honum frá oss, og oss hefur verið sagt, að þeir hafi selt hann til Egyptalands, og þjónn þinn, bróðir vor, er mjög fríður sýnum og vel vaxinn. Vér hugsuðum því, að hann væri í húsum vændiskonna. Þess vegna fóru þjónar þínir þangað til að leita hans og greiða lausnargjald fyrir hann.“
29 Og Jósef svaraði þeim enn og sagði: „Sannarlega mælið þér lygi og ljúgi, þér segið um sjálf yður, að þér séuð synir Abrahams. Svo sannarlega sem Faraó lifir, þér eruð njósnarar. Þess vegna hafið þér komið í hús vændiskonna, til þess að þér verðið ekki þekktir.“
30 Og Jósef sagði við þá: „Ef þér finnið hann og húsbóndi hans krefst mikils verðs af yður, viljið þér þá gefa honum það?“ Þeir svöruðu: „Það skal gefið verða.“
31 Og hann sagði við þá: „Ef húsbóndi hans vill ekki skilja við hann fyrir hátt verð, hvað gerið þið þá við hann hans vegna?“ Þeir svöruðu honum og sögðu: „Ef hann gefur okkur hann ekki, þá munum við drepa hann, taka bróður okkar og fara burt.“
32 Þá sagði Jósef við þá: „Þetta er það, sem ég hefi við yður sagt: Þér eruð njósnarar, því að þér eruð komnir til að drepa íbúa landsins, því að vér höfum heyrt, að tveir bræður yðar hafi drepið alla íbúa Síkems í Kanaanlandi vegna systur yðar, og nú komið þér til að gjöra slíkt hið sama í Egyptalandi vegna bróður yðar.“
33 Aðeins á þessu mun ég vita, að þér eruð sannir menn: Ef þér sendið einn úr ykkar hópi heim til að sækja yngsta bróður yðar frá föður yðar og færa hann hingað til mín, þá mun ég vita, að þér hafið rétt fyrir yður.
34 Þá kallaði Jósef til sín sjötíu af kappum sínum og sagði við þá: „Takið þessa menn og færið þá inn í varðstöðina.“
35 Og kapparnir tóku tíu mennina, handtóku þá og settu þá í varðhald og voru þeir í varðhaldinu í þrjá daga.
36 Á þriðja degi lét Jósef leiða þá út úr varðhaldinu og sagði við þá: „Gjörið þetta fyrir ykkur sjálf, ef þið eruð sannir menn, svo að þið megið lifa. Einn af bræðrum ykkar skal vera innilokaður í varðhaldinu, meðan þið farið og flytjið korn handa fjölskyldu ykkar til Kanaanlands og sækið yngsta bróður ykkar og færið hann hingað til mín, svo að ég viti, að þið eruð sannir menn, þegar þið gjörið þetta.“
37 Og Jósef gekk út frá þeim og inn í herbergið og grét sáran, því að hann kenndi með þeim, og þvoði andlit sitt og sneri aftur til þeirra, og hann tók Símeon frá þeim og skipaði að binda hann, en Símeon vildi það ekki, því að hann var mjög voldugur maður og þeir gátu ekki bundið hann.
38 Þá kallaði Jósef á kappa sína og sjötíu hraustir menn komu fyrir hann með brugðnar sverðir í höndum, og synir Jakobs urðu skelfingu lostnir við þá.
39 Og Jósef sagði við þá: „Takið þennan mann og haldið honum inni í fangelsi þar til bræður hans koma til hans.“ Og hinir hugrökku menn Jósefs flýttu sér og allir tóku þeir Símeon höndum til að binda hann. Símeon öskraði hátt og hræðilegt og ópið heyrðist langt á eftir.
40 Og allir hinir hugrökku menn Jósefs urðu skelfingu lostnir við ópið, svo að þeir féllu fram á ásjónur sínar, og þeir urðu mjög hræddir og flýðu.
41 Og allir mennirnir, sem með Jósef voru, flýðu, því að þeir voru mjög hræddir um líf sitt, og aðeins Jósef og Manasse sonur hans voru eftir. Og Manasse Jósefsson sá styrk Símeons og reiddist honum mjög.
42 Þá reis Manassah, sonur Jósefs, upp gegn Símeoni og Manassah sló Símeon með hnefanum mikið högg á hálsinn, svo að reiði Símeons þagnaði.
43 Þá greip Manasse Símeon og greip hann harkalega, batt hann og færði hann í fangageymsluna, og allir synir Jakobs urðu agndofa yfir athöfn hins unga manns.
44 Þá sagði Símeon við bræður sína: „Enginn yðar má segja, að þetta sé högg á Egypta, heldur að þetta sé högg á ætt föður míns.“
45 Og eftir þetta skipaði Jósef að kalla til þann sem settur var yfir birgðahúsið, til að fylla sekki þeirra með korni eins mikið og þeir gætu borið og setja peninga hvers manns aftur í sekk hans og gefa þeim vistir til ferðar, og svo gjörði hann við þá.
46 Og Jósef bauð þeim og sagði: „Varist að brjóta ekki skipun mína um að færa bróður ykkar, eins og ég hef sagt ykkur. Þegar þið færið bróður ykkar hingað til mín, þá mun ég vita að þið eruð sannir menn. Og þið getið farið um landið. Ég mun skila ykkur bróður ykkar aftur, og þið getið snúið aftur til föður ykkar í friði.“
47 Og þeir svöruðu allir og sögðu: „Eins og herra vor segir, svo munum vér gjöra.“ Og þeir lutu honum til jarðar.
48 Og hver maður lyfti korni sínu upp á asna sinn og fóru af stað til Kanaanlands, til föður síns. Og þeir komu til gistihússins. Og Leví breiddi út sekk sinn til að gefa asna sínum fóður. Og er hann sá, voru peningarnir hans, fullir vigtaðir, enn í sekk hans.
49 Þá varð maðurinn mjög hræddur og sagði við bræður sína: „Peningarnir mínir eru komnir aftur, og sjá, þeir eru í sekk mínum.“ Mennirnir urðu mjög hræddir og sögðu: „Hvað hefur Guð gjört okkur þetta?“
50 Og þeir sögðu allir: „Hvar er þá miskunn Drottins við feður okkar, við Abraham, Ísak og Jakob, að Drottinn hefur í dag selt okkur í hendur Egyptalandskonungi til að hann ráði ferð sinni gegn okkur?“
51 Þá sagði Júda við þá: „Sannarlega erum vér sekir syndarar fyrir Drottni, Guði vorum, því að vér höfum selt bróður vorn, hold vort, og hví segið þér: Hvar er miskunn Drottins við feður vora?“

52 Þá sagði Rúben við þá: „Sagði ég ekki við ykkur: Syndgið ekki á sveininum? Og þið hlýdduð mér ekki? Nú krefst Guð hans af okkur. Hvernig dirfist ykkur að segja: ‚Hvar er miskunn Drottins við feður okkar?' Þar sem þið hafið syndgað á móti Drottni?
53 Og þeir dvöldust á þeim stað yfir nóttina, risu snemma morguns og létu korn sitt á asna sína, leiddu það og héldu áfram og komu til húss föður síns í Kanaanlandi.
54 Jakob fór þá út og fjölskylda hans til að hitta sonu sína. Og er Jakob sá, var bróðir þeirra, Símeon, ekki með þeim. Jakob sagði við sonu sína: „Hvar er bróðir yðar, Símeon, sem ég sé ekki?“ Synir hans sögðu honum frá öllu því, sem þeim hafði hent í Egyptalandi.

## 52. KAFLI

1 Þeir gengu inn í hús sitt, opnuðu hver sinn sekk og sáu, og sjá, þar var hvers manns peningabunga. Þeir og faðir þeirra urðu mjög skelfingu lostnir.
2 Jakob sagði við þá: „Hvað hafið þið gjört mér þetta? Ég sendi bróður ykkar, Jósef, til að spyrjast fyrir um ykkur, og þið sögðuð við mig: Villidýr át hann.“
3 Og Símeon fór með ykkur til að kaupa mat og þið segið að Egyptalandskonungur hafi sett hann í fangelsi og þið viljið taka Benjamín til að valda einnig dauða hans og leiða gráhærð mín með sorg niður í gröfina vegna Benjamíns og bróður hans Jósefs.
4 Nú skal sonur minn ekki fara með ykkur, því að bróðir hans er dáinn og hann er einn eftir, og ógæfa gæti hent hann á þeirri leið sem þið farið, eins og hent var bróður hans.
5 Rúben sagði við föður sinn: „Þú skalt drepa báða sonu mína, ef ég færi ekki son þinn með mér og legg hann fyrir þig.“ Jakob sagði við sonu sína: „Verið hér kyrr og farið ekki til Egyptalands, því að sonur minn skal ekki fara með ykkur til Egyptalands og ekki deyja eins og bróðir hans.“
6 Þá sagði Júda við þá: „Haltið ykkur frá honum, þar til kornið er búið. Þá mun hann segja: „Takið bróður ykkar ofan,“ ef hann finnur líf sitt og líf fjölskyldu sinnar í hættu vegna hungursneyðarinnar.“
7 Á þeim dögum var hungursneyðin mikil um allt landið, og allir íbúar jarðarinnar fóru og komu til Egyptalands til að kaupa matvæli, því að hungursneyðin var mjög mikil meðal þeirra, og synir Jakobs dvöldu í Kanaan í eitt ár og tvo mánuði, þar til korn þeirra var lokið.
8 Og er kornið var búið, þá var allt heimili Jakobs hungrað. Öll börn sona Jakobs komu saman og nálguðust Jakob, umkringdu hann öll og sögðu við hann: „Gefðu okkur brauð, hví skulum við þá öll farast úr hungri fyrir augliti þínu?“
9 Jakob heyrði orð sonar sonar síns og grét hástöfum og kenndi til þeirra. Jakob kallaði á sonu sína og þeir komu allir og settust niður fyrir framan hann.
10 Jakob sagði við þá: „Hafið þið ekki séð, hversu börnin ykkar gráta yfir mér í dag og segja: ‚Gefið okkur brauð!' En hér er ekkert brauð til. Farið nú aftur og kaupið okkur lítið eitt af mat.“
11 Júda svaraði föður sínum og sagði: „Ef þú sendir bróður okkar með okkur, þá förum við niður eftir og kaupum þér korn, en ef þú sendir hann ekki, þá förum við ekki niður eftir. Því að vissulega hefur Egyptalandskonungur lagt það sérstaklega fyrir okkur og sagt: „Þér skuluð ekki koma fyrir mig, nema bróðir yðar sé með yður.“ Því að Egyptalandskonungur er sterkur og voldugur konungur. Ef við förum til hans án bróður okkar, þá verðum við allir líflátnir.“
12 Veistu ekki og hefur þú ekki heyrt að þessi konungur er mjög voldugur og vitur, og enginn er hans líkur á allri jörðinni? Sjá, vér höfum séð alla konunga jarðarinnar og engan slíkan konung, konung Egyptalands. Vissulega er enginn meiri en Abímelek, konungur Filista, meðal allra konunga jarðarinnar, en konungur Egyptalands er meiri og voldugri en hann, og Abímelek er aðeins sambærilegur við einn af embættismönnum hans.
13 Faðir, þú hefur ekki séð höll hans og hásæti og alla þjóna hans standa frammi fyrir honum; þú hefur ekki séð þennan konung á hásæti sínu í prakt og konunglegum sýnum, klæddan konunglegum klæðum sínum með stóra gullkórónu á höfði sér; þú hefur ekki séð þann heiður og dýrð sem Guð hefur gefið honum, því að enginn er hans líkur á allri jörðinni.
14 Faðir, þú hefur ekki séð viskuna, skilninginn og þekkinguna sem Guð hefur gefið honum í hjarta, né heyrt ljúfa rödd hans þegar hann talaði til okkar.
15 Vér vitum ekki, faðir, hver sagði honum nöfn okkar og allt sem við höfum komið, en samt spurði hann einnig um þig og sagði: „Er faðir þinn enn á lífi og líður honum vel?“
16 Þú hefur ekki séð hvernig hann stjórnaði málum Egyptalands án þess að spyrja Faraó, herra hans, og þú hefur ekki séð þá lotningu og ótta sem hann vakti yfir alla Egypta.
17 Og þegar við fórum frá honum, hótuðum við að fara með Egyptaland eins og aðrar borgir Amoríta, og við vorum afar reiðir öllum orðum hans, sem hann talaði um okkur sem njósnara, og nú, þegar við komum aftur fyrir hann, mun ótti hans koma yfir okkur öll, og enginn okkar mun geta talað við hann, hvorki smátt né stórt.
18 Nú, faðir, sendið sveininn með okkur, svo að við förum og kaupum þér mat til framfærslu og deyjum ekki úr hungri. Jakob sagði: „Hví hefur þú farið svo illa með mig að segja konunginum að þú eigir bróður? Hvað hefur þú gert mér?“
19 Þá sagði Júda við Jakob föður sinn: „Fáðu sveininn mér í umsjá, þá skulum við taka okkur upp og fara til Egyptalands og kaupa korn og síðan snúa aftur. Og ef sveinninn er ekki með okkur, þá ber ég ábyrgð á þér að eilífu.“
20 Hefur þú séð öll ungbörn okkar gráta yfir þér af hungri og þú hefur engan mátt til að seðja þau? Lát nú samúð þína vakna með þeim og sendu bróður okkar með okkur, og við skulum fara.
21 Því hvernig mun miskunn Drottins gagnvart feðrum okkar birtast þér, er þú segir að Egyptalandskonungur muni taka son þinn burt? Svo sannarlega sem Drottinn lifir, mun ég ekki yfirgefa hann fyrr en ég hef leitt hann og lagt hann fyrir þig. Bið þú fyrir okkur til Drottins, að hann sýni okkur náð og láti okkur hljóta velþóknun og hlýju hjá Egyptalandskonungi og mönnum hans. Því að ef við hefðum ekki tafið, þá værum við nú örugglega komin aftur með son þinn í annað sinn.
22 Og Jakob sagði við sonu sína: „Ég treysti Drottni Guði, að hann muni frelsa ykkur og veita ykkur velþóknun í augum Egyptalandskonungs og allra manna hans.“

23 Rís nú upp og far til mannsins og takið með yður gjöf handa honum af því sem fæst í landinu og færið hana honum. Megi hinn almáttugi Guð miskunna yður fyrir augliti sínu, svo að hann sendi Benjamín og Símeon bræður yðar með yður.
24 Þá risu allir mennirnir upp og tóku Benjamín, bróður sinn, og þeir tóku með sér mikla gjöf af því besta í landinu, og þeir tóku einnig tvöfaldan skammt af silfri.
25 Og Jakob gaf sonum sínum strangt fyrirmæli varðandi Benjamín og sagði: „Varist hans á þeirri leið sem þér farið og skiljið yður ekki frá honum á veginum, hvorki né í Egyptalandi.“
26 Jakob reis upp frá sonum sínum, breiddi út hendur sínar og bað til Drottins fyrir sonum sínum og sagði: „Drottinn, Guð himins og jarðar, minnstu sáttmála þíns við Abraham, föður vorn, minnstu hans við Ísak, föður minn, og sýni sonum mínum miskunn og sel þá ekki í hendur Egyptalandskonungi. Gjör það, Guð, fyrir sakir miskunnar þinnar, frelsa öll börn mín og bjarga þeim undan valdi Egypta og senda þeim bræður þeirra tvo.“
27 Og allar konur sona Jakobs og börn þeirra hófu augu sín til himins og grétu öll frammi fyrir Drottni og hrópuðu til hans um að frelsa feður sína úr höndum Egyptalandskonungs.
28 Og Jakob skrifaði Egyptalandskonungi skýrslu og gaf hana Júda og sonum hans fyrir Egyptalandskonung og sagði:
29 Frá þjóni þínum Jakob, syni Ísaks, sonar Abrahams hins hebreska, höfðingja Guðs, til hins volduga og vitra konungs, sem opinberar leyndardóma, konungs Egyptalands, kveðja.
30 Herra mínum, Egyptalandskonungi, sé það vitanlegt að hungursneyðin gekk yfir okkur í Kanaanlandi og ég sendi sonu mína til þín til að kaupa okkur af þér lítið eitt af vistum til framfærslu.
31 Því að synir mínir umkringdu mig og ég, mjög gamall, get ekki séð með augum mínum, því að augu mín eru orðin mjög þung af elli, og ég grát daglega yfir syni mínum, yfir Jósef, sem týndist frá mér, og ég bauð sonum mínum að ganga ekki inn um borgarhliðin þegar þeir kæmu til Egyptalands vegna íbúa landsins.
32 Og ég bauð þeim einnig að fara um Egyptaland til að leita að syni mínum Jósef, ef til vill gætu þeir fundið hann þar, og þeir gjörðu það, og þú taldir þá vera njósnara landsins.
33 Höfum við ekki heyrt af þér að þú hafir ráðið draum Faraós og talað sannleikann við hann? Hvernig veistu þá ekki með visku þinni hvort synir mínir eru njósnarar eða ekki?
34 Nú, herra minn og konungur, sjá, ég hef sent son minn á undan þér, eins og þú sagðir sonum mínum. Ég bið þig að horfa á hann þar til hann snýr aftur til mín í friði með bræðrum sínum.
35 Veistu ekki eða hefur þú ekki heyrt hvað Guð vor gjörði Faraó þegar hann tók Söru móður mína til sín, og hvað hann gjörði Abímelek Filistakonungi hennar vegna, og einnig hvað faðir vor Abraham gjörði níu konungum Elams, hversu hann drap þá alla með fáeinum mönnum, sem með honum voru?
36 Og einnig hvað synir mínir tveir, Símeon og Leví, gjörðu við átta borgir Amoríta, hvernig þeir eyddu þeim vegna Dínu, systur þeirra?
37 Og einnig hugguðu þeir sig vegna bróður síns, Benjamíns, við missi bróður hans, Jósefs; hvað munu þeir þá gera fyrir hann þegar þeir sjá hönd einhvers fólks sigra þá, hans vegna?
38 Veistu ekki, konungur Egyptalands, að kraftur Guðs er með okkur og að Guð heyrir bænir okkar ávallt og yfirgefur okkur ekki alla daga?
39 Og þegar synir mínir sögðu mér frá samskiptum þínum við þá, þá ákallaði ég ekki Drottin þín vegna, því að þá hefðir þú farist með mönnum þínum áður en sonur minn Benjamín kæmi fyrir þig. En ég hugsaði, þar sem Símeon sonur minn var í húsi þínu, að þú gætir kannski sýnt honum vinsemd, þess vegna gjörði ég þér ekki þetta.
40 Sjá, Benjamín, sonur minn, kemur til þín með sonum mínum. Gæt þín að honum og legg augu þín á hann, og þá mun Guð festa augu sín yfir þér og um allt ríki þitt.
41 Nú hef ég sagt þér allt sem mér er í hugum, og sjá, synir mínir koma til þín með bróður sínum. Skoðaðu landið þeirra vegna og láttu þá snúa aftur í friði með bræðrum sínum.
42 Og Jakob gaf sonum sínum heimildirnar í umsjá Júda til að gefa þær konungi Egyptalands.

## 53. KAFLI

1 Synir Jakobs tóku sig upp og tóku Benjamín og allar gjafirnar, fóru og komu til Egyptalands og gengu frammi fyrir Jósef.
2 Og Jósef sá bróður sinn Benjamín með þeim og hann heilsaði þeim, og þessir menn komu heim til Jósefs.
3 Og Jósef bauð húsvörð sínum að gefa bræðrum sínum að eta, og hann gjörði svo við þá.
4 Um hádegi sendi Jósef eftir mönnunum að koma fyrir sig ásamt Benjamín, og mennirnir sögðu húsvörð Jósefs frá silfrinu, sem var komið aftur í sekkjum þeirra. Hann sagði við þá: „Ykkur mun vegna vel, óttist ekki!“ Og hann leiddi bróður þeirra, Símeon, til þeirra.
5 Þá sagði Símeon við bræður sína: „Herra Egyptalands hefur sýnt mér mikla gæsku. Hann hélt mér ekki í fjötrum, eins og þér hafið séð með eigin augum. Því að þegar þér fóruð út úr borginni lét hann mig lausan og sýndi mér gæsku í húsi sínu.“
6 Júda tók í hönd Benjamíns og þeir gengu fram fyrir Jósef og lutu honum til jarðar.
7 Mennirnir færðu Jósef gjöfina og settust allir niður fyrir framan hann. Jósef sagði við þá: „Líður ykkur vel, líður börnum ykkar vel, líður öldruðum föður ykkar vel?“ Þeir sögðu: „Það líður vel.“ Júda tók skýrsluna, sem Jakob hafði sent, og fékk hana Jósef í hendur.
8 Og Jósef las bréfið og þekkti skrift föður síns og langaði til að gráta og gekk inn í innra herbergi og grét sáran og fór síðan út.
9 Og hann hóf upp augu sín og sá Benjamín, bróður sinn, og sagði: „Er þetta bróðir þinn, sem þér töluðuð um við mig?“ Benjamín gekk þá til Jósefs, og Jósef lagði hönd sína á höfuð hans og sagði við hann: „Guð sé þér náðugur, sonur minn.“

10 Og er Jósef sá bróður sinn, son móður sinnar, langaði hann aftur til að gráta og gekk inn í herbergið og grét þar, þvoði andlit sitt og gekk út og hætti að gráta og sagði: „Búið til mat.“

11 Og Jósef hafði bikar, sem hann drakk úr, og hann var úr silfri, fallega skreyttur ónyxsteinum og bedelíum, og Jósef sló bikarinn í augsýn bræðra sinna, meðan þeir sátu til matar með honum.

12 Þá sagði Jósef við mennina: „Ég veit af þessum bikar að Rúben, frumburðurinn, Símeon, Leví, Júda, Íssakar og Sebúlon eru synir sömu móður. Setjist niður til að eta eftir ætterni ykkar.“

13 Og hann raðaði einnig hinum eftir ætterni þeirra og sagði: „Ég veit að þessi yngsti bróðir ykkar á engan bróður, og ég, eins og hann, á engan bróður. Hann skal því sitja til borðs með mér.“

14 Og Benjamín gekk upp fyrir Jósef og settist í hásætið, og mennirnir sáu verk Jósefs og voru agndofa yfir því. Mennirnir átu og drukku með Jósef, og hann gaf þeim síðan gjafir. Jósef gaf Benjamín eina gjöf, og Manasse og Efraím sáu verk föður síns, og þeir gáfu honum einnig gjafir. Ósnat gaf honum eina gjöf, og það voru fimm gjafir í hendi Benjamíns.

15 Og Jósef færði þeim vín að drekka, en þeir vildu ekki drekka og sögðu: „Frá þeim degi er Jósef týndist höfum vér ekki drukkið vín né etið neinar kræsingar.“

16 Og Jósef sór þeim eið og lagði mikið á þá, og þeir drukku ríkulega með honum þann dag. Síðan sneri Jósef sér að bróður sínum, Benjamín, til að tala við hann, en Benjamín sat enn á hásætinu frammi fyrir Jósef.

17 Jósef sagði við hann: „Hefur þú eignast nokkur börn?“ Hann sagði: „Þjónn þinn á tíu sonu og þessi eru nöfn þeirra: Bela, Beker, Asbal, Gera, Naaman, Akí, Ros, Múpím, Kúpím og Ord, og ég nefndi þá eftir bróður mínum, sem ég hef ekki séð.“

18 Og hann bauð þeim að færa sér stjörnukort sitt, sem Jósef þekkti allar tímarnir, og Jósef sagði við Benjamín: „Ég hef heyrt að Hebrear séu vel að sér í allri visku, veistu nokkuð um þetta?“

19 Benjamín sagði: „Þjónn þinn þekkir líka alla þá visku, sem faðir minn kenndi mér.“ Jósef sagði við Benjamín: „Líttu á þetta tæki og skildu, hvar Jósef, bróðir þinn, er í Egyptalandi, sem þú sagðir að hefði farið til Egyptalands.“

20 Og Benjamín sá þetta tæki með stjörnukorti himinsins, og hann varð vitur og leit þar til að vita hvar bróðir hans var, og Benjamín skipti öllu Egyptalandi í fjóra hluta, og hann komst að því að sá sem sat á hásætinu fyrir framan hann var bróðir hans Jósef, og Benjamín undraðist mjög, og þegar Jósef sá að bróðir hans Benjamín var svo undrandi, sagði hann við Benjamín: Hvað hefur þú séð, og hví ert þú undrandi?

21 Og Benjamín sagði við Jósef: „Ég sé af þessu að Jósef bróðir minn situr hér með mér á hásætinu.“ Jósef sagði við hann: „Ég er Jósef bróðir þinn. Segðu ekki bræðrum þínum þetta. Ég mun senda þig með þeim þegar þeir fara burt og ég mun bjóða að þeir verði fluttir aftur inn í borgina og ég mun taka þig burt frá þeim.“

22 Og ef þeir hætta lífi sínu og berjast fyrir þig, þá mun ég vita að þeir hafa iðrast þess sem þeir gjörðu mér, og ég mun láta þá vita af mér, og ef þeir yfirgefa þig þegar ég tek þig, þá skalt þú vera hjá mér, og ég mun deila við þá, og þeir munu fara burt, og ég mun ekki láta þá vita af mér.

23 Þá bauð Jósef hirði sínum að fylla sekki þeirra með mat og láta peninga hvers manns í sekk hans og láta bikarinn í sekk Benjamíns og gefa þeim vistir til ferðar. Og svo gjörðu þeir við þá.

24 Daginn eftir risu mennirnir árla morguns og létu korn sitt á asna sína og lögðu af stað með Benjamín og fóru til Kanaanlands með Benjamín bróður sínum.

25 Þeir voru ekki komnir langt frá Egyptalandi þegar Jósef bauð hirðstjóra sínum og sagði: „Rís upp, eltu þessa menn áður en þeir fara of langt frá Egyptalandi og seg við þá: Hví hafið þið stolið bikar húsbónda míns?“

26 Þá reis hirðmaður Jósefs upp, náði til þeirra og sagði þeim öll orð Jósefs. Þegar þeir heyrðu þetta urðu þeir mjög reiðir og sögðu: „Sá sem bikar húsbónda ykkar finnst hjá skal deyja, og við munum líka verða þrælar.“

27 Og þeir flýttu sér og tóku hver sinn sekk ofan af asna sínum. Og er þeir leituðu í töskum sínum, fannst bikarinn í tösku Benjamíns. Þá rifu þeir allir klæði sín og sneru aftur til borgarinnar. Þeir börðu Benjamín á veginum, stöðugt þar til hann kom inn í borgina. Og þeir stóðu frammi fyrir Jósef.

28 Þá reiddist Júda og hann sagði: „Þessi maður hefur aðeins fært mig aftur til þess að eyða Egyptalandi í dag.“

29 Og mennirnir komu heim til Jósefs og fundu hann sitjandi í hásæti sínu og alla kappana standandi honum til hægri og vinstri.

30 Þá sagði Jósef við þá: „Hvað er þetta, sem þér hafið framið, að þér hafið tekið silfurbikar minn og farið burt? En ég veit, að þér hafið tekið bikar minn til þess að vita, í hvaða landi bróðir yðar var.“

31 Þá sagði Júda: „Hvað eigum vér að segja við herra vorn, hvað eigum vér að tala og hvernig eigum vér að réttlæta oss? Guð hefur í dag fundið misgjörð allra þjóna þinna, þess vegna hefur hann gjört oss þetta í dag.“

32 Þá reis Jósef upp og greip Benjamín og tók hann frá bræðrum hans með ofbeldi. Hann gekk inn í húsið og læsti dyrunum fyrir þeim. Og Jósef bauð húsvörði sínum að segja við þá: „Svo segir konungurinn: Farið í friði til föður ykkar. Sjá, ég hefi tekið manninn, sem bikar minn fannst í hendi sér.“

## 54. KAFLI

1 Þegar Júda sá, hvernig Jósef hafði átt við þá, gekk hann til hans, braut upp dyrnar og gekk inn fyrir Jósef ásamt bræðrum sínum.

2 Þá sagði Júda við Jósef: „Herra mínum finnist það ekki leiðinlegt. Leyfi þjóni þínum að tala nokkur orð fyrir þér?“ Jósef sagði við hann: „Tala.“

3 Og Júda talaði við Jósef, og bræður hans stóðu þar frammi fyrir þeim. Og Júda sagði við Jósef: „Þegar vér komum fyrst til herra vors til að kaupa vistir, þá hélst þú oss sannarlega sem njósnara landsins, og vér færðum Benjamín fyrir þig, og þú gerir gys að oss enn í dag.“

4 Lát því konunginn nú heyra orð mín og sendið bróður okkar, svo að hann fari með okkur til föður okkar, svo að þú farist ekki í dag ásamt öllum öðrum íbúum Egyptalands.

5 Veistu ekki hvað tveir bræður mínir, Símeon og Leví, gjörðu við borgina Síkem og við sjö borgir Amoríta vegna

Dínu systur okkar, og hvað þeir ætluðu að gjöra fyrir Benjamín bróður sinn?

6 Og ég, með mínum mætti, sem er meiri og máttugri en þeir báðir, kem í dag gegn þér og landi þínu ef þú ert ófús að senda bróður okkar.

7 Hefur þú ekki heyrt, hvað Guð vor, sem útvaldi oss, gjörði Faraó vegna Söru, móður vorrar, sem hann tók frá föður vorri? Hann sló hann og fjölskyldu hans með miklum plágum, svo að Egyptar segja allt til þessa dags hver öðrum þetta undur? Svo mun Guð vor gjöra við þig vegna Benjamíns, sem þú tókst í dag frá föður hans, og vegna þeirrar ógæfu, sem þú í dag beitir oss í landi þínu. Því að Guð vor mun minnast sáttmála síns við Abraham, föður vorn, og leiða ógæfu yfir þig, af því að þú hryggðir sál föður vors í dag.

8 Heyrðu nú orð mín, sem ég hefi talað til þín í dag, og send bróður okkar burt, svo að þú og fólkið í landi þínu falli ekki fyrir sverði, því að þér getið ekki allir sigrað mig.

9 Þá svaraði Jósef Júda og sagði: „Hví hefir þú opnað munninn og hví stærir þú þig yfir okkur og segir: ‚Þú hefur styrk?' Svo sannarlega sem Faraó lifir, ef ég býð öllum mínum hugrökkum að berjast við ykkur, þá munuð þið og þessir bræður þínir sökkva í leðjuna.

10 Þá sagði Júda við Jósef: „Það sæmir þér og fólki þínu að óttast mig. Svo sannarlega sem Drottinn lifir, ef ég dreg sverðið mitt einu sinni, mun ég ekki aftur stinga því í slíðrið fyrr en ég hefi í dag gjöreytt öllum Egyptum. Ég mun byrja á þér og enda á Faraó, herra þínum.“

11 Jósef svaraði honum og sagði: „Sannarlega er það ekki þín eina afl. Ég er sterkari og máttugri en þú. Ef þú dregur sverðið þitt, þá mun ég leggja það um háls þér og um háls allra bræðra þinna.“

12 Júda sagði við hann: „Ef ég lýk upp munni mínum gegn þér í dag, þá gleypi ég þig svo að þú verðir tortímdur af jörðinni og farist úr ríki þínu í dag.“ Jósef sagði: „Ef þú lýkst upp munni þínum, þá hef ég mátt og mátt til að loka munni þínum með steini, þar til þú getur ekki mælt orði. Sjáðu, hversu margir steinar eru fyrir framan okkur. Ég get tekið stein, troðið honum upp í munn þinn og brotið kjálka þína.“

13 Þá sagði Júda: „Guð er vottur milli okkar, að vér höfum ekki hingað til viljað berjast við þig. Gefðu oss aðeins bróður vorn, og þá skulum vér fara frá þér.“ Jósef svaraði og sagði: „Svo sannarlega sem Faraó lifir, þótt allir konungar Kanaans komi saman með yður, þá munuð þér ekki taka hann úr hendi mér.“

14 Farðu nú heim til föður þíns, og bróðir þinn skal vera þræll minn, því að hann hefur rænt konungshöllina. Þá sagði Júda: „Hvað varðar þig það eða hvað varðar konunginn? Konungurinn sendir úr höll sinni silfur og gull um allt landið, annað hvort í gjafir eða sem kostnað, og þú talar enn um bikarinn, sem þú settir í sekk bróður okkar, og segir, að hann hafi stolið honum frá þér?“

15 Guð forði því að bróðir okkar, Benjamín, eða nokkur af niðjum Abrahams gjöri slíkt að stela frá þér eða nokkrum öðrum, hvort sem það er konungur, höfðingi eða nokkur maður.

16 Hættu nú þessum ásökunum svo að öll jörðin heyri ekki orð þín og segi: „Fyrir lítið silfur átti Egyptalandskonungur í deilu við mennina, og hann ásakaði þá og tók bróður þeirra að þræli.“

17 Jósef svaraði og sagði: „Tak þennan bikar og far frá mér og skiljið bróður ykkar eftir sem þræl, því að það er dómur þjófs að vera þræll.“

18 Þá sagði Júda: „Hví skammast þín ekki fyrir orð þín, að yfirgefa bróður okkar og taka við bikar þínum? Ef þú gefur okkur bikar þinn eða þúsundfalt meira, þá munum við ekki yfirgefa bróður okkar fyrir silfrið, sem nokkur maður hefur í höndum sér, svo að við munum ekki deyja yfir honum.“

19 Þá svaraði Jósef: „Hví yfirgafst þú bróður þinn og seldir hann fyrir tuttugu silfurpeninga, allt til þessa dags, og hví gerir þú þá ekki slíkt hið sama við þennan bróður þinn?“

20 Þá sagði Júda: „Drottinn er vottur milli mín og þín, að vér höfum ekki áhuga á bardögum þínum. Gefðu oss nú bróður vorn, þá skulum vér fara burt frá þér án þess að deila.“

21 Jósef svaraði og sagði: „Þótt allir konungar landsins safnist saman, þá gætu þeir ekki tekið bróður ykkar úr hendi mér.“ Þá sagði Júda: „Hvað eigum við að segja við föður okkar, þegar hann sér, að bróðir okkar kemur ekki með okkur, og syrgir hann?“

22 Þá svaraði Jósef og sagði: „Þetta er það, sem þú skalt segja föður þínum: ‚Reipið eltir fötuna.'“

23 Þá sagði Júda: „Þú ert nú konungur, hví mælir þú þetta og fellir rangan dóm? Vei þeim konungi sem er eins og þú.“

24 Jósef svaraði og sagði: „Það er engin fölsk dómgreind í þeim orðum sem ég talaði um Jósef, bróður ykkar. Þið selduð hann allir Midíanítum fyrir tuttugu silfurpeninga og neituðuð því allir fyrir föður ykkar og sögðuð við hann: „Óvinsælt dýr hefur étið hann, Jósef hefur verið rifinn í sundur.“

25 Þá sagði Júda: „Sjá, Sems eldur brennur í hjarta mínu, nú mun ég brenna allt land þitt í eldi.“ Jósef svaraði og sagði: „Sannarlega hefur Tamar, mágkona þín, sem drap sonu þína, slökkt eldinn í Síkem.“

26 Og Júda sagði: „Ef ég slít eitt einasta hár úr líkama mínum, þá fylli ég allt Egyptaland blóði þess.“

27 Jósef svaraði og sagði: „Þannig gjörir þú við bróður þinn, sem þú seldir. Þú dýfðir kyrtil hans í blóð og færðir hann föður þínum, svo að hann gæti sagt: „Óvinur hefir átið hann, og hér er blóð hans.“

28 Þegar Júda heyrði þetta, reiddist hann mjög og reiði hans brann í brjósti honum. Fyrir framan hann lá steinn, sem vó um fjögur hundruð sikla. Júda reiddist og tók steininn í annarri hendi, kastaði honum til himins og greip hann með vinstri hendi.

29 Og hann lagði það síðan undir fætur sér og settist ofan á það af öllum kröftum sínum og steinninn varð að dufti af valdi Júda.

30 Og Jósef sá athæfi Júda og varð mjög hræddur. En hann bauð Manasse syni sínum að gjöra við annan stein eins og Júda gerði. Þá sagði Júda við bræður sína: „Enginn yðar megi segja: Þessi maður er Egypti, heldur er hann af ætt föður okkar með því að gjöra þetta.“

31 Og Jósef sagði: „Þér er ekki aðeins veittur styrkur, því að vér erum líka öflugir menn, og hví stærir þú þig yfir oss öllum?“ Þá sagði Júda við Jósef: „Send þú bróður vorn og spilltu ekki landi þínu í dag.“

32 Þá svaraði Jósef þeim: „Farið og segið föður yðar: Ótt dýr hefur étið hann, eins og þér sögðuð um Jósef, bróður yðar.“

33 Júda talaði við Naftalí bróður sinn og sagði við hann: „Far þú nú og teldu öll götur Egyptalands og kom og seg mér frá þessu.“ Símeon sagði við hann: „Lát þetta ekki verða þér til ama. Nú ætla ég að fara upp á fjallið og taka upp einn stóran stein af fjallinu og gjöra hann að öllum í Egyptalandi og drepa alla sem þar eru.“

34 Og Jósef heyrði öll þessi orð, sem bræður hans töluðu við hann, og þeir vissu ekki, að Jósef skildi þau, því að þeir héldu, að hann kynni ekki hebresku.

35 Jósef varð mjög hræddur við orð bræðra sinna, að þeir myndu eyða Egyptalandi, og hann bauð syni sínum, Manasse, og sagði: „Far þú og safnaðu til mín öllum íbúum Egyptalands og öllum hinum hugrökku mönnum, og láttu þá koma til mín á hestbaki og fótgangandi og með alls kyns hljóðfæri.“ Manasse fór og gjörði svo.

36 Og Naftalí fór eins og Júda hafði boðið honum, því að Naftalí var léttfættur eins og einn af hraðfleygu hjörtunum, og hann gekk á kornöxum án þess að þau brotnuðu undir honum.

37 Og hann fór og taldi öll götur Egyptalands og fann að þær voru tólf. Hann kom og kom í skyndi og sagði Júda frá þessu. En Júda sagði við bræður sína: „Flýtið ykkur og leggið hver og einn sverðið um lendar sér. Vér munum ráðast á Egyptaland og fella þá alla og ekki láta neina eftirlifandi manneskju.“

38 Þá sagði Júda: „Sjá, ég mun eyðileggja þrjár götur með mætti mínum, og þér munuð hver um sig eyðileggja eina götu.“ Og er Júda talaði þetta, sjá, þá komu íbúar Egyptalands og allir hetjurnar í móti þeim með alls kyns hljóðfæri og háværum ópum.

39 Og talið var að þeir voru fimm hundruð riddarar og tíu þúsund fótgönguliðar og fjögur hundruð menn sem gátu barist án sverðs og spjóts, aðeins með höndum sínum og kröftum.

40 Þá komu allir hetjurnar með miklum ópum og ópum og umkringdu allir sonu Jakobs og skelfdu þá, og jörðin skalf við óp þeirra.

41 Og þegar synir Jakobs sáu þessa hermenn urðu þeir mjög hræddir um líf sitt, og Jósef gjörði það til að hræða syni Jakobs til að róa þá niður.

42 Þegar Júda sá að sumir af bræðrum sínum voru skelfingu lostnir, sagði hann við þá: „Hví eruð þér hræddir, fyrst náð Guðs er með oss?“ Og þegar Júda sá að allt Egyptaland umkringdi þá að boði Jósefs til að skelfa þá, þá bauð Jósef þeim aðeins og sagði: „Snertið engan þeirra.“

43 Þá hraðaði Júda sér og dró sverðið sitt og æpti hátt og beiskt óp, hjó með sverði sínu og stökk til jarðar og hélt áfram að hrópa gegn öllu fólkinu.

44 Og er Drottinn gjörði þetta, lét hann hina hugrökku menn og allt fólkið, sem umkringdi þá, skelfa Júda og bræður hans.

45 Og þeir flýðu allir við ópið, skelfdust og féllu hver ofan á annan, og margir þeirra dóu er þeir féllu, og þeir flýðu allir fyrir Júda og bræðrum hans og fyrir Jósef.

46 Og meðan þeir voru á flótta eltu Júda og bræður hans þá til húss Faraós, og þeir komust allir undan, og Júda settist aftur frammi fyrir Jósef og öskraði á hann eins og ljón og öskraði mikið og ógurlegt.

47 Og ópið heyrðist álengdar, og allir íbúar Súkkót heyrðu það, og allt Egyptaland skalf við ópið, og einnig hrundu múrar Egyptalands og Gósenlands af jarðskjálftanum, og Faraó féll einnig af hásæti sínu til jarðar, og einnig allar þungaðar konur í Egyptalandi og Gósen misstu fóstur þegar þær heyrðu hávaðann af skjálftanum, því að þær voru mjög hræddar.

48 Þá sendi Faraó boð og lét segja honum: „Hvað er þetta, sem í dag hefur viðgengist í Egyptalandi?“ Þeir komu og sögðu honum frá öllu saman, frá upphafi til enda. Þá varð Faraó hræddur og undraði sig og varð mjög hræddur.

49 Og ótti hans jókst er hann heyrði allt þetta og sendi til Jósefs og lét segja: „Þú hefur fært mér Hebrea til að eyða öllu Egyptalandi. Hvað ætlar þú að gera við þennan þjóflega þræl? Leyfðu honum að fara og lát hann fara með bræðrum sínum, svo að við förumst ekki vegna illsku þeirra, hvorki við né þú né allt Egyptaland.“

50 Og ef þú vilt ekki gjöra þetta, þá hafnaðu frá þér öllum verðmætum mínum og farðu með þeim til lands þeirra, ef þú hefur yndi af því, því að þær munu í dag eyða öllu landi mínu og drepa allt fólk mitt. Jafnvel allar konur Egyptalands hafa misst fóstur vegna ópsins. Sjáðu hvað þær hafa gert með ópum sínum og tali. Jafnvel ef þær berjast með sverði, þá munu þær eyða landið. Veldu því nú það sem þú vilt, hvort sem það er mig eða Hebrea, hvort sem það er Egyptaland eða land Hebrea.

51 Þá komu þeir og sögðu Jósef frá öllum orðum Faraós, sem hann hafði um hann talað. Jósef varð mjög hræddur við orð Faraós. En Júda og bræður hans stóðu enn frammi fyrir Jósef, reiðir og æpir, og allir synir Jakobs öskruðu yfir Jósef eins og dynur hafsins og öldunnar.

52 Og Jósef var mjög hræddur við bræður sína og Faraó, og Jósef leitaði sér afsökunar til að láta bræðrum sínum vita af sér, svo að þeir myndu ekki tortíma öllu Egyptalandi.

53 Jósef bauð syni sínum Manasse, og Manasse fór og gekk til Júda og lagði hönd sína á öxl hans, og reiði Júda hljóðnaði.

54 Þá sagði Júda við bræður sína: „Enginn yðar megi segja, að þetta sé verk egypsks unglings, því að þetta er verk ættar minnar.“

55 Og er Jósef sá og vissi að reiði Júda var kyrr, gekk hann til Júda til að tala við hann á mildum tungum.

56 Og Jósef sagði við Júda: „Þú talar sannarlega satt og hefur í dag staðfest yfirlýsingar þínar um styrk þinn, og megi Guð þinn, sem hefur velþóknun á þér, auka velferð þína. En segðu mér í raun og veru, hvers vegna þú af öllum bræðrum þínum átt í átökum við mig vegna sveinsins, þar sem enginn þeirra hefur talað eitt orð við mig um hann.“

57 Þá svaraði Júda Jósef og sagði: „Þú veist auðvitað að ég var ábyrgðarmaður sveinsins fyrir föður hans og sagði: Ef ég leiddi hann ekki til hans, þá mundi ég bera sekt hans að eilífu.“

58 Þess vegna hef ég nálgast þig úr hópi allra bræðra minna, því að ég sá að þú varst ófús að leyfa honum að fara frá þér. Nú vil ég finna náð í augum þínum og senda hann með okkur, og sjá, ég mun standa sem staðgengill hans til að þjóna þér í hverju sem þú óskar, því hvert sem þú sendir mig mun ég fara og þjóna þér af miklum krafti.

59 Sendu mig nú til voldugs konungs sem hefur gert uppreisn gegn þér, og þú munt vita hvað ég mun gera við hann og land hans. Þótt hann hafi riddara og fótgöngulið eða afar öflugt fólk, þá mun ég drepa þá alla og færa þér höfuð konungsins.

60 Veistu ekki eða hefur þú ekki heyrt að Abraham, faðir okkar, ásamt þjóni sínum Elíeser, drápu alla konunga Elams og herlið þeirra á einni nóttu og létu engan eftir lifa? Og frá þeim degi hefur styrkur föður okkar verið gefinn okkur til erfða, okkur og niðjum okkar að eilífu.

61 Og Jósef svaraði og sagði: „Þú talar sannleika, og lygi er ekki í munni þínum, því að okkur var einnig sagt, að Hebrear hafi mátt og að Drottinn, Guð þeirra, hafi mikla ánægju af þeim, og hver getur þá staðist fyrir þeim?“

62 En með þessu skilyrði mun ég senda bróður ykkar, ef þið færið mér bróður hans, son móður hans, sem þið sögðuð að hefði farið frá ykkur niður til Egyptalands. Og þegar þið færið mér bróður hans, mun ég taka hann í hans stað, því að enginn ykkar hefur verið ábyrgðarmaður hans hjá föður ykkar. Og þegar hann kemur til mín, mun ég senda með ykkur bróður hans, sem þið hafið verið ábyrgðarmaður fyrir.

63 Þá upptendraðist reiði Júda gegn Jósef, er hann mælti þetta, og augu hans drjúpu blóð af reiði, og hann sagði við bræður sína: „Hvernig stefnir þessi maður í dag að tortíma sér og öllu Egyptalandi?“

64 Og Símeon svaraði Jósef og sagði: „Sögðum við þér ekki fyrst að við vissum ekki nákvæmlega hvert hann fór og hvort hann væri dauður eða lifandi, og hvers vegna talar herra minn svona?“

65 Og er Jósef leit á svip Júda, sá hann að reiði hans var farin að blossa upp þegar hann talaði við hann og sagði: „Færið mér hinn bróður ykkar í stað þessa bróður.“

66 Og Jósef sagði við bræður sína: „Þér sögðuð vissulega, að bróðir yðar væri annað hvort dáinn eða týndur. Ef ég kallaði á hann í dag og hann kæmi fyrir yður, mynduð þér þá gefa mér hann í stað bróður hans?“

67 Þá tók Jósef til máls og kallaði: „Jósef, Jósef, komdu í dag fram fyrir mig og birtist bræðrum þínum og setstu frammi fyrir þeim.“

68 Og er Jósef mælti þetta fyrir þeim, litu þeir hver í sína áttina til að sjá, hvaðan Jósef myndi koma fyrir þá.

69 Og Jósef virti fyrir sér allt sem þeir gerðu og sagði við þá: „Hví horfið þér hingað og þangað? Ég er Jósef, sem þér selduð til Egyptalands. Látið yður því ekki hryggjast yfir því, að þér selduð mig, því að Guð sendi mig á undan yður til að styðja mig í hungursneyðinni.“

70 Og bræður hans urðu skelfingu lostnir við hann, er þeir heyrðu orð Jósefs, og Júda varð mjög skelfdur við hann.

71 Og er Benjamín heyrði orð Jósefs, var hann staddur frammi fyrir þeim inni í húsinu. Benjamín hljóp til Jósefs, bróður síns, faðmaði hann að sér og féll um háls honum, og þeir grétu.

72 Og er bræður Jósefs sáu að Benjamín hafði fallið um háls bróður hans og grét með honum, þá féllu þeir einnig um Jósef og faðmuðu hann og grétu sáran með Jósef.

73 Og sú rödd heyrðist í húsi Jósefs, að þeir væru bræður Jósefs, og Faraó þóknaðist það mjög, því að hann óttaðist þá, að þeir myndu tortíma Egyptalandi.

74 Og Faraó sendi þjóna sína til Jósefs til að óska honum til hamingju með bræður hans, sem voru komnir til hans, og allir hershöfðingjar og hershöfðingjar, sem voru í Egyptalandi, komu til að fagna með Jósef, og allt Egyptaland fagnaði mjög bræðrum Jósefs.

75 Þá sendi Faraó þjóna sína til Jósefs og sagði: „Seg bræðrum þínum að þeir skuli sækja allt sem þeir eiga og láta þá koma til mín, og ég mun setja þá í besta hluta Egyptalands.“ Og þeir gjörðu svo.

76 Og Jósef bauð húsvörði sínum að færa bræðrum hans gjafir og klæði, og hann færði þeim mörg klæði, konungsklæði, og margar gjafir, og Jósef skipti þeim meðal bræðra sinna.

77 Og hann gaf hverjum bræðra sinna gull- og silfurklæði til skiptis og þrjú hundruð silfurpeninga, og Jósef bauð þeim öllum að vera klæddir í þessi föt og leiddir fyrir Faraó.

78 Og er Faraó sá að allir bræður Jósefs voru hraustir menn og fríðir sýnum, fagnaði hann mjög.

79 Og eftir það fóru þeir burt frá Faraó til Kanaanlands, til föður síns, og Benjamín, bróðir þeirra, var með þeim.

80 Og Jósef reis upp og gaf þeim ellefu vagna frá Faraó, og Jósef gaf þeim vagn sinn, sem hann reið á þeim degi sem hann var krýndur í Egyptalandi, til að sækja föður sinn til Egyptalands. Og Jósef sendi öllum börnum bræðra sinna klæði eftir fjölda þeirra og hundrað silfurpeninga til hvers og eins, og hann sendi einnig konum bræðra sinna klæði úr klæðum kvenna konungsins, og hann sendi þau.

81 Og hann gaf hverjum bræðra sinna tíu menn til að fara með þeim til Kanaanlands til að þjóna þeim, til að þjóna börnum þeirra og öllu sem þeim tilheyrði þegar þau komu til Egyptalands.

82 Og Jósef sendi með Benjamín, bróður sínum, tíu klæðnað handa tíu sonum sínum, sem var meiri en hin börn Jakobs sona.

83 Og hann sendi hverjum þeirra fimmtíu silfurpeninga og tíu vagna fyrir Faraó, og hann sendi föður sínum tíu asna hlaðna öllum munaðarvörum Egyptalands og tíu ösnur hlaðnar korni, brauði og næringu handa föður sínum og öllum þeim sem með honum voru, sem vistir til ferðar.

84 Og hann sendi Dínu systur sinni silfur- og gullklæði, reykelsi og myrru, alóe og kvenskraut í miklu magni, og hann sendi það sama frá konum Faraós til kvenna Benjamíns.

85 Og hann gaf öllum bræðrum sínum, og konum þeirra, alls konar ónyxsteina og bedellium, og af öllum verðmætum meðal stórmenna Egyptalands var ekkert eftir af öllum verðmætum hlutunum nema það sem Jósef sendi til fjölskyldu föður síns.

86 Og hann sendi bræður sína burt, og þeir fóru, og hann sendi bróður sinn Benjamín með þeim.

87 Og Jósef fór með þeim á leiðinni að landamærum Egyptalands og bauð þeim að koma til Egyptalands varðandi föður sinn og fjölskyldu sína.

88 Og hann sagði við þá: „Þrætist ekki á veginum, því að þetta var frá Drottni til að forða miklu fólki frá hungri, því að enn munu fimm ár hungursneyðar vera í landinu.“

89 Og hann bauð þeim og sagði: „Þegar þér komið til Kanaanlands, þá komið ekki skyndilega fyrir föður minn í þessu máli, heldur breytið eftir vitri yðar.“

90 Og Jósef hætti að skipa þeim og sneri aftur til Egyptalands. Synir Jakobs fóru til Kanaanlands með gleði og gleði til Jakobs föður síns.

91 Og þeir komu að landamærum landsins og sögðu hver við annan: „Hvað eigum við að gera í þessu máli frammi fyrir föður okkar? Því að ef við komum skyndilega til hans og segjum honum frá þessu, þá mun hann skelfast mjög við orð okkar og ekki trúa okkur.“

92 Og þeir héldu áfram þar til þeir komu að húsum sínum og fundu Serak, dóttur Assers, ganga út til móts við þá. Meyjan var mjög góð og slæg og kunni að leika á hörpu.
93 Og þeir kölluðu á hana og hún kom fyrir þá og kyssti þá. Þeir tóku hana og gáfu henni hörpu og sögðu: „Farðu nú fyrir föður okkar og setstu frammi fyrir honum, sláðu hörpuna og talaðu þessi orð.“
94 Og þeir skipuðu henni að fara heim til sín, og hún tók hörpuna og hraðaði sér á undan þeim, og hún kom og settist hjá Jakob.
95 Og hún lék vel og söng og mælti með sætum orðum sínum: Jósef frændi minn lifir og ræður ríkjum um allt Egyptaland og er ekki dáinn.
96 Og hún hélt áfram að endurtaka og mæla þessi orð, og Jakob heyrði orð hennar og þau voru honum þóknanleg.
97 Hann hlustaði á meðan hún endurtók þau tvisvar og þrisvar sinnum, og gleði fyllti hjarta Jakobs yfir sætleika orða hennar, og andi Guðs var yfir honum, og hann vissi að öll orð hennar voru sönn.
98 Og Jakob blessaði Serak, er hún hafði mælt þessi orð fyrir augliti hans, og hann sagði við hana: „Dóttir mín, dauðinn megi aldrei sigra þig, því að þú hefur hresst anda minn. Talaðu aðeins enn fyrir mér eins og þú hefur talað, því að þú hefur glatt mig með öllum orðum þínum.“
99 Og hún hélt áfram að syngja þessi orð, og Jakob hlustaði og það þóknaðist honum, og hann fagnaði, og andi Guðs var yfir honum.
100 Meðan hann enn var að tala við hana, sjá, þá komu synir hans til hans með hesta og vagna og konungsklæðnað og þjónar hlupu á undan þeim.
101 Og Jakob reis upp til að mæta þeim og sá syni sína klædda konungsklæðum og alla fjársjóðina sem Jósef hafði sent þeim.
102 Og þeir sögðu við hann: „Segðu mér, að bróðir okkar Jósef er á lífi og að hann ræður öllu Egyptalandi og að hann hafi talað við okkur eins og við sögðum þér.“
103 Og Jakob heyrði öll orð sona sinna og hjarta hans barðist við orð þeirra, því að hann gat ekki trúað þeim fyrr en hann sá allt sem Jósef hafði gefið þeim og það sem hann hafði sent honum og öll þau tákn sem Jósef hafði talað til þeirra.
104 Og þau opnuðu fyrir honum og sýndu honum allt sem Jósef hafði sent, þau gáfu hverjum og einum það sem Jósef hafði sent honum, og hann vissi að þau höfðu sagt sannleikann, og hann fagnaði mjög frásögninni af syni sínum.
105 Jakob sagði: „Það er mér nóg að Jósef sonur minn sé enn á lífi. Ég ætla að fara og sjá hann áður en ég dey.“
106 Og synir hans sögðu honum frá öllu sem fyrir þá hafði komið, og Jakob sagði: „Ég mun fara til Egyptalands til að sjá son minn og afkvæmi hans.“
107 Jakob reis upp og klæddist fötunum, sem Jósef hafði sent honum, og eftir að hann hafði þvegið sér og rakað hárið, setti hann á höfuð sér vefjarhöttinn, sem Jósef hafði sent honum.
108 Og allt fólk Jakobs og konur þeirra klæddust fötunum sem Jósef hafði sent þeim og fögnuðu mjög yfir Jósef að hann væri enn á lífi og að hann réði yfir Egyptalandi.
109 Og allir íbúar Kanaans heyrðu þetta og komu og fögnuðu mjög með Jakob yfir því að hann væri enn á lífi.
110 Og Jakob hélt þeim veislu í þrjá daga, og allir konungar Kanaans og tignarmenn landsins átu og drukku og fögnuðu í húsi Jakobs.

## 55. KAFLI

1 Eftir þetta sagði Jakob: „Ég vil fara og sjá son minn í Egyptalandi og síðan snúa aftur til Kanaanlands, sem Guð hafði talað um við Abraham, því að ég get ekki yfirgefið fæðingarland mitt.“
2 Orð Drottins kom til hans og sagði: „Far þú til Egyptalands með allt þitt fólk og vertu þar. Óttast þú ekki að fara til Egyptalands því að þar mun ég gjöra þig að mikilli þjóð.“
3 Jakob sagði við sjálfan sig: „Ég vil fara og sjá, hvort sonur minn óttist Guð sinn enn í hjarta hans meðal allra íbúa Egyptalands.“
4 Og Drottinn sagði við Jakob: „Óttast þú ekki Jósef, því að hann er enn ráðvandur og þjónar mér, eins og þér þóknast.“ Og Jakob gladdist mjög yfir syni sínum.
5 Á þeim tíma bauð Jakob sonum sínum og fjölskyldu að fara til Egyptalands samkvæmt orði Drottins til hans. Jakob reis upp með sonum sínum og öllu fjölskyldu sinni og fór úr Kanaanlandi frá Beerseba með gleði og gleði í hjarta, og þeir fóru til Egyptalands.
6 Þegar þeir komu nálægt Egyptalandi sendi Jakob Júda á undan sér til Jósefs, til þess að hann gæti sagt honum frá aðstæðum í Egyptalandi. Júda gjörði eins og faðir hans hafði sagt. Hann hraðaði sér og kom til Jósefs. Þeir gáfu þeim stað í Gósenlandi handa öllu fjölskyldufólki hans. Júda sneri síðan aftur og fór leiðina til föður síns.
7 Jósef spennti fyrir vagninn og safnaði saman öllum kappum sínum, þjónum sínum og öllum höfðingjum Egyptalands til þess að fara til móts við Jakob, föður sinn. Og tilskipun Jósefs var kunngerð í Egyptalandi og sagt: „Allir sem ekki fara til móts við Jakob skulu deyja.“
8 Daginn eftir fór Jósef af stað með öllum Egyptum, miklum og öflugum her, allir klæddir í fínt lín og purpura og með silfur- og gullvopn og hergögn sín með sér.
9 Og þeir fóru allir til móts við Jakob með alls kyns hljóðfæri, með trommum og bumbum, og dreifðu myrru og alóe eftir öllum veginum, og allir fóru þeir á þennan hátt, og jörðin skalf af ópi þeirra.
10 Og allar konur Egyptalands gengu upp á þök Egyptalands og upp á múrana til móts við Jakob, og á höfði Jósefs var konungskóróna Faraós, því að Faraó hafði sent honum hana til að hann færi á móti föður sínum.
11 Og er Jósef var kominn fimmtíu álna frá föður sínum, steig hann af vagninum og gekk á móti föður sínum. Og er allir höfðingjar Egyptalands og tignarmenn þess sáu, að Jósef hafði gengið fótgangandi á móti föður sínum, stigu þeir einnig af vagninum og gengu fótgangandi á móti Jakob.
12 Og er Jakob nálgaðist herbúðir Jósefs, sá hann herbúðirnar sem komu í átt að honum með Jósef, og honum líkaði það vel og Jakob varð undrandi á því.
13 Jakob sagði við Júda: „Hver er sá maður, sem ég sé í herbúðum Egyptalands, klæddur konunglegum klæðum, í rauðum klæðum og með konunglega kórónu á höfði sér, sem er stiginn af vagni sínum og kemur til okkar?“ Júda

svaraði föður sínum og sagði: „Hann er sonur þinn Jósef konungur.“ Jakob fagnaði því að sjá dýrð sonar síns.

14 Þá gekk Jósef til föður síns og laut honum, og allir menn í herbúðunum lutu til jarðar með honum fyrir Jakob.

15 Og sjá, Jakob hljóp og flýtti sér til Jósefs sonar síns, féll um háls honum og kyssti hann, og þeir grétu, og Jósef faðmaði einnig föður sinn og kyssti hann, og þeir grétu og allt Egyptaland grét með þeim.

16 Og Jakob sagði við Jósef: „Nú mun ég deyja glaður, eftir að ég hef séð auglit þitt, því að þú ert enn á lífi og í dýrð.“

17 Og synir Jakobs og konur þeirra og börn þeirra og þjónar þeirra og allt heimili Jakobs grét sáran með Jósef og kysstu hann og grét sáran með honum.

18 Og Jósef sneri síðan heim til Egyptalands og allt fólk hans, og Jakob og synir hans og öll börn heimilis hans komu með Jósef til Egyptalands, og Jósef setti þá að í besta hluta Egyptalands, í Gósenlandi.

19 Þá sagði Jósef við föður sinn og bræður sína: „Ég mun fara og segja Faraó frá þessu og segja: Bræður mínir og ættlið föður míns og allt sem þeim tilheyrir eru komnir til mín og eru nú í Gósenlandi.“

20 Jósef gjörði svo og tók Rúben, Íssakar, Sebúlon og Benjamín, bróður sinn, frá bræðrum sínum og leiddi þá fram fyrir Faraó.

21 Þá talaði Jósef við Faraó og sagði: „Bræður mínir og fjölskylda föður míns og allt sem þeim tilheyrir, ásamt sauðum sínum og nautgripum, eru komnir til mín frá Kanaanlandi til að dveljast sem dvalarstaðir í Egyptalandi, því að hungursneyðin var mikil yfir þeim.“

22 Þá sagði Faraó við Jósef: „Föður þínum og bræðrum skal setjast að þar sem best er í landinu. Synjaðu þeim ekki neinu góðu og láttu þá eta af feitum landsins.“

23 Jósef svaraði og sagði: „Sjá, ég hef sett þá í Gósenland, því að þeir eru fjárhirðar. Látið þá því vera kyrra í Gósen til að gæta hjarða sinna, hvorki frá Egyptum né öðrum.“

24 Þá sagði Faraó við Jósef: „Gjör þú við bræður þína allt sem þeir segja þér.“ Synir Jakobs lutu Faraó og fóru frá honum í friði. Eftir það leiddi Jósef föður sinn fyrir Faraó.

25 Jakob kom og laut Faraó, og Jakob blessaði Faraó og fór síðan út. Og Jakob bjó í Gósenlandi ásamt öllum synum hans og öllu hans fjölskyldufólki.

26 Á öðru ári, það er hundrað og þrítugasta aldursári Jakobs, sá Jósef föður sínum og bræðrum sínum og öllu heimili föður síns fyrir brauði, allt til barna þeirra, alla hungursneyðina; þá skorti ekkert.

27 Og Jósef gaf þeim besta hluta alls landsins. Þeir höfðu besta hluta Egyptalands alla ævi Jósefs. Og Jósef gaf þeim og öllu húsi föður síns klæði og yfirhöfn ár eftir ár. Og synir Jakobs dvöldu óhultir í Egyptalandi alla ævi bróður síns.

28 Og Jakob át jafnan við borð Jósefs. Jakob og synir hans véku hvorki frá borði Jósefs dag né nótt, nema það sem börn Jakobs neyttu í húsum sínum.

29 Og allir Egyptar átu brauð frá húsi Jósefs á hungursneyðinni, því að allir Egyptar seldu allt sem þeir áttu vegna hungursneyðinnar.

30 Og Jósef keypti allt land og akra í Egyptalandi fyrir brauð fyrir hönd Faraós, og Jósef sá öllu Egyptalandi fyrir brauði alla hungursneyðina. Jósef safnaði öllu silfri og gulli sem honum barst fyrir kornið sem þeir keyptu um allt landið, og hann safnaði miklu gulli og silfri, auk gríðarlegs magns af ónyxsteinum, bedelíum og verðmætum klæðum sem þeir færðu Jósef hvaðanæva að úr landinu þegar peningarnir voru uppurnir.

31 Jósef tók allt silfrið og gullið sem honum hafði borist, um sjötíu og tvær talentur af gulli og silfri, og einnig ónyxsteina og bedelín í miklu magni. Jósef fór og faldi það í fjórum hlutum. Hann faldi einn hlut í eyðimörkinni við Rauðahafið og einn hlut við Peratfljótið og þriðja og fjórða hlutann faldi hann í eyðimörkinni gegnt eyðimörk Persíu og Medíu.

32 Og hann tók af gullinu og silfrinu, sem eftir var, og gaf það öllum bræðrum sínum og öllu húsi föður síns og öllum konum í húsi föður síns. En afganginn færði hann húsi Faraós, um tuttugu talentur af gulli og silfri.

33 Og Jósef gaf Faraó allt gullið og silfrið, sem eftir var, og Faraó lagði það í fjárhirsluna. Eftir það leið hungursneyðardagarnir hjá í landinu. Þeir sáðu og uppskáru um allt landið og fengu sinn vanalega skammt ár eftir ár; þeim skorti ekkert.

34 Og Jósef bjó óhultur í Egyptalandi og allt landið var undir hans ráðum. Faðir hans og allir bræður hans bjuggu í Gósenlandi og tóku það til eignar.

35 Jósef var orðinn mjög gamall og hniginn að aldri, og synir hans tveir, Efraím og Manasse, dvöldu stöðugt í húsi Jakobs, ásamt sonum Jakobs, bræðrum þeirra, til að læra vegu Drottins og lögmál hans.

36 Jakob og synir hans bjuggu í Egyptalandi, í Gósenlandi, og þeir tóku það til eignar, urðu frjósamir og fjölguðu sér þar.

## 56. KAFLI

1 Jakob lifði sautján ár í Egyptalandi, og dagar Jakobs og æviár hans voru hundrað fjörutíu og sjö ár.

2 Á þeim tíma tók Jakob sótt þann sem hann lést af. Hann sendi boð og lét kalla Jósef, son sinn, frá Egyptalandi. Og Jósef, sonur hans, kom frá Egyptalandi og Jósef kom til föður síns.

3 Jakob sagði við Jósef og sonu hans: „Sjá, ég dey, og Guð feðra yðar mun vitja yðar og flytja yður aftur til þess lands, sem Drottinn sór yður og börnum yðar eftir yður. Nú, þegar ég er dauður, jarðið mig í hellinum, sem er í Makpela í Hebron í Kanaanlandi, nálægt feðrum mínum.“

4 Og Jakob lét sonu sína sverja að jarða hann í Makpela í Hebron, og synir hans sóru honum eið um þetta.

5 Og hann bauð þeim og sagði: „Þjónið Drottni, Guði yðar, því að hann, sem frelsaði feður yðar, mun og frelsa yður úr öllum nauðum.“

6 Jakob sagði: „Kallið öllum sonum ykkar til mín.“ Þá komu allir synir Jakobs og settust niður fyrir honum. Jakob blessaði þá og sagði við þá: „Drottinn, Guð feðra yðar, mun veita yður þúsundfalt meira og blessa yður og gefa yður blessun Abrahams, föður yðar.“ Og allir synir Jakobs fóru burt þann dag, eftir að hann hafði blessað þá.

7 Daginn eftir kallaði Jakob aftur á sonu sína, og þeir söfnuðust allir saman og komu til hans og settust niður fyrir honum. Þann dag blessaði Jakob sonu sína fyrir dauða sinn, hver og einn blessaði eftir sinni blessun. Sjá, það er ritað í lögmálsbók Drottins um Ísrael.

8 Og Jakob sagði við Júda: „Ég veit, sonur minn, að þú ert máttugur bræðra þinna. Vertu konungur yfir þeim, og synir þínir skulu ríkja yfir sonum sínum að eilífu.“

9 Kenn þú sonum þínum aðeins bogann og öll hervopn, svo að þeir geti heyjað bardaga bróður síns, sem mun ríkja yfir óvinum hans.

10 Á þeim degi bauð Jakob sonum sínum enn og sagði: „Sjá, ég safnast í dag til fólks míns. Flytjið mig upp úr Egyptalandi og jarðið mig í Makpelahelli, eins og ég hefi boðið ykkur.“

11 En gætið þess, að enginn sona yðar beri mig, heldur aðeins þér sjálfir. Þannig skuluð þér við mig fara, þegar þér berið lík mitt til Kanaanlands til að jarða mig.

12 Júda, Íssakar og Sebúlon skulu bera líkbörur mínar að austan, Rúben, Símeon og Gað að sunnan, Efraím, Manasse og Benjamín að vestan, Dan, Asser og Naftalí að norðan.

13 Leví skal ekki bera örkina með þér, því að hann og synir hans munu bera sáttmálsörk Drottins með Ísraelsmönnum í herbúðunum, og Jósef sonur minn skal ekki bera hana með þér, því að dýrð hans skal vera konungur, en Efraím og Manasse skulu vera í þeirra stað.

14 Svo skuluð þér gjöra við mig, þegar þér flytjið mig burt. Vanrækið ekkert af því, sem ég býð yður. Þegar þér gjörið þetta við mig, mun Drottinn minnast yðar og barna þinna eftir yður að eilífu.

15 Og þér, synir mínir, heiðrið hver bróður sinn og ættingja og bjóðið börnum yðar og barnabörnum eftir yður að þjóna Drottni, Guði feðra yðar, alla daga.

16 til þess að þú megir lifa lengi í landinu, þú og börn þín og barnabörn þín að eilífu, er þú gjörir það sem gott og rétt er í augum Drottins Guðs þíns með því að ganga alla hans vegi.

17 Og þú, Jósef sonur minn, fyrirgef ég bræðrum þínum öll misgjörðir þeirra og allt það tjón sem þeir ollu þér, því að Guð ætlaði þér og börnum þínum það til góðs.

18 Og ó, sonur minn, skiljið ekki bræður ykkar eftir íbúum Egyptalands, né særið tilfinningar þeirra, því sjá, ég fel þá Guði í hendur og ykkur til að vernda þá fyrir Egyptum. Og synir Jakobs svöruðu föður sínum og sögðu: Ó, faðir vor, allt sem þú hefur boðið okkur, svo munum við gjöra. Megi Guð einn vera með okkur.

19 Jakob sagði við sonu sína: „Guð sé með yður, er þér varðveitið alla hans vegu. Víkið ekki frá hans vegum, hvorki til hægri né vinstri, með því að gjöra það sem gott og rétt er í augum hans.“

20 Því að ég veit að margar og þungar nauðir munu yfir yður koma á síðustu dögum í landinu. Börn yðar og barnabörn, þjónið aðeins Drottni, og hann mun frelsa yður úr öllum nauðum.

21 Og þegar þú fylgir Guði til að þjóna honum og kennir börnum þínum eftir þig og barnabörnum þínum að þekkja Drottin, þá mun Drottinn uppvekja þér og börnum þínum þjón úr hópi barna þinna, og Drottinn mun frelsa þig fyrir hendi sinni úr allri þrengingu og leiða þig út af Egyptalandi og flytja þig aftur til lands feðra þinna, svo að þú getir eignast það í öruggri eign.

22 Og Jakob hætti að gefa sonum sínum fyrirmæli og lagði fæturna í rúmið. Hann dó og safnaðist til síns fólks.

23 Þá féll Jósef yfir föður sinn, grét og kyssti hann og kallaði beisklega: „Faðir minn, faðir minn!“

24 Þá komu konur sona hans og allt hans heimilisfólk og féllu yfir Jakob, grétu yfir honum og kveinkuðu sér hástöfum yfir Jakob.

25 Þá risu allir synir Jakobs upp allir saman, rifu klæði sín, klæddust allir hærusekk um lendar sínar, féllu fram á andlit sín og jusu mold yfir höfuð sér til himins.

26 Og er þetta var sagt Osnath, konu Jósefs, frá þessu, reis hún upp og klæddist sekknum. Hún kom ásamt öllum egypsku konunum, og þær grétu Jakob og harmuðu hann.

27 Og allir Egyptar, sem þekktu Jakob, komu þangað þennan dag er þeir heyrðu þetta, og allir Egyptar grétu í langan tíma.

28 Og einnig frá Kanaanlandi komu konurnar til Egyptalands, er þær heyrðu að Jakob væri dáinn, og þær grétu hann í Egyptalandi í sjötíu daga.

29 Og eftir þetta bar svo við að Jósef bauð þjónum sínum, læknunum, að balsamera föður sinn með myrru og reykelsi og alls kyns reykelsi og ilmvötnum, og læknarnir balsameruðu Jakob eins og Jósef hafði boðið þeim.

30 Og allir Egyptar og öldungarnir og allir íbúar Gósenlands grétu og syrgðu Jakob, og allir synir hans og heimilisfólk hans syrgðu og syrgðu Jakob föður sinn langan tíma.

31 Og er grátdagarnir voru liðnir, að sjötíu dögum liðnum, sagði Jósef við Faraó: „Ég mun fara og jarða föður minn í Kanaanlandi, eins og hann lét mig sverja, og síðan mun ég snúa aftur.“

32 Þá sendi Faraó Jósef og lét segja: „Far þú og jarða föður þinn, eins og hann hafði sagt og eins og hann lét þig sverja.“ Þá reis Jósef upp ásamt öllum bræðrum sínum til að fara til Kanaanlands til að jarða Jakob, föður þeirra, eins og hann hafði boðið þeim.

33 Og Faraó bauð að kunngjöra skyldi um allt Egyptaland og segja: „Hver sem ekki fer með Jósef og bræðrum hans til Kanaanlands til að jarða Jakob, skal deyja.“

34 Og allt Egyptaland heyrði boðun Faraós og reis upp allir saman, allir þjónar Faraós og öldungar húss hans og allir öldungar Egyptalands fóru með Jósef, og allir embættismenn og tignarmenn Faraós fóru ásamt þjónum Jósefs og fóru til að jarða Jakob í Kanaanlandi.

35 Og synir Jakobs báru líkbörurnar, sem hann lá á. Eins og faðir þeirra hafði boðið þeim, svo gjörðu synir hans við hann.

36 Börnin var úr skíru gulli og skreytt ónyxsteinum og bedelíni allt í kring. Lóðin yfir börunni var úr gulli, ofið með þráðum, og yfir krókunum voru ónyxsteinar og bedelín.

37 Og Jósef setti stóra gullkórónu á höfuð föður síns, Jakobs, og gullsprota í hönd hans, og þeir umkringdu líkbörurnar eins og konungar voru siður á ævi þeirra.

38 Og allir hermenn Egyptalands fóru fyrir honum í þessum fylkingu, fyrst allir kappar Faraós og kappar Jósefs, og á eftir þeim hinir íbúar Egyptalands, og þeir voru allir gyrtir sverðum og búnir brynjum, og þeir voru með herklæðum.

39 Og allir grátendurnir og syrgjendurnir gengu langt á milli, gegnt líkbörunum, grátandi og harmandi, og restin af fólkinu elti líkbörurnar.

40 Og Jósef og heimilisfólk hans gengu berfættir og grátandi að líkbörunum, og hinir þjónar Jósefs gengu í

kringum hann; hver maður bar sín skartgripi og allir voru þeir vopnaðir hervopnum sínum.

41 Fimmtíu þjónar Jakobs gengu fyrir framan líkbörurnar og dreifðu myrru, alóe og alls kyns ilmi meðfram veginum. Allir synir Jakobs, sem báru líkbörurnar, gengu á ilmkjarnanum, og þjónar Jakobs gengu á undan þeim og dreifðu ilmkjarnanum meðfram veginum.

42 Og Jósef fór upp með þéttum herbúðum, og þannig gjörðu þeir dag eftir dag, þar til þeir komu til Kanaanlands. Þeir komu að kornþreskivellinum í Haatad, sem er hinumegin Jórdanar, og þar syrgðu þeir afar mikinn og þungan harm.

43 Og allir konungar Kanaans heyrðu þetta og fóru allir burt, hver maður frá sinni ætt, þrjátíu og einn konungur Kanaans, og þeir komu allir með mönnum sínum til að syrgja og gráta Jakob.

44 Og allir þessir konungar sáu líkbörur Jakobs, og sjá, kóróna Jósefs var á henni, og þeir settu einnig krónur sínar á líkbörurnar og umkringdu þær krónum.

45 Og allir þessir konungar héldu þar mikinn og þungan sorgardag ásamt sonum Jakobs og Egyptalands út af Jakob, því að allir konungar Kanaans þekktu hugrekki Jakobs og sona hans.

46 Og Esaú barst sú fregn: „Jakob er dáinn í Egyptalandi og synir hans og allt Egyptaland eru að flytja hann til Kanaanlands til að jarða hann.“

47 Og Esaú heyrði þetta, en hann bjó á Seírfjöllum. Þá reis hann upp ásamt sonum sínum og öllu fólki sínu og öllu heimilisfólki sínu, mjög fjölmennu fólki, og þeir komu til að syrgja og gráta Jakob.

48 Og er Esaú kom, harmaði hann Jakob bróður sinn, og allt Egyptaland og allt Kanaan reis upp aftur og harmaði mikinn harm með Esaú yfir Jakob á þeim stað.

49 Jósef og bræður hans fluttu Jakob föður sinn þaðan og fóru til Hebron til að jarða Jakob í hellinum hjá feðrum hans.

50 Og þeir komu til Kireat-Arba í hellinn, og er þeir komu, stóð Esaú með sonum sínum gegn Jósef og bræðrum sínum í hellinum og sagði: „Jakob skal ekki grafinn þar, því að það er okkar og föður okkar.“

51 Og er Jósef og bræður hans heyrðu orð sona Esaú, urðu þeir mjög reiðir. Jósef gekk til Esaú og sagði: „Hvað er þetta, sem þeir hafa talað? Jakob faðir minn keypti það af þér fyrir mikinn auð eftir dauða Ísaks, fyrir tuttugu og fimm árum síðan, og einnig allt Kanaanland keypti hann af þér og af sonum þínum og niðjum þínum eftir þig.“

52 Og Jakob keypti það sonum sínum og niðjum sínum eftir hann til erfða að eilífu. Hví talar þú þetta í dag?

53 Esaú svaraði og sagði: „Þú talar lygi og lýgur, því að ég hef ekki selt neitt af því sem ég átti í öllu þessu landi, eins og þú segir, og bróðir minn Jakob hefur ekki keypt neitt af því sem ég átti í þessu landi.“

54 Og Esaú mælti þetta til þess að blekkja Jósef með orðum sínum, því að Esaú vissi, að Jósef var ekki viðstaddur þá daga, er Esaú seldi Jakob allar eigur sínar í Kanaanlandi.

55 Og Jósef sagði við Esaú: „Sannarlega hefur faðir minn fært þetta inn í kaupskrána hjá þér og vottað hana, og sjá, hún er hjá okkur í Egyptalandi.“

56 Esaú svaraði honum og sagði: „Komdu með skjalið, allt sem þú finnur í skjalinu, það munum við gjöra.“

57 Þá kallaði Jósef á Naftalí bróður sinn og sagði: „Flýttu þér, tef ekki, heldur flýttu þér til Egyptalands og komdu með öll skjölin, kaupskrána, innsiglaða skrána og opinberu skrána, og einnig öll fyrstu skjölin, þar sem öll frumburðarrétturinn er ritaður.“

58 Og þú skalt leiða þá hingað til okkar, svo að vér megum vita af þeim öll orð Esaú og sona hans, þau er þeir töluðu í dag.

59 Og Naftalí hlýddi röddu Jósefs og hraðaði sér og hljóp til Egyptalands. Naftalí var léttari á fæti en allir hinir hjörtarnir, sem voru í eyðimörkinni, því að hann gekk á kornöxum án þess að merja þau.

60 Og er Esaú sá að Naftalí var farinn að sækja heimildirnar, juku hann og synir hans mótspyrnu sína gegn hellinum, og Esaú og allt fólk hans reis upp gegn Jósef og bræðrum hans til bardaga.

61 Og allir synir Jakobs og Egyptalandsmenn börðust við Esaú og menn hans, og synir Esaú og menn hans biðu ósigur fyrir sonum Jakobs, og synir Jakobs drápu fjörutíu menn af fólki Esaú.

62 Og Kúsím, sonur Dans, sonar Jakobs, var þá með sonum Jakobs, en hann var um hundrað álna frá bardagasvæðinu, því að hann dvaldi hjá sonum Jakobs við líkbörur Jakobs til að gæta hennar.

63 Og Kúsím var mállaus og daufur, en hann skildi samt rödd skelfingar meðal manna.

64 Og hann spurði og sagði: „Hvers vegna jarðið þið ekki hina látnu, og hvað er þessi mikla skelfing?“ Þeir svöruðu honum orðum Esaú og sona hans. Hann hljóp til Esaú í miðri bardaganum og drap Esaú með sverði og hjó af honum höfuðið, svo að það spratt út á langinn, og Esaú féll meðal hermanna í bardaganum.

65 Og er Kúsím gjörði þetta, þá unnu synir Jakobs sigur á sonum Esaú, og synir Jakobs grófu Jakob föður sinn með valdi í hellinum, og synir Esaú sáu það.

66 Og Jakob var jarðaður í Hebron, í Makpelahelli, sem Abraham hafði keypt af Hetítum til grafreits, og hann var jarðaður í mjög dýrum klæðum.

67 Og engum konungi var veitt slík heiður eins og Jósef veitti föður sínum við andlát hans, því að hann jarðaði hann með mikilli virðingu, eins og konungar jarðaför.

68 Og Jósef og bræður hans héldu sjö daga sorgarhátíð eftir föður sinn.

## 57. KAFLI

1 Eftir þetta háðu synir Esaú stríð við sonu Jakobs, og synir Esaú börðust við sonu Jakobs í Hebron, og Esaú lá enn dauður og ógrafinn.

2 Og hörð barátta varð milli þeirra, og Esaú synir biðu ósigur fyrir Jakobs sonum, og synir Jakobs drápu áttatíu menn af Esaú sonum, og enginn dó af Jakobs sonum. Og Jósef varð yfirbugaður yfir öllum Esaú sonum, og hann tók Sefó, son Elífasar, Esaúsonar, og fimmtíu af mönnum hans til fanga, batt þá með járnfjötrum og gaf þá í hendur þjóna sinna til að flytja þá til Egyptalands.

3 Þegar synir Jakobs höfðu tekið Sefó og fólk hans til fanga, óttuðust allir þeir sem eftir voru mjög um líf sitt frá ætt Esaú, svo að þeir yrðu einnig teknir til fanga. Þeir flýðu allir með Elífasi Esaúsyni og fólki hans, ásamt líki Esaú, og héldu áfram leið sinni til Seírfjalla.

4 Þeir komu til Seírfjalla og grófu Esaú þar, en höfðu ekki flutt höfuð hans með sér til Seír, því að það var grafið þar sem bardaginn hafði verið í Hebron.

5 Þegar synir Esaú flúðu undan sonum Jakobs eltu synir Jakobs þá allt til Seír-landamæra, en þeir drápu engan mann af þeim, því að lík Esaú, sem þeir höfðu með sér, olli þeim óánægju. Þeir flúðu og synir Jakobs sneru aftur frá þeim og komu upp að þeim stað í Hebron, þar sem bræður þeirra voru. Þar dvöldu þeir þann dag og næsta dag, þar til þeir hvíldust eftir bardagann.

6 Og á þriðja degi söfnuðu þeir saman öllum sonum Seírs Hórítans, og þeir söfnuðu saman öllum austurlendunum, mannfjölda sem sandi sjávarins, og þeir fóru og komu niður til Egyptalands til að berjast við Jósef og bræður hans til þess að frelsa bræður sína.

7 Og Jósef og allir synir Jakobs heyrðu að synir Esaú og synir Austurlanda væru komnir til bardaga gegn þeim til að frelsa bræður sína.

8 Jósef og bræður hans og hetjur Egyptalands fóru af stað og börðust í borginni Ramses, og Jósef og bræður hans veittu sonum Esaú og börnum Austurlanda gríðarlegt högg.

9 Og þeir drápu sex hundruð þúsund manns af þeim, og meðal þeirra drápu þeir alla hina kappa af Seírs sonum Hórítans. Aðeins fáeinir voru eftir af þeim, og þeir drápu einnig fjölda af Austurlöndum og Esaú sonum. En Elífas, sonur Esaú, og Austurlöndum flýðu allir fyrir Jósef og bræðrum hans.

10 Og Jósef og bræður hans eltu þá uns þeir komu til Súkkót, og drápu enn þrjátíu manns af þeim í Súkkót, en hinir komust undan og flýðu hver til sinnar borgar.

11 Og Jósef og bræður hans og hinir kappar Egyptalands sneru aftur frá þeim með gleði og gleði í hjarta, því að þeir höfðu sigrað alla óvini þeirra.

12 En Sefó Elífasson og menn hans voru enn þrælar í Egyptalandi hjá sonum Jakobs, og þjáningar þeirra jukust.

13 Þegar synir Esaú og synir Seírs sneru aftur til lands síns, sáu synir Seírs að þeir höfðu allir fallið í hendur sonum Jakobs og Egyptalands vegna bardagans milli sona Esaú.

14 Þá sögðu Seírs synir við Esaú sonu: „Þér hafið séð það og þess vegna vitið þér, að þessi herbúðir voru yðar vegna, og enginn einn hetja eða hermaður er eftir.“

15 Farið nú burt úr landi voru, farið frá okkur til Kanaanlands, til bústaðarlands feðra yðar. Hví skulu börn yðar erfa arfleifð barna vorra á síðustu dögum?

16 En Esaú synir hlýddu ekki á Seírs syni, og Seírs synir hugðust heyja stríð við þá.

17 Og synir Esaú sendu leynilega til Angeasar, konungs í Afríku, þess er Dínhaba, og létu segja:

18 Sendu okkur nokkra af mönnum þínum og láttu þá koma til okkar, og við skulum berjast ásamt sonum Seírs, Hóríta, því að þeir hafa ákveðið að berjast við okkur til að reka okkur burt úr landinu.

19 Og Angeas, konungur í Dínhaba, gjörði svo, því að hann var á þeim dögum vinveittur Esaú sonum, og Angeas sendi Esaú sonum fimm hundruð hrausta fótgönguliða og átta hundruð riddara.

20 Þá sendu Seírsmenn til Austurlanda og Midíansmanna og létu segja: „Þér hafið séð, hvað Esaú synir hafa gjört oss, því að fyrir þeirra sakir erum vér nær allir tortímdir í orrustu þeirra við Jakobs syni.“

21 Komið því nú til okkar og hjálpið okkur, og við munum berjast saman við þá og reka þá úr landinu og hefna okkar fyrir málefni bræðra okkar sem féllu fyrir þá í orrustu við bræður sína, syni Jakobs.

22 Og allir austurbyggjar hlýddu Seírsmönnum og komu til þeirra, um átta hundruð manns með brugðnum sverðum. Og Esaú synir börðust við Seírsmenn á þeim tíma í Paran-eyðimörk.

23 Þá unnu Seírs synir sigur á Esaú sonum, og Seírs synir drápu þann dag af Esaú sonum í þeirri orrustu um tvö hundruð manns af mönnum Angeasar, konungs í Dínhaba.

24 Á öðrum degi komu Esaú synir aftur til að berjast öðru sinni við Seírs syni, og varð orustan hörð við Esaú syni í annað sinn og olli þeim miklum ótta vegna Seírs sona.

25 Þegar Esaú synir sáu að Seírs synir voru öflugri en þeir, sneru nokkrir menn af Esaú sonum sér við og hjálpuðu Seírs sonum, óvinum sínum.

26 Og enn féllu fimmtíu og átta menn af ætt Esaú sona í annarri orrustunni við Angeas, konung í Dínhaba.

27 Á þriðja degi heyrðu Esaú synir að nokkrir af bræðrum þeirra hefðu snúið baki við þá til að berjast við þá í annarri orrustunni, og Esaú synir syrgðu er þeir heyrðu þetta.

28 Þeir sögðu: „Hvað eigum við að gera við bræður okkar, sem hafa snúið sér frá okkur til að hjálpa Seír-niðjum, óvinum okkar?“ Esaú-niðjar sendu enn til Angeasar, konungs í Dínhaba, og létu segja:

29 Sendið oss enn aðra menn, svo að vér megum berjast með þeim við Seír-niðja, því að þeir hafa þegar verið tvöfalt þyngri en vér.

30 Og Angeas sendi aftur til Esaú sona um sex hundruð hrausta menn, og þeir komu til að aðstoða Esaú sonu.

31 Og eftir tíu daga háðu Esaú synir enn stríð við Seírs syni í Paran-eyðimörkinni, og varð orustan mjög hörð við Seírs syni, og Esaú synir unnu Seírs syni á þessum tíma, og Seírs synir biðu ósigur fyrir Esaú sonum, og Esaú synir drápu af þeim um tvö þúsund manns.

32 Og allir hetjur Seírs sona féllu í þessari orrustu, og einungis ung börn þeirra, sem eftir voru í borgum þeirra, urðu eftir.

33 Og allir Midíanítar og Austurlandabúar flýðu úr orrustunni og yfirgáfu Seír-bræður og flýðu er þeir sáu að orrustan var hörð við þá. En Esaú-bræður eltu alla Austurlandabúa uns þeir komu til lands síns.

34 Og synir Esaú drápu enn um tvö hundruð og fimmtíu manns af þeim, og af ætt Esaú sona féllu um þrjátíu manns í þeirri orrustu. En þessi ógæfa kom yfir þá, er bræður þeirra sneru sér frá þeim til að aðstoða börn Seírs Hóríta. Og synir Esaú heyrðu aftur af illverkum bræðra sinna og syrgðu aftur vegna þessa.

35 Eftir bardagann sneru Esaú synir aftur og komu heim til Seír, og Esaú synir drápu þá sem eftir voru í landi Seírs sona. Þeir drápu einnig konur þeirra og börn. Þeir létu engan eftir lifa nema fimmtíu unga drengi og meyjur sem þeir létu lifa. Esaú synir drápu þau ekki og urðu drengirnir að þrælum þeirra og tóku meyjurnar að eiginkonum.

36 Og Esaú synir bjuggu í Seír, þar sem Seír synir voru, og þeir tóku land þeirra til eignar og lögðu það undir sig.

37 Og synir Esaú tóku Seírs synir allar eigur í landinu, einnig hjarðir þeirra, nautgripi og fjárhluti, og allt sem Seírs synir áttu, tóku Esaú synir. Og Esaú synir bjuggu í Seír í stað Seírs sona allt til þessa dags. Og Esaú synir

skiptu landinu niður í hluta meðal fimm sona Esaú, eftir ættum þeirra.

38 Og svo bar við á þeim dögum að synir Esaú ákváðu að krýna konung yfir sig í landinu sem þeir höfðu tekið undir sig. Og þeir sögðu hver við annan: „Ekki svo, því að hann mun ríkja yfir okkur í landi okkar, og við munum vera undir hans ráðum og hann mun heyja bardaga okkar gegn óvinum okkar,“ og þeir gjörðu svo.

39 Og allir Esaú synir sóru og sögðu: „Enginn af bræðrum þeirra skyldi nokkurn tímann ríkja yfir þeim, nema útlendingur, sem ekki er af bræðrum þeirra, því að allir Esaú sonir voru beiskir, hver gegn syni sínum, bróður sínum og vini, vegna þess ills sem þeir höfðu orðið fyrir af bræðrum sínum, er þeir börðust við Seírs sonu.“

40 Þess vegna sóru Esaú synir og sögðu: „Frá þeim degi og framvegis munu þeir ekki kjósa konung meðal bræðra sinna, heldur konung úr ókunnu landi og allt til þessa dags.“

41 Þar var maður af Angeasarættbálki, konungur í Dínhaba. Hann hét Bela, sonur Beors. Hann var mjög hraustur maður, fríður og fríður að sér, vitur í allri visku, maður skynsamur og ráðvís, og enginn af Angeasarættbálknum var honum líkur.

42 Og allir synir Esaú tóku hann og smurðu hann og krýndu hann til konungs, lutu honum og sögðu við hann: „Konungurinn lifi, konungurinn lifi!“

43 Og þeir breiddu út dúkinn og færðu honum hverjum og einum eyrnalokka úr gulli og silfri, hringa eða armbönd, og gjörðu hann mjög auðugan af silfri og gulli, af ónyxsteinum og bedelíum, og þeir gjörðu honum konungsstól, og settu konunglega kórónu á höfuð hans, og þeir reistu honum höll, og hann bjó þar, og hann varð konungur yfir öllum Esaú sonum.

44 Og Angeasar tóku við launum sínum frá Esaú sonum fyrir bardagann og fóru síðan og sneru aftur til herra síns í Dínhaba.

45 Bela ríkti yfir Esaú sonum í þrjátíu ár, og Esaú synir bjuggu í landinu í stað Seírs sona, og þeir bjuggu óhultir í þeirra stað allt til þessa dags.

## 58. KAFLI

1 Á þrítugasta og öðru ári eftir að Ísraelsmenn fóru til Egyptalands, það er á sjötugasta og fyrsta aldursári Jósefs, þá andaðist Faraó, konungur Egyptalands, og Magron sonur hans tók ríki eftir hann.

2 Og Faraó bauð Jósef fyrir dauða sinn að vera faðir sonar síns, Magrons, og að Magron skyldi vera undir umsjá Jósefs og undir ráðgjöf hans.

3 Og allt Egyptaland samþykkti þetta, að Jósef skyldi verða konungur yfir þeim, því að allir Egyptar elskuðu Jósef allt til þessa. Aðeins Magron, sonur Faraós, sat á hásæti föður síns og varð konungur á þeim dögum í stað föður síns.

4 Magron var fjörutíu og eins árs gamall, er hann varð konungur, og í fjörutíu ár ríkti hann í Egyptalandi. Öll Egyptaland nefndi hann Faraó eftir nafni föður hans, eins og þeim var siðvenja gjörð í Egyptalandi við alla konunga, sem ríktu yfir þeim.

5 Og er Faraó tók við völdum eftir föður sinn, setti hann lög Egyptalands og öll stjórnarmál í hendur Jósefs, eins og faðir hans hafði boðið honum.

6 Og Jósef varð konungur yfir Egyptalandi, því að hann réði yfir öllu Egyptalandi, og allt Egyptaland var undir hans umsjón og ráðgjöf, því að allt Egyptaland hallaðist að Jósef eftir dauða Faraós, og þeim þótti mjög vænt um að hann réði yfir sér.

7 En meðal þeirra voru nokkrir, sem höfðu ekki dálæti á honum og sögðu: „Enginn útlendingur skal ríkja yfir okkur.“ En samt sem áður var allt vald Egyptalands á þeim dögum í höndum Jósefs eftir dauða Faraós. Hann réð ríkjum og gerði það sem honum þóknaðist um allt landið án þess að nokkur skyldi skipta sér af því.

8 Og allt Egyptaland var undir umsjá Jósefs, og Jósef háði stríð við alla óvini sína í kring og lagði þá undir sig. Jósef lagði einnig undir sig allt landið og alla Filistea, allt að landamærum Kanaans, og þeir voru allir undir hans valdi og þeir greiddu Jósef árlegan skatt.

9 Og Faraó, konungur Egyptalands, settist á hásæti sitt í stað föður síns, en hann var undir stjórn og ráðum Jósefs, eins og hann var í fyrstu undir stjórn föður síns.

10 Hann ríkti ekki nema í Egyptalandi eingöngu að ráði Jósefs, heldur ríkti Jósef yfir öllu landinu á þeim tíma, frá Egyptalandi til hins mikla árinnar Perat.

11 Og Jósef var farsæll á öllum vegum sínum, og Drottinn var með honum, og Drottinn veitti Jósef aukna visku, heiður, dýrð og kærleika til hans í hjörtum Egypta og um allt landið, og Jósef ríkti yfir öllu landinu í fjörutíu ár.

12 Og öll Filistalönd, Kanaanland, Sídon og landið hinumegin Jórdanar, færðu Jósef gjafir alla ævi hans, og allt landið var í höndum Jósefs, og þeir færðu honum árlega skatta eins og fyrirskipað var, því að Jósef hafði barist við alla óvini sína umhverfis og lagt þá undir sig, og allt landið var í höndum Jósefs, og Jósef sat öruggur á hásæti sínu í Egyptalandi.

13 Og allir bræður hans, synir Jakobs, bjuggu óhultir í landinu alla ævi Jósefs og voru frjósamir og fjölgaði sér mjög í landinu og þjónuðu Drottni alla sína ævi, eins og Jakob faðir þeirra hafði boðið þeim.

14 Og að mörgum dögum og árum liðnum, er Esaú synir bjuggu kyrrlátir í landi sínu hjá Bela, konungi sínum, að Esaú synir urðu frjósamir og fjölguðu sér í landinu. Þeir ákváðu að fara og berjast við sonu Jakobs og allt Egyptaland og frelsa bróður sinn, Sefó, son Elífasar, og menn hans, því að þeir voru enn á þeim tíma þrælar Jósefs.

15 Og Esaú synir sendu til allra Austurlandabúa, og þeir gerðu frið við þá, og allir Austurlandabúar komu til þeirra til að fara með Esaú sonum til Egyptalands í hernað.

16 Og til þeirra komu einnig menn af Angeasarkonungi Dínhaba, og þeir sendu einnig til sona Ísmaels, og þeir komu einnig til þeirra.

17 Og allt þetta fólk safnaðist saman og kom til Seír til að aðstoða Esaú sonu í bardaga þeirra. Þessi herbúðir voru mjög stórar og þungar af fólki, eins fjölmennar og sandur sjávarins, um átta hundruð þúsund manns, fótgönguliðar og riddarar. Allir þessir hermenn fóru til Egyptalands til að berjast við sonu Jakobs og settu herbúðir sínar við Ramses.

18 Jósef fór af stað með bræðrum sínum, ásamt kappum Egyptalands, um sex hundruð manna, og þeir börðust við þá í Ramseslandi. Og synir Jakobs börðust enn á þeim tíma við Esaú sonu á fimmtugasta ríkisári Jakobs sona, það er þrítugasta ríkisár Bela yfir Esaú sonum í Seír.

19 Og Drottinn gaf alla kappa Esaú og Austurlanda í hendur Jósefs og bræðra hans, og Esaú sonar og Austurlandamenn biðu ósigur fyrir Jósef.
20 Og af Esaú niðjum og þeim sem fallið höfðu frá Austurlöndum féllu fyrir sonum Jakobs um tvö hundruð þúsund manns, og Bela, konungur þeirra, sonur Beors, féll með þeim í bardaganum. Og þegar Esaú synir sáu að konungur þeirra hafði fallið í bardaganum og var dauður, urðu þeir máttlausir í bardaganum.
21 Jósef og bræður hans og allt Egyptaland hélt áfram að sigra hús Esaú, og allt fólk Esaú hræddist sonu Jakobs og flýði undan þeim.
22 Og Jósef og bræður hans og allt Egyptaland eltu þá dagleið og drápu enn um þrjú hundruð manns af þeim og héldu áfram að fella þá á veginum; og síðan sneru þeir aftur frá þeim.
23 Og Jósef sneri aftur til Egyptalands og allir bræður hans. Enginn vantaði af þeim, en af Egyptum féllu tólf menn.
24 Og þegar Jósef sneri aftur til Egyptalands fyrirskipaði hann að Sefó og menn hans skyldu einnig vera fjötraðir, og þeir fjötruðu þá í járn og þeir juku sorg þeirra.
25 Og allir Esaú sonir og austurbyggjar sneru aftur með skömm, hver til sinnar borgar, því að allir hetjurnar, sem með þeim voru, höfðu fallið í bardaganum.
26 Þegar Esaú synir sáu að konungur þeirra hafði fallið í bardaga, tóku þeir í skyndi mann úr þjóð Austurlanda, sem hét Jóbab, son Sakaraks, frá landi Botsra, og settu hann yfir sig í stað Bela, konungs síns.
27 Og Jóbab sat á hásæti Bela sem konungur eftir hann, og Jóbab ríkti í Edóm yfir öllum Esaú sonum í tíu ár, og Esaú synir fóru ekki framar að berjast við Jakobs sonu frá þeim degi, því að Esaú synir þekktu hugrekki Jakobs sona og hræddust þá mjög.
28 En frá þeim degi hötuðu Esaú synir sonu Jakobs, og hatur og fjandskapur var mjög mikill milli þeirra alla daga, allt fram á þennan dag.
29 Eftir þetta, að tíu árum liðnum, andaðist Jóbab, sonur Sarachs, frá Botsra. Þá tóku Esaú synir mann að nafni Kúsam frá landi Teman og gerðu hann að konungi yfir sér í stað Jóbabs. Kúsam ríkti í Edóm yfir öllum Esaú sonum í tuttugu ár.
30 Og Jósef, konungur Egyptalands, og bræður hans og allir Ísraelsmenn bjuggu óhultir í Egyptalandi á þeim dögum, ásamt öllum sonum Jósefs og bræðrum hans, án þess að verða fyrir hindrunum eða óhöppum. Á þeim tíma var friðsælt í Egyptalandi eftir stríð á dögum Jósefs og bræðra hans.

## 59. KAFLI

1 Þessi eru nöfn Ísraelssona, sem bjuggu í Egyptalandi og komu með Jakob. Allir synir Jakobs komu til Egyptalands, hver maður með fjölskyldu sína.
2 Synir Leu voru Rúben, Símeon, Leví, Júda, Íssakar og Sebúlon, og systir þeirra voru Dína.
3 Synir Rakelar voru Jósef og Benjamín.
4 Synir Silpu, ambáttar Leu, voru Gad og Asser.
5 Synir Bílu, ambáttar Rakelar, voru Dan og Naftalí.
6 Og þetta voru afkvæmi þeirra, sem þeim fæddust í Kanaanlandi, áður en þau komu til Egyptalands með Jakob föður sínum.
7 Synir Rúbens voru Hanok, Pallú, Kesron og Karmí.
8 Synir Símeons voru Jemúel, Jamín, Óhad, Jakín, Sókar og Sál, sonur kanversku konunnar.
9 Synir Leví voru Gerson, Kehat og Merarí og systir þeirra, Jókebed, sem þeim fæddist, er þeir fóru til Egyptalands.
10 Synir Júda voru Er, Ónan, Sela, Peres og Sarak.
11 Og Er og Ónan dóu í Kanaanlandi, og synir Peres voru Kesron og Kamúl.
12 Synir Íssakars voru Tóla, Púva, Job og Samaría.
13 Synir Sebúlons voru Sered, Elon og Jakleel, og sonur Dans var Kúsím.
14 Synir Naftalí voru Jakzeel, Gúní, Jetser og Sílam.
15 Synir Gads voru Sífjón, Haggí, Súní, Esbon, Erí, Aródí og Arelí.
16 Synir Assers voru Jimna, Jisva, Jisví, Bería og systir þeirra, Serak, og synir Bería voru Keber og Malkíel.
17 Synir Benjamíns voru Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Akí, Ros, Múpím, Kúpím og Ord.
18 Og synir Jósefs, sem honum fæddust í Egyptalandi, voru Manasse og Efraím.
19 Og allar þær sálir, sem út komu af lendum Jakobs, voru sjötíu sálir. Þetta eru þær, sem komu með Jakob föður sínum til Egyptalands, til að dvelja þar sem búsettir. Og Jósef og allir bræður hans bjuggu óhultir í Egyptalandi, og þeir átu af bestu matvælum Egyptalands alla ævi Jósefs.
20 Og Jósef lifði í Egyptalandi níutíu og þrjú ár, og Jósef ríkti yfir öllu Egyptalandi áttatíu ár.
21 Og er dauðadagur Jósefs nálgaðist, sendi hann og lét kalla bræður sína og allt heimilisfólk föður síns, og allir komu saman og settust niður frammi fyrir honum.
22 Og Jósef sagði við bræður sína og við allt hús föður síns: „Sjá, ég dey, og Guð mun vissulega vitja yðar og flytja yður úr þessu landi til þess lands, sem hann sór feðrum yðar að gefa þeim."
23 Og þegar Guð mun vitja yðar til að flytja yður héðan til lands feðra yðar, þá skuluð þér flytja bein mín með yður héðan.
24 Og Jósef lét Ísraelsmenn sverja eið fyrir niðja sína eftir þá og sagði: „Guð mun vissulega vitja yðar og þér skuluð flytja bein mín með yður héðan."
25 Eftir þetta andaðist Jósef á því ári, sjötíu og fyrsta ári eftir að Ísraelsmenn fóru til Egyptalands.
26 Jósef var hundrað og tíu ára gamall, er hann andaðist í Egyptalandi. Þá tóku allir bræður hans og allir þjónar hans sig til og smurðu Jósef, eins og þeim var vanur. Og bræður hans og allt Egyptaland syrgðu hann í sjötíu daga.
27 Og þeir lögðu Jósef í kistu fulla af kryddjurtum og alls kyns ilmi og jörðuðu hann við bakka árinnar, það er Síhor, ásamt sonum hans og öllum bræður hans, og allt heimili föður hans hélt sjö daga sorgarhátíð eftir hann.
28 Og eftir dauða Jósefs tóku allir Egyptar á þeim dögum að ríkja yfir Ísraelsmönnum, og Faraó, konungur Egyptalands, sem ríkti í stað föður síns, tók öll lög Egyptalands og stjórnaði öllu Egyptalandi undir hans ráðum, og hann ríkti örugglega yfir fólki sínu.

## 60. KAFLI

1 Þegar árið var liðið, sjötíu og annað árið frá því að Ísraelsmenn fóru til Egyptalands, eftir dauða Jósefs, flýði

Sefó, sonur Elífasar, sonar Esaú, frá Egyptalandi, hann og menn hans, og þeir fóru burt.

2 Og hann kom til Afríku, sem er Dínhaba, til Angeasar, konungs Afríku, og Angeas tók á móti þeim með mikilli virðingu og gerði Sefó að hershöfðingja sínum.

3 Og Sefó fann náð í augum Angeasar og fólks hans, og Sefó var hershöfðingi Angeasar, konungs í Afríku, í langan tíma.

4 Og Sefó lokkaði Angeas, konung Afríku, til að safna saman öllum her sínum til að fara og berjast við Egypta og við sonu Jakobs og hefna þeirra fyrir málefni bræðra sinna.

5 En Angeas vildi ekki hlýða Sefó og gjöra þetta, því að Angeas þekkti styrk sona Jakobs og hvað þeir höfðu gert her hans í stríði þeirra við sonu Esaú.

6 Og Sefó var á þeim dögum mjög mikill í augum Angeasar og alls fólks hans, og hann lokkaði þá stöðugt til að heyja stríð gegn Egyptalandi, en þeir vildu það ekki.

7 Á þeim dögum var maður í landi Kittíma í borginni Púsímna, sem Úsú hét, og börn Kittíma sýndu honum óréttmæta guðdóma. Maðurinn dó og átti engan son, aðeins eina dóttur, sem Janía hét.

8 Og stúlkan var einstaklega fögur, fríð og greind, engin hafði sést henni lík að fegurð og visku um allt landið.

9 Og fólk Angeasar, konungs í Afríku, sá hana og kom og lofaði hana við hann. Angeas sendi til barna Kittíma og bað um að taka hana sér fyrir konu. Fólk Kittíma samþykkti að gefa honum hana fyrir konu.

10 Og þegar sendiboðar Angeasar voru að fara frá landi Kittíms til að leggja af stað, sjá, þá komu sendiboðar Túrnusar, konungs í Bíbentú, til Kittíms. Túrnus, konungur í Bíbentú, sendi einnig sendiboða sína til að biðja hann um Janíu, svo að hann gæti tekið sér fyrir konu. Allir menn hans höfðu einnig lofað hana við hann. Þess vegna sendi hann alla þjóna sína til hennar.

11 Þjónar Túrnusar komu til Kittim og báðu um Janíu að vera tekinn fyrir Túrnus, konung sinn, að eiginkonu.

12 Og íbúar Kittíma sögðu við þá: „Við getum ekki gefið hana, því að Angeas, konungur Afríku, vildi að hún tæki sér hana að eiginkonu áður en þið komst, og að við myndum gefa honum hana, og nú getum við því ekki gert þetta að svipta Angeas meyjunni til að gefa hana Turnusi.“

13 Því að við erum mjög hrædd við Angeas að hann ráðist á okkur og tortími okkur, og Túrnus, herra ykkar, muni ekki geta frelsað okkur úr hans höndum.

14 Þegar sendiboðar Túrnusar heyrðu öll orð Kittíma, sneru þeir aftur til herra síns og sögðu honum öll orð Kittíma.

15 Og synir Kittims sendu Angeasi minnismerki og sögðu: „Sjá, Túrnus hefur sent eftir Janíu til að taka hana sér að konu, og þannig höfum við svarað honum; og við heyrðum að hann hefur safnað saman öllum her sínum til að fara í stríð gegn þér, og hann hyggst fara um veginn til Sardúníu til að berjast gegn bróður þínum, Lúkosi, og eftir það mun hann koma til að berjast gegn þér.“

16 Og Angeas heyrði orð Kittím-sona, sem þeir sendu honum í skýrslunni, og reiði hans blossaði upp og hann reis upp, safnaði saman öllum her sínum og fór yfir eyjar hafsins, leiðina til Sardúníu, til bróður síns, Lúkosar, konungs Sardúníu.

17 Og Niblos, sonur Lúkosar, heyrði að frændi hans, Angeas, væri á leiðinni og fór út á móti honum með miklum her, kyssti hann og faðmaði hann. Niblos sagði við Angeas: „Þegar þú spyrð föður minn um velferð hans, hvenær ég fer með þér að berjast við Turnus, þá biddu hann að gera mig að hershöfðingja hans.“ Angeas gerði það og kom til bróður síns og bróðir hans kom á móti honum og spurði hann um velferð hans.

18 Angeas bað bróður sinn, Lúkas, um velferð sína og að gera son sinn, Niblos, að hershöfðingja sínum, og Lúkas gerði það. Angeas og bróðir hans, Lúkas, risu upp og héldu til bardaga í átt að Túrnusi, og með þeim var mikill her og fjölmennur maður.

19 Og hann kom á skipum og þeir komu til Astartesh-héraðs, og sjá, Túrnus kom í átt að þeim, því að hann fór til Sardúníu og ætlaði sér að eyða henni og síðan halda þaðan til Angeasar til að berjast við hann.

20 Angeas og Lúkos, bróðir hans, mættust Turnusi í Kanópíudalnum og varð hörð og hörð orrusta milli þeirra þar.

21 Og orrustan var hörð gegn Lúkosi, konungi Sardúníu, og allur her hans féll, og Niblos sonur hans féll einnig í þeirri orrustu.

22 Og frændi hans, Angeas, skipaði þjónum sínum að smíða gullkistu handa Niblosi og settu hann í hana. Angeas háði aftur bardaga gegn Turnusi. Angeas var sterkari en hann og drap hann og felldi allt fólk sitt með sverðseggjum. Angeas hefndi máls Niblosar, bróðursonar síns, og máls hers bróður síns, Lúkosar.

23 Og þegar Túrnus dó, urðu hendur þeirra sem lifðu af bardagann máttlausar og þeir flýðu undan Angeasi og Lúkosi, bróður hans.

24 Angeas og bróðir hans, Lúkos, eltu þá að þjóðveginum milli Alfanú og Róma og drápu allan her Túrnúsar með sverðseggjum.

25 Og Lúkos, konungur Sardúníu, bauð þjónum sínum að búa til kistu úr eir og leggja í hana lík sonar hans, Niblosar, og þeir jarðuðu hann þar.

26 Og þeir reistu þar háan turn við þjóðveginn og nefndu hann eftir Niblosi, sem er enn í dag, og þeir grófu einnig Turnus, konung af Bibentu, þar á þeim stað ásamt Niblosi.

27 Og sjá, á þjóðveginum milli Alphanu og Romah er gröf Niblosar öðru megin og gröf Turnusar hinu megin, og hellur er á milli þeirra allt til þessa dags.

28 Og þegar Niblos var jarðaður, sneri Lúkos faðir hans aftur með her sinn til lands síns Sardúníu, og Angeas bróðir hans, konungur Afríku, fór með fólki sínu til borgarinnar Bibentu, það er borgin Turnus.

29 Íbúar Bíbentú heyrðu af frægð hans og hræddust hann mjög og fóru út til að mæta honum með grát og bæn. Íbúar Bíbentú báðu Angeas að drepa þá ekki né eyðileggja borg þeirra. Og hann gerði það, því að Bíbentú var á þeim tíma talin ein af borgum Kittím-sona. Þess vegna eyddi hann ekki borginni.

30 En frá þeim degi fóru hermenn konungs Afríku til Kittim til að ræna og ræna það, og alltaf þegar þeir fóru, fór Sefó, hershöfðingi Angeasar, með þeim.

31 Og eftir þetta sneri Angeas við með her sinn og þeir komu til borgarinnar Puzimna, og Angeas tók þaðan Janiu, dóttur Úsú, fyrir konu og flutti hana til borgar sinnar í Afríku.

## 61. KAFLI

1 Um þær mundir bauð Faraó, konungur Egyptalands, öllu fólki sínu að reisa sér víggirta höll í Egyptalandi.

2 Og hann bauð einnig sonum Jakobs að aðstoða Egypta við bygginguna, og Egyptar reistu fallega og glæsilega höll fyrir konunglega búsetu, og hann bjó þar og endurnýjaði stjórn sína og ríkti örugglega.

3 Sebúlon, sonur Jakobs, andaðist á því ári, það er sjötíu og annað árið frá því að Ísraelsmenn fóru til Egyptalands. Sebúlon andaðist hundrað og fjórtán ára gamall og var lagður í kistu og gefinn í hendur barna sinna.

4 Og á sjötíu og fimmta ári andaðist bróðir hans, Símeon. Hann var hundrað og tuttugu ára gamall er hann lést. Hann var einnig lagður í kistu og gefinn í hendur barna sinna.

5 Og Sefó, sonur Elífasar, sonar Esaú, hershöfðingi Angeasar konungs í Dínhaba, lokkaði Angeas daglega til að búa sig undir bardaga við sonu Jakobs í Egyptalandi, en Angeas vildi ekki gera þetta, því að þjónar hans höfðu sagt honum frá öllum mætti Jakobs sona og því sem þeir höfðu gjört þeim í bardaga þeirra við sonu Esaú.

6 Og Sefó var á þeim dögum daglega að lokka Angeas til að berjast við sonu Jakobs.

7 Og eftir nokkurn tíma hlýddi Angeas orðum Sefós og samþykkti að berjast við sonu Jakobs í Egyptalandi. Angeas safnaði öllu liði sínu saman, fólki sem var fjölmennt eins og sandur á sjávarströnd, og hann ákvað að fara til Egyptalands í bardaga.

8 Meðal þjóna Angeasar var fimmtán ára gamall unglingur. Bíleam hét Beórsson. Unglingurinn var mjög vitur og kunni að galdur.

9 Og Angeas sagði við Bíleam: „Ég bið þig að töfra fyrir okkur með galdra, svo að við fáum að vita hver mun sigra í þessari orrustu sem við erum nú að fara í.“

10 Og Bíleam skipaði að þeir skyldu færa honum vax, og hann gjörði úr því líkneski af vögnum og riddurum, sem táknuðu her Angeasar og her Egyptalands, og setti þá í hin snilldarlega útbúnu vötn, sem hann hafði til þess, og tók í hönd sér greinar af myrtuviði, beitti snilld sinni og sameinaði þau yfir vatninu, og þar birtust honum í vatninu líkneski af herjum Angeasar, sem féllu frammi fyrir líkneski af Egyptum og sonum Jakobs.

11 Bíleam sagði Angeas frá þessu, en Angeas örvæntti og vopnaðist ekki til að fara til Egyptalands í bardaga, heldur dvaldi hann í borginni sinni.

12 Þegar Sefó, sonur Elífasar, sá að Angeas örvænti við að fara í bardaga við Egypta, flýði Sefó frá Angeasi frá Afríku og fór og kom til Kittím.

13 Og allir íbúar Kittíms tóku honum með mikilli virðingu og réðu hann til að heyja bardaga þeirra alla daga, og Sefó varð afar ríkur á þeim dögum, og herlið Afríkukonungs dreifðist enn á þeim dögum, og synir Kittíms söfnuðust saman og fóru til Kúptízíufjalls vegna herliðs Angeasarkonungs Afríku, sem var að sækja þá.

14 Og það bar til einn dag að Sefó týndi kvígu og fór að leita hennar og heyrði hana gjalla umhverfis fjallið.

15 Og Sefó fór og sá, og sjá, þar var stór hellir við rætur fjallsins, og þar var stór steinn við hellisopið. Sefó klauf steininn og gekk inn í hellinn. Hann leit, og sjá, stórt dýr var að áta uxann. Frá miðju og upp líktist það manni, og frá miðju og niður líktist það dýri. Sefó reis á móti dýrinu og drap það með sverðum sínum.

16 Íbúar Kittíms heyrðu þetta og fögnuðu mjög og sögðu: „Hvað eigum við að gera við þennan mann, sem hefur drepið þessa skepnu, sem át upp fénað okkar?“

17 Og allir söfnuðust saman til að helga honum einn dag á ári og nefndu hann Sefó eftir nafni hans og færðu honum ár eftir ár drykkjarfórnir á þeim degi og færðu honum gjafir.

18 Á þeim tíma veiktist Janía, dóttir Úsú, konu Angeasar konungs, og Angeas og hirðmenn hans fundu mjög fyrir veikindum hennar. Angeas sagði við vitringar sínar: „Hvað á ég að gera við Janíu og hvernig á ég að lækna hana af veikindum sínum?“ Vitringar hans sögðu við hann: „Loftið í landi okkar er ekki eins og loftið í Kittím og vatnið okkar er ekki eins og vatnið þeirra, þess vegna hefur drottningin veikst af þessu.“

19 Því að vegna breytinga á lofti og vatni veiktist hún, og einnig vegna þess að hún drakk í landi sínu aðeins vatnið sem kom frá Purma, sem forfeður hennar höfðu alið upp með brúm.

20 Og Angeas bauð þjónum sínum að færa honum í ílátum vatn úr Púrma, sem tilheyrði Kittím, og þeir vógu þetta vatn með öllu vatni Afríkulands og þeir fundu það léttara en vatn Afríku.

21 Og Angeas sá þetta og bauð öllum yfirmönnum sínum að safna saman steinhöggvurum í þúsundum og tugum þúsunda, og þeir höggvu steina óteljandi, og smiðirnir komu og byggðu afar sterka brú, og þeir fluttu vatnslindina frá landi Kittim til Afríku, og þetta vatn var fyrir Janíu drottningu og allt sem hún hafði að geyma, til að drekka úr og baka, þvo sér og baða sig með því, og einnig til að vökva með því allt sáðkorn sem fæðu fæst af, og allan ávöxt jarðarinnar.

22 Og konungur bauð að þeir skyldu flytja inn jarðveg frá Kittím í stórum skipum, og þeir komu einnig með steina til að byggja með þeim, og smiðirnir reistu hallir fyrir Janíu drottningu, og drottningin læknaðist af veikindum sínum.

23 Og við byltingu ársins héldu afrískir hermenn áfram að koma til Kittímlands til að ræna eins og venjulega, og Sefó, sonur Elífas, heyrði fregnir af þeim og gaf skipanir um þá og hann barðist við þá, og þeir flýðu undan honum, og hann frelsaði Kittímland frá þeim.

24 Og synir Kittíma sáu hugrekki Sefós og synir Kittíma ákváðu að taka Sefó að konungi yfir sig, og hann varð konungur yfir þeim, og meðan hann ríkti héldu þeir undir sig Túbals synir og allar eyjarnar í kring.

25 Og Sefó konungur þeirra fór fyrir þeim og þeir háðu stríð við Túbal og eyjarnar og lögðu þær undir sig. Þegar þeir sneru aftur úr bardaganum endurnýjuðu þeir stjórn hans og byggðu honum mjög stórt höll til konungsbústaðar og hásætis og gjörðu honum stórt hásæti. Sefó ríkti yfir öllu Kittímlandi og Ítalíulandi í fimmtíu ár.

## 62. KAFLI

1 Á því ári, sjötíu og níunda árið frá því að Ísraelsmenn fóru til Egyptalands, andaðist Rúben, sonur Jakobs, í Egyptalandi. Rúben var hundrað tuttugu og fimm ára gamall, er hann andaðist, og var hann lagður í kistu, og hann var gefinn í hendur barna sinna.

2 Og á áttugasta ári andaðist Dan, bróðir hans. Hann var hundrað og tuttugu ára gamall, er hann andaðist. Hann var einnig lagður í kistu og gefinn í hendur barna sinna.

3 Á því ári andaðist Kúsam, konungur í Edóm, og eftir hann ríkti Hadad, sonur Bedads, í þrjátíu og fimm ár. Á átttugasta og fyrsta ári andaðist Íssakar, sonur Jakobs, í Egyptalandi. Íssakar var hundrað tuttugu og tveggja ára gamall er hann andaðist. Hann var lagður í kistu í Egyptalandi og gefinn í hendur barna sinna.
4 Á áttatíu og öðru ári andaðist Asser bróðir hans. Hann var hundrað tuttugu og þriggja ára gamall er hann lést. Hann var lagður í kistu í Egyptalandi og gefinn í hendur barna sinna.
5 Og á áttatíu og þriðja ári andaðist Gad. Hann var hundrað tuttugu og fimm ára gamall er hann andaðist. Hann var lagður í kistu í Egyptalandi og gefinn í hendur barna sinna.
6 Á átttugasta og fjórða ríkisári, það er fimmtugasta ríkisár Hadads Bedadssonar, konungs í Edóm, safnaði Hadad saman öllum Esaú sonum og bjó allan her sinn, um fjögur hundruð þúsund manns, og stefndi til Móabslands og fór til að berjast við Móabíta og láta þá greiða honum skatt.
7 Og Móabítar heyrðu þetta og urðu mjög hræddir og sendu til Midíansmanna að þeir veittu þeim lið í baráttunni við Hadad, son Bedads, konung í Edóm.
8 Hadad kom til Móabslands, og Móabítar og Midíansmenn fóru út í móti honum og fylktu sér í bardaga gegn honum á Móabsvöllum.
9 Hadad barðist við Móabíta, og féllu margir af Móabítum og Midíansmönnum, um tvö hundruð þúsund manns.
10 Og orustan var mjög hörð við Móabíta, og er Móabítar sáu að orustan var hörð við þá, létu þeir undan og sneru baki við og létu Midíansmenn halda áfram bardaganum.
11 Og Midíansmenn vissu ekki, hvað Móabítar höfðu fyrir stafni, heldur styrktu þeir sig í bardaganum og börðust við Hadad og allan her hans, og allir Midíansmenn féllu fyrir honum.
12 Hadad felldi alla Midíaníta með miklum höggum og drap þá með sverðseggjum. Hann skildi engan eftir af þeim sem komu til að hjálpa Móabítum.
13 Og er allir Midíansmenn höfðu fallið í bardaganum og þeir sem voru í Móab höfðu komist undan, þá lét Hadad alla Móabítamenn vera honum skattskylda og urðu þeir undir hans stjórn. Þeir gáfu árlegan skatt eins og fyrirskipað var. Síðan sneri Hadad aftur heim í land sitt.
14 Og við byltingu ársins, þegar hinir Midíansmenn, sem voru í landinu, heyrðu að allir bræður þeirra hefðu fallið í orrustu við Hadad fyrir sakir Móabíta, af því að Móabítar höfðu snúið baki við í orrustu og yfirgefið Midíaníta til að berjast, þá ákváðu fimm af höfðingjum Midíans, ásamt hinum bræðrum sínum, sem eftir voru í landi þeirra, að berjast við Móabíta til að hefna máls bræðra sinna.
15 Og Midíansmenn sendu til allra bræðra sinna, austurlensku landanna, og allir bræðra sinna, allir Ketúraniðjar, komu til að veita Midíanítum lið til að berjast við Móabíta.
16 Og Móabítar heyrðu þetta og urðu mjög hræddir við það, að allir austurlenskir menn hefðu safnast saman gegn þeim til bardaga. Og Móabítar sendu Hadad Bedadsson minnismerki til Edómlands og létu segja:
17 Komið nú til okkar og hjálpið okkur, þá munum við sigra Midíaníta, því að þeir hafa allir safnast saman og eru komnir gegn okkur ásamt öllum bræðrum sínum, austurlendunum, til bardaga til að hefna máls Midíaníta, sem féllu í bardaganum.
18 Þá fór Hadad, sonur Bedads, konungur Edómíta, með allan her sinn og hélt til Móabíta til að berjast við Midíaníta. Midíanítar og austurbyggjar börðust við Móabíta á Móabítavelli, og varð mjög hörð orrusta milli þeirra.
19 Hadad drap alla Midíansmenn og Austurlanda með sverðseggjum. Þá frelsaði Hadad Móab úr höndum Midíansmanna. Þeir sem eftir voru af Midíansmönnum og Austurlandamönnum flýðu undan Hadad og her hans. Hadad elti þá heim í land og vann mjög mikinn sigur á þeim, svo að föllnu mennirnir féllu á veginum.
20 Hadad frelsaði Móab úr höndum Midíans, því að allir Midíansmenn höfðu fallið fyrir sverðseggjum. Þá sneri Hadad við og fór heim í land sitt.
21 Og frá þeim degi hötuðu Midíansmenn Móabíta, því að þeir höfðu fallið í bardaga fyrir þeirra sakir, og mikill og óvinátta var milli þeirra alla daga.
22 Og allir þeir sem fundust af Midíanítum á veginum um Móabslandi féllu fyrir sverði Móabíta, og allir þeir sem fundust af Móabítum á veginum um Midíanlands féllu fyrir sverði Midíaníta. Svo fóru Midíanítar við Móabíta og Móabítar við Midíaníta í langan tíma.
23 Um þær mundir andaðist Júda, sonur Jakobs, í Egyptalandi, á áttatíu og sjötta ári eftir að Jakob fór til Egyptalands. Júda var hundrað tuttugu og níu ára gamall er hann andaðist. Þeir smurðu hann og lögðu hann í kistu og fengu hann í hendur barna sinna.
24 Á áttatíu og níunda ári andaðist Naftalí, hundrað þrjátíu og tveggja ára gamall, og var hann lagður í kistu og gefinn í hendur barna sinna.
25 Og á nítugasta og fyrsta ári eftir að Ísraelsmenn fóru til Egyptalands, það er á þrítugasta ríkisári Sefós, sonar Elífasar, sonar Esaú, yfir Kittímum, réðust Afríkanar á Kittímum til að ræna þá eins og venjulega, en þeir höfðu ekki ráðist á þá í þrettán ár.
26 Og þeir komu til þeirra á því ári, og Sefó, sonur Elífas, fór út til þeirra með nokkrum mönnum sínum og réðst á þá af hörku, og hermenn Afríku flúðu undan Sefó og hinir föllnu féllu fyrir honum, og Sefó og menn hans eltu þá, héldu áfram og réðust á þá þar til þeir voru nálægt Afríku.
27 Og Angeas, konungur Afríku, heyrði það sem Sefó hafði gjört og það olli honum mikilli ótta og Angeas óttaðist Sefó alla daga.

## 63. KAFLI

1 Á níutíu og þriðja ári andaðist Leví, sonur Jakobs, í Egyptalandi. Leví var hundrað þrjátíu og sjö ára gamall, er hann andaðist. Þeir lögðu hann í kistu og gáfu hann í hendur barna sinna.
2 Og eftir dauða Leví, er allir Egyptar sáu að synir Jakobs, bræður Jósefs, voru dauðir, tóku allir Egyptar að kvelja börn Jakobs og gera þau beisk frá þeim degi til þess dags sem þeir fóru út af Egyptalandi. Þeir tóku frá þeim alla víngarðana og akrana, sem Jósef hafði gefið þeim, og öll hin prýðilegu hús, sem Ísraelsmenn bjuggu í, og allt það besta í Egyptalandi. Allt tóku Egyptar frá sonum Jakobs á þeim dögum.
3 Og hönd allra Egypta urðu enn harðari á þeim dögum gegn Ísraelsmönnum, og Egyptar unnu Ísraelsmenn meiðsli þar til Ísraelsmenn voru orðnir lífþreyttir vegna Egypta.

4 Á þeim dögum, á hundraðasta og öðru ári eftir að Ísrael fór til Egyptalands, andaðist Faraó, konungur Egyptalands, og Melól sonur hans tók ríki eftir hann. Á þeim dögum dóu allir kappar Egyptalands og öll sú kynslóð, sem þekkti Jósef og bræður hans.
5 Og önnur kynslóð reis upp í þeirra stað, sem ekki þekkti sonu Jakobs og allt það góða, sem þeir höfðu gjört þeim, né allan mátt þeirra í Egyptalandi.
6 Frá þeim degi af tók allt Egyptaland að beiska líf sona Jakobs og kvelja þá með alls kyns erfiðisvinnu, því að þeir þekktu ekki forfeður sína, sem höfðu frelsað þá á hungursneyðartímanum.
7 Og þetta var einnig frá Drottni, fyrir Ísraelsmenn, til þess að þeim liði vel á síðustu dögum þeirra, svo að allir Ísraelsmenn mættu þekkja Drottin, Guð sinn.
8 Og til þess að vita þau tákn og undur, sem Drottinn ætlaði að gjöra í Egyptalandi fyrir sakir lýðs síns, Ísraels, til þess að Ísraelsmenn mættu óttast Drottin, Guð feðra sinna, og ganga á öllum hans vegum, þeir og niðjar þeirra eftir þá alla daga.
9 Melól var tuttugu ára gamall, er hann varð konungur, og hann ríkti í níutíu og fjögur ár. Öll Egyptaland nefndi hann Faraó eftir nafni föður hans, eins og þeim var siðvenja að gjöra við alla þá konunga, sem ríktu yfir þeim í Egyptalandi.
10 Á þeim tíma fóru allir hermenn Angeasar konungs í Afríku af stað til að dreifa sér um Kittímland eins og venjulega til að ræna.
11 Sefó, sonur Elífasar, sonar Esaú, heyrði fregnir af þeim og fór út til móts við þá með her sinn og barðist við þá þar á veginum.
12 Og Sefó felldi herlið konungs Afríku með sverðseggjum og lét engan eftirlifandi af þeim og enginn sneri aftur til herra síns í Afríku.
13 Og Angeas heyrði af því sem Sefó Elífasson hafði gert við allan her sinn, að hann hefði eytt honum, og Angeas safnaði saman öllum her sínum, öllum mönnum Afríkulands, fólki sem var fjölmennt eins og sandur á sjávarströnd.
14 Og Angeas sendi til Lúkasar bróður síns og sagði: „Komdu til mín með alla þína menn og hjálpaðu mér að fella Sefó og alla Kittím-menn sem hafa drepið mína menn.“ Og Lúkas kom með allan sinn her, mjög mikinn her, til að aðstoða Angeas bróður sinn í baráttunni við Sefó og Kittím-menn.
15 Og Sefó og synir Kittíma heyrðu þetta og urðu mjög hræddir og mikill ótti greip þá.
16 Sefó sendi einnig bréf til Edómlands til Hadads, sonar Bedads, konungs í Edóm, og til allra Esaú sona og sagði:
17 Ég hef heyrt að Angeas, konungur Afríku, sé á leið til okkar ásamt bróður sínum til að berjast við okkur, og við erum mjög hrædd við hann, því her hans er mjög mikill, sérstaklega þar sem hann kemur gegn okkur ásamt bróður sínum og her hans.
18 Komdu því nú upp með mér og hjálpaðu mér, og við munum berjast saman gegn Angeasi og bróður hans, Lúkosi, og þú munt bjarga okkur úr höndum þeirra, en ella skaltu vita að við munum öll deyja.
19 Og synir Esaú sendu bréf til Kittím-sona og Sefós, konungs þeirra, og sögðu: „Vér getum ekki barist við Angeas og fólk hans, því að friðarsáttmáli hefur verið milli okkar í mörg ár, frá dögum Bela, hins fyrsta konungs, og frá dögum Jósefs, sonar Jakobs, konungs í Egyptalandi, sem vér börðumst við hinumegin Jórdanar, þegar hann jarðaði föður sinn.“
20 Og er Sefó heyrði orð bræðra sinna, sona Esaú, hætti hann við þau, og Sefó óttaðist mjög Angeas.
21 Angeas og Lúkos, bróðir hans, fylktu öllum herjum sínum, um átta hundruð þúsund manna, gegn Kittímnemum.
22 Og allir Kittímbúar sögðu við Sefó: „Bið fyrir oss til Guðs feðra þinna, ef til vill frelsar hann oss úr hendi Angeasar og hers hans, því að vér höfum heyrt að hann sé mikill Guð og að hann frelsi alla þá sem treysta á hann.“
23 Og Sefó heyrði orð þeirra og leitaði Drottins og sagði:
24 0 Drottinn, Guð Abrahams og Ísaks, forfeðra minna, í dag veit ég að þú ert sannur Guð og allir guðir þjóðanna eru hégómlegir og gagnslausir.
25 Minnstu nú í dag sáttmála þíns við Abraham, föður okkar, sem feður okkar gjörðu við okkur, og gjörðu mér náð í dag fyrir sakir Abrahams og Ísaks, feðra okkar, og frelsa mig og Kittím-niðja úr höndum konungs Afríku, sem kemur í móti okkur til bardaga.
26 Og Drottinn hlýddi á rödd Sefós og virti hann fyrir sakir Abrahams og Ísaks. Drottinn frelsaði Sefó og Kittím-niðja úr höndum Angeasar og fólks hans.
27 Sefó barðist við Angeas, konung í Afríku, og allt hans fólk á þeim degi, og Drottinn gaf allt Angeasfólk í hendur Kittímanna.
28 Og orrustan var hörð við Angeas og Sefó drap alla menn Angeasar og Lúkos, bróður hans, með sverðseggjum og féllu af þeim allt til kvölds þess dags um fjögur hundruð þúsund manns.
29 Og þegar Angeas sá að allir menn hans höfðu farist, sendi hann öllum íbúum Afríku bréf um að koma til sín og aðstoða hann í bardaganum, og í bréfinu skrifaði hann: „Allir sem finnast í Afríku skulu koma til mín, tíu ára og eldri; allir skulu koma til mín, og sjá, ef hann kemur ekki, mun hann deyja, og allt sem hann á, ásamt öllu heimilisfólki sínu, mun konungurinn taka.“
30 Og allir aðrir íbúar Afríku urðu skelfingu lostnir við orð Angeasar, og um þrjú hundruð þúsund karlar og drengir, tíu ára og eldri, fóru út úr borginni og komu til Angeasar.
31 Og að tíu dögum liðnum hóf Angeas orrustu á ný gegn Sefó og Kittímum, og varð orrustan mjög mikil og hörð milli þeirra.
32 Og úr her Angeasar og Lúkosar sendi Sefó marga særða menn sér til handa, um tvö þúsund manns, og Sósíftar, hershöfðingi Angeasar, féll í þeirri orrustu.
33 Og þegar Sosiphtar var fallinn sneru afrísku hermennirnir baki við og flýðu, og Angeas og Lúkos bróðir hans voru með þeim.
34 Og Sefó og synir Kittíma eltu þá og unnu enn harkalega á veginum, um tvö hundruð manns, og þeir eltu Asdrubal Angeasson, sem hafði flúið með föður sínum, og drápu tuttugu af mönnum hans á veginum. En Asdrubal komst undan Kittímamönnum og þeir drápu hann ekki.
35 Og Angeas og Lúkos bróðir hans flúðu með restinni af mönnum sínum og komust undan og til Afríku með skelfingu og skelfingu, og Angeas óttaðist alla daga að Sefó, sonur Elífas, myndi fara í stríð við hann.

## 64. KAFLI

1 Bíleam, sonur Beors, var þá með Angeas í bardaganum. Þegar hann sá að Sefó hafði sigrað Angeas, flýði hann þaðan og kom til Kittím.
2 Og Sefó og synir Kittíms tóku á móti honum með mikilli virðingu, því að Sefó þekkti visku Bíleams, og Sefó gaf Bíleam margar gjafir og hann dvaldi hjá honum.
3 Þegar Sefó var kominn aftur úr stríðinu bauð hann að telja alla Kittím-menn, sem höfðu farið í bardaga með honum, og sjá, enginn vantaði.
4 Og Sefó fagnaði þessu, endurnýjaði ríki sitt og hélt veislu fyrir alla þegna sína.
5 En Sefó minntist ekki Drottins og gaf ekki gaum að því að Drottinn hafði hjálpað honum í bardaganum og að hann hafði frelsað hann og fólk hans úr höndum konungs í Afríku, heldur gekk hann enn á vegum Kittíma og hinna óguðlegu Esaú sona og þjónaði öðrum guðum, sem bræður hans, Esaú synir, höfðu kennt honum. Þess vegna er sagt: Frá hinum óguðlegu kemur óguðleiki.
6 Og Sefó ríkti örugglega yfir öllum Kittímum, en þekkti ekki Drottin sem hafði frelsað hann og allt fólk hans úr höndum Afríkukonungs. Og hermenn Afríku komu ekki framar til Kittím til að ræna eins og venjulega, því að þeir vissu um mátt Sefós sem hafði deytt þá alla með sverðseggjum. Þannig óttaðist Angeas Sefó Elífasarson og Kittímum alla ævi.
7 Þegar Sefó var kominn aftur úr stríðinu og hafði séð hvernig hann hafði sigrað alla Afríkubúa og sigrað þá í bardaga með sverðseggjum, þá ráðlagði Sefó Kittímum að fara til Egyptalands til að berjast við sonu Jakobs og við Faraó, Egyptalandskonung.
8 Því að Sefó hafði heyrt að kappar Egyptalands væru dánir og að Jósef og bræður hans, synir Jakobs, væru dánir og að öll börn þeirra, Ísraelsmenn, væru eftir í Egyptalandi.
9 Og Sefó hugðist fara og berjast gegn þeim og öllu Egyptalandi til að hefna máls bræðra sinna, sona Esaú, sem Jósef ásamt bræðrum sínum og öllu Egyptalandi höfðu sigrað í Kanaanlandi, þegar þeir fóru upp til að jarða Jakob í Hebron.
10 Sefó sendi sendiboða til Hadads, sonar Bedads, konungs í Edóm, og til allra bræðra hans, sona Esaú, með þessa orðsending:
11 Sagðir þú ekki að þú myndir ekki berjast gegn konungi Afríku því að hann er meðlimur í sáttmála þínum? Sjá, ég barðist við hann og sigraði hann og allt hans fólk.
12 Nú hef ég ákveðið að berjast gegn Egyptalandi og börnum Jakobs, sem þar eru, og hefna mín á þeim fyrir það, sem Jósef, bræður hans og forfeður gjörðu okkur í Kanaanlandi, þegar þeir fóru upp til að jarða föður sinn í Hebron.
13 Ef þér viljið koma til mín og aðstoða mig í baráttunni gegn þeim og Egyptalandi, þá skulum við hefna máls bræðra okkar.
14 Og synir Esaú hlýddu orðum Sefós, og synir Esaú söfnuðust saman, mjög fjölmennt fólk, og þeir fóru til að veita Sefó og sonum Kittíma lið í bardaganum.
15 Og Sefó sendi til allra austurlanda og allra Ísmaels sona með orðum eins og þessum, og þeir söfnuðust saman og komu Sefó og Kittímum til aðstoðar í stríðinu gegn Egyptalandi.
16 Og allir þessir konungar, konungur Edóms og synir Austurlanda og allir synir Ísmaels og Sefó, konungur Kittíms, fóru af stað og fylktu öllum herjum sínum í Hebron.
17 Og herbúðirnar voru mjög þungar, þrjár dagleiðir að lengd, fólkið var eins fjölmennt og sandur á sjávarströnd, óteljandi.
18 Og allir þessir konungar fóru niður og hersveitir þeirra og réðust á allt Egyptaland í bardaga og settu saman herbúðir sínar í Patrósdalnum.
19 Og allir Egyptar heyrðu fregnir af þeim og söfnuðust einnig saman, allur lýðurinn í Egyptalandi og öllum borgum Egyptalands, um þrjú hundruð þúsund manns.
20 Og Egyptar sendu einnig til Ísraelsmanna, sem voru á þeim tíma í Gósenlandi, að þeir kæmu til þeirra til þess að fara og berjast við þessa konunga.
21 Ísraelsmenn söfnuðust saman og voru þeir um hundrað og fimmtíu manns, og þeir fóru í bardaga til að aðstoða Egypta.
22 Þá fóru Ísraelsmenn og Egyptar af stað, um þrjú hundruð þúsund menn og eitt hundrað og fimmtíu menn, og þeir héldu til bardaga gegn þessum konungum og settust að utan frá Gósenlandi gegnt Patrós.
23 En Egyptar trúðu ekki á Ísrael svo að þeir gætu farið með þeim í herbúðum sínum saman til bardaga, því að allir Egyptar sögðu: „Kannski munu Ísraelsmenn gefa okkur í hendur Esaú sona og Ísmaels, því að þeir eru bræður þeirra.“
24 Þá sögðu allir Egyptar við Ísraelsmenn: „Verið hér saman í fylkingu ykkar, og vér munum fara og berjast við Esaú og Ísmaels sonu. Ef þessir konungar ná yfirhöndinni yfir oss, þá komið allir saman gegn þeim og hjálpið oss.“ Og Ísraelsmenn gjörðu svo.
25 Sefó, sonur Elífasar, Esaúsonar, konungur í Kittím, og Hadad, sonur Bedads, konungur í Edóm, og allir herbúðir þeirra, allir austurbyggjar og Ísmaelsmenn, þjóð fjölmenn sem sandur, settu upp herbúðir sínar saman í Patrósdal gegnt Takpankes.
26 Og Bíleam, sonur Beors hins Sýrlendinga, var þar í herbúðum Sefó, því að hann hafði komið með Kittím-niðjum til bardagans. Bíleam var maður í hávegum hafður af Sefó og mönnum hans.
27 Þá sagði Sefó við Bíleam: „Reyndu spásagnir fyrir okkur, svo að við fáum að vita hvor muni sigra í bardaganum, við eða Egyptar.“
28 Þá reis Bíleam upp og reyndi að spá og var fær í því, en hann var ruglaður og verkið eyðilagðist í hendi hans.
29 Og hann reyndi það aftur en það tókst ekki, og Bíleam örvæntti, hætti við það og lauk því ekki, því að það var frá Drottni, til þess að Sefó og fólk hans féllu í hendur Ísraelsmanna, sem höfðu treyst Drottni, Guði feðra sinna, í stríði þeirra.
30 Sefó og Hadad fylktu liði sínu til bardaga, og allir Egyptar fóru einir á móti þeim, um þrjú hundruð þúsund manns, og enginn maður af Ísrael var með þeim.
31 Og allir Egyptar börðust við þessa konunga gegnt Patrós og Takpankesi, og orustan við Egypta var hörð.
32 Og konungarnir voru sterkari en Egyptar í þeirri orrustu, og um hundrað og áttatíu menn af Egyptum féllu þann dag, og um þrjátíu menn af her konunganna, og allir menn Egypta flýðu undan konungunum, svo að synir Esaú og

Ísmaels eltu Egypta og héldu áfram að fella þá allt þar til herbúðir Ísraelsmanna voru.
33 Þá kölluðu allir Egyptar til Ísraelsmanna og sögðu: „Flýtið ykkur til okkar og hjálpið okkur og frelsið okkur úr höndum Esaú, Ísmaels og Kittíma.“
34 Og hundrað og fimmtíu menn Ísraelsmanna flýðu frá kjörstöðum sínum til herbúða þessara konunga, og Ísraelsmenn hrópuðu til Drottins, Guðs síns, um að frelsa þá.
35 Og Drottinn bænheyrði Ísrael og gaf alla konungsmenn í hendur þeirra, og Ísraelsmenn börðust við þessa konunga, og Ísraelsmenn drápu um fjögur þúsund manns af konungsmönnum.
36 Þá sló Drottinn mikla skelfingu í herbúðir konunganna, svo að ótti Ísraelsmanna féll yfir þá.
37 Og allir herir konunganna flýðu undan Ísraelsmönnum og Ísraelsmenn eltu þá og héldu áfram að vinna bug á þeim allt að landamærum Kúslands.
38 Og Ísraelsmenn drápu enn tvö þúsund manns af þeim á veginum, og ekki einn af Ísraelsmönnum féll.
39 Þegar Egyptar sáu að Ísraelsmenn höfðu barist við konungana með svo fáum mönnum og að bardaginn var svo harður við þá,
40 Allir Egyptar hræddust mjög um líf sitt vegna hins harða bardaga og allir Egyptar flýðu, allir menn földu sig fyrir herfylkingunni og földu sig á veginum og létu Ísraelsmenn berjast.
41 Og Ísraelsmenn veittu konungsmönnum grimmilegan áfall og sneru aftur frá þeim eftir að hafa rekið þá að landamærum Kúslands.
42 Og allur Ísrael vissi, hvað Egyptar höfðu gjört þeim, að þeir höfðu flúið undan þeim í bardaganum og skilið þá eftir einan um borð.
43 Ísraelsmenn fóru einnig með slægar aðferðir og þegar Ísraelsmenn sneru aftur úr bardaganum fundu þeir nokkra Egypta á veginum og drápu þá þar.
44 Og er þeir drápu þá, sögðu þeir þessi orð við þá:
45 Hví fóruð þið frá okkur og skildu okkur eftir, fámenna, til að berjast gegn þessum konungum sem höfðu mikið fólk til að sigra okkur, til þess að þið gætuð þannig frelsað sálir ykkar?
46 Og Ísraelsmenn töluðu sín á milli um nokkra af þeim, sem Ísraelsmenn hittu á veginum, og sögðu: „Drýfðu, drepðu! Því að hann er Ísmaelíti, Edómíti eða af Kittímniðjum.“ Og þeir gengu yfir hann og drápu hann, og þeir vissu, að hann var Egypti.
47 Og Ísraelsmenn beittu Egyptum með lævísi, því að þeir höfðu yfirgefið þá í bardaganum og flúið undan þeim.
48 Og Ísraelsmenn drápu á þennan hátt Egypta á veginum, um tvö hundruð manns.
49 Og allir Egyptar sáu það illt, sem Ísraelsmenn höfðu gjört þeim, og allir Egyptar óttuðust mjög Ísraelsmenn, því að þeir höfðu séð mikinn mátt þeirra og að enginn þeirra hafði fallið.
50 Þá sneru allir Ísraelsmenn aftur með gleði á leið sinni til Gósen, og hinir af Egyptalandi sneru aftur hver til síns heima.

## 65. KAFLI

1 Eftir þetta bar svo við, að allir ráðgjafar Faraós, konungs Egyptalands, og allir öldungar Egyptalands söfnuðust saman og gengu fyrir konunginn, lutu sér til jarðar og settust niður fyrir honum.
2 Ráðgjafar og öldungar Egyptalands töluðu við konunginn og sögðu:
3 Sjá, Ísraelsmenn eru fleiri og voldugri en við, og þú veist allt það illt sem þeir unnu okkur á leiðinni, þegar við snerum aftur úr bardaganum.
4 Og þú hefur einnig séð sterkan mátt þeirra, því að þetta máttur er þeim frá feðrum þeirra, því aðeins fáeinir menn risu gegn fólki, sem var fjölmennt eins og sandur, og sló það með sverðseggjum, og enginn þeirra hefur fallið, svo að ef þeir hefðu verið fjölmennir, þá hefðu þeir gjöreytt þeim.
5 Gefið oss því nú ráð, hvað við eigum að gera við þá, þangað til við höfum smám saman útrýmt þeim úr okkar hópi, svo að þeir verði oss ekki of margir í landinu.
6 Því að ef Ísraelsmenn fjölgar í landinu, munu þeir verða okkur að hindrun, og ef stríð kæmi til, munu þeir með miklum mætti ganga til liðs við óvin okkar gegn okkur og berjast gegn okkur, útrýma okkur úr landinu og fara burt þaðan.
7 Þá svaraði konungur öldungum Egyptalands og sagði við þá: „Þetta er ráðið gegn Ísrael, frá því munum vér ekki víkja,
8 Sjá, Pítóm og Rameses eru í landinu, borgir sem ekki eru víggirtar til bardaga. Það er þín og okkar skylda að byggja þær og víggirða.
9 Far þú nú og beit þeim slægðarlega og kunngjör að boði konungs:
10 Allir þér Egyptalandsmenn, Gósenmenn, Patrósmenn og allir íbúar þeirra! Konungurinn hefur skipað okkur að byggja Pítóm og Ramses og víggirða þau til bardaga. Ef þið eruð fús til að byggja með okkur, Ísraelsmenn og allir íbúar borganna, þá skulu þeir fá laun sín greidd daglega að skipun konungs. Farið því fyrst og fremjið slótt og safnist saman og komið til Pítóm og Ramses til að byggja.
11 Og meðan þú ert að byggja skaltu láta þessa tegund boðun ganga út um allt Egyptaland á hverjum degi að boði konungs.
12 Og þegar nokkrir af Ísraelsmönnum koma til að byggja með þér, þá skalt þú greiða þeim laun þeirra daglega í nokkra daga.
13 Og eftir að þeir hafa byggt með ykkur fyrir daglegan laun, þá skuluð þið hverfa frá þeim daglega, einn af öðrum, í leyni, og þá skuluð þið rísa upp og verða verkstjórar þeirra og yfirmenn, og þið skuluð eftir það láta þá byggja án launa, og ef þeir neita, þá neyðið þá af öllum mætti til að byggja.
14 Og ef þú gerir þetta, þá mun það vera okkur til góðs að styrkja land okkar gegn Ísraelsmönnum, því að vegna þreytu við bygginguna og verkið munu Ísraelsmenn fækka, af því að þú munt svipta þá konum sínum dag frá degi.
15 Og allir öldungar Egyptalands hlýddu á ráð konungsins, og ráðið þótti þeim gott, svo og þjónum Faraós og öllum Egyptum, og þeir gjörðu eftir orðum konungsins.
16 Þá fóru allir þjónarnir burt frá konungi og létu þeir boð út ganga um allt Egyptaland, í Takpankes og Gósen og í öllum borgunum umhverfis Egyptaland, og segja:

17 Þér hafið séð, hvað synir Esaú og Ísmaels gjörðu oss, er þeir fóru í stríð gegn oss og vildu tortíma oss.
18 Konungurinn bauð okkur því að víggirða landið, byggja borgirnar Pítóm og Ramses og víggirða þær til bardaga ef þær kæmu aftur á móti okkur.
19 Hver sá yðar, sem frá öllu Egyptalandi og frá Ísraelsmönnum vill koma til að byggja með okkur, skal fá daglegan laun frá konungi, eins og hann hefur boðið okkur.
20 Þegar Egyptar og allir Ísraelsmenn heyrðu allt sem þjónar Faraós höfðu sagt, komu Pítóm og Ramses frá Egyptum og Ísraelsmönnum til að byggja með þjónum Faraós. En enginn af Levítunum kom með bræðrum sínum til að byggja.
21 Og allir þjónar Faraós og höfðingjar hans komu í fyrstu með svikum til að byggja með öllum Ísrael sem daglaunamenn, og þeir greiddu Ísrael daglaun sín í upphafi.
22 Þjónar Faraós byggðu ásamt öllum Ísrael og unnu að því verki með Ísrael í einn mánuð.
23 Og að lokum mánaðarins fóru allir þjónar Faraós að yfirgefa Ísraelsmenn í leyni daglega.
24 Ísrael hélt áfram verkinu á þeim tíma en fékk síðan daglegt laun sitt því að nokkrir af Egyptum voru enn að vinna með Ísrael á þeim tíma. Þess vegna gáfu Egyptar Ísrael laun sín á þeim dögum svo að þeir, Egyptar, samverkamenn þeirra, gætu einnig tekið við launum fyrir vinnu sína.
25 Og að ári og fjórum mánuðum liðnum höfðu allir Egyptar vikið burt frá Ísraelsmönnum, svo að Ísraelsmenn voru einir eftir við verkið.
26 Og eftir að allir Egyptar höfðu snúið sér burt frá Ísraelsmönnum, sneru þeir aftur og urðu kúgarar og yfirmenn yfir þeim, og sumir þeirra gegndu verkstjórn yfir Ísraelsmönnum og tóku við af þeim öllu því, sem þeir gáfu þeim fyrir laun þeirra.
27 Og Egyptar gjörðu þetta við Ísraelsmenn dag eftir dag til þess að kvelja þá í verki þeirra.
28 Og allir Ísraelsmenn voru einir að vinna verkið, og Egyptar hættu að greiða Ísraelsmönnum neitt upp frá þeim tíma.
29 Og þegar nokkrir Ísraelsmenn neituðu að vinna vegna þess að þeim var ekki greitt laun, þá kúguðu skattheimtumenn og þjónar Faraós þá og börðu þá með hörðum höggum og létu þá snúa aftur með nauðungarvinnu til að vinna með bræðrum sínum. Svo gjörðu allir Egyptar við Ísraelsmenn alla daga.
30 Og allir Ísraelsmenn urðu mjög hræddir við Egypta út af þessu máli, og allir Ísraelsmenn sneru aftur og unnu einir sér án launa.
31 Ísraelsmenn byggðu Pítom og Rameses, og allir Ísraelsmenn unnu verkið, sumir smíðuðu múrsteina og aðrir byggðu. Ísraelsmenn byggðu og víggirtu allt Egyptaland og múra þess, og Ísraelsmenn unnu að verkinu í mörg ár, þar til sá tími kom að Drottinn minntist þeirra og leiddi þá út úr Egyptalandi.
32 En synir Leví voru ekki starfandi með bræðrum sínum í Ísrael frá upphafi til þess dags sem þeir fóru út af Egyptalandi.
33 Því að allir Levítarnir vissu að Egyptar höfðu talað öll þessi orð til Ísraelsmanna með svikum, og þess vegna hættu Levítarnir að ganga til verksins með bræðrum sínum.
34 Og Egyptar lögðu ekki áherslu á að láta Levítana vinna eftir það, því að þeir höfðu ekki verið með bræðrum sínum í upphafi, og þess vegna létu Egyptar þá í friði.
35 Og Egyptar beittu Ísraelsmenn hörðum höndum í þessu verki, og Egyptar þvinguðu Ísraelsmenn til að vinna af hörku.
36 Og Egyptar gerðu Ísraelsmenn beiska með erfiðisvinnu, í leir og múrsteinum, og einnig með alls kyns vinnu á akrinum.
37 Og Ísraelsmenn kölluðu Melól, konung Egyptalands, „Meror, konung Egyptalands,“ því að á hans dögum höfðu Egyptar beiskt líf þeirra með alls kyns vinnu.
38 Og allt það verk, sem Egyptar lögðu á Ísraelsmenn, það lögðu þeir hart að sér til að kvelja þá. En því meira sem þeir kveldu þá, því meira uxu þeir og fjölguðust, og Egyptar urðu hryggir vegna Ísraelsmanna.

## 66. KAFLI

1 Um þær mundir andaðist Hadad, sonur Bedads, konungur í Edóm, og Samla frá Mesreka, úr landi austurbyggja, tók ríki eftir hann.
2 Á þrettánda ríkisári Faraós, konungs í Egyptalandi, það var hundrað tuttugasta og fimmta árið frá því að Ísraelsmenn fóru til Egyptalands, ríkti Samla yfir Edómítum í átján ár.
3 Og þegar hann tók við völdum, dró hann út herlið sitt til að fara og berjast gegn Sefó Elífassyni og sonum Kittíms, því að þeir höfðu háð stríð gegn Angeas, konungi Afríku, og þeir eyddu öllum her hans.
4 En hann átti ekki í samskiptum við hann, því að Esaú synir komu í veg fyrir það og sögðu: „Hann væri bróðir þeirra.“ Þá hlýddi Samla röddu Esaú sona og sneri aftur með allan her sinn til Edómlands og hélt ekki áfram að berjast við Sefó Elífas son.
5 Faraó, Egyptalandskonungur, frétti þetta og sagði: „Samla, Edómkonungur, hefur ákveðið að berjast við Kitím-niðja og eftir það mun hann koma til að berjast við Egyptaland.“
6 Þegar Egyptar heyrðu þetta juku þeir vinnuafl Ísraelsmanna, svo að Ísraelsmenn gjörðu ekki við þá eins og þeir gjörðu við þá í stríði þeirra við Esaú sonu á dögum Hadads.
7 Þá sögðu Egyptar við Ísraelsmenn: „Flýtið ykkur og vinnið verk ykkar, ljúkið verki ykkar og styrkið landið, svo að Esaú synir, bræður ykkar, komi ekki til að berjast gegn okkur, því að vegna ykkar munu þeir koma gegn okkur.“
8 Ísraelsmenn unnu dag eftir dag verk Egypta, og Egyptar þjáðu Ísraelsmenn til að fækka þeim í landinu.
9 En þegar Egyptar juku erfiði sitt við Ísraelsmenn, svo fjölgaði Ísraelsmönnum og þeim fjölgaði, og allt Egyptaland fylltist Ísraelsmönnum.
10 Á hundrað tuttugasta og fimmta ári eftir að Ísrael fór til Egyptalands sáu allir Egyptar að ráð þeirra hafði ekki tekist gegn Ísrael, heldur að þeim fjölgaði og þeim fjölgaði, og Egyptaland og Gósenland fylltust Ísraelsmönnum.
11 Þá komu allir öldungar Egyptalands og vitringar þess fyrir konunginn, lutu honum og settust niður fyrir honum.
12 Og allir öldungar Egyptalands og vitringar þess sögðu við konunginn: „Konungurinn lifi eilíflega! Þú gafst okkur

ráð gegn Ísraelsmönnum, og vér fórum með þá eftir orðum konungsins.“

13 En í hlutfalli við aukningu vinnuaflsins, svo fjölgar þeim og vex í landinu, og sjá, allt landið er fullt af þeim.

14 Nú hvíla augu allra Egypta á þér, herra vor og konungur, til þess að þú veitir þeim ráð með visku þinni, svo að þeir geti fengið Ísrael til að tortíma þeim eða útrýma þeim úr landinu. Konungurinn svaraði þeim og sagði: „Gefið ykkur ráð í þessu máli, svo að vér vitum, hvað við eigum að gera við þá.“

15 Þá svaraði hirðmaður nokkur, einn af ráðgjöfum konungs, sem Job hét, frá Mesópótamíu í Úslandi, konungi og sagði:

16 Ef konunginum þóknast það, þá hlýði hann á ráð þjóns síns. Konungur sagði við hann: „Tala.“

17 Og Job talaði frammi fyrir konunginum, höfðingjunum og öllum öldungum Egyptalands og sagði:

18 Sjá, ráð konungsins, sem hann gaf áður varðandi erfiði Ísraelsmanna, eru mjög góð, og þú mátt ekki taka burt þá, sem erfiða að eilífu.

19 En þetta er ráðið, sem þú getur notað til að draga úr fjölda þeirra, ef konunginum þóknast að kvelja þá.

20 Sjá, vér höfum lengi óttast stríð og sögðum: Þegar Ísrael verður frjósamur í landinu, munu þeir reka oss úr landinu, ef stríð brýst út.

21 Ef konunginum þóknast svo, þá skal gefin út konungleg tilskipun og rituð í lög Egyptalands, sem verða óafturkræf, að blóð allra sveinbarnanna, sem fæðast Ísraelsmönnum, skuli úthellt á jörðina.

22 Og með því að þú gjörir þetta, þegar allir drengir Ísraels eru dánir, mun illska stríða þeirra linna. Konungurinn gjöri svo og sendi eftir öllum hebresku ljósmæðrunum og gef þeim skipun um að framkvæma þetta mál. Konungi og höfðingjum þóknaðist þetta, og konungur gjörði eftir orði Jobs.

23 Þá sendi konungur boð eftir hebresku ljósmæðrunum. Önnur þeirra hét Sefra en hin Púa.

24 Þá komu ljósmæðurnar fyrir konung og stóðu frammi fyrir honum.

25 Þá sagði konungur við þær: „Þegar þér gegnið ljósmóðurstörfum fyrir hebreskar konur og sjáið þær á stólunum, þá skuluð þér deyða hann ef það er sonur, en ef það er dóttir, þá skal hún lifa.“

26 En ef þér gjörið þetta ekki, þá mun ég brenna yður og öll hús yðar í eldi.

27 En ljósmæðurnar óttuðust Guð og hlýddu hvorki konungi Egyptalands né orðum hans. Og þegar hebresku konurnar fæddu ljósmóðurinni son eða dóttur, þá gerði ljósmóðirin allt sem þurfti við barnið og lét það lifa. Svo gjörðu ljósmæðurnar alla daga.

28 Og konungi var sagt frá þessu, og hann sendi og lét kalla ljósmæðurnar og sagði við þær: „Hví hafið þið gjört þetta og látið börnin lifa?“

29 Þá svöruðu ljósmæðurnar og töluðu saman frammi fyrir konungi og sögðu:

30 Konungurinn lát ekki hebreskar konur líta út eins og egypskar konur, því að allir Ísraelsmenn eru heilbrigðir og áður en ljósmóðirin kemur til þeirra hafa þeir fætt börn. Og hvað okkur, ambáttir þínar, varðar, þá hefur engin hebresk kona fætt okkur börn í langan tíma, því að allar hebresku konurnar eru sínar eigin ljósmæður, af því að þær eru heilbrigðar.

31 Og Faraó heyrði orð þeirra og trúði þeim í þessu máli, og ljósmæðurnar fóru burt frá konungi, og Guð gjörði vel við þær, og fólkið fjölgaði og óx mjög.

## 67. KAFLI

1 Í Egyptalandi var maður af niðjum Leví. Hann hét Amram, sonur Kehats, sonar Leví, sonar Ísraels.

2 Maður þessi fór og tók sér konu, Jókebedu, dóttur Leví, systur föður síns. Hún var eitt hundrað tuttugu og sex ára gömul og kom til hennar.

3 Og konan varð þunguð og ól dóttur og nefndi hana Mirjam, því að á þeim dögum höfðu Egyptar spillt lífi Ísraelsmanna.

4 Og hún varð þunguð aftur og ól son og nefndi hann Aron, því að á getnaðardögum sínum hóf Faraó að úthella blóði sveinbarnanna í Ísrael.

5 Á þeim dögum andaðist Sefó, sonur Elífasar, sonar Esaú, konungur í Kittím, og Janeas tók ríki eftir hann.

6 Og Sefó ríkti yfir Kittímum í fimmtíu ár. Síðan andaðist hann og var grafinn í borginni Nabna í Kittímlandi.

7 Og Janeas, einn af voldugu mönnum Kittím-niðja, tók ríki eftir hann og hann ríkti í fimmtíu ár.

8 Eftir dauða Kittímkonungs flýði Bíleam Beórsson úr Kittímlandi og fór til Egyptalands til Faraós, Egyptalandskonungs.

9 Og Faraó tók honum með mikilli virðingu, því að hann hafði heyrt af visku hans, og gaf honum gjafir, gerði hann að ráðgjafa og veitti honum mikla virðingu.

10 Og Bíleam bjó í Egyptalandi í heiðri allra tignarmanna konungs, og tignarmennirnir vegsömuðu hann, því að allir þráðu að læra visku hans.

11 Á hundrað og þrítugasta ári eftir að Ísrael fór til Egyptalands dreymdi Faraó að hann sat á konungshásæti sínu. Og hann hóf upp augu sín og sá gamlan mann standa frammi fyrir sér. Gamli maðurinn hafði vog í höndum sér, eins og kaupmenn nota.

12 Og gamli maðurinn tók vogina og hengdi hana upp fyrir framan Faraó.

13 Og gamli maðurinn tók alla öldunga Egyptalands, alla tignarmenn þess og stórmenni, batt þá saman og setti þá á eina vog.

14 Og hann tók mjólkurkið og setti það á hina vogina, og kiðinn var yfirgnæfandi.

15 Og Faraó varð agndofa yfir þessari hræðilegu sýn, hví geitungurinn skyldi vera yfirburðamaður allra, og Faraó vaknaði og sjá, það var draumur.

16 Faraó reis árla morguns og kallaði til sín alla þjóna sína og sagði þeim drauminn, og mennirnir urðu mjög hræddir.

17 Þá sagði konungur við alla vitringa sína: „Ráðið drauminn, sem mig dreymdi, svo að ég fái að vita hann.“

18 Þá svaraði Bíleam Beórsson konungi og sagði við hann: „Þetta þýðir ekkert annað en mikil ógæfa sem mun koma yfir Egyptaland á síðustu dögum.“

19 Því að sonur mun fæðast Ísrael og hann mun eyða öllu Egyptalandi og íbúum þess og leiða Ísraelsmenn út úr Egyptalandi með voldugri hendi.

20 Gerðu nú ráð, konungur, um þetta mál, til þess að þú megir að engu gjöra von Ísraelsmanna og væntingar þeirra, áður en þessi ógæfa kemur yfir Egyptaland.
21 Þá sagði konungur við Bíleam: „Hvað eigum við þá að gjöra við Ísrael? Vissulega höfum við í fyrstu ráðlagt gegn þeim á ákveðinn hátt en ekki fengið sigur á þeim.“
22 Gefið þér því nú einnig ráð gegn þeim, svo að vér getum sigrað þá.
23 Bíleam svaraði konungi og sagði: „Send nú og kallið á tvo ráðgjafa þína, og skulum við sjá, hvað þeir ráða um þetta mál. Síðan mun þjónn þinn tala.“
24 Þá sendi konungur og lét kalla tvo ráðgjafa sína, Regúel Midíaníta og Job Úsíta, og þeir komu og settust niður frammi fyrir konungi.
25 Konungur sagði við þá: „Sjá, þér hafið heyrt drauminn, sem mig dreymdi, og þýðingu hans. Gefið nú ráð, vitið og sjáið, hvað gera skal við Ísraelsmenn, svo að vér megum sigra þá, áður en illska þeirra kemur yfir oss.“
26 Þá svaraði Regúel Midíaníti konungi og sagði: „Konungurinn lifi, konungurinn lifi eilíflega!“
27 Ef konunginum þóknast það, þá láti hann af hendi Hebreana og yfirgefi þá og leggi ekki hönd sína gegn þeim.
28 Því að þessir eru þeir, sem Drottinn útvaldi forðum daga og tók sem hlutdeild í arfleifð sinni meðal allra þjóða jarðarinnar og konunga jarðarinnar, og hver hefur óhikað rétt út hönd sína gegn þeim, og Guð þeirra hefur ekki hefnt sín fyrir?
29 Þú veist víst að þegar Abraham fór til Egyptalands sá Faraó, fyrrverandi konungur Egyptalands, Söru konu sína og tók hana sér fyrir konu, því að Abraham hafði sagt: „Hún er systir mín,“ því að hann óttaðist að Egyptar myndu drepa hann vegna konu hans.
30 Og er konungur Egyptalands hafði tekið Söru að landi, þá sló Guð hann og fjölskyldu hans með miklum plágum, uns hann hafði gefið Abraham aftur Söru, konu hans. Þá varð hann heill.
31 Og Guð refsaði Abímelek Geraríta, konungi Filistea, fyrir sakir Söru, konu Abrahams, með því að loka öllum móðurkviðum, bæði mönnum og skepnum.
32 Þegar Guð þeirra kom til Abímeleks í draumi um nóttina og skelfdi hann til þess að geta endurgreitt Abraham Söru, sem hann hafði tekið. Eftir það voru allir íbúar Gerar refsaðir vegna Söru. Þá bað Abraham til Guðs síns fyrir þeim, og hann bænheyrði hann og læknaði þá.
33 Og Abímelek óttaðist allt þetta ólán, sem yfir hann og fólk hans hafði komið, og sneri því aftur til Abrahams, Söru, konu sinnar, og gaf honum ásamt henni margar gjafir.
34 Eins gerði Guð við Ísak, er hann hafði rekið hann burt frá Gerar, og Guð hafði gjört honum undursamlega hluti, svo að allar vatnsföll Gerar þornuðu upp og ávaxtatrén báru engan ávöxt.
35 Þá komu Abímelek frá Gerar og Akúsat, einn af vinum hans, og Píkól, hershöfðingi hans, til hans, beygðu sig og lutu honum til jarðar.
36 Og þeir báðu hann að biðja fyrir þeim, og hann bað til Drottins fyrir þeim, og Drottinn bænheyrði hann og læknaði þá.
37 Jakob, hinn einlægi maður, var einnig frelsaður vegna ráðvendni sinnar undan hendi Esaú bróður síns og undan hendi Labans hins sýrlenska, móðurbróður síns, sem hafði sóttst eftir lífi hans, og einnig undan hendi allra konunga Kanaans, sem höfðu sameinast gegn honum og börnum hans til að tortíma þeim. Drottinn frelsaði þá úr höndum þeirra, svo að þeir sneru sér gegn þeim og unnu sigur, því að hver hafði nokkurn tímann rétt út hönd sína gegn þeim ófeiminn?
38 Vissulega hóf Faraó hinn fyrri, faðir föður þíns, Jósef Jakobsson yfir alla höfðingja Egyptalands, er hann sá visku hans, því að með visku sinni frelsaði hann alla íbúa landsins frá hungursneyð.
39 Eftir það bauð hann Jakob og börnum hans að koma niður til Egyptalands, svo að með krafti þeirra mætti bjarga Egyptalandi og Gósenlandi frá hungursneyðinni.
40 Ef þér þóknast nú, þá hætti að tortíma Ísraelsmönnum. En ef þér þóknast ekki að þeir búi í Egyptalandi, þá sendið þá héðan, svo að þeir fari til Kanaanlands, landsins þar sem forfeður þeirra dvöldust sem útlendingar.
41 Þegar Faraó heyrði orð Jetrós reiddist hann honum mjög, svo að hann reis upp með skömm frá konungi og fór til Midíanslands síns og tók staf Jósefs með sér.
42 Þá sagði konungur við Job Úsíta: „Hvað segir þú, Job, og hvað ráðleggur þú við Hebrea?“
43 Þá sagði Job við konunginn: „Sjá, allir íbúar landsins eru á þínu valdi. Konungurinn gjöri eins og honum þóknast.“
44 Þá sagði konungur við Bíleam: „Hvað segir þú, Bíleam? Talaðu orð þín, svo að vér megum heyra þau.“
45 Þá sagði Bíleam við konung: „Þeir munu frelsast frá öllu því, sem konungurinn hefur ráðlagt gegn Hebreum, og konungurinn mun ekki geta fengið yfirbugað þá með neinu ráði.“
46 Því að ef þú hyggst fækka þeim með logandi eldi, þá geturðu ekki sigrað þá, því að Guð þeirra frelsaði Abraham föður þeirra frá Úr í Kaldeu, og ef þú hyggst tortíma þeim með sverði, þá var Ísak faðir þeirra frelsaður frá því og hrútur settur í hans stað.
47 Og ef þú hyggst fækka þeim með erfiði og strangri vinnu, þá munt þú ekki einu sinni komast upp með það, því að Jakob, faðir þeirra, þjónaði Laban með alls kyns erfiðisvinnu og því vegnaði vel.
48 Heyrðu nú, konungur, orð mín, því að þetta er ráðið, sem gefið er gegn þeim, það er þú munt með því sigra þá og frá því skalt þú ekki víkja.
49 Ef konunginum þóknast, þá skal hann fyrirskipa að öll börn þeirra, sem fæðast munu frá þessum degi, verði kastað í vatnið, því að með þessu getið þið afmáð nöfn þeirra, því að hvorki þeirra né feður þeirra voru reyndir á þennan hátt.
50 Konungur heyrði orð Bíleams og konungi og höfðingjunum líkaði þetta vel og konungur gjörði eins og Bíleam hafði sagt.
51 Og konungur bauð að gefa út tilkynningu og setja lög um allt Egyptaland og segja: „Öllum sveinbörnum, sem Hebreum fæðist frá þessum degi, skal kastað í vatnið.“
52 Þá kallaði Faraó á alla þjóna sína og sagði: „Farið og leitið um allt Gósenland, þar sem Ísraelsmenn eru, og gætið þess að öllum sonum, sem Hebreum fæðist, verði kastað í ána, en öllum dætrum skuluð þér láta lifa.“
53 Þegar Ísraelsmenn heyrðu þetta, sem Faraó hafði boðið að kasta sveinbörnum þeirra í ána, þá skildu sumir við konur sínar og aðrir héldu sér við þær.
54 Og frá þeim degi, þegar fæðingartíminn rann upp fyrir þær konur í Ísrael, sem höfðu verið eftir með eiginmönnum

sínum, fóru þær út á akurinn til að fæða þar, og þær fæddu út á akrinum og skildu börnin sín eftir á akrinum og sneru heim.
55 Og Drottinn, sem hafði svarið feðrum þeirra að margfalda þá, sendi einn af þjónustuenglum sínum, sem eru á himnum, til að þvo hvert barn í vatni, smyrja það og vefja það og gefa því tvo slétta steina, og úr öðrum sjúga þau mjólk og úr hinum hunang, og lét hár þess vaxa upp að kné, svo að það gæti hulið sig með, til að hugga það og halda sér við það, af samúð sinni með því.
56 Og þegar Guð hafði samúð með þeim og vildi margfalda þá á yfirborði landsins, bauð hann jörð sinni að taka við þeim og varðveita þá þar til þeir yrðu fullorðnir. Eftir það opnaði jörðin munn sinn og spúði þeim upp, og þeir spruttu upp úr borginni eins og jurtir jarðarinnar og gras skógarins, og þeir sneru aftur hver til sinnar fjölskyldu og til föður síns og dvöldu hjá þeim.
57 Og börn Ísraelsmanna voru á jörðinni eins og jurtir á akrinum, fyrir náð Guðs til þeirra.
58 Og er allir Egyptar sáu þetta, fóru þeir hver út á sinn akur með sitt ok og sinn plógjárn, og plægðu hann eins og maður plægir jörðina við sáningu.
59 Og þegar þeir plægðu gátu þeir ekki meitt börn Ísraelsmanna, svo að fólkið fjölgaði og óx mjög.
60 Og Faraó skipaði þjónum sínum daglega að fara til Gósen til að leita að ungbörnum Ísraelsmanna.
61 Og er þeir leituðu að barni og fundu það, tóku þeir það með valdi úr brjósti móður sinnar og köstuðu því í ána, en meybarnið létu þeir eftir hjá móður sinni. Svo gjörðu Egyptar við Ísraelsmenn alla daga.

## 68. KAFLI

1 Um þær mundir kom andi Guðs yfir Mirjam, dóttur Amrams, systur Arons. Hún fór út og spáði um húsið og sagði: „Sjá, nú mun oss sonur fæðast af föður mínum og móður, og hann mun frelsa Ísrael úr höndum Egypta.“
2 Þegar Amram heyrði orð dóttur sinnar fór hann og tók konu sína heim, en hann hafði rekið hana burt á þeim tíma sem Faraó hafði skipað að kasta skyldi öllum drengjum Jakobsættar í vatnið.
3 Þá tók Amram Jókebed, konu sína, þremur árum eftir að hann hafði rekið hana burt, og kom til hennar, og hún varð þunguð.
4 Og að liðnum sjö mánuðum frá getnaði sínum fæddi hún son, og allt húsið fylltist miklu ljósi, eins og sólin og tunglið, þegar þau skinu.
5 Og er konan sá barnið og að það var fagurt og aðlaðandi að sjá, faldi hún það í þrjá mánuði inni í herbergi.
6 Á þeim dögum gerðu Egyptar samsæri um að útrýma öllum Hebreum þar.
7 Og egypsku konurnar fóru til Gósen, þar sem Ísraelsmenn voru, og báru börn sín á herðar sér, ungbörn sín, sem enn voru ekki máltækir.
8 Og á þeim dögum, þegar konur Ísraelsmanna fæddu, faldi hver kona son sinn fyrir Egyptum, svo að Egyptar vissu ekki af fæðingu þeirra og útrýmdu þeim ekki úr landinu.
9 Og egypskar konur komu til Gósen og báru mállaus börn þeirra á herðum þeirra. Og þegar egypsk kona kom inn í hús hebreskrar konu, fór barn hennar að gráta.
10 Og er barnið kallaði, svaraði það, og fóru egypsku konurnar og sögðu frá því í húsi Faraós.
11 Þá sendi Faraó þjóna sína til að taka börnin og deyða þau. Þannig gjörðu Egyptar við hebreskar konur alla daga.
12 Um þær mundir, um það bil þremur mánuðum eftir að Jókebed hafði falið son sinn, varð þetta uppvíst í höll Faraós.
13 Konan flýtti sér að sækja son sinn áður en þjónarnir komu og tók handa honum örk úr sef, smurði hana með leðju og biki og lagði barnið í hana og lagði það í hellurnar við árbakkann.
14 En Mirjam systir hans stóð langt í burtu til að vita, hvað við hann yrði gert og hvað yrði úr orðum hennar.
15 Þá sendi Guð ógnarhita yfir Egyptaland, sem brenndi upp hold mannsins eins og sólin á braut sinni, og hann þjáði Egypta mjög.
16 Og allir Egyptar fóru niður til að baða sig í ánni vegna brennandi hita sem brenndi hold þeirra.
17 Batía, dóttir Faraós, fór einnig að baða sig í ánni vegna brennandi hitans, og meyjar hennar gengu við árbakkann, og allar konur Egyptalands.
18 Og Batía hóf upp augu sín til fljótsins og sá örkina á vatninu og sendi þernu sína til að sækja hana.
19 Og hún opnaði það og sá barnið, og sjá, ungbarnið grét. Hún kenndi í brjósti um það og sagði: „Þetta er eitt af hebresku börnunum.“
20 Og allar konur Egyptalands, sem gengu meðfram fljótinu, þráðu að gefa honum brjóst, en hann vildi ekki sjúga, því að þetta var tilskipun frá Drottni: Hann skyldi snúa honum aftur að brjósti móður sinnar.
21 Mirjam, systir hans, var þá meðal egypsku kvennanna við fljótsbakkann. Hún sá þetta og sagði við dóttur Faraós: „Á ég að fara og sækja hjúkrunarkonu af hebreskum konum, svo að hún hafi barnið á brjósti fyrir þig?“
22 Þá sagði dóttir Faraós við hana: „Farðu!“ Þá fór unga konan og kallaði á móður barnsins.
23 Þá sagði dóttir Faraós við Jókebed: „Tak þetta barn með þér og gef mér það á brjósti, og ég mun greiða þér laun þín, tvo peninga silfurs á dag.“ Konan tók þá barnið og hafði það á brjósti.
24 Og að tveimur árum liðnum, er sveinninn var orðinn fullorðinn, leiddi hún hann til dóttur Faraós, og hann varð henni sem sonur. Og hún nefndi hann Móse, því að hún sagði: „Ég dró hann upp úr vatninu.“
25 Og Amram faðir hans nefndi hann Kebar, því að hann sagði: „Það var hann, sem hann hafði sungið með konu sinni, sem hann hafði snúið baki við.“
26 Og Jókebed, móðir hans, nefndi hann Jekútíel, því að hún sagði: „Ég hefi vonað hans til hins Almáttka, og Guð hefur mér veitt hann aftur.“
27 Og Mirjam systir hans nefndi hann Jered, því að hún fór niður á eftir honum að ánni til að vita, hver afdrif hans yrðu.
28 Og Aron bróðir hans nefndi hann Abí Sanúk og sagði: „Faðir minn yfirgaf móður mína og sneri aftur til hennar hans vegna.“
29 Kehat, faðir Amrams, nefndi hann Abigdór, því að Guð hafði vegna hans gjört skarð Jakobs húss, svo að þeir gátu ekki lengur kastað drengbörnum sínum í vatnið.
30 Og fóstra þeirra kallaði hann Abí Sókó og sagði: „Hann var falinn í tjaldi hans í þrjá mánuði vegna sona Hams.“

31 Og allur Ísrael nefndi hann Semaja Netaneelsson, því að þeir sögðu: „Á hans dögum hefur Guð heyrt kvein þeirra og frelsað þá frá kúgurum þeirra.“
32 Móse var í húsi Faraós og var eins og sonur Batju, dóttur Faraós, og Móse ólst upp meðal sona konungs.

## 69. KAFLI

1 Og konungur Edóms andaðist á þeim dögum, á átjánda ríkisári sínu, og var grafinn í musteri sínu, sem hann hafði reist sér til konungsseturs í Edómlandi.
2 Og synir Esaú sendu til Petór, sem er við fljótið, og sóttu þaðan ungan mann, fagureygan og fríðan sýnum, sem Sál hét, og gerðu hann að konungi yfir sér í Samla.
3 Sál ríkti yfir öllum Esaú sonum í Edómlandi í fjörutíu ár.
4 Þegar Faraó, konungur Egyptalands, sá að ráð Bíleams um Ísraelsmenn hafði ekki tekist, heldur að þeir urðu frjósamir, fjölguðu sér og uxu um allt Egyptaland,
5 Á þeim dögum gaf Faraó þá skipun að gefa út boð um allt Egyptaland til Ísraelsmanna og segja: „Enginn skal draga úr neinu af daglegum erfiði sínu.“
6 Og ef maður skortir vinnu sína dag eftir dag, hvort sem er með múrstein eða leir, þá skal yngsti sonur hans settur í þeirra stað.
7 Og erfiði Egyptalands jókst hjá Ísraelsmönnum á þeim dögum, og ef einn múrsteinn vantaði til daglegs vinnu einhvers manns, þá tóku Egyptar yngsta son hans með valdi frá móður hans og settu hann í bygginguna í stað múrsteinsins sem faðir hans hafði látið vanta.
8 Og Egyptar gjörðu svo við alla Ísraelsmenn dag eftir dag, alla daga og langan tíma.
9 En Levítarnir unnu ekki á þeim tíma með Ísraelsmönnum, bræðrum sínum, frá upphafi, því að Levítarnir þekktu slæleika Egypta, sem þeir höfðu í fyrstu sýnd gagnvart Ísraelsmönnum.

## 70. KAFLI

1 Á þriðja ári frá fæðingu Móse sat Faraó í veislu. Þá sat Alparanít drottning honum til hægri handar og Batía honum til vinstri. Sveinninn Móse lá við brjóst hennar. Bíleam, sonur Beórs, og tveir synir hans og allir höfðingjar ríkisins sátu til borðs frammi fyrir konungi.
2 Þá rétti sveinninn hönd sína yfir höfuð konungsins, tók kórónuna af höfði konungsins og setti hana á höfuð sér.
3 Og er konungurinn og höfðingjarnir sáu verkið sem drengurinn hafði unnið, urðu þeir og höfðingjarnir skelfingu lostnir, og einn maður lýsti undrun sinni yfir náunga sínum.
4 Þá sagði konungur við höfðingjana, sem sátu til borðs fyrir framan hann: „Hvað talið þér og hvað segið þér, höfðingjar, um þetta mál, og hver á að dæma sveininn fyrir þetta?“
5 Þá svaraði Bíleam, sonur Beors, spásagnamannsins, frammi fyrir konungi og höfðingjum og sagði: „Minnstu nú, herra minn og konungur, draumsins, sem þig dreymdi fyrir mörgum dögum, og þess, sem þjónn þinn túlkaði fyrir þig.“
6 Nú er þetta því sonur af hebresku börnunum, sem andi Guðs er í. Herra minn konungur, lát ekki ímynda sér, að þessi drengur hafi gert þetta án vitundar.
7 Því að hann er hebreskur drengur, og viska og skilningur eru með honum, þótt hann sé enn barn, og með visku hefur hann gjört þetta og valið sér Egyptalandsríki.
8 Því að þetta er háttur allra Hebrea að blekkja konunga og tignarmenn þeirra, að framkvæma allt þetta með slægum hætti til þess að skelfa konunga jarðarinnar og menn þeirra.
9 Þú veist vissulega að Abraham, faðir þeirra, breytti þannig, að hann blekkti her Nimrods, konungs í Babýlon, og Abímeleks, konungs í Gerar, og að hann lagði undir sig land Hetíta og öll konungsríki Kanaans.
10 Og að hann fór niður til Egyptalands og sagði um Söru, konu sína: „Hún er systir mín,“ til þess að leiða Egyptaland og konung þess í villu.
11 Ísak sonur hans gjörði það líka, þegar hann fór til Gerar og settist þar að. Og afl hans varð sterkara en her Abímeleks Filistakonungs.
12 Hann hugsaði sér einnig að steypa Filistaríki af stóli með því að segja að Rebekka væri systir hans.
13 Jakob sýndi einnig ótrúmennsku við bróður sinn og tók af honum frumburðarrétt hans og blessun.
14 Þá fór hann til Paddan-Aram, heim til Labans, móðurbróður síns, og náði með lævísi frá honum dóttur hans, fénaði hans og öllu, sem hann átti, og flýði síðan burt og sneri aftur til Kanaanlands, heim til föður síns.
15 Synir hans seldu bróður sinn Jósef, sem fór suður til Egyptalands og varð þræll og var settur í fangelsi í tólf ár.
16 þangað til hinn fyrri Faraó dreymdi drauma og leiddi hann úr dýflissunni og gjörði hann að miklu leyti hærri en alla höfðingja í Egyptalandi, fyrir þá sök að hann hafði ráðið drauma sína fyrir honum.
17 Og þegar Guð lét hungursneyð ganga yfir landið, sendi hann boð eftir föður hans og alla bræður hans og allt fjölskyldu föður síns og lét þá sjá fyrir sér án endurgjalds eða launa og keypti Egypta að þrælum.
18 Og nú, herra minn konungur, sjá, þessi sveinn hefur risið upp í þeirra stað í Egyptalandi til að gjöra eins og þeir gerðu og leika sér að hverjum konungi, höfðingja og dómara.
19 Ef konunginum þóknast, þá skulum við úthella blóði hans á jörðina, svo að hann vaxi ekki upp og taki ríkið úr höndum þér og von Egyptalands verði að engu eftir að hann hefur tekið völd.
20 Þá sagði Bíleam við konung: „Vér skulum einnig kalla saman alla dómara Egyptalands og vitringa þess og láta oss vita, hvort þessum dreng sé dauðadómur skylt, eins og þú sagðir, og þá skulum vér deyða hann.“
21 Þá sendi Faraó og lét kalla alla vitringa Egyptalands, og þeir komu fyrir konunginn. Þá kom engill Drottins meðal þeirra, og hann var sem einn af vitringum Egyptalands.
22 Þá sagði konungur við vitringana: „Þér hafið víst heyrt, hvað hebreski drengurinn, sem er í húsinu, hefur gjört, og hvernig Bíleam hefur dæmt í málinu.“
23 Dæmið nú líka þið sjálf og athugið hvað drengnum ber fyrir verknaðinn sem hann hefur framið.
24 Og engillinn, sem virtist vera einn af vitringum Faraós, svaraði og sagði á þessa leið, frammi fyrir öllum vitringum Egyptalands og frammi fyrir konungi og höfðingjum:
25 Ef konunginum þóknast, þá sendi hann eftir mönnum, sem færa honum ónyxstein og glóð og leggja þau fyrir framan drenginn. Ef drengurinn réttir út hönd sína og tekur ónyxsteininn, þá munum við vita, að drengurinn hefur með

visku gert allt það, sem hann hefur gert, og við verðum að drepa hann.
26 En ef hann réttir út hönd sína á glóðina, þá munum við vita að hann gjörði þetta ekki með viti, og hann mun lifa.
27 Konungi og höfðingjum líkaði þetta vel, og konungur gjörði eins og engill Drottins hafði fyrirskipað.
28 Og konungur bauð að færa ónyxsteininn og kolin og leggja þau fyrir Móse.
29 Og þeir settu drenginn fyrir framan sig, og sveinninn reyndi að rétta hönd sína að ónyxsteininum, en engill Drottins tók hönd hans og lagði hana á kolinn, og kolinn slokknaði í hendi hans, og hann lyfti honum upp og stakk honum í munn sér, og brann hluta af vörum hans og hluta af tungu hans, og hann varð þungur í munni og tungu.
30 Þegar konungurinn og höfðingjarnir sáu þetta, vissu þeir að Móse hafði ekki farið viturlega að taka kórónuna af höfði konungsins.
31 Konungurinn og höfðingjarnir létu af því að drepa barnið. Móse var kyrr í húsi Faraós og óx upp, og Drottinn var með honum.
32 Og meðan drengurinn var í konungshöllinni, var hann klæddur í purpura og hann óx upp meðal sona konungsins.
33 Þegar Móse óx upp í konungshöllinni leit Batía, dóttir Faraós, á hann sem son sinn, og allt hús Faraós heiðraði hann, en allir Egyptar hræddust hann.
34 Og hann fór daglega af stað og kom til Gósenlands, þar sem bræður hans, Ísraelsmenn, voru, og Móse sá þá daglega andþreytu og erfiða vinnu.
35 Þá spurði Móse þá og sagði: „Hvers vegna er þetta verk lagt á ykkur dag eftir dag?“
36 Og þeir sögðu honum frá öllu sem þeim hafði hent og öllum þeim fyrirmælum sem Faraó hafði lagt á þá fyrir fæðingu sína.
37 Og þeir sögðu honum frá öllum þeim ráðum, sem Bíleam Beórsson hafði ráðlagt þeim, og einnig þeim ráðum, sem hann hafði ráðlagt honum til að drepa hann, er hann hafði tekið konungskórónuna af höfði honum.
38 Þegar Móse heyrði þetta, reiddist hann Bíleam og reyndi að drepa hann og lagði sig í fyrirsát um hann dag eftir dag.
39 Og Bíleam óttaðist Móse, og hann og synir hans tveir risu upp og fóru frá Egyptalandi, og þeir flýðu og frelsuðu sálir sínar og fóru til Kúslands til Kíkíanusar, konungs Kús.
40 Og er Móse var í konungshöllinni, bæði á ferð og heimferð, veitti Drottinn honum velþóknun í augum Faraós og allra þjóna hans og allra Egypta, og þeir elskuðu Móse mjög.
41 Þá kom sá dagur, er Móse fór til Gósen til að sjá bræður sína, og hann sá Ísraelsmenn í þungavinnu þeirra og erfiði, og Móse hryggði þá vegna.
42 Þá sneri Móse aftur til Egyptalands og kom í hús Faraós og gekk fyrir konunginn, og Móse laut honum.
43 Þá sagði Móse við Faraó: „Æ, herra minn, ég er kominn til að biðja þig um lítillar bænar. Snú þú mér ekki frá tómhentum.“ Faraó sagði við hann: „Tala þú.“
44 Þá sagði Móse við Faraó: „Þjónum þínum, Ísraelsmönnum, sem eru í Gósen, skal gefinn einn dagur til að hvíla sig frá erfiði sínu.“
45 Konungur svaraði Móse og sagði: „Sjá, ég hefi lyft upp augliti þínu í þessu máli til að veita þér beiðni þína.“
46 Og Faraó lét gjöra boð um allt Egyptaland og Gósenland og sagði:
47 Svo segir konungurinn við yður, öll Ísraelsmenn: Í sex daga skuluð þér vinna verk yðar og erfiða, en á sjöunda degi skuluð þér hvílast og ekkert verk vinna. Þannig skuluð þér gjöra alla daga, eins og konungurinn og Móse Batíason hafa boðið.
48 Og Móse fagnaði þessu, sem konungurinn hafði veitt honum, og allir Ísraelsmenn gjörðu eins og Móse bauð þeim.
49 Því að þetta var frá Drottni til Ísraelsmanna, því að Drottinn hafði byrjað að minnast Ísraelsmanna til að frelsa þá fyrir sakir feðra þeirra.
50 Og Drottinn var með Móse og frægð hans barst um allt Egyptaland.
51 Og Móse varð mikill í augum allra Egypta og allra Ísraelsmanna, því að hann leitaði góðs fyrir lýð sinn, Ísrael, og talaði friðarorð um þá við konunginn.

## 71. KAFLI

1 Þegar Móse var átján ára gamall, þráði hann að sjá föður sinn og móður og fór til þeirra í Gósen. Og er Móse var kominn nálægt Gósen, kom hann að þeim stað þar sem Ísraelsmenn voru að vinna. Hann virti fyrir sér þrældóma þeirra og sá Egypta mann slá einn af hebreskum bræðrum sínum.
2 Þegar maðurinn, sem barinn var, sá Móse hljóp hann til hans og bað hann um hjálp, því að maðurinn Móse var mjög virtur í höll Faraós. Hann sagði við hann: „Herra minn, sjá um mig! Þessi Egypti kom heim til mín um nótt, batt mig og kom til konu minnar í viðurvist minni, og nú situr hann um að taka líf mitt.“
3 Þegar Móse heyrði þetta illt orð, blossaði reiði hans upp gegn Egyptanum og sneri sér fram og til baka. Og er hann sá að þar var enginn maður, hjó hann Egyptann og faldi hann í sandinum og frelsaði Hebreamanninn úr höndum þess sem hafði slegið hann.
4 Þá fór Hebreinn heim til sín, en Móse sneri aftur heim til sín og fór út og kom aftur til konungshallarinnar.
5 Og er maðurinn var kominn heim, hugsaði hann sér að skilja við konu sína, því að það var ekki sæmilegt í ætt Jakobs að nokkur maður kæmi til konu sinnar eftir að hún hafði verið saurguð.
6 Konan fór þá og sagði bræðrum sínum frá þessu, en bræður konunnar leituðust við að drepa hann. En hann flýði heim til sín og komst undan.
7 Á öðrum degi gekk Móse út til bræðra sinna og sá, og sjá, tveir menn voru að deila. Þá sagði hann við hinn vonda: „Hví slærðu náunga þinn?“
8 Þá svaraði hann honum og sagði: „Hver hefur sett þig sem höfðingja og dómara yfir okkur? Hyggst þú drepa mig eins og þú drapst Egyptann?“ Móse varð hræddur og sagði: „Þetta er nú orðið uppvíst?“
9 Og Faraó frétti af þessu og skipaði að Móse skyldi líflátinn. Guð sendi þá engil sinn og hann birtist Faraó í mynd lífvarðarforingja.
10 Þá tók engill Drottins sverðið úr hendi lífvarðarforingjans og hjó höfuð hans af með því, því að mynd lífvarðarforingjans varð að mynd Móse.
11 Engill Drottins tók í hægri hönd Móse og leiddi hann út af Egyptalandi og flutti hann utan landamæra Egyptalands, fjörutíu daga leið.

12 Aron, bróðir hans, varð einn eftir í Egyptalandi og spáði fyrir Ísraelsmönnum og sagði:
13 Svo segir Drottinn, Guð feðra yðar: Varpið burt, hver maður, þeim viðurstyggðum sem augu hans bera og saurgið yður ekki á skurðgoðum Egyptalands.
14 Þá gjörðu Ísraelsmenn uppreisn og hlýddu ekki Aroni á þeim tíma.
15 Og Drottinn hafði í hyggju að tortíma þeim, ef Drottinn hefði ekki minnst sáttmálans, sem hann hafði gjört við Abraham, Ísak og Jakob.
16 Á þeim dögum hélt Faraó áfram hörðum höndum gegn Ísraelsmönnum, hann kúgaði þá og undirokaði þá allt til þess tíma er Guð sendi orð sitt og gaf þeim gaum.

## 72. KAFLI

1 Á þeim dögum geisaði mikil ófriður milli Kússmanna og Austurlanda og Aramea, og þeir gerðu uppreisn gegn Kúskonungi, sem þeir höfðu á valdi sínu.
2 Þá fór Kíkíanus, konungur Kús, af stað með öllum Kúsbörum, þjóð sem var eins fjölmenn og sandur, og hann fór að berjast gegn Aram og Austurlöndum til að kúga þá.
3 Og þegar Kikianus fór út, skildi hann Bíleam töframanninn eftir ásamt sonum sínum tveimur til að gæta borgarinnar og hinna lægst stæðu meðal fólksins í landinu.
4 Þá fór Kikianus til Aram og Austurlanda, og hann barðist gegn þeim og sigraði þá, og þeir féllu allir særðir fyrir Kikianusi og mönnum hans.
5 Og hann tók marga þeirra til fanga og kúgaði þá eins og í fyrstu og setti herbúðir sínar í landi þeirra til að taka skatt af þeim eins og venjulega.
6 Og þegar Bíleam, sonur Beors, hafði skilið hann eftir til að gæta borgarinnar og hinna fátæku í borginni, reis hann upp og ráðlagði landsfólkinu að gera uppreisn gegn Kikianus konungi og leyfa honum ekki að koma inn í borgina þegar hann kæmi heim.
7 Og fólkið í landinu hlýddi honum, sór honum eið og gjörði hann að konungi yfir sér og tvo sonu hans að hershöfðingjum.
8 Þá risu þeir upp og reistu borgarmúrana á báðum hornum og reistu afar sterka byggingu.
9 Og á þriðja horninu grófu þeir óteljandi skurði milli borgarinnar og árinnar sem umkringdi allt Kúsland, og létu þar vatn árinnar springa fram.
10 Á fjórða horninu söfnuðu þeir saman fjölda höggorma með galdrum sínum og töfrum, víggirtu borgina og settust að í henni, og enginn fór út né inn á undan þeim.
11 Og Kikianus barðist gegn Aram og börnum Austurlanda og hann lagði þá undir sig eins og áður, og þeir greiddu honum sinn venjulega skatt, og hann fór og sneri aftur til lands síns.
12 Og þegar Kikianus, konungur Kús, nálgaðist borg sína og allir hershöfðingjarnir með honum, hófu þeir upp augu sín og sáu að borgarmúrar voru reistir og mjög hækkaðir, svo að mennirnir urðu undrandi á þessu.
13 Og þeir sögðu hver við annan: „Það er vegna þess að þeir sáu að við vorum tefndir í bardaganum og voru mjög hræddir við okkur. Þess vegna hafa þeir gjört þetta og reist borgarmúrana og víggirðt þá svo að konungar Kanaans gætu ekki komið í bardaga við þá.“
14 Konungurinn og hermennirnir nálguðust þá borgardyrnar og litu upp og sjá, öll borgarhlið voru lokuð. Þeir kölluðu á varðmennina og sögðu: „Opnið fyrir okkur, svo að við megum komast inn í borgina.“
15 En varðmennirnir vildu ekki opna fyrir þeim að skipun Bíleams töframanns, konungs þeirra, og leyfðu þeim ekki að koma inn í borg sína.
16 Þeir hófu því bardaga við þá gegnt borgarhliðinu og eitt hundrað og þrjátíu manns úr hernum féllu við Kikianus þann dag.
17 Og daginn eftir héldu þeir áfram að berjast og börðust við bakka árinnar; þeir reyndu að komast yfir en gátu það ekki, svo sumir þeirra sukku í gryfjurnar og dóu.
18 Þá skipaði konungur þeim að höggva niður tré til að búa til fleka, sem þeir gætu farið á til þeirra, og þeir gerðu það.
19 Og þegar þeir komu að skurðunum, snérist vatnið í myllum og tvö hundruð manns á tíu flekum drukknuðu.
20 Og á þriðja degi komu þeir til að berjast við hliðina þar sem höggormarnir voru, en þeir gátu ekki nálgast þangað, því að höggormarnir höfðu drepið af þeim eitt hundrað og sjötíu manns. Og þeir hættu að berjast gegn Blálandi og settust um Bláland í níu ár, enginn kom út né inn.
21 Um þær mundir, er stríðið og umsátrið geisaði um Kús, flýði Móse frá Egyptalandi undan Faraó, sem reyndi að drepa hann fyrir að hafa drepið Egyptann.
22 Móse var átján ára gamall þegar hann flýði frá Egyptalandi undan Faraó og hann flýði og komst undan í herbúðir Kikianusar, sem þá voru að setjast um Kús.
23 Og Móse var níu ár í herbúðum Kikianusar konungs í Bús, allan þann tíma sem þeir sátu um Bús, og Móse fór út og kom með þeim.
24 Konungurinn, höfðingjarnir og allir hermennirnir elskuðu Móse, því að hann var mikill og virðulegur, vöxtur hans var eins og göfuglyndur ljón, andlit hans var eins og sólin og styrkur hans eins og ljóns, og hann var ráðgjafi konungsins.
25 Og að níu árum liðnum greip Kikianus banvænan sjúkdóm, og veikindi hans náðu yfirhöndinni og hann andaðist á sjöunda degi.
26 Þjónar hans smurðu hann og báru hann og grófu hann gegnt borgarhliðinu, norðan við Egyptaland.
27 Og þeir reistu yfir hann glæsilega, sterka og háa byggingu og lögðu stóra steina undir.
28 Og skrifarar konungsins ristuðu á þessa steina allan mátt konungs síns, Kikianus, og allar orrustur hans, sem hann hafði háð, sjá, þær eru þar skráðar í dag.
29 Eftir dauða Kikianusar konungs í Kús hryggði stríðið menn hans og hermenn mjög.
30 Þá sögðu þeir hver við annan: „Gefið okkur ráð, hvað við eigum að gera í bili? Við höfum búið í eyðimörkinni í níu ár fjarri heimilum okkar.“
31 Ef við segjum að við ætlum að berjast gegn borginni, þá munu margir okkar falla særðir eða drepnir, og ef við verðum hér kyrr í umsátrinu, þá munum við líka deyja.
32 Því að nú munu allir konungar Sýrlands og austurbyggja heyra að konungur okkar sé dauður og þeir munu ráðast á okkur með óvinveittum hætti og berjast gegn okkur og engar leifar eftir af okkur.
33 Förum því nú og setjum konung yfir okkur og verjum umsátrið þar til borgin er okkur gefin.

34 Og þeir vildu velja mann til konungs á þeim degi úr her Kikianusar, en þeir fundu engan eins mann að eigin vali og Móse til að ríkja yfir þeim.
35 Og þeir flýttu sér að afklæða hver sinn og köstuðu þeim á jörðina og gjörðu mikinn haug og lögðu Móse ofan á hann.
36 Þá risu þeir upp, þeyttu lúðra og kölluðu fyrir honum og sögðu: „Konungurinn lifi, konungurinn lifi!“
37 Og allt fólkið og aðalsmennirnir sóru honum eið að gefa honum Adónja drottningu, blálenska konu Kikíanusar, að eiginkonu, og þeir gerðu Móse að konungi yfir sig þann dag.
38 Þann dag gáfu allir íbúar Kús út boð og sögðu: „Hver maður skal gefa Móse eitthvað af því sem hann á.“
39 Og þeir breiddu út dúk yfir hrúguna og kastaði hver í hann einhverju af því sem hann átti, annar gullhring og hinn pening.
40 Einnig köstuðu Kúsbúar ónyxsteinum, bedelíum, perlum og marmara á hauginn, svo og silfri og gulli í miklu magni.
41 Móse tók allt silfrið og gullið og öll áhöldin, bedelíumsteinana og ónyxsteinana, sem allir Kúsbúar höfðu gefið honum, og setti það í fjársjóði sína.
42 Og Móse ríkti yfir Kús sonum á þeim degi í stað Kíkíanusar, konungs í Kús.

## 73. KAFLI

1 Á fimmtugasta og fimmta ríkisári Faraós, konungs í Egyptalandi, það er á hundrað fimmtugasta og sjöunda ríkisári Ísraelsmanna, sem fóru til Egyptalands, ríkti Móse í Kús.
2 Móse var tuttugu og sjö ára gamall, þegar hann varð konungur yfir Kús, og hann ríkti í fjörutíu ár.
3 Og Drottinn veitti Móse velþóknun og náð í augum allra Kús sona, og Kús synir elskuðu hann mjög, svo að Móse var velþóknaður af Drottni og mönnum.
4 Og á sjöunda degi stjórnartíðar hans söfnuðust allir Kúsmenn saman og komu fram fyrir Móse og lutu honum til jarðar.
5 Og allir synirnir töluðu sín á milli frammi fyrir konungi og sögðu: „Gefið oss ráð, svo að vér megum sjá, hvað gera skal við þessa borg.“
6 Því að nú eru liðin níu ár síðan við höfum setið um borgina og höfum ekki séð börn okkar og konur.
7 Konungurinn svaraði þeim og sagði: „Ef þér hlýðið röddu minni í öllu því, sem ég býð yður, þá mun Drottinn gefa borgina í okkar hendur og vér munum leggja hana undir sig.“
8 Því ef við berjumst við þá eins og í fyrri orrustunni sem við áttum við þá fyrir dauða Kikianusar, þá munu margir okkar falla særðir eins og áður.
9 Sjá, þetta er því ráð handa yður í þessu máli: Ef þér hlýðið röddu minni, þá mun borgin verða gefin í okkar hendur.
10 Þá svaraði allur herinn konungi og sagði: „Allt sem herra vor býður, það munum vér gjöra.“
11 Þá sagði Móse við þá: „Farið um og kallið fram raust í allri herbúðunum til alls fólksins og segið:
12 Svo segir konungurinn: Far þú inn í skóginn og hafðu með þér nokkra af storkungunum, hvern sinn unga í hendi sér.
13 Og hver sem brýtur gegn skipun konungs og færir ekki afkvæmi sitt, skal deyja, og konungurinn mun taka allt sem hann á.
14 Og þegar þú færir þau inn, skulu þau vera í þinni vörslu. Þú skalt ala þau upp, þar til þau vaxa upp, og þú skalt kenna þeim að skjóta sér áfram, eins og ungar haukanna gjöra.
15 Þegar allir Kúsbúar heyrðu orð Móse risu þeir upp og létu boð út ganga um herbúðirnar og segja:
16 Yður, öllum Blásmönnum, er skipun konungs: Farið allir saman inn í skóginn og veiðið þar unga storka, hver með sinn unga í hendi sér, og færið þá heim.
17 Og hver sá sem brýtur gegn skipun konungsins skal deyja, og konungurinn mun taka allt sem hann á.
18 Og allt fólkið gerði svo, fór út í skóginn og klifruðu upp í furutrén og veiddu hver sinn unga í hendi sér, alla storkaungana, og fóru með þá út í eyðimörkina og ólu þá upp að skipun konungs og kenndu þeim að skjóta á þá, eins og ungar haukar.
19 Og eftir að ungviðið var alið upp, bauð konungurinn að láta þá svelta í þrjá daga, og allt fólkið gerði svo.
20 Og á þriðja degi sagði konungur við þá: „Herskist og verðið hugrakkir menn, og hver maður skal klæða sig í brynju sína og gyrða sig sverði sínu, og hver maður skal ríða á sínum hesti og taka sér sinn unga stork.“
21 Og vér munum rísa upp og berjast við borgina þar sem höggormarnir eru, og allt fólkið gjörði eins og konungurinn hafði boðið.
22 Og þeir tóku hver sinn unga og fóru burt. Og er þeir komu að höggormastaðnum, sagði konungurinn við þá: „Sendið hver sinn unga stork út á höggormana.“
23 Og þeir sendu hver sinn unga stork að skipun konungs, og ungarnir hljópu á höggormana og átu þá alla og tortímdu þeim þaðan.
24 Og er konungur og lýðurinn sáu að allir höggormarnir voru drepnir á þeim stað, hrópaði allt fólkið mikið.
25 Og þeir nálguðust borgina og börðust við hana, tóku hana og lögðu hana undir sig og komust inn í borgina.
26 Og á þeim degi dóu eitt þúsund og eitt hundrað manns af borgarbúum, allir sem í borginni bjuggu, en af þeim sem settust um lést enginn.
27 Þá fóru allir Kúsbúar, hver heim til sín, til konu sinnar og barna og til alls sem honum tilheyrði.
28 Þegar Bíleam töframaðurinn sá að borgin var tekin upp, opnaði hann hliðið og flýði ásamt tveimur synum hans og átta bræður og sneru aftur til Egyptalands, til Faraós, konungs Egyptalands.
29 Þetta eru galdramennirnir og spásagnamennirnir sem getið er í lögbókinni, þeir sem stóðu gegn Móse þegar Drottinn lét plágurnar koma yfir Egyptaland.
30 Móse vann borgina með visku sinni og Kús-ættbálkarnir settu hann á hásætið í stað Kíkíanusar, konungs Kús.
31 Og þeir settu konungskórónu á höfuð honum og gáfu honum að konu Adónía, drottningu frá Blálandi, konu Kikianusar.
32 Og Móse óttaðist Drottin, Guð feðra sinna, svo að hann kom ekki til hennar og leit ekki til hennar.

33 Því að Móse minntist þess, hvernig Abraham hafði látið Elíeser, þjón sinn, sverja eið sinn og sagt við hann: „Þú skalt ekki taka þér konu af dætrum Kanaans handa Ísak syni mínum.“
34 Eins og Ísak gjörði, þegar Jakob flýði frá bróður sínum, er hann bauð honum og sagði: „Þú skalt ekki taka þér konu af dætrum Kanaans né gjöra bandalag við neina af sonum Kams.“
35 Því að Drottinn, Guð vor, gaf Ham, son Nóa, og börn hans og öll afkvæmi hans að þrælum Sems sonum og Jafets sonum og afkvæmum þeirra eftir þá að þrælum, að eilífu.
36 Þess vegna sneri Móse hvorki hjarta sínu né augum að konu Kikianusar alla þá daga sem hann ríkti yfir Kús.
37 Og Móse óttaðist Drottin, Guð sinn, alla ævi sína og gekk fyrir augliti Drottins í trúfesti, af öllu hjarta sínu og allri sálu sinni. Hann veik ekki af réttri leið alla ævi sína og veik ekki af þeim vegi, hvorki til hægri né vinstri, sem Abraham, Ísak og Jakob höfðu gengið.
38 Og Móse efldist í ríki Kús sona og leiddi Kús sonu með sinni vanalegu visku og Móse vegnaði vel í ríki sínu.
39 Og á þeim tíma heyrðu Aram og Austurlandabúar að Kíkianus, konungur Kús, væri dáinn, og á þeim dögum gerðu Aram og Austurlandabúar uppreisn gegn Kús.
40 Þá safnaði Móse saman öllum Kús sonum, mjög öflugu fólki, um þrjátíu þúsund manns, og fór af stað til að berjast við Aram og Austurlandabúa.
41 Og þeir fóru fyrst til Austurlanda, og er Austurlandamenn heyrðu fregnir af þeim, fóru þeir í móti þeim og hófu bardaga við þá.
42 Og stríðið var hart við Austurlandabúa, og Drottinn gaf alla Austurlandabúa í hendur Móse, og um þrjú hundruð manns féllu þar fallnir.
43 Og allir austurlenskir menn sneru við og hörfuðu, og Móse og Kúsbúar fylgdu þeim, kúguðu þá og lögðu skatt á þá, eins og þeir voru vanir.
44 Þá fór Móse og allt fólkið, sem með honum var, þaðan til Aramlands til bardaga.
45 Og Arameitarmenn fóru einnig í móti þeim og börðust við þá, og Drottinn gaf þá í hendur Móse, og margir af Arameitarmönnum féllu særðir.
46 Og Aram var einnig kúgað af Móse og Kúsbúum og greiddi einnig sinn venjulega skatt.
47 Og Móse lagði Aram og Austurbyggja undir stjórn Kússmanna, og Móse sneri aftur til Kúslands ásamt öllu fólkinu, sem með honum var.
48 Og Móse styrkti sig í ríki Kús sona, og Drottinn var með honum, og allir Kús synir hræddust hann.

## 74. KAFLI

1 Að árum liðnum andaðist Sál, konungur í Edóm, og Baal Hanan, sonur Akbors, tók ríki eftir hann.
2 Á sextánda ríkisári Móse yfir Kús ríkti Baal Kanan, sonur Akbors, í Edómlandi yfir öllum Edómítum í þrjátíu og átta ár.
3 Á hans dögum gjörðu Móab uppreisn gegn valdi Edómíta. Þeir höfðu verið undir stjórn Edómíta frá dögum Hadads Bedadssonar. Hann sigraði þá og Midíaníta og lagði Móabíta undir stjórn Edómíta.
4 Þegar Baal Kanan, sonur Akbors, varð konungur yfir Edóm, þá hættu allir Móabítar að ganga í gegnum hollustu sína við Edóm.
5 Og Angeas, konungur Afríku, andaðist á þeim dögum og Asdrubal sonur hans tók við ríki eftir hann.
6 Og á þeim dögum andaðist Janeas, konungur Kittím-niðja, og hann var grafinn í musteri sínu, sem hann hafði reist sér á Kanópíusléttunni til búsetu, og Latinus tók við ríki eftir hann.
7 Á tuttugasta og öðru ríkisári Móse yfir Kús sonum ríkti Latinus yfir Kittím sonum í fjörutíu og fimm ár.
8 Og hann reisti einnig handa sér mikinn og voldugan turn og reisti þar glæsilegt musteri fyrir bústað sinn, til að stjórna stjórn sinni, eins og siður var.
9 Á þriðja stjórnarári sínu lét hann útboða öllum sínum snjöllu mönnum, og þeir smíðuðu honum mörg skip.
10 Og Latinus safnaði saman öllum herjum sínum, og þeir komu á skipum og fóru þangað til að berjast við Azdrubal, son Angeasar, konung Afríku, og þeir komu til Afríku og háðu bardaga við Azdrubal og her hans.
11 Og Latinus vann sigur á Asdrubal, og Latinus tók frá Asdrubal vatnsveituna sem faðir hans hafði fært frá Kittim-niðjum, þegar hann tók Janja, dóttur Úsí, að eiginkonu. Þannig steypti Latinus brúnni yfir vatnsveituna og hjó allan her Asdrubals illa.
12 Og hinir sterku menn Asdrubals, sem eftir voru, styrktu sig og hjörtu þeirra fylltust öfund, þeir leituðu dauðans og hófu aftur bardaga við Latinus, konung Kittims.
13 Og orrustan varð hörð við alla menn Afríku og þeir féllu allir særðir fyrir Latinus og mönnum hans, og Azdrubal konungur féll einnig í þeirri orrustu.
14 Og Asdrubal konungur átti mjög fallega dóttur, sem Úshpezena hét, og allir menn í Afríku saumuðu mynd hennar á klæði sín, vegna mikillar fegurðar hennar og glæsilegs útlitis.
15 Og menn Latinusar sáu Úshpezena, dóttur Asdrubals, og lofuðu hana við Latinus, konung sinn.
16 Og Latinus skipaði að færa hana til sín, og Latinus tók Úspesena sér fyrir konu og sneri síðan við og hélt leið sinni til Kittim.
17 Og það var eftir dauða Asdrubals Angeasarsonar, þegar Latinus hafði snúið aftur til lands síns úr bardaganum, að allir íbúar Afríku risu upp og tóku Anibal Angeasarson, yngri bróður Asdrubals, og gerðu hann að konungi í stað bróður síns yfir allt landið í Afríku.
18 Og er hann varð konungur, ákvað hann að fara til Kittíma til að berjast við Kittímabörn, til að hefna máls Asdrubals, bróður síns, og máls íbúa Afríku, og hann gjörði svo.
19 Hann smíðaði mörg skip og kom þangað með allan her sinn og fór til Kittím.
20 Þá barðist Aníbal við Kittím-niðja, og Kittím-niðjar féllu sárir fyrir Aníbal og her hans, og Aníbal hefndi máls bróður síns.
21 Og Aníbal hélt áfram stríðinu við Kittím-niðja í átján ár, og Aníbal bjó í Kittím-landi og settist þar að um langa hríð.
22 Og Aníbal felldi Kittím-bræður mjög harkalega og drap stórmenni þeirra og höfðingja, og af hinum fólkinu drap hann um áttatíu þúsund manns.

23 Og að loknum dögum og árum sneri Aníbal aftur til lands síns í Afríku og ríkti örugglega í stað Asdrubals, bróður síns.

## 75. KAFLI

1 Á þeim tíma, á hundrað og áttatíuda ári frá því að Ísraelsmenn fóru til Egyptalands, fóru þrjátíu þúsund hraustir menn af Ísraelsmönnum frá Egyptalandi, allir af ættkvísl Jósefs, af sonum Efraíms, sonar Jósefs.
2 Því að þeir sögðu að sá tími væri liðinn, sem Drottinn hafði tileinkað Ísraelsmönnum forðum daga, sá sem hann hafði talað við Abraham.
3 Og þessir menn gyrtu sig, og hver maður lagði sverðið sitt við hlið sér og hver maður brynju sína á sig, og þeir treystu á styrk sinn og fóru allir út af Egyptalandi með voldugri hendi.
4 En þeir höfðu engar vistir með sér til ferðar, aðeins silfur og gull, ekki einu sinni brauð með sér til þess dags, því að þeir hugðust fá vistir sínar til kaups frá Filistum, en ella myndu þeir taka þær með valdi.
5 Og þessir menn voru mjög kappir og hugrakkir menn. Einn maður gat elt þúsund manns og tveir gátu rekið tíu þúsund manns á flótta. Þeir treystu því á styrk sinn og fóru saman eins og þeir voru.
6 Þeir stefndu síðan til Gat-lands og fóru þangað og fundu fjárhirða í Gat, þar sem þeir voru að gæta fénaðar Gat-sona.
7 Og þeir sögðu við fjárhirðana: „Gefið okkur nokkra af sauðunum að gjöf, svo að við megum eta, því að við erum hungraðir, því að við höfum ekkert brauð etið í dag.“
8 Og hirðarnir sögðu: „Eru þetta sauðir okkar eða nautgripir, að vér ættum að gefa yður þá gegn gjaldi?“ Þá komu Efraíms synir til að taka þá með valdi.
9 Og hirðar Gat-búa kölluðu yfir þá svo að óp þeirra heyrðist álengdar, og allir Gat-búar fóru út til þeirra.
10 Þegar Gat-menn sáu illvirki Efraíms-manna, sneru þeir aftur og söfnuðu saman Gat-mönnum, klæddust hver sínum herklæðum og fóru út til bardaga við Efraíms-menn.
11 Og þeir áttu í bardaga við þá í Gatdal og varð hörð orrusta og þeir unnu mikinn sigur hver á öðrum þann dag.
12 Á öðrum degi sendu synir Gat boð til allra borga Filista og létu þá segja:
13 Komið upp til okkar og hjálpið okkur, svo að við megum sigra Efraímsmenn, sem fóru úr Egyptalandi til að taka fénað okkar og berjast við okkur án saka.
14 Nú voru Efraímsmenn þreyttir af hungri og þorsta, því að þeir höfðu ekki etið brauð í þrjá daga. Og fjörutíu þúsund manns fóru út úr borgum Filista til að hjálpa mönnum í Gat.
15 Þessir menn áttu í bardaga við Efraímsmenn, og Drottinn gaf Efraímsmenn í hendur Filistum.
16 Og þeir drápu alla Efraímsmenn, alla sem fóru af Egyptalandi. Enginn varð eftir nema tíu menn sem flúið höfðu frá bardaganum.
17 Því að þessi bölvun kom frá Drottni yfir Efraímsbörn, því að þeir brutu orð Drottins með því að fara út af Egyptalandi, áður en sá tími kom, sem Drottinn hafði til forna sett Ísrael.
18 Og af Filistum féll einnig mikill fjöldi, um tuttugu þúsund manns, og bræður þeirra báru þá og grófu þá í borgum sínum.
19 Og hinir föllnu af Efraíms sonum lágu eftir í Gatdalnum í marga daga og ár og voru ekki bornir til jarðar, og dalurinn fylltist af mannabeinum.
20 Mennirnir, sem höfðu flúið úr bardaganum, komu til Egyptalands og sögðu öllum Ísraelsmönnum frá öllu því, sem þeim hafði hent.
21 Og Efraím, faðir þeirra, syrgði þá í langan tíma, og bræður hans komu til að hugga hann.
22 Og hann kom til konu sinnar og hún ól son, og hann nefndi hann Bería, því að hún var óheppin í húsi hans.

## 76. KAFLI

1 Móse, sonur Amrams, var enn konungur í Kúslandi á þeim dögum og honum vegnaði vel í ríki sínu og stjórnaði Kúsbörnum með réttlæti, réttlæti og ráðvendni.
2 Og allir Kúsbúar elskuðu Móse alla þá daga sem hann ríkti yfir þeim, og allir íbúar Kúslands óttuðust hann mjög.
3 Á fertugasta ríkisári Móse yfir Kús sat Móse á konungshásætinu, og Adónía drottning sat frammi fyrir honum og allir tignarmennirnir sátu umhverfis hann.
4 Þá sagði Adónía drottning við konung og höfðingja: „Hvað er þetta, sem þér, Blálendingar, hafið gjört svo lengi?“
5 Þú veist víst að í fjörutíu ár, sem þessi maður hefur ríkt yfir Blálandi, hefur hann ekki nálgast mig né þjónað guðum Blálands sona.
6 Hlýðið því nú, þér Blásmenn, og látið þennan mann ekki lengur ríkja yfir yður, því að hann er ekki af okkar holdi.
7 Sjá, Menakrus sonur minn er orðinn fullorðinn, lát hann ríkja yfir ykkur, því að betra er ykkur að þjóna syni herra ykkar en að þjóna ókunnugum, þræli konungs Egyptalands.
8 Og allt fólkið og tignarmenn Kús sona heyrðu þau orð, sem Adónía drottning hafði talað í eyru þeirra.
9 Og allt fólkið var að búa sig undir kvöld, og að morgni risu þau snemma og tóku Menakrus, son Kikianusar, að konungi yfir sér.
10 Og allir Kúsbúar hræddust við að rétta út hönd sína gegn Móse, því að Drottinn var með Móse, og Kúsbúar minntust eiðsins, sem þeir höfðu sórt Móse, og því gerðu þeir honum ekkert mein.
11 En Kúsbúar gáfu Móse margar gjafir og sendu hann frá þeim með mikilli sæmd.
12 Þá fór Móse burt úr landi Kús og sneri heim og hætti að ríkja yfir Kús. Móse var sextíu og sex ára gamall, er hann fór burt úr landi Kús, því að þetta var fyrirmæli frá Drottni, því að sá tími var kominn, sem hann hafði ákveðið forðum daga, til að leiða Ísrael út úr nauðum sona Kams.
13 Móse fór þá til Midíans því að hann óttaðist að faraó færi aftur til Egyptalands og settist við vatnsbrunn í Midíans.
14 Og sjö dætur Regúels Midíaníta fóru út að gæta hjarðar föður síns.
15 Þá komu þau að brunninum og jusu vatn til að brynna fénaði föður síns.
16 Þá komu hirðar Midíans og ráku þá burt, en Móse reis upp og hjálpaði þeim og vatnaði hjörðinni.
17 Og þau komu heim til Regúels föður síns og sögðu honum frá því, sem Móse hafði fyrir þau gjört.

18 Þeir sögðu: „Egypskur maður frelsaði okkur úr höndum fjárhirðanna. Hann jós upp vatn handa okkur og vökvaði hjörðina.“

19 Þá sagði Regúel við dætur sínar: „Hvar er hann? Hví hafið þið yfirgefið manninn?“

20 Þá sendi Regúel eftir honum og sótti hann og flutti hann heim, og hann át með honum.

21 Og Móse sagði Regúel frá því að hann hefði flúið frá Egyptalandi og að hann hefði ríkt yfir Blálandi í fjörutíu ár, og að þeir hefðu síðan tekið vald frá honum og látið hann fara í friði með heiðri og gjöfum.

22 Þegar Regúel heyrði orð Móse, sagði Regúel við sjálfan sig: „Ég mun setja þennan mann í dýflissu og þar með sætta Blásbúa, því að hann er flúinn undan þeim.“

23 Þeir tóku hann og settu hann í dýflissuna, og Móse sat í fangelsi í tíu ár. Og meðan Móse var í dýflissunni kenndi Sippora, dóttir Regúels, í brjósti um hann og sá honum fyrir brauði og vatni allan tímann.

24 Og allir Ísraelsmenn voru enn í Egyptalandi og þræluðu Egyptum með alls kyns erfiðisvinnu, og hönd Egypta var hörð yfir Ísraelsmönnum á þeim dögum.

25 Á þeim tíma sló Drottinn Faraó, Egyptalandskonung, og hann lagðist með holdsveiki frá iljum til hvirfils. Vegna grimmdar Ísraelsmanna kom þessi plága á þeim tíma frá Drottni yfir Faraó, Egyptalandskonung.

26 Því að Drottinn hafði bænheyrt fólks síns, Ísraelsmanna, og kvein þeirra barst til hans vegna erfiðis þeirra.

27 Reiði hans hvarf þó ekki frá þeim, og hönd Faraós hélt enn út gegn Ísraelsmönnum. Faraó herti hálsinn fyrir Drottni og jók ok sitt yfir Ísraelsmenn og beiskjaði líf þeirra með alls kyns erfiði.

28 Og er Drottinn hafði látið pláguna koma yfir Faraó, konung í Egyptalandi, bað hann vitringa sína og töframenn að lækna hann.

29 Og vitringar hans og galdramenn sögðu við hann: „Ef blóði ungra barna væri blandað í sárin, þá myndi hann læknast.“

30 Og Faraó hlýddi þeim og sendi þjóna sína til Gósen til Ísraelsmanna til að sækja börn þeirra.

31 Þá fóru þjónar Faraós og tóku börn Ísraelsmanna með valdi frá brjósti mæðra þeirra og færðu þau til Faraós á hverjum degi, eitt barn á hverjum degi, og læknarnir drápu þau og lögðu pláguna á þau, svo gjörðu þeir alla daga.

32 Og tala þeirra barna, sem Faraó lét myrða, var þrjú hundruð sjötíu og fimm.

33 En Drottinn hlýddi ekki læknum Egyptalandskonungs og plágan magnaðist mjög.

34 Og Faraó var hrjáður af þessari plágu í tíu ár, og hjarta Faraós harðnaði enn þá gegn Ísraelsmönnum.

35 Og að tíu árum liðnum hélt Drottinn áfram að plága Faraó með eyðileggjandi plágum.

36 Og Drottinn sló hann með slæmu kýli og magabólgu, og plágan breyttist í illkynja bólgu.

37 Um þær mundir komu tveir þjónar Faraós frá Gósenlandi, þar sem allir Ísraelsmenn voru, og fóru til húss Faraós og sögðu við hann: „Vér höfum séð Ísraelsmenn vera sljóa í vinnu sinni og vanræka í erfiði sínu.“

38 Þegar Faraó heyrði orð þjóna sinna, reiddist hann Ísraelsmönnum mjög, því að hann hryggði sig mjög yfir líkamlegum kvalum sínum.

39 Hann svaraði og sagði: „Nú vita Ísraelsmenn að ég er veikur og snúa sér nú við og hæðast að okkur. Beitið nú fyrir vagn minn fyrir mig, og ég ætla að fara til Gósen og sjá, hvernig Ísraelsmenn hæðast að mér.“ Þjónar hans spenntu þá vagninn fyrir hann.

40 Og þeir tóku hann og létu hann ríða á hest, því að hann gat ekki riðið sjálfur.

41 Og hann tók með sér tíu riddara og tíu fótgönguliða og fór til Ísraelsmanna í Gósen.

42 Og þegar þeir komu að landamærum Egyptalands, fór hestur konungsins inn í þröngan stað, upphækkaðan í holóttum hluta víngarðsins, girtan báðum megin, en láglendið var hinum megin.

43 Og hestarnir hlupu hratt á þeim stað og þrönguðust hver að öðrum, og hinir hestarnir þrönguðust á hesti konungsins.

44 Og hestur konungsins féll ofan á láglendið á meðan konungurinn reið þar, og þegar hann féll, velti vagninn framan á konunginn og hesturinn lagðist ofan á konunginn, og konungurinn hrópaði, því að hann var mjög sár í líkama sínum.

45 Og hold konungsins rifnaði af honum og bein hans brotnuðu svo að hann gat ekki riðið, því að þetta var til hans frá Drottni, því að Drottinn hafði heyrt kvein þjóðar sinnar, Ísraelsmanna, og eymd þeirra.

46 Þjónar hans báru hann á herðum sér, smám saman, og fluttu hann aftur til Egyptalands, og riddarar þeirra, sem með honum voru, komu einnig aftur til Egyptalands.

47 Og þeir lögðu hann í rúmið sitt, og konungurinn vissi að hann var kominn til dauða. Þá kom Aparanít drottning, eiginkona hans, og grét frammi fyrir konunginum, og konungurinn grét sáran með henni.

48 Og allir tignarmenn hans og þjónar komu þann dag og sáu konunginn í þessum neyð og grétu sáran með honum.

49 Og höfðingjar konungsins og allir ráðgjafar hans ráðlögðu konungi að láta konunga sinn ríkja í hans stað í landinu, hvern sem hann kýs úr hópi sona sinna.

50 Konungurinn átti þrjá sonu og tvær dætur, sem Aparanít drottning, kona hans, hafði fætt honum, auk barna konungsins sem hjákonur hans höfðu fengið.

51 Og þetta voru nöfn þeirra: Óþrí, frumgetinn, Adikam, þriðji, Morion, og systur þeirra hétu Batía, eldri, og Acuzi.

52 Og Otrí, frumburður konungs, var fáviti, hraðskreiður og fljótfær í orðum sínum.

53 En Adikam var maður slægur og vitur og vel að sér í allri speki Egyptalands, en ósæmilegur á sjón, þykkur á hold og mjög lágvaxinn; hann var ein áln á hæð.

54 Og þegar konungur sá að Adikam sonur hans var greindur og vitur í öllu, ákvað konungur að hann skyldi taka við konungdómi eftir hann eftir dauða hans.

55 Og hann tók sér konu, Gedúdu, dóttur Abílots. Hann var tíu ára gamall og ól honum fjóra sonu.

56 Og síðar fór hann og tók sér þrjár konur og gat átta sonu og þrjár dætur.

57 Og óreiðan greip konunginn mikinn og hold hans lyktaði eins og hold hræsins sem kastað er á völlinn að sumri, í sólarhitanum.

58 Og er konungur sá að veikindi hans höfðu hert hann mjög, skipaði hann að færa son sinn, Adikam, til sín og þeir gerðu hann að konungi yfir landið í hans stað.

59 Að þremur árum liðnum andaðist konungurinn í skömm, smán og viðbjóði, og þjónar hans báru hann og grófu hann í gröf Egyptalandskonunga í Sóan Mísraím.
60 En þeir smurðu hann ekki eins og konungar höfðu vanalega, því að hold hans var fúnt og þeir gátu ekki nálgast hann til að smura hann vegna fnyksins, svo þeir grófu hann í flýti.
61 Því að þetta illt kom frá Drottni til hans, því að Drottinn hafði galt honum illt það illt, sem hann hafði gjört Ísrael á hans dögum.
62 Og hann dó með skelfingu og skömm, og sonur hans, Adikam, tók við ríki eftir hann.

## 77. KAFLI

1 Adikam var tuttugu ára gamall, þegar hann ríkti yfir Egyptalandi, og hann ríkti fjögur ár.
2 Á tvö hundruð og sjötta ári eftir að Ísrael fór til Egyptalands ríkti Adikam yfir Egyptalandi, en hann ríkti ekki eins lengi og feður hans höfðu haldið áfram að ríkja yfir Egyptalandi.
3 Melól, faðir hans, ríkti í níutíu og fjögur ár í Egyptalandi, en hann varð veikur í tíu ár og dó, því að hann hafði verið vondur fyrir Drottni.
4 Og allir Egyptar kölluðu Adíkam Faraó eftir nafni feðra hans, eins og þeir voru siðir að gera í Egyptalandi.
5 Og allir vitringar Faraós kölluðu Adíkam Ahús, því að það heitir Ahús á egypsku.
6 Og Adikam var afar ljótur, hann var álnir og spönn á lengd og hafði mikið skegg sem náði niður á iljar.
7 Og Faraó settist á hásæti föður síns til að ríkja yfir Egyptalandi og stjórnaði Egyptalandi með visku sinni.
8 Og meðan hann ríkti fór hann fram úr föður sínum og öllum fyrri konungum í illsku og jók ok sitt yfir Ísraelsmenn.
9 Og hann fór með þjónum sínum til Gósen til Ísraelsmanna og efldi vinnu þeirra og sagði við þá: „Ljúkið verki ykkar, hvern dag, og látið ekki hendur ykkar dragast frá verki okkar héðan í frá eins og þið gerðuð á dögum föður míns.“
10 Og hann setti yfir þá tilsjónarmenn úr hópi Ísraelsmanna, og yfir þá setti hann verkstjóra úr hópi þjóna sinna.
11 Og hann lagði yfir þá mæli af múrsteinum, svo að þeir skyldu gjöra það eftir þeirri tölu, dag eftir degi, og sneri síðan við og fór til Egyptalands.
12 Þá skipuðu verkstjórar Faraós tilsjónarmönnum Ísraelsmanna eftir skipun Faraós og sögðu:
13 Svo segir Faraó: Vinn verk þitt á hverjum degi og fullnægðu verki þínu og haltu þig við daglegan mæli múrsteina; dragðu ekki neitt af því.
14 Og ef þér skortir daglega múrsteina, þá mun ég setja ung börn ykkar í þeirra stað.
15 Og verkstjórar Egyptalands gjörðu svo á þeim dögum sem Faraó hafði boðið þeim.
16 Og þegar Ísraelsmenn skorti á daglegum múrsteinum, fóru verkstjórar Faraós til kvenna Ísraelsmanna og tóku börn Ísraelsmanna í þann fjölda múrsteina sem skorti, tóku þau með valdi úr kjöltu mæðra þeirra og settu þau í bygginguna í stað múrsteinanna.
17 Meðan feður þeirra og mæður grétu yfir þeim og grétu, heyrðu þau grátandi rödd ungbarna sinna í vegg hússins.
18 Og verkstjórarnir fengu Ísrael til að setja börn sín inn í húsið, þannig að maður setti son sinn í vegginn og lagði múrstein yfir hann, en augu hans grétu yfir honum og tárin runnu niður á barnið.
19 Og verkstjórar Egyptalands gjörðu svo við börn Ísraelsmanna í langan tíma, og enginn sýndi meðaumkun né barmúð gagnvart börnum Ísraelsmanna.
20 Og fjöldi allra barna sem drepin voru í byggingunni var tvö hundruð og sjötíu, sum sem þeir höfðu byggt á í stað múrsteinanna sem feður þeirra höfðu skilið eftir, og önnur sem þeir höfðu dregið út dauð úr byggingunni.
21 Og erfiðið, sem Ísraelsmönnum var lagt á dögum Adikams, var meira en það, sem þeir innu á dögum föður hans.
22 Og Ísraelsmenn andvörpuðu dag eftir dag vegna erfiðis síns, því að þeir höfðu sagt með sjálfum sér: „Þegar Faraó deyr, mun sonur hans rísa upp og létta okkur verkið.“
23 En þeir juku hið síðarnefnda verk en hið fyrra, og Ísraelsmenn andvörpuðu við þetta og kvein þeirra steig upp til Guðs vegna erfiðis þeirra.
24 Og Guð heyrði rödd Ísraelsmanna og kvein þeirra á þeim dögum, og Guð minntist við þá sáttmála síns, sem hann hafði gjört við Abraham, Ísak og Jakob.
25 Og Guð sá þunga Ísraelsmanna og erfiði þeirra á þeim dögum og ákvað að frelsa þá.
26 Móse, sonur Amrams, var enn haldinn inni í dýflissu á þeim dögum, í húsi Regúels Midíaníta, og Sippóra, dóttir Regúels, sá honum fyrir mat í launsælu dag eftir dag.
27 Og Móse var haldinn inni í dýflissu í húsi Regúels í tíu ár.
28 Og að tíu árum liðnum, sem var fyrsta stjórnarár Faraós yfir Egyptalandi, í stað föður síns,
29 Sippóra sagði við Regúel föður sinn: „Enginn spyr né leitar að hebreska manninum, sem þú hefur nú bundið í fangelsi í tíu ár.“
30 Ef þér þóknast nú, þá sendum við og sjáum hvort hann er lifandi eða dauður. En faðir hennar vissi ekki að hún hafði séð um hann.
31 Þá svaraði Regúel faðir hennar og sagði við hana: „Hefur slíkt nokkurn tíma gerst, að maður hafi verið innilokaður í dýflissu án matar í tíu ár og lifað?“
32 Þá svaraði Sippóra föður sínum og sagði: „Þú hefur víst heyrt að Guð Hebrea sé mikill og ógurlegur og gjörir undur fyrir þá á öllum tímum.“
33 Hann frelsaði Abraham frá Úr í Kaldeu, Ísak frá sverði föður síns og Jakob frá engli Drottins sem glímdi við hann við Jabbúk-vað.
34 Einnig hefur hann gjört margt með þessum manni. Hann frelsaði hann úr ánni í Egyptalandi, undan sverði Faraós og frá Kús sonum. Hann frelsaði hann einnig úr hungursneyð og lét hann lifa.
35 Og Regúel þóknaðist þessu og gjörði hann eftir orði dóttur sinnar og sendi í dýflissuna til að vita, hvað orðið hefði af Móse.
36 Og hann sá, og sjá, maðurinn Móse sat í dýflissunni, standandi á fótum sér og lofaði Guð feðra sinna og bað til hans.
37 Þá bauð Regúel að leiða Móse út úr dýflissunni, og þeir rakuðu hann og hann skipti um fangaklæði og át brauð.

38 Eftir það gekk Móse inn í Regúelsgarðinn, sem var að baki hússins, og bað þar til Drottins, Guðs síns, sem hafði gjört stórkostleg undur fyrir hann.
39 Og svo bar við, að meðan hann baðst fyrir, leit hann til hans og sjá, safírstöng var sett í jörðina, sem var gróðursett mitt í garðinum.
40 Og hann nálgaðist stafinn og leit við, og sjá, nafn Drottins, Guðs hersveitanna, var grafið á hann, skrifað og útfært á stafinn.
41 Og hann las það og rétti út hönd sína og tíndi það eins og skógartré úr kjarri, og hann hélt á stafnum í hendi sér.
42 Og þetta er stafur sá, sem Guð vor vann með öllum verkum sínum, eftir að hann skapaði himin og jörð og allan þeirra her, höf, ár og alla fiska þeirra.
43 Og er Guð hafði rekið Adam úr Edengarðinum, tók hann staf í hönd sér, fór og yrkti jörðina, sem hann var tekinn af.
44 Og stafur þessi kom niður til Nóa og var gefinn Sem og niðjum hans, uns hann kom í hendur Abrahams Hebrea.
45 Og Abraham gaf syni sínum Ísak allar eigur sínar, og hann gaf honum einnig þennan staf.
46 Og er Jakob flýði til Paddan-Aram tók hann það í sínar hendur og þegar hann sneri aftur til föður síns hafði hann það ekki skilið eftir.
47 Þegar hann fór til Egyptalands tók hann það í hendur sér og gaf það Jósef, einn hlut umfram bræðra hans, því að Jakob hafði tekið það með valdi frá Esaú bróður sínum.
48 Og eftir dauða Jósefs komu tignarmenn Egyptalands í hús hans, og Regúel Midíaníti fékk stafinn, og er hann fór út af Egyptalandi, tók hann hann sér og gróðursetti hann í garði sínum.
49 Og allir hinir kappar Kiníta reyndu að tína það þegar þeir reyndu að ná í Sippóru dóttur hans, en þeim mistókst það.
50 Þannig stóð þessi stafur gróðursettur í Regúelsgarðinum þar til sá sem átti hann kom og tók hann.
51 Þegar Regúel sá stafinn í hendi Móse furðaði hann sig á honum og gaf honum Sippóru dóttur sína fyrir konu.

## 78. KAFLI

1 Á þeim tíma andaðist Baal Kanan, sonur Akbors, konungur í Edóm, og var grafinn í húsi sínu í Edómlandi.
2 Eftir dauða hans sendu Esaú synir menn til Edómlands og tóku þaðan mann að nafni Hadad, sem var í Edóm, og gerðu hann að konungi yfir sér í stað Baal Kanans, konungs síns.
3 Hadad ríkti yfir Edómítum í fjörutíu og átta ár.
4 Og þegar hann tók við völdum ákvað hann að berjast gegn Móabítum og koma þeim undir Esaú-niðja eins og þeir höfðu áður gert, en hann gat það ekki, því að Móabítar heyrðu þetta og risu upp og flýttu sér að kjósa konung yfir sig úr hópi bræðra sinna.
5 Og síðar söfnuðu þeir saman miklu liði og sendu Ammonítum, bræðrum þeirra, liðsinni til að berjast gegn Hadad, konungi í Edóm.
6 Hadad heyrði það, sem Móabítar höfðu gjört, og varð mjög hræddur við þá og hætti við að berjast við þá.
7 Á þeim dögum tók Móse, sonur Amrams, Sippóru, dóttur Regúels frá Midían, sér fyrir konu í Midían.
8 Og Sippóra fetaði í fótspor dætra Jakobs; hún var jafn réttlát og Sara, Rebekka, Rakel og Lea.
9 Og Sippóra varð þunguð og ól son og nefndi hann Gersom, því að hann sagði: „Ég var útlendingur í ókunnu landi.“ En hann umskar ekki yfirhúð hans að boði Regúels tengdaföður síns.
10 Og hún varð þunguð aftur og ól son, en umskar á yfirhúð hans og nefndi hann Elíeser, því að Móse hafði sagt: „Guð feðra minna var mér hjálp og frelsaði mig frá sverði Faraós.“
11 Og Faraó, konungur Egyptalands, jók mjög erfiði Ísraelsmanna á þeim dögum og lagði enn þyngra ok sitt á Ísraelsmenn.
12 Og hann bauð að láta boð ganga út í Egyptalandi og segja: „Gefið fólkinu ekki lengur strá til að búa til múrsteina úr þeim, heldur skulu þeir fara og safna sér stráum eins og þeir geta fundið.“
13 Einnig skulu þeir gefa daglega tölu múrsteinanna, sem þeir munu smíða, og ekkert draga af þeim, því að þeir eru iðjulausir í verki sínu.
14 Og Ísraelsmenn heyrðu þetta og syrgðu og andvörpuðu og hrópuðu til Drottins vegna beiskju sálar sinnar.
15 Og Drottinn heyrði kvein Ísraelsmanna og sá þá kúgun sem Egyptar kúguðu þá með.
16 Og Drottinn öfundaði fólk sitt og arfleifð sína og heyrði rödd þeirra og ákvað að leiða þá út úr þrengingum Egyptalands og gefa þeim Kanaanland til eignar.

## 79. KAFLI

1 Um þær mundir var Móse að gæða sauði Regúels Midíaníta, tengdaföður síns, hinumegin Sín-eyðimörk, og hafði hann í hendi sér staf þann, sem hann hafði tekið af tengdaföður sínum.
2 Dag einn bar svo við að geithafur villtist frá hjörðinni. Móse elti hann og kom að Guðs fjalli, Hóreb.
3 Og er hann kom til Hóreb, birtist Drottinn honum þar í runnanum. Hann fann runnann brennandi í eldi, en eldurinn hafði ekki vald yfir runnanum svo að hann gæti eytt honum.
4 Móse varð mjög undrandi við þessa sjón, því að runninn brann ekki upp. Hann gekk til að sjá þetta máttuga verk. Drottinn kallaði á Móse úr eldinum og bauð honum að fara til Egyptalands, til Faraós, konungs Egyptalands, til að senda Ísraelsmenn burt frá þjónustu sinni.
5 Þá sagði Drottinn við Móse: „Far og snú aftur til Egyptalands, því að allir þeir menn, sem leituðu eftir lífi þínu, eru dánir.“ Og þú skalt biðja Faraó að senda Ísraelsmenn burt úr landi sínu.
6 Og Drottinn sýndi honum að hann gæti gjört tákn og undur í Egyptalandi fyrir augum Faraós og þegnanna hans, til þess að þeir skyldu trúa því að Drottinn hefði sent hann.
7 Móse hlýddi öllu því, sem Drottinn hafði boðið honum, sneri aftur til tengdaföður síns og sagði honum frá þessu. Regúel sagði við hann: „Far þú í friði!“
8 Móse reis upp til að fara til Egyptalands og tók konu sína og syni með sér. Þegar hann var í gistihúsi við veginn kom engill Guðs niður og leitaði færis gegn honum.
9 Og hann vildi deyða hann vegna frumburðar sonar hans, því að hann hafði ekki umskorið hann og rofið sáttmálann, sem Drottinn hafði gjört við Abraham.

10 Því að Móse hafði hlýtt orðum tengdaföður síns, er hann hafði talað til hans, að umskera ekki frumgetinn son sinn, þess vegna umskar hann hann ekki.
11 Sippóra sá engil Drottins leita sér færis gegn Móse og vissi að þetta var vegna þess að hann hafði ekki umskorið Gersom, son hennar.
12 Þá hraðaði Sippóra sér og tók af hvössum klettunum, sem þar voru, umskar son sinn og frelsaði eiginmann sinn og son úr hendi engils Drottins.
13 Aron, sonur Amrams, bróðir Móse, var í Egyptalandi á göngu við fljótsbakkann þann dag.
14 Og Drottinn birtist honum á þeim stað og sagði við hann: „Far nú til Móse í eyðimörkinni.“ Þá fór hann og mætti honum á Guðs fjalli og kyssti hann.
15 Þá leit Aron upp og sá Sippóru, konu Móse, og börn hennar. Hann sagði við Móse: „Hverjir eru þessir fyrir þér?“
16 Móse sagði við hann: „Þetta eru kona mín og synir, sem Guð gaf mér í Midíanslandi.“ Aron iðraðist þessa máls vegna konunnar og barna hennar.
17 Þá sagði Aron við Móse: „Lát konuna og börn hennar fara heim til föður hennar.“ Móse hlýddi orðum Arons og gjörði svo.
18 Og Sippóra sneri aftur með börnum sínum, og þau fóru til húss Regúels og dvöldu þar uns sá tími kom að Drottinn hefði vitjað fólks síns og leitt það út úr Egyptalandi undan hendi Faraós.
19 Þá komu Móse og Aron til Egyptalands til safnaðar Ísraelsmanna og fluttu þeim öll orð Drottins, og fólkið fagnaði mjög.
20 Móse og Aron risu árla næsta dag og gengu til húss Faraós og tóku staf Guðs í hendur sér.
21 Og er þeir komu að konungshliðinu, voru þar tvö ung ljón lokuð inni með járnverkfæri, og enginn gekk út né inn undan þeim, nema þeir sem konungur hafði skipað að koma, þegar galdramennirnir komu og drógu ljónin burt með galdrum sínum, og það leiddi þau til konungs.
22 Þá flýtti Móse sér og lyfti upp stafnum yfir ljónunum og sleppti þeim, og Móse og Aron gengu inn í konungshöllina.
23 Ljónin komu einnig með þeim í gleði og fylgdu þeim og fögnuðu eins og hundur fagnar húsbónda sínum þegar hann kemur úr víðavangi.
24 Og er Faraó sá þetta, varð hann undrandi og skelfdur mjög við fregnina, því að útlit þeirra var eins og útlit Guðs barna.
25 Þá sagði Faraó við Móse: „Hvers beiðist þú?“ Þeir svöruðu honum og sögðu: „Drottinn, Guð Hebrea, hefur sent oss til þín með þessa orðsending: Leyfðu fólki mínu að þjóna mér.“
26 Þegar Faraó heyrði orð þeirra varð hann mjög hræddur við þá og sagði við þá: „Farið í dag og komið aftur til mín á morgun.“ Og þeir gjörðu eins og konungur sagði.
27 Þegar þeir voru farnir sendi Faraó eftir Bíleam töframanninum og sonum hans Jannesi og Jambresi og öllum töframönnum, galdramönnum og ráðgjöfum konungsins, og þeir komu allir og settust niður frammi fyrir konungi.
28 Konungur sagði þeim öll þau orð, sem Móse og Aron, bróðir hans, höfðu við hann talað. Þá sögðu spásagnamennirnir við konung: „En hvernig komu mennirnir til þín, vegna ljónanna, sem voru innilokaðir við hliðið?“
29 Og konungurinn sagði: „Þeir lyftu staf sínum gegn ljónunum og slepptu þeim og komu til mín, og ljónin fögnuðu þeim eins og hundur fagnar að hitta húsbónda sinn.“
30 Þá svaraði Bíleam, sonur Beors, töframannsins, konungi og sagði: „Þetta eru engir aðrir en töframenn eins og við.“
31 Sendið því nú eftir þeim, og látið þá koma, og vér skulum reyna þá. Og konungurinn gjörði svo.
32 Morguninn eftir sendi Faraó boð eftir Móse og Aroni, að þeir kæmu fyrir konung. Þeir tóku staf Guðs og komu til konungs og töluðu við hann og sögðu:
33 Svo segir Drottinn, Guð Hebrea: Sendið fólk mitt, svo að það megi þjóna mér.
34 Konungurinn sagði við þá: „En hver mun trúa yður, að þér eruð sendiboðar Guðs og að þér komið til mín að hans skipun?“
35 Gjörðu nú undur eða tákn í þessu máli, og þá munu orðin sem þú talar trúuð verða.
36 Þá kastaði Aron í skyndi stafinn úr hendi sér frammi fyrir Faraó og þjónum hans, og stafinn breyttist í höggorm.
37 Og galdramennirnir sáu þetta og köstuðu hver sínum staf til jarðar og þeir urðu að höggormum.
38 Þá lyfti höggormurinn, sem Arons stafur, höfði sínu og opnaði munn sinn til að gleypa stafi spásagnamannanna.
39 Þá svaraði Bíleam töframaðurinn og sagði: „Þetta er frá forðum daga, að höggormur gleypir annan og að dýrin gleypa hver aðra.“
40 Gerðu því nú að staf eins og hann var í upphafi, og við munum einnig gera stafina okkar eins og þeir voru í upphafi, og ef þinn stafur gleypir stafina okkar, þá munum við vita að andi Guðs er í þér, og ef ekki, þá ert þú aðeins listamaður eins og við.
41 Þá rétti Aron út hönd sína og greip um hala höggormsins, og varð hann að staf í hendi hans. Galdramennirnir gjörðu slíkt hið sama við stafina sína. Hver þeirra greip um hala sinn höggorm, og urðu að staf eins og í fyrstu.
42 Og er þeir voru komnir aftur í stafina, gleypti stafur Arons stafi þeirra.
43 Og er konungurinn sá þetta, bauð hann að sækja skyldi sögubókina um konunga Egyptalands, og þeir sóttu einnig sögubókina, sögur konunga Egyptalands, þar sem öll skurðgoð Egyptalands voru rituð, því að þeir hugðust finna nafn Drottins í henni, en fundu það ekki.
44 Þá sagði Faraó við Móse og Aron: „Sjá, ég hef ekki fundið nafn Guðs yðar skrifað í þessari bók, og nafn hans þekki ég ekki.“
45 Ráðgjafarnir og vitringarnir svöruðu konunginum: „Vér höfum heyrt að Guð Hebrea sé sonur vitringanna, sonur fornra konunga.“
46 Þá sneri Faraó sér að Móse og Aroni og sagði við þá: „Ég þekki ekki Drottin, sem þér hafið lýst yfir, og ég mun ekki heldur senda fólk hans.“
47 Þeir svöruðu konunginum og sögðu: „Drottinn, Guð guðanna, er nafn hans, og hann hefur kunngjört nafn sitt yfir oss frá dögum feðra vorra og sent oss og sagt: Farið til Faraós og segið við hann: Sendið fólk mitt, að það megi þjóna mér.“

48 Sendu oss því nú, svo að vér megum fara í þriggja daga ferð um eyðimörkina og færa honum þar fórnir. Því að frá þeim tíma, er vér fórum til Egyptalands, hefur hann hvorki tekið við brennifórn, matfórn né sláturfórn af oss. Ef þú sendir oss ekki, mun reiði hans upptendrast gegn þér og hann mun slá Egyptaland annaðhvort með plágu né sverði.
49 Þá sagði Faraó við þá: „Segið mér nú mátt hans og mátt.“ Þeir sögðu við hann: „Hann skapaði himininn og jörðina, höfin og alla fiska þeirra, hann myndaði ljósið og skapaði myrkrið, hann lét rigna á jörðina og vökvaði hana og lét jurtir og gras spretta, hann skapaði menn og dýr og dýr skógarins, fugla himinsins og fiska sjávarins, og af munni hans lifa þeir og deyja.“
50 Vissulega skapaði hann þig í móðurkviði og gaf þér lífsanda, ól þig upp og setti þig á konungsstól Egyptalands. Hann mun taka anda þinn og sál frá þér og snúa þér aftur til jarðar, þaðan sem þú varst tekinn.
51 Konungur reiddist orðum þeirra og sagði við þá: „En hver af öllum guðum þjóðanna getur gjört þetta? Áin mín er mín og ég hefi skapað hana sjálfur.“
52 Og hann rak þá burt frá sér og skipaði að hernaðaraðgerðir gegn Ísrael yrðu harðari en þær höfðu verið í gær og áður.
53 Þá gengu Móse og Aron út frá konungi og sáu að Ísraelsmenn voru í slæmu ástandi því að verkstjórarnir höfðu gert þeim erfiði afar þungt.
54 Þá sneri Móse sér aftur til Drottins og sagði: „Hví hefir þú illa farið með fólk þitt? Því að frá því að ég kom til að segja Faraó frá því sem þú sendir mig til að fara, hefur hann illa farið með Ísraelsmenn.“
55 Drottinn sagði við Móse: „Sjá, þú munt sjá að Faraó mun senda Ísraelsmenn burt úr landi sínu með útréttri hendi og miklum plágum.“
56 Og Móse og Aron bjuggu meðal bræðra sinna, Ísraelsmanna, í Egyptalandi.
57 Og hvað varðar Ísraelsmenn, þá gerðu Egyptar þeim lífið beiskt með þeirri þungu vinnu sem þeir lögðu á þá.

## 80. KAFLI

1 Að tveimur árum liðnum sendi Drottinn Móse aftur til Faraós til að leiða Ísraelsmenn út úr Egyptalandi.
2 Þá fór Móse og kom til húss Faraós og flutti honum orð Drottins, þess er sendi hann. En Faraó hlýddi ekki röddu Drottins. Guð vakti mátt sinn í Egyptalandi gegn Faraó og þegnum hans. Guð sló Faraó og fólk hans með mjög miklum og sárum plágum.
3 Og Drottinn sendi fyrir hönd Arons og breytti öllum vötnum Egyptalands í blóð, öllum lækjum þess og fljótum.
4 Þegar egypskur maður kom til að drekka og sækja vatn, leit hann í krukku sína og sjá, allt vatnið var orðið að blóði. Og er hann kom til að drekka úr bikar sínum, varð vatnið í bikarnum að blóði.
5 Og þegar kona hnoðaði deig sitt og matreiddi sér mat, þá líttu þær út eins og blóð.
6 Þá sendi Drottinn aftur og lét öll vötn þeirra laða froska að sér, og allir froskarnir komu inn í hús Egypta.
7 Og þegar Egyptar drukku, fylltust kviðar þeirra af froskum og þeir dönsuðu í kviðum sínum eins og þeir dansa í ánni.
8 Og allt drykkjarvatn þeirra og matreiðsluvatn breyttist í froska, og þegar þeir lágu í rúmum sínum ól svitinn af þeim froska.
9 Þrátt fyrir allt þetta hvarf reiði Drottins ekki frá þeim, og hönd hans rétti út gegn öllum Egyptum til að slá þá með alls kyns þungum plágum.
10 Og hann sendi menn og sló duft þeirra í lús, og lúsin varð tvær álnir á hæð á jörðinni í Egyptalandi.
11 Lúsin var einnig mjög fjölmenn, bæði í holdi manna og dýra, hjá öllum íbúum Egyptalands. Drottinn sendi einnig lúsina yfir konunginn og drottninguna, og hún hryggði Egyptaland mjög vegna lúsarinnar.
12 Þrátt fyrir þetta hvarf ekki reiði Drottins og hönd hans var enn útrétt yfir Egyptaland.
13 Og Drottinn sendi alls kyns villidýr til Egyptalands, og þau komu og eyddu öllu Egyptalandi, mönnum og dýrum, trjám og öllu sem í Egyptalandi var.
14 Og Drottinn sendi eitraða höggorma, sporðdreka, mýs, mögla, froska og önnur skriðdýr sem skriðuðu í rykinu.
15 Flugur, geitungar, flær, skordýr og mý, hver hópur eftir sinni tegund.
16 Og öll skriðdýr og fleygar dýr eftir sinni tegund komu til Egyptalands og ollu Egyptum mikilli hryggð.
17 Og flær og flugur komu í augu og eyru Egypta.
18 Þá kom geitungurinn að þeim og rak þá burt, og þeir fóru þaðan inn í innri herbergi sín, og hann elti þá.
19 Og þegar Egyptar földu sig vegna dýrasveimsins, læstu þeir dyrum sínum á eftir þeim, og Guð bauð Súlanút, sem var í hafinu, að koma upp og fara til Egyptalands.
20 Og hún hafði langa arma, tíu álna langa af álni manns.
21 Og hún gekk upp á þökin og afhjúpaði bjálkana og gólfið og skar þau í sundur, rétti síðan út höndina inn í húsið og tók burt lásinn og slána og opnaði hús Egyptalands.
22 Eftir það kom dýraflóð inn í hús Egyptalands, og dýraflóðið eyddi Egyptum og olli þeim mikilli hryggð.
23 Þrátt fyrir þetta hvarf reiði Drottins ekki frá Egyptum, og hönd hans var enn þá útrétt gegn þeim.
24 Og Guð sendi drepsótt, og drepsótt gekk yfir Egyptaland, yfir hesta og ösna og úlfalda, í nautgripahjörðum og sauðfé og meðal manna.
25 Og er Egyptar risu snemma morguns til að fara með nautgripi sína á haga, fundu þeir alla nautgripina dauða.
26 Af nautgripum Egypta var aðeins einn af hverjum tíu eftir, og af nautgripum Ísraelsmanna í Gósen dó enginn.
27 Þá sendi Guð brennandi bólgu í hold Egypta, sem braut húð þeirra, og það varð mikill kláði hjá öllum Egyptum frá iljum til hvirfils.
28 Og margar bólgur komu á hold þeirra, svo að hold þeirra visnaði uns það rotnaði og fúnaði.
29 Þrátt fyrir þetta hvarf reiði Drottins ekki, og hönd hans var enn útrétt yfir allt Egyptaland.
30 Og Drottinn sendi mjög þykkt hagl sem lamdi vínvið þeirra, braut ávaxtatré þeirra og þurrkaði þau upp svo að það féll á þá.
31 Einnig visnaði og hver græn jurt fórst, því að blandaður eldur féll niður meðal haglélsins, og því eyddi haglélið og eldurinn öllu.
32 Einnig fórust bæði menn og dýr, sem fundust úti, af eldslogum og hagléli, og öll ungu ljónin voru þreytt.

33 Þá sendi Drottinn og lét margar engisprettur koma til Egyptalands: engisprettur, engisprettur, engisprettur og engisprettur, allar sínar tegundir, og þær átu upp allt sem eftir var af haglinu.
34 Þá fögnuðu Egyptar engisprettunum, þótt þær átu upp ávöxt akursins, og veiddu þær í gnægð og saltaðar til matar.
35 Þá sneri Drottinn við miklum sjávarvindi sem tók burt allar engisprettur, jafnvel þær sem voru saltaðar, og kastaði þeim í Rauðahafið; ekki ein einasta engispretta varð eftir innan landamæra Egyptalands.
36 Og Guð sendi myrkur yfir Egyptaland, svo að allt Egyptaland og Patrós varð myrkt í þrjá daga, svo að enginn sá hönd sína, er hann bar hana að munni sér.
37 Á þeim tíma dóu margir af Ísraelsmönnum, þeir sem höfðu risið gegn Drottni og ekki hlýtt Móse og Aroni og ekki trúað á þá að Guð hefði sent þá.
38 Og hverjir höfðu sagt: „Vér förum ekki út úr Egyptalandi, ella förum vér úr hungri í eyðimörkinni,“ og hverjir vildu ekki hlýða röddu Móse.
39 Og Drottinn lét plágu slíta yfir þá í myrkrinu þrjá daga, og Ísraelsmenn grófu þá á þeim dögum, án þess að Egyptar vissu af þeim né fögnuðu yfir þeim.
40 Myrkrið var mjög mikið í Egyptalandi í þrjá daga, og hver sá sem stóð þegar myrkrið skall á, stóð kyrr á sínum stað, og sá sem sat, sat, og sá sem lá, lá kyrr á sínum stað, og sá sem gekk, sat á jörðinni á sama stað. Þetta gerðist öllum Egyptum, þar til myrkrið var liðið hjá.
41 Og myrkursdagarnir liðu, og Drottinn sendi Móse og Aron til Ísraelsmanna og sagði: "Haldið hátíð yðar og páska, því að sjá, ég kem um miðja nótt meðal allra Egypta og mun deyða alla frumburði þeirra, frá frumburði manna til frumburða dýra, og þegar ég sé páska yðar, mun ég ganga fram hjá yður."
42 Og Ísraelsmenn gjörðu allt eins og Drottinn hafði boðið Móse og Aroni, svo gjörðu þeir þessa nótt.
43 Um miðja nótt fór Drottinn út gegnum Egyptaland og laust alla frumburði Egypta, frá frumburði manna til frumburða dýra.
44 Þá reis Faraó upp um nóttina, hann og allir þjónar hans og allir Egyptar, og þá nótt varð mikið neyðarkvein um allt Egyptaland, því að þar var ekkert hús að ekki væri lík í.
45 Einnig eyðilögðust líkneski frumburða Egyptalands, sem voru höggvin í veggi húsa þeirra, og féllu til jarðar.
46 Jafnvel bein frumburða þeirra, sem höfðu dáið áður en þetta gerðist og þeir höfðu grafið í húsum sínum, voru rakuð saman af hundum Egyptalands þessa nótt og dregnir fram fyrir Egypta og kastað fyrir framan þá.
47 Og allir Egyptar sáu þessa ógæfu, sem skyndilega hafði komið yfir þá, og allir Egyptar æptu hástöfum.
48 Og allar fjölskyldur Egyptalands grétu þessa nótt, hver maður yfir son sinn og hver maður yfir dóttur sína, frumburði þeirra, og ómurinn í Egyptalandi heyrðist langt álengdar þessa nótt.
49 Þá nótt fór Batía, dóttir Faraós, með konungi til að leita að Móse og Aroni í húsum þeirra, og þeir fundu þá í húsum sínum, þar sem þeir voru að eta og drekka og fagna ásamt öllum Ísrael.
50 Þá sagði Batía við Móse: „Er þetta umbunin fyrir það góða, sem ég hefi gjört þér, þar sem ég hef alið þig upp og alið þig upp, og þú hefur leitt þetta ógæfu yfir mig og ættlið föður míns?“
51 Móse sagði við hana: „Vissulega lét Drottinn tíu plágur koma yfir Egyptaland. Hefur nokkur þeirra valdið þér ógæfu? Hefur ein þeirra komið þér við?“ Hún sagði: „Nei.“
52 Móse sagði við hana: „Þótt þú sért frumburður móður þinnar, þá munt þú ekki deyja, og ekkert illt mun koma yfir þig í Egyptalandi.“
53 Og hún sagði: „Hvaða ávinning hef ég af því, að sjá konunginn, bróður minn og allt hans hús og þegna í þessari ógæfu, að frumburðir þeirra farist með öllum frumburðum Egyptalands?“
54 Þá sagði Móse við hana: „Sannarlega vildu bróðir þinn og fjölskylda hans og þegnar Egyptalands, ættir þeirra, ekki hlýða orðum Drottins. Þess vegna kom þessi ógæfa yfir þá.“
55 Þá gekk Faraó, konungur Egyptalands, til Móse og Arons og nokkurra Ísraelsmanna, sem með þeim voru á þeim stað, og baðst fyrir þeim og sagði:
56 Rísið upp og takið bræður ykkar, alla Ísraelsmenn, sem eru í landinu, ásamt sauðum þeirra og nautgripum og öllu sem þeim tilheyrir. Þeir skulu ekkert eftir láta. Biðjið aðeins fyrir mér til Drottins, Guðs yðar.
57 Þá sagði Móse við Faraó: „Þótt þú sért frumburður móður þinnar, þá óttast þú ekki, því að þú munt ekki deyja, því að Drottinn hefur boðið þér að lifa, til þess að sýna þér mikinn mátt sinn og útréttan arm.“
58 Og Faraó bauð að Ísraelsmenn skyldu fara, og allir Egyptar hugsuðu sér til að senda þá burt, því að þeir sögðu: „Við erum allir að farast.“
59 Og allir Egyptar sendu Ísraelsmenn af stað með miklum auðæfum, sauðum og nautgripum og dýrmætum hlutum, samkvæmt eiði Drottins milli hans og Abrahams, föður okkar.
60 Ísraelsmenn hikuðu við að fara út á nóttunni, og þegar Egyptar komu til þeirra til að leiða þá út, sögðu þeir við þá: „Erum við þjófar, að við ættum að fara út á nóttunni?“
61 Og Ísraelsmenn kröfðust silfuráhalda, gulláhalda og klæða af Egyptum, og Ísraelsmenn rændu Egyptum.
62 Móse flýtti sér og reis upp og fór að Egyptalandsfljóti og flutti þaðan kistu Jósefs og tók hana með sér.
63 Ísraelsmenn fluttu einnig með sér kistu föður síns og hver kistu sinnar ættkvíslar.

## 81. KAFLI

1 Ísraelsmenn fóru frá Ramses til Súkkót, um sex hundruð þúsund manns fótgangandi, auk barna og kvenna þeirra.
2 Einnig fór með þeim fjöldi af alls konar fólki, sauðfé og nautgripi, jafnvel mikið af nautgripum.
3 Og dvöl Ísraelsmanna, sem þeir dvöldu í Egyptalandi við þrælkun, var tvö hundruð og tíu ár.
4 Og að liðnum tvö hundruð og tíu árum leiddi Drottinn Ísraelsmenn út af Egyptalandi með sterkri hendi.
5 Ísraelsmenn fóru frá Egyptalandi, frá Gósen og frá Ramses og settu búðir sínar í Súkkót á fimmtánda degi fyrsta mánaðarins.
6 Og Egyptar grófu alla frumburði sína, er Drottinn hafði deytt, og allir Egyptar grófu föllnu börnin sín í þrjá daga.
7 Ísraelsmenn lögðu upp frá Súkkót og settu búðir sínar í Etóm, við enda eyðimerkurinnar.
8 Og á þriðja degi eftir að Egyptar höfðu jarðað frumburði sína, risu margir menn upp frá Egyptalandi og eltu Ísrael til

að fá þá aftur til Egyptalands, því að þeir iðruðust þess að hafa sent Ísraelsmenn burt úr þrældómi sínum.

9 Þá sagði einn maður við náunga sinn: „Móse og Aron höfðu sannarlega talað við Faraó og sagt: ‚Vér ætlum að fara þriggja daga leið um eyðimörkina og færa Drottni, Guði vorum, fórnir.'“

10 Nú skulum við því rísa upp snemma morguns og leiða þá aftur. Ef þeir snúa með okkur til Egyptalands til herra sinna, þá munum við vita að þeir hafa trú. En ef þeir snúa ekki aftur, þá munum við berjast við þá og leiða þá aftur með miklum krafti og sterkri hendi.

11 Allir tignarmenn Faraós risu upp morguninn eftir og með þeim um sjö hundruð þúsund manns. Þeir fóru af Egyptalandi þann dag og komu til þess staðar þar sem Ísraelsmenn voru.

12 Og allir Egyptar sáu Móse, Aron og allir Ísraelsmenn sitja frammi fyrir Pí-Hakírót, áta og drekka og halda hátíð Drottins.

13 Þá sögðu allir Egyptar við Ísraelsmenn: „Þér hafið sögð: Vér munum fara þrjár dagleiðir um eyðimörkina og færa Guði vorum fórnir og snúa svo aftur.“

14 Nú eru liðnir fimm dagar síðan þú fórst, hví snýrðu þá ekki aftur til herra þinna?

15 Þá svöruðu Móse og Aron þeim og sögðu: „Því að Drottinn, Guð vor, hefur vitnað fyrir oss og sagt: Þér skuluð ekki framar snúa aftur til Egyptalands, heldur munum vér fara til lands, sem flýtur í mjólk og hunangi, eins og Drottinn, Guð vor, sór feðrum vorum að gefa oss.“

16 Þegar tignarmenn Egyptalands sáu að Ísraelsmenn hlýddu þeim ekki og sneru ekki aftur til Egyptalands, þá bjuggu þeir sig undir bardaga við Ísrael.

17 Og Drottinn styrkti hjörtu Ísraelsmanna gegn Egyptum, svo að þeir veittu þeim harða högg, og orustan varð hörð við Egypta, og allir Egyptar flýðu undan Ísraelsmönnum, því að margir þeirra féllu fyrir hendi Ísraels.

18 Þá fóru tignarmenn Faraós til Egyptalands og sögðu Faraó frá því og sögðu: „Ísraelsmenn eru flúnir og munu ekki aftur snúa aftur til Egyptalands.“ Þannig töluðu Móse og Aron við okkur.

19 Þegar Faraó heyrði þetta snerist hjarta hans og hjarta allra þegna hans gegn Ísrael og þeir iðruðust þess að hafa sent Ísrael. Og allir Egyptar ráðlögðu Faraó að elta Ísraelsmenn til að fá þá til að snúa aftur til byrða sinna.

20 Þá sögðu þeir hver við sinn bróður: „Hvað höfum vér gjört, að vér höfum leitt Ísrael burt úr þrældómi vér?“

21 Og Drottinn styrkti alla Egypta til að elta Ísraelsmenn, því að Drottinn vildi fella Egypta í Rauðahafinu.

22 Þá reis Faraó upp, spennti fyrir vagni sínum og bauð öllum Egyptum að safnast saman. Enginn maður varð eftir nema börnin og konurnar.

23 Og allir Egyptar fóru með Faraó til að elta Ísraelsmenn, og herbúðir Egypta voru afar stórar og þungar, um tíu hundruð þúsund manns.

24 Og allur þessi her fór og elti Ísraelsmenn til að leiða þá aftur til Egyptalands og komust að Rauðahafinu þar sem þeir höfðu sett búðir sínar.

25 Þá hófu Ísraelsmenn upp augu sín og sáu alla Egypta elta þá. Ísraelsmenn urðu mjög skelfingu lostnir við þá og Ísraelsmenn hrópuðu til Drottins.

26 Og vegna Egypta skiptu Ísraelsmenn sér í fjóra flokka, og þeir voru skiptar í skoðunum sínum, því að þeir hræddust Egypta, og Móse talaði við hvern og einn þeirra.

27 Fyrsti flokkurinn voru synir Rúbens, Símeons og Íssakars, og þeir ákváðu að kasta sér í hafið, því að þeir voru mjög hræddir við Egypta.

28 Þá sagði Móse við þá: „Óttist ekki, standið kyrr og sjáið hjálpræði Drottins, sem hann mun veita yður í dag.“

29 Önnur deildin var af Sebúlons-, Benjamíns- og Naftalíniðjum, og þeir ákváðu að fara aftur til Egyptalands með Egyptum.

30 Þá sagði Móse við þá: „Óttist ekki, því að eins og þér hafið séð Egypta í dag, svo skuluð þér aldrei framar sjá þá að eilífu.“

31 Þriðja fylkingin var af Júda- og Jósefsniðjum, og þeir ákváðu að fara til móts við Egypta og berjast við þá.

32 Þá sagði Móse við þá: „Standið kyrr, því að Drottinn mun berjast fyrir ykkur, og þið skuluð vera hljóð.“

33 Og fjórði flokkurinn var af niðjum Leví, Gaðs og Assers, og þeir ákváðu að fara meðal Egypta til að rugla þá. Og Móse sagði við þá: „Verið kyrr í stöðu ykkar og óttist ekki, kallið aðeins á Drottin, svo að hann frelsi ykkur úr höndum þeirra.“

34 Eftir þetta reis Móse upp frá fólkinu, bað til Drottins og sagði:

35 Drottinn, Guð allrar jarðarinnar, frelsa nú fólk þitt, sem þú leiddir út úr Egyptalandi, og lát Egypta ekki stæra sig af því að þeir hafi mátt og mátt.

36 Þá sagði Drottinn við Móse: „Hví hrópar þú til mín? Seg Ísraelsmönnum að þeir skuli halda áfram. Rétt þú út staf þinn yfir hafið og kljúfðu það, svo að Ísraelsmenn geti farið um það.“

37 Móse gjörði svo og lyfti staf sínum yfir hafið og klauf það.

38 Og vötn sjávarins klofnuðu í tólf hluta, og Ísraelsmenn gengu um fótgangandi, í skóm, eins og maður fer um ryðjaðan veg.

39 Og Drottinn opinberaði Ísraelsmönnum undur sín í Egyptalandi og í hafinu fyrir hönd Móse og Arons.

40 Og er Ísraelsmenn voru komnir út í hafið, eltu Egyptar þá og vatnið í sjónum streymdi aftur yfir þá og þeir sukku allir í vatnið. Enginn varð eftir nema Faraó, sem þakkaði Drottni og trúði á hann. Þess vegna lét Drottinn hann ekki farast með Egyptum á þeim tíma.

41 Og Drottinn bauð engli að sækja hann frá Egyptum, og þeir köstuðu honum til Nínívelands og hann ríkti yfir því um langa hríð.

42 Á þeim degi frelsaði Drottinn Ísrael úr höndum Egypta, og allir Ísraelsmenn sáu að Egyptar voru farnir og þeir sáu hversu mikil hönd Drottins hafði gjört í Egyptalandi og í hafinu.

43 Þá söng Móse og Ísraelsmenn þennan söng fyrir Drottin, þann dag sem Drottinn lét Egypta falla fyrir þeim.

44 Og allur Ísrael söng í einrúmi og sagði: „Ég vil syngja fyrir Drottni, því að hann er mjög upphafinn. Hesti og riddura hans hefur hann kastað í hafið. Sjá, það er ritað í lögmálsbók Guðs.“

45 Eftir þetta héldu Ísraelsmenn áfram ferð sinni og settu herbúðir sínar í Mara. Drottinn gaf Ísraelsmönnum lög og ákvæði á þeim stað í Mara og bauð Ísraelsmönnum að ganga á öllum sínum vegum og þjóna sér.

46 Þeir lögðu af stað frá Mara og komu til Elím. Í Elím voru tólf vatnslindir og sjötíu döðlutré, og börnin settu þar búðir sínar við vatnið.

47 Þeir lögðu af stað frá Elím og komu í Sín-eyðimörkina á fimmtánda degi annars mánaðar eftir brottför sína frá Egyptalandi.

48 Á þeim tíma gaf Drottinn Ísraelsmönnum manna til matar, og Drottinn lét rigna mat af himni yfir Ísraelsmenn dag eftir dag.

49 Og Ísraelsmenn átu manna í fjörutíu ár, alla þá daga sem þeir voru í eyðimörkinni, þar til þeir komu til Kanaanlands til að taka það til eignar.

50 Þeir lögðu af stað frá Sín-eyðimörk og settu búðir sínar í Alús.

51 Þeir lögðu af stað frá Alús og settu búðir sínar í Refídím.

52 Þegar Ísraelsmenn voru í Refídím kom Amalek, sonur Elífasar, sonar Esaú, bróður Sefós, til að berjast við Ísrael.

53 Og hann hafði með sér átta hundruð og eitt þúsund menn, spásagnamenn og galdramenn, og bjó sig undir bardaga við Ísrael í Refídím.

54 Og þeir háðu mikla og harða orrustu við Ísrael, og Drottinn gaf Amalek og fólk hans í hendur Móse og Ísraelsmanna, og í hendur Jósúa Núnssonar, Efrata, þjóns Móse.

55 Og Ísraelsmenn unnu ósigur á Amalek og liði hans með sverðseggjum, en orustan varð mjög hörð við Ísraelsmenn.

56 Þá sagði Drottinn við Móse: „Rita þú þetta í bók sem minningu handa þér og legg hana í hendur Jósúa Núnssonar, þjóns þíns, og þú skalt bjóða Ísraelsmönnum og segja: Þegar þér komið til Kanaanlands, skuluð þér gjörsamlega afmá minningu Amalekíta undir himninum.“

57 Móse gjörði svo og tók bókina og skrifaði á hana þessi orð:

58 Mundu hvað Amalek gjörði þér á leiðinni, þegar þú fórst út af Egyptalandi.

59 sem mætti þér á veginum og laust þig að aftan, þá sem voru máttlausir á eftir þér, þegar þú varst þreyttur og máttlaus.

60 Þegar Drottinn Guð þinn hefur veitt þér hvíld fyrir öllum óvinum þínum allt í kring í landinu, sem Drottinn Guð þinn gefur þér til eignar til eignar, þá afmáir þú minninguna um Amalekíta undir himninum og gleymir henni ekki.

61 Og sá konungur, sem miskunnar sig Amalek, minningu hans eða afkvæmi hans, sjá, ég mun krefjast þess af honum og uppræta hann úr þjóð sinni.

62 Og Móse skrifaði allt þetta í bók og lagði fyrir Ísraelsmenn um öll þessi atriði.

## 82. KAFLI

1 Ísraelsmenn lögðu af stað frá Refídím og settu upp búðir sínar í Sínaí-eyðimörk í þriðja mánuði eftir að þeir fóru af Egyptalandi.

2 Um þær mundir kom Regúel Midíaníti, tengdafaðir Móse, ásamt Sippóru dóttur sinni og tveimur sonum hennar, því að hann hafði heyrt um þau undurverk, er Drottinn hafði gjört Ísrael, að hann hefði frelsað þá úr höndum Egypta.

3 Regúel kom til Móse í eyðimörkina þar sem hann hafði sett upp tjaldbúðir sínar, þar sem Guðs fjall var.

4 Þá gekk Móse út til móts við tengdaföður sinn með mikilli virðingu og allur Ísrael var með honum.

5 Og Regúel og synir hans dvöldu meðal Ísraelsmanna í langan tíma, og Regúel þekkti Drottin frá þeim degi.

6 Og á sjötta degi þriðja mánaðarins frá brottför Ísraelsmanna úr Egyptalandi gaf Drottinn Ísrael tíu boðorðin á Sínaífjalli.

7 Og allur Ísrael heyrði öll þessi boðorð, og allur Ísrael fagnaði mjög í Drottni þann dag.

8 Og dýrð Drottins hvíldi yfir Sínaífjalli, og hann kallaði á Móse, og Móse kom í skýi og steig upp á fjallið.

9 Móse var á fjallinu í fjörutíu daga og fjörutíu nætur; hann át ekki brauð og drakk ekki vatn, og Drottinn fræddi hann um lögin og ákvæðin til þess að kenna Ísraelsmönnum.

10 Og Drottinn skrifaði tíu boðorðin, sem hann hafði gefið Ísraelsmönnum, á tvær steintöflur, sem hann gaf Móse til að gefa Ísraelsmönnum fyrirmæli.

11 Og að liðnum fjörutíu dögum og fjörutíu nætur, er Drottinn hafði lokið að tala við Móse á Sínaífjalli, þá fékk Drottinn Móse steintöflurnar, skrifaðar með fingri Guðs.

12 Þegar Ísraelsmenn sáu að Móse dró sig niður af fjallinu, söfnuðust þeir saman um Aron og sögðu: „Vér vitum ekki, hvað úr þessum Móse er orðið.“

13 Rís nú upp og gjör oss guð, er fyrir oss fari, svo að þú deyrð ekki.

14 Aron varð mjög hræddur við fólkið og bauð þeim að færa sér gull og hann gjörði úr því steyptan kálf handa fólkinu.

15 Og Drottinn sagði við Móse, áður en hann steig niður af fjallinu: „Farðu niður, því að fólk þitt, sem þú leiddir út af Egyptalandi, hefur spillt sér.“

16 Þeir hafa gjört sér steyptan kálf og beygt sig fyrir honum. Farið nú frá mér, svo að ég geti afmáð þá af jörðinni, því að þeir eru harðsvíraður þjóðflokkur.

17 Þá bað Móse Drottin um hjálp og bað til Drottins fyrir fólkinu vegna kálfsins sem þeir höfðu gjört. Síðan gekk hann niður af fjallinu og hélt á steintöflunum tveimur sem Guð hafði gefið honum til að gefa Ísraelsmönnum skipanir.

18 Þegar Móse nálgaðist herbúðirnar og sá kálfinn, sem fólkið hafði gjört, reiddist Móse og hann braut töflurnar undir fjallinu.

19 Þá kom Móse í herbúðirnar og tók kálfinn, brenndi hann í eldi og muldi hann þar til hann varð að fínu dufti, stráði því á vatnið og gaf Ísraelsmönnum að drekka.

20 Og þar af fólkinu féllu um þrjú þúsund menn, sem höfðu smíðað kálfinn, hver fyrir sverðum annars.

21 Daginn eftir sagði Móse við fólkið: „Ég mun fara upp til Drottins. Vera má að ég geti friðþægt fyrir syndir yðar, sem þér hafið drýgt fyrir Drottni.“

22 Þá fór Móse aftur upp til Drottins og var hjá Drottni í fjörutíu daga og fjörutíu nætur.

23 Í fjörutíu daga bað Móse Drottin fyrir Ísraelsmönnum, og Drottinn heyrði bæn Móse, og Drottinn bænheyrði hann fyrir Ísrael.

24 Þá bauð Drottinn Móse að höggva tvær steintöflur og færa þær Drottni, og hann skyldi rita á þær tíu boðorðin.

25 Móse gjörði svo. Hann fór ofan og hjó báðar töflurnar og gekk upp á Sínaífjall til Drottins. Drottinn skrifaði tíu boðorðin á töflurnar.

26 Og Móse var enn hjá Drottni í fjörutíu daga og fjörutíu nætur, og Drottinn fræddi hann um lög og ákvæði, sem hann skyldi kunngjöra Ísrael.
27 Og Drottinn bauð honum að gjöra Drottni helgidóm, svo að nafn hans skyldi þar búa. Drottinn sýndi honum líkingu helgidómsins og líkingu allra áhalda þess.
28 Og að fjörutíu dögum liðnum kom Móse niður af fjallinu með báðar töflurnar í hendi sér.
29 Þá kom Móse til Ísraelsmanna og talaði til þeirra öll orð Drottins og kenndi þeim lög, ákvæði og ákvæði, sem Drottinn hafði kennt honum.
30 Og Móse flutti Ísraelsmönnum orð Drottins, að gjöra skyldi honum helgidóm, til þess að hann byggi meðal Ísraelsmanna.
31 Og fólkið fagnaði mjög yfir öllu því góða, sem Drottinn hafði gefið þeim fyrir munn Móse, og þeir sögðu: „Vér munum gjöra allt það, sem Drottinn hefur gefið þér.“
32 Þá reis fólkið upp eins og einn maður og færði helgidómi Drottins rausnarlegar gjafir, og hver maður færði Drottni gjöf til helgidómsverksins og allrar þjónustu þar.
33 Og allir Ísraelsmenn komu, hver maður, með allt sem hann átti til að nota í helgidómi Drottins, gull, silfur og eir og allt sem þurfti til að nota í helgidóminn.
34 Og allir vitringar, sem voru vanir verkum, komu og gjörðu helgidóm Drottins, eftir öllu því sem Drottinn hafði boðið, hver maður í því verki, sem hann hafði verið vanur að vinna. Og allir vitringar gjörðu helgidóminn, áhöld þess og öll áhöld til helgiþjónustunnar, eins og Drottinn hafði boðið Móse.
35 Og verkinu við helgidóminn í tjaldbúðinni var lokið að fimm mánuðum liðnum, og Ísraelsmenn gjörðu allt það sem Drottinn hafði boðið Móse.
36 Þeir færðu Móse helgidóminn og alla áhöld hans. Eins og Drottinn hafði sýnt Móse, svo gjörðu Ísraelsmenn.
37 Móse sá verkið, og sjá, þeir gjörðu það eins og Drottinn hafði boðið honum, og Móse blessaði þá.

## 83. KAFLI

1 Á tuttugasta og þriðja degi hins tólfta mánaðar tók Móse Aron og sonu hans og klæddi þá í klæði þeirra, smurði þá og gjörði við þá eins og Drottinn hafði boðið honum. Móse færði síðan allar fórnir, sem Drottinn hafði boðið honum þann dag.
2 Því næst tók Móse Aron og sonu hans og sagði við þá: „Í sjö daga skuluð þér vera við dyrnar á tjaldbúðinni, því að svo er mér boðið.“
3 Aron og synir hans gjörðu allt sem Drottinn hafði boðið þeim fyrir munn Móse og dvöldu í sjö daga við dyr tjaldbúðarinnar.
4 Á áttunda degi, fyrsta dag fyrsta mánaðarins, á öðru ári eftir að Ísraelsmenn fóru úr Egyptalandi, reisti Móse helgidóminn og setti upp öll áhöld tjaldbúðarinnar og öll áhöld helgidómsins og gjörði allt sem Drottinn hafði boðið honum.
5 Þá kallaði Móse á Aron og sonu hans, og þeir færðu brennifórnina og syndafórnina fyrir sig og Ísraelsmenn, eins og Drottinn hafði boðið Móse.
6 Á þeim degi tóku tveir synir Arons, Nadab og Abíhú, ókunnan eld og færðu hann fram fyrir Drottin, þann er ekki hafði boðið þeim. Þá gekk eldur út frá Drottni og eyddi þeim, og þeir dóu frammi fyrir Drottni á þeim degi.
7 Á þeim degi sem Móse hafði lokið við að reisa helgidóminn, tóku höfðingjar Ísraelsmanna að færa fórnir sínar fram fyrir Drottin til vígslu altarisins.
8 Og þeir færðu fórnir sínar, hver höfðingi einn dag, einn höfðingi á dag í tólf daga.
9 Og allar fórnir, sem þeir færðu, hver á sínum tíma: eitt silfurfat, sem vó eitt hundrað og þrjátíu sikla, og einn silfurskál, sem vó sjötíu sikla eftir helgidómssikli, bæði full af fínu hveiti, blönduðu við olíu, til matfórnar.
10 Ein skeið, tíu sikla gulls að þyngd, full af reykelsi.
11 Einn ungur uxi, einn hrútur og eitt veturgamalt lamb til brennifórnar.
12 Og einn geithafur til syndafórnar.
13 Og sem heillafórn tvö uxa, fimm hrúta, fimm geitur og fimm veturgamlar lömb.
14 Þannig gjörðu tólf höfðingjar Ísraels dag eftir dag, hver maður á sínum tíma.
15 Og eftir þetta, á þrettánda degi mánaðarins, bauð Móse Ísraelsmönnum að halda páska.
16 Ísraelsmenn héldu páska á réttum tíma, á fjórtánda degi mánaðarins, eins og Drottinn hafði boðið Móse, svo gjörðu Ísraelsmenn.
17 Og í öðrum mánuði, á fyrsta degi hans, talaði Drottinn við Móse og sagði:
18 Teljið höfuð allra karlkyns Ísraelsmanna, frá tvítugsaldri og eldri, þú og bróðir þinn Aron og tólf höfðingja Ísraels.
19 Móse gjörði svo. Aron kom og tólf höfðingjar Ísraels og þeir töldu Ísraelsmenn í Sínaí-eyðimörk.
20 Og tölur Ísraelsmanna eftir ættum þeirra, frá tuttugu ára aldri og eldri, voru sex hundruð og þrjú þúsund og fimm hundruð og fimmtíu.
21 En synir Leví voru ekki taldir meðal bræðra sinna, Ísraelsmanna.
22 Og tala allra karlkyns Ísraelsmanna, mánaðargamla og eldri, var tuttugu og tvö þúsund tvö hundruð sjötíu og þrír.
23 Og tala Levítanna, mánaðargamlir og eldri, var tuttugu og tvö þúsund.
24 Móse setti prestana og levítana, hvern mann til sinnar þjónustu og sinnar burðar, til að gegna þjónustu í helgidómi tjaldbúðarinnar, eins og Drottinn hafði boðið Móse.
25 Og á tuttugasta degi mánaðarins tók skýið sig burt frá sáttmálstjaldinu.
26 Þá héldu Ísraelsmenn áfram ferð sinni frá Sínaíeyðimörk og fóru þrjár dagleiðir. Skýið nam staðar yfir Paraneyðimörk. Þar upptendraðist reiði Drottins gegn Ísrael, því að þeir höfðu egnt Drottni til reiði með því að biðja hann um mat til að fá að eta.
27 Og Drottinn heyrði röddu þeirra og gaf þeim kjöt sem þeir átu í einn mánuð.
28 En eftir þetta upptendraðist reiði Drottins gegn þeim og hann laust þá með miklu mannfalli og þeir voru grafnir þar á þeim stað.
29 Og Ísraelsmenn kölluðu þennan stað Kebrot Hattava, því að þar grófu þeir fólkið sem girndist hold.
30 Þeir lögðu upp frá Kebrot-Hattava og settu búðir sínar í Haserót, sem er í Paran-eyðimörk.

31 Meðan Ísraelsmenn voru í Haserót, upptendraðist reiði Drottins gegn Mirjam vegna Móse, og hún varð holdsveiki, hvít sem snjór.
32 Og hún var lokuð inni utan herbúðanna í sjö daga, þar til hún var komin aftur eftir holdsveikina.
33 Eftir það lögðu Ísraelsmenn upp frá Haserót og settu upp búðir sínar við enda Paran-eyðimerkur.
34 Á þeim tíma bauð Drottinn Móse að senda tólf menn af Ísraelsmönnum, einn mann frá hverri ættkvísl, til að kanna Kanaanland.
35 Þá sendi Móse tólf menn og þeir komu til Kanaanlands til að kanna það og rannsaka, og þeir könnuðu allt landið frá Sín-eyðimörk til Rekob, allt til Kamót.
36 Að fjörutíu dögum liðnum komu þeir til Móse og Arons og færðu honum tíðindi eins og þeim hafði verið í hugum. Tíu af mönnunum báru Ísraelsmönnum illt frásagnarorð um landið sem þeir höfðu kannað og sögðu: „Betra er fyrir okkur að snúa aftur til Egyptalands heldur en að fara til þessa lands, lands sem eyðir íbúum sínum.“
37 En Jósúa Núnsson og Kaleb Jefúneson, þeir sem voru meðal þeirra sem könnuðu landið, sögðu: „Landið er afar gott.“
38 Ef Drottinn hefur velþóknun á okkur, þá mun hann leiða okkur til þessa lands og gefa okkur það, því að það er land sem flýtur í mjólk og hunangi.
39 En Ísraelsmenn hlýddu þeim ekki, heldur hlýddu þeir orðum þeirra tíu manna, sem höfðu borið illt frá landinu.
40 Og Drottinn heyrði möglanir Ísraelsmanna og reiddist, sór eið og sagði:
41 Vissulega mun enginn maður af þessari vondu kynslóð, tvítugur að aldri og eldri, sjá landið nema Kaleb Jefúneson og Jósúa Núnsson.
42 En þessi óguðlega kynslóð mun vissulega farast í þessari eyðimörk, og börn hennar munu koma til landsins og eignast það. Þannig kviknaði reiði Drottins gegn Ísrael og hann lét þá reika um eyðimörkina í fjörutíu ár, þar til þessari óguðlegu kynslóð leið undir lok, af því að þeir fylgdu ekki Drottni.
43 Og fólkið dvaldi lengi í Paran-eyðimörkinni og hélt síðan áfram til eyðimerkurinnar, leiðina til Rauðahafsins.

## 84. KAFLI

1 Á þeim tíma tók Kóra, sonur Jetsers, sonar Kehats, sonar Leví, marga menn af Ísraelsmönnum, og þeir risu upp og deildu við Móse, Aron og allan söfnuðinn.
2 Þá reiddist Drottinn þeim, og jörðin opnaði munn sinn og gleypti þá ásamt húsum þeirra og öllu sem þeir áttu og öllum mönnum Kóra.
3 Og eftir þetta lét Guð fólkið fara hringinn um Seírfjalla í langan tíma.
4 Þá sagði Drottinn við Móse: „Hegðið ekki ófrið gegn Esaú sonum, því að ég mun ekki gefa ykkur neitt sem hægt er að stíga fæti á af neinu sem þeir eiga, því að ég hef gefið Esaú Seírfjöll að erfð.“
5 Þess vegna börðust Esaú synir gegn Seírs sonum forðum daga, og Drottinn gaf Seírs sonum í hendur Esaú sona og eyddi þeim fyrir þeim, og Esaú synir bjuggu í þeirra stað allt til þessa dags.
6 Þess vegna sagði Drottinn við Ísraelsmenn: „Berjist ekki við Esaú sonu, bræður yðar, því að ekkert í landi þeirra er yður í landi. En mat megið þér kaupa af þeim fyrir peninga og eta hann, og vatn megið þér kaupa af þeim fyrir peninga og drekka.“
7 Og Ísraelsmenn gjörðu eftir orði Drottins.
8 Ísraelsmenn fóru um eyðimörkina, eftir veginum til Sínaífjalls, langan tíma og snertu ekki Esaú sonu. Þeir dvöldust á því svæði í nítján ár.
9 Á þeim tíma andaðist Latinus, konungur Kittíma, á fjörutíu og fimmta ríkisári hans, sem er fjórtánda árið frá brottför Ísraelsmanna frá Egyptalandi.
10 Og þeir jarðuðu hann á þeim stað, sem hann hafði reist sér í Kittímlandi, og Abímnas ríkti eftir hann í þrjátíu og átta ár.
11 Á þeim dögum, að nítján árum liðnum, fóru Ísraelsmenn yfir landamæri Esaú sona og komu og fóru yfir veginn um Móabseyðimörk.
12 Drottinn sagði við Móse: „Setjið ekki um Móabíta og berjist ekki við þá, því að ég mun ekki gefa ykkur neitt af landi þeirra.“
13 Í nítján ár fóru Ísraelsmenn um veginn um Móabseyðimörk án þess að berjast við þá.
14 Á þrítugasta og sjötta ári eftir brottför Ísraelsmanna af Egyptalandi laust Drottinn hjarta Síhons, Amorítakonungs, svo að hann háði stríð og fór út til að berjast við Móabíta.
15 Síhon sendi sendiboða til Beors, sonar Janeasar, sonar Bíleams, ráðgjafa Egyptalandskonungs, og til Bíleams sonar hans, til að bölva Móab, svo að það yrði gefið Síhoni í hendur.
16 Sendimennirnir fóru og sóttu Beor, son Janeasar, og Bíleam son hans frá Petór í Mesópótamíu. Beor og Bíleam sonur hans komu til borgar Síhons og formæltu Móabítum og konungi þeirra í viðurvist Síhons, konungs Amoríta.
17 Síhon fór þá út með allan her sinn og fór til Móabíta og barðist við þá og lægði þá undir sér. Drottinn gaf þá í hendur honum og Síhon drap Móabítakonung.
18 Síhon vann allar borgir Móabs í orustunni, og hann vann einnig Hesbon frá þeim, því að Hesbon var ein af borgum Móabs. Síhon setti höfðingja sína og göfugmenni í Hesbon, og Hesbon tilheyrði Síhon á þeim dögum.
19 Þess vegna mæltu Beor, þeir sem mæltu dæmisögur, og Bíleam sonur hans, þessi orð og sögðu: „Komið til Hesbon, borg Síhons mun endurreist og staðfest verða.“
20 Vei þér Móab! Þú ert glataður, Kemos-þjóð! Sjá, það er ritað í lögmálsbók Guðs.
21 Þegar Síhon hafði sigrað Móab, setti hann varðmenn í borgirnar sem hann hafði tekið frá Móab, og töluverður fjöldi Móabíta féll í hendur Síhons í bardaga, og hann tók mikinn fjölda herfanga, sonu og dætur, og drap konung þeirra; svo sneri Síhon aftur heim í sitt eigið land.
22 Síhon gaf Beor og Bíleam syni hans margar gjafir af silfri og gulli og lét þá fara heim til Mesópótamíu, heim til síns heima og lands.
23 Um þær mundir fóru allir Ísraelsmenn af veginum til Móabseyðimerkur og sneru aftur og settust að í kringum Edómeyðimörk.
24 Í fyrsta mánuði fjörutíu ára frá brottför þeirra úr Egyptalandi kom allur söfnuðurinn til Sín-eyðimerkur. Ísraelsmenn settust þar að í Kades í Sín-eyðimörk. Mirjam andaðist þar og var jarðsett þar.
25 Um þær mundir sendi Móse sendimenn til Hadads, konungs í Edóm, og lét segja: „Svo segir bróðir þinn, Ísrael:

Leyf mér að fara um land þitt. Vér munum ekki fara um akra né víngarða, vér munum ekki drekka vatn úr brunninum. Vér munum ganga konungsveginn.“
26 Og Edóm sagði við hann: „Þú skalt ekki fara um land mitt.“ Og Edóm fór af stað til móts við Ísraelsmenn með öflugt lið.
27 En Esaú synir vildu ekki leyfa Ísraelsmönnum að fara um land sitt, svo að Ísraelsmenn fóru burt frá þeim og börðust ekki við þá.
28 Því að áður en þetta hafði Drottinn boðið Ísraelsmönnum og sagt: „Þér skuluð ekki berjast við Esaú sonu.“ Þess vegna hurfu Ísraelsmenn burt frá þeim og börðust ekki við þá.
29 Þá lögðu Ísraelsmenn af stað frá Kades og allt fólkið kom til Hórfjalls.
30 Á þeim tíma sagði Drottinn við Móse: „Seg Aroni bróður þínum að hann muni deyja þar, því að hann mun ekki komast inn í landið sem ég hef gefið Ísraelsmönnum.“
31 Og Aron fór að boði Drottins upp á Hórfjall á fertugasta árinu, í fimmta mánuðinum, á fyrsta degi mánaðarins.
32 Aron var hundrað tuttugu og þriggja ára gamall, er hann andaðist á Hórfjalli.

## 85. KAFLI

1 Konungur Arad, Kanaaníti, sem bjó í suðurhlutanum, frétti að Ísraelsmenn væru komnir með njósnarunum og safnaði herliði sínu saman til að berjast við þá.
2 Og Ísraelsmenn óttuðust hann mjög, því að hann hafði mikinn og fjölmennan her, og því ákváðu Ísraelsmenn að snúa aftur til Egyptalands.
3 Þá sneru Ísraelsmenn aftur um þriggja daga leið til Maserat Bení Jaakon, því að þeir voru mjög hræddir við Arad konung.
4 En Ísraelsmenn vildu ekki snúa aftur heim til sín og dvöldust því í Bení Jaakon í þrjátíu daga.
5 Þegar Levítarnir sáu að Ísraelsmenn vildu ekki snúa við, urðu þeir öfundsjúkir vegna Drottins, risu upp og börðust við Ísraelsmenn, bræður sína, drápu þá marga og neyddu þá til að snúa aftur til síns heima, Hórfjalls.
6 Og þegar þeir sneru aftur var Arad konungur enn að búa sig undir bardaga gegn Ísraelsmönnum.
7 Og Ísrael gjörði heit og sagði: „Ef þú gefur þetta fólk í hendur mér, þá mun ég gjöreyða borgum þeirra.“
8 Og Drottinn heyrði röddu Ísraels og gaf Kanaanítana í hendur þeirra og eyddi þeim og borgum þeirra bannfærðum og nefndi staðinn Horma.
9 Ísraelsmenn lögðu upp frá Hórfjalli og settu búðir sínar í Óbót. Þeir lögðu upp frá Óbót og settu búðir sínar í Íje-Haäbarím á landamærum Móabs.
10 Þá sendu Ísraelsmenn til Móabíta og létu segja: „Leyfum okkur að fara um land þitt og inn á okkar svæði.“ En Móabítar leyfðu Ísraelsmönnum ekki að fara um land þeirra, því að Móabítar óttuðust mjög að Ísraelsmenn myndu fara með þá eins og Síhon, konungur Amoríta, hafði gert við þá. Hann hafði tekið land þeirra og drepið marga af þeim.
11 Þess vegna leyfði Móabítar ekki Ísraelsmönnum að fara um land sitt, og Drottinn bauð Ísraelsmönnum og sagði: „Þeir skyldu ekki berjast við Móabíta.“ Þá fóru Ísraelsmenn burt frá Móabítum.
12 Ísraelsmenn lögðu upp frá Móabítalandi og komu yfir Arnon, að Móabítalandi, milli Móabíta og Amoríta, og settu upp herbúðir sínar í landi Síhons, Amorítakonungs, í Kedemóteyðimörk.
13 Þá sendu Ísraelsmenn sendiboða til Síhons, Amorítakonungs, og létu segja:
14 Leyfðu okkur að fara um land þitt. Við munum ekki beygja inn á akrana né víngarðana. Við munum fara eftir konungsveginum þar til við erum komin fram hjá landamærum þínum. En Síhon leyfði ekki Ísraelsmönnum að fara um.
15 Þá safnaði Síhon saman öllum Amorítalýðnum og fór út í eyðimörkina til að mæta Ísraelsmönnum og barðist við Ísrael í Jahas.
16 Og Drottinn gaf Síhon, Amorítakonung, í hendur Ísraelsmanna, og Ísrael felldi alla Síhonsmenn með sverðseggjum og hefndi Móabíta fyrir málefni þeirra.
17 Ísraelsmenn lögðu undir sig land Síhons frá Aram til Jabúks, allt til Ammóníta, og þeir tóku allt herfang úr borgunum.
18 Og Ísrael tók allar þessar borgir og settist að í öllum borgum Amoríta.
19 Og allir Ísraelsmenn ákváðu að berjast gegn Ammónítum og taka einnig land þeirra.
20 Þá sagði Drottinn við Ísraelsmenn: „Setjið ekki um Ammóníta né leggið til bardaga gegn þeim, því að ég mun ekki gefa ykkur neitt af landi þeirra.“ Ísraelsmenn hlýddu orði Drottins og börðust ekki við Ammóníta.
21 Þá sneru Ísraelsmenn við og fóru upp eftir Basan-vegi, til lands Ógs, konungs í Basan. Og Óg, konungur í Basan, fór út til bardaga við Ísraelsmenn og hafði með sér marga hrausta menn og mjög öflugan her af Amorítaættbálki.
22 Og Óg, konungur í Basan, var mjög voldugur maður, en Naaron sonur hans var afar voldugur, jafnvel sterkari en hann var.
23 Og Óg sagði í hjarta sínu: „Sjá, allur Ísraels herbúðir taka upp þrjár para. Nú mun ég drepa þá í einu vetfangi án sverðs eða spjóts.“
24 Og Óg gekk upp á Jahasfjall og tók þaðan einn stóran stein, þrjár parsa langan, og setti hann á höfuð sér og ákvað að kasta honum yfir herbúðir Ísraelsmanna til að slá alla Ísraelsmenn með þeim steini.
25 Þá kom engill Drottins og stakk steininum í höfuð Ógs, og steinninn féll á háls Ógs, sem féll til jarðar vegna þunga steinsins á hálsi hans.
26 Þá sagði Drottinn við Ísraelsmenn: „Óttist hann ekki, því að ég hef gefið hann og allt fólk hans og allt land hans í ykkar hendur. Gjörið við hann eins og þið gjörðuð við Síhon.“
27 Þá fór Móse ofan til hans með fáeinum Ísraelsmönnum, og Móse sló Óg með staf í ökkla hans og drap hann.
28 Ísraelsmenn eltu síðan Ógs-niðja og allt fólk hans, börðu þá og eyddu þeim þar til enginn eftir var eftir af þeim.
29 Eftir það sendi Móse nokkra af Ísraelsmönnum til að njósna um Jaser, því að Jaser var mjög fræg borg.
30 Njósnararnir fóru til Jaeser og könnuðu það, og njósnararnir treystu Drottni og börðust við menn Jaeser.
31 Þessir menn tóku Jaeser og þorpin umhverfis, og Drottinn gaf það í hendur þeirra, og þeir ráku burt Amorítana, sem þar höfðu verið.

32 Ísraelsmenn tóku land Amorítakonunganna tveggja, sextíu borgir sem voru hinumegin Jórdanar, frá Arnonlæk til Hermanfjalls.
33 Ísraelsmenn lögðu af stað og komu á Móabssléttuna, sem er hinumegin Jórdanar, hjá Jeríkó.
34 Og er Móabítar heyrðu allt það illt, sem Ísraelsmenn höfðu gjört báðum Amorítakonungum, Síhon og Óg, urðu allir Móabítar mjög hræddir við Ísraelsmenn.
35 Þá sögðu öldungar Móabs: „Sjá, tveir konungar Amoríta, Síhon og Óg, sem voru voldugri en allir konungar jarðarinnar, gátu ekki staðist Ísraelsmenn, hvernig ættum við þá að geta staðist þá?“
36 Vissulega sendu þeir okkur skilaboð áður um að fara um land okkar á leið sinni, og við vildum ekki leyfa þeim það, nú munu þeir snúast gegn okkur með þungum sverðum sínum og tortíma okkur. Og Móabítar urðu í nauðum vegna Ísraelsmanna og hræddust þá mjög og þeir ráðgátu saman um hvað gera skyldi við Ísraelsmenn.
37 Öldungar Móabíta ákváðu þá að taka einn af mönnum sínum, Balak Sippórsson frá Móabíta, og gjöra hann að konungi yfir sér á þeim tíma. Balak var mjög vitur maður.
38 Öldungar Móabíta reisu upp og sendu til Midíansmanna að semja frið við þá, því að mikil orusta og fjandskapur hafði verið á þeim tíma milli Móabíta og Midíansmanna, frá dögum Hadads, sonar Bedads, konungs í Edóm, er hann sigraði Midíansmenn á Móabsvöllum og allt til þessa dags.
39 Og Móabítar sendu til Midíansmanna, og þeir sömdu frið við þá, og öldungar Midíansmanna komu til Móablands til að semja frið fyrir hönd Midíansmanna.
40 Og öldungar Móabs ráðguðust við öldunga Midíansmanna um hvað gera skyldi til að bjarga lífi þeirra undan Ísrael.
41 Þá sögðu allir Móabítar við öldunga Midíans: „Nú sleiki Ísraelsmenn upp allt sem í kringum okkur er, eins og uxi sleikir upp gras á akrinum, því að svo fóru þeir við tvo konunga Amoríta, sem eru sterkari en við.“
42 Öldungar Midíans sögðu við Móab: „Vér höfum heyrt, að þegar Síhon, konungur Amoríta, barðist við yður og vann yður yfirburði og tók land yðar, þá sendi hann frá Mesópótamíu til Beors, sonar Janeasar, og til Bíleams, sonar hans, og þeir komu og bölvuðu yður. Þess vegna varð hönd Síhons yður yfirsterkari og tók land yðar.“
43 Sendið nú einnig til Bíleams sonar hans, því að hann er enn í landi sínu, og greiðið honum laun hans, svo að hann komi og bölvi öllu fólki, sem þið hræðist. Öldungar Móabs heyrðu þetta og þeim þóknaðist að senda til Bíleams Beórssonar.
44 Þá sendi Balak, sonur Sippórs, konungur í Móab, sendimenn til Bíleams og lét segja:
45 Sjá, fólk kemur út úr Egyptalandi, það hylur allt landið og býr þar fyrir framan mig.
46 Komdu því og bölvaðu þessu fólki fyrir mig, því að það er mér ofviða. Vera má að ég nái að berjast við það og reka það burt. Því að ég hef heyrt, að sá sem þú blessar sé blessaður, og sá sem þú bölvar sé bölvaður.
47 Þá fóru sendiboðar Balaks til Bíleams og komu með hann til að bölva fólkinu og berjast við Móabíta.
48 Þá kom Bíleam til Balaks til að bölva Ísrael, og Drottinn sagði við Bíleam: „Bölva ekki þessu fólki, því að það er blessað.“
49 Balak hvatti Bíleam dag eftir dag til að bölva Ísrael, en Bíleam hlýddi ekki á Balak vegna orðs Drottins, þess er hann hafði talað til Bíleams.
50 Þegar Balak sá að Bíleam vildi ekki verða við ósk hans, reis hann upp og fór heim. Bíleam sneri einnig aftur heim í land sitt og fór þaðan til Midíans.
51 Ísraelsmenn lögðu upp frá Móabssléttunni og settu upp herbúðir sínar við Jórdan frá Bet Hajesímót alla leið til Abel Hasittím, þar sem Móabssléttturnar eru endaðar.
52 Þegar Ísraelsmenn dvöldust á Sittímsléttunni tóku þeir að drýgja hór með dætrum Móabs.
53 Ísraelsmenn nálguðust Móabít og settu upp tjöld sín gegnt herbúðum Ísraelsmanna.
54 Og Móabítar hræddust Ísraelsmenn, og Móabítar tóku allar dætur þeirra og konur, sem voru fríðar sýnum og snyrtilegar, og klæddu þær í gull og silfur og dýrindis klæðnað.
55 Og Móabítar létu þessar konur sitja við dyr tjalda sinna, svo að Ísraelsmenn gætu séð þær og snúið sér til þeirra og ekki barist við Móabíta.
56 Og allir Móabítar gjörðu þetta við Ísraelsmenn og settu hver sína konu og dóttur fyrir dyrum tjalds síns. Og allir Ísraelsmenn sáu gjörðir Móabíta. Ísraelsmenn sneru sér að dætrum Móabs, girndu þær og gengu til þeirra.
57 Og svo bar við, að þegar Hebrei kom að dyrum tjalds Móabs og sá dóttur Móabs og girntist hana innst inni og talaði við hana við dyr tjaldsins það, sem hann girntist, þá gengu tjaldmennirnir út á meðan þeir töluðu saman og töluðu við Hebreamanninn á þessa leið:
58 Þér vitið vissulega að vér erum bræður, vér erum allir afkomendur Lots og afkomendur Abrahams, bróður hans. Hví viljið þér þá ekki vera hjá oss og hví viljið þér ekki eta brauð vort og fórnir?
59 Og er Móabítar höfðu yfirbugað hann með ræðum sínum og lokkað hann með smjaðrandi orðum sínum, settu þeir hann í tjaldið og elduðu og fórnuðu fyrir hann, og hann át af fórn þeirra og brauði þeirra.
60 Þeir gáfu honum þá vín og hann drakk og varð ölvaður, og þeir settu fyrir framan hann fagra mey, og hann gerði við hana eins og honum líkaði, því hann vissi ekki hvað hann var að gera, þar sem hann hafði drukkið mikið af víni.
61 Þannig fóru Móabítar með Ísrael á þeim stað, í Sittímsléttunni, og reiði Drottins upptendraðist gegn Ísrael út af þessu máli og hann sendi drepsótt meðal þeirra og dóu þar tuttugu og fjögur þúsund manns af Ísraelsmönnum.
62 Maður nokkur af Síméonsniðjum, Simrí að nafni, Salúson, tengdist Midíanítanum Kosbí, dóttur Súrs, konungs í Midían, í augsýn allra Ísraelsmanna.
63 Og Píneas, sonur Eleasars, sonar Arons prests, sá þetta illvirki sem Simrí hafði framið. Hann tók spjót, reis upp og elti þá, lagði í gegnum þá báða og drap þá, og drepsóttin linnti af Ísraelsmönnum.

## 86. KAFLI

1 Um þær mundir eftir drepsóttina talaði Drottinn við Móse og Eleasar, son Arons prests, og sagði:
2 Teljið höfðingja alls safnaðar Ísraelsmanna, frá tvítugsaldri og eldri, alla sem herinn gengu í.

3 Móse og Eleasar töldu Ísraelsmenn eftir ættum þeirra, og taldi alls Ísraelsmanna var sjö hundruð þúsund sjö hundruð og þrjátíu.
4 Og tala Levítanna, mánaðargamlir og eldri, var tuttugu og þrjú þúsund, og meðal þeirra var enginn maður af þeim sem Móse og Aron tóku til greina í Sínaíeyðimörk.
5 Því að Drottinn hafði sagt þeim að þeir myndu deyja í eyðimörkinni, og þeir dóu allir, og enginn varð eftir af þeim nema Kaleb Jefúneson og Jósúa Núnsson.
6 Eftir þetta sagði Drottinn við Móse: „Seg Ísraelsmönnum að þeir skuli hefna sín á Midíanítum fyrir mál bræðra þeirra, Ísraelsmanna.“
7 Móse gjörði svo, og Ísraelsmenn völdu úr sínum hópi tólf þúsund manns, þúsund í hverri ættkvísl, og fóru til Midíans.
8 Ísraelsmenn börðust við Midíansmenn og drápu alla karlmenn, einnig fimm höfðingja Midíansmanna, og þeir drápu Bíleam, son Beórs, með sverði.
9 Og Ísraelsmenn tóku konur Midíansmanna burt, ásamt börnum þeirra, búfénaði og öllu sem þeim tilheyrði.
10 Þeir tóku allt herfangið og allt herfangið og færðu það Móse og Eleasar á Móabsheiðum.
11 Þá gengu Móse og Eleasar og allir höfuðsmenn safnaðarins út til móts við þá með gleði.
12 Og þeir skiptu öllu herfangi Midíansmanna, og Ísraelsmenn höfðu hefnt sín á Midíansmönnum fyrir mál bræðra sinna, Ísraelsmanna.

## 87. KAFLI

1 Á þeim tíma sagði Drottinn við Móse: „Sjá, dagar þínir eru að líða undir lok. Tak þú Jósúa, son Núns, þjón þinn, og set hann í tjaldbúðina, og ég mun gefa honum skipun.“ Og Móse gjörði svo.
2 Og Drottinn birtist í tjaldbúðinni í skýstólpa, og skýstólpinn stóð við dyr tjaldbúðarinnar.
3 Drottinn bauð Jósúa Núnssyni og sagði við hann: „Vertu hughraustur og hugrakkur, því að þú munt leiða Ísraelsmenn inn í landið, sem ég sór að gefa þeim, og ég mun vera með þér.“
4 Þá sagði Móse við Jósúa: „Vertu hughraustur og hugrakkur, því að þú munt gefa Ísraelsmönnum landið til erfða, og Drottinn mun vera með þér. Hann mun ekki yfirgefa þig né yfirgefa þig. Þú munt ekki óttast né láta hugfallast.“
5 Þá kallaði Móse saman alla Ísraelsmenn og sagði við þá: „Þér hafið séð allt það góða sem Drottinn, Guð yðar, hefur gjört fyrir yður í eyðimörkinni.“
6 Varðveitið því öll orð þessa lögmáls og gangið á vegi Drottins Guðs yðar. Víkið ekki af þeim vegi, sem Drottinn hefur boðið yður, hvorki til hægri né vinstri.
7 Og Móse kenndi Ísraelsmönnum lög, ákvæði og lög, að þeir skyldu breyta eftir í landinu, eins og Drottinn hafði boðið honum.
8 Og hann kenndi þeim veg Drottins og lögmál hans; sjá, þau eru rituð í lögmálsbók Guðs, sem hann gaf Ísraelsmönnum fyrir milligöngu Móse.
9 Og er Móse hafði lokið að gefa Ísraelsmönnum þau fyrirmæli, sagði Drottinn við hann og sagði: „Far þú upp á Abarímfjall og dey þar og safnast þú til fólks þíns, eins og Aron bróðir þinn var safnaður saman.“
10 Og Móse fór upp eftir, eins og Drottinn hafði boðið honum, og andaðist þar í Móabslandi að boði Drottins, á fjörutíusta ári frá því að Ísraelsmenn fóru út af Egyptalandi.
11 Og Ísraelsmenn grétu Móse á Móabssléttum í þrjátíu daga, og þá liðu grátdagarnir og sorgardagar Móse.

## 88. KAFLI

1 Eftir dauða Móse talaði Drottinn við Jósúa Núnsson og sagði:
2 Rís þú upp og farðu yfir Jórdan inn í landið, sem ég hef gefið Ísraelsmönnum, og þú skalt láta Ísraelsmenn landið erfa.
3 Sérhver staður, sem þér stígið á, skal vera yðar eign, frá Líbanonseyðimörk til hins mikla árinnar, Peratfljóts, skulu landamæri yðar vera.
4 Enginn skal standa gegn þér alla ævidaga þína. Eins og ég var með Móse, svo mun ég vera með þér. Vertu aðeins hughraustur og öruggur til að halda allt það lögmál, sem Móse bauð þér. Vík ekki af veginum, hvorki til hægri né vinstri, til þess að þér vegni vel í öllu, sem þú gjörir.
5 Jósúa bauð höfðingjum Ísraels og sagði: „Farið um herbúðirnar og bjóðið fólkinu og segið: ‚Búið yður vistir, því að eftir þrjá daga munuð þér fara yfir Jórdan til að taka landið til eignar.'"
6 Og tilsjónarmenn Ísraelsmanna gjörðu svo og skipuðu fólkinu og gjörðu allt sem Jósúa hafði boðið.
7 Jósúa sendi tvo menn til að kanna Jeríkó, og mennirnir fóru og kannuðu Jeríkó.
8 Að sjö dögum liðnum komu þeir til Jósúa í herbúðirnar og sögðu við hann: „Drottinn hefur gefið allt landið í okkar hendur, og íbúar þess eru skelfingu lostnir fyrir okkur.“
9 Eftir þetta bar svo við að Jósúa reis upp morguninn eftir og allur Ísrael með honum og lögðu af stað frá Sittím. Jósúa fór yfir Jórdan og allur Ísrael með honum. Jósúa var áttatíu og tveggja ára gamall, þegar hann fór yfir Jórdan með Ísrael.
10 Fólkið fór upp frá Jórdan tíunda dag fyrsta mánaðarins og setti herbúðir sínar í Gilgal, við austurhorn Jeríkó.
11 Ísraelsmenn héldu páska í Gilgal á Jeríkósléttum, á fjórtánda degi mánaðarins, eins og ritað er í lögmáli Móse.
12 Og manna hætti á þeim tíma daginn sem páskarnir voru, og Ísraelsmenn fengu ekkert manna framar, og þeir átu af ávöxtum Kanaanlands.
13 Og Jeríkó var alveg girt fyrir Ísraelsmönnum, enginn kom út né inn.
14 Í öðrum mánuði, á fyrsta degi mánaðarins, sagði Drottinn við Jósúa: „Rís þú upp! Sjá, ég hef gefið Jeríkó í hendur þér og allt fólkið þar. Allir hermenn þínir skulu ganga í kringum borgina einu sinni á dag. Svo skalt þú gjöra í sex daga.“
15 Og prestarnir skulu blása í lúðrana, og þegar þér heyrið lúðurhljóm, skal allur lýðurinn hrópa mikið, svo að borgarmúrar hrynji; allur lýðurinn skal ganga upp, hver maður gegn öðrum.
16 Og Jósúa gjörði svo með öllu sem Drottinn hafði boðið honum.
17 Og á sjöunda degi fóru þeir sjö sinnum umhverfis borgina og prestarnir blésu í lúðrana.

18 Og í sjöundu umferðinni sagði Jósúa við lýðinn: „Hrópið, því að Drottinn hefur gefið alla borgina í okkar hendur.“

19 Borgin ein og allt sem í henni er skal vera bölvað Drottni. Varist hið bölvaða, svo að þér gjörið ekki herbúðir Ísraels að bölvun og valdi þeim ógæfu.

20 En allt silfur, gull, eir og járn skal helgað vera Drottni, það skal koma í fjárhirslu Drottins.

21 Þá blés fólkið í lúðra og lét óp mikinn hróp, og þá hrundu múrar Jeríkó, og allt fólkið gekk upp, hver maður beint fyrir framan sig, og þeir tóku borgina og gjöreyddu allt sem í henni var, bæði karla og konur, unga og gamla, uxa, sauði og asna, með sverðseggjum.

22 Og þeir brenndu alla borgina í eldi; aðeins silfur- og gull-, eir- og járnáhöldin lögðu þeir í fjárhirslu Drottins.

23 Þá sór Jósúa og sagði: „Bölvaður sé sá maður, sem byggir Jeríkó! Með frumburði sínum mun hann leggja grundvöll hennar og með yngsta syni sínum mun hann reisa hlið hennar.“

24 Akan, sonur Karmí, sonar Sabdí, sonar Serah, sonar Júda, sýndi ótrúmennsku með hið bannfærða. Hann tók eitthvað af hinu bannfærða og faldi það í tjaldinu. Þá upptendraðist reiði Drottins gegn Ísrael.

25 Og eftir þetta, er Ísraelsmenn voru komnir aftur eftir að hafa brennt Jeríkó, sendi Jósúa menn til að njósna einnig Aí og berjast gegn henni.

26 Mennirnir fóru upp og könnuðu Aí, sneru aftur og sögðu: „Leyfið ekki öllu fólkinu að fara með ykkur upp til Aí. Leyfið aðeins um þrjú þúsund manns að fara upp og vinna borgina, því að menn hennar eru fáir.“

27 Jósúa gjörði svo, og um þrjú þúsund manns af Ísraelsmönnum fóru með honum og börðust við mennina í Aí.

28 Og orustan var hörð við Ísrael, og Aímenn drápu þrjátíu og sex menn af Ísrael, og Ísraelsmenn flýðu undan Aímönnum.

29 Þegar Jósúa sá þetta, reif hann klæði sín og féll fram á ásjónu sína til jarðar fyrir Drottni, hann og öldungar Ísraels, og þeir jusu mold yfir höfuð sér.

30 Þá sagði Jósúa: „Hví, Drottinn, leiddi þú þetta fólk yfir Jórdan? Hvað skal ég segja eftir að Ísraelsmenn hafa snúið baki við óvinum sínum?“

31 Nú munu allir Kanaanítar, íbúar landsins, heyra þetta og umkringja okkur og afmá nafn okkar.

32 Þá sagði Drottinn við Jósúa: „Hví fellur þú fram á ásjónu þína? Rís upp og far burt, því að Ísraelsmenn hafa syndgað og tekið af hinu bannfærða. Ég mun ekki framar vera með þeim nema þeir eyði hinu bannfærða úr þeirra hópi.“

33 Þá reis Jósúa upp og safnaði fólkinu saman og kom með úrím að boði Drottins. Þá var Júda ættkvísl tekinn upp, og Akan Karmíson var tekinn upp.

34 Jósúa sagði við Akan: „Seg mér, sonur minn, hvað þú hefur gjört.“ Akan sagði: „Ég sá meðal herfangsins fagran klæðnað frá Sínear, tvö hundruð sikla silfurs og gullstöng, sem vó fimmtíu sikla. Ég girntist þetta og tók það, og sjá, það er allt falið í jörðinni, inni í tjaldinu.“

35 Þá sendi Jósúa menn og fóru og sóttu þá úr tjaldi Akans og færðu þá til Jósúa.

36 Jósúa tók Akan og þessi áhöld, sonu hans og dætur og allt sem hann átti, og flutti þau í Akordal.

37 Og Jósúa brenndi þá þar í eldi, og allir Ísraelsmenn grýttu Akan með grjóti, og þeir reistu yfir hann steinhrúgu. Þess vegna kallaði hann þennan stað Akordal, og þannig sefaði reiði Drottins, og Jósúa kom síðan til borgarinnar og barðist gegn henni.

38 Þá sagði Drottinn við Jósúa: „Óttast þú ekki og vertu ekki hræddur. Sjá, ég gef Aí í þínar hendur, konung hennar og fólk. Þú skalt fara með þá eins og þú gerðir við Jeríkó og konung hennar. Aðeins skuluð þér ræna herfangi hennar og fénaði. Leggið launsát fyrir borgina að baki hennar.“

39 Jósúa gjörði eftir orði Drottins og valdi þrjátíu þúsund hrausta menn úr hópi hermanna og sendi þá út og þeir lögðust í launsát um borgina.

40 Og hann bauð þeim og sagði: „Þegar þér sjáið okkur munum við flýja undan þeim með lævísi, og þeir munu elta okkur. Þá skuluð þér rísa upp úr launsátinni og taka borgina.“ Og þeir gjörðu svo.

41 Jósúa barðist og borgarmenn fóru út í móti Ísrael, án þess að vita að þeir höfðu gert fyrirsát fyrir þeim að baki borgarinnar.

42 Jósúa og allir Ísraelsmenn þóttust vera örmagna fyrir þeim og flýðu með lævísi leið út í eyðimörkina.

43 Þá söfnuðu mennirnir í Aí saman öllu fólkinu, sem var í borginni, til að elta Ísraelsmenn. Þeir fóru út og létu draga sig burt frá borginni, enginn varð eftir. Þeir skildu borgina eftir opna og eltu Ísraelsmenn.

44 Þeir sem höfðu verið í launsátri risu upp úr sínum stöðum og flýttu sér að borginni, tóku hana og kveiktu í henni. En menn Aí sneru við og sjá, reykurinn steig upp úr borginni til himins og þeir höfðu enga leið til að hörfa, hvorki í eina átt né hina.

45 Og allir mennirnir frá Aí voru mitt á meðal Ísraels, sumir hvorum megin og aðrir hinum megin, og þeir drápu þá svo að enginn þeirra varð eftir.

46 Ísraelsmenn tóku Melos konung í Aí lifandi höndum og færðu hann Jósúa, og Jósúa hengdi hann á tré og hann dó.

47 Og Ísraelsmenn sneru aftur til borgarinnar eftir að hafa brennt hana og drápu alla sem í henni voru með sverðseggjum.

48 Og tala þeirra sem fallið höfðu af Aí-mönnum, bæði karlar og konur, var tólf þúsund manns. Aðeins fénaðinn og herfangið úr borginni tóku þeir sér, samkvæmt orði Drottins til Jósúa.

49 Og allir konungarnir hinumegin Jórdanar, allir konungar Kanaans, heyrðu um það illt, sem Ísraelsmenn höfðu gjört Jeríkó og Aí, og þeir söfnuðust saman til að berjast við Ísrael.

50 Íbúar Gíbeon voru þó mjög hræddir við að berjast við Ísraelsmenn, svo að þeir myndu ekki falla. Þeir fóru því lævíslega að verki. Þeir komu til Jósúa og alls Ísraels og sögðu við þá: „Vér erum komnir úr fjarlægu landi. Gjörið nú sáttmála við oss.“

51 Íbúar Gíbeons náðu yfirráðum yfir Ísraelsmönnum, og Ísraelsmenn gjörðu sáttmála við þá og frið við þá, og höfuðsmenn safnaðarins sóru þeim eið. En síðar vissu Ísraelsmenn að þeir voru nágrannar þeirra og bjuggu meðal þeirra.

52 En Ísraelsmenn drápu þá ekki, því að þeir höfðu svarið þeim við Drottin, og þeir urðu viðarhöggvarar og vatnsberar.

53 Jósúa sagði við þá: „Hví hafið þér blekkt mig með því að gjöra þetta við okkur?“ Þeir svöruðu honum og sögðu: „Þjónum þínum var sagt frá öllu því, sem þér höfðuð gjört öllum Amorítakonungum, og vér hræddumst mjög um líf vort og gjörðum þetta.“
54 Og Jósúa skipaði þá þann dag til að höggva við og sækja vatn og skipti þeim niður til að þjóna öllum ættkvíslum Ísraels.
55 Þegar Adónísedek, konungur í Jerúsalem, heyrði allt það, sem Ísraelsmenn höfðu gjört við Jerikó og Aí, sendi hann til Hóhams, konungs í Hebron, og til Pírams, konungs í Jarmút, og til Jafía, konungs í Lakís, og til Debers, konungs í Eglon, og lét segja:
56 Komið upp til mín og hjálpið mér, svo að við megum sigra Ísraelsmenn og íbúa Gíbeons, sem hafa gjört frið við Ísraelsmenn.
57 Þá söfnuðust þeir saman og fimm konungar Amoríta fóru upp með öllum hersveitum sínum, öflugt fólk, fjölmennt sem sandur á sjávarströnd.
58 Og allir þessir konungar komu og settu herbúðir sínar fyrir framan Gíbeon og hófu að berjast við íbúa Gíbeons. Og allir Gíbeonbúar sendu til Jósúa og létu segja: „Komið sem skjótast til okkar og hjálpið okkur, því að allir Amorítakonungar hafa safnast saman til að berjast við okkur.“
59 Jósúa fór þá upp frá Gilgal ásamt öllu herliðinu. Jósúa kom skyndilega að þeim og felldi þessa fimm konunga með miklum mannfalli.
60 Og Drottinn gjörði þá óþægilega fyrir Ísraelsmönnum, sem unnu grimmilegan sigur á þeim í Gíbeon og eltu þá eftir veginum sem liggur upp til Bet Hóron, allt til Makeda, og þeir flýðu fyrir Ísraelsmönnum.
61 Og meðan þeir voru á flótta sendi Drottinn hagl af himni yfir þá, og fleiri þeirra dóu af haglsteinunum en af mannfalli Ísraelsmanna.
62 Og Ísraelsmenn eltu þá og héldu áfram að fella þá á veginum, héldu áfram og drápu þá.
63 Og er þeir voru að sigra, og daginn var að halla fram að kvöldi, sagði Jósúa í áhorfendaskara alls fólksins: „Sól, statt kyrr í Gíbeon og tunglið í Ajalondal, þar til þjóðin hefur hefnt sín á óvinum sínum.“
64 Og Drottinn hlýddi á Jósúa, og sólin stóð kyrr á miðri himninum og stóð þrjátíu og sex stundir kyrr, og tunglið stóð einnig kyrrt og hraðaði sér ekki að setjast allan daginn.
65 Og enginn dagur hefur verið eins og sá, hvorki fyrir hann né eftir hann, að Drottinn hlýddi á manns rödd, því að Drottinn barðist fyrir Ísrael.

## 89. KAFLI

1 Þá kvað Jósúa þetta ljóð, þann dag sem Drottinn gaf Amoríta í hendur Jósúa og Ísraelsmanna, og hann sagði í viðurvist alls Ísraels:
2 Þú hefur gjört máttarverk, Drottinn, þú hefur unnið stórvirki, hver er sem þú? Varir mínar skulu syngja um nafn þitt.
3 Góðvild mín og vígi mitt, háborg mín, ég vil syngja þér nýjan söng, með þakkargjörð vil ég syngja fyrir þér, þú ert styrkur hjálpræðis míns.
4 Allir konungar jarðarinnar munu lofa þig, höfðingjar heimsins munu syngja fyrir þér, Ísraelsmenn munu fagna yfir hjálpræði þínu, þeir munu syngja og lofa mátt þinn.
5 Þér, Drottinn, treystum vér, vér sögðum: Þú ert Guð vor, því að þú varst skjól okkar og sterkur vígi gegn óvinum vorum.
6 Til þín hrópuðum vér og urðum oss ekki til skammar, þér treystum vér og vorum frelsaðir. Þegar vér hrópuðum til þín heyrðir þú raust vora, þú frelsaðir sálir vorar frá sverði, þú sýndir oss náð þína, þú gafst oss hjálpræði þitt, þú gleðst hjörtu vor með mætti þínum.
7 Þú fórst út til hjálpræðis oss, með armlegg þínum frelsaðir þú lýð þinn, þú svaraðir oss frá heilögum himni þínum, þú frelsaðir oss frá tíþúsundum manna.
8 Sól og tungl stóðu kyrr á himni, og þú stóðst í reiði þinni gegn kúgurum vorum og skipaðir dóma þína yfir þá.
9 Allir höfðingjar jarðarinnar risu upp, konungar þjóðanna söfnuðust saman, þeir bifuðust ekki fyrir augliti þínu, þeir girntust bardaga þína.
10 Þú reisst gegn þeim í reiði þinni og leiddir niður heift þína yfir þá, þú eyddir þeim í reiði þinni og útrýmdir þeim í hjarta þínu.
11 Þjóðir hafa horfið undan heift þinni, konungsríki hafa hnignað vegna heiftar þinnar, þú særðir konunga á degi reiði þinnar.
12 Þú úthelltir heift þinni yfir þá, heiftarreiði þín greip þá, þú snérist misgjörð þeirra yfir þá og útrýmdir þeim í illsku þeirra.
13 Þeir lögðu út gildru, féllu í hana, földu sig í netinu, fótur þeirra festist.
14 Hönd þín var reiðubúin gegn öllum óvinum þínum, sem sögðu: Með sverði sínu unnu þeir landið, með armlegg sínum bjuggu þeir í borginni. Þú fylltir andlit þeirra með skömm, steyptir hornum þeirra til jarðar, skelfir þá í reiði þinni og tortímir þeim í bræði þinni.
15 Jörðin skalf og nötraði við dynk stormsins þíns yfir þá, þú varðir ekki sálum þeirra frá dauða og steyptir lífi þeirra niður í gröfina.
16 Þú eltir þá í stormi þínum, eyddir þeim í hvirfilvindi þínum, þú breyttir regni þeirra í haglél, þeir féllu í djúpar gryfjur svo að þeir gátu ekki risið upp.
17 Lík þeirra voru eins og rusl kastað út á miðjar götur.
18 Þeir voru tortímdir og tortímdir í reiði þinni, þú frelsaðir lýð þinn með mætti þínum.
19 Þess vegna fagna hjörtu vor í þér, sálir vorar fagna yfir hjálpræði þínu.
20 Tungur vorar munu segja frá mætti þínum, vér munum syngja og lofa dásemdarverk þín.
21 Því að þú frelsaðir oss frá óvinum vorum, þú frelsaðir oss frá þeim sem risu gegn oss, þú eyddir þeim fyrir framan oss og kúgaðir þá undir fætur vorum.
22 Þannig munu allir óvinir þínir farast, Drottinn, og hinir óguðlegu verða sem hismir sem vindurinn rekur og unnustir þínir sem tré gróðursett við vatn.
23 Þá sneri Jósúa og allur Ísrael með honum aftur til herbúðanna í Gilgal, eftir að hafa fellt alla konungana, svo að enginn varð eftir af þeim.
24 Konungarnir fimm flýðu einir fótgangandi úr bardaganum og földu sig í helli. Jósúa leitaði þeirra á vígvellinum en fann þá ekki.

25 Og síðar var Jósúa sagt frá þessu: „Konungarnir eru fundnir og sjá, þeir eru faldir í helli.“
26 Þá sagði Jósúa: „Skilið menn við hellismunnann til að gæta þeirra, svo að þeir sleppi ekki.“ Og Ísraelsmenn gjörðu svo.
27 Þá kallaði Jósúa saman allan Ísrael og sagði við herforingjana: „Setjið fætur yðar á háls þessara konunga.“ Jósúa sagði: „Svo mun Drottinn fara með alla óvini yðar.“
28 Og Jósúa bauð síðar að drepa skyldi konungana og kasta þeim í hellinn og reisa stóra steina fyrir hellismunnann.
29 Og Jósúa fór eftir það þann dag með öllu fólki því, sem með honum var, til Makkeda og vann hertekið hana með sverðseggjum.
30 Og hann gjöreyddi sálum borgarinnar og öllu sem tilheyrði henni, og hann fór með konunginn og íbúana eins og hann hafði farið með Jeríkó.
31 Þaðan fór hann til Líbna og barðist við hana, og Drottinn gaf hana í hendur honum. Jósúa felldi hana með sverðseggjum og alla sálir hennar. Hann fór með hana og konung hennar eins og hann hafði farið með Jeríkó.
32 Þaðan hélt hann til Lakís til að berjast við borgina. Þá fór Hóram, konungur í Gasa, upp til að hjálpa Lakísbúum. Jósúa vann sigur á honum og lýð hans, svo að enginn varð eftir af honum.
33 Jósúa vann Lakís og allt fólkið þar og fór með það eins og hann hafði farið með Líbna.
34 Þaðan fór Jósúa til Eglon og vann einnig það og felldi það og alla íbúa þess með sverðseggjum.
35 Þaðan fór hann til Hebron og barðist við hana, vann hana og eyddi henni bannfærðum. Síðan sneri hann þaðan aftur með öllum Ísrael til Debír og barðist við hana og sigraði hana með sverðseggjum.
36 Og hann eyddi öllum sálum í borginni, lét engan eftir komast, og hann fór með hana og konung hennar eins og hann hafði farið með Jeríkó.
37 Jósúa sigraði alla konunga Amoríta frá Kades-Barnea til Asa og vann land þeirra þegar í stað, því að Drottinn hafði barist fyrir Ísrael.
38 Jósúa kom þá með öllum Ísrael til herbúðanna í Gilgal.
39 Þegar Jabín, konungur í Kasór, heyrði allt það, sem Jósúa hafði gjört Amorítakonungum, sendi Jabín Jóbat, konung í Midían, Laban, konung í Simron, Jefal, konung í Aksaf, og alla Amorítakonunga og lét segja:
40 Komið skjótlega til okkar og hjálpið okkur, svo að við megum sigra Ísraelsmenn, áður en þeir ráðast á okkur og fara með okkur eins og þeir hafa farið með aðra konunga Amoríta.
41 Og allir þessir konungar hlýddu orðum Jabíns, konungs í Kasór, og lögðu af stað með öllum herbúðum sínum, sautján konungar, og lið þeirra var eins margt og sandur á sjávarströnd, ásamt óteljandi hestum og vögnum. Þeir komu og settu herbúðir sínar saman við Meromvötn og mættust til að berjast við Ísrael.
42 Þá sagði Drottinn við Jósúa: „Óttast þá ekki, því að á morgun um þetta leyti mun ég láta þá alla fallna frammi fyrir þér. Þú munt skera hásar á hestum þeirra og brenna vagna þeirra í eldi.“
43 Þá kom Jósúa og allir hermenn hans skyndilega að þeim og vann sigur á þeim, svo að þeir féllu í hendur þeirra, því að Drottinn hafði gefið þá í hendur Ísraelsmanna.
44 Ísraelsmenn eltu þá alla þessa konunga ásamt herbúðum þeirra og unnu sigur á þeim, svo að enginn eftir var eftir af þeim. Jósúa gjörði við þá eins og Drottinn hafði sagt honum.
45 Þá sneri Jósúa aftur til Kasór og vann hernámsborg með sverði og eyddi öllum í henni og brenndi hana í eldi. Frá Kasór fór Jósúa til Simron, vann hernámsborg og gjöreyddi hana bannfærða.
46 Þaðan fór hann til Aksaf og fór með hana eins og hann hafði farið með Simron.
47 Þaðan hélt hann til Adúlam og drap alla íbúa þar. Hann fór með Adúlam eins og hann hafði farið með Aksaf og Simron.
48 Og hann fór frá þeim til allra borga konunganna, sem hann hafði unnið sigur á, og hann drap alla þá, sem eftir voru af þeim, og hann gjöreyddi þá.
49 Ísraelsmenn tóku aðeins herfang sitt og nautgripi að herfangi, en þeir drápu alla menn, þeir létu engan lífið.
50 Eins og Drottinn hafði boðið Móse, svo gjörðu Jósúa og allur Ísrael. Þeim brást ekkert.
51 Jósúa og allir Ísraelsmenn unnu allt Kanaanland, eins og Drottinn hafði boðið þeim, og þeir unnu alla konunga þess, þrjátíu og einn konung, og Ísraelsmenn tóku allt landið þeirra.
52 Auk konungsríkja Síhons og Ógs, sem eru hinumegin Jórdanar. Móse hafði unnið margar borgir af þeim og gefið þær Rúbenítum, Gaðítum og hálfri ættkvísl Manasse.
53 Jósúa felldi alla konungana, sem voru hinumegin Jórdanar, vestan megin, og gaf þá níu ættkvíslum og hálfri ættkvísl Ísraels að erfð.
54 Í fimm ár háði Jósúa stríð við þessa konunga og gaf Ísraelsmönnum borgir þeirra og landið fékk frið eftir bardagann í öllum borgum Amoríta og Kanaaníta.

## 90. KAFLI

1 Á þeim tíma, fimmta árið eftir að Ísraelsmenn fóru yfir Jórdan, er þeir höfðu hvílst eftir stríð sitt við Kanaaníta, hófust miklar og harðar orustur milli Edómíta og Kitíma, og Kitímabörðust við Edómíta.
2 Á því ári, þ.e. á þrítugasta og fyrsta ríkisári sínu, fór Abíanus, konungur Kittíma, af stað ásamt miklum her af kappum Kittíma. Hann fór til Seír til að berjast við Esaú sonu.
3 Hadad, konungur Edóms, frétti af honum og fór í móti honum með fjölmennt lið og öflugan her og háði bardaga við hann á Edómvíld.
4 Og hönd Kittíma varð Esaú sonum yfirsterkari, og þeir drápu tuttugu og tvö þúsund manns af Esaú sonum, og allir Esaú synir flýðu undan þeim.
5 Og synir Kittíma eltu þá og komu til Hadads, konungs í Edóm, sem var á undan þeim. Þeir handtóku hann lifandi og færðu hann Abíanusi, konungi Kittíma.
6 Og Abíanus skipaði að hann skyldi líflátinn, og Hadad, konungur Edóms, lést á fjörutíu og áttunda ríkisári hans.
7 Og synir Kittíma héldu áfram að elta Edómíta og unnu mikinn sigur á þeim, svo að Edómítar urðu þrælar Kittíma.
8 Og synir Kitíma réðu yfir Edómítum, og Edómítum varð undir stjórn Kitíma og varð eitt konungsríki frá þeim degi.
9 Og frá þeim tíma gátu þeir ekki lengur lyft höfðum sínum, og ríki þeirra varð eitt með Kittím-niðjum.

10 Og Abíanus setti embættismenn í Edóm og allir Edómítar urðu þegnar Abíanusi og skattskyldir, og Abíanus sneri aftur til síns lands, Kittíma.

11 Og þegar hann sneri aftur endurnýjaði hann stjórn sína og reisti sér rúmgott og víggirtan höll fyrir konungssetur og ríkti örugglega yfir Kittímum og Edómítum.

12 Á þeim dögum, eftir að Ísraelsmenn höfðu rekið burt alla Kanaaníta og Amoríta, var Jósúa orðinn gamall og hniginn að aldri.

13 Drottinn sagði við Jósúa: „Þú ert orðinn gamall og hniginn að aldri, en stór hluti landsins er enn ótekinn.“

14 Skiptið nú þessu landi til erfða níu ættkvíslanna og hálfri ættkvísl Manasse. Jósúa reis upp og gjörði eins og Drottinn hafði sagt honum.

15 Og hann skipti öllu landinu til Ísraelsættkvísla sem erfðahlut eftir skiptingu þeirra.

16 En ættkvísl Leví gaf hann enga arfleifð. Fórnir Drottins eru arfleifð þeirra, eins og Drottinn hafði sagt um þær fyrir milligöngu Móse.

17 Jósúa gaf Kaleb Jefúnesyni Hebronfjall, eitt land umfram bræður hans, eins og Drottinn hafði sagt fyrir munn Móse.

18 Þess vegna varð Hebron arfleifð Kalebs og barna hans, og er það enn í dag.

19 Og Jósúa skipti öllu landinu með hlutkesti til alls Ísraels til erfða, eins og Drottinn hafði boðið honum.

20 Ísraelsmenn gáfu levítunum borgir af erfðahluta þeirra og beitiland fyrir búfénað þeirra og eignir. Eins og Drottinn hafði boðið Móse, svo gjörðu Ísraelsmenn. Þeir skiptu landinu með hlutkesti, hvort sem það var stórt eða smátt.

21 Og þeir fóru til að taka landið til eignar eftir sínum mörkum, og Ísraelsmenn gáfu Jósúa Núnssyni erfð meðal sín.

22 Að orði Drottins gáfu þeir honum borgina sem hann krafðist, Timnat-Serak á Efraímfjöllum, og hann byggði borgina og settist að þar.

23 Þetta er arfleifðin sem Eleasar prestur, Jósúa Núnsson og ætthöfðingjar ættkvíslanna úthlutuðu Ísraelsmönnum með hlutkesti í Síló, frammi fyrir Drottni, við dyrnar í tjaldbúðinni, og þeir hættu að skipta landinu.

24 Og Drottinn gaf Ísraelsmönnum landið, og þeir tóku það til eignar, eins og Drottinn hafði sagt þeim og eins og Drottinn hafði svarið feðrum þeirra.

25 Og Drottinn gaf Ísraelsmönnum frið fyrir öllum óvinum þeirra allt í kring, og enginn gat risið í móti þeim, og Drottinn gaf alla óvini þeirra í hendur þeirra, og ekkert brást af öllu því góða, sem Drottinn hafði gefið Ísraelsmönnum, heldur framkvæmdi Drottinn allt.

26 Jósúa kallaði á alla Ísraelsmenn og blessaði þá og bauð þeim að þjóna Drottni. Síðan lét hann þá fara, og þeir fóru hver til sinnar borgar og hver til síns arfs.

27 Og Ísraelsmenn þjónuðu Drottni alla ævi Jósúa, og Drottinn veitti þeim hvíld frá öllum áttum umhverfis þá, og þeir bjuggu óhultir í borgum sínum.

28 Á þeim dögum andaðist Abíanus, konungur Kittíms, á þrítugasta og áttunda ríkisári sínu, það er sjöunda ríkisár hans yfir Edóm, og hann var grafinn á þeim stað sem hann hafði reist sér, og Latinus ríkti eftir hann í fimmtíu ár.

29 Og á valdatíma sínum leiddi hann fram her og fór og barðist gegn íbúum Bretaníu og Kernaníu, sonum Elísa Javanssonar, og hann sigraði þá og gerði þá skattskylda.

30 Þá heyrði hann að Edómítar hefðu gert uppreisn undan valdi Kitta. Latinus fór til þeirra, sigraði þá, kúgaði þá og lagði þá undir stjórn Kitta. Þannig varð Edómítar eitt konungsríki með Kitta alla ævi.

31 Og í mörg ár var enginn konungur í Edóm, og stjórn þeirra var hjá Kittímum og konungi þeirra.

32 Á tuttugasta og sjötta ári eftir að Ísraelsmenn fóru yfir Jórdan, það er sextugasta og sjötta ári eftir að Ísraelsmenn fóru út af Egyptalandi, var Jósúa orðinn gamall og hniginn að aldri, hundrað og átta ára gamall á þeim tíma.

33 Jósúa kallaði á allan Ísrael, á öldunga hans, dómara hans og tilsjónarmenn, eftir að Drottinn hafði veitt öllum Ísraelsmönnum frið fyrir öllum óvinum þeirra allt í kring, og Jósúa sagði við öldunga Ísraels og dómara hans: „Sjá, ég er gamall og hniginn að aldri, og þér hafið séð, hvað Drottinn hefur gjört öllum þeim þjóðum, sem hann hefur rekið burt undan yður, því að Drottinn er sá, sem hefur barist fyrir yður.“

34 Því styrkist nú til að varðveita og gera öll orð Móselögmálsins, að víkja ekki frá því til hægri né vinstri og að ganga ekki meðal þeirra þjóða, sem eftir eru í landinu. Þér skuluð ekki nefna nafn guða þeirra, heldur skuluð þér halda yður fast við Drottin, Guð yðar, eins og þér hafið gjört allt til þessa dags.

35 Og Jósúa hvatti Ísraelsmenn eindregið til að þjóna Drottni alla ævi sína.

36 Og allir Ísraelsmenn sögðu: „Vér munum þjóna Drottni, Guði vorum, alla vora daga, vér og börn vor, barnabörn vor og niðjar vorir að eilífu.“

37 Á þeim degi gjörði Jósúa sáttmála við fólkið og lét Ísraelsmenn fara, og þeir fóru hver til síns arfs og borgar sinnar.

38 Og það var á þeim dögum, þegar Ísraelsmenn bjuggu óhultir í borgum sínum, að þeir grófu líkkistur ættkvísla feðra sinna, sem þeir höfðu flutt upp úr Egyptalandi, hver í erfðahluta barna sinna. Tólf synir Jakobs grófu Ísraelsmenn, hver í erfðahluta barna sinna.

39 Og þetta eru nöfn borganna þar sem þeir jarðuðu tólf syni Jakobs, sem Ísraelsmenn höfðu leitt út úr Egyptalandi.

40 Og þeir grófu Rúben og Gað hinumegin Jórdanar, í Rómíu, sem Móse hafði gefið börnum þeirra.

41 Og þeir jarðuðu Símeon og Leví í borginni Mauda, sem hann hafði gefið Símeons sonum, og úthverfi borgarinnar var handa Leví sonum.

42 Og þeir jarðuðu Júda í borginni Benjamín gegnt Betlehem.

43 Og bein Íssakars og Sebúlons grófu þeir í Sídon, í þeim hluta sem börnum þeirra féll.

44 Og Dan var grafinn í Estael, borg sona sinna, og Naftalí og Asser voru grafnir í Kades Naftalí, hver á sínum stað, sem hann hafði gefið sonum sínum.

45 Og bein Jósefs grófu þau í Síkem, á þeim akri sem Jakob hafði keypt af Hemor og fékk Jósef að arfi.

46 Og þeir grófu Benjamín í Jerúsalem gegnt Jebúsítalandinu, sem Benjamíns sonum hafði verið gefið. Ísraelsmenn grófu feður sína, hver í borg sona sinna.

47 Að tveimur árum liðnum andaðist Jósúa Núnsson, hundrað og tíu ára gamall. Jósúa dæmdi Ísrael tuttugu og átta ár og Ísrael þjónaði Drottni alla ævidaga sína.

48 Aðrar sögur Jósúa, bardagar hans og ávítur hans, er hann ávítaði Ísrael með, og allt sem hann hafði fyrir þá lagt,

og nöfn borganna, sem Ísraelsmenn tóku til eignar á hans dögum, það er ritað í bókinni um orð Jósúa til Ísraelsmanna og í bókinni um stríð Drottins, sem Móse, Jósúa og Ísraelsmenn höfðu ritað.
49 Og Ísraelsmenn grófu Jósúa í erfðalandinu Timnat-Serak, sem honum hafði verið gefið á Efraímfjöllum.
50 Á þeim dögum andaðist Eleasar Aronsson og var grafinn á hæð sem Píneas sonur hans átti og honum hafði verið gefin á Efraímfjöllum.

## 91. KAFLI

1 Um þær mundir, eftir dauða Jósúa, voru Kanaanítar enn í landinu og Ísraelsmenn ákváðu að reka þá burt.
2 Þá spurðu Ísraelsmenn Drottin og sögðu: „Hver skal fyrst fara fyrir oss upp gegn Kanaanítum til að berjast við þá?“ Drottinn sagði: „Júda skal fara upp.“
3 Þá sögðu Júdamenn við Símeon: „Farðu með okkur inn í okkar erfðasvæði, og vér munum berjast við Kanaaníta, og vér munum einnig fara með þér inn í þitt erfðasvæði.“ Þannig fóru Símeonsmenn með Júdamönnum.
4 Þá fóru Júdamenn upp og börðust við Kanaanítana, og Drottinn gaf þá í hendur Júdamönnum, og þeir unnu sigur á þeim í Besek, tíu þúsund manns.
5 Og þeir börðust við Adónibesek í Besek, en hann flýði undan þeim, og þeir eltu hann og náðu honum, tóku hann höndum og hjuggu af honum þumalfingur og stórutær.
6 Þá sagði Adónibesek: „Sjötíu og tíu konungar, sem höfðu verið höggnir af þumalfingur og stórutær, söfnuðu mat sínum undir borði mínu, eins og ég hefi gjört, og Guð hefur launað mér. Þeir fluttu hann til Jerúsalem og þar dó hann.“
7 Og synir Símeons fóru með Júda sonum og þeir drápu Kanaanítana með sverðseggjum.
8 Og Drottinn var með Júdamönnum, og þeir lögðu fjallið undir sig. Og synir Jósefs fóru upp til Betel, það er Lúz, og Drottinn var með þeim.
9 Synir Jósefs könnuðu Betel og varðmennirnir sáu mann ganga út úr borginni. Þeir náðu honum og sögðu við hann: „Sýn okkur, hvar við komum inn í borgina, og vér munum sýna þér góðvild.“
10 Og maðurinn sýndi þeim hvar inn í borgina kom, og synir Jósefs komu og unnu borgina með sverðseggjum.
11 Og þeir sendu manninn burt ásamt fjölskyldu sinni, og hann fór til Hetíta og byggði borg og nefndi hana Lúz. Þannig bjuggu allir Ísraelsmenn í borgum sínum, og Ísraelsmenn bjuggu í borgum þeirra. Og Ísraelsmenn þjónuðu Drottni alla ævi Jósúa og alla ævi öldunganna, sem höfðu lifað lengi eftir Jósúa og séð hið mikla verk Drottins, sem hann hafði unnið fyrir Ísrael.
12 Öldungarnir dæmdu Ísrael í sautján ár eftir dauða Jósúa.
13 Og allir öldungarnir háðu einnig bardaga Ísraels við Kanaanítana og Drottinn rak Kanaanítana burt undan Ísraelsmönnum til þess að hann gæti sett Ísraelsmenn í land þeirra.
14 Og hann framfylgdi öllum þeim orðum, sem hann hafði talað við Abraham, Ísak og Jakob, og eiðinn, sem hann hafði svarið, að gefa þeim og börnum þeirra land Kanaaníta.
15 Og Drottinn gaf Ísraelsmönnum allt Kanaanland, eins og hann hafði svarið feðrum þeirra, og Drottinn veitti þeim hvíld frá þeim sem bjuggu umhverfis þá, og Ísraelsmenn bjuggu óhultir í borgum sínum.
16 Lofaður sé Drottinn að eilífu, amen og amen.
17 Styrkist og látið hjörtu allra ykkar, sem treysta á Drottin, vera hugrökk. Endirinn.